

II:2b
5/10/71

31(480)
37
HELSINKI
TILASTOT
KOULUTUS

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTO VI
HELSINGFORS STADS STATISTIK

OPETUSLAITOKSET UNDERVISNINGSVÄSEN

36—1968

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON JULKAISEMA
UTGIVEN AV HELSINGFORS STADS STATISTISKA BYRÅ

HELSINKI 1971 HELSINGFORS

STATISTICS OF THE CITY OF HELSINKI (HELSINGFORS) VI

**EDUCATIONAL
INSTITUTIONS**

36—1968

**PUBLISHED BY
THE STATISTICAL OFFICE OF THE CITY OF HELSINKI**

HELSINKI 1971 • TILGMANNIN KIRJAPAINO

ALKULAUSE

Tämä julkaisu sisältää lastentarhojen, Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin, suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen sekä toimistokoulun toimintakertomukset kalenterivuodelta 1968 sekä ammattioppilaitosten ja suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston toimintakertomukset tällä kertaa poikkeuksellisesti lukuvuosilta 1967/68 ja 1968/69. Ammattioppilaitosten toimintakertomuksessa on yhdistettynä molemmat lukuvuodet. Työväenopistojen kertomukset ovat kummaltakin vuodelta erikseen, koska ne olivat jo ilmestyneet julkaisua toimitettaessa.

Kieliasultaan julkaisu on toimitettu entiseen tapaan. Samoin koulujen omia kertomuksia on tilastotoimistossa jonkin verran lyhennetty ja yhdenmukaistettu. Lisäksi tilastotoimisto on kerännyt suurimman osan numeroaineistoa sekä laatinut julkaisun lopussa olevan tauluston.

Kaupungin oppilaitoksia ovat lisäksi sairaanhoitajakoulu, apuhoitajakoulu ja Nikkilän sairaalan mielisairaanhoitokoulu. Niistä on muutamia tilastotietoja tämän julkaisun taulustossa, mutta niiden toimintakertomukset ilmestyvät Terveyden- ja sairaanhoitonimisessä julkaisussa.

Toimitustyötä on johtanut aktuaari *Kirsti Lappalainen*.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa maaliskuussa 1971.

FÖRORD

I denna publikation ingår förutom barnträdgårdarnas, Sedmigradskys småbarnsskolors och Marias Asyls, de finsk- och svenskspråkiga folkskolornas samt kontorsskolans verksamhetsberättelser för kalenderåret 1968 även yrkesundervisningsanstalternas samt finska och svenska arbetarinstitutens verksamhetsberättelser, denna gång undantagsvis för läsåren 1967/68 och 1968/69. Yrkesundervisningsanstalternas verksamhetsberättelse omfattar båda läsåren. Arbetarinstitutens berättelser återges däremot separat för de båda åren, emedan de utkommit före redigeringen av denna publikation.

I språkligt hänseende har publikationen redigerats såsom förut. Likaså har skolornas egna berättelser i någon mån förkortats och förenhetligats på statistiska byrån, som dessutom insamlat största delen av siffermaterialet och uppgjort tabellerna i slutet av publikationen.

Stadens övriga läroinrättningar är sjuksköterskeskolan, hjälpsköterskeskolan och skolan för sinnessjukvård vid Nickby sjukhus. En del statistiska uppgifter om dessa skolor finns i tabellavdelningen, men verksamhetsberättelserna ingår i publikationen Hälso- och sjukvård.

Redigeringsarbetet har letts av aktuarie *Kirsti Lappalainen*.

Helsingfors stads statistiska byrå, mars 1971.

Karl-Erik Forsberg

SISÄLLYSLUETTELO

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

CONTENTS

I. VUOSIKERTOMUKSET

ÅRSBERÄTTELSE

Annual reports

	Sivu Sida Page
Lastentarhat • Barntädgårdarna • <i>Kindergartens</i>	1
Sedmigradskyn pientenlasten koulut ja Marian turvakoti • Sedmigradskys småbarns- skolor och Marias Asyl • <i>The Sedmigradsky nursery schools and the Maria asylum</i>	17
Suomenkieliset kansakoulut • De finskspråkiga folkskolorna • <i>Finnish public elemen- tary schools</i> (Sammandrag s. 79 • <i>Summary p. 81</i>)	27
Ruotsinkieliset kansakoulut • De svenskspråkiga folkskolorna • <i>Swedish public elemen- tary schools</i> (Tiivistelmä s. 123 • <i>Summary p. 126</i>)	83
Ammattioppilaitokset: Yrkesundervisningsanstalterna: <i>Vocational schools:</i>	129
Haagan ammattikoulu • Haga yrkesskola • <i>Haaga vocational school</i>	131
Kampin ammattikoulu • Kampens yrkesskola • <i>Kamppi vocational school</i>	140
Vallilan ammattikoulu • Vallgårds yrkesskola • <i>Vallila vocational school</i>	149
Hienomekaanikkokoulu • Finmekanikerskolan • <i>School for precision mechanics</i>	161
Laboratoriokoulu • Laboratorieskolan • <i>Laboratory school</i>	166
Vaatturikoulu • Skräddarskolan • <i>Tailors' school</i>	175
Kirjapainokoulu • Boktryckeriskolan • <i>Printers' school</i>	180
Kähertäjäkoulu • Frisörskolan • <i>Hairdressing school</i>	188
Leipurikoulu • Bagarskolan • <i>Bakery school</i>	195
Toimistokoulu • Kontorsskolan • <i>Office school</i>	199
Suomenkielinen työväenopisto • Finska arbetarinstitutet • <i>Finnish workers' institute</i> (Sammandrag s. 231, 257 • <i>Summary p. 233, 259</i>)	204, 235
Ruotsinkielinen työväenopisto • Svenska arbetarinstitutet • <i>Swedish workers' institute</i> (Tiivistelmä s. 282, 303 • <i>Summary p. 284, 304</i>)	261, 286

II. TAULUSTO

TABELLER

Tables

	Sivu Sida Page
Oppivelvolliset lapset • Barn i läropliktsåldern • <i>Children of school age</i>	3*
Kaupungin ylläpitämät opetuslaitokset • Av staden upprätthållna undervisningsanstalter • <i>Municipal schools</i>	4*
Lastentarhat • Barnträdgårdarna • <i>Kindergartens</i>	5*
Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti • Sedmigradskys småbarnsskolor och Marias Asyl • <i>Sedmigradsky nursery schools and Maria asylum</i>	9*
Suomenkieliset kansakoulut • De finskspråkiga folkskolorna • <i>Finnish public elementary schools</i>	10*
Kansakoulujen menot • Folkskolornas utgifter • <i>Expenditure of the public elementary schools</i>	20*
Kansakoulutarkoituksiin käytettävät lahjoitusrahastot • Donationsfonder för folkskoländamål • <i>Foundations for public elementary school purposes</i>	22*
Ruotsinkieliset kansakoulut • De svenskspråkiga folkskolorna • <i>Swedish public elementary schools</i>	23*
Ammattioppilaitokset • Yrkesundervisningsanstalterna • <i>Vocational schools</i>	30*
Ammattioppilaitosten menot ja tulot • Utgifter och inkomster för yrkesundervisningsanstalterna • <i>Expenditure and income of the vocational schools</i>	34*

I

VUOSIKERTOMUKSET

ÅRSBERÄTTELSE

ANNUAL REPORTS

LASTENTARHAT BARNTRÄDGÅRDARNA

KINDERGARTENS

Kalenterivuosi • Kalenderåret • *Calendaryear*

1968

I. LAUTAKUNTA

Lastentarhainlautakunnan kokoonpano oli kertomusvuonna sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että opettajiston edustajana lastent.opett. Heidis Nygårdin tilalla oli lastent.joht. Kaarina Kalmari ja lautakunnan sihteerinä apul.tarkast. Hellevi Kailan tilalla oikeustiet.kand. Marja Kaarmo.

Lautakunnan toimintakertomus ilmestyy julkaisussa Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

II. TOIMISTO

Lastentarhain toimisto sijaitsi Kallion virastotalossa, Toinen linja 4. Toimiston henkilökunnassa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että tp. sihteerin virkaan valittu oikeustiet.kand. Marja Kaarmo, apulaistarkastajan virkaan valittu lastent.opett. Heidis Nygård ja puheopettajan virkaan valittu hum.kand. Maija Sandström ryhtyivät hoitamaan virkaansa 1. 1. Toimistoon oli lisäksi perustettu puheopettajan ja vastaavan leikinohjaajan tp. virat.

I. NÄMNDEN

Barnträdgårdsnämndens sammansättning var redogörelseåret densamma som föregående år, förutom att barnträdg.lär. Heidis Nygård såsom representant för lärarkåren efterträddes av barnträdg.förest. Kaarina Kalmari och nämndens sekreterare, bitr.insp. Hellevi Kaila, av jur.kand. Marja Kaarmo.

Nämndens verksamhetsberättelse ingår i publikationen Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

II. BYRÅN

Barnträdgårdsbyrån var belägen i Ämbetshuset i Berghäll, Andra linjen 4. Av de förändringar som skett inom byråpersonalen kan nämnas, att de till tjänsten som tillf. sekreterare, biträdande inspektor samt talpedagog utsedda jur.kand. Marja Kaarmo, barnträdg.lär. Heidis Nygård och hum.kand. Maija Sandström tillträdde sina resp. tjänster den 1 januari. Vid byrån hade dessutom inrättats en tillf. talpedagog- och en tillf. ansvarig lekledartjänst.

III. LAITOKSET

1. Laitosten laatu ja koko

Kertomusvuoden lopussa oli toiminnassa 84 lastentarhaa, 37 lastenseimeä ja 5 koululasten päiväkotia. Niiden sijainti kaupunginosittain, opettajisto, laatu ja koko selviävät seuraavasta taulukosta.

III. ANSTALTERNA

1. Anstalternas art och storlek

Vid slutet av redogörelseåret var 84 barnträdgårdar, 37 barnkrubbor och 5 daghem för skolbarn verksamma. Deras läge stadsdelsvis, art och storlek samt lärarkår framgår av följande tabell.

Lastentarhat ja niihin liittyvät laitokset
Barnträdgårdarna och till dem anslutna anstalter
Kindergartens and institutions connected with them

Laitos ¹⁾ • Anstalt ¹⁾ • Institution	Kau- pungin- osa- Stads- del City ward	Johtajia ja opettajia Före- ståndare och lärare Head mis- tresses and teachers	Paikkojen lukumäärä Disponibla platser Disposible places			
			Lastentarhoissa Barnträdgårdar Kindergartens		Koulu- lasten päivä- kodeissa Daghem för skolbarn Day homes for school children	Sel- missä Krubbor Day nurs- ries
			Puoli- päivä- osastot Halv- dags- avdel- ningar Half day sections	Koko- päivä- osastot Heldags- avdel- ningar Whole day sections		
Kantakaupunki • Stads kärnan • Inner City						
Virkkula	1.	4	50	25	—	
Vironniemi, kuulovammaisten lastentarha	1.	5	40	20	—	
Pienola	4.	4	50	25	—	
Ruoholahti	4.	4	50	25	—	
Tomtebo (b)	4.	4	50	25	—	
Meripirtti	5.	5	50	25	15	
Solheim (b)	5.	4	50	25	—	
Vuokko	5.	4	50	25	—	
Eira	6.	1	—	—	20	
Päivölä	6.	5	75	25	—	
Fylgia (b)	7.	4	50	25	—	
Onnela	7.	5	75	25	—	
Toimela	7.	1	—	—	25	
Katajanokka	8.	4	50	25	—	
Alppimaja	11.	5	50	25	—	
Hakaniemi, kuulovammaisten lastentarha	11.	6	50	25	25	
Kaleva	11.	3	25	25	—	
Kallio	11.	4	50	25	—	
Solhällä (b)	11.	4	50	25	—	
Taru	11.	1	—	—	30	
Terhi	11.	3	25	25	—	
Touhula	11.	4	50	25	—	
Tukholman lastenseimi	11.	1	—	—	40	
Vanamo, tarkkailulastentarha	11.	5	9	16	—	
Ahtola	12.	2	—	—	50	
Ebeneser	12.	9	150	25	30	

¹⁾ (a) = kaksikielinen laitos, (b) = ruotsinkielinen, muut suomenkielisiä.

¹⁾ (a) = tvåspråkig anstalt, (b) = svenskspråkig anstalt, övriga anstalter finskspråkiga.

Laitos ¹⁾ • Anstalt ¹⁾ • Institution	Kau- pungin- osa Stads- del City ward	Johtajia ja opettajia Före- ståndare och lärare Head mis- tresses and teachers	Paikkojen lukumäärä Disponibla platser Disposable places			
			Lastentarhoissa Barntädgårdar Kindergartens		Koulu- lasten päivä- kodeissa Daghem för skolbarn Day homes for school children	Sei- missä Krubbor Day nurse- ries
			Puoli- päivä- osastot Halv- dags- avdel- ningar Half day sections	Koko- päivä- osastot Heldags- avdel- ningar Whole day sections		
Hanna Rothmans barntädgård (b)	12.	3	25	25	—	—
Kalliorinne	12.	4	50	25	—	—
Päivärinne	12.	1	—	—	—	30
Tapiola	12.	4	50	25	—	—
Valkama	12.	5	75	25	—	—
Leppäsuu	13.	5	50	25	—	40
Väinölä	13.	2	—	—	50	—
Bertha-Maria Hemmet (b)	14.	7	125	37	—	—
Päiväpirtti	14.	5	75	25	—	—
Rauhala	14.	5	75	25	—	—
Topeliuksen lastentarha	14.	5	50	25	—	30
Pihlaja	15.	6	75	25	—	30
Ruskeasu	16.	6	75	25	—	30
Kyllikki	17.	1	—	—	—	20
Pasila	17.	3	25	25	—	—
Hermannin	21.	1	—	—	—	36
Kotikallio	21.	6	75	25	25	—
Pääskylä	21.	4	50	25	—	—
Hemgård (b)	22.	3	25	25	—	—
Kotivara	22.	2	—	—	50	—
Päijänne	22.	6	75	25	—	16
Sirkkula	22.	5	50	25	—	15
Vallilan lastenseimi	22.	1	—	—	—	16
Vallilan lastentarha	22.	4	50	25	—	—
Annala	23.	4	50	25	—	—
Toukola	23.	1	—	—	—	30
Marjala • Majgård (a)	24.	4	50	25	—	—
Alku	25.	5	75	25	—	—
Koskela	25.	3	25	25	—	—
Käpylinna	25.	4	25	25	—	30
Malva (a)	25.	3	75	—	—	—
Suomenlinna	52.	3	75	—	—	—
Summa • Total	—	222	2 549	1 098	200	483
Esikaupungit • Förstäderna • Suburbs						
Maunula	28.	7	100	25	—	40
Oulunkylä	28.	5	75	25	—	—
Suursuo	28.	6	75	25	—	30
Kanerva	29.	5	50	25	—	25
Kyläneva	29.	6	75	25	—	30
Männistö	29.	5	75	25	—	—
Elka (b)	30.	4	75	—	—	25
Kaartintorppa	30.	5	75	25	—	—
Munkkivuori	30.	7	100	25	—	30
Kotkankallio • Drumsö (a)	31.	4	100	—	—	—
Leppäkerttu	31.	3	25	25	—	—

¹⁾ Ks. s. 2 alav. 1. — Se s. 2 fotnot 1.

Laitos ¹⁾ • Anstalt ¹⁾ • Institution	Kau- pungin- osa Stada- del City ward	Johtajia ja opettajia Före- ståndare och lärare Head mis- tresses and teachers	Paikkojen lukumäärä Disponibla platser Disposable places			
			Lastentarhoissa Barntädgårdar Kindergartens		Koulu- lasten päivä- kodeissa Daghem för skolbarn Day homes for school children	Sei- missä Krubbor Day nurse- ries
			Puoli- päivä- osastot Halv- dags- avdel- ningar Half day sections	Koko- päivä- osastot Heldags- avdel- ningar Whole day sections		
Myllykallio	31.	3	25	25	—	—
Kaarela	33.	2	—	25	—	—
Kannelmäki	33.	5	50	25	—	30
Pakila	34.	4	50	25	—	—
Paloheinä	35.	3	25	25	—	—
Pukimäki	37.	3	25	25	—	—
Pihlajamäki	38.	8	50	50	—	30
Ylä-Malmi	38.	6	75	25	—	30
Tapanila	39.	2	—	25	—	—
Puistola	41.	2	—	25	—	—
Domus (b)	42.	2	50	—	—	—
Kulosaari	42.	5	50	25	—	30
Herttoniemi	43.	6	75	25	—	36
Roihuvuori	43.	10	75	50	—	30
Sillitie	43.	9	50	50	—	30
Barnabo (b)	45.	3	25	25	—	—
Myllypuro	45.	6	75	25	—	30
Puotila	45.	7	75	25	—	30
Puotinharju	45.	6	75	25	—	30
Vartiokylä	45.	5	50	25	—	30
Marttila	46.	2	—	25	—	—
Pajamäki	46.	6	75	25	—	30
Pitäjänmäki	46.	4	50	25	—	—
Leikkitupa • Lekstugan (a)	47.	2	50	—	—	—
Kontula	47.	8	75	50	—	30
Santahamina	51.	2	50	—	—	—
Summa • Total	—	178	2 025	900	—	576
Kaikkiaan • Totalsumma <i>Grand total</i>	—	²⁾ 400	4 574	1 998	200	1 059

Kuulovammaisille lapsille annettiin erityisopetusta Vironniemen ja Hakaniemen lastentarhoissa. Puhehäiriöiset saivat erityisopetusta Alppimajan lastentarhassa. Häiriytyneiden lasten tarkkailulastentarhana toimi edelleen lastentarha Vanamo. Ruotsinkielisistä Solhällan lastentarhassa toimi pienryhmänä puhehäiriöisten lasten erityisosa.

Hörselskadade barn specialundervisades i Vironniemi samt Hakaniemi barntädgårdar och barn med talstörningar i Alppimaja barntädgård. Barntädgården Vanamo arbetade fortfarande som observationsbarntädgård för psykiskt skadade barn. Av de svenskspråkiga barntädgårdarna hade Solhälla en liten specialavdelning för barn med talstörningar.

¹⁾ Ks. s. 2 alav. 1. ²⁾ Lisäksi 2 käyttämätöntä opettajanvirkaa.

¹⁾ Se s. 2 fotnot 1. ²⁾ Dessutom 2 oanvända lärarinnetjänster.

Väinölän ja Kotivaran päiväkoteihin ei aamupäivävuo-roon ollut tarpeeksi koululaisia pyrkimässä. Sen vuoksi niihin sijoitettiin syyskaudella 7-vuotiaita ns. ei-koulukypsiä lapsia.

Lastentarha Tomtebosta siirrettiin syyskaudella yksi osasto toimimaan väliaikaisesti päiväkotia Ahtolaan tieteellistä tutkimustyötä varten. Ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvola teki tutkimusta, joka liittyi ns. esikoulukokeiluun.

Kertomusvuonna 9.9. aloitti Kontulassa uusi lastentarha Leikkitupa toimintansa ja vuoden lopussa valmistui Yliskylän uusi lastentarha- ja -seimirakennus. Kontulaan valmistui myös Keinuniminen uusi lastentarha ja päiväkotia, mutta se ei päässyt alkamaan syyskaudella toimintaansa, kuten oli suunniteltu, koska sosiaaliministeriö ei hyväksynyt sen huoneistopiirustuksia puuttuvan paloturvallisuuden takia.

2. Henkilökunta

Edellisessä taulukossa mainituissa laitoksissa työskenteli 31.12. seuraavassa asetelmassa mainittu henkilökunta.

	Lastentarhat Barnträd- gårdar	Lastenseimet Barn- krubbor	Päivä- kodit Dag- hem	Summa
Johtajia, opettajia • Föreståndare, lärare ..	355	37	8	¹⁾ 400
Lastenhoitajia, koulutettuja • Barnsköterskor, utbildade	2	106	—	108
Lastenhoitajia, kouluttamattomia • Barnsköterskor, icke utbildade	—	—	5	5
Keittäjiä • Kokerskor	83	6	4	93
Pesijä-talou-apulaisia • Tvätterske-hushållsbiträden	4	33	—	37
Lastentarha-apulaisia • Barnträdgårdsbiträden	79	—	—	79
Keittiöapulaisia • Köksbiträden	—	30	—	30
Apulaisia • Biträden	17	—	—	17
Harjoittelijoita • Praktikanter	113	68	—	181
Summa	653	280	17	950

¹⁾ Ks. s. 4 alav. 2. — Se s. 4, fotnot 2.

Väinölä och Kotivara hade inte ett tillräckligt stort antal sökande till förmiddagsturen, varför s.k. icke-skolmogna barn i 7-årsåldern under höstterminen placerades i dessa.

En avdelning vid barnträdgården Tomtebo överflyttades under höstterminen tillfälligt till Ahtola daghem för ett vetenskapligt forskningsarbete, som de svenskspråkiga folkskolornas rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor genomförde i anslutning till det s.k. forsklexperimentet.

Redogörelseåret inledde den nya barnträdgården Leikkitupa sin verksamhet i Gårdsbacka den 9.9. och ett nytt hus för Uppby barnträdgård och -krubba blev färdigt i slutet av året. I Gårdsbacka färdigställdes även barnträdgården Keinun, kombinerad med ett daghem, men verksamheten kunde inte börja under höstterminen såsom planerat, då socialministeriet på grund av bristfällig brandsäkerhet inte godkände rumsritningarna.

2. Personalen

Följande tablå visar den personal som per 31.12. arbetade vid de i den föregående tabellen uppräknade anstalterna.

Viisipäiväiseen työviikkoon siirtymisen vuoksi palkattiin lisätyövoimaa syyskuun 1. päivästä vuoden loppuun seuraavasti: 34 apulaista, 17 harjoittelijaa ja 28 tunti-siivoojaa.

Edellisenä vuonna aloitettua liikenneopetusta ei haluttu keskeyttää, joten kertomusvuoden talousarvioon esitettiin liikenneopettajan viran perustamista. Virkaa ei kuitenkaan saatu, mutta Alppimajan lastentarhassa käyttämättä olleen opettajanviran määrärahoja käytettiin liikenneopetukseen 8.1.—31.5.

3. Toiminta vuoden aikana

Laitoksiin pyrkineet lapset. Kertomusvuonna pyrki useimpiin lastentarhoihin ja -seimiin edelleen enemmän lapsia kuin niihin voitiin ottaa, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Lastentarhoihin pyrki 1.10. mennessä 8 624 lasta, joista sijoitettiin 6 420. Tilanpuutteen vuoksi jäi sijoittamatta 2 204 lasta, joita oli eniten Esikaupungeissa. Lastentarhojen puolipäiväosastoilla kävi vuoden aikana yhteensä 7 341 lasta ja kokopäiväosastoilla yhteensä 3 283 lasta¹⁾. Koululasten päivä-koteihin pyrkineet voitiin kaikki sijoittaa. Lastenseimissä ei ole varsinaisia toimintakausia, joten lapsia vaihtuu pitkin vuotta. Seimissä oli 1.10. yhteensä 1 057 lasta, ja koko vuoden aikana niissä kävi yhteensä 2 009 lasta.

Seuraavassa asetelmassa on tietoja 1.10. mennessä sijoitettujen lasten kotioloista ja laitokseen ottamisen erilaisista syistä, joita yhdellä lapsella saattaa olla useita. Asetelmassa on perheiden lukumäärä taas pienempi kuin lasten luku, koska yhdestä perheestä saattaa olla useita lapsia.

¹⁾ Kevät- ja syyslukukausi.

²⁾ Vår och höstterminen.

Övergången till femdagars arbetsvecka ledde till att följande extra personal anställdes från 1 september till årets slut: 34 biträdes, 17 praktikanter och 28 timstäderskor.

Då den trafikundervisning som påbörjats föregående år inte borde avbrytas, föreslogs i redogörelseårets budget att en trafiklärartjänst måtte inrättas. Tjänsten erhöles dock inte, men det outnyttjade anslaget för en lärartjänst vid Alppimaja barnträdgård användes för trafikundervisning under tiden 8.1.—31.5.

3. Verksamheten under året

Barn som sökt inträde till anstalterna. Redogörelseåret hade barnträdgårdarna och -krubborna fortfarande, på några få undantag när, flera inträdessökande än de kunde ta emot. Intill den 1.10. sökte 8 624 barn inträde till barnträdgårdarna, varav 6 420 kunde placeras. Av brist på utrymmen avvisades 2 204 barn, de flesta från Förstäderna. Barnträdgårdarnas halvdagsavdelningar besöktes under året av sammanlagt 7 341 barn och heldagsavdelningarna av inalles 3 283¹⁾. Alla som sökte inträde till daghemmen för skolbarn kunde placeras. Barnkrubborna har inga egentliga terminer, varför antalet barn hela tiden växlar. Krubborna hade den 1.10. sammanlagt 1 057 barn och under hela året 2 009.

Följande tablå ger uppgifter om intill den 1.10. placerade barns hemförhållanden och olika orsaker till att de blivit antagna, för samma barn kan dessa vara flera. I tablå är antalet familjer mindre än antalet barn beroende på att flera barn kan vara från en och samma familj.

Sijoitetut lapset • Placerade barn	Lastentarhat Barnträdgårdar				Koululasten päiväkodit Daghem för skolbarn		Lastenseimet Barnkrubbor	
	Puolipäivös. Halvdagsavd.		Kokopäivös. Heldagsavd.		%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾		%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾	
	Luku Antal	%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾	Luku Antal	%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾	Luku Antal	%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾	Luku Antal	%:eina lapsi- mää- räästä ¹⁾
Lasten lukumäärä • Barnens antal ..	4 462	100.0	1 958	100.0	142	100.0	1 057	100.0
Erityisyyistä sijoitettuja lapsia • Barn placerade av speciella orsaker	2 469	55.3	1 938	99.0	129	90.8	1 057	100.0
Sijoitettu ilman erityistä syytä • Barn placerade utan speciell orsak	1 993	44.7	20	1.0	13	9.2	—	—
Sijoituksen syy • Orsak till placeringen								
Lapsella vain yksi työkykyinen huol- taja • Barnet har endast en arbetsför försörjare	461	10.3	1 210	61.8	97	68.3	633	59.9
Lapsella molemmat huoltajat, mutta perhe vaikeuksissa • Barnet har två försörjare men familjen i svårigheter	940	21.1	1 114	56.9	35	24.6	857	81.1
Lapsi tarvitsee kasvatus- ja hoitotukea Barnet är i behov av pedagogiskt stöd och omvårdnad	921	20.6	370	18.9	21	14.8	118	11.2
Sosiaali- ja terveydenhoitoviranomais- ten suositus • På rekommendation av social- eller hälsovårdsmyndigheterna	147	3.3	92	4.7	26	18.3	88	8.3
Äidin asema kodissa • Mors ställning i hemmet								
Äiti ansiotyössä • Mor i förvärvsarbete	2 617	58.7	1 889	96.5	131	92.3	1 004	95.0
koko päivän • på heltid	2 015	45.2	1 788	91.3	128	90.1	948	89.5
osan päivää • på deltid	440	9.9	21	1.1	—	—	14	1.3
vuorotyössä • i turarbete	162	3.6	80	4.1	3	2.1	44	4.2
Äiti kotona ²⁾ • Mor är hemma ²⁾	1 813	40.6	26	1.3	6	4.2	39	3.7
Äitiä ei ole • Mor saknas	32	0.7	43	2.2	5	3.5	14	1.3
Perheiden lukumäärä • Antalet familjer								
1 lapsi perheessä • 1 barn i familjen ..	812	18.2	763	39.0	45	31.7	524	49.6
2—3 lasta perheessä • 2—3 barn i fam- iljen	2 854	64.0	860	43.9	44	31.0	370	35.0
4— lasta perheessä • 4— barn i familjen	491	11.0	149	7.6	35	24.6	76	7.2

Toiminta- ja läsnäolopäivät. Toimintapäiviä oli kertomusvuonna lastentarhain puolipäiväosastoilla 208, mutta kokopäiväosastojen toimintapäivien luku eri laitoksissa vaihteli 223:sta 299:ään ja lastenseimien vastaavasti

Verksamhets- och närvarodagar. Redogörelseåret var verksamhetsdagarna vid barnträdgårdarnas halvdagsavdelningar 208, men varierade mellan 223 och 299 vid olika anstalters heldagsavdelningar samt mellan

¹⁾ I % av barnantalet. ²⁾ Inkl. studerande.

³⁾ Ml. opiskelijat.

239:stä 299:ään sen mukaan, kuinka paljon toimintaa oli kesän aikana. Koululasten päiväkodeissa oli toimintapäiviä 206—219.

239 och 299 vid barnkrubborna, beroende på verksamhetens omfattning under sommaren. Daghemmen för skolbarn hade 206—219 verksamhetsdagar.

Läsnaolopäivien lukumäärä eri laitoksissa kalenterivuonna 1968
Antalet närvarodagar för barn i olika anstalter kalenderåret 1968
Number of days of presence at the institutions in 1968

Laitos • Anstalt • <i>Institution</i>	Läsnaolopäiviä • Närvarodagar <i>Days of presence</i>			Koko vuosi Hela året <i>Whole year</i>
	Kevät Vår <i>Spring</i>	Kesä Sommar <i>Summer</i>	Syksy Höst <i>Autumn</i>	
Lastentarhain puolipäiväosastot • Barnträdgårdarnas halvdaysavdelningar • <i>Kindergartens, half day sections</i>	394 128	—	296 308	690 436
Lastentarhain kokopäiväosastot • Barnträdgårdarnas heldagsavdelningar • <i>Kindergartens, whole day sections</i>	181 212	28 183	138 939	348 334
Koululasten päiväkodit • Daghem för skolbarn • <i>Day homes for school children</i>	14 235	—	10 396	24 631
Lastenseimet • Barnkrubbor • <i>Day nurseries</i>	84 906	42 442	71 321	198 669
Summa • <i>Total</i>	674 481	70 625	517 363	1 262 070

Yhteistyö lasten vanhempien kanssa jatkui entiseen tapaan. Lastentarhoissa ja päiväkodeissa järjestettiin ns. vanhempien iltoja, joissa opettajilla ja vanhemmilla oli tilaisuus tutustua toisiinsa. Monessa lastentarhassa vanhemmat oli myös kutsuttu lastentarha-aikana tutustumaan niiden toimintaan. Mikäli vanhemmat halusivat, he saattoivat lisäksi tulla puhumaan lapsestaan johtajan tai opettajan vastaanottoajalla.

Vierailut. Sekä kotimaisia että ulkomaisia yksityishenkilöitä ja retkikuntia kävi kertomusvuonna tutustumassa laitoksiin. Eräät psykologian ja kasvatustieteen opiskelijat ja tutkijat suorittivat lasten parissa erilaisia tutkimuksia. Osa Sairaanhoidajaopiston oppilaista harjoitteli muutamassa lastentarhassa, samoin entiseen tapaan Ebeneserkodin seminaarin oppilaat.

Samarbetet med barnens föräldrar hade samma former som tidigare. Barnträdgårdarna och daghemmen arrangerade s.k. föräldrakvällar, där lärare och föräldrar var i tillfälle att lära känna varandra. Flere barnträdgårdar inbjöd också föräldrarna till besök under arbetstid för att ge dem en inblick i verksamheten. Om föräldrarna så önskade, kunde de även besöka föreståndaren eller läraren på mottagningstid för att tala om sitt barn.

Gästbesök. Redogörelseåret besöktes anstalterna av såväl inhemska som utländska enskilda personer och grupper. Några psykologie- och pedagogiestuderande samt forskare gjorde olika undersökningar av barnen. En del av Sjuksköterskeinstitutets elever praktiserade vid några barnträdgårdar, så ock liksom under tidigare år Ebeneserhemmets seminarieelever.

4. Oppilastilasto

Laitoksissa lokakuun 1. pnä olleista lapsista kerättiin yksityiskohtaisia tietoja, jotka ilmenevät seuraavista asetelmista.

4. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter insamlades om de barn som var inskrivna i anstalterna den 1 oktober och framgår av följande tablåer.

Lastentarhoissa ja niihin liittyvissä laitoksissa olevat lapset 1. 10. 1968

Antalet barn i barnträdgårdarna och till dem anslutna anstalter den 1. 10. 1968

Children in kindergartens and institutions connected with them, 1st Oct. 1968

Ikä • Ålder • Age	Lastenseimet Barnkrubbor Day nurseries		Lastentarhat Barnträdgårdar Kindergartens		Päiväkodit Daghem Day homes	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
0 vuotta • år • years	99	9.4	—	—	—	—
1 » » »	320	30.3	—	—	—	—
2 » » »	295	27.9	—	—	—	—
3 » » »	342	32.3	407	6.3	—	—
4 » » »	1	0.1	1 229	19.1	—	—
5 » » »	—	—	2 187	34.1	—	—
6 » » »	—	—	2 586	40.3	11	7.7
7 » » »	—	—	11	0.2	49	34.5
8 » » »	—	—	—	—	34	24.0
9 » » »	—	—	—	—	24	16.9
10— » » »	—	—	—	—	24	16.9
Summa • Total	1 057	100.0	6 420	100.0	142	100.0

Osasto ja kieli • Avdelning och språk • Section and language

Lastentarhat: Barnträdgårdar: <i>Kindergartens:</i>	Luku Antal Number	%
kaksikieliset • tvåspråkiga • <i>Bilingual</i>	262	3.4
suomenkieliset • finskspråkiga • <i>Finnish</i>	5 479	71.9
ruotsinkieliset • svenskspråkiga • <i>Swedish</i>	679	8.9
Koululasten päiväkodit • Daghem för skolbarn • <i>Day homes for school children</i>	142	1.9
Lastenseimet • Barnkrubbor • <i>Day nurseries</i>	1 057	13.9

Sukupuoli • Kön • Sex

Poikia • Gossar • <i>Boys</i>	3 760	49.4
Tyttöjä • Flickor • <i>Girls</i>	3 859	50.6

Äidinkieli • Modersmål • *Native language*

Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	6 817	89.5
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	777	10.2
Muu kieli • Annat språk • <i>Other language</i>	25	0.3

Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp • <i>Social status of the head of the family</i>	Luku Antal Number	%
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	1 145	15.0
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, yl. toimistohenkilök. ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal, m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel, etc.</i>	1 791	23.5
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	3 492	45.9
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i> ..	1 191	15.6
Lapsia kaikkiaan • Samtliga barn • Total of children	7 619	100.0

5. Terveystenhoito

Kertomusvuonna toimi lastentarhain lääkärinä lääket. ja kir.tri Leena Bäckström.

Lastenneuvoloiden lääkärit toimittivat laitoksissa lääkärintarkastuksen 354 kertaa, jolloin tarkastettiin yhteensä 6 036 lasta. Kertomusvuonna sattui lastentarhoissa 20 039 ja -seimissä 3 760 taudintapausta. Erityisiä sairauksia edellisiin vuosiin verrattuna ei ollut.

Akuuttiset hengitystieinfektiot muodostivat edelleenkin suurimman osan, eli n. 60 %, sekä lastentarhoissa että -seimissä todetuista taudintapauksista. Tapaturmia lähetettiin hoitoon 152 tapauksessa. Yksi lapsi kuoli auto-onnettomuudessa ollessaan matkalla lastentarhaan.

Hammashoidosta mainittakoon, että lastentarhalapsista tarkastettiin 5 293, joista hoidon tarpeessa oli 1 879 ja 55:llä oli täysin terveet hampaat. Hoitotoimenpiteitä oli yhteensä 6 305 ja valmiiksi hoidettiin 1 329 lapsen hampaat. Yksityislääkärin hoidossa oli 177 ja hoidosta kieltäytyi 120 lasta.

Kasvatusneuvolaan lähetettiin kertomusvuonna 150 lasta, Lastenlinnan poliklinikalle 11 ja Hesperian sairaalaan yksi.

Henkilökuntaan kuuluvista kävi 430 lastentarhainlääkärin tarkastuksessa. Näistä 381 kävi tulotarkastuksessa palvelukseen otettaessa ja 49 muista syistä.

5. Hälsovård

Redogörelseåret var med. o. kir.dr Leena Bäckström läkare för barnträdgårdarna.

Rådgivningsbyråernas läkare gjorde 354 kontrollbesök i anstalterna, varvid sammanlagt 6 036 barn undersöktes. Redogörelseåret inträffade i barnträdgårdarna 20 039 och i -krubborna 3 760 sjukdomsfall. Jämfört med föregående år förekom inga speciella sjukdomar.

Akuta infektioner i andningsorganen utgjorde fortfarande största delen, eller c. 60% av de såväl i barnträdgårdarna som i -krubborna konstaterade sjukdomsfallen. 152 olycksfall remitterades för vård. På väg till barnträdgården omkom ett barn vid en bilolycka.

Beträffande tandvården kan nämnas, att 5 293 barnträdgårdsbarn kontrollerades, av vilka 1 879 var i behov av vård och 55 hade helt friska tänder. Vårdtågårderna var sammanlagt 6 305 och 1 329 barns tänder färdigbehandlades. 177 barn besökte privatläkare, medan 120 inte önskade bli behandlade.

Redogörelseåret sändes 150 barn till rådgivningsbyrån, 11 till Barnets Borgs poliklinik och ett till Hesperia sjukhus.

Av personalen blev 430 personer undersökta av barnträdgårdsläkaren, varav 381 på grund av tillträdd befattning och 49 av andra orsaker.

6. Puheopetus

Puheopettajina toimivat hum.kand. Maija Sandström sekä kevätkaudella fil.maist. Leila Toivola-Junttila ja syyskaudella logonomi Helliikki Satuli.

Kertomusvuonna puheopettajat suorittivat lastentarhoihin 79 tutkimuskäyntiä, joiden kuluessa tutkittiin 2 865 kuusivuotiaista ja 131 sitä nuorempaa lasta. Opetuskäyntejä tehtiin lastentarhoihin 40 kertaa.

Tutkituista 6-vuotiaista todettiin puhehäiriöisiksi 838 lasta, eli 29.2 %. Heistä oli tyttöjä 371, eli 44 %, ja poikia 467, eli 56 %.

Puheterapiaa sai yhteensä 245 lasta, joista 191 kävi opetuksessa puheopettajien vastaanotolla ja 54 sai opetusta lastentarhassa tai molemmissa paikoissa. Puheterapiaker-toja oli yhteensä 2 969.

Opetukseen kutsuttiin ensisijaisesti niitä lapsia, joiden vaikeudet olivat suurimpia. Lievimpä virheitä pyrittiin korjaamaan opastamalla vanhempia ohjaamaan lapsiaan puheharjoituksissa. Foniatriin konsultaatiota tarvittaessa lapset lähetettiin puhe- ja äänihäiriöpoliklinikalle foniatriin tutkimuksiin.

Lastentarhojen kuulontutkijoilta saatiin tiedot havaituista kuulohäiriöistä. Lievästi kuulovammaisia lapsia hoidettiin myös puheopettajien vastaanotolla.

7. Ateria- ja hoitomaksut

Lastentarhainlautakunta määrää vuosittain lastentarhoissa ja päiväkodeissa perittävän ruokamaksun suuruuden sekä lastenseimissä maksettavan korvauksen hoidosta, ruoasta ja kasvatuksesta. Maksut olivat kertomusvuonna päivää kohden seuraavat:

6. Talundervisning

Talpedagoger var hum.kand. Maija Sandström samt fil.mag. Leila Toivola-Junttila under vårterminen och logonom Helliikki Satuli under höstterminen.

Redogörelseåret besökte talpedagogerna barnträdgårdarna 79 gånger för undersökningar, varvid 2 865 6-åringar och 131 yngre barn behandlades. I undervisningssyfte gjordes 40 besök i barnträdgårdarna.

Av de undersökta 6-åringarna konstaterades 838 (29.2 %) lida av talfel, av vilka 371 var flickor (44 %) och 467 pojkar (56 %).

Talterapi gavs sammanlagt 245 barn, varav 191 deltog i undervisningen på talpedagogernas mottagning och 54 undervisades i barnträdgård eller på vartdera stället. Antalet terapitillfällen var sammanlagt 2 969.

Till undervisningen kallades främst de barn som led av de största talsvårigheterna. Lättare fel sökte man korrigera genom att instruera föräldrarna hur de skulle vägleda barnen vid talövningarna. Vid behov av foniatrisk konsultation sändes barnen för undersökningar till kliniken för röst- och talrubbnings.

Barnträdgårdarna besöktes av hälsosystrar för hörselundersökningar, och uppdagade hörselstörningar anmäldes. Barn med lindriga hörselskador sköttes även på talpedagogernas mottagning.

7. Bispisnings- och vårdavgifter

Barnträdgårdsnämnden fastställer årligen den avgift som barnträdgårdarna och daghemmen uppbär för bispisning samt beloppet för skötsel, mat och uppfostran i barnkrubborna. Redogörelseåret var avgifterna per dag följande:

Lastentarhain puolipäiväosastot • Barnträdgårdarnas halvdagsavdelningar	1.20	mk
Lastentarhain kokopäiväosastot • Barnträdgårdarnas heldagsavdelningar	2.40	
Lastenseimet • Barnkrubbor	2.60	
Koululasten päiväkodit • Daghem för skolbarn	1.20	

Varaton lapsen huoltaja voidaan kuitenkin vapauttaa osittain tai kokonaan maksuista. Sosiaalihuoltoviranomaiset saattavat myös antaa sitoumuksen maksun suorittamisesta. Kertomusvuoden maksujen suoritustapa ilmenee laitoksittain seuraavasta asetelmasta.

Obemedlat barns målsman kan dock helt eller delvis befrias från avgift. Vederbörande socialvårdsmyndigheter kan även förbinda sig att betala avgiften. Av följande tablå framgår anstaltsvis hur avgifterna erlagts under redogörelseåret.

Maksutapa • Betalningssätt	Lastentarhat Barnträdgårdar		Lastenseimet Barnkrubbor		Päiväkodit Daghem	
	Lapsia Barn	%	Lapsia Barn	%	Lapsia Barn	%
Koko maksu • Hel avgift	5 715	89.1	796	75.3	107	75.4
Alennettu maksu • Nedsatt avgift	452	7.0	143	13.5	20	14.1
Ei mitään maksua • Ingen avgift	97	1.5	38	3.6	9	6.3
Maksusitoumus • Betalningsförbindelse	156	2.4	80	7.6	6	4.2
Summa	6 420	100.0	1 057	100.0	142	100.0

IV. PUISTOLEIKKITOIMINTA

Leikkikenttätöimintää oli kertomusvuonna 12 kesäleikkikentällä ja 19 kokovuotisella kentällä. Jakomäkeen tuli kesällä uusi kenttä, mutta Hietarannasta jäi kesätoiminta pois. Uusi kokovuotinen toiminta alkoi Hesperian kentällä kesäkuussa ja Konalassa lokakuussa. Vuoden aikana saatiin myös kaksi uutta väliaikaista mökkiä. Kesäleikkikenttien ohjaajille pidettiin työkauden alussa 20 tunnin kurssit ja ns. työpaikkakoulutukseen käytettiin ilta kerran kuukaudessa. Terveystoimiviraston puolesta pidettiin myös ohjaajille lyhyt ensiapukurssi, mihin liittyi mm. suusta suuhun-menettelyn käytännöllistä harjoitusta.

Kesäleikkikentät ja lasten päivittäinen keskimääräinen lukumäärä kullakin kentällä oli seuraava:

IV. LEKVERKSAMHETEN I PARKERNA

Lekplansverksamhet förekom under redogörelseåret på 12 sommarlekplaner och 19 helårslekplaner. Jakobacka fick på sommaren en ny plan, medan sommarverksamheten på Sandstrand indrogs. En ny, hela året pågående verksamhet började på Hesperiaplanen i juni och i Kånala i oktober. Under året uppfördes även två nya, tillfälliga baracker. I början av säsongen hölls en 20 timmars kurs för sommarlekplanernas ledare och för s.k. arbetsplatskolning anslogs en kväll i månaden. Hälsovårdsverket anordnade även en kort förstahjälpkurs för lekledarna, omfattande bl.a. praktiska övningar i mun mot mun -metoden.

Sommarlekplanerna och medelantalet barn per dag på envar lekplan var följande:

	Lapsia keskimää- rin päivittäin Antal barn i ge- nomsnitt per dag
Kesäleikkikenttä • Sommarlekplan	
Eläintarha • Djurgården	38
Herttoniemi • Hertonäs	29
Jakomäki • Jakobacka	126
Kaivopuisto • Brunnsparken	116
Konala • Kånala	54
Malmi • Malm	60
Munkkivuori • Munkshöjden	56
Patola • Dammen	31
Pitäjänmäki • Sockenbacka	80
Tapanila • Staffansby	62
Topeliuksen kenttä • Topeliusplanen	54
Vartiokylä • Botby	59
Kesäleikkikentillä yhteensä • På sommarlekplanerna sammanlagt	765

Kesäkuukausien aikana oli kokovuotisilla leikkikentillä keskimäärin 8 600 lasten käyntiä päivässä ja kaikilla kentillä yhteensä n. 8 810 käyntiä päivässä.

Kokovuotisilla kentillä toimittiin lauantaisin vain lyhyen aikaa, koska suurella osalla lasten vanhemmista oli 5-päiväinen työviikko. Kesäleikkikentät, Kaivopuistoa lukuun ottamatta, olivat lauantaisin suljettuina. Kertomusvuonna pidettiin toukokuusta lokakuuhun varhaisnuorille kerran viikossa ns. iltaleikkihetki klo 18—20. Sairaalakäyntiin johtaneita tapaturmia sattui kentillä vuoden aikana yhteensä 17.

På helårslekplanerna noterades under sommarmånaderna i genomsnitt 8 600 besök, och på alla planer sammanlagt c. 8 810 besök per dag.

Verksamheten på helårslekplanerna pågick blott en kort tid om lördagarna, emedan en stor del av barnens föräldrar hade 5-dagars arbetsvecka. Sommarlekplanerna var stängda om lördagarna, med undantag för den i Brunnsparken. Redogörelseåret hölls från maj till oktober lekstunder för vuxnare barn en gång i veckan kl. 18—20. Under året inträffade 17 olycksfall, vilka föranledde sjukhusbesök.

	Käyntejä keski- määrin päivittäin Antal besök i ge- nomsnitt per dag
Kokovuotinen kenttä • Helårslekplan	
Brahen kenttä • Braheplanen	626
Etelä-Haaga • Södra Haga	252
Hesperiankenttä • Hesperiaplanen	220
Kannelmäki • Gamlas	470
Kimmon kenttä • Kimmoplanen	295
Konala • Kånala	253
Kontula • Gårdsbacka	294
Lauttasaari • Drumsö	237
Maunula • Månsas	725
Pihlajamäki • Rönnbacka	282
Pohjois-Haaga • Norra Haga	637
Puotinharju • Botbyhöjden	384
Roihuvuori • Kasberget	421

Kokovuotinen kenttä • Helårslekplan

	Käyntejä keski- määrin päivittäin Antal besök i ge- nomsnitt per dag
Sepänpuisto • Smedsplanen	593
Siilitie • Igelkottsvägen	364
Toukola • Majstad	254
Tullinpuomi • Tullbommen	266
Vallila • Vallgård	322
Vuosaari • Nordsjö	296
Kokovuotisilla kentillä yhteensä • På helårslekplanerna sammanlagt	7 191

Puistotätien toiminta. Yksityisyrittäjinä toimivia ja lastentarhain toimiston valvomia pienten lasten ulkoiluttajia, ns. puistotätejä, oli kertomusvuonna 110. Koska yleensä voitiin laskea n. 25 lasta puistotätiä kohden, ulkoili puistotätien valvonnassa päivittäin n. 2 750 lasta.

Terveystoimivirasto huolehti puistotätien keuhkojen vuositarkastuksesta. Heidän valvomiensa lasten keskuudessa ei kertomusvuonna havaittu mainittavasti tarttuvia tautteja.

V. KAUPUNGIN AVUSTAMA YKSITYINEN TOIMINTA

Kaupunki avusti kertomusvuonna 10 yksityistä lastenseimeä ja 6 yksityistä lastentarhaa. Tietoja laitosten toiminnasta ja avustuksen suuruudesta on seuraavassa taulukossa.

Parktanternas verksamhet. De s.k. parktanterna, vilka arbetar som privatföretagare under barnträdgårdsbyråns tillsyn, var redogörelseåret 110. Då i allmänhet c. 25 barn kunde beräknas per parktant, vistades dagligen under deras tillsyn c. 2 750 barn ute i det fria.

Hälsöförhållningarna svarade för den årliga undersökningen av parktanternas lungor. Redogörelseåret förekom inga smittsamma sjukdomar i nämnvärd mån bland de barn som parktanterna hade hand om.

V. AV STADEN UNDERSTÖDD PRIVAT VERKSAMHET

Staden understödde 10 privata barnkrubbor och 6 privata barnträdgårdar under redogörelseåret. Uppgifter om anstaltens verksamhet och understödets storlek framgår av följande tabell:

Kaupungin avustamat yksityiset lastentarhat ja -seimet
Av staden understödda privata barnträdgårdar och -krubbor
Private kindergartens and day nurseries subsidized by the city

Laitos • Anstalt • Institution	Hoito- paikkoja Vård- platser Disposable places	Toiminta- päiviä Verksamhets- dagar Working days	Läsnäolo- päiviä Närvaro- dagar Days of presence	Kaupungin avustus ¹⁾ Stadens understöd ¹⁾ Allowance granted by city
				mk • marks
Lastenseimet • Barnkrubbor • Day nurseries				
Suomen Lastenhoitoyhdistys: Barnvårdsförening- en i Finland:				
Sepänkatu 19 Smedsgatan	25	273	5 346	62 757
Toinen linja 12 Andra linjen	42	272	8 209	86 731
Stenbäckinkatu 7 Stenbäcksgatan	40	271	8 577	71 558
Helsingin Ensi-Koti	30	297	6 442	56 000
Mannerheim-liiton Malmin osasto, Malmin Lasten- ystävät				
Lauttasaaren Yksityinen Päiväkoti	40	257	8 135	55 000
Mannerheim-liiton Helsingin osasto • Mannerheim- förbundets Helsingfors avdelning	35	264	6 743	50 000
Pelastusarmeijan Helsingin lastenseimi • Frälsnings- arméns Helsingfors barnkrubba	30	244	6 088	52 500
Pelastusarmeijan Malmin lastenseimi • Frälsnings- arméns Malm barnkrubba	90	279	22 401	35 000
Yhdistys Töölön lastenseimi • Föreningen Töölö barnkrubba	30	279	7 276	13 000
Yhdistys Töölön lastenseimi • Föreningen Töölö barnkrubba	36	301	8 211	72 975
Lastentarhat • Barnträdgårdar • Kindergartens				
Suomen Lastenhoitoyhdistys • Barnvårdsföre- ningen i Finland				
Haga privata svenska barnträdgård	²⁾ 25	247	5 068	34 857
Helsingin NNKY:n lastentarha • Helsingfors KFUK:s barnträdgård	30	193	5 165	7 500
Helsingin Suomalais-Venäläisen koulun lastentarha KFUK:s barnträdgård	²⁾ 50	210	8 046	40 000
Hertonäs svenska barnträdgård	²⁾ 100	227	15 046	20 000
Vajaaliikkeisten Kunto • Bot för rörelsehämmande	50	203	6 696	15 000
Vajaaliikkeisten Kunto • Bot för rörelsehämmande	20	196	2 327	81 251

VI. LASTENTARHAIN JA NIIHIN
LIITTYVIEN LAITOSTEN
TALOUS

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan laitosten menot ja tulot olivat v. 1968 seuraavat:

VI. BARNTRÄDGÅRDARNAS OCH TILL
DEM ANSLUTNA ANSTALTERS
EKONOMI

Enligt stadens bokslut var anstalternas utgifter och inkomster år 1968 följande:

¹⁾ Ml. 60 029 mk edelliseltä vuodelta siirtyneitä määrärahoja. ²⁾ 25 paikkaa kokopäiväosastolla; taulukon muut lastentarhojen hoitopaikat puolipäiväosastoilla.

¹⁾ Inkl. 60 029 mk ur från föregående år balanserande anslag. ²⁾ 25 platser på heldagsavdelningen; de övriga vårdplatserna i tabellen är på barnträdgårdarnas halvdaysavdelningar.

Menot ja tulot kalenterivuonna 1968
 Utgifter och inkomster kalenderåret 1968
Expenditure and income during the calendar year 1968

Menot • Utgifter • <i>Expenditure</i>	Mk • Marks
Lautakunta ja sen toimisto • Nämnden och dess byrå • <i>The Board and its office</i>	411 904
Laitokset • Anstalterna • <i>Institutions</i>	14 821 045
Palkat ja palkkiot • Löner och arvoden • <i>Salaries and other remuneration</i>	9 542 916
Sosiaaliturvamaksut • Socialskyddsavgifter • <i>Social security and child allowance fees</i>	688 511
Huoneistomenot • Lokalutgifter • <i>Expenses for premises</i>	3 130 249
Kalustomenot • Utgifter för inventarier • <i>Expenses for equipment</i>	119 497
Tarverahat • Expenser • <i>Miscellaneous expenses</i>	21 446
Ravinto • Kost • <i>Food</i>	1 120 143
Vaatemerot • Utgifter för kläder • <i>Expenses for clothing</i>	30 822
Lääkkeet • Läkemedel • <i>Medical supplies</i>	28 556
Lasten hampaiden hoito • Barnens tandvård • <i>Dental service</i>	59 550
Askarteluvälineet ja -aineet • Sysselsättningsmateriel • <i>Equipment and materials for occupying the children</i>	76 845
Suoranaiset avustukset • Direkta understöd • <i>Actual allowances</i>	2 510
Lasten leikkikenttötoiminta • Lekplansverksamheten • <i>Playgrounds</i>	936 497
Lautakunnan käyttövarat • Till nämndens disposition • <i>Funds reserved for running expenses of the Board</i>	2 778
Yksityisille laitoksille suoritettut avustukset • Understöd åt privata anstalter	
<i>Allowances to private institutions</i>	694 100
Summa • Total¹⁾	16 866 324
Tulot • Inkomster • <i>Income</i>	
Valtionavustus • Statsbidrag • <i>State grant</i>	3 274 332
Lasten ruokamaksut • Barnens bispisningsavgifter • <i>Fees for nourishment</i>	1 959 743
Luontoisetujen korvaukset • Ersättning för naturaförmåner • <i>Compensation for wages paid in kind</i>	266 837
Muut tulot • Övriga inkomster • <i>Other income</i>	82 048
Summa • Total	5 582 960

¹⁾ Lisäksi käytettiin 781 820 mk edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja.

²⁾ Dessutom användes 781 820 mk ur från tidigare år balanserande anslag.

SEDMIGRADSKYN PIENTENLASTENKOULUT JA MARIAN TURVAKOTI

SEDMIGRADSKYS SMÅBARNSSKOLOR OCH MARIAS ASYL

THE SEDMIGRADSKY NURSERY SCHOOLS AND THE MARIA ASYLUM

Kalenterivuosi · Kalenderåret · Calendar year

1968

1. Yleistä

Vuotta 1968 voidaan pitää välivuotena niin lastentarhojen kuin säätiön muunkin toiminnan kannalta. Taloudellinen tulos kuvastaa tätä selvästi. Vuoden säästö oli nimittäin 56 572 mk edellisen vuoden n. 7 000 mk:aan verrattuna. Säätiötä eivät myöskään lainat rasittaneet.

Kiinteistöjen saneeraustyöt saatiin suurin piirtein valmiiksi. Mainittakoon, että Pohj. Esplanaadikatu 21:n ullakkoa laajennettiin, joten vuoden aikana saatiin lisätilaa n. 60 m². Oikokatu 7:ssä sijaitseva kiinteistö oli huonossa kunnossa. Tarpeelliset korjaukset ja perusparannustyöt jätettiin tekemättä, koska talon tulevaa kohtaloa ei ollut vielä päätetty. Johtokunta tutki, olisiko parasta purkaa talo ja rakentaa uusi vai myydä tai vaihtaa toiseen kiinteistöön tai tonttiin. Kaupungin kanssa aloitettiin neuvottelut, mutta niitä ei saatu päätökseen vuoden aikana. Kysymys

1. Allmänt

Året 1968 kan betraktas som ett mellanår såväl i fråga om barnträdgårdarna som stiftelsens verksamhet i övrigt. Det ekonomiska slutresultatet avspeglar tydligt detta sakförhållande. Årets behållning utgjorde nämligen 56 572 mk mot ungefär 7 000 mk föregående år. Stiftelsen belastades inte heller av några lån.

Saneringsarbetena i fastigheterna slutfördes i stort sett. Nämnas kan, att i fastigheten N. Esplanadgatan 21 vinden blivit utbyggd, varigenom under året ytterligare utrymmen om c. 60 m² erhöles. Fastigheten Gengatan 7 befinner sig i ett dåligt skick. Nödvändiga reparationer och grundförbättringsarbeten har blivit eftersatta, emedan husets framtida öde ännu inte avgjorts. Direktionen undersökte, huruvida problemet bäst löses genom rivning och nybygge, försäljning eller byte mot annan fastighet eller tomt. Underhandlingar inleddes med staden, men slutfördes

luultavasti ratkaistaan v. 1969, jos vain päästään selvyteen mahdollisesta rakentamisoikeuden laajentamisesta.

Lastentarhahuoneistojen korjaus- ja maa-laustyöt olivat aika vähäpätöisiä, irtaimisto-korjausten sitä vastoin ollessa laajempia.

Säätiön lastentarhojen toiminta sujui kertomusvuonna häiriöittä. Vuoden alusta säätiö vuokrasi uuden lastentarhahuoneiston Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse -nimisen säätiön rakennuttamasta talosta, joka sijaitsi Kontulassa Leikkikuja 5:ssä. Neuvottelujen jälkeen kaupungin lastentarhain lautakunta otti huoneiston haltuunsa 1.8. alkaen ja siirsi sinne Kantakaupungista yhden ruotsinkielisen lastentarhaosaston. Näin täytettiin ruotsinkielisen lastentarhan tarve Kontulassa, joten säätiöllä ei ollut aihetta avata omaa lastentarhaa tällä alueella. Johtokunta teki asuntosäätiön kanssa alustavan sopimuksen uuden lastentarhan perustamisesta Vuosaareen, jossa mainittu säätiö juuri rakennutti asuintaloa n. 200 ruotsinkieliselle perheelle. Samoin johtokunta harkitsi kokopäiväosaston avaamista kaupungin keskustassa, mutta suunnitelmaa ei voitu vielä toteuttaa sopivien tilojen puuttuessa.

Säätiö oli kiinteässä yhteistyössä kaupungin lastentarhain toimiston kanssa suunniteltaessa ruotsinkielisiä lastentarhoja kaupungin alueelle. Mm. palkkakysymyksissä säätiöllä oli jatkuva yhteys lastentarhatoimintaa harjoittaviin yhteisöihin, kuten Kottby-Månsas svenska förening, Hertonäs Gille ja Nylands svenska ungdomsförbund sekä ruotsinkieliset seurakunnat.

Lisäksi mainittakoon, että kertomusvuonna ilmestyi uusi, täydennetty painos säätiön historiikista.

inte under året. År 1969 kan frågan troligen bringas till en lösning, såvida klarhet kan nås om en eventuell utvidgning av byggnadsrätten.

Reparations- och målningsarbetena i barnträdgårdarnas lokaler var rätt obetydliga, medan inventariereparationerna däremot var mera omfattande.

Verksamheten i stiftelsens barnträdgårdar försiggick utan störningar under redogörelseåret. Från årets början upphyrde stiftelsen en ny barnträdgårdslokal i ett av Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse uppfört hus vid Lekgränden 5 i Gårdsbacka. Efter underhandlingar övertogs lokalen fr.o.m. 1.8 av stadens barnträdgårdsnämnd som från Stadskärnan överflyttade en svenskspråkig barnträdgårdsavdelning till denna lokal. Härigenom tillgodosågs behovet av en svenskspråkig barnträdgård i Gårdsbacka, varför stiftelsen inte hade anledning att öppna egen barnträdgård på detta område. Med Bostadsstiftelsen har direktionen preliminärt kommit överens om att öppna en ny barnträdgård i Nordsjö, där nämnda stiftelse som bäst uppför bostadshus för c. 200 svenskspråkiga familjer. Likaså har direktionen diskuterat öppnandet av en heldagsavdelning i stadens centrum, men planerna har tills vidare inte kunnat fullföljas, då lämpliga utrymmen inte erhållits.

Med stadens barnträdgårdsbyrå hade stiftelsen ett gott samarbete i fråga om planeringen av svenskspråkiga barnträdgårdar inom stadens område. Stiftelsen hade fortlöpande kontakt, bl.a. i lönefrågor, med Kottby—Månsas svenska förening, Hertonäs Gille och Nylands svenska ungdomsförbund samt svenskspråkiga församlingar, vilka upprätthåller barnträdgårdsverksamhet.

Ytterligare kan nämnas, att en ny, kompletterad upplaga av stiftelsens historik utkom under redogörelseåret.

2. Johtokunta

Kertomusvuonna kuuluivat seuraavat kaupunginvaltuuston valitsemat jäsenet Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan: puheenjohtajana varat. Kristian Gestrin, varapuheenjohtajana os.hoit. Judith Sundman sekä jäseninä arkkitehti Claus Tandefelt, varat. Randall Nybom, puhelinasant. Rainer Bäckström ja konttoristi Svanvit Björkqvist. Johtokunnan valitsemana jäsenenä oli fil.maist. Henry Backman. Opettajakuntaa edusti opett. Kristina Gran johtokunnan kokouksissa.

Fil.maist. Henry Backman toimi säätiön taloudenhoitajana ja samalla johtokunnan sihteerinä.

Kaupunginvaltuuston valitsemat säätiön tilintarkastajat olivat ekon. Gunnel Holmström ja kirjanpitäjä Harald Nordberg. Varatilintarkastajat olivat ekon. Per Erik Floman ja toimittaja Georg Backman.

Johtokunnan kanslia sijaitsi säätiön omistamassa talossa Pohj. Esplanaadikatu 21:ssä. Neiti Saima Mood toimi kirjanpitäjänä kansliassa.

Johtokunnan keskuudessa toimi kiinteistökorjauksia hyväksymään asetettu jaosto, johon kuuluivat puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, taloudenhoitaja ja jäsen Claus Tandefelt.

Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa, ja sen pöytäkirjat sisälsivät 52 pykälää. Tärkeimmät johtokunnan päätökset on lueteltu sivulla 25.

3. Laitokset

Oppilasmäärä ja sijainti. Lastentarhatoiminnassa voidaan Kantakaupungissa todeta jatkuvaa oppilaiden vähenemistä, mikä ilmenee myös säätiön lastentarhoissa. Syysluku-kauden lopussa oli Marian turvakodissa 7 op-

2. Direktion

Följande personer, utsedda av stadsfullmäktige, hörde under redogörelseåret till direktionen för Sedmigradskys småbarnsskolor och Marias Asyl: vicehäradshövd. Kristian Gestrin, ordförande, avd. förest. Judith Sundman, viceordförande, arkitekt Claus Tandefelt, vicehäradshövd. Randall Nybom, tel.montör Rainer Bäckström och kontorist Svanvit Björkqvist. Av direktionen vald medlem var fil.mag. Henry Backman. Lärarkåren representerades vid direktionens sammanträden av lärare Kristina Gran.

Fil.mag. Henry Backman verkade som ekonom för stiftelsen och samtidigt som direktionens sekreterare.

Stiftelsens revisorer, vilka valts av stadsfullmäktige, var dipl.ekon. Gunnel Holmström och bokförare Harald Nordberg, medan dipl.ekon. Per-Erik Floman och redaktör Georg Backman fungerade som deras suppleanter.

Direktionens kansli var inrymt i stiftelsens fastighet N. Esplanadgatan 21. Vid kansliet tjänstgjorde frk. Saima Mood som bokförare.

Inom direktionen fungerade ett utskott för fastställande av större fastighetsreparationer bestående av ordföranden eller viceordföranden, ekonomen och medlemmen Claus Tandefelt.

Direktionen sammanträdde under redogörelseåret 5 gånger och protokollen upptog 52 paragrafer. De mera viktiga direktionsbesluten finns upptagna på s. 25.

3. Anstalterna

Elevfrekvens och läge. I fråga om barnträdgårdsverksamheten inom Stadskärnan kan konstateras en fortgående elevminskning, vilken också kom till synes i stiftelsens barnträdgårdar. Vid höstterminens slut hade

pilaan vajuus ja Sedmigradskyn pientenlastenkoulu II:ssa samoin 6 oppilaan vajuus, mikä merkitsi tilanteen huononemista edelliseen vuoteen verrattuna. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu I:ssä oli kuitenkin edelleen 2 oppilasta liikaa. Kantakaupungissa voitiin kaikki pyrkijät sijoittaa.

Esikaupunkien lastentarhat saattoivat suurin piirtein tyydyttää paikkojen tarpeen. Aikaisemmin rakennetuilla alueilla havaittiin kuitenkin oppilasmäärän vähenevän. Niinpä sekä Porintien että Vanhaistentien pientenlastenkoulussa oli yhden oppilaan vajuus eikä ketään hylätty. Vartiokylän ja Maunulan pientenlastenkoulussa oli kummassakin täysi määrä oppilaita eikä yhtään hylättyä. Sitä vastoin viimeksi rakennetulla esikaupunkialueella, Laajasalossa, ilmeni oppilaiden ylijäämää. Laajasalon pientenlastenkoulussa oli nimittäin täysi määrä oppilaita ja 21 hylättyä, joista tosin osa liian nuoria. Säätiön pyrkimys perustaa lastentarhoja vastarakennettuihin kaupunginosaan heti sopivan huoneiston saatuaan tai avustaa kaupunkia ja yksityisiä niiden perustamisessa on osoittautunut aiheelliseksi. Näyttää olevan välttämätöntä lähitulevaisuudessa harkita jonkin lastentarhan siirtämistä vanhasta Esikaupungista vastarakennettuun.

Kertomusvuonna ylläpidettiin kahdeksaa lastentarhaa, jotka olivat samat kuin edellisenä vuonna. Kantakaupungissa sijaitsevat, Sedmigradskyn pientenlastenkoulu I ja II sekä Marian turvakoti, toimivat edelleen säätiön omistamissa taloissa. Muut työskentelivät esikaupungeissa vuokrahuoneistoissa. Marian turvakodissa oli kaksi puolipäiväosastoa, muissa vain yksi.

Henkilökunta. Marian turvakodissa huolehtivat opetuksesta johtaja ja apulaisopettaja, muissa lastentarhoissa oli vain johtaja.

Marias Asyls småbarnsskola ett underskott om 7 elever och Sedmigradskys småbarnsskola II likaså ett underskott om 6 elever, vilket innebär en försämring i jämförelse med senaste år. Sedmigradskys småbarnsskola I hade dock fortfarande ett överskott om 2 elever. Inom Stadskärnan blev inga elever avvisade.

Barntädgårdarna i Förstäden kunde i stort sett tillfredsställa behovet av platser. På de tidigare utbyggda områdena kunde dock en minskning av elevunderlaget iakttagas. Sålunda hade både Björneborgsvägens och Gamlasvägens småbarnsskola ett underskott om en elev och inga avvisade elever. Botby och Månsas småbarnsskola hade vardera fullt antal elever men inga avvisade. Däremot förekom på det sist utbyggda förortsområdet Degerö ett elevöverskott, Degerö småbarnsskola hade nämligen ett fullt antal elever och 21 avvisade, varav dock en del underåriga. Stiftelsens strävan att omedelbart när lämplig lokal kan erhållas grunda barntädgårdar i nybyggda stadsdelar, eller medverka till att sådana inrättas antingen av staden eller enskilda sammanslutningar, har visat sig vara motiverad. Inom en snar framtid syns det bli nödvändigt att överväga en förflyttning av någon barntädgård från ett äldre förortsområde till ett nybyggt sådant.

Under redogörelseåret upprätthölls åtta barntädgårdar eller desamma som föregående år. Marias Asyls småbarnsskola samt Sedmigradskys småbarnsskola I och II var belägna i Stadskärnan och arbetade i hus ägda av stiftelsen. De övriga verkade i hyrda lokaler på förstadsområdet. Marias Asyl hade två halvdagsavdelningar, de övriga barntädgårdarna endast en halvdagsavdelning.

Personalen. Undervisningen vid Marias Asyls småbarnsskola omhänderhades av en föreståndare och en lärare, vid de övriga

Laitoksissa työskenteli lisäksi yhteensä 7 lastentarha-apulaista sekä yksi keittäjä.

Opettajisto ja johtokunta pitivät 2. 4. yhteisen kokouksen, jossa keskusteltiin lastentarhojen toiminnasta.

Johtokunta tuki opettajien jatkokoulutusta myöntämällä 750 mk:n apurahan Tukholman lastentarhatoimintaan tutustumista varten. Stipendiaattina oli 14.—26. 10. opettaja Kristina Gran.

Marian turvakodin johtaja Linnea Lindholm erosi siirtyen eläkkeelle 31. 7.

Toiminta vuoden aikana. Kevätlukukausi alkoi 8. tammikuuta ja syyslukukausi 2. syyskuuta. Työ sujui häiriöttä kaikissa lastentarhoissa. Lasten askartelu oli pääasiassa samanlaista kuin aikaisempinakin vuosina. Mainittakoon, että Marian turvakodin lastentarhalle, jolta puuttui oma leikkikenttä, järjestettiin edelleen leikkipaikka Johanneksen puistoon.

Kaikissa lastentarhoissa tarjottiin koko vuoden lämpimäksi ateriaksi pakasteita paitsi Marian turvakodissa, jossa ruoka edelleen valmistettiin itse. Tammikuun ajan lasten ruokamaksu oli 1.10 mk päivältä ja lopun vuotta 1.20 mk päivältä.

Kertomusvuonna pidettiin säätiön lastentarhoissa 8 vanhempainkokousta, joissa ohjelman, esitelmien ja keskustelun lisäksi oli kahvitarjoilua. Vanhemmat kutsuttiin myös n. 30 juhlaan lastentarhoihin sekä joulujuhliin ja kevään lopettajaisiin. Opettajat kävivät myös useissa tapauksissa lasten kotona tai ottivat puhelimitse yhteyden vanhempiin.

Lastentarhojen toiminta- ja läsnäolopäivien määrä kertomusvuonna ilmenee seuraavasta asetelmasta.

skolorna av en föreståndare. Vid anstalterna arbetade dessutom sammanlagt 7 barnträdgårdsbiträden samt en kokerska.

Lärarkåren och direktionen sammankom den 2. 4 till ett gemensamt möte, där barnträdgårdarnas verksamhet diskuterades.

Lärarnas fortbildning understöddes av direktionen genom ett stipendium om 750 mk för auskultering av barnträdgårdsverksamheten i Stockholm under tiden 14—26 oktober. Stipendiat var läraren Kristina Gran.

Föreståndaren för Marias Asyls småbarnsskola Linnea Lindholm avgick med pension den 31. 7.

Verksamheten under året. Vårterminen vidtog den 8 januari och höstterminen 2 september. I samtliga barnträdgårdar fortgick arbetet utan större störningar. Barnens sysselsättningar var i stort sett desamma som under tidigare år. Nämnas kan, att Marias Asyls småbarnsskola som saknar egen lekplan, även under redogörelseåret bereddes lekplats i Johannesparken.

Hela året serverades ett mål varm mat gjord på djupfrysta produkter i samtliga barnträdgårdar utom i Marias Asyl, där maten fortfarande tillreddes i skolan. Under januari utgjorde avgiften för barnens mat 1.10 mk och resten av året 1.20 mk per dag.

I stiftelsens barnträdgårdar hölls under redogörelseåret sammanlagt 8 föräldramöten med program, föredrag i uppfostringsfrågor och diskussioner samt kaffeservering. Föräldrarna inbjöds även till ett 30-tal fester i barnträdgårdarna samt till julfesten och våravslutningen. Lärarna gjorde hembesök i ett antal fall eller kontaktade föräldrarna per telefon.

Antalet arbets- och närvarodagar under redogörelseåret framgår av följande tablå:

Toiminta- ja läsnäolopäivien lukumäärä kalenterivuonna 1968
Antalet arbets- och närvarodagar kalenderåret 1968
Number of working days and days of presence in 1968

	Kevätlukukausi Vårterminen <i>Spring term</i>		Syyslukukausi Höstterminen <i>Autumn term</i>		Koko vuosi Hela året <i>Whole year</i>	
	Toiminta- päiviä Arbets- dagar <i>Working- days</i>	Läsnäolo- päiviä Närvaro- dagar <i>Days of presence</i>	Toiminta- päiviä Arbets- dagar <i>Working- days</i>	Läsnäolo- päiviä Närvaro- dagar <i>Days of presence</i>	Toiminta- päiviä Arbets- dagar <i>Working- days</i>	Läsnäolo- päiviä Närvaro- dagar <i>Days of presence</i>
Lastentarha • Barntädgård • <i>Kindergarten</i>						
Marian turvakoti • Marias Asyl	113	3 893	87	2 826	200	6 719
Sedmigradsky I	113	2 263	87	1 810	200	4 073
» II	113	2 019	87	1 377	200	3 396
Porintie • Björneborgsvägen	113	2 172	87	1 644	200	3 816
Vanhaistentie • Gamlasvägen	113	2 297	87	1 697	200	3 994
Vartiokylä • Botby	113	2 400	87	1 817	200	4 217
Maunula • Månsas	113	1 995	87	1 610	200	3 605
Laajasalo • Degerö	113	2 033	87	1 561	200	3 594
Summa (Total)	•	19 072	•	14 342	•	33 414

4. Oppilastilasto

Kevätlukukauden alussa oli lastentarhoissa lapsia 222 ja syyslukukauden alussa 212. Tilanpuutteen vuoksi jäi yhteensä 29 lasta sijoittamatta.

Seuraavista asetelmista käy selville lasten koko määrä laitoksittain ja läsnäolleiden lasten keskimäärä toimintapäivää kohden sekä heidän henkilötietonsa.

4. Elevstatistik

Antalet inskrivna barn var vid vårterminens början 222 och vid höstterminens början 212. På grund av utrymmesbrist måste sammanlagt 29 barn avvisas.

Följande tablåer visar totalantalet barn i de olika barntädgårdarna och de närvarande barnens antal i medeltal per verksamhetsdag samt personella uppgifter om dem.

Lasten koko määrä vuonna 1968
Totalantalet inskrivna barn år 1968
Total number of children during the year 1968

Lastentarha • Barntädgård <i>Kindergarten</i>	Kevätlukukauden alkaessa I början av vårterminen <i>Spring term</i>			Syyslukukauden alkaessa I början av höstterminen <i>Autumn term</i>			Oppilaitapäivää kohti Elevs per dag <i>Pupils per day</i>	
	Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Summa <i>Total</i>	Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Summa <i>Total</i>	Kevät Vår <i>Spring</i>	Syys Höst <i>Autumn</i>
	Marian turvakoti • Marias Asyl	19	31	50	19	24	43	34.5
Sedmigradsky I	10	16	26	11	16	27	20.0	20.8
» II	12	12	24	8	11	19	17.9	15.8
Porintie • Björneborgsvägen ..	14	11	25	10	14	24	19.2	18.8
Vanhaistentie • Gamlasvägen ..	13	12	25	12	12	24	20.3	19.5
Vartiokylä • Botby	13	12	25	12	13	25	21.2	20.8
Maunula • Månsas	11	11	22	17	8	25	17.8	18.5
Laajasalo • Degerö	7	18	25	9	16	25	17.9	17.9
Summa (Total)	99	123	222	98	114	212	168.8	164.6

Lasten lukumäärä lokakuun 1. pnä 1968

Antalet barn den 1 oktober 1968

Number of children, 1st October 1968

Ikä · Alder · Age	Luku Antal Number	%	Äidinkieli · Modersmål · Native language	Luku Antal Number	%
3 vuotta · år · years	7	3.3	Ruotsi · Svenska · Swedish	192	90.1
4 » » »	57	26.8	Suomi · Finska · Finnish	18	8.5
5 » » »	74	34.7	Muu kieli · Annat språk · Other language	3	1.4
6 » » »	75	35.2			
Sukupuoli · Kön · Sex			Henkikirjoituspaikka · Mantals- skrivningsort · Domicile		
Poikia · Gossar · Boys	99	46.5	Helsinki · Helsingfors	209	98.1
Tyttöjä · Flickor · Girls	114	53.5	Muu · Annan ort · Elsewhere	4	1.9
Perheenpään sosiaaliryhmä · Familjeföreståndarens socialgrupp · Social status of the head of the family					
I. Johtavassa asemassa olevia ym. · Personer i ledande ställning m.m. · Per- sons in leading positions, professionals etc.				95	44.6
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, yl. toimistohenkilökuntaa ym. · Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. · Owners of small enterprises, fore- men, qualified office personnel etc.				72	33.8
III. Ammattityöntekijöitä, al. toimistohenkilökuntaa ym. · Yrkesarbetare, lägre byråpersonal m.m. · Skilled workers, unqualified office personnel etc.				46	21.6
IV. Aputyöntekijöitä ym. · Hjälparbetare m.m. · Unskilled workers etc.				—	—
Lapsia kaikkiaan · Samtliga barn · Total of children				213	100.0

5. Terveydenhoito

Terveydenhoidosta säätiön lastentarhoissa huolehti kertomusvuonna lääket. ja kir.tri Elisabeth Aaltonen.

Kaikille lapsille pidettiin kaksi yleistä terveystarkastusta ja epäillyt tapaukset tutkittiin useita kertoja. Sairaustapauksissa koululääkäri antoi hoito-ohjeita. Opettajistolla ja muulla henkilökunnalla oli myös yleinen tarkastus.

Vakavia sairaustapauksia ei kertomusvuonna sattunut.

Maksuttoman hampaidenhoidon sai yhteensä 94 lasta.

5. Hälsovård

Hälsovården vid stiftelsens barnträdgårdar handhades under redogörelseåret av med.o. kir.dr Elisabeth Aaltonen.

Samtliga elever genomgick två allmänna undersökningar och misstänkta fall undersöktes upprepade gånger. Vid sjukdomsfall stod skolläkaren till förfogande med råd. En allmän undersökning av lärarkåren och personalen företogs även.

Några allvarigare sjukdomsfall inträffade inte under redogörelseåret.

Sammanlagt 94 elever erhöill avgiftsfri tandvård.

6. Tarkastukset

Taloudenhoitaja kävi kertomusvuonna useita kertoja kaikissa säätiön lastentarhoissa. Muutamat johtokunnan jäsenet olivat myös läsnä lastentarhojen juhlissa ja vanhempainkokouksissa.

6. Inspektioner

Ekonomen gjorde under redogörelseåret ett flertal besök i stiftelsens samtliga barnträdgårdar. Enskilda direktionsmedlemmar närvar vid barnträdgårdarnas fester och föräldramöten.

7. Laitosten talous

Seuraavassa asetelmassa on selvitys Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin tilinpäätöksestä 31. 12.

7. Anstalternas ekonomi

Följande tablå ger ett sammandrag av bokslutet för Sedmigradskys småbarnsskolor och Marias Asyl per 31. 12.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin menot ja tulot kalenterivuonna 1968
Utgifter och inkomster för Sedmigradskys småbarnsskolor och Marias Asyl kalenderåret 1968
Expenditure and income of the Sedmigradsky Nursery Schools and the Maria Asylum during the calendar year 1968

Menot · Utgifter · <i>Expenditure</i>	Mk · Marks
Yleiset kulut · Allmänna omkostnader · <i>General expenses</i>	16 449
Johtokunta- ja kokouspalkkiot · Direktions- och mötesarvoden	1 422
Sedmigradskyn historiikki · Sedmigradskys historik	5 604
Kontulan lastentarhahuoneiston vuokra · Hyra för Gårdsbacka barnträdgård, lokal	5 841
Muut kulut · Övriga omkostnader	3 582
Kiinteistöt · Fastigheterna · <i>Real estates</i>	305 925
Pohj. Esplanaadikatu 21 N. Esplanadgatan	76 581
Oikokatu 7 Gengatan	40 339
Sturenkatu 12—14 Sturegatan	45 840
Annankatu 5 Annegatan	143 094
Kesäkoti · Sommarhemmet	71
Lastentarhat · Barnträdgårdarna · <i>Nursery schools</i>	306 562
Sedmigradsky I	41 324
Sedmigradsky II	32 827
Marian turvakoti · Marias Asyl	76 859
Porantie · Björneborgsvägen	30 640
Vanhaistentie · Gamlasvägen	28 821
Vartiokylä · Botby	31 556
Maunula · Månsas	31 075
Laajasalo · Degerö	33 460
Voitto · Överskott · <i>Surplus</i>	56 572
Summa · Total	685 508

Tulot · Inkomster · <i>Income</i>	Mk . Marks
Yleiset tulot · Allmänna intäkter · <i>General income</i>	7 947
Kiinteistöt · Fastigheterna · <i>Real estates</i>	551 659
Pohj. Esplanaadikatu 21 N. Esplanadgatan	175 418
Oikokatu 7 Gengatan	70 241
Sturenkatu 12—14 Sturegatan	78 688
Annankatu 5 Annegatan	227 312
Lastentarhat · Barnträdgårdarna · <i>Nursery schools</i>	125 902
Sedmigradsky I	16 037
Sedmigradsky II	13 903
Marian turvakoti · Marias Asyl	30 375
Porintie · Björneborgsvägen	13 059
Vanhaistentie · Gamlasvägen	12 363
Vartiokylä · Botby	13 676
Maunula · Månsas	13 120
Laajasalo · Degerö	13 369
	Summa · Total 685 508

8. Johtokunnan tärkeimpiä päätöksiä

Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat:

30. 1.: v:n 1968 talousarvion hyväksyminen (7 §); oppilaiden ateriamaksun määrääminen (8 §); kevätlukukauden lupapäivien ja päättymispäivän vahvistaminen (9 §);

2. 4.: kiinteistökorjausten hyväksyminen (15 §); palkkojen tarkistaminen 1. 3. ja 1. 6. alkaen (17 §); v:n 1967 toimintakertomuksen hyväksyminen (18 §); lastentarha-apulaisten ja -harjoittelijoiden palkkojen järjestäminen (20 §); pianoiden ostaminen (21 §);

8. 5.: eron myöntäminen opett. Linnea Lindholmille (24 §);

7. 6.: Kontulan lastentarhahuoneiston luovuttaminen (29 §); anomus neuvottelujen alkamiseksi kaupungin kanssa Oikokatu 7:n kiinteistön mahdollisesta myynnistä tai vaihdosta (31 §); Pohj. Esplanaadikatu 21:ssä olevan kiinteistön ullakon laajentaminen (32 §); varojen siirtäminen A-indeksitililtä korkeakorkoiselle tilille (33 §); apurahan myöntäminen opett. Kristina Granille Tuk-

8. Direktionens viktigare beslut

Bland direktionens under redogörelseåret fattade beslut kan följande nämnas:

30. 1: fastställande av budgeten för år 1968 (§ 7); beslut om elevernas måltidsavgifter (§ 8); fastställande av vårterminens lovdagar och avslutning (§ 9);

2. 4: fastställande av vissa fastighetsreparationer (§ 15); justering av lönerna från den 1. 3 och 1. 6 (§ 17); godkännande av årsberättelsen för år 1967 (§ 18); reglering av barnträdgårdsbiträdenas och -praktikanternas löner (§ 20); beslut om inköp av pianon (§ 21);

8. 5: beviljande av avsked åt lär. Linnea Lindholm (§ 24);

7. 6: beslut angående barnträdgårdslokalen i Gårdsbacka (§ 29); anhållan om underhandlingar med staden om eventuell försäljning eller byte av fastigheten Gengatan 7 (§ 31); beslut om utbyggnad av vinden i fastigheten N. Esplanadgatan 21 (§ 32); beslut om överflyttande av medel från A-indexkonto till högräntekonto (§ 33); utdelande av stipendium till lär. Kristina Gran

holman lastentarhatoimintaan tutustumista varten (34 §); johtajan valitseminen Marian turvakotiin ja Vartiokylän pientenlastenkouluun (35 ja 36 §);

30. 9.: kiinteistökorjausten hyväksyminen (45 §); Pohj. Esplanaadikatu 21:n kiinteistön ullakkotilojen vuokralle anto (46 §); sopimus Botby Gille -yhdistyksen kanssa Vartiokylän pientenlastenkoulun huoneiston luovuttamisesta lastentarhatoimintaan (47 §); syysluku-kauden lupapäivien ja päättymispäivän vahvistaminen (49 §).

för studier av barnträdgårdsverksamheten i Stockholm (§ 34); val av föreståndare för Marias Asyls och Botby småbarnsskolor (§ 35 och 36);

30. 9: fastställande av vissa reparationsarbeten i fastigheterna (§ 45); utlyande av nya vindsutrymmen i fastigheten N. Esplanaadgatan 21 (§ 46); överenskommelse med Botby Gille angående upplåtande av Botby småbarnsskolas lokal för barnträdgårdsverksamhet (§ 47); fastställande av höstterminens lovdagar och avslutning (§ 49).

SUOMENKIELISET KANSAKOULUT

DE FINSKSPRÅKIGA FOLKSKOLORNA

FINNISH PUBLIC ELEMENTARY SCHOOLS

Kalenterivuosi • Kalenderåret • *Calendar year*

1968

I. YLEISTÄ ALLMÄNT *General aspects*

Kertomusvuonna tuli kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun Helsingin kansakoululaitos jaettiin suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen tarkastuspiiriin. Samalla järjestettiin tarkastajan tehtävä uudelleen siten, että suomenkieliset ja ruotsinkieliset kansakoulut saivat kumpikin oman tarkastajansa 1. 8. 1908 alkaen. Hallintokunnan täydellinen jako kielellisellä pohjalla tapahtui kuitenkin vasta lukuvuoden 1913/14 alussa, jolloin kummankin kieliryhmän kansakouluille nimitettiin oma johtokuntansa.

Alkuperäisenä virikkeenä jaon toteuttamiseen oli johtokunnan valtuustolle 23. 10. 1905 lähettämä kirjelmä, jossa esitettiin, että kansakouluntarkastajan lisääntyneiden tehtävien vuoksi perustettaisiin apulaistarkastajan virka. Perusteluina mainitaan mm., että 25 viimeksi kuluneen vuoden aika-

na kaupungin asukasluku on kohonnut 43 000:sta 111 000:een, että kansakoulujen talousarvio on kasvanut samana aikana 100 000:sta 700 000:een markkaan, sekä että oppilasmäärä on lisääntynyt 2 000:sta 8 000:een ja luokkien lukumäärä vastavasti kahdentoista vuoden aikana 149:stä 223:een.

Valtuusto palautti kuitenkin asian johtokunnalle kehottaen tätä harkitsemaan, olisiko tässä yhteydessä syytä suunnitella kansakoulun tarkastuspiirin jakamista kielen tai alueen perusteella.

Kirjelmässään 19. 3. 1906 johtokunta esitti valtuustolle ehdotukset apulaistarkastajan ohjesäännöksi ja palkkaukseksi, jotka valtuusto hyväksyi. Tarkastuspiirin jakamisen suhteen johtokunta oli kuitenkin kielteisellä kannalla. Hyväksyessään apulais-

tarkastajan ohjesäännön valtuusto asetti seitsemän jäsentä käsittävän toimikunnan, jonka puheenjohtajaksi määrättiin prof. Axel Wallensköld, valmistamaan ehdotusta mahdollisesta piiriasta. Tarkastajan työtaakkaa helpotettiin väliaikaisesti siten, että kahden vuoden ajaksi hänen avukseen päätettiin ottaa apulaistarkastaja 1. 8. 1906 alkaen.

Toimikunnan mietintö käsiteltiin valtuustossa 17. 12. 1907, mutta mietinnössä esitettyä ajatusta, että kaupungin kansakouluihin perustettaisiin kaksi apulaistarkastajan virkaa, ei hyväksytty, vaan päätettiin, että kaupunki jaetaan kahteen suomenkieliseen ja yhteen ruotsinkieliseen koulupiiriin. Tätä päätöstä ei kuitenkaan toteutettu. Päätöksen johdosta kansakouluntarkastaja A. v. Bonsdorff ja erät johtokunnan jäsenet jättivät eronpyyntönsä, jolloin apulaistarkastaja A. Lilius määrättiin toistaiseksi hoitamaan tarkastajan virkaa.

Helmikuussa 1908 asetettiin vielä uusi

toimikunta laatimaan ehdotusta kansakoulutoimen järjestämisestä. Ehdotuksen perusteella valtuusto päätti 28. 4. 1908, että kaupungin kansakouluihin muodostetaan yksi suomenkielinen ja yksi ruotsinkielinen tarkastajan virka, jotka julistetaan heti haettaviksi ja täytetään 1. 8. 1908 alkaen. Tarkastajien palkaksi määrättiin 8 000 mk vuodessa. Valtuusto päätti samalla perustaa myös apulaistarkastajan viran suomenkielisiin kouluihin jättäen kuitenkin sen täyttämisen tuonemmaksi. Sitten toimitetussa vaalissa suomenkielisten kansakoulujen tarkastajaksi valittiin fil.maist. M. Pesonen, joka toimi virassa vuoden 1935 loppuun saakka, ja ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajaksi fil.tri A. Lilius. Johtokunnan lokaussa tekemän esityksen apulaistarkastajan viran täyttämisestä valtuusto hyväksyi ja suoritti vaalin vielä 30. 12. 1908, jolloin virkaan tuli valituksi fil.kand. K. O. Vikman.

II. KANSAKOULUJEN HALLINTO FOLKSKOLONAS FÖRVALTNING

Administration

1. Johtokunta ja virkailijat

Direktion och tjänstemän

School Board and officials

Johtokunta. Suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan kuuluivat kertomusvuonna kaupunginvaltuuston valitsemina varatuomari Rauno Koski puheenjohtajana, torija hallikaupan valvoja Paavo Kivi varapuheenjohtajana sekä päätoimittaja Antti Henttonen, valtiot.maist. Paavo Hyvönen, sihteeri Taimi Rinne-Virolainen ja fil.tri rehtori Jouko Teperi jäsenenä. Opettajiston valitsemana jäsenenä oli kansakoulunopettaja Antti Lappalainen. Johtokunnan sihteerinä

toimi fil.maist. Heikki Helle. Kaupungin hallituksen edustajana kokouksissa oli opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja Aarre Loimaranta.

Virkailijat. Suomenkielisten kansakoulujen ensimmäisenä tarkastajana oli kertomusvuonna fil.maist. Walter Erko, toisena tarkastajana fil.maist. Kalevi Jääskeläinen, talouspäällikkönä kansakoulunopettaja Matti Paaso sekä sihteerinä fil.maist. Heikki Helle.

2. Johtokunnan toiminta

Direktionens verksamhet

Decisions and activities

Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 17 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1 066 asiaa. Saapuneita kirjelmiä oli 1 983 ja lähetettyjä 3 872. Johtokunnan toimintakertomus ilmestyy julkaisussa Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

3. Komiteat ja toimikunnat

Utskott och kommittéer

Committees

Koulurakennuskomitean puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja Aarre Loimara. Sihteerinä oli talouspäällikkö Matti Paaso ja jäsenenä vt. kaupunginarkkitehti Sakari Siitonen, varatuomari Rauno Koski, kansakouluntarkastajat Hilding Cavonius ja Walter Erko sekä talouspäällikkö-sihtööri Henry Backman.

Toivonliittotoimikuntaan, jonka puheenjohtajana toimi kansakouluntarkastaja Walter Erko, kuuluivat tori- ja hallikaupan valvoja Paavo Kivi johtokunnan edustajana, opettajat Niilo Ahlman, Anna-Liisa Alhos, Eero Ruohomäki ja Martta Ruoppila jäse-

ninä sekä Pentti Myllynen toiminnanjohtajana.

Kirjastotoimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana kansakouluntarkastaja Kalevi Jääskeläinen sekä jäsenenä opettajat Inkeri Airola, Olavi Haantie, Irma Savutie-Vaara ja kirjastosihtööri Veikko Jokinen.

Oppikirjatoimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana koulunjohtaja Väinö Ikävalko, sihteerinä opettaja Unto Leppänen sekä jäsenenä opettajat Liisa Hirn-Johansson, Tauno Hämäläinen, Riitta Knuuti, Hilikka Koponen, Virpi Lappalainen, Valle Ojaniemi, Elna Pohjanpelto, Lea Saarela ja Aimi Vaheri.

III. KOULUHUONEISTOT

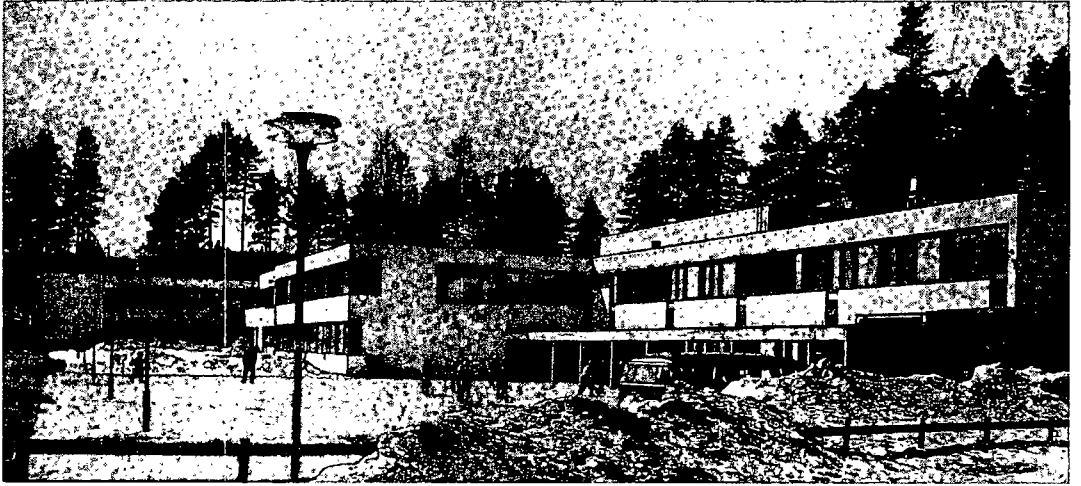
SKOLLOKALER

School buildings

Kertomusvuonna työskenteli 52 suomenkielistä kansakoulua omissa koulutaloissaan, joihin kuului yhteensä 67 rakennusta. Vuokrahuoneistoissa sijaitsi kahdeksan koulua. Kuudelle koululle oli vuokrattu lisätiloja. Yhdeksällä kansakoululla oli käytössä lisätiloina yhteensä 19 tilapäistä puurakenteista koulutaloa.

Ruotsinkielisiä kouluja toimi yhdessä suomenkielisten koulujen kanssa Haagan, Kannelmäen, Kulosaaren, Maunulan, Myllypuuron, Pajalahden, Puotilan, Roihuvuoren, Siilitien, Tolarin ja Vesalan koulutaloissa.

Kertomusvuonna valmistui Jakomäen koulutalo. Vesalan uusi koulutalo otettiin käyttöön v:n 1967 lopussa.

Jakomäen kansakoulu.

Vesalan kansakoulu.

IV. KOULUMUODOT SKOLTYPER

School types

Luokkien lukumäärä syyslukukaudella

Antalet klasser under höstterminen

Number of classes, Autumn term

Koulumuoto • Skoltyp • <i>School type</i>	Luokkia • Klasser • <i>Classes</i>										Niistä opettaja- luokkia Av dessa lärarkl. <i>Teacher's classes</i>
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Summa <i>Total</i>	
Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola • <i>Public elementary school proper</i>	204	200	169	161	75	51	—	—	—	860	832
poikaluokkia • gossklasser • <i>boys' classes</i>	—	—	20	28	10	6	—	—	—	64	60
tyttöluokkia • flickklasser • <i>girls' classes</i>	—	—	19	26	6	6	—	—	—	57	56
sekaluokkia • samklasser • <i>co- educational classes</i>	204	200	130	107	59	39	—	—	—	739	716
Kansalaiskoulu • Medborgarskola <i>Civic school</i>	—	—	—	—	—	—	53	55	4	112	112
poikaluokkia • gossklasser • <i>boys' classes</i>	—	—	—	—	—	—	29	28	—	57	57
tyttöluokkia • flickklasser • <i>girls' classes</i>	—	—	—	—	—	—	20	22	2	44	44
sekaluokkia • samklasser • <i>co- educational classes</i>	—	—	—	—	—	—	4	5	2	11	11
Summa • <i>Total</i>	204	200	169	161	75	51	53	55	4	972	944
Apukoulu • Hjälpsskola • <i>School for mentally retarded children</i>	10	11	15	14	12	11	9	9	—	91	40
Tarkkailuluokat • <i>Observationsklas- ser • Classes for emotionally mal- adjusted children</i>	2	6	9	12	9	9	6	4	—	57	38
Muut erityisluokat • <i>Övriga special- klasser • Other special classes</i>	4	4	3	4	5	3	2	—	—	25	10
Summa • <i>Total</i>	220	221	196	191	101	74	70	68	4	1 145	1 032

V. KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄ SKOLORNAS ELEVANTAL

Number of pupils

Lukuvuoden 1967/68 alussa oli oppilaita yhteensä 31 089. Lukuvuoden aikana otettiin 1 479 uutta oppilasta, ja lukuvuoden aikana erosi 1 864, joten lukuvuoden päättyessä kouluissa oli yhteensä 30 704 oppi-

lasta. Seuraavista asetelmista ilmenee oppilaiden jakautuminen eroamissyyn ja opiskelun tuloksen mukaan ryhmitettyinä sekä eri kouluihin keväällä pyrkineet oppilaat.

Lukuvuoden 1967/68 kuluessa eronneet oppilaat eroamissyyn mukaan ryhmitettyinä
 Elever vilka under läsåret 1967/68 avgått från skolan, efter avgångsorsak
Pupils having left school, grouped according to the reason for their leaving

	Luku Antal Number	%
Muutto kaupungin toiseen kansakouluun · Överflyttning till annan folkskola inom staden · <i>Removal to another public elementary school in the city</i>	1 165	62.5
Muutto toiselle paikkakunnalle · Överflyttning till annan ort · <i>Removal to another place</i>	509	27.3
Siirretty lastenhuoltolaitokseen · Överflyttad till barnvårdsanstalter · <i>Taken to a child welfare institution</i>	44	2.4
Koulunkäynnin keskeyttäminen · Skolgången avbruten · <i>School-attendance discontinued</i>	42	2.2
Muu tai tuntematon syy · Annan eller okänd orsak · <i>Some other or unknown reason</i>	104	5.6
Summa · Total	1 864	100.0

Oppilaat lukuvuoden 1967/68 päättyessä opiskelun tuloksen mukaan ryhmitettyinä
 Elever vid utgången av läsåret 1967/68 efter studieresultat
Pupils at the end of the school year 1967/68 grouped according to the results of their studies

	Luku Antal Number	%
Sai päästökirjan : Utdimmitterades från: <i>Having received the school-leaving certificate:</i>		
kansalaiskoulusta · medborgarskola · <i>from a civic school</i>	1 844	6.0
apukoulusta · hjälpskola · <i>from a school for mentally retarded children</i>	70	0.2
tarkkailuluokilta · observationsklasser · <i>from classes for emotionally maladjusted children</i>	29	0.1
muilta erityisluokilta · övriga specialklasser · <i>from other special classes</i>	1	0.0
Siirrettiin ylempälle luokalle · Uppflyttades till högre klass · <i>Moved up to the next class</i>	27 853	90.7
Siirrettiin ehdollisesti ylempälle luokalle · Uppflyttades villkorligen till högre klass · <i>Moved up conditionally to the next class</i>	477	1.6
Jäi ehdoitta luokalle · Kvarstannade ovillkorligen · <i>Not moved up to the next class</i>	430	1.4
Summa · Total	30 704	100.0

Kevätlukukaudella 1968 eri kouluihin pyrkineet oppilaat
 Elever vilka vårterminen 1968 sökte inträde till olika skolor
Applications for admission to various types of schools

	Luku Antal Number
Koulu · Skola · School	
Oppikoulu · Läroverk · <i>Secondary school</i>	5 427
Ammattikoulu · Yrkeskola · <i>Vocational school</i>	784
Kauppakoulu · Handelsskola · <i>Commercial school</i>	146
Muu koulu · Annan skola · <i>Some other school</i>	51

Kertomusvuonna oli 20. lokakuuta koulu- tietojen mukaan sekä kansalaiskoulun oppi-
luissa yhteensä 30 354 oppilasta. Heidän laiden jakautuminen opintolinjoittain ilme-
jakautumisensa koulumuodon ja henkilö- nevät seuraavista asetelmista.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1968

Elever den 20 oktober 1968

Pupils, 20th October 1968

Koulumuoto · Skoltyp · <i>School type</i>	Luku Antal Number	%
Varsinainen kansakoulu · Egentlig folkskola · <i>Public elementary school proper</i>		
luokat I—II · klasserna I—II · <i>classes I—II</i>	11 655	38.4
luokat III—VI · klasserna III—VI · <i>classes III—VI</i>	14 514	47.8
Kansalaiskoulu · Medborgarskola · <i>Civic school</i>	3 295	10.9
Apukoululuokat · Hjälpkolklasser · <i>Classes for mentally retarded children</i>	468	1.5
Tarkkailuluokat · Observationsklasser · <i>Classes for emotionally maladjusted children</i>	331	1.1
Muut erityisluokat · Övriga specialklasser · <i>Other special classes</i>	91	0.3

Sukupuoli · Kön · *Sex*

Poikia · Gossar · <i>Boys</i>	15 917	52.4
Tyttöjä · Flickor · <i>Girls</i>	14 437	47.6

Ikä vuoden lopussa · Ålder vid slutet av året · *Age at the end of the year*

6 vuotta · år · <i>years</i>	73	0.2
7 » » »	5 780	19.0
8 » » »	5 788	19.1
9 » » »	5 651	18.6
10 » » »	5 163	17.0
11 » » »	2 343	7.7
12 » » »	1 634	5.4
13 » » »	1 626	5.4
14 » » »	1 663	5.5
15 » » »	566	1.9
16 » » »	64	0.2
17 » » »	3	0.0

Äidinkieli · Modersmål · *Native language*

Suomi · Finska · <i>Finnish</i>	30 247	99.6
Ruotsi · Svenska · <i>Swedish</i>	90	0.3
Muu kieli · Annat språk · <i>Other language</i>	17	0.1

Henkikirjoituspaikka · Mantalsskrivningsort · *Domicile*

Helsinki · Helsingfors	30 189	99.5
Muu · Annan ort · <i>Elsewhere</i>	165	0.5

	Luku Antal Number	%
Asunnon sijainti suuralueittain ¹⁾ · Bostadens läge efter storområden ¹⁾ · <i>The location of dwelling by city area</i>		
Kantakaupunki: Stads kärnan: <i>Inner City:</i>		
Keskusta · Centrum · <i>Center</i>	1 269	4.2
Eteläinen · Södra · <i>Southern</i>	1 114	3.7
Läntinen · Västra · <i>Western</i>	1 780	5.9
Itäinen · Östra · <i>Eastern</i>	3 407	11.2
Pohjoinen · Norra · <i>Northern</i>	1 397	4.6
Esikaupungit: Förstäder: <i>Suburbs:</i>		
Läntiset · Västra · <i>Western</i>	5 074	16.7
Pohjoiset · Norra · <i>Northern</i>	2 650	8.7
Koilliset · Nordöstra · <i>Northeastern</i>	3 747	12.3
Itäiset · Östra · <i>Eastern</i>	9 887	32.6
Kaupungin ulkopuolella · Utanför staden · <i>Outside of the city</i>	29	0.1
Perheenpään sosiaaliryhmä · Familjeföreståndarens socialgrupp · <i>Social status of the head of the family</i>		
I. Johtavassa asemassa olevia ym. · Personer i ledande ställning m.m. <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	5 184	17.1
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, yl. toimistohenkilök. ym. · Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. · <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	6 866	22.6
III. Ammattityöntekijöitä ym. · Yrkesarbetare m.m. · <i>Skilled workers etc.</i> ...	14 197	46.8
IV. Aputyöntekijöitä ym. · Hjälparbetare m.m. · <i>Unskilled workers etc.</i>	4 107	13.5
Oppilaita kalkkiaan · Samtliga elever · Total of pupils	80 354	100.0

Kansalaiskoulun oppilaat sukupuolen ja opintolinjan mukaan 20. 10. 1968

Medborgarskolans elever efter kön och studielinje den 20. 10. 1968

Pupils of the civic school according to sex and line of study, 20th Oct. 1968

Opintolinja · Studielinje · <i>Line of study</i>	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total
Koneteknillinen · Maskinteknisk · <i>Mechanical line</i>	864	—	864
Yleisteknillinen · Allmänt teknisk · <i>General technical line</i>	736	—	736
Liiikelinja · Affärslinje · <i>Commercial line</i>	245	497	742
Käsityö- ja kotitalouslinjat · Linjer för handarbete och huslig ekonomi <i>Needlework and domestic science lines</i>	—	832	832
Vapaaehtoinen IX luokka · Frivillig IX klass · <i>Non-compulsory IXth class</i>	21	100	121
Summa · Total	1 866	1 429	3 295

¹⁾ Tarkempi jaottelu kaupunginosittain ja luokka-asteittain on julkaisussa Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä 7/1969.

²⁾ En noggrannare fördelning efter stadsdel och klasstadium finns i publikationen Statistiska månadsuppgifter för Helsingfors 7/1969.

Kertomusvuonna kaikista suomenkielisistä kansakoulunoppilaista 137, eli 0.45 %, kävi ruotsinkielisissä kouluissa ja kaikista ruotsinkielisistä kansakoulunoppilaista 90, eli 4.35 %, kävi suomenkielisissä kouluissa.

Oppilasmäärän kehitys lukuvuosina 1959/60—1968/69
 Elevantalets utveckling läsåren 1959/60—1968/69
Development of the number of pupils, school years 1959/60—1968/69

Oppilaiden lukumäärä 20. 10. luokittain · Elevernas antal klassvis den 20. 10.

Number of pupils by class, 20th Oct.

Lukuvuosi Läsår School year	Luokka · Klass · Class									Erityis- luokat Specialkl. Special cl.	Summa Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
1959/60	5 099	4 813	4 928	5 291	3 205	2 585	2 538	1 825	—	781	31 065
1960/61	5 180	5 062	4 763	4 933	2 848	2 238	2 534	2 385	—	769	30 712
1961/62	5 241	5 197	5 031	4 713	2 546	2 044	2 260	2 486	—	805	30 323
1962/63	5 573	5 228	5 143	4 998	2 355	1 862	2 079	2 291	—	812	30 341
1963/64	5 861	5 480	5 155	5 070	2 409	1 738	1 893	2 105	—	797	30 508
1964/65	5 846	5 756	5 410	5 024	2 552	1 796	1 797	1 872	—	795	30 848
1965/66	5 563	5 700	5 549	5 209	2 389	1 726	1 840	1 840	—	836	30 652
1966/67	5 914	5 602	5 722	5 475	2 264	1 598	1 784	1 872	—	865	31 096
1967/68	6 017	5 820	5 476	5 572	2 181	1 528	1 624	1 780	135	884	31 017
1968/69	5 913	5 742	5 649	5 208	2 233	1 424	1 542	1 632	121	890	30 354

Oppilaiden lukumäärä 20. 10. asuinpaikan mukaan · Elevernas antal efter bostad den 20. 10.

Number of pupils by location of dwelling, 20th Oct.

Lukuvuosi Läsår School year	Kaupungin ulkopuolella Utanför staden Outside of the city			Summa Total
	Kanta- kaupunki Stads kärnan Inner City	Esikaupungit Förstäderna Suburbs		
1959/60	17 160	13 841	64	31 065
1960/61	15 952	14 685	75	30 712
1961/62	14 865	15 363	95	30 323
1962/63	13 945	16 306	90	30 341
1963/64	13 459	16 994	55	30 508
1964/65	12 570	18 231	47	30 848
1965/66	11 328	19 291	33	30 652
1966/67	10 363	20 710	23	31 096
1967/68	9 808	21 191	18	31 017
1968/69	8 967	21 358	29	30 354

VI. OPIVELVOLLISTEN KOULUNKÄYNNIN VALVONTA
 KONTROLL ÖVER LÄROPLIKTIGA BARNS SKOLGÅNG
Control of the realization of compulsory education

Helsingissä asuvien oppivelvollisuusikässä olevien lasten koulunkäyntiä valvottiin korttijärjestelmän avulla. Henkikirjoitustoimistossa olevien henkikirjojen sekä osoitetoimistosta saatujen muuttoilmoitusten perusteella laadittiin uudet kortit kouluikään tuleista lapsista. Sen lisäksi kortistoa muutenkin täydennettiin osoitetoimistosta saatujen tietojen perusteella.

Helsinkiin muuttaneita ja toisiin kouluihin siirtyneitä oppivelvollisia lapsia tiedusteltiin lasten holhoojilta sekä postitse että puhelimitse. Tällaisia tiedusteluja lähetettiin kertomusvuonna postitse 138. Mikäli näihin kyselyihin ei saatu vastausta, tai jos eri kouluilta oli tullut ilmoituksia koulunkäyntinsä laiminlyöneistä oppilaista, kävivät kodissakävijät ottamassa selvää koulusta poisjäämisen syistä ja kehottamassa holhoojaa huolehtimaan lapsen säännöllisestä koulunkäynnistä. Kotikäyntejä vaativia tapauksia oli kertomusvuoden aikana 497. Kodissakävijöiden lähettämiä kirjallisia tiedusteluja ja ilmoituksia oli 8.

Yksityisopetusta nautti kertomusvuonna 66 oppilasta.

Lokakuun 20. pnä tehdyn tilaston mukaan oli Helsingissä 257 kouluikäistä lasta, jotka eivät nauttineet opetusta.

Oppivelvollisuusikäisiä suomenkielisiä lapsia oli syyslukukaudella seuraavasti:

Suomenkielisissä kansakouluissa	30 214
Oppikouluissa	19 146
Ammattikouluissa	9
Valmistavissa ja vieraskielisissä kouluissa	653
Aistivalliskouluissa	7
Lastensuojelulautakunnan alaisissa koulukodeissa ja laitospouluissa	218
Muissa kouluissa	84
Kotona johtokunnan valvonnan alaisina opiskelevia	66
Muulla koulua käyviä	894
Oppivelvollisuutensa suorittaneita	1 403
Oppivelvollisuudesta vapautettuja	257
Summa	52 951

VII. KOULUTYÖ SKOLARBETET

School work

A. VARSINAINEN OPETUS JA OHJAUS EGENTLIG UNDERVISNING OCH HANDLEDNING

Curricular instruction and guidance

1. Opetusajat

Lärotider

School Calendar

Kansakoulut olivat kertomusvuonna toiminnassa kevätlukukaudella tammikuun 8. p:stä toukokuun 31. p:ään ja syyslukukaudella syyskuun 2. p:stä joulukuun 20. p:ään. Työpäiviä oli 198, joista kevätlukukaudella 109 ja syyslukukaudella 89. Pääsiäisloma oli 11.—15. 4. Lupapäiviä oli kaikkiaan 16, nimittäin kevätlukukaudella 22. 1., 5. 2., 24. 2. — 23. ja 1. 5. sekä syyslukukaudella 7. 9., 14. 9., 21. 9., 28. 9. ja 6. 12.

Kevätlukukauden lopussa ja syyslukukauden alussa sekä ennen joululoman alkamista pidettiin entiseen tapaan koulujumalanpalveluksia kaupungin kirkkoissa. Tavanomaiset

koulujen kuusijuhlat vietettiin syyslukukauden lopussa.

Päivittäin annettiin opetusta varsinaisen kansakoulun, apu- ja erityiskoulujen I ja II luokalla 3—4 tuntia sekä mainittujen koulumuotojen luokka-asteilla III—VI ja kansalaiskoulussa 5—6 tuntia. Päivittäin opetustyö tapahtui seuraavina aikoina: varsinaisen kansakoulun I ja II luokalla klo 9—13 ja 13—17, varsinaisen kansakoulun luokka-asteilla III—VI klo 8—13 ja 13—18, apu- ja erityiskouluissa klo 8—16 sekä kansalaiskoulussa klo 8—18.

2. Opetussuunnitelmat ja viikkotuntimäärät

Läroplaner och antal veckotimmar

Curricula and number of lessons per week

Kertomusvuonna noudatettiin seuraavina ja vahvistettuja eri koulumuotojen opetusajankohtina asianmukaisesti hyväksytyjä suunnitelmia:

	Johtokunta hyväksynyt	Tarkastaja vahvistanut
Varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelma	25. 5. 1966	1. 6. 1966
Kansalaiskoulun opetussuunnitelma	28. 5. 1959	11. 8. 1959
Kansalaiskoulun vapaaehtoisen kolmannen vuosiluokan opetussuunnitelma	24. 5. 1967	1. 6. 1967
Apukoulun opetussuunnitelma	29. 5. 1968	30. 5. 1968

Seuraavista taulukoista käy selville vahvistettujen opetussuunnitelmien mukainen viikkotuntien jako, mitä noudatettiin varsi-

naisen kansakoulun, kansalaiskoulun eri linjojen ja vapaaehtoisen IX luokan sekä apukoulun opetuksessa.

Varsinaisen kansakoulun viikkotuntien lukumäärä
Antal veckotimmar i egentlig folkskola
Number of lessons per week in the public elementary school proper

Oppiaine · Läroämne · Subject	Luokka · Klass · Class					
	I	II	III	IV	V	VI
Uskonto tai uskontojen historia ja siveysoppi · Religion el. religionshistoria och sedelära · <i>Religion or history of religions and ethics</i>	2	2	2	2	2	2
Äidinkieli · Modersmälet · <i>Finnish</i>	10	11	8	8	6	6
Laskento ja mittausoppi · Räkning och geometri · <i>Arithmetic, geometry</i>	4	4	6	5	5	5
Ympäristöoppi · Omgivningslära · <i>Community study</i>	2	3	—	—	—	—
Maantieto · Geografi · <i>Geography</i>	—	—	2	3	2	2
Luonnontieto · Naturkunskap · <i>Natural science</i>	—	—	—	1	2	2
Kansalaistaito · Medborgarfärdighet · <i>Life adjustment education</i>	—	—	1	1	2	2
Historia · Historia · <i>History</i>	—	—	—	—	2	2
Piirustus · Teckning · <i>Drawing</i>	—	—	2	2	2	2
Käsityö, veisto · Handarbete, slöjd · <i>Needlework, woodwork</i>	3	2	2	2	2	2
Laulu · Sång · <i>Singing</i>	1	1	2	2	2	2
Voimistelu ja urheilu · Gymnastik och sport · <i>Gymnastics and athletics</i>	1	1	2	2	2	2
Ruotsin tai englannin kieli · Svenska eller engelska · <i>Swedish or English</i>	—	—	2	2	3	3
Summa · Total	23	24	29	30	32	32

Jos I luokan oppilasmäärä oli vähintään 25, jaettiin luokka kahdella äidinkielen ja yhdellä laskennon tunnilla kahteen erikseen opetettavaan ryhmään.

Jos II luokan oppilasmäärä oli vähintään 25, jaettiin luokka yhdellä äidinkielen ja kahdella laskennon tunnilla kahteen erikseen opetettavaan ryhmään.

Jos I—VI luokkien oppilasmäärä oli vähintään 21, jaettiin luokka yleensä ruotsin tai englannin kielen tunneilla ja käsityötun-

neilla kahteen erikseen opetettavaan ryhmään.

Jos luokalle ei vielä ollut järjestetty ruotsin tai englannin kielen opetusta tai oppilas ei osallistunut siihen, oli vastaavasti III ja IV luokalla äidinkieltä yksi viikkotunti ja laskentoa ja mittausoppia yksi viikkotunti enemmän sekä V ja VI luokalla äidinkieltä 2 viikkotuntia ja laskentoa ja mittausoppia yksi viikkotunti enemmän.

Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, teknilliset linjat
Antal veckotimmar i medborgarskolan, tekniska linjerna
Number of lessons per week in the civic school, technical lines

Oppiaine · Läroämne · Subject	Koneteknillinen linja Maskinteknisk linje <i>Mechanical line</i>		Yleisteknillinen linja Allmänt teknisk linje <i>General technical line</i>	
	Luokka · Klass · Class			
	VII	VIII	VII	VIII
Uskonto tai uskontojen historia ja siveysoppi · Religion el. religionshistoria och sedelära · <i>Religion or history of religions and ethics</i>	1	1	1	1
Äidinkieli · Modersmälet · <i>Finnish</i> : suullinen esitystaito ja kirjallisuus · muntlig framställning och litteratur · <i>oral delivery and literature</i>	2	1	2	2
kirjoitus · skrivning · <i>writing</i>	2	2	2	2
Laskento · Räkning · <i>Arithmetic</i>	3	3	3	3
Kirjanpito · Bokföring · <i>Bookkeeping</i>	1	1	1	1

(Jatk. · Forts. · Cont.)

(Jatk. · Forts. · Cont.)

Oppiaine · Läroämne · Subject	Koneteknillinen linja Maskinteknisk linje Mechanical line		Ylesteknillinen linja Allmänt teknisk linje General technical line	
	Luokka · Klass · Class			
	VII	VIII	VII	VIII
Yhteiskuntaoppi · Samhällslära · Social science	2	2	2	2
AmmatINVALINTAOPPI · Yrkesvägledning · Vocational guidance ...	1	1	1	1
Kansalaistaito · Medborgarfärdighet · Life adjustment education	1	1	1	1
Voimistelu ja urheilu · Gymnastik och idrott · Gymnastics and athletics	2	2	2	2
Luonnonoppi · Naturlära · Natural science, theory	2	2	6	6
Luonnonopin työharjoitukset · Arbetsövningar i naturlära Natural science, practice	—	—	7	10
Metallityön (puutyön) ammattitieto · Yrkeskunskap i metallar- bete (träarbete) · Metalwork or woodwork, theory	2	1	—	—
Metallityö (puutyö) · Metallarbete (träarbete) · Metalwork or woodwork, practice	8	10	—	—
Puutyö (metallityö) · Träarbete (metallarbete) · Woodwork or metalwork	3	3	2	—
Moottorioppi · Motorlära · Motors	2	2	2	2
Ammattipiirustus · Yrkesritning · Professional design	2	2	1	1
Summa · Total	34	34	34	34

Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, käsityö- ja kotitalouslinjat

Antal veckotimmar i medborgarskolan, linjerna för handarbete och huslig ekonomi

Number of lessons per week in the civic school, needlework and domestic science lines

Oppiaine · Läroämne · Subject	Yhteinen linja Gemensam linje General line	Käsityölinja Handarbetslinje Needlework line	Kotitalouslinja Hushållslinje Domestic science line
	Luokka · Klass · Class		
	VII	VIII	VIII
Uskonto tai uskontojen historia ja siveysoppi · Religion el. reli- gionshistoria och sedelära · Religion or history of reli- gions and ethics	1	1	1
Äidinkieli: Modersmålet: Finnish: suullinen esitystaito ja kirjallisuus · muntlig framställ- ning och litteratur · oral delivery and literature ...	2	1	1
kirjoitus · skrivning · writing	2	1	1
Laskento · Räkning · Arithmetic	2	1	1
Kirjanpito · Bokföring · Bookkeeping	1	1	1
Yhteiskuntaoppi · Samhällslära · Social science	2	2	2
AmmatINVALINTAOPPI · Yrkesvägledning · Vocational guid- ance	1	1	1
Lastenhoito · Barnavård · Nursing	1	1	1
Kansalaistaito · Medborgarfärdighet · Life adjustment education	1	1	1
Voimistelu ja urheilu · Gymnastik och idrott · Gymnastics and athletics	2	2	2
Käsityötieto · Handarbete, teori · Needlework, theory	1	1	1
Käsityö ja vaatehuolto · Handarbete och klädvård Needlework and care of clothes, practice	7	10	6
Kotitaloustieto · Huslig ekonomi, teori · Domestic science, theory	1	1	1
Kotitalous · Huslig ekonomi · Domestic science, practice ...	7	7	11
Ammattipiirustus · Yrkesritning · Professional design ...	1	1	1
Ruotsin kieli · Svenska · Swedish	2	2	2
Summa · Total	34	34	34

Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, liikelinja
Antal veckotimmar i medborgarskolan, affärslinjen
Number of lessons per week in the civic school, commercial line

Oppiaine · Läroämne · Subject	Liikelinja · Affärslinje · Commercial line Luokka · Klass · Class			
	VII		VIII	
	Pojat Gossar Boys	Tytöt Flickor Girls	Pojat Gossar Boys	Tytöt Flickor Girls
Uskonto tai uskontojen historia ja siveysoppi · Religion el. religionshistoria och sedelära · <i>Religion or history of religions and ethics</i> ...	1	1	1	1
Äidinkieli: Modersmålet: <i>Finnish</i> : suullinen esitystaito ja kirjallisuus · muntlig framställnings och litteratur · <i>oral delivery and literature</i>	2	2	2	2
kirjoitus · skrivning · <i>writing</i>	2	2	2	2
Kauppalaskento · Handelsräkning · <i>Commercial arithmetic</i>	4	4	4	4
Kirjanpito · Bokföring · <i>Bookkeeping</i>	3	3	3	3
Yhteiskuntaoppi · Samhällslära · <i>Social science</i>	2	2	2	2
AmmatINVALINTAOPPI · Yrkesvägledning · <i>Vocational guidance</i>	1	1	1	1
Lastenhoito · Barnavård · <i>Nursing</i>	—	1	—	1
Kansalaistaito · Medborgarfärdighet · <i>Life adjustment education</i>	1	1	1	1
Voimistelu ja urheilu · Gymnastik och idrott · <i>Gymnastics and athletics</i>	2	1	2	1
Kauppaoppi ja myyntitekniikka · Handelslära och försäljningsteknik · <i>Theory of commerce and sales technique</i>	2	2	2	2
Talousmaantieto ja tavaraoppi · Ekonomisk geografi och varukunskap <i>Commercial geography and knowledge of merchandise</i>	2	2	2	2
Konekirjoitus · Maskinskrivning · <i>Typing</i>	4	4	4	4
Metallityö · Metallarbete · <i>Metalwork</i>	3	—	3	—
Kotitalous · Huslig ekonomi · <i>Domestic science</i>	—	3	—	3
Ammattipiirustus · Yrkesritning · <i>Professional design</i>	2	2	2	2
Ruotsin kieli · Svenska · <i>Swedish</i>	3	3	3	3
Summa · Total	34	34	34	34

Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, vapaaehtoinen IX luokka
Antal veckotimmar i medborgarskolan, frivillig IX klass
Number of lessons in the civic school, the non-compulsory IXth class

Oppiaine · Läroämne · Subject	Luku Antal Number
Perusaineet: Grundämnen: <i>Basic subjects</i> :	
Äidinkieli ja kirjallisuus · Modersmålet och litteratur · <i>Finnish and literature</i>	3
Yhteiskuntaoppi · Samhällslära · <i>Social science</i>	2
Laskento · Räkning · <i>Arithmetic</i>	3
Kansalaistaito · Medborgarfärdighet · <i>Life adjustment education</i>	2
AmmatINVALINTAOPPI · Yrkesvägledning · <i>Vocational guidance</i>	1
Lisäaineet: Tilläggsämnen: <i>Supplementary subjects</i> :	
Varsinaiset lisäaineet: Egentliga tilläggsämnen: <i>Ordinary supplementary subjects</i> :	
Uskonto · Religion · <i>Religion</i>	1
Ruotsin tai englannin kieli · Svenska eller engelska · <i>Swedish or English</i>	4
Konekirjoitus · Maskinskrivning · <i>Typing</i>	2
Vierailevan opettajan tunti · Gästande lärares timme · <i>Lecture of visiting teacher</i>	1
Liikunta · Fysisk fostran · <i>Physical education</i>	2

(Jatk. · Forts. · Cont.)

3. Oppikirjat

Läroböcker

Textbooks

Eri koulumuotojen opetuksessa käytettiin seuraavia oppikirjoja:

V a r s i n a i s e s s a k a n s a k o u l u s s a :

Uskonmossa: Konttinen—Simojoki, Ystäväsä lapsien (II lk.); Lähteenmäki—Koski—Heikkala—Nissinen, Isiemme uskonto I—II.

Uskontojen historiassa ja siveysopissa: Metsikkö, Uskontoa ennen ja nyt; Nevalainen—Kiuru, Oikein vai väärin, koululaisen siveysoppi.

Äidinkielessä: Somerkivi—Tynell—Airola, Lasten oma aapinen; Sama, Lasten oma lukukirja; Somerkivi—Rauhamaa, Lasten kolmas lukukirja; Somerkivi—Palmén, Lasten neljäs lukukirja; Somerkivi—Manninen, Lasten viides lukukirja; Somerkivi—Hirvonen, Lasten kuudes lukukirja; Ikola—Koski—Nissinen—Susiluoto, Kaunis äidinkieli 1—2.

Historiassa: Santamäki — Heikinheimo, Auroin, miekoin, miettehin.

Maantiedossa: Mäkelä, Kotikaupunkini Helsinki; Sama, Suomi; Sama, Eurooppa; Sama, Vieraat maanosat; Sama, Suomen maantiedon täydennyskurssi; Ulvinen—Myrsky—Tarmio, Kansakoulun kartasto.

Luonnontiedossa: Ulvinen—Sorsa—Suonperä — Kailanpää — Cornér, Kansakoulun luonnonkirja 1—2.

Kansalaistaidossa: Homan—Larjanko—Virtanen — Hannula — Korpijärvi — Ollila, Kansalaistaito I ja II; Lappalainen—Nurmi, Kansalaistaito 3—4 ja 5—6.

Laskennossa ja mittausopissa: Vahervuo, Pienen koululaisen laskento; Vahervuo—Mäkelä—Immonen, Kansakoululaisen laskento; Merikoski, Valistuksen mittausoppi kaupunkikansakouluille.

Laulussa: Sonninen—Räisänen—Naukkarinen, Laulan ja soitan; Virsikirja.

Ruotsin kielessä: Kaukoranta—Nikkinen, Lär dig svenska I.

Englannin kielessä: Jäntti—Oksanen—Valtasaari, Big Ben Book.

K a n s a l a i s k o u l u s s a :

Uskontojen historiassa ja siveysopissa: Metsikkö, Uskontoa ennen ja nyt; Vikatmaa, Kansalaiskoulun uskontokirja (IX lk.); Nevalainen—Kiuru, Oikein tai väärin, koululaisen siveysoppi.

Äidinkielessä: Nallinmaa—Havu, Kirjallisuuden opas; Kiviranta—Saarimaa, Käytännön kielenopas (liikelinja).

Laskennossa: Vahervuo—Suonperä—Sainio, Kansalaiskoulun laskento; Murtoniemi—Lahdenranta, Kauppalaskento (liikelinja); Karttunen, Opistolaisen laskentokirja (IX lk.).

Kirjanpidossa: Musikka—Sainio, Opi kirjanpitoa; Luhtala, Kirjanpitoa oppimaan (liikelinja).

Yhteiskuntaopissa: Huttunen—Lehtonen, Kansalaiskoulun yhteiskuntaoppi.

Ammatinvalintaopissa: Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, Kansalaiskoulun ammatinvalinnan oppikirja — Omalle uralle.

Lastenhoidossa: Hallman, Kansalaiskoulun lastenhoitokirja.

Kansalaistaidossa: Karvonen—Karvonen, Keskikoulun terveyskirja.

Luonnontiedossa: Suonperä, Käytännön fyysikkaa; Heinänen—Norkama, Käytännön kemiaa (yleisteknillinen linja).

Käsityössä: Teerisuo, Taitava tyttö (IX lk.)

Metallityössä: Kääriäinen, Nuorten metallityön opas (teknilliset linjat).

Kotitaloudessa: Lummaa—Saloheimo, Kotitaloutta nuorille; Levanto, Kodinpidon opikirja (IX lk.).

Moottoriopissa: Arminen—Haantie—Matti, Nuorten koneoppi (teknilliset linjat).

Kauppaopissa: Lahdenpää — Tarkkila, Opas kaupan tehtäviin (liikelinja).

Talousmaantiedossa: Tarmio, Pieni talousmaantieto (liikelinja).

Ammattiopirustuksessa: Mattila—Arminen, Standarditekstauksen malli- ja harjoitusvihko; Sainio—Paaer, Tekstaustaito.

Ruotsin kielessä: Kaukoranta—Nikkinen, Lär dig svenska I; Salminen—Impola, Praktisk svenska (IX lk.).

Englannin kielessä: Wuorenheimo, This is English (IX lk.).

A p u k o u l u s s a :
(vaihtoehtoisina)

Uskonnessa: Konttinen—Simojoki, Ystävässä lapsien.

Äidinkielessä: Haavio—Tynni—Hinkkanen, Kultainen aapinen; Samat, Kultainen lukukirja.

Laskennossa: Pajunen, Opin laskemaan E 1 (III—IV lk.); Sama, Opin laskemaan E 2 (V—VI lk.); Sama, Opin laskemaan E 3 (VII—VIII lk.).

Kotitaloudessa: Lummaa—Saloheimo, Kotitaloutta nuorille (VI—VIII lk.).

Laulussa: Pukkila—Rautio, Musiikkia oppimaan.

4. Opetuksen ohjaus Handledning av undervisningen *Supervision*

Erityisopetus Specialundervisning *Special education*

Suomenkielisissä kansakouluissa on ollut 1. 5. 1966 lukien erityisopetuksen neuvoja, jonka tehtävänä on ohjata ja valvoa opetusta erityisluokilla.

Kertomusvuonna virkaa hoiti kasvat.kand. Marja Pietilä. Erityisopetuksen neuvoja seurasi opetusta erityisluokilla, neuvotteli opettajien ja kasvatusneuvolan kanssa poikkeavista oppilaista, sijoitti johtokunnan päätöksen perusteella oppilaita erityisluokille, hoiti erityisluokilla olevien oppilaiden luetteloja sekä antoi lastensuojelulautakunnalle lausuntoja oppilaista, jotka eivät olleet koulun kurinpitokeinoin ojennettavissa.

Erityisopetuksen neuvoja osallistui koulukuraattorin työtä ohjaavan työryhmän sekä lastensuojeluviraston ja erityisopettajien yh-

teisen työryhmän kokouksiin. Kaisaniemen koulussa järjestettiin apukoulun ja tarkkailuluokkien opettajille 21. 11. yhteinen kokous, jossa käsiteltiin erityisopetukseen liittyviä ajankohtaisia asioita.

K i e l e t S p r å k *Languages*

Monivuotisen suppeahkon kokeilun jälkeen kaupungin suomenkielisissä kansakouluissa aloitettiin englannin ja ruotsin kielen opetus syksyllä 1966. Elokuun 1. pstä 1968 lukien ohjaa ja valvoo kansakoulujen kielten opetusta kaksi päätoimista kielten opetuksen ohjaajaa.

Englannin kielen opetuksen ohjaajana toimi kertomusvuonna fil.maist. Marja Wuorenheimo. Hän järjesti englannin kielen opettajille kevätlukukaudella 14 ja syyslukukau-

della 11 kokousta, joissa käsiteltiin kielen opetukseen liittyviä ajankohtaisia ongelmia.

Opetuksen ohjaaja järjesti molempina lukukausina lukuisia näytetunteja, joiden tarkoituksena oli perehdyttää kaupungin kansakoulujen englannin kielen opettajat uusien opetusmetodien soveltamiseen eri asteilla. Tunteja pidettiin Tehtaankadun koulun lisäksi myös Kannelmäen, Lapinlahden, Myllypuron, Siilitien ja Töölön kansakouluissa. Varsinaisten näytetuntien seuraamisen lisäksi opettajilla oli tilaisuus seurata opetuksen ohjaajan työskentelyä Tehtaankadun kansakoulun III:lla, IV:llä ja V:llä luokalla.

Kokouksissa ja näytetuntien yhteydessä annettujen ohjeiden lisäksi opetuksen ohjaaja lähetti jokaiselle opettajalle yleiskirjeen muotoisia monisteita, joiden tarkoitus oli säilyttää opetuksen taso mahdollisimman yhdenmukaisena kaupungin kaikissa kansakouluissa.

Syyslukukaudella 1968 järjestettiin elokuvatoiminnan johtajan opett. Onni Laukaman ohjauksella kurssit nauhurin käyttöön liittyvissä käytännöllisissä ongelmissa, joita olivat mm. katkenneen ääninauhan liimaaminen sekä äänittäminen radiosta tai mikrofonin avulla.

Ruotsin kielen opetuksen ohjaajana toimi fil.maist. Tuulikki Erko. Henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi hän piti ruotsin kielen opettajille kevätlukukaudella 18 ja syyslukukaudella 17 neuvottelu- ja ohjauskokousta. Varsinaisessa kansakoulussa ja erityisluokilla ruotsin kieltä pääaineenaan opettavien lisäksi näihin tilaisuuksiin osallistui vapaaehtoisesti myös muita opettajia. Kokouksissa käsiteltiin kielenopetukseen liittyviä kulloinkin ajankohtaisia ongelmia. Ohjaaja jakoi opettajille monistamia lisätehtäviä, harjoituksia, koetehtäviä ja opetuksen piristysvihjeitä sekä avusti heitä opetusvälineiden ja -materiaalin hankinnassa. Opetuksen oh-

jaaja järjesti molempina lukukausina näytetunteja eri opettajaryhmille, joilla oli myös tilaisuus seurata opetusta ohjaajan tunneilla Tolarin kansakoulussa.

Ohjaajan toimesta monistettiin opettajille opetuksen elävöittämiseen tarkoitettuja äänitestarjoja.

Ruotsin kielen uudet opettajat osallistuvat nauhurien käytön alkeiskurssiin sekä kaikki opettajat jatkokurssiin syyslukukauden aikana elokuvatoiminnan johtaja Onni Laukaman johdolla.

Opettajien jatkokoulutustilaisuuksissa luennoivat yliopiston lehtori L.-K. Laitakari-Kaila ja yliopett. Eine Rönkä kielen alkeisopetuksen metodisesta problematiikasta.

Tyttönormaalilyseon opetusharjoittelijat seurasivat ruotsin kielen opetusta Tolarin kansakoulussa molempina lukukausina.

Käsityö ja veisto Handarbete och slöjd Handicrafts

Suomenkielisissä kansakouluissa on ollut vuodesta 1947 lukien sekä tyttöjen että poikien käsityön sivutoimiset ohjaajat. Heidän tehtävänä on käsityön ja veiston opetuksen kehittäminen kaupungin kansakouluissa.

Tyttöjen käsityöohjaajana toimi kertomusvuonna käsityöopett. Liisa Pohjola. Ohjesäännön mukaisesti oli käsityöohjaaja koulunjohtajien ja käsityöopettajien kanssa neuvotellen kansakouluntarkastajan apuna käsityöopettajien työnjakoa syksyllä järjestettäessä.

Ohjaaja kävi tutustumassa useissa kansa- ja kansalaiskouluissa käsityöluokkiin ja niissä oleviin kaappi- ym. työtilaratkaisuihin sekä teki kaluston täydennyksiä koskevia esityksiä talouspäällikölle. Helsingin kaupungin työtupien varastoon tehtävissä koulutarvike-

ostoissa ohjaaja oli mukana antaen viitteitä aineiden määrästä ja laadusta.

Tyttöjen käsityönopettajilla oli kokous sekä kevät- että syyslukukaudella. Niissä pohdittiin ajankohtaisia asioita tyttöjen käsityönopetuksessa. Syyskokouksessa oli erityisesti esillä kansalaiskoulun opetussuunnitelma ja sen mahdolliset muutokset.

Tyttöjen käsitöitä opettaville luokkaopettajille järjestettiin kurssit, joilla lehtori Pirkko Asikaisen johdolla Helsingin Käsityönopettajaopiston opettajakokelaat esittivät uusia ja käytännöllisiä malleja ja työtapoja. Kaksi iltaa kestäneille kurseille osallistui yhteensä 74 opettajaa.

Kouluissa käyntien ja kurssien lisäksi ohjaajalta kysyttiin puhelimitse käsityönopetukseen sekä aineiden hankintaan liittyviä neuvoja.

Uusien koulujen käsityötilojen suunnitteluun ohjaaja perehtyi piirustusten avulla ja myös käymällä kouluissa ja neuvottelemalla arkkitehtien ja koulunjohtajien kanssa sisustusratkaisuista ja kaluston hankinnoista.

Poikien käsityönohjaajana toimi opett. Eero Manninen. Työohjeittensa mukaisesti hän laati ja jätti kansakouluntarkastajalle ehdotuksensa poikien käsityön opetuksen jakamisesta opettajien kesken lukuvuonna 1968/69, huolehti talouspäällikön kanssa asiasta sovittuaan koulujen käsityötarvikkeiden hankkimisesta ja täydentämisestä, teki talouspäällikölle esityksiä koulujen opetus- ja havaintovälineiden sekä kaluston hankkimisesta ja täydentämisestä sekä valvoi käsityökalustojen yhdenmukaista hoitoa ja kunnossapitoa. Uusia kouluja rakennettaessa hän antoi veistosalien osalta asiantuntijapuaan arkkitehdeille ja rakentajille.

Kertomusvuoden kuluessa hankittiin opettajain käyttöön ohjaajan laatima veistonopas. Kansalais- ja apukoulujen käyttöön saatiin uusina puumateriaaleina leppää ja

haapaa, joiden käsittely antoi tervetulleeseen lisän puutyön opetukseen. Toukokuussa käsityönopettajat tekivät opintoretken Riihimäen askartelunopettajaopistoon.

Liikunta

Fysisk fostran

Physical education

Suomenkielisissä kansakouluissa on ollut vuodesta 1919 lukien sekä tyttöjen että poikien liikunnanpuoleiset, joiden tehtävänä on ohjata ja valvoa kansakoulujen liikuntakasvatusta.

Kertomusvuonna toimivat liikunnanpuoleisina voimistelunopettajat Pentti Koivisto ja Siru Koponen. He pitivät opettajille näytetunteja vapaa-, teline-, väline- ja pulpetti-voimistelussa, kansantanssissa ja pallopeleissä, suunnittelivat ja hankkivat uusien koulujen voimistelusaloihin voimistelutelineet ja -välineet sekä hoitivat niiden korjaukset ja uusinnat vanhojen koulujen osalta.

Tyttöjen liikunnanpuoleisia piti 39 koulussa vapaa-, teline-, väline- ja pulpetti-voimistelussa sekä kansantanssissa 90 näytetuntia, joita kävi seuraamassa yhteensä 628 opettajaa, sekä seurasi liikunnan opetusta eri kansakouluissa. Hän järjesti lisäksi naisopettajille ohjelmisto- ja telinevoimistelukurssin sekä erityisluokkien opettajille 2 liikuntaleikkikurssia. Näillä oli yhteensä 102 osanottajaa.

Tyttöjen liikunnanpuoleisia järjesti kymmenet yleisurheilu-, seitsemät luistelu-, kuuset hiihto- ja yhdet uintikilpailut sekä yhdessä poikien liikunnanpuoleisten kanssa kahdet viestinhiihtokilpailut, joissa oli osanottajina yhteensä 1 937 tyttöä.

Poikaluokkien liikunnanpuoleisia piti näytetunteja voimistelussa sekä kävi seuraamassa opetusta eri kouluissa. Kansakoulunuorison

Liikuntakasvatusliiton tuella ja yhteistoimin Helsingin Opettajayhdistyksen urheiluohjaajan opett. Eero Ruohomäen kanssa toimeenpantiin voimistelu- ja hiihtokurssi opettajille Kisakallion urheiluopistossa Lohjalla.

Poikaluokkien liikunnanpuoleja järjesti yhdessä tyttöluokkien neuvojan kanssa 19 yleisurheilu-, 7 luistelu-, 6 hiihto-, 2 uinti- ja 2 viestinhiihtokilpailua sekä yhdet mäenlaskukilpailut. Lisäksi pelattiin kaksi sarjaa jalkapalloilussa sekä yksi jääkiekkoilussa ja koripalloilussa. Kaikkiaan näihin kilpailuihin osallistui n. 2 500 oppilasta.

Koulujen välisen viestinhiihtokilpailun voitti kansakoulun sarjassa Puistolankoulu ja kansalaiskoulun sarjassa Ala-Malmin kansalaiskoulu. Kansanhiihtoon osallistui 26 977 oppilasta, ts. 89.35 % oppilasmäärästä. Kansanhiihto-osuutensa 25 koulua hiihti 100-prosenttisesti. Helsingin joukkue osallistui KLL:n talvipäiville Imatralla ja kesäkisoihin Karhulassa.

Liikunnanpuolejat järjestivät 4. 3.—29. 5. ja 5. 9.—18. 12. sekä tytöille että pojille 25 viikkotuntia uintia eri uimahalleissa siten, että III—VI luokat kävivät kukin 4 kertaa ja poikien VII—VIII luokat 2 kertaa uimahallissa. Lukuvuonna 1967/68 oli kansakoulun III—VI luokan poikien uintitaito 80.3 % ja III—VI luokan tyttöjen 81.3 % sekä kansalaiskoulun poikien taito 98.3 %.

Pohjoismaiset koululaiskisan pidettiin 27.—31. 5. Tukholmassa. Kisoihin lähti Helsingistä 47 oppilasta ja 6 opettajaa. Helsingin tyttöjen koripallojoukkue ja poikien yleisurheilujoukkue tulivat kisoissa toiselle sijalle. Pohjoismaisten kisojen valmennuskerhoja johtivat tyttöjen yleisurheilussa voimistelunopettajat Brita Blomberg ja Kerstin Ala-Reinikkala, koripallossa opett. Helka Honkaniemi, poikien yleisurheilussa opett. Eero Henell ja jalkapallossa opett. Jouko Ranjos.

Matematiikka

Matematik

Mathematics

Suomenkielisissä kansakouluissa toimi 1. 9. 1968 lähtien sivutoiminen matematiikan opetuksen ohjaaja. Hänen tehtävänä on mm. järjestää opettajille neuvonta- ja ohjaustilaisuuksia sekä tehdä toiselle tarkastajalle ja johtokunnalle opetuksen kehittämiseen tähtäviä ehdotuksia sekä talouspäällikölle ehdotuksia opetus- ja havaintovälineiden hankkimisesta. Edellä mainitusta päivästä lähtien ohjaajana toimi opett. Anja Kaikkonen.

Syksyllä 1968 aloitettiin Helsingin suomenkielisissä kansakouluissa ns. uuden matematiikan kokeilu yhdeksän koulun I luokalla sekä yhden koulun III luokalla. Koulut valittiin siten, että kokeilukoululla oli ainakin yksi asiaa tunteva opettaja. Kokeiluluokkia oli yhteensä 29. Kokeilussa käytettiin I luokalla viittä eri oppikirjaa.

Matematiikan ohjaajan johdolla järjestettiin kokeiluun osallistuville opettajille viisi kokousta, joissa keskusteltiin kokeiluun liittyvistä käytännöllisistä ja opetusopillisista kysymyksistä. Näissä tilaisuuksissa kokeiltavien oppikirjojen tekijät luennoivat joukkoopin alkeista ja esittelivät omaa oppikirjaansa. Asiantuntijoina toimivat lehtori Yrjö Yrjönsuuri, fil.lis. Paavo Malinen, fil.lis. Leo Kaila sekä opettajat Seppo Rikala ja Kalevi Suni. Näiden kokousten lisäksi piti lehtori Yrjönsuuri 19.—26. 11. luentosarjan kokeilijoille uuden matematiikan alueelta. Kokousten yhteyteen järjestivät kustantajat sekä oppikirja- että havaintoväline-esittelyjä.

Musiikki

Musik

Music

Suomenkielisissä kansakouluissa on vuodesta 1963 lukien ollut sivutoiminen musiikin-

ohjaaja, jonka tehtäviin kuuluu mm. seurata musiikinopetuksen kehitystä ja järjestää opettajille neuvonta- ja ohjaustilaisuuksia musiikinopetuksen tehostamiseksi sekä tehdä kansakouluntarkastajalle ja johtokunnalle ehdotuksia musiikinopetuksen edistämiseksi ja vapaaehtoisen musiikkitoiminnan kehittämiseksi.

Musiikinohjaajana toimi kertomusvuonna opett. Urpo Jokinen. Hän järjesti laulunopettajille kaksi virallista kokousta, joissa käsiteltiin oppikirjakysymystä, sarjakirjoja koskevaa aineistoa, opetussuunnitelma-asioita sekä laululuokkatiloja. Kokousten suosituksen pohjalta tehtiin johtokunnalle ehdotukset mm. laululuokan tarpeellisuuden huomioon ottamisesta jo rakennusvaiheessa, op-

pikirjan valitsemisesta varsinaiseen kansakouluun sekä musiikin ottamisesta kansalaiskoulun oppiaineeksi. Musiikinohjaaja laati ehdotukset apukouluun ja kansalaiskoulun musiikinopetuksesta opetussuunnitelmakomiteoiden käyttöön. Kertomusvuoden aikana vieraili musiikinohjaaja useissa kouluissa ja neuvotteli laulunopetukseen ja opetusvälineistöön liittyvistä kysymyksistä laulua opettavien opettajien kanssa. Musiikinohjaaja suoritti opetusvälinehankinnat määrärahojen puitteissa, suunnitteli laulunopettajien tunti- jaon, teki ehdotukset uusien virkojen täyttämisestä ja vapaaehtoisen kuoro- ja orkesteritoiminnan järjestelystä lukuvuodeksi 1968/69 sekä hoiti Taivallahden kansakoulussa sijaitsevaa äänilevyjen keskusvarastoa.

5. Ammatinvalinnanohjaus

Yrkesvägledning

Vocational guidance

Ammatinvalinnanohjauksen siirryttyä valtion toiminnaksi v. 1961 oli kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö asettanut ammatinvalinnanohjauksen Helsingin piiritoimiston avuksi asetuksen mukaisen neuvottelukunnan, jonka puheenjohtajana oli kertomusvuonna kansakouluntarkastaja Walter Erko ja kansanopetusta edustavana jäsenenä kansakouluntarkastaja Hilding Cavonius.

Kansalaiskoulujen oppilaiden ammatinvalinnanohjaus toimeenpantiin kiinteässä yhteistyössä ammattinvalinnanohjauksen Helsingin piiritoimiston kanssa. Sekä VII että VIII luokalla oli opetussuunnitelman mukaisesti yksi viikkotunti ammatinvalinnanopetusta. Ammatinvalinnanohjaajat pitivät VIII luokan oppilaille aloitusoppitunnin. Oppikirjan ja siihen liittyvän työkirjan lisäksi käytettiin opetuksessa elokuvia, rainoja ja erilaisia ammattioppaita. Ammatinvalinnan-

ohjauksen toimesta järjestettiin lisäksi elinkeinoelämän eri kohteisiin suunnattuja opintokäyntejä, joilla opettajat toimivat johtajina. Ammatinvalinnanohjaustoimisto hoiti niinkään 2 viikkoa kestäneen ja lähinnä liikelinjan oppilaille tarkoitetun ns. työpaikkaharjoittelun järjestelyt. Ammatinvalinnanohjaajat puhuivat useissa vanhemmille järjestetyissä tilaisuuksissa ammatinvalintaa koskevista kysymyksistä.

Viimeisen luokan oppilaiden soveltuvuuden selvittämiseksi opettajat ja koululääkärit antoivat heistä lausuntonsa erityisillä lomakkeilla. Ohjattavat puolestaan täyttivät oman lomakkeensa, jossa he ilmoittivat mm. ammatintoiveensa. Ammatinvalinnanohjaustoimisto suoritti syyslukukaudella oppilaiden n. 4 t kestävät psykologiset soveltuvuuskokeet.

Näin koottujen tietojen nojalla ammatin-

valinnanohjaajat suorittivat kevätlukukaudella oppilaiden henkilökohtaisen ohjauksen ja järjestivät ohjauskeskustelun jälkeen kunkin ohjatun vanhemmille henkilökohtaisen vastaanoton. Lukukauden lopussa ammatin-

valinnanohjaustoimisto ottaen huomioon ohjauksen tulokset välitti harjoittelu-, oppi- ja työpaikkoja koulunsa lopettaville. Aikaisemmin koulunsa lopettaneiden jatko-ohjaus ta-
pahtui edelleen ko. toimistossa.

6. Erityisopetus Specialundervisning *Special education*

Oppilaille, jotka kehitystasonsa, poikkeavuutensa, häiriytyneisyytensä taikka sairautensa vuoksi eivät voi seurata opetusta varsinaisessa kansakoulussa tai kansalaiskoulussa, on järjestetty sopivaa erityisopetusta.

Koulu	Luokkia	
	Kevät-lukuk.	Syys-lukuk.
Töölö	1	1
Vuosaari	1	1
Summa	41	40

Apukoulu
Hjälp skola
School for mentally retarded children

Apuluokkia oli kertomusvuonna alla mainituissa kouluissa seuraavasti:

Koulu	Luokkia	
	Kevät-lukuk.	Syys-lukuk.
Hiihtäjätien apukoulu	5	5
Kyläneva	1	1
Käpylä	1	1
Mälmin eteläinen	3	3
Maunula	5	5
Myllykallio	1	1
Myllypuro	1	1
Mäkelä	3	3
Oulunkylä	1	1
Pitäjänmäki	1	1
Porthanin apukoulu	4	3
Puistola	1	1
Siilitie	2	2
Snellman	3	3
Työväenopisto	7	7

Apukoulun kuraattorin tehtäviä hoitivat sivutoimisesti opettajat Toini Heikkilä, Tauno Marjala ja Matti Apajalahti. Heillä oli yhteensä 19 viikkoylituntia.

Yhteyden pitämiseksi entisiin oppilaisiin olivat kuraattorit tavattavissa toimistossaan kukin 2—3 tuntia viikossa. Lisäksi kuraattorit kävivät kodeissa ja työpaikoilla sekä olivat neuvottelussa ammatinvalinnan, nuorisovalvonnan, kasvatusneuvolan, lastensuojeluviranomaisten ja erityisopetuksen neuvon kanssa. Lisäksi järjestettiin vanhempien kanssa neuvottelutilaisuuksia.

Ammattikouluihin sijoittui 7 poikaa ja 14 tyttöä. Yhteydenottoja oli n. 100. Nämä koskivat pääasiassa työpaikan saantia, koulutusta ja sosiaalista huoltoa. Työtilanne oli vaikea. Nuorisovalvonnan antamien tietojen perusteella syylistyi erilaisiin rikkomuksiin 14 poikaa ja 1 tyttö.

Kuraattorit antoivat opetusta VIII luokilla ammatinvalinnassa. Lisäksi kokoontui yleisaskartelukerho kahdeksi tunniksi maanantai-iltaisin yhteensä 24 kertaa.

Helsingin sotilaspiirin esikuntaan annettiin tiedot kutsuntaan saapuvasta ikäluokasta.

Tarkkailuluokat

Observationsklasser

Classes for emotionally maladjusted children

Tarkkailuluokkia oli kertomusvuonna alla mainituissa kouluissa seuraavasti:

Koulu	Luokkia	
	Kevät-lukuk.	Syys-lukuk.
Haaga	2	2
Kaisaniemi	2	2
Kulosaari	4	4
Lapinlahti	2	2
Myllypuro	1	1
Mäkelä	7	8
Snellman	2	2
Taivallahti	5	5
Työväenopisto	2	2
Töölö	8	10
	Summa 35	38

Aivovaurioisten luokat

Klasser för hjärnskadade barn

Classes for brain injured children

Aivovauriolasten luokkia toimi Taivallahden koulussa 4. Oppilasaines koostui sekä vajaaliikkeisistä että muista aivovauriolapsista. Opetussuunnitelmana oli varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelma, mutta oppilaiden kehitystason ja vamman erilaisuuden vuoksi sitä jouduttiin soveltamaan kunkin kohdalla yksilöllisesti.

Lääkintävoimistelua sai 24 oppilasta. Voimistelussa he kävivät koulutuntien aikana joko joka päivä tai joka toinen päivä n. puolesta tunnista tuntiin kerrallaan. Kaikkiaan oli lääkintävoimistelussa käyntejä yhteensä 1 269.

Yliopiston korvaklinikalla sai puheopetusta yksi afasiaoppilas.

Oppilaista siirtyi 4 oppikouluun, 3 kansalaiskouluun ja 1 apokouluun.

Huonokuuloisten luokat

Klasser för hörselskadade

Classes for partially deaf children

Huonokuuloisten kaksi luokkaa toimivat Kaisaniemen kansakoulussa. Molemmat olivat yhdistettyjä sekaluokkia. Luokkahuoneissa oli ajanmukaiset ryhmäkuuntelulaitteet. Opetuksessa seurattiin vahvistettua opetussuunnitelmaa mahdollisuuksien mukaan. Erilaisten kehitys- ja luokkatasojen vuoksi oli käytettävä sekä ryhmä- että yksilöllistä opetusta. Vieraan kielen opetus tapahtui kahdessa tasoryhmässä. Kuulonharjoituksen apuna oli nauhuri. Näkökuulonopetuksessa käytettiin sekä äänellisen että äänettömän puheen menetelmää. Puheen ja musiikin rytmiä harjoitettiin yksinkertaisin rytmisoittimin.

Kuurojen luokat

Klasser för döva

Classes for deaf children

Kuurojen luokat, joita oli kolme, toimivat Lapinlahden kansakoulussa. Kaikki luokat olivat yhdistettyjä luokkia. Luokkahuoneissa oli ajanmukaiset ryhmäkuuntelulaitteet, joita käytettiin apuna puheenopetuksessa ja kuulonharjoituksissa. Kaikilla luokilla oli runsaasti hengitys-, voimistelu-, rytm-, tarkkaavaisuus- ym. harjoituksia. Luokilla seurattiin kuurojenkoulujen opetussuunnitelmia oppilaiden tason ja suorituskyvyn mukaisesti. Opetus oli sekä ryhmä- että yksilöllistä opetusta.

Opetuksessa pyrittiin käytännön kielitaidon kehittämiseen, puhutun ymmärtämiseen ja ajatusten ilmaisemiseen puheen ja kirjoittaen. Lisäksi harjoitettiin huulitalukua.

Oppilaat kävivät säännöllisesti hampas- ja korvapoliiklinikoissa.

Heikkonäköisten luokka
 Klass för synskadade
Class for partially sighted children

Kaisaniemen kansakoulussa aloitti heikkonäköisten luokka ensimmäisen työvuotensa 1. syyskuuta 1967. Oppilasaines koostui lapsista, joiden näkökyvyn puutteellisuus esti heitä osallistumasta normaaliin kouluopetukseen. Luokka oli yhdistetty sekaluokka, jossa oli viisi eri luokka-astetta. Monen luokka-asteen vuoksi seurattiin varsinaisen kansakoulun sovellettua opetussuunnitelmaa.

Oppilaiden näkökyvyn eritasoisuuden ja erilaisuuden vuoksi opetus oli mahdollisimman yksilöllistä. Erityistä huomiota kiinnitettiin varsinaisten oppiaineiden lisäksi näön käytön harjoittamiseen sekä kuulomuistin kehittämiseen. Eräänä tavoitteista oli harjaannuttaa kyky lukea normaalikokoista tekstiä sekä saada mahdollisimman paljon tarkkoja ja monipuolisia visuaalisia mielikuvia.

Muu erityisopetus
 Övrig specialundervisning
Other special education

Luku- ja kirjoitushäiriöisten opetus · Elever med läs- och skrivsvårigheter · Children with defects in reading and writing. Luku- ja kirjoitushäiriöisille oppilaille annettiin erityisopetusta ensisijaisesti neljässä luku- ja kirjoitusneuvolassa. Ne toimivat Alppikatu 1:ssä, Herttoniemen koulussa, Taivallahden koulussa ja v:n 1968 alusta Pihlajamäen kou-

lussa. Neuvoloihin lähetettiin oppilaita, joilla oli tavallista vaikeampia lukemis- ja kirjoittamishäiriöitä.

Neuvoloissa sai opetusta kevätlukukaudella 175 poikaa ja 84 tyttöä, yhteensä 259 oppilasta. Heistä ensi kerran erityisopetusta saaneita oli 91 poikaa ja 45 tyttöä, yhteensä 136 oppilasta. Syyslukukaudella sai opetusta 201 poikaa ja 96 tyttöä, yhteensä 297 oppilasta. Heistä ensi kerran erityisopetusta saaneita oli 132 poikaa ja 57 tyttöä, yhteensä 189 oppilasta. Samanaikaisesti oli opetettavia 2—5 oppilasta.

Lievistä luku- ja kirjoitushäiriöistä kärsivien oppilaiden erityisopetuksen hoitamiseen voitiin kantakaupungin ulkopuolella oleviin kouluihin palkata kevätlukukaudella 34 tuntiopettajaa yhteensä 80 viikkotunniksi ja syyslukukaudella 42 opettajaa 95 viikkotunniksi.

Opetusta sai eri kouluissa kevätlukukaudella 346 poikaa ja 167 tyttöä, yhteensä 513 oppilasta. Syyslukukaudella opetusta sai 349 poikaa ja 155 tyttöä, yhteensä 504 oppilasta, joista ensi kerran opetusta saaneita oli 242 poikaa ja 123 tyttöä, yhteensä 365 oppilasta. Opetus tapahtui pienissä 2—6 oppilaan ryhmissä.

Kertomusvuonna sai luku- ja kirjoitushäiriöisille järjestettyä erityisopetusta neuvoloissa ja eri kouluissa kevätlukukaudella 521 poikaa ja 251 tyttöä, yhteensä 772 oppilasta. Syyslukukaudella sai opetusta 550 poikaa ja 251 tyttöä, yhteensä 801 oppilasta.

Puhehäiriöisten hoito · Elever med talfel Children with speech defects. Puhehäiriöisten lasten opettajina toimivat edelleen koululogopedit Katri Pasanen-Viiala, Vilho Ollaranta ja Mirjam Viitala.

Seuraavasta asetelmasta ilmenee 36 koulussa kertomusvuonna hoidossa olleiden lasten puhehäiriöiden laatu ja lukumäärä.

Hoidossa olleet puhehäiriötapaukset:

Häiriön laatu	Luku
L-viat	177
R-viat	692
S-viat	758
Muut konsonanttiviat	159
Honotus	48
Änkytys	19
Äänivammat	13
Summa 1 836	

Sairaalaopetus · Undervisning på sjukhus Tutoring in hospitals. Helsingin kaupungin sairaaloissa lukuvuonna 1951/52 aloitettua sairaalaopetusta jatkettiin kertomusvuonna entiseen tapaan. Opetusta annettiin Auro-
ran ja Hesperian sairaaloissa.

Sairaalaopettajina Auro-
ran sairaalassa toimivat opettajat Eeva Airikkala, Pirkko Ala-
Harja, Pentti Hakkarainen, Esko Järvinen, Maija-Liisa Salminen, Erkki Tervomaa ja Paavo Vasko. Yhteensä 119 lasta kevätluku-
kaudella ja 104 lasta syyslukukaudella sai opetusta.

Sairaalaopettajina Hesperian sairaalassa toimivat kertomusvuonna opettajat Mirjam Haataja, Leo Lehtinen, Hilikka-Liisa Luk-
kari, Elna Reinilä, Aila Sikiö ja Unto Sikiö. Yhteensä 41 lasta kevätlukukaudella ja 38 lasta syyslukukaudella sai opetusta.

Suomenkielisten kansakoulujen toimesta järjestettiin lisäksi opetusta Helsingin yli-
opistollisen keskussairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikassa, silmäklinikassa, psykiatrian klinikassa ja lastentautien klini-
kassa. Opetuksen kustansi sairaalan yllä-
pitäjä. Opettajina toimivat opettajat Eine Jurvanen, Kyllikki Kerola, Kaarina Krappe, Heikki Mäki, Reino Pentikäinen, Erkki Soik-
keli, Eila Solajärvi, Aarne Säämänen, Olavi Toivio, Kaija Vironmäki ja Kaisa Ylikojola.

Yhteensä 234 lasta kevätlukukaudella ja 311 lasta syyslukukaudella sai opetusta.

Kotiopetus · Hemundervisning · Home tutoring. Kaupunginhallitus myönsi 20 sairaan tai heikosti liikuntakykyisen oppivelvollisen lapsen kansakoulun oppimäärän kotona ta-
pahtuvaa opiskelua varten määrärahan, jol-
la voitiin järjestää oppilasta kohden neljän viikkotunnin laajuinen kotiopetus.

*Lastenhuoltolaitosten kansakoulut · Barn-
vårdsanstalternas folkskolor · Schools within
child welfare institutions.* Kaupungin lasten-
huoltolaitosten yhteydessä toimivilla kansa-
koulujen erityisluokilla annettiin oppilaiden
kehitystasoa vastaavaa opetusta laitokseen
sijoitetuille oppivelvollisille lapsille.

Toivolan oppilaskodin kansakoulu on tar-
koitettu kehityksessään viivästyneitä ja lie-
västi vajaamielisiä oppilaita varten. Teini-
län hoitokodin kansakoulun muodostaa tark-
kailuluokka psyykkisesti häiriintyneitä op-
pilaita varten. Naulakallion vastaanottoko-
din kansakoulun erityisluokat on tarkoitettu
suojelukasvatukseen otetuille sekä tytöille
että pojille. Ridasjärvellä sijaitsevan Lem-
milän vastaanottokodin kansakoulun tark-
kailuluokat ovat suojelukasvatukseen otet-
tuja poikia varten ja Lohjan mlk:ssa Outa-
mon vastaanottokodin kansakoulussa on eri-
tyisluokkia suojelukasvatukseen otetuille
pojille.

Syyslukukauden alussa oli kouluissa oppi-
laita ja opettajia seuraavasti:

	Oppi- laita	Opetta- jia
Toivolan oppilaskoti	56	7
Teinilän hoitokoti	6	1
Lemmilän vastaanottokoti ..	13	2
Naulakallion vastaanottokoti	26	3
Outamon vastaanottokoti ..	18	3

B. TÄYDENTÄVÄ JA VAPAAMUOTOINEN OPETUS JA OHJAUS
KOMPLETTERANDE OCH UNDER FRIA FORMER GIVEN UNDERVISNING
OCH HANDELNING

Supplementary and extracurricular instruction and guidance

1. Koulukirjastot
Skolbiblioteken
School libraries

Kirjastotoimikunnan jäsenistö on selostettu sivulla 5. Toimikunta käsitteli kertomusvuonna kokouksissaan 11 asiaa, sai 332 ja lähetti 598 kirjettä. Kirjastonhoitajia oli vuoden alussa 59 ja lopussa 61.

Koulujen kirjavarasto käsitti kertomusvuoden päättyessä 139 570 nidosta, joista oli keskuskirjastoissa 58 696 kpl, opettajakirjastoissa 16 867 kpl ja sarjakirjastoissa 64 007 kpl. Nidosten yhteenlaskettu arvo oli 405 850 mk.

Kertomusvuonna hankittiin 8 421 nidosta, arvoltaan 51 663 mk ja poistettiin 1 698 nidosta, arvoltaan 4 785 mk.

Kertomusvuonna lainasi 23 559 lainaajaa yhteensä 428 264 nidosta, eli keskimäärin 17.32 nidosta lainaajaa ja 16.78 nidosta jokaista kaupungin suomenkielisten kansakoulujen oppilasta kohti.

Kirjahankintoja varten myönnetty 32 000 mk:n määräraha käytettiin seuraavasti:

	%
Keskuskirjastojen täydennykseen	27.6
Opettajakirjastojen täydennykseen ..	23.1
Sarjakirjastojen täydennykseen	49.3
Summa	100.0

2. Audiovisuaalinen toiminta

Audiovisuell verksamhet

Use of audio-visual means

Äänilevyt. Taivallahden kansakoulussa sijaitsevaa äänilevyjen keskuskirjastoa hoiti musiikinohjaaja Urpo Jokinen. Kirjastossa oli kertomusvuoden lopussa 450 äänilevyä. Kouluille hankittiin lisäksi täydennystä kaiteiskirjastoihin niin, että vuoden lopulla oli kouluissa keskimäärin 8 levyä. Vuoden aikana lainattiin keskuskirjastosta noin 750 levyä.

Äänilevyjen ja levysoittimien täydennys-hankinta oli pysähdyksissä, koska odotettiin selvitystä, siirrytäänkö pääasiassa naururien käyttöön myös musiikin opetuksessa. Laulunopettajien kokous jätti tätä koskevan suosituksen johtokunnalle.

Elokuvat. Lapinlahden kansakoulussa sijaitsevaa opetuselokuvien keskusvarastoa hoiti opetuselokuvatoiminnan johtaja opett. Onni Laukama. Varastossa oli toimintavuoden lopussa 215 elokuvasta yhteensä 513 kopiota. Filmit ja varaston projektorit olivat vilkkaassa käytössä eri kouluilla. Opetuselokuvatoimikunnan työ pysähtyi määrärahojen puuttuessa. Elokuvatoiminnanjohtaja täydensi toimikunnan edellisenä vuonna laatimaa hyväksytyjen rainojen ja elokuvien luetteloa.

3. Ortodoksisten lasten uskonnonopetus Religionsundervisning för grekisk-ortodoxa elever *Instruction in Greek-Orthodox Religion*

Ortodoksista uskontoa tunnustaville lapsille annettiin heidän tunnustuksensa mukaisesti uskonnonopetusta 17 koulussa. Opettajina toimivat kevätlukukaudella Terttu Halla Herttoniemen koulussa, Pauli Koukkunen Käpylän, Mäkelän, Pihlajamäen, Pitäjänmäen ja Vuosaaren koulussa, Ensio Onnukka Vartiokylän ja Meeri Peltonen Vesalan koulussa, Elisabet Repo Kaisaniemen, Kannelmäen, Malmin pohjoisessa, Maunulan ja Myllykallion koulussa, Julia Surakka Snellmanin ja Tehtaankadun koulussa sekä Arto

Vasko Myllypuron ja Paavo Vasko Kallion koulussa. Syyslukukaudella opetti Terttu Halla Aleksis Kiven, Herttoniemen ja Munkkivuoren koulussa, Pauli Koukkunen Käpylän, Mäkelän, Pihlajamäen, Vartiokylän ja Vuosaaren koulussa, Meeri Peltonen Vesalan koulussa, Elisabet Repo Kaisaniemen, Kannelmäen, Malmin pohjoisessa, Maunulan ja Myllykallion koulussa sekä Julia Surakka Snellmanin ja Tehtaankadun sekä Arto Vasko Myllypuron koulussa.

4. Siveysopin ja uskontojen historian opetus Undervisning i etik och religionshistoria *Instruction in Ethics and History of Religions*

Uskonnonvapauslain nojalla koulun uskonnonopetuksesta vapautetuille oppilaille annettiin kansakoululain määräämää uskontojen historian ja siveysopin opetusta kevätlukukaudella 5:ssä ja syyslukukaudella 4 koulussa. Opettajina toimivat kevätlukukaudella Pauli Eerikäinen Malmin pohjois-

essa, Eino Keskinen Kallion, Aarre Parviainen Puistolan, Kaarina Ristonmaa Herttoniemen ja Arto Vasko Myllypuron koulussa sekä syyslukukaudella Eino Keskinen Aleksis Kiven, Kaarina Ristonmaa Herttoniemen, Arto Vasko Myllypuron ja Marja-Liisa Toivanen Puistolan koulussa.

5. Taidekasvatus Konstfostran *Art education*

Vapaaehtoista musiikkitoimintaa voitiin vuoden aikana entisestään laajentaa niin, että eri kouluissa toimi yhteensä 31 oppilaskuoroa ja 20 orkesteria tai soitinyhtyettä, joissa oli yhteensä noin 2 000 oppilasta. Soitonopetus oli järjestetty Helsingin Kan-

sankonservatorion, Käpylän Musiikkiopiston ja Itä-Helsingin Musiikkiopiston kanssa yhteistoiminnassa. Kansankonservatorion lukukausimaksuista voitiin kaupunginavustuksen turvin myöntää alennusta 210 oppilaille. Useat kuorot ja orkesterit pitivät kou-

lussaan kevätkonsertin sekä esiintyivät eri tilaisuuksissa koulun ulkopuolella.

Eräät oppilaat saivat kertomusvuonna pal-

kintoja kansainvälisissä lasten piirustuskilpailuissa mm. Neuvostoliitossa, Ranskassa, ja Saksassa.

6. Kerhotoiminta

Klubbverksamhet

Club activities

Nuorisokerhotoiminnan johtajana toimi kevätlukukaudella opett. Arvo Haanto ja syyslukukaudella opett. Jaakko Tapaninen. Työ oli järjestetty entiseen tapaan sille periaatteelle, että nuorisolle on pyrittävä antamaan sellaisia opiskelu- ja askartelumuotoja, joita se itse haluaa, ja että kerhoa ei perusteta ohjaajaa vaan kerholaisia varten. Toiminnasta pyrittiin eliminoimaan pois mahdollisuuksien mukaan kaikki koulumaisuus, siinä määrin kuin se kouluympäristössä on mahdollista.

Kevätlukukaudella oli kerhoja toiminnassa 30 ja niissä kerholaisia 620. Näistä oli tyttöjä 190 ja poikia 430. Kerhotyönohjaajina oli 22 opettajaa, joista 6 oli nais- ja 16 miesopettajaa. Työtunteja kertyi yhteensä 984. Syyslukukaudella kerhoja oli 26 ja kerholaisia 482. Näistä oli tyttöjä 107 ja poikia 375. Kerhotyönohjaajia oli 20, joista naisopettajia 4 ja miesopettajia 16. Työtunteja pidettiin 834.

Kerhojen toimintamuodoiksi valittiin aikaisempien periaatteiden mukaisesti sellaisia harrastusaloja, joihin ilmoittautui halukkaita. Edelleen olivat suosituimpia askartelu, käsityöt ja konekirjoitus tytöillä sekä metalli- ja puutyöt, moottori-, ilmailu-, radio- ja valokuvauskerhot pojilla. Erityisesti pojat suosivat liikuntaa. Toiminta edusti kokonaisuudessaan 13 eri harrastusala.

Kerhotyönohjaajat kokoontuivat syystoimintakauden päätteeksi yhteiseen neuvon-

pitoon ja samalla tutustumaan Kansakoulun Nuorisotyön Keskuksen toimistoon ja toimintaan.

Toivonliittotyö. Toivonliittokerhojen toimintaa valvoi toivonliittotoimikunta, jonka jäsenet on mainittu sivulla 5.

Toivonliiton toiminnanjohtajana oli kertomusvuonna opett. Pentti Myllynen. Toivonliittokerhojen johtajina oli kevätlukukaudella 59 ja syyslukukaudella 54 opettajaa. Kevätlukukaudella oli toiminnassa 64 kerhoa, joihin kuului 846 poikaa ja 818 tyttöä, yhteensä 1 664 oppilasta. Syyslukukaudella toimi 57 kerhoa, joissa oli 756 poikaa ja 726 tyttöä, yhteensä 1 482 oppilasta. Kerhotunteja pidettiin kertomusvuonna yhteensä 2 007.

Toivonliittokerhoja oli Aleksis Kiven, Eläintarhan, Herttoniemen, Jakomäen, Kallion, Kannelmäen, Kulosaaren, Kylänevan, Käpylän, Lapinlahden, Malmin eteläisessä, Maunulan, Meilahden, Myllykallion, Myllypuron, Mäkelän, Nuottapolun, Oulunkylän, Pajalahden, Pihlajamäen, Pitäjänmäen, Porolahden, Porthanin, Puotilan, Roihuvuoren, Santahaminan, Siilitien, Snellmanin, Taivalahden, Tehtaankadun, Tolarin, Töölön, Vallilan, Vallisaaren, Vartiokylän, Vesalan, Vuosaaren ja Yliskylän kouluissa.

Toivonliittokerhot työskentelivät varsinaisen kansakoulutyön jälkeisinä tunteina tai iltaisin Helsingin toivonliiton opetussuunnitelmaa noudattaen. Kerho kokoontui opet-

tajan harkinnan mukaan joko kerran viikossa tunnin tai joka toinen viikko kaksi tuntia kestävään kokoukseen.

Maaliskuussa järjestettyihin raittiuskilpajirjoituksiin osallistui kaupungin kansakoulujen I—II luokilta 6 280, III—IV luokilta 10 445, V—VI luokilta 3 779 ja kansalaiskoulusta 3 165 oppilasta, yhteensä 23 669 kirjoittajaa, ts. 813 opettajan oppi-

laat 62 eri koulusta. Kilpailujen parhaille kirjoittajille jakoi raittiuskasvatusliitto 3 256 kirjapalkintoa ja kaupungin raittiyslautakunta 308 kirjaa erikoispalkintoina.

Syksyllä järjestivät toivonliittokerhojen johtajat yhdessä raittiustyöstä kiinnostuneiden opettajien kanssa yhteisiä raittiisjuhlia koulujensa oppilaille raittiisviikon 'Rentoudu raittiisti' -tunnuksen merkeissä.

7. Retkeilytoiminta Exkursionsverksamhet *Excursions*

Talousarvioon sisältyvän retkeilymäärärahan turvin kaikki VIII luokat suorittivat opettajien johdolla opintoretkeilyjä kevätlukukauden lopussa.

Muita opintoretkiä ja paikallisissa museoissa ja näyttelyissä käyntejä tehtiin opetussuunnitelman vuositarkisteessa määrättyissä rajoissa.

8. Kodin ja koulun yhteistyö Samarbete mellan skola och hem *Parents-teachers activities*

Kertomusvuonna jatkettiin kodin ja koulun yhteistyötä aikaisemmin annettujen ohjeiden ja saatujen kokemusten mukaisesti. Vanhempainyhdistys, -toimikunta tai vastaava kodin ja koulun yhteistyöelin toimi 11 koulussa. Näillä oli kertomusvuonna yhteensä 30 kokousta. Koulujen toimesta järjestettiin yleisiä kaikkien oppilaiden huoltajille tarkoitettuja tilaisuuksia, kevät- ja joulujuhlat yms. mukaanluettuina, yhteensä n.

200. Määrättyjen luokkien tai luokka-asteiden oppilaiden huoltajille tarkoitettuja tilaisuuksia järjestettiin lisäksi yhteensä n. 90. Oppilaiden huoltajille järjestettiin mahdollisuus tutustua koulun työskentelyyn eri kouluissa yhteensä noin 70 päivänä.

Kertomusvuoden talousarvioon oli varattu vanhempainkokouksia varten 7 mk oppilasluokkaa kohden, eli yhteensä 7 280 mk.

9. Koulukokeilu Försöksverksamhet *School experimental work*

Kertomusvuonna jatkoi toimintaansa kokeilukansalaiskoulu, jonka muodosti neljä kansalaiskoulun vapaaehtoista yhdeksättä

rinnakkaisluokkaa. Niillä oli oppilaita yhteensä 122, joista tyttöjä 101 ja poikia 21. Kokeilukansalaiskoulussa noudatettiin johto-

kunnan 24. 5. 1967 hyväksymää opetus-suunnitelmaa.

Syksyllä 1967 Kylänevan ja Maunulan koulujen I luokilla aloitettua uuden matematiikan opetuksen kokeilua jatkettiin ja laajennettiin myös Herttoniemen, Konalan, Munkkivuoren, Porolahden, Tapanilan ja Tolarin koulujen I luokille. 1. 9. lukien määrättiin suomenkielisten kansakoulujen

matematiikanopetuksen sivutoimiseksi ohjaajaksi opett. Anja Kaikkonen, jonka tehtäviin kuului myös em. kokeilun johtaminen.

Muusta kokeilutoiminnasta mainittakoon koulujen pyrkimys käyttää opetuksessa ulkopuolisia asiantuntijoita, kuten esim. huolto-, liikenne- ja rikospoliisin sekä lastensuojelun virkamiehiä nuoriso- sekä liikennekysymyksiä käsiteltäessä.

VIII. KOULUSOSIAALINEN TOIMINTA SKOLSOCIAL VERKSAMHET

School social work

1. Koululääkärien ja -hoitajien toiminta

Skolläkarnas och -sköterskornas verksamhet

School medical work

Tilastoon sisältyy sekä suomenkielisten että ruotsinkielisten kansakoulujen terveydenhoito.

Terveydenhoitovirastossa toimivan kouluterveydenhoito-osaston tehtävänä on huolehtia kansakouluissa suoritettavasta terveydenhoitotyöstä sekä johtaa ja valvoa kansakoulujen kasvatuseuvolan ja kouluhammashoitolaitoksen toimintaa. Tätä kouluterveydenhoitotyötä johtaa kaupunginlääkäriin alainen kouluylilääkäri.

Lääket. ja kir.tri Anja Helve toimi vt. kouluylilääkärinä 1. 1. — 31. 3. ja vakinaisena 1. 4. alkaen. Kertomusvuonna oli kansakouluissa 9 koululääkärinä. Kouluylivoitaja Laine-Marjatta Pätilän lisäksi oli kouluissa 40 kouluhoitajaa, joista 3 toimi ruotsinkielisissä kouluissa. Lisäksi 3 terveysisarta hoiti kouluhoitajan tehtäviä muun terveydenhoitotyön ohella. Yhteensä neljä erikoishoitajaa toimi kansakoulujen korva- ja silmä- sekä puhe- ja äänihäiriöpoliklinikoilla. Aivo- vaurioluokilla oli lääkintävoimistelija sekä korvapoliiklinikalla apuhoitaja.

Ohjesäännön mukaiset tarkastukset pidettiin koulujen I, III ja VII luokilla. Lisäksi tarkastettiin kaikkien luokkien kontrolliopilaat ja kiinnitettiin erityistä huomiota IV luokan oppilaiden terveydenhoitoon.

Koululääkärit tutkivat järjestelmällisesti 6 701 I luokan, 6 755 III luokan ja 1 296 VII luokan oppilasta. Tutkittujen VII-luokkalaisten lukumäärä oli pieni edelliseen vuoteen verrattuna, koska osa näistä oppilaista oli tarkastettu jo syyslukukaudella 1967.

Lääkäreillä oli määräaikoina säännölliset vastaanottonsa kouluissa, minne opettajat ja kouluhoitajat lähettivät oppilaita joko sairauden tai jonkin muun syyn takia. Myös oppilaiden vanhemmilla oli tällöin tilaisuus tulla keskustelemaan lapsiensä terveydentilasta. Vaikka koululääkärien tehtävänä on ehkäisevä terveydenhoitotyö, he joutuvat antamaan myös hoitoa toteamissaan sairaustapauksissa ja ensiapua tapaturmissa. Koulu- lääkäreiden vastaanotoilla kävi yhteensä 39 766 oppilasta. Tähän lukuun sisältyy 21 895 oppilaan uusintatarkastus, joista

ryhtitarkastuksia oli 7 596 ja kesäsiirtolalasten tarkastuksia yhteensä 6 245. Ryhtivoimisteluun osallistuneista 1 454 oppilaasta 1 077 oppilaan ryhdin todettiin parantuneen.

Koulutapaturmien määrä oli edelliseen toimintavuoteen verrattuna jonkin verran vähentynyt. Kertomusvuoden aikana lähetettiin eri sairaalain tapaturmapoliklinikoille yhteensä 891 oppilasta (v. 1967 1 058 oppilasta).

Joulukuussa uusittiin edellisenä vuonna suoritettu tiedustelu oppilaiden tavoista ja mahdollisuuksista pestä kätensä ennen koulua-ateriaa. Tiedustelu laajennettiin käsittämään koulukäymälöiden hygieniää ja koulujen suihkujen käyttöä. Tiedustelun tulos ei osoittanut oppilaiden järjestelmällisessä käsi- pesussa tapahtuneen tehostumista edelliseen vuoteen verrattuna. Osoittautui myös, että koulukäymälöiden hygieniään olisi syytä kiinnittää vakavaa huomiota ja suihkujen käyttöä tehostettava.

Koululääkäreille ja kouluhoitajille järjestettiin nuorison huumausainekysymystä käsittelevä opintopäivä ja kaikille kansalaiskoulujen oppilaille suoritettiin heidän asennetaan huumausaineiden käyttöön selvittävä kysely.

Kouluylilääkäri piti Kaisaniemen kansakoulun IX luokkien oppilaille kansalaistaidon perhekasvatukseen liittyvät oppitunnit sukupuolikasvatuksesta.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 26. 2. 1968 saivat koululääkärit oikeuden lähettää rajoitetun määrän oppilaita laboratorio- ja röntgentutkimuksiin aluelääkäreiden yhteisvastaanottojen laboratorioihin. Koululääkärien eri sairaaloiden poliklinikoille lisätutkimuksiin ja erikoishoitoon lähettämien oppilaiden määrä 8 979 olikin vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna (10 002).

Lisätutkimuksiin ja erikoishoitoon lähetettiin oppilaita seuraavasti:

Erikoistutkimuksiin ja -hoitoon lähetetyt oppilaat
 Elever som erhållit remiss för specialundersökning och -vård
Pupils remitted to special examinations and treatment

Laitos · Anstalt · Institution	Oppilaita Elever Pupils	Laitos · Anstalt · Institution	Oppilaita Elever Pupils
Tuberkuloositoimisto	258	Silmäpoliklinikat:	
Lasten poliklinikat:		Kansakoulujen	2 929
Auroran	446	Kivelän	23
Auroran sydänaseman	77	Yliopistollisen keskussairaalan ..	238
Yliopistollisen keskussairaalan ..	39	Sisätautipoliklinikat	35
Yliopistollisen sydänaseman	19	Ihotautienpoliklinikka	221
Kirurgiset poliklinikat:		Kasvatusneuvola, suomenkielinen ..	589
Auroran	1 231	Kasvatusneuvola, ruotsinkielinen ..	79
Invalidisäätiön	249	Hesperian hermopoliklinikka	14
Muut	74	Kansakoulujen puhe- ja äänihäiriö- poliklinikka	332
Korvapoliklinikat:		Muut erikoispoliklinikat	52
Kansakoulujen	1 899		
Kivelän	102		
Yliopistollisen keskussairaalan ..	73		
		Summa · Total	8 979

Tarttuvista taudeista kouluhoitajat tekivät viikoittain ilmoituksen kouluylilääkärille. Näin saaduista, kootuista tiedoista ter-

veydenhoitovirasto piti jatkuvaa tilastoa. Seuraavasta käy selville, mitä tartuntatauteja lukuvuoden aikana oppilailla esiintyi:

Kouluissa sattuneet tarttavat ja muut äkilliset taudintapaukset

I skolorna inträffade fall av smittsamma o.a. akuta sjukdomar

Contagious and other sudden cases of illness att the public elementary schools

Kulkutauteja · Epidemiska sjukdomar · <i>Epidemic diseases</i>	Tapauksia Fall Cases	%	Muita tauteja · Övriga sjukdomar · <i>Other diseases</i>	Tapauksia Fall Cases	%
Scarlatina	131	0.5	Pneumonia	231	0.8
Pertussis	1	0.0	Otitis media suppurativa ac. ..	779	2.8
Meningitis serosa	27	0.1	Bronchitis ac.	426	1.5
Encephalitis infectiosa	5	0.0	Sinuitis max.	166	0.6
Morbilli	1 602	5.8	Gastroenteritis ac.	1 531	5.6
Rubeola	929	3.4	Impetigo	131	0.5
Varicellae	1 053	3.8	Febris rheumatica	4	0.0
Parotitis epidemica	1 202	4.4	Appendicitis ac.	66	0.2
Hepatitis infectiosa	1	0.0	Pyelocystitis ac. etc.	84	0.3
Inf. ac. nasophar.	14 401	52.4	Helminthiasis (oxyuriasis)	31	0.1
Influenza	2 101	7.6	Scabies	15	0.0
Paratyphus	2	0.0	Morbi alii	58	0.2
Tonsillitis ac.	2 566	9.4			
			Summa · Total	27 543	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna sairaustausten kokonaismäärässä oli vähäistä lisäystä, esim. tuhkarokkotapauksia oli huomattavasti enemmän.

Kertomusvuonna kuoli yhteensä 5 oppilasta.

Tuberkuloosilain edellyttämä kansakoulujen henkilökunnan röntgentarkastus järjestettiin kertomusvuonna kouluhallituksen yleiskirjeen mukaisesti. Koulujen johtajaopettajat huolehtivat siitä, että kaikki koulun henkilökuntaan kuuluvat esittivät heille tuberkuloositarkastuskorttinsa merkintöineen kaupungin tuberkuloositoimiston tai keuhkosairauksien erikoislääkärin suorittamasta keuhkojen röntgentutkimuksesta.

Näistä laaditun luettelon he toimittivat kaupungin tuberkuloositoimistolle.

Oppilaita, joille oli kouluissa suoritettu röntgentarkastus, oli kaikkiaan 1 859. Aktiivituberkuloosia ei oppilailla todettu.

Tub.kokeita tehtiin yhteensä 15 252 ja kaikkiaan suoritettiin erilaisia rokotuksia sekä rokotustehostuksia 18 101.

Lääkärit suorittivat kertomusvuonna jotosäännön mukaiset tarkastukset luokissa kiinnittäen tällöin huomiota terveydellisiin seikkoihin.

Annettaessa VIII luokan oppilaille lääkärinlausuntoja ammatinvalinnanohjausta varten siirryttiin kokeilumielessä syyskaudella antamaan osa neuvottelujen muodossa. Tä-

män johdosta olikin annettujen kirjallisten lausuntojen määrä 267 huomattavasti vähentynyt edellisen vuoden 954:ään verrattuna.

Aleksis Kiven kansakoulun koululääkärillä oli kerran viikossa neuvottelu koulukuraattorin kanssa hänen käsittelemistään ja hoitamistaan tapauksista. Koululääkäri osallistui myös koulukuraattorin toimintaa järjestävään neuvottelukunnan kokouksiin.

Kouluhoitajilla oli säännölliset vastaanotonsa kouluissa. Heidän toimintaansa valaisivat seuraavat luvut:

Paino- ja pituusmittauksia	61 979
Näkötarkastuksia	18 761
Kuulotarkastuksia	6 921
Terveystarkastuksia luokilla	74 228

Terveyspakinoita luokilla

1 721

Käyntejä vastaanotoilla

67 695

Muita erikoistutkimuksia:

virtsa-, väräisti- ym.	9 270

Koululääkärit ja -hoitajat valitsivat kesäsiirtoloihin ne lapset, jotka terveydellisistä syistä tarvitsivat kesävirkestystä. Siirtoloiden johtajat valitsivat lapset sosiaalisista ja muista syistä. Kesäsiirtoloiden terveystarkastus oli terveydenhoitovirastossa. Koululääkärit suorittivat kesän kuluessa terveydellisten olojen tarkastuksen kaikissa kesäsiirtoloissa, lukuun ottamatta Parkanon kesäsiirtolaa. Kahteen kesäsiirtolaan jouduttiin terveydenhoitovirastosta lähettämään kouluhoitaja siirtolassa esiintyneen epidemian takia.

2. Puhe- ja äänihäiriöpoliklinikan toiminta

Verksamheten vid polikliniken för röst- och talrubbingar.

Out-Patient Department for Speech and Voice Disorder

Kansakoulujen puhe- ja äänihäiriöisten lasten tutkimukset alkoivat 14. 11. 1967 kansakoulujen korvapoliklinikan vastaanottotiloissa. Polikliiniset foniatriiset tutkimus- ja hoitotoimenpiteet suoritettiin 1. 1. lähtien Kruununhaan ruotsalaisen kansakoulun koululääkärin vastaanottotiloissa. Omiin vastaanottotiloihin Bulevardi 1:een siirryttiin 1. 9. Poliklinikka oli suljettu 1. 6.—31. 8. vuosi- ja opintolomien vuoksi.

Tp. foniatriälääkärin virkaa hoiti lääket.lis. Leena Vaheri. Poliklinikan henkilökuntaan kuului vuoden alusta kouluhoitaja. Poliklinikalle saatiin 1. 10. oma puheterapeutti, jonka virkaa hoiti hum.kand. Sari Kaukonen.

Poliklinikan toiminta on lähinnä puhe- ja äänihäiriöisten oppilaiden tutkimista. Tutki-

musten lisäksi suoritettiin foniatriasia, polikliinisiä hoitotoimenpiteitä; lähinnä äänihäiriöisten, änkyttäjien sekä muiden, pitempiaikaista ja yksilöllistä terapiaa vaativien puhehäiriöisten hoitoa. Kielijänteen katkaisuja tehtiin 26. Puheterapia pääsi kuitenkin laajemmassa mittakaavassa alkuun vasta puheterapeutin alettua toimintansa. Varsinaisen poliklinikkatyön lisäksi tehtiin kouluissa kartoitettavia tutkimuksia puhe- ja äänihäiriöisten lasten määrästä ja hoidon tarpeesta.

Poliklinikalla kävi sekä suomen- että ruotsinkielisiä kansakoululaisia. Kertomusvuonna oli ensikäyntejä 398 ja uusintakäyntejä 529, yhteensä 927 käyntiä.

Ensikertalaisten yleisimmät diagnoosit
De nya patienternas vanligaste diagnoser
The most common diagnoses of the new patients

	Luku Antal Number		Luku Antal Number
Puhehäiriöt · Talrubbingar <i>Speech disorders</i>		Äänihäiriöt · Röstrubbingar <i>Voice disorders</i>	
Dyslalia centralis	61	Dysphonia habitualis	180
Dyslalia functionalis	216	Dyslalia psychogenea	7
Dyslalia audiogenea	16	Rhinolalia	48
Dysphemia	55	Laryngitis	26
Dyslalia mechanica	41		

Kartoittavia tutkimuksia tehtiin yhteensä 50 kansakoulussa. Oppilaita tarkastettiin 6 301, joista oli puhe- ja äänihäiriöisiä 2 223 (35 %). Puhe- ja äänihäiriöitä oli 2 639, joista puhehäiriöitä 1 996 ja äänihäiriöitä 643. Tarkastukset suoritettiin suurimmaksi osaksi I:llä ja II luokalla ja mukaan otettiin lievätkin tapaukset.

Puheterapeutin hoidossa olleiden oppilaiden diagnoosit olivat seuraavat:

	Luku
Sentraaliset puhehäiriöt	12
Yksittäiset äännevirheet	17
Kuulovikaisten puhehäiriöt	1
Änkytys	9
Honotus	2

3. Silmäpoliklinikan toiminta
Ögonpoliklinikens verksamhet
Eye Clinic

Kansakoulujen silmäpoliklinikka toimi kertomusvuonna entisissä tiloissa Kruununhaan ruotsinkielisessä kansakoulussa. Lääkärinä toimi edelleen silmätautien erikoislääkäri, lääket.lis. Esko Honkonen. Poliklinikka oli suljettuna vuosilomien ajan 1. 7.—10. 8.

Kertomusvuonna tekivät suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat poliklini-

kalle yhteensä 3 104 käyntiä, joista 3 062 oli ensikäyntejä.

Esikouluikäisten lasten käyntejä oli vuoden aikana 204, joista ensikäyntejä 156.

Tavanomaisten näkö tutkimusten lisäksi suoritettiin uusien oppilaiden valinta Kaisaniemen kansakoulussa sijaitsevalle heikkonäköisten luokalle sekä entisten oppilaiden tutkimuksia ja huoltoa.

Ensikertalaisten yleisimmät diagnoosit
De nya patienternas vanligaste diagnoser
The most common diagnoses of the new patients

	Luku Antal Number		Luku Antal Number
Amblyopia	72	Hordeolum	16
Astigmatismus	117	Hyperopia	296
Blepharitis	32	Myopia	250
Conjunctivitis acuta	36	Pro observatione	125
Conjunctivitis follicularis	153	Strabismus concomitans	49
Heterophoria	193		

4. Korvapoliklinikan toiminta
Öronpoliklinikens verksamhet
Ear Clinic

Kansakoulujen korvapoliklinikan toiminta jatkui omilla vastaanottotiloissa Kruununhaan ruotsinkielisessä kansakoulussa. Korvälääkärinä toimi korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri, lääket.lis. Sirkka Kankkunen. Kansakoululaisten tavanomaisen kuulontutkimusten lisäksi suoritettiin Kaisaniemen kansakoulun kahden huonokuuloisten luokan, Lapinlahden kansakoulun kolmen kuurojen luokan sekä Topeliuksen kansakoulun kahden huonokuuloisten luokan kuulontutkimuksia ja huoltoa. Audiometritutkimuksia suoritettiin kertomusvuonna yhteensä 8 047.

Kertomusvuonna tekivät suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat poliklinikalle yhteensä 2 669 käyntiä, joista ensikäyntejä 2 161.

Kesäaikana suoritettiin kouluun syksyllä menevien lasten korva-, nenä- ja kurkkututkimuksia, yhteensä 538 käyntiä.

Hoitotoimenpiteistä mainittakoon: punktio sin.max 28, paracentesis 269, politzer-puhallus 87 ja kauterisatio nasi 25 kertaa. Nieluri-sojen leikkausta ehdotettiin 109:lle ja kitarrisan poistoa 277 oppilaalle.

Yleisimmät diagnoosit
De vanligaste diagnoserna
Most common diagnoses

	Luku Antal Number		Luku Antal Number
Cerumen obturans	199	Degeneration nerv. cochl.	158
Otitis. ext.	118	Rhinitis allergica	69
Otit. med. adhaesiva chr.	8	Infectio acuta	415
Otit. med. supp. ac.	29	Sinuitis max.	143
Otit. med. supp. chr.	32	Hypertrophia tons. phar.	408
Residua post. otit. med.	125	Hypertrophia tons. palat.	66
Catarrhus tub. audit.	244	Tonsillitis chr.	100
Otosalpingitis	75	Pro obs.	639

5. Kouluhammashoito
Skoltandvärden
Dental care

Terveydenhoitolautakunnan alaisessa kouluhammashoitolaitoksessa annettiin kansalaishammaslääkärin oppilaille maksutonta hampaidenhoitoa. Kertomusvuonna olivat toiminnassa seuraavat 36 kouluhammashoitola: Keskushammashoitola, Ala-Malmin, Aleksis Kiven, Eläintarhan, Herttoniemen, Kallion, Kannelmäen, Kulosaaren, Käpylän, Lapinlahden, Lauttasaaren, Malmin, Maunulan, Meilahden, Munkkiniemen, Munkkivuoren, Myllypuron, Mäkelän, Oulunkylän, Pakilan, Pihlajamäen, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Porolahden, Puistolän, Puotilan, Punavuoren, Roihuvuoren, Siilitien, Taival-

lahden, Vallilan, Vartiokylän, Vesalan ja Vuosaaren sekä Haagan ammattikoulun ja Vallilan ammattikoulun hammashoitolat.

Tarkastusten tulokset:	Kansakoulu	Kansalaisk.
Tarkastettuja oppilaita ..	27 538	3 810
Hoidon tarpeessa olleita ..	21 648	3 228
Terveitä	197	2
Hoito:	Kansakoulu	Kansalaisk.
Vuoden aikana valmiiksi hoidettuja	20 060	2 471
Hoitokäyntien lukumäärä	81 638	11 466

Oppilaiden hampaiden käsittelyjen laatu ja lukumäärä koulumuodoittain
Tandbehandlingarnas antal och art efter skoltyp
Number and nature of treatments at the School Dental Clinics by school type

Käsittely · Behandling · Treatment	Vars. kansakoulu Egentl. folkskola Elementary school	Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school	Summa Total
Poisottoja: Extraktioner: <i>Extractions:</i>			
maitohampaiden · mjölkttänder · <i>temporary teeth</i>	9 754	213	9 967
pysyvien hampaiden · permanenta tänder · <i>permanent teeth</i>	626	146	772
Kauterisaatioita · Kauterisationer · <i>Devitalizations</i>	1 658	416	2 074
Juurikäsittelyjä · Rotbehandlingar · <i>Root canal treatments</i> ..	2 193	683	2 876
Juuritäytteitä · Rotfyllnader · <i>Root fillings</i>	1 715	472	2 187
Paikkauksia · Plomberingar · <i>Fillings</i>	70 701	13 495	84 196
Erittelemättömiä käsittelyjä · Icke specificerade · <i>Not specified</i>	46 797	9 310	56 107
Summa · Total	133 444	24 735	158 179

Kirurgisella osastolla suoritettiin kertomusvuoden aikana 1 081 oppilaan hampaiston tarkastus sekä yhteensä 4 121 hoitotoimenpidettä. Pysyvän hampaan poistoja oli 783 ja leikkauksia toimitettiin 38 potilaalle. Hammastapaturman uhriksi joutuneiden,

hoitoon tulleiden oppilaiden lukumäärä oli 208. Nämä ja jatkohoitoa saaneet edellisten vuosien tapaturmapotilaat aiheuttivat yhteensä 1 201 hoitokäyntiä.

Oikomisosastolla tarkastettiin 497 uutta potilasta, joista määrättiin hoitoon 432.

Valmiiksi hoidettiin 377 potilaan hampaat. Käyntejä oli 5 899 ja hoitotoimenpiteitä yhteensä 7 458.

Hoitokustannukset olivat kertomusvuonna

yhteensä 2 101 830 mk ja oppilasta kohden n. 84.50 mk. Valtionapu kertomusvuonna oli 987 899 mk.

6. Kasvatusneuvolan toiminta Verksamheten vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor *Child Guidance Centre*

Kasvatusneuvola toimi Ensi linja 11:ssä, mutta talon saatua purkutuomion, neuvola muutti 1. 8. Bulevardi 1:ssä sijaitsevaan kahteen huoneistoon. Keskeinen sijainti ja työskentelytilojen lisääntyminen sekä oma puhelinvaihte olivat suureksi eduksi toiminnalle ja asiakaspalvelun tehostamiselle.

Koulupsykiatrina toimi edelleen hermo- ja mielitautien sekä lasten sielullisten häiriöiden erikoislääkäri, lääket.lis. Marjatta Selväne-Varheenmaa. Koulupsykologeina olivat fil.maisterit Martti Kyyrö, Pirkko Poikonen, Anneli Hupli ja Meri Karinkanta. Sosiaalihoitajina olivat sos.hoitajat Maija Haila ja Saimi Halko sekä tp. sosiaalihoitajana fil.kand. Ritva Apajalahti.

Työsopimussuhteisia koulupsykiatrin virkoja hoitivat lastenpsykiatri, lääket.lis. Hellevi Kurki kahtena päivänä viikossa sekä lääket.lis. Aira Kanerva aluksi yhtenä ja myöhemmin kahtena päivänä viikossa. Osan vuotta olivat ts. koulupsykologina fil.maist. Kirsti Pesonen ja ts. sosiaalihoitajina sos.-hoitaja Toini Hirvonen ja Vuokko Åberg. Palkkiovirkaisena leikkiterapeutina toimi fil.maist. Kerttu Rossi-Jääskeläinen.

Koulupsykiatrien toiminta Skolpsykiaternas verksamhet *School psychiatrists*

Koulupsykiatrit tutkivat lapsia kasvatusneuvolassa ja keskustelivat suunnitelluista hoitotoimenpiteistä heidän vanhempiansa

kanssa. Hoito-ohjeiden ja lääkemääräysten antaminen, erityistutkimuksiin ja sairaalahoitoon lähettäminen kuuluivat myös psykiatrien tehtäviin. Psykiatrisia tutkimuksia tehtiin 565 lapselle, joilla oli yhteensä 620 käyntiä, ja heidän vanhempiansa kanssa keskusteltiin 632 kertaa. Psykiatrilla kävi myös hoidollisessa jälkitarkkailussa ja terapiassa 7 lasta yhteensä 64 kertaa. Työryhmäneuvotteluja tutkimusten perusteella pidettiin 290.

Koulupsykiatrin käyntejä tarkkailuluokilla ei enää suoritettu muiden tehtävien lisääntymisen vuoksi. Tarvittaessa neuvoteltiin kuitenkin lukuisia kertoja erityisluokkien opettajien kanssa puhelimitse. Erilaisia lääkärinlausuntoja ja -todistuksia annettiin kansakoulujen johtokunnalle ja tarkastajille, koululääkäreille, sairaaloille, lastensuojeluviranomaisille sekä lasten vanhemmille yhteensä 978. Koulupsykiatri osallistui koululääkäreiden kokouksiin kuten aikaisemminkin.

Koulupsykologien toiminta Skolpsykologernas verksamhet *School psychologists*

Koulupsykologit suorittivat tutkimuksia sekä kouluissa että kasvatusneuvolassa ja neuvottelivat lasten ongelmista opettajien, vanhempien, koululääkäreiden, kansakouluntarkastajien, erityisopetuksen ohjaajan sekä lastensuojeluviranomaisten kanssa. Koulupsykologien vastaanotolla kävi kertomus-

vuonna 1 070 lasta ja käyntikertoja oli 1 288. Psykologisia kokeita tehtiin 3 544. Psykoterapeutin ja koulupsykologien terapiassa kävi 14 lasta yhteensä 213 kertaa. Lausuntoja annettiin kouluviranomaisille, koululääkäreille sekä eräissä tapauksissa lasten vanhemmille.

Vuoden aikana valmistui koulupsykologi Pirkko Poikosen ja maisteri Eira Wiegandin tarkkailuluokan oppilaita koskeva jälkitutkimus.

Psykologien suorittamien tutkimusten perusteella valittiin muutamissa kouluissa ne ryhmät, jotka saivat lisäopetusta lukemisessa ja kirjoituksessa.

Apukoulun VII luokan oppilaille suoritettiin kehitystason määrittely mahdollista normaaliluokalle siirtoa ja kuraattoritoimintaa varten.

Erityisluokkien opettajat lähettivät kasvatusneuvolaan oppilastarkkailukertomuksen luokkansa oppilaista.

S o s i a a l i h o i t a j i e n t o i m i n t a
S o c i a l s k ö t e r s k o r n a s
v e r k s a m h e t
Social workers

Sosiaalihoitajat suorittivat kaikkiaan 978 haastattelua henkilökohtaisen huoltotyön periaatteiden mukaisesti ja tekivät 12 kotikäyntiä. Terapiakäyntejä oli 45. Tämän lisäksi sosiaalihoitajat olivat jatkuvassa yhteistyössä koululääkärien, kouluhoitajien sekä lastensuojeluviraston tarkastajien kanssa.

T a r v e t u t k i m u s
B e h o v s u n d e r s ö k n i n g
Demand inquiry

Koska kasvatusneuvolassa on viime vuosien aikana monesti todettu, että neuvolaan ilmoitetut oppilaat joutuvat odottamaan tutkimusta hyvinkin pitkän ajan, suoritettiin mielipidetutkimus työn tarpeesta. Tiedustelu lähetettiin koulujen johtajille ja koululääkä-

reille, ja siinä kysyttiin, kuinka suureksi ja millaiseksi tutkimustyön tarve arvioitiin, ellei työvoimatilanteen aiheuttamia rajoituksia tarvitse ottaa huomioon. Vastaukset muodostuivat pääpiirteissään seuraaviksi.

Koululääkärit halusivat tutkimuksiin kaikkiaan 5 267 lasta, jotka jakautuivat seuraavasti: psykologinen tutkimus koulussa 457 (8.7 %), psykologis-sosiaalinen tutkimus 786 (14.9 %) ja psykiatris-psykologis-sosiaalinen tutkimus 4 023 (76.3 %).

Opettajat ilmoittivat tutkittavaksi kaikkiaan 2 483 lasta ja jakautuminen oli seuraava: psykologinen tutkimus koulussa 1 229 (49 %), psykologis-sosiaalinen tutkimus 629 (25.5 %) ja psykiatris-psykologis-sosiaalinen tutkimus 625 (25.5 %).

Saadut lukumäärät osoittivat, että opettajien taholta ilmoitettiin n. kaksinkertainen ja koululääkärien taholta n. nelinkertainen määrä v. 1967 tutkittujen (1 304) kokonaisuutena verrattuna. Tarve muodostuu kuitenkin huomattavan paljon suuremmaksi, koska seuraavia tehtäviä ei tutkimuksessa ole otettu huomioon: vanhempien kasvatusneuvolalle tekemät tutkimuspyynnöt, erityisluokkien oppilaiden tarkkailu ja hoito, apuluokkien oppilaiden uusintatestaukset, koulunkäyntinsä aloittavien testaukset koulukypsyyden selvittämiseksi, alaikäisinä kouluun pyrkivien lasten tutkiminen ja kasvatusneuvolassa annettava psykoterapia. Tarvetutkimuksesta laadittiin erillinen moniste, jossa selvitettiin tuloksia yksityiskohtaisesti.

M u u t o i m i n t a
Ö v r i g v e r k s a m h e t
Other activities

Osa kasvatusneuvolan henkilökuntaa osallistui Suomen kasvatusneuvolain liiton järjestämille neuvottelupäiville 7.—9. 3. ja 25.—26. 11. sekä terveydenhoitoviraston 27. 11. huumausainekysymystä käsittelevään luento-

tilaisuuteen. Koulupsykiatri Marjatta Selväne-Varheenmaa oli Suomen psykiatriyhdistyksen jatkokursseilla 14.—16. 3. ja lääkäripäivillä 11.—16. 11. Koulupsykologi Pirkko Poikonen oli Kasvatusneuvolain liiton ryhmäterapiakursseilla 7.—9. 3. ja koulupsykologi Meri Karinkanta Suomen psykologiliiton kursseilla 9.—11. 9. Sosiaalihoitajat Maija Haila ja Saimi Halko osallistuivat Lääkinnöllis-sosiaalisen yhdistyksen ja Helsingin mielenterveysseuran järjestämille opintopäiville 26.—27. 1. Toimistoapulainen rva Marjatta Lehtonen oli Helsingin kaupungin koulutustoimiston johtamistaidollisilla kursseilla II 19. 1.—28. 2. Kasvatusneuvolan koko henkilökuntaa koskevia tiedotus- ja neuvottelutilaisuuksia pidettiin vuoden aikana neljä.

Kasvatusneuvolan henkilökunta oli 30. 11. vierailukäynnillä Lahdessa ja tutustui siellä kansakouluntarkastaja Olavi Ketosen johdolla mm. kansakouluissa toimivien nolla- ja

musiikkiluokkien sekä peruskoulun yläasteen luokkien toimintaan.

Kasvatusneuvolan uusiin huonetiloihin teki tutustumiskäynnin mm. kaupungin terveydenhoitolautakunnan ja terveydenhoitoviraston edustajia, lastensuojeluviraston ja kasvatusneuvoloiden henkilökuntaa, kansakoulujen kouluviranomaisia sekä luku- ja kirjoitusneuvoloiden opettajia, koululääkäreitä ja kouluhoitajia. Kasvatusneuvolan työhön kävi tutustumassa myöskin eräitä ulkomaisia vierailijoita sekä Helsingin yliopiston psykologian opiskelijoita.

Koulupsykiatri Marjatta Selväne-Varheenmaa kuului Helsingin kaupungin Nuorisokomiteaan sekä oli asiantuntijajäsenenä Lastenpsykiatrisen työn kehittämiskomiteassa.

Kertomusvuonna toimistoon saapui 2 336 ja sieltä lähetettiin 2 429 kirjettä. Valtionapu oli 15 000 mk. ja kasvatusneuvolan menot yhteensä 321 029 mk.

Kasvatusneuvolassa tutkitut tapaukset
Vid rådgivningsbyrån undersökta fall
Cases examined at the Child Guidance Centre

Tutkimus · Undersökning · Examination	Uusia tapauksia Nya fall New cases	Uusintoja Tidigare fall Former cases	Summa Total
Psykiatrinen-psykologinen-sosiaalinen · Psykiatrisk-psykologisk-social <i>Psychiatric-psychologic-social</i>	457	64	521
Psykiatrinen · Psykiatrisk · <i>Psychiatric</i>	—	44	44
Psykologinen-sosiaalinen · Psykologisk-social · <i>Psychologic-social</i>	228	47	275
Psykologinen · Psykologisk · <i>Psychologic</i>	183	91	274
Summa · Total	868	246	1 114

Neuvolassa tutkittujen lasten jakautuminen iän, sukupuolen ja luokka-asteen sekä tapauksesta ilmoittajan ja ilmoituksen pää-

syyn mukaan ilmenee seuraavista asetelmista:

Ikä · Alder · Age	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total
6 vuotta	38	20	58
7 »	182	96	278
8 »	129	56	185
9 »	123	47	170
10 »	94	62	156
11 »	46	30	76
12 »	35	14	49
13 »	32	17	49
14 »	40	29	69
15 »	11	10	21
16 »	2	1	3
Summa · Total	732	382	1 114

Luokka · Klass · Class	Luku Antal Number	%:eina luokan oppi- laista ¹⁾
I	345	5.8
II	186	3.2
III	197	3.4
IV	136	2.5
V	49	2.1
VI	34	2.2
VII	86	5.2
VIII	26	1.5
IX	1	0.8
Ei koulussa	52	.
Muualta, luokka tuntematon	2	.
Summa · Total	1 114	.

Ilmoituksen tekijä · Anmälare Reporter	Luku Antal Number
Kouluviranomaiset	624
Koti	261
Koululääkäri ja -hoitaja	135
Kasvatusneuvola	73
Muut	21
Summa · Total	1 114

Ilmoituksen pääsyy · Huvud- orsak · Reason for reporting	Luku Antal Number	%
Kehitystason määrääminen ..	183	16.4
Koulukypsyyden määrääminen ..	151	13.5
Heikko koulumenestys	231	20.7
Luku- ja kirjoitusvaikeudet ..	66	5.9
Koulusijoitus	40	3.6
Epäsäännöllinen koulunkäynti	38	3.4
Käytöshäiriöt, sopeutumatto- muus	109	9.9
Levottomuus, rauhattomuus	121	10.9
Muut hermostolliset oireet ..	86	7.7
Kastelu, tuhriminen	39	3.5
Kasvatusvaikeudet kotona ..	16	1.4
Muut syyt	34	3.1

Summa · Total 1 114 100.0

Psykiatrien tutkimia tapauksia oli yhteensä 565 ja psykologien neuvolassa tutkimia 549. Seuraavista asetelmista käyvät ilmi psykiatrien tekemät diagnoosit ja neuvolassa kertomusvuoden aikana suoritettut psykologiset kokeet:

Diagnoosi · Diagnos · Diagnosis	Luku Antal Number	%
Psychoneuroses	77	13.6
Persona immatura	136	24.2
Habitus abnormis infantum ..	78	13.8
Imbecillitas	3	0.5
Debilitas	22	3.9
Deficientia intelligentiae	99	17.5
Dyslexia, dysphasia primaria	47	8.3
Balbutio, batarismus	7	1.2
Maladaptio acuta	39	6.9
Paralysis, cerebrials spastica infantilis	2	0.4
Epilepsia gryptogenetica	1	0.2

¹⁾ I % av elever i klassen · Per cent of the number of pupils in class

Diagnoosi · Diagnos · <i>Diagnosis</i>	Luku Antal Number	%
Morbi cerebri alii	7	1.2
Observationes et explorationes, cura medica non necessaria	35	6.2
Muut diagnosit	12	2.1
Summa · Total	565	100.0

Koe · Prov · <i>Tests used</i>	Luku Antal Number
Älykkyystestit:	
Älykkyyskoe TML:n mukaan	874
Raven	84
Wechsler tai osa	43
Grace Arthur	2
Luonnetestit:	
Rorschach	394
CAT	222
TAT	49

Koe · Prov · <i>Tests used</i>	Luku Antal Number
Michigan	23
Lauseentäydennystestejä	225
ORT	3
Wartegg	31
Rosenzweig	51
Pickford	2
Düss	36
Koulusaavutustestit:	
Lukukoe	547
Kirjoituskoe	523
Laskukoe	39
Muut testit:	
Bender	343
Sosiaalinen kypsyystesti	49
Kätisyyskoe	4
Summa · Total	3 544

7. Koulukuraattorin toiminta

Skolkurators verksamhet

Activities of school social worker

Aleksis Kiven koulussa aloitettu kokeilunluonteinen koulukuraattoritoiminta jatkuu ja myös lisääntyy kertomusvuoden kuluessa. Kuraattorin tointa alusta saakka hoitaneen Pirkko-Liisa Peuran lisäksi toimi 1. 4. alkaen toisena työntekijänä Anja-Maija Tuhkanen. Syyslukukauden alussa sovittiin kuraattoritoiminnan laajentamisesta Kallion kouluun. Kuraattorit ovat edelleen hallinnollisesti lastensuojelulautakunnan suojelukasvatus-toimiston alaisia.

Kuraattorin tehtävänä on yhteistyössä koulun opettajien ja terveydenhoitoviranomaisten kanssa suorittaa oppilaitten huoltoa sosiaalityöntekijäin menetelmin ja siten auttaa koulua oppilaiden sosiaalisten vaikeuksien ennaltaehkäisemisessä sekä opastaa oppilaita ja heidän vanhempiaan saa-

maan myös tarpeellista koulun ulkopuolista apua. Kuraattorin tulee erityisesti kiinnittää huomiota niihin oppilaisiin, joiden kotihuolto vaikuttaa puutteelliselta ja joiden koulunkäynnissä alkaa ilmetä häiriöitä.

Kuraattorityöstä tiedotettiin oppilaiden vanhemmille jakamalla kaikille ensimmäisten ja seitsemänsien luokkien oppilaille kirjallinen esite. Samoin pyrittiin tavoittamaan koulun muille luokille siirtyneet uudet oppilaat.

Kuraattorien työ kohdistui 170 oppilaaseen, joista poikia oli 89 ja tyttöjä 81. Koulun oppilasmäärän huomioon ottaen oli varsinaisen kansakoulun puolella kuraattorin avun tarpeessa n. 5 % oppilaista ja kansalaiskoulussa vastaavasti n. 8 %. Opettajat olivat aloitteen tekijöinä 82 tapauksessa,

huoltaja 17:ssä ja oma-aloitteisesti kuraattorin puoleen kääntyi 15 oppilasta. Kouluterveydenhoidosta ohjattiin kuraattorille 15 oppilasta ja lastensuojeluviranomaisten toimesta 19 oppilasta.

Iilmoituksia aiheuttivat eniten koulunkäynnin laiminlyönti, 25 %, ja oppilaassa havaittu levottomuus, 16.5 %. Melko harvoin olivat huollon tarvetta aiheuttavina ensisijaisina tekijöinä huoltajan sairaus sekä työ- ja asuntovaikeudet. Muista syistä alkanut työ perheiden kanssa paljasti kuitenkin, että mainitut sosiaaliset ongelmat olivat huomattavina taustatekijöinä vaikuttamassa myös koulukuraattorin työhön.

Lasten kanssa suoritettiin 458 haastattelua ja vanhempien kanssa 144. Haastattelut tapahtuivat sekä koulussa että oppilaiden kotona. Opettajien kanssa neuvoteltiin noin 365 kertaa, ja neuvottelut koskivat yleensä yksityistä oppilasta. Koulunjohtajan kanssa käydyissä neuvotteluissa keskusteltiin yksityistapausten lisäksi yleisluontoisista koulutyöhön ja kuraattoritoimintaan liittyvistä asioista. Koululääkärin ja kouluhoitajien kanssa oli viikoittain tunnin pituinen neuvottelu, jolloin käsiteltiin kouluterveydenhoidon ja kuraattoritoiminnan yhteistyötappauksia 124 kertaa.

Jatkotoimenpiteinä ohjattiin kasvatusterveystieteiden 12 lasta ja lastensuojeluvirastoon 25 lasta. Jälkimmäinen luku sisältää myös sosiaalilääkärin toimistoon ohjatut oppilaat. Syyslukukauden aikana saatiin sosiaalilääkärin toimistosta myös psykiatrin asiantuntijaa. Oppilaan hoitoon kulloinkin osallistuvilla työryhmillä oli 11 neuvottelua.

Kuraattorien ja koulun yhteistyönä hoidettavaksi jäi 52 tapausta. Kansakoulujen johtokunnan aloitteesta esitettiin koulussa kansalaiskoululaisille huumausaineiden käyttöä koskeva elokuva kokeilumielessä. Koulukuraattorit osallistuivat elokuvan soveltuvuuden selvittämiseen haastattelemalla 50 kansalaiskoululaista. Näitä haastatteluja ei ole merkitty haastateltujen kokonaismäärään. Haastatteluista saadut tiedot koottiin ja annettiin asiasta selvitys johtokunnalle.

Koulukuraattorien työtä ohjasi kuukausittain kokoontuva työryhmä, johon kuuluivat: lastensuojeluviraston nuorison huoltaja Kaarlo Helasvuo puheenjohtajana, koulunjohtajat, koululääkärit, kouluhoitajat, koulupsykologi ja erityisopetuksen neuvoja sekä kevätlukukaudella koulupsykiatri ja syyslukukaudella sosiaalilääkärin toimiston psykiatri.

8. Kouluateriat

Skolmåltider

School meals

Kouluateriaan kuului lämminruoka, maitoa ja näkkileipää. Kahtena viikonpäivänä jaettiin voita sekä raakoja juureksia. Keksejä ja sulatejuustoa tarjottiin keittoaterioiden yhteydessä.

Kertomusvuonna jatkettiin kaupunginhallituksen vuonna 1966 tekemän päätöksen mukaisesti kouluruokailun uudistamista, mi-

hin oli myönnetty määrärahat. Oppilasruokaloihin hankittiin jääkaappeja sekä ines- ja pakasteruokailuun siirtyneisiin kouluihin ruoan kuumennukseen tarvittavia painekeittokaappeja ja kiertoilmauuneja. Ns. baaritarjoilua kokeiltiin menestyksellisesti pakasteruokailuun siirtyneissä kouluissa.

9. Apurahat ja avustukset

Stipendier och premier

Grants and subsidies

Kansakoulutarkoituksiin lahjoitettujen rahastojen korkovaroja tuli kertomusvuonna suomenkielisten kansakoulujen osalle yhteensä 5 539.38 mk, mikä jaettiin pääasiassa apurahoina oppilaille. Rahastot olivat seuraavat: Kansakoulujen vaatetusrahasto, Hj. M. Kroijeruksen vaatetusrahasto, Carl Rosengrenin rahasto, Kansakoulujen stipendirahastot, A. Sinebrychoffin rahasto, K. H. Renlundin rahasto, Alpo Noposen rahasto, Hanna Paqvalénin rahasto, Anni Wikstenin rahasto, Alfred Jotunin rahasto, Elize Heinzien rahasto, Sofia Strengin rahasto, Aurora Demidoffin myötäjäsrahasto, Helsingin Säästöpankin riemujuhlarahasto, Lauri Kuoppamäen rahasto, Oulunkylän suomenkielisen kansakoulun rahasto, Aarre ja Kalervo Viren rahasto, Elna Caseliuksen muistorahasto, Töölön kansakoulun musiikkirahasto, Augusta ja Aaretti Salmen stipendirahasto, Dagmar Klemetin rahasto, K. M. Kullmanin rahasto, J. Karppisen testamenttirahasto,

G. Zittingin lahjoitusrahasto, Boguscheffsky-puolisojen testamenttirahasto, Kansakoulujen kesälomarahastot sekä presidentin rouva Alli Paasikiven perustama ns. Alli-tädin rahasto.

Helsingin kaupungin stipendit, yhteensä 2 160 mk, jaettiin 72:lle VIII luokan oppilaalle.

Kaupunginhallitus myönsi määrärahoja oppilaiden osallistumisesta varten Imatralla 23.—24. 2. pidettyihin talvikisoihin 781 mk, Kuopiossa 23.—25. 5. pidetyille suurjuhille 677 mk ja Karhulassa 27.—28. 9. pidettyihin kesäkisoihin 1 150 mk.

Oppilaille kouluissa jaetut kouluateriat aiheuttivat kaupungille menoja kertomusvuonna 3 951 734 mk, vähävaraisten huoltajien lapsille annetut vaate-, jalkine-, jalkinekorjaus- ym. avustukset 142 473 mk sekä oppilaiden raitiotie-, bussi-, laiva- ja juna-matkat yhteensä 750 715 mk.

10. Virkistystoiminta

Rekreationsverksamhet

Recreation activities

Oppilaiden kesävirikistyksestä huolehti kertomusvuonna edelleen Helsingin Opettajayhdistyksen Kesävirikistystoimikunta. Toimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana opett. Leo Tarkkala, varapuheenjohtajana opett. Sven Gladh ja toiminnanjohtajana opett. Rauno Tarkkala sekä muina jäseninä opettajat Olof Ahlström, Toini Immonen, Tuomo Latvala, Timo Lintonen, Annikki Parpei, Kauko Urkio, taluspäällikkö Matti

Paaso ja kansakoulujen johtokunnassa oleva opettajiston edustaja opett. Antti Lappalainen. Koululääkäreiden edustajana oli tri Terttu Wallenius.

Seuraavat 18 siirtolaa olivat toiminnassa: Hartolan pappila, Juupajoen Peltolampi, Juupajoen Salmenniemi, Kiikalan Topuli, Kiskon Kärkelä, Korpilahden Mutanen, Lemmin Kesäniemi, Längelmäen Korpi, Längelmäen Sirkkala, Parkanon Vahojärvi, Ristii-

nan Hietaniemi, Ristiinan Kallioniemi, Ruoveden Pouru, Ruoveden Tuuhonen, Suomusjärven Salittu, Vihdin Hiidenlinna, Vilppulan Suvikoti ja Vuosaaren Hästholmen.

Helsingin kaupungin omistamissa kiinteistöissä toimivat edellä luetelluista seuraavat 9 siirtolaa: Hartola, Peltolampi, Topuli, Mutanen, Hietaniemi, Kallioniemi, Hiidenlinna, Suvikoti ja Hästholmen.

Edellisenä vuonna käytössä olleista jäivät eri syistä pois Perniön Lemu ja Vääksyn yhteiskoulu. Näiden tilalle saatiin Vuosaarossa sijaitseva Hästholmen.

Ruoveden Tuuhonen oli tarkkailuluokkien siirtolana sekä Juupajoen Salmenniemi ja Ristiinan Kallioniemi toimivat erityisluokkien siirtoloina.

Uutena toimintamuotona oli kertomusvuonna Vuosaaren Hästholmenin päiväsiirtola, jonne lapset päivittäin kuljetettiin linja-autoilla. Siirtola ei toiminut lauantaisin eikä sunnuntaisin. Se oli tarkoitettu lähinnä kantakaupungin lapsille, joita siellä oli n. 85 päivittäin. Vanhemmat olivat erittäin tyytyväisiä tähän toimintamuotoon.

Uutta oli myös ensimmäisen, siirtolakäyttöön suunnitellun majoitusrakennuksen valmistuminen Ristiinan Hietaniemeen. Rakennukseen voidaan sijoittaa 60 lasta, lisäksi siinä on päiväoleskelutiloja.

Siirtoloissa oli kaikkiaan 1 746 oppilasta yhteensä 84 594 hoitopäivää. Keskimääräinen hoitopäiväkustannus oli 7.33 mk oppilasta kohden.

Koko kesän toimiviin siirtoloihin lähtivät lapset 5. 6. Vaihtuvien siirtolaitten alkukesäläiset lähtivät 6. 6., vaihto oli 9. 7., ja kaikki palasivat takaisin 13. 8.

Lasten päiväohjelman pääosan muodostivat leikit, pelit, urheilu ja uinti. Lisäksi ohjelmaan luonnollisesti kuului majoitustilojen ja piha-alueiden siistimistä sekä avustamista keittiöaskareissa. Lisäksi poimittiin marjoja,

tutustuttiin vene- ja kävelyretkillä siirtolan ympäristöön ja sen kasveihin sekä tehtiin yö- ja kalaretkiä. Vaikka heinäkuu olikin kylmä, uitiin paljon sekä pidettiin uimakouluja, joissa suurin osa oppilaista hankki uimataidon. Myös uimamaisterin ja -kandidaatin tutkintoja suoritettiin.

Kouluylilääkäri Anja Helve antoi siirtolaitten terveydenhoidosta seuraavan lausunnon:

»Kansakouluasetuksen mukaisesti suoritettiin siirtoloihin ehdotettujen oppilaiden lääkärintarkastukset huhti- ja toukokuun aikana, jolloin koululääkärit tarkastivat 2 312 oppilasta. Välittömästi ennen siirtolaan lähtöä ja sieltä palattua oli oppilaiden terveystarkastus Taivallahden kansakoulussa. Keskikesällä tapahtuneen siirtolalasten vaihdon yhteydessä tarkastettiin myöskin kaikki siirtoloihin lähteneet ja sieltä palanneet oppilaat. Lähtötarkastuksissa totesivat koululääkärit yhteensä viidellä oppilaalla terveydellisen esteen, jonka vuoksi näiden oppilaiden lähettäminen kesäsiirtolaan jouduttiin lykkäämään muutamalla päivällä.

Hästholmenin päiväsiirtolan oppilaat eivät osallistuneet Taivallahden kansakoulussa suoritettuihin terveystarkastuksiin, vaan kouluylilääkäri suoritti tämän kesäsiirtolan lasten tarkastuksen kahdesti siirtolassa, minkä lisäksi kouluhoitajat suorittivat kolmasti lasten terveydellisen tarkkailun. Ensimmäistä kesää toimineesta Hästholmenin kesäsiirtolasta saadut kokemukset olivat myönteisiä terveydellisessäkin mielessä, eikä tämän siirtolan lasten sairaanhoito aiheuttanut kesän kuluessa mitään ongelmia.

Siirtoloissa esiintyi kesällä kolme mainittavaa epidemiaa. Salitun kesäsiirtolassa sairastui 29. 6.—30. 6. siirtolan 64 lapsesta 58 todennäköisen ruokamyrkytyksen aiheuttamaan äkilliseen ripulitautiin ja tämän siirtolan toiminta jouduttiin lopettamaan 9. 7.

epidemian jatkumisen vuoksi. Siirtolassa olleista lapsista jouduttiin kolme toimittamaan sairaalahoitoon. Topulin kesäsiirtolassa esiintyi niinikään vatsatautiepidermia, jonka aikana yhteensä 20 oppilasta sairastui ripuli- ja oksennusoirein. Parkanon kesäsiirtolassa alkanut tulirokkoepidermia, jolloin neljällä oppilaalla todettiin tulirokkoa, saatiin tyrehdytettyä antamalla estävää hoitoa yhteensä 52 oppilaalle. Muista sairauksista mainittakoon 45 sikotautitapausta, 57 nielutulehdusta, 64 äkillistä hengitystieinfektiota ja 17 vihurirokkotapausta. Siirtoloissa sattuneesta 15 mainittavasta tapaturmasta ei yksikään ollut vakavanlaatuinen.

Paluutarkastuksissa oli lasten terveydentila yleensä hyvä. Nielutulehduksia, jotka kaikki olivat luonteeltaan lieviä, oli yhteensä 77 oppilaalla ja erilaisia ihottomia 73 oppilaalla.

Koululääkärit suorittivat kesän kuluessa terveydellisten olojen tarkastuksen kaikissa kesäsiirtoloissa, Parkanon kesäsiirtolaa lukuunottamatta. Sekä Parkanon että Suomusjärven Salitun kesäsiirtolaan jouduttiin terveydenhoitovirastosta lähettämään kouluhoitaja siirtolassa esiintyneen epidemian takia, molempiin kolmeksi päiväksi.

Suorittamiensa käyntien yhteydessä toteivat koululääkärit, että kaikkien kesäsiirtoloiden keittiöhygieniaan oli saatu oleellisia parannuksia, samoin oli myös siirtolalasten vedenjuontimahdollisuutta parannettu asentamalla juomalaitteita. Leikinohjaajien osuus kesäsiirtoloissa olleiden lasten aktivoimisessa oli sangen oleellinen myöskin lasten terveydelliseltä kannalta.

Yleisenä haittana kesäsiirtolarakennuksissa on edelleenkin ahtaus, joskin siirtoloihin sijoitettujen lasten lukumäärää on viime vuosina vähennetty. Varsinaisia huonetiloja

ei ole varattu lasten oleskelutiloiksi. Tähän tarkoitukseen on kunnostettu navetan ja tallin ylisää, vajoja, aittoja ja kellaritiloja. Nämä välttävät vain tilapäisratkaisuin, mutta eivät mm. valaistukseltaan ja sisustukseltaan täytä vaatimuksia, jotka on asetettava lasten pitempiaikaiselle oleskelemiselle sadesäällä. Kaikkiin siirtoloihin tulisi myöskin saada tarkoituksenmukaiset eristys-huoneet sekä pojille että tytöille.

Lasten peseytymismahdollisuuksia on myöskin parannettu ja hygieenisenä tavoitteena nykyoloissa on pidettävä saunan lisäksi suihkuja lämpimine vesineen ainakin siirtoloissa, joiden toimintaa on suunniteltu jatkuvaksi.

Juomavesinäytteitä lähetettiin tutkittavaksi yhteensä neljästä kesäsiirtolasta, ja kahden siirtolan, Salitun ja Suvikodin, juomavesi oli kelpaamatonta juoma- ja ruokavedeksi. Vastaisuudessa olisi erittäin aiheellista, että kaikkien kesäsiirtoloiden juomavedestä otettaisiin näytteet terveydenhoitoasetuksen mukaisesti aina ennen toimintakauden alkamista.

Kesäsiirtoloissa olleiden lasten lukumäärää oli pyritty vähentämään. Koko kesäksi otettiin vain oppilaita, joille koululääkärit pitivät sitä tarpeellisenä. Määrää olisi koetettava vieläkin vähentää. Päiväsiirtolatoimintaa olisi mielestäni laajennettava, koska se sekä lasten että kotien kannalta, on nykyoloissa eräs tarkoitustaan vastaava ratkaisu helsinkiläisten kansakoululasten kesävirikistyksen lisäämiseksi.»

Kuten ennenkin toimikunta anoi vapaita rautatielippuja maalle menoa varten sellaisille vähävaraisille oppilaille, jotka saattoivat kesäksi mennä maalle sukulaisten tai tuttavien luo. Tällä tavalla pääsi maalle 353 oppilasta.

11. Koulukasvitarhatoiminta

Skolträdgårdsverksamhet

School gardening

Koulukasvitarhoja oli kaksi: Kumpulan kasvitarha sekä Ärtin kasvitarha Pakilassa. Toiminnanjohtajana oli opett. Vilho Hänninen sekä opettajina Tage Henriksson, Erkki Hokkanen, Eero Hurskainen, Erkki Hänninen, Johan Kesti, Unto Manninen, Maila Partanen, Raimo Pälviä, Eero Ruohomäki ja Lea Saarela. Vahtimestareina toimivat Veli-Jussi Latikka, Helge Ruokolainen ja Reino Janzon. Oppilaita oli yhteensä 551, joista poikia 274 ja tyttöjä 277. Näistä oli ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaita 3 poikaa ja 2 tyttöä. Itäisistä kaupunginosista oli ilmoittautuneita oppilaita noin puolet koko oppi-

lasmäärästä. Näistä jäi kuitenkin osa pois, kun suunniteltua Herttoniemen kasvitarhaa ei ehditty saada vielä käyttökuntoon. Itäisiltä alueilta tulevien oppilaiden vaikeita liikenneyhteyksiä voitiin melkoisesti auttaa järjestämällä osalle oppilaita bussikuljetus Ärtin tarhaan.

Osa päivittäisestä työajasta käytettiin ohjattuun urheilutoimintaan, retkiin ja opintomatkoihin. Lisäksi käytiin teatterissa ja järjestettiin perinteellinen urheilupäivä, jolloin eri kilpailujen voittajat palkittiin.

Kasvukauden sato jäi sääolosuhteiden takia heikommaksi kuin edellisinä vuosina.

IX. OPETTAJISTO

L Ä R A R K Å R

Teaching staff

1. Opettajien lukumäärä

Antal lärare

Number of teachers

Opettajia 20. 10. • Lärare den 20. 10. • <i>Teachers, 20th Oct.</i>	Miehiä Män <i>Male</i>	Naisia Kvinnor <i>Female</i>	Summa Total
Vakinaisia ja koeajaksi otettuja • Ordinarie • <i>Permanent</i>	308	720	1 028
Väliaikaisia • Interimistiskt anställda • <i>Temporary</i>	45	118	163
Tuntiopettajia • Timlärare • <i>Employed by the hour</i>	13	19	32
Summa • <i>Total</i>	366	857	1 223

Eri koulumuotojen opettajia oli kansakouluissa virkanimikkeittäin 20.9. seuraavasti:

<i>Varsinaisessa kansakoulussa:</i>	Vakin. ja koeajaksi otettuja	Väli- aikaisia	Summa
Alakansakoulunopett. ..	3	—	3
Kansakoulunopett.	774	58	832
Poikien käsityönopett. ..	12	—	12
Tyttöjen käsityönopett. 10	5	5	15
Poikien laulunopett.	8	1	9
Tyttöjen laulunopett. ..	6	2	8
Ruotsin kielen opett. ..	—	18	18
Englannin kielen opett. —	23	23	23
<i>Kansalaiskoulussa:</i>			
Yleisaineiden opett.	52	10	62
Metallityönopett.	15	5	20
Kone- ja sähköopin opett. 18	—	18	18
Puutyönopett.	3	—	3
Tyttöjen käsityönopett. 15	2	17	17

	Vakin. ja koeajaksi otettuja	Väli- aikaisia	Summa
Kaupallisten aineiden opett.	21	3	24
Kotitalouden opett.	19	6	25
<i>Apukoulussa:</i>			
Apukoulun opett.	35	6	41
Apukoulun poikien käsityönopett.	2	—	2
Apukoulun kotitalouden opett.	2	—	2
<i>Tarkkailu- ja muilla erityisluokilla:</i>			
Tarkkailuluokan opett. 23	12	35	35
Heikkonäköisten opett. —	1	1	1
Huonokuuloisten opett. 2	—	2	2
Luku- ja kirjoitushäiriöisten opett.	3	1	4
Aivovauriosten opett. 4	—	4	4
Kuurojen opett.	3	—	3
Summa	1 030	153	1 183

2. Opettajakunnassa tapahtuneet muutokset

Förändringar inom lärarkåren

Changes within the teaching staff

Kertomusvuonna erosivat viroistaan eläkkeelle siirtyen seuraavat opettajat: 31.1. Eino Korvenmaa ja Arne Säämänen; 31.7. Aksel Ahos, Kerttu Airanne, Lauri Aito, Margit Borg-Sundman, Hannes Hakkarainen, Helvi Heinonen, Annikki Henriksson, Hanna Jauhiainen, Aili Jussila, Einari Kahri, Ellen Kahri, Eemeli Kaipiainen, Kerttu Kallio, Anni Kaltiokallio, Eelis Kaltiokallio, Helmi Kaltiokallio, Viljo Kartia, Eino Keskinen, Liisa Koskimies, Eeva Könni-Kauppinen, Helmi Lummaa, Elli Nikula, Martta Nurmi, Kyllikki Penttilä, Tyyne Penttilä, Elli Pimiä-Leimu, Aune Rane, Elina Reinilä, Sirkka

Relander, Paavo Saari, Vuokko Saari, Mikko Saransaari, Lempi Saura, Siina Taulamo, Elli Teerisuo, Kerttu Tiiainen, Juho Ylikojola ja Mirja Ylikojola; 31.8. Sirkka Koskinen, Maija Mäki ja Elli Ruokonen; 30.9. Matti Arminen, Helvi Hanninen, Kaarina Keso ja Martti Räisänen.

Muista syistä erosivat 31.7. Hilikka-Maija Lydecken ja Marja Pietilä.

Johtokunta valitsi opettajanvirkoihin lailiseksi koeajaksi 1.8. alkaen seuraavat opettajat: *varsinaiseen kansakouluun* kansakoulunopettajan virkaan velvollisuutena tarvittaessa opettaa tyttöjen käsityötä: Leila

Heikkilä, Eila Heino, Maire Hildén, Anna Hyrkäs, Anja-Leena Ikäheimo, Maija-Liisa Kallinen, Marja-Liisa Kangas, Marja Kaskikari, Anna-Liisa Laikari, Mervi Miettinen, Alina Mylläri, Rauni Mäenpää, Sirkka Mäkelä, Leila Mäkipuro, Anja Nieminen, Marja-Liisa Paaanen, Aili Palvo, Ritva Salminen, Raili Saloheimo, Eila Seppälä, Ritva Särkisilta, Eeva Tolonen, Paula Vaarna-Maury, Soili Virkkunen ja Sirkka Vääriskoski sekä kansakoulunopettajan virkaan velvollisuutena tarvittaessa opettaa poikien käsityötä: Mauri Haapanen, Osmo Kärki, Jouko Könnölä, Erkki Merimaa, Olavi Peltola, Jaakko Tapaninen ja Kalevi Tuulenmäki; *kansalaiskouluun* yleisaineiden opettajan virkaan Henrik Korpikallas, Eila Malmi ja Kaisu Virtanen, metallityön opettajan virkaan Väinö Ylikojola sekä puutyön opettajan virkaan Martti Heinonen; *apukouluun ja tarkkailuluokille* apukoulun opettajan virkaan Matti Koivula, Kaarina Krappe, Anna Kukkonen, Pirkko Tervo ja Matti Uusitalo sekä tarkkailuluokan opettajan virkaan Anja Kallio, Eero Mertjärvi, Martti Mononen ja Anna-Liisa Terhonen.

Kansakoululain 66 §:n 1 momentin sään-

nöksiin nojautuen kouluhallitus siirsi Helsingin kaupungin suomenkielisten kansakoulujen *varsinaiseen kansakouluun* 1.8. lukien seuraavat lakkautettujen opettajanvirkojen haltijat: kansakoulunopettajan virkaan velvollisuutena tarvittaessa opettaa tyttöjen käsityötä Sirpa Aho, Anna Ekokoski, Irma Havas, Irma Oksanen, Ritva Partanen, Anna-Liisa Pursiainen, Aili Saksa, Pirkko Salminen, Eeva Suutari ja Vappu Säntti sekä kansakoulunopettajan virkaan velvollisuutena tarvittaessa opettaa poikien käsityötä Lauri Ekokoski, Keijo Kekki ja Jaakko Salminen sekä 1.9. lukien Yrjö Piisinen.

Seuraavat varsinaisen kansakoulun kansakoulunopettajat vaihtoivat virkoja vastaavien vieraspaikkaisten opettajien kanssa: 1.8. lukien: Maija Selin Helsingistä ja Alli Taipale Parkanon kunnan kirkonkylän kansakoulusta, Toini Suokko Helsingistä ja Helena Talvirinne Turun kaupungin suomenkielisistä kansakouluista sekä 1.9. lukien Vappu Säntti Helsingistä ja Tarja-Tuula Korpikallas Helsingin maalaiskunnan Kivistön kansakoulusta sekä Mailis Kaira Helsingistä ja Kerttu Lehtinen Porin kaupungin kansakouluista.

3. Koulujen johtajat

Skolföreståndare

School principals

Kansakoulunjohtajina toimivat seuraavat opettajat:

Koulu	Johtaja	Koulu	Johtaja
Ala-Malmin kansalaiskoulu	Asko Nisula	Hiihtäjantie	Martti Tervo
Aleksis Kiven koulu	Toivo Rouhiainen	Isosaari	Helvi Armfelt
Alppila	Leila Vaheri	Jakomäki	Maija Mäkelä 1.8. lukien
Eläintarha	Kauko Urkio	Kaarela	Kerttu Viipuri
Haaga	Sampsa Nieminen	Kaisaniemi	Lauri Aito ja 1.8. lukien
Herttoniemi	Esko Sonninen		Matti Oksanen

Koulu	Johtaja	Koulu	Johtaja
Kallio	Jaakko Lassinharju	Pajalahti	Ester Hurme
Kannelmäki	Rauni Aaltonen	Pakila	Sergei Seraste
Katajanokka	Maire Pöyhönen	Pakilan kansalais-	
Kokeilukansalais-		koulu	Tapani Laaja
koulu	Veijo Haapalainen	Pihlajamäki	Gideon Grönlund
Konala	Ilona Laasonen 1.8. lu-	Pitäjänmäki	Aake Virtanen
	kien	Porolahti	Sakari Aro
Kulosaari	Esko Pursiainen ja 1.8.	Porthanin koulu ..	Liisa Hirn-Johansson
	lukien Tapani Knuu-	Puistola	Maija Mäkelä ja 1.8.
	tila		lukien Olavi Peltola
Kyläneva	Lauri Kauppinen	Pukinmäki	Kalevi Kastinen
Käpylä	Mikko Kortteinen	Puotila	Yrjö Mustonen
Lapinlahti	Iivar Kempainen	Roihuvuori	Auvo Niinivaara
Malmin eteläinen	Aino Immonen-Siimes	Santahamina	Seppo Syrjö
Malmin pohjoinen	Aimo Kaitaranta	Siilitie	Kalle Jaakkola
Maunula	Elias Turunen	Snellmanin koulu	Evert Salakari
Meilahti	Väinö Ikävälko	Suomenlinna	Arvo Juntunen
Mellunkylä	Altti Unkuri	Taivallahti	Leo Tarkkala
Metsola	Veikko Liimatainen	Tapanila	Lennart Salakka
Munkkiniemi	Matti Kaihovaara	Tehtaankatu	Tauno Hirvonen
Munkkivuori	Kalle Lampinen	Tolari	Sakari Sarparanta
Mylykallio	Juho Ylikojola ja 1.8.	Toukola	Esteri Haapalinna
	lukien Risto Rekola	Työväenopiston	
Mylypuro	Sven Gladh	koulu	Ilmari Pitkäpaasi
Mäkelä	Eemeli Kaipainen ja	Töölö	Hilkka-Liisa Lukkari
	1.8. lukien Raimo	Vallila	Tapio Koskimaa
	Pälviä	Vallisaari	Ritva Wilander
Nuottapolku	Pirkko Miettinen 31.7.	Vartiokylä	Jussi Salmia
	saakka	Vesala	Rauno Tarkkala
Oikokatu	Kaarina Brummer	Vuosaari	Erkki Hiltunen
Oulunkylä	Martti Asikainen	Yliskylä	Anna-Liisa Alhos

4. Opettajien palkkaus

Lärarnas avlöning

Teachers' salaries

Kertomusvuoden lopussa olivat kansakou-
lunopettajien ja johtajien palkat sekä yli-
tuntipalkkiot ja muut lisäpalkkiot eri palk-
kausjärjestelmien mukaisesti seuraavat:

Uusi palkkausjärjestelmä

(Määrävuosilisä ml.)

	Peruspalkka mk	Loppupalkka mk
Alakansakoulunopettaja	1 120.10	1 463.70
Varsin. kansakoulun opett.	1 356.65	1 812.80
Kansalais, apu- ja muun erityiskoulun opettaja	1 428.60	1 919.05

Ylituntipalkkiot:	vars. kansakoulussa mk	kansalais- ja apukoulussa mk
yksityiseltä ylitunnilta ..	13.98	16.16
viikkoylitunnilta	38.45	44.46
johtajan kuukausipalkkio	57.67	66.69
johtajan lisäpalkkio kuukaudessa kutakin koulun muun opettajan luokkaa kohden	9.61	11.11

Vanha palkkausjärjestelmä.

	Peruspalkka mk	Loppupalkka mk
Alakansakoulunopettaja	1 095.80	1 402.60
III—VI tyttöluokkien opettaja	1 209.20	1 547.70
III—VI poika- ja sekaluokkien sekä VII—VIII tyttöluokkien opettaja	1 272.60	1 629.00
VII—VIII poika- ja sekaluokkien opettaja	1 342.40	1 718.30

Ylituntipalkkiot olivat samat kuin uudessa palkkausjärjestelmässä. Johtajan vuosipalkka oli 779.26 ja vuotuinen lisäpalkkio kutakin koulun muun opettajan luokkaa kohden 42.13.

Ennen 25.10.1961 uuteen palkkausjärjestelmään siirtyneet. (Määrävuosisalä ml.)

	Peruspalkka mk	Loppupalkka mk
Alakansakoulunopettaja	1 147.65	1 487.15
Varsinaisen kansakoulun III—VI poika- ja sekaluokkien opettaja	1 378.90	1 812.80
Kansalaiskoulun poika- ja sekaluokkien opettaja	1 452.00	1 919.05
Apukoulun ja muun erityiskoulun poika- ja sekaluokkien opettaja	1 452.00	1 919.05

Ylituntipalkkiot sekä johtajan palkkiot ja lisäpalkkiot olivat samat kuin uudessa palkkausjärjestelmässä.

5. Opettajakokoukset ja kurssitoiminta

Lärarmöten och kurser

Teachers' conferences and courses

Kansakouluntarkastajat järjestivät koulunjohtajille viralliset kokoukset 31.8. ja 7.11.

Laulunopettajilla oli tilaisuus osallistua Koulujen musiikinopettajain yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin ja kursseihin, kuten Savonlinnassa pidettyyn musiikin kesäseminariin. Laulunopettajien viralliset kokoukset pidettiin 26.1. ja 14.11. Kokouksissa käsiteltiin mm. oppilaiden orkesteri- ja kuoro- toimintaan liittyviä kysymyksiä, oppikirja-

kokeilua ja nauhurin käyttöä musiikin opetuksessa.

Voimistelua opettaville naisopettajille järjestettiin liikunnanpuheenjohtajan toimesta ohjelmistokurssi 6.—7. 11. Poikien käsityön opettajilla oli 20. 2. kokous ja neuvottelutilaisuus, jossa käsiteltiin aineen opetukseen liittyviä kysymyksiä.

Runsaasti alaluokkien opettajia osallistui Kansakoulunopettajain jatko-opintoyhdistyksen 19.—26. 8. järjestämälle alakoulupedagogiikan kurssille, jonka yhteydessä

luennoi lehtori Yrjö Yrjönsuuri uudistetusta matematiikan opetuksesta, kuvaamataidon opett. Raija Miettinen luovasta askartelusta sekä kansakoulunopett. Sirkka-Liisa Keränen äidinkielen ryhmätyöskentelystä. Hel-

singin naisopettajain yhdistys järjesti 12.—14. 2. ja 30. 9.—2. 10. kuvaamataidon opettaja Annikki Arola-Anttilan johdolla luovan askartelun kurssin opettajille.

6. Matka-apurahat

Resebidrag

Travel grants

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuonna 600 mk:n matka-apurahat ulkomaille tehtävää opintomatkaa varten seura-

ville opettajille: Kerttu Kiuru, Erkki Laurmaa, Martti Miettinen ja Vellamo Nilsen.

7. Opettajayhdistyksen toiminta

Lärarföreningens verksamhet

Activities of the Teachers' Association

Helsingin opettajayhdistyksen johtokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Tauno Hirvonen, varapuheenjohtajana Irma Arminen, sihteerinä Kalevi Tuulenmäki, palkkausasiain valtuutettuna Toivo Rouhiainen, taloudenhoitajana Erkki Mäkinen, jäseninä Inkeri Arola, Sven Gladh, Lyyli Honkala, Olavi Koistinen, Antti Lappalainen, Elina Reinilä, Leo Tarkkala ja Pirkko Tervo sekä varajäseninä Pentti Posti, Martta Ruoppila ja Anja Unkari.

Yhdistyksen alkuvuoden toimintaa sävyttivät hyvin voimakkaasti Suomen Opettajain Liiton liittokokoukseen ja 75-vuotisjuhlaan liittyneet valmistelut. Liittokokous eri tilaisuuksineen pidettiin Helsingissä 6. 6.—8. 6.

Päivien yhteyteen yhdistys järjesti Taivallahden kouluun koulutarvikenäyttelyn, jonka avajaiset olivat 6. 6.

Yhdistyksen kevätkokous 27. 3. ja syyskokous 27. 11. pidettiin myös Taivallahden koulussa. Molemmissa toimi puheenjohtajana koulunjohtaja Martti Tervo.

Toimintavuoden aikana yhdistyksessä toteutettiin Suomen Opettajain Liiton ohjelman mukainen järjestökoulutus. Ensimmäinen ilta pidettiin 7. 3. Mäkelän koulussa, toinen 14. 3. Poliisien kesäkodissa Lauttasaarella, kolmas 31. 10. Marttahoitellissa ja viimeinen ilta 7. 11. Vähittäiskauppiasopistossa Siikajärvellä. Tilaisuudet olivat kokonaisuudessaan onnistuneita ja niihin osallistui n. 120 opettajaa eri kouluista. Koulutuksen järjestelyistä vastasi koulutustoimikunta.

Opettajakuorolle kertomusvuosi oli aktiivista työkautta. Kuoron johtajana toimi edelleen Oskari Rasilainen ja puheenjohtajana Sven Gladh. Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 43. Kuoron kertomusvuoden toiminnasta mainittakoon kolme esiintymistä Agri-colan kirkossa, jossa mm. pidettiin kirkkokonsertti 21. 4. Lisäksi kuoro esiintyi Roihuvuoren koulun vihkiäisissä 8. 5. ja Suomen Opettajain Liiton 75-vuotisjuhlassa Yliopiston juhlasalissa 8. 6., jossa kuoro lauloi Burkhardin »Kiittäkää Taivasta, Herraa».

Toimintakausi päättyi musiikkileiriin Kiljalla.

Opettajien Kamarikuoron johtajana oli Martti Räisänen ja puheenjohtajana Kyösti Ilvonen. Toimintakauden aikana kuoro harjoitti ja Yleisradiossa nauhoitti sarjan joululauluja, madrigaaleja ja suomalaisia kansansävelmiä. Nauhoitukset esitettiin vuoden aikana Yleisradion ohjelmistossa. Näiden lisäksi kuoro harjoitteli alustavasti paria suurehkoa kuoroteosta.

Opettajien urheiluharrastus oli edelleen vilkasta ja monipuolista. SOL:n kesäkisoissa Porissa saavuttivat seuraavat yhdistyksemme jäsenet mestaruuden: Anja Nieminen 60 m:n juoksussa, Vilho Hänninen 25 m:n uinnissa ja Esko Honkanen 43-vuotisten korkeushypyssä. Hänen tuloksensa 170 cm on uusi SOL:n ennätys. Hopeaa toivat Eeva Korpinen suunnistuksessa ja Kaarlo Lipsanen korkeudessa sekä pronssia Teuvo Hatakka kuulantönnössä. Kolmen kaupungin kisoissa Turussa Helsinki oli paras ja sai kolmannen kiinni-

tyksen kiertopalkintoon. Lentopalloilun SOL:n mestaruussarjassa naisjoukkueemme sijoittui toiseksi mestaruutta ratkottaessa. Yhdistyksen jäsentenvälisiä kilpailuja järjestettiin yleisurheilussa, sisähypyissä, suunnistuksessa, hiihdossa, sulkapallossa ja pöytätenniksessä. Lisäksi lentopallossa pelattiin koulujen välinen sarja sekä jalkapallossa ja kaukalopallossa itä-länsi ottelut. Keväällä järjestettiin palkintojenjako- ja illanvietto-tilaisuus Mäkelän koulussa. Urheilutoimintaa johti Eero Ruohomäki apunaan urheilutoimikunta.

Yhdistyksen varoista jaettiin kuluneena vuonna neljä 200 mk:n matka-apurahaa seuraavasti: Liisa Helistö, tutustuminen invalidi- ja cp-lasten koulutukseen Varsovassa; Erkki Hänninen, kuntoutumis- ja tutustumismatka Espanjaan; Martta Salmela, osallistuminen saksan kielen kursseille Wienin yliopistossa ja Kalevi Tuulenmäki, tutustumis- ja opintomatka Neuvostoliittoon, Romaniaan ja Turkkiin.

X. KOULUJEN TALOUS SKOLORNAS EKONOMI

School finances

Kertomusvuonna kansakoulujen menot¹⁾ olivat 55 888 760 mk ja tulot 12 632 604 mk, josta valtionapua oli 9 232 322 mk.

Oppilaita oli vuoden aikana keskimäärin 30 610. Nettokustannukset oppilasta kohden

olivat 1 413 mk ja bruttokustannukset 1 826 mk. Nettokustannusluku ei ole lopullinen, koska v:n 1968 valtionavun loppuerää ei ollut vielä saatu laskeilmaa tehtäessä.

¹⁾ Kansakoulujen menot ovat eriteltyinä kaupungin tilinpäätöksen mukaan tauluston sivulla 20*, lukuunottamatta terveydenhoidon kustannuksia.

XI. SAMMANDRAG

År 1968 hade 60 år förflutit sedan folkskolväsendet i Helsingfors uppdelades på ett finskspråkigt och ett svenskspråkigt inspektionsdistrikt. En omorganisation i fråga om folkskolinspektörens åligganden företogs samtidigt och medförde, att de finskspråkiga och svenskspråkiga folkskolorna fr.o.m. 1. 8. 1908 erhöll var sin inspektör. Filosofie magister Matti Pesonen utsågs till inspektör för de finskspråkiga och filosofie doktor Albert Lilius till inspektör för de svenskspråkiga folkskolorna. Till en nyinrättad tjänst som biträdande inspektör för de finskspråkiga folkskolorna utsågs den 30. 12. 1908 filosofie kandidat Kaarlo Vikman. En fullständig uppdelning av administrationen på finskspråkiga och svenskspråkiga folkskolor förverkligades vid början av läsåret 1913/14, då en skild direktion utnämndes för vardera språkgruppens folkskolor.

Redogörelseåret inföll folkskolornas vårtermin mellan 8 januari och 31 maj medan höstterminen pågick från 2 september till 20 december. Arbetsdagarna var sammanlagt 198. I klasserna I—II i egentlig folkskola samt i hjälp- och specialskolor omfattade undervisningen 3—4 timmar dagligen, i klasserna III—VI i nämnda skolor samt i medborgarskolan 5—6 timmar.

Lämplig specialundervisning hade anordnats för elever, vilka på grund av psykisk efterblivenhet, avvikande beteende, nervösa rubbningar eller sjukdom inte kunde följa med undervisningen i egentlig folkskola eller medborgarskola. Under redogörelseåret arbetade sålunda 41 hjälpskolklasser, 38 observationsklasser, 4 klasser för hjärnskadade, 2 klasser för hörselskadade, 3 klasser för döva och 1 klass för synskadade barn. Undervisningen av barn med läs- och skrivsvårigheter omhänderhades av 4 läs- och

skrivkliniker. För att sköta undervisningen av barn med lindriga läs- och skrivsvårigheter i förstads-skolorna kunde under redogörelseåret 34 timlärare avlönas för sammanlagt 80 veckotimmar. Tre skollogopedter fungerade som lärare för barn med talfel.

Utöver det normala skolarbetet förekom vid folkskolorna frivillig musik- och klubbverksamhet som tog sig uttryck i sammanlagt 31 elevkörer, 20 orkestrar och musikensembler, 32 ungdomsklubbar samt 59 nykterhetsklubbar.

Vid 11 skolor fanns en föräldraförening, föräldranämnd eller annat motsvarande samarbetsorgan för kontakten mellan skola och hem. Dessa höll sammanlagt 30 möten under redogörelseåret. Skolorna arrangerade dessutom sammanlagt 70 besöksdagar avsedda för elevernas målsmän.

Avdelningen för skolhälsovård vid stadens hälsovårdsverk har till uppgift att sörja för hälsovårdsarbetet i folkskolorna samt att leda och övervaka verksamheten vid folkskolornas rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor och vid skoltandvårdsanstalten. Skolhälsovårdsarbetet leds av skolöverläkaren som underlyder stadsläkaren. Förutom skolöverläkaren och en skolöversköterska tjänstgjorde vid folkskolorna under redogörelseåret 9 skolläkare och 40 skolsköterskor, av vilka 3 i svenskspråkiga skolor. Dessutom var 3 hälsosystrar anställda, vilka vid sidan av sitt egentliga arbete även fungerade som skolsköterskor. Vid folkskolornas öron- och ögonpolikliniker samt polikliniken för röst- och talrubbningar tjänstgjorde 4 specialsköterskor. I enlighet med gällande reglemente läkarundersöktes eleverna i skolornas I, III och VII klasser. Dessutom företogs en undersökning av kontrolleleverna i samtliga klasser och särskild uppmärksamhet äg-

nades hälsovården i fråga om eleverna i klass IV. Skolpsykiatrerna undersökte eleverna på rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och diskuterade planerade vårdåtgärder med deras föräldrar. 565 barn genomgick psykiatrisk undersökning och 632 samtal hölls med föräldrarna. Skolpsykologerna utförde sina undersökningar såväl i skolorna som på rådgivningsbyrån och hade överläggningar om barnens problem med lärarna, föräldrarna, skolläkarna, folkskolinspektörerna, instruktörerna för specialundervisningen och barnskyddsmyndigheterna. Psykologernas mottagningar besöktes under redogörelseåret av 1 070 barn och 3 544 psykologiska prov utfördes. Socialsköterskorna vid rådgivningsbyrån företog sammanlagt 978 intervjuer i enlighet med det individuella vårdarbetets principer och gjorde 12 hembesök. Skoltandvårdsanstalten, där eleverna erhöll kostnadsfri tandvård, hade under redogörelseåret 36 skoltandvårdskliniker i verksamhet. Antalet undersökta elever uppgick till 31 348, varav 24 876 konstaterades vara i behov av behandling. Elever från de finskspråkiga och svenskspråkiga folkskolorna gjorde under redogörelseåret 3 104 besök på ögonpolikliniken, 2 669 besök på öronpolikliniken samt 927 besök på polikliniken för röst- och talrubbningar.

Elevernas dagliga skolmåltid omfattade en portion varmmat, mjölk och bröd. Två gånger i veckan utdelades smör och rårivna

rotsaker. Om måltiden bestod av soppa serverades därtill kex och ost.

Helsingfors Lärarförenings sommarrekreationskommitté (Helsingin Opettajayhdistys) sörjde liksom tidigare för folkskolelevernas sommarrekreation. Antalet sommarkolonier var 18 och dessa besöktes under sommar-månaderna av 1 746 elever med sammanlagt 84 594 vård dagar. Barnen deltog i trädgårdsarbetet och hushållsgöromålen. Under regniga dagar sysselsattes de med handarbeten och hobbyverksamhet. Exkursioner, simning, allmän idrott och lekar ingick i sommarkoloniernas program.

Skolträdgårdsverksamhet bedrevs på två områden som reserverats för detta ändamål. I verksamheten deltog 551 elever under ledning av 10 lärare. Förutom det dagliga trädgårdsarbetet förekom exkursioner och olika former av idrott.

Helsingfors Lärarförening (Helsingin Opettajayhdistys) anordnade för sina medlemmar under året ett flertal olika kurser med avsikt att förbättra lärarnas yrkeskunnet. Föreningens medlemmar utövade dessutom bl.a. en livaktig musik- och idrottsverksamhet.

De finskspråkiga folkskolorna hade under redogörelseåret i medeltal 30 610 elever. Nettokostnaderna per elev uppgick till 1 413 mk och bruttokostnaderna till 1 826 mk.

Statistiska uppgifter om skolornas verksamhet ingår i den finska textens tabeller och tablåer.

XII. SUMMARY

In 1968 it was 60 years from the time the Helsinki elementary schools were divided into Finnish and Swedish-language inspection districts. At the same time the work of elementary school inspectors was rearranged so that as from 1. 8. 1908 both Finnish and Swedish language schools each had their own inspectors. Matti Pesonen, M.A. was elected as inspector for the Finnish language elementary schools and Albert Lilius Ph.D. for the Swedish. On 30. 12. 1908 Kaarlo Vikman, M.A. was elected to the post of assistant inspector for the Finnish language elementary schools. The complete division of the administrative body into Finnish and Swedish language elementary schools was achieved as from the beginning of the 1913—14 academic year, when a Board of Directors was nominated for the schools in each language group.

During the year under review the elementary schools worked in the spring term from 8th January to 31st May and in the autumn term from 2nd September to 20th December. The total number of working days was 198.

The pupils of the elementary school proper and of the school for mentally retarded children and other special schools were given instruction for 3—4 hours per day in forms I—II. In forms III—VI as well as in the civic school, instruction was given for 5—6 hours per day.

Those pupils who, either because of their retarded development or their emotional maladjustment or illness, were not able to follow instruction in the elementary school proper or in the civic school, were given special instruction suitable for them. During the spring term there were 41 classes for mentally retarded children, 38 classes for

emotionally maladjusted children, 4 classes for pupils with brain injuries, 2 for partially deaf children, 3 for deaf children and one for partially blind pupils. For children with reading and writing defects there were 4 special consultation centres. To help children with slight difficulties in reading and writing in the suburban schools, 34 teachers paid by the hour were employed for 80 hours a week during the reported year. Children with speech defects were taught by 3 school logopaedic experts.

In addition to normal school work, there were voluntary musical and club activities in the elementary schools, 31 school choirs, 20 orchestras and instrumental ensembles, 32 young people's clubs and 59 temperance clubs were active during the year.

11 schools had a parent-teacher association or committee or a corresponding society. During the year under review they had 30 meetings in all. A total of 70 visiting days were arranged in different schools for parents or guardians of pupils.

The School Health Division, a subsection of the City Health Department, was responsible for the school medical work in elementary schools. It was also its duty to guide and superintend the activities of the Child Guidance Centre and the School Dental Clinics of the elementary schools. The School Medical Officer who worked under the Chief Medical Officer was in charge of school medical work. He was in the year under review assisted by 9 school physicians, a supervisor of school nurses, 40 school nurses (3 of them in Swedish schools) and 3 public health nurses who acted as school nurses besides their other public health work. 4 special nurses worked at the elementary schools' Ear and Eye Clinics and at the Out-

Patient Department for Speech and Voice Disorder. Medical examinations in accordance with the regulations were made in forms I, III and VII. In addition, control pupils in all classes were examined and special attention was paid to the health care of pupils in form IV. School psychiatrists examined pupils at the Child Guidance Centre and discussed the planned treatment with their parents. 565 children were examined by school psychiatrists. There were 632 consultations with parents. School psychologists examined children both in schools and at the Child Guidance Centre and consulted with teachers, parents, school physicians, school inspectors, the supervisor for special classes and child welfare officials about the children's problems. During the year 1 070 children consulted the school psychologists, 3 544 psychological tests were carried out. The social workers of the Child Guidance Centre carried out a total of 978 interviews in accordance with the principles of individual case work and made 12 home visits. Dental care was free of charge for all pupils at the School Dental Clinics. There were 36 different clinics during the year under review. 31 348 pupils were examined and 24 876 of them needed treatment. The total number of calls made by Finnish and Swedish elementary school pupils at the elementary schools' Eye Clinic during the year was 3 104, at the Ear Clinic the corresponding number was 2 669 and 927 at the Out-Patient Department for Speech and Voice Disorder.

The daily school meal consisted of a warm

dish, milk and bread. On two days of the week the pupils also received butter and raw vegetables. Biscuits and cheese were distributed together with soup meals.

The Summer Recreation Committee of the Teachers' Association in Helsinki was in charge of the summer recreation of elementary school pupils in the same way as before. There were 18 summer colonies, attended by 1 746 pupils during the summer months, and the number of days of attendance amounted to 84 594. The children joined in gardening and housework. In rainy weather they were busy with different kinds of handicrafts and hobbywork. Excursions, swimming, sports and games formed part of the programme of the summer colonies.

School gardening was carried out in two gardens reserved for this purpose. 551 pupils, under the guidance of 10 teachers, took part in this activity. In addition to the daily gardening excursions were made and sports of different kinds were practised.

In order to increase the professional skill of the teachers, the Teachers' Association in Helsinki arranged several different courses for its members during the year. Music and sports activities were also lively within the Association.

The average number of pupils in the Finnish-language elementary schools was 30 610 during the year under review. The net costs per pupil were Fmk 1 413 and the gross costs Fmk 1 826.

Statistics on school activities are included in the tables and tabulations in the Finnish text.

DE SVENSKSPRÅKIGA FOLKSKOLORNA

RUOTSINKIELISET KANSAKOULUT

SWEDISH PUBLIC ELEMENTARY SCHOOLS

Kalenderåret · Kalenterivuosi · Calendar year

1968

I. ALLMÄNT

YLEISTÄ

General aspects

För sextio år sedan, närmare bestämt den 1. 8. 1908, uppdelades folkskolväsendet i Helsingfors på språklig grund i tvenne inspektionsdistrikt med var sin inspektör. Det ursprungliga initiativet togs av folkskoldirektionen, som i en skrivelse av den 23. 10. 1905 till stadsfullmäktige föreslog att på grund av folkskolinspektörens ökade arbetsbörda en biträdande folkskolinspektörstjänst skulle inrättas. Som motivering framhölls bl.a. att stadens invånarantal under de senaste 25 åren vuxit från 43 000 till 110 000, att folkskolornas budget under samma tid stigit från 100 000 till 700 000 mark och att klassantalet under de senaste tolv åren stigit från 149 till 223. Efter ett längre utredningsarbete beslöt fullmäktige den 28. 4. 1908 att vid stadens folkskolväsen inrätta en svenskspråkig och en finskspråkig folkskolinspektörstjänst, räknat från den 1. 8. 1908. Samtidigt beslöts att en biträdande finskspråkig folk-

skolinspektörstjänst skulle inrättas men besättas senare. Första svenskspråkiga folkskolinspektör blev fil.dr Albert Lilius och första finskspråkiga fil.mag. Matti Pesonen. Till första finskspråkiga biträdande inspektör valdes fil.kand. K. O. Vikman fr.o.m. 30. 12. 1908.

Redogörelseåret kunde en fortsatt minskning av elevantalet vid de svenskspråkiga folkskolorna observeras. Elevminskningen från föregående år utgjorde 166, klassantalet minskade med 10. Elevminskningen skedde främst i Stadskärnan, där Annegatans folkskolhus fr.o.m. 1. 8 överläts till Kampens yrkesskola. Folkskolan arbetade dock i skolhuset från höstterminens början med två klasser, 1969 återstår en klass, varefter skolan indras. På förstadsområdet, främst i Östra förstäderna, ökade elevantalet däremot. Från höstterminens början inleddes sålunda en ny folkskola, Ärvings folk-

skola, sin verksamhet med en klass. Den stora spridningen av elevmaterialet gör dock skoltransporterna allmänna och innebär för de minsta eleverna rätt stora svårigheter. Strävan har därför gått ut på att söka grunda I—II klasser på så många ställen som möjligt, för att underlätta de minsta elevernas skolgång.

På det pedagogiska området sker en fort-löpande nydaning. Från höstterminens bör-

jan togs en ny undervisningsplan för den egentliga folkskolan i bruk, behandlingen av en ny läroplan för den svenskspråkiga hjälpskolan pågår som bäst inom direktionen och en stadskommitté har tillsatts för att utarbeta en ny läroplan för medborgarskolan. Samtidigt pågår de förberedande arbetena och undersökningarna inom en kommitté för genomförande av grundskolan.

II. FOLKSKOLORNAS FÖRVALTNING KANSAKOULUJEN HALLINTO

Administration

1. Direktion och tjänstemän

Johtokunta ja virkailijat

School Board and officials

Direktionen för de svenskspråkiga folkskolorna bestod under redogörelseåret av följande av stadsfullmäktige valda personer: kanslirådet Gunnar Modeen, ordförande, spårvagnsförare Paul Nyström, viceordförande, redaktör Stig Asplund, fru Gun Hemming, lektor Paul Hägglund och typograf Axel Lindström. Lärarkårens representant

var folkskolföreståndare Brita Cavonius. Stadsstyrelsens representant i direktionen var bankdirektör Erik Witting.

Tjänstemän. Inspektör för de svenskspråkiga folkskolorna var fil.mag. Hilding Cavonius, ekonomichef och sekreterare fil.mag. Henry Backman.

2. Direktionens verksamhet

Johtokunnan toiminta

Decisions and activities

Direktionen sammanträdde under redogörelseåret 9 gånger och behandlade 261 ärenden. Antalet inkomna skrivelser var 748 och 943 skrivelser avsändes.

Direktionens verksamhetsberättelse ingår i publikationen Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

3. Utskott och kommittéer

Komiteat ja toimikunnat

Committees

Till skolbyggnadskommittén hörde bitr. stadsdirektör A. K. Loimaranta, ordförande, ekonomichef Matti Paaso, sekreterare, samt som medlemmar t.f. stadsarkitekt T. S. Siitonen, vicehäradshövd. Rauno Koski, folkskolinspektörerna Hilding Cavonius och Valter Erko samt ekonomichef Henry Backman.

Till skolbibliotekskommittén hörde folkskolinspektör Hilding Cavonius, ordförande, lärare Helge Holmberg, sekreterare, samt som medlemmar lärarna Greta Albäck, Ilse Hartman och Clary Kvikant.

Till lärobokskommittén hörde fil.mag. Axel Lindholm, ordförande, lärare Saga Sundqvist, sekreterare, samt som medlemmar lärarna Lars-Johan Jansson, Helmi Hellström, Ulla Holmström och Göta Löfgren. Kommittén förnyades den 4. 11 och fick föl-

jande sammansättning: lärarna Irmelin Engroos, Signild Grönmark, Hebe Illman, Roger Lindholm, Hans Näsman, Kerstin Stjernberg-Kyynäräinen och Gudrun Söderholm.

Till kommittén med uppgift att planera lärarmöten hörde folkskolinspektör Hilding Cavonius, ordförande, samt som medlemmar lärarna Anita Fredriksson, Pia Holm, Ulla Lagerbohm, Ruth Nordman och Sigurd Sid.

Till kommittén för inköp av undervisningsmateriel hörde folkskolinspektör Hilding Cavonius, ordförande, ekonomichef Henry Backman, sekreterare, samt lärarna Carin Cavonius, Ebba Fager och Pia Holm för klasserna I—II samt lärarna Arthur Collén och Ilse Hartman för klasserna III—VIII, lär. Collén t.o.m. 1. 9.

III. SKOLLOKALER KOULUHUONEISTOT

School buildings

Redogörelseåret arbetade 15 svenskspråkiga folkskolor i 13 egna skolhus, av dem Kårböle folkskola dock endast delvis (2 klasser) och Annegatans folkskola t.o.m. 31. 8.

I gemensamma skolhus med finskspråkiga folkskolor var 9 skolor verksamma, av vilka Ärvings folkskola fr.o.m. 1. 9 samt Kårböle

folkskola delvis (2 klasser).

I hyrda lokaliteter arbetade 2 skolor samt Annegatans folkskola fr.o.m. 1. 9 och dessutom en av klasserna i Illergrändens folkskola t.o.m. 31. 5.

I Kårböle folkskola var även en finskspråkig folkskolklass inrymd.

IV. SKOLTYPER KOULUMUODOT

School types

Antalet klasser under höstterminen
Luokkien lukumäärä syyslukukaudella
Number of classes, Autumn term

Skoltyp • Koulumuoto • <i>School type</i>	Klasser • Luokkia • <i>Classes</i>									Av dessa lärar- klasser Näistä opettaja- luokkia <i>Teacher's classes</i>
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Summa <i>Total</i>	
Egentlig folkskola ¹⁾ • Varsinainen kansakoulu ¹⁾ • <i>Public elementary school proper¹⁾</i>	25	24	24	19	3	3	—	—	98	72
Medborgarskola • Kansalaiskoulu • <i>Civic school</i>	—	—	—	—	—	—	2	2	4	4
gossklasser • poikaluokkia • <i>boys' classes</i>	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2
flickklasser • tyttöluokkia • <i>girls' classes</i>	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2
Summa • <i>Total</i>	25	24	24	19	3	3	2	2	102	76
Hjälpkola • Apukoulu • <i>School for mentally retarded children</i>	1	1	1	1	1	2	1	1	9	5
Observationsklasser • Tarkkailuluokat <i>Classes for emotionally maladjusted children</i>	—	1	—	1	1	1	1	1	6	3
Övriga specialklasser • Muut erityisluokat • <i>Other special classes</i>	2	2	2	2	1	2	—	—	11	5
Summa • <i>Total</i>	28	28	27	23	6	8	4	4	128	89

V. SKOLORNAS ELEVANTAL KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄ

Number of pupils

Vid början av läsåret 1967/68 besökte 2 291 elever de svenskspråkiga folkskolorna. Under läsåret intogs 67 nya elever medan 97 avgick. Vid läsårets slut var elevantalet så-

lunda 2 261. Följande tablåer visar eleverna grupperade enligt avgångsorsak, studieresultat och inträdesansökan till olika skolor.

¹⁾ Endast samklasser.

¹⁾ Vain sekaluokkia.

¹⁾ Coeducational classes only.

Elever, vilka under läsåret 1967/68 avgått från skolan, efter avgångsorsak
Lukuvuoden 1967/68 kuluessa eronneet oppilaat eroamissyyn mukaan ryhmitettyinä
Pupils having left school, grouped according to the reason for their leaving

	Antal Luku Number	%
Överflyttning till annan folkskola inom staden · Muutto kaupungin toiseen kansakouluun · <i>Removal to another public elementary school in the city</i>	42	43.3
Överflyttning till annan ort · Muutto toiselle paikkakunnalle · <i>Removal to another place</i>	46	47.4
Överflyttad till barnavårdsanstalt · Siirretty lastenhuoltolaitokseen · <i>Taken to a child welfare institution</i>	—	—
Skolgången avbruten · Koulunkäynnin keskeyttäminen · <i>School-attendance discontinued</i>	4	4.1
Annan eller okänd orsak · Muu tai tuntematon syy · <i>Some other or unknown reason</i>	5	5.2
Summa · Total	97	100.0

Elever vid utgången av läsåret 1967/68 efter studieresultat
Oppilaat lukuvuoden 1967/68 päätyessä opiskelun tuloksen mukaan ryhmitettyinä
Pupils at the end of the school year 1967/68 grouped according to the results of their studies

Utdimmitterades från: Sai päästökirjan: <i>Having received the school-leaving certificate:</i>	Antal Luku Number	%
medborgarskola · kansalaiskoulusta · <i>from a civic school</i>	84	3.7
hjälpkola · apukoulusta · <i>from a school for mentally retarded children</i>	12	0.6
observationsklasser · tarkkailuluokilta · <i>from classes for emotionally maladjusted children</i>	1	0.0
övriga specialklasser · muilta erityisluokilta · <i>from other special classes</i>	1	0.0
Uppflyttades till högre klass · Siirrettiin ylemmälle luokalle · <i>Moved up to the next class</i>	2 091	92.5
Uppflyttades villkorligen till högre klass · Siirrettiin ehdollisesti ylemmälle luokalle · <i>Moved up conditionally to the next class</i>	42	1.9
Kvarstannade ovillkorligen · Jäi ehdoitta luokalle · <i>Not moved up to the next class</i>	30	1.3
Summa · Total	2 261	100.0

Elever, vilka vårterminen 1968 sökte inträde till olika skolor
Kevätlukukaudella 1968 eri kouluihin pyrkinneet oppilaat
Applications for admission to various types of schools

Skola · Koulu · School	Antal Luku Number
Läroverk · Oppikoulu · <i>Secondary school</i>	477
Yrkesskola · Ammattikoulu · <i>Vocational school</i>	22
Handelsskola · Kauppakoulu · <i>Commercial school</i>	7
Annan skola · Muu koulu · <i>Some other school</i>	6

I de svenskspråkiga folkskolorna fanns 20 oktober 1968 sammanlagt 2 125 elever. I följande tablåer har de grupperats enligt skoltyp och personuppgifter samt eleverna i medborgarskolan enligt studielinje.

Elever den 20 oktober 1968
Oppilaat lokakuun 20. pnä 1968
Pupils, 20th October 1968

Skoltyp · Koulumuoto · <i>School type</i>	Antal Luku Number	%
Egentlig folkskola · Varsinainen kansakoulu · <i>Public elementary school proper</i>		
klasserna I—II · luokat I—II · <i>classes I—II</i>	911	42.9
klasserna III—VI · luokat III—VI · <i>classes III—VI</i>	988	46.5
Medborgarskola · Kansalaiskoulu · <i>Civic school</i>	99	4.7
Hjälpskolklasser · Apukoululuokat · <i>Classes for mentally retarded children</i> ..	56	2.6
Observationsklasser · Tarkkailuluokat · <i>Classes for emotionally maladjusted children</i>	26	1.2
Övriga specialklasser · Muut erityisluokat · <i>Other special classes</i>	45	2.1
Kön · Sukupuoli · <i>Sex</i>		
Gossar · Poikia · <i>Boys</i>	1 113	52.4
Flickor · Tyttöjä · <i>Girls</i>	1 012	47.6
Ålder vid slutet av året · Ikä vuoden lopussa · <i>Age at the end of the year</i>		
6 år · vuotta · <i>years</i>	18	0.8
7 » » »	450	21.2
8 » » »	465	21.9
9 » » »	471	22.2
10 » » »	377	17.7
11 » » »	91	4.3
12 » » »	88	4.1
13 » » »	78	3.7
14 » » »	53	2.5
15 » » »	29	1.4
16 » » »	5	0.2
Modersmål · Äidinkieli · <i>Native language</i>		
Svenska · Ruotsi · <i>Swedish</i>	1 980	93.2
Finska · Suomi · <i>Finnish</i>	137	6.4
Annat språk · Muu kieli · <i>Other language</i>	8	0.4
Mantalsskrivningsort · Henkikirjoituspaikka · <i>Domicile</i>		
Helsingfors · Helsinki	2 108	99.2
Annan ort · Muu · <i>Elsewhere</i>	17	0.8

Bostadens läge efter storområden¹⁾ · Asunnon sijainti suuralueittain¹⁾*The location of dwelling by city area*

	Luku Antal Number	%
Stadskärnan: Kantakaupunki: <i>Inner City:</i>		
Centrum · Keskusta · <i>Center</i>	149	7.0
Södra · Eteläinen · <i>Southern</i>	167	7.9
Västra · Läntinen · <i>Western</i>	217	10.2
Östra · Itäinen · <i>Eastern</i>	110	5.2
Norra · Pohjoinen · <i>Northern</i>	61	2.9
Förstäderna: Esikaupungit: <i>Suburbs:</i>		
Västra · Läntiset · <i>Western</i>	583	27.4
Norra · Pohjoiset · <i>Northern</i>	110	5.2
Nordöstra · Koilliset · <i>Northeastern</i>	91	4.3
Östra · Itäiset · <i>Eastern</i>	620	29.1
Utanför staden · Kaupungin ulkopuolella · <i>Outside of the city</i>	17	0.8

Familjeföreståndarens socialgrupp · Perheenpään sosiaaliryhmä · *Social status of the head of the family*

I. Personer i ledande ställning m.m. · Johtavassa asemassa olevia ym. <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	866	40.8
II. Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. · Pienyrittäjiä, työnjohtajia, yl. toimistohenkilök. ym. · <i>Owners of small enterprises, fore- men, qualified office personnel etc.</i>	548	25.8
III. Yrkesarbetare m.m. · Ammattityöntekijöitä ym. · <i>Skilled workers etc.</i> ..	581	27.3
IV. Hjälparbetare m.m. · Aputyöntekijöitä ym. · <i>Unskilled workers etc.</i> ..	130	6.1
Samtliga elever · Oppilaita kaikkiaan · <i>Total of pupils</i>	2 125	100.0

Medborgarskolans elever efter kön och studielinje den 20. 10. 1968

Kansalaiskoulun oppilaat sukupuolen ja opintolinjan mukaan 20. 10. 1968

Pupils of the civic school according to sex and line of study, 20th Oct. 1968

Studielinje · Opintolinja · <i>Line of study</i>	Gossar Poikia Boys	Flickor Tyttöjä Girls	Summa Total
Maskinteknisk · Koneteknillinen · <i>Mechanical line</i>	56	—	56
Allmänt teknisk · Yleisteknillinen · <i>General technical line</i>	—	—	—
Affärslinje · Liikelinja · <i>Commercial line</i>	—	—	—
Linjer för handarbete och huslig ekonomi · Käsityö- ja kotitalouslinjat <i>Needlework and domestic science lines</i>	—	43	43
Summa · <i>Total</i>	56	43	99

Av samtliga svenskspråkiga folkskolelever eller 0.45 % av samtliga finskspråkiga besökte 90 eller 4.35 % finskspråkiga folkskolelever gick i svenskspråkiga folkskolor under redogörelseåret medan 137 skolor.

¹⁾ En noggrannare fördelning efter stadsdel och klasstadium finns i publikationen Statistiska månadsuppgifter för Helsingfors 7/1969.

²⁾ Tarkempi jaottelu kaupunginosittain ja luokka-asteittain on julkaisussa Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä 7/1969.

Elevantalets utveckling läsåren 1959/60—1968/69
Oppilasmäärän kehitys lukuvuosina 1959/60—1968/69
Development of the number of pupils, school years 1959/60—1968/69

Elevernas antal klassvis den 20. 10 · Oppilaiden lukumäärä 20. 10. luokittain
Number of pupils by class, 20th Oct.

Läsår Lukuvuosi School year	Klass · Luokka · Class								Specialklasser Erityisluokat Special classes	Summa Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
1959/60	567	648	682	639	223	208	199	128	184	3 478
1960/61	643	570	629	593	232	195	165	181	184	3 392
1961/62	595	636	562	517	196	179	129	146	165	3 125
1962/63	603	597	622	479	150	143	127	121	153	2 995
1963/64	623	598	594	506	138	127	95	121	142	2 944
1964/65	548	604	585	468	123	120	103	91	139	2 781
1965/66	508	531	576	470	91	111	78	103	129	2 597
1966/67	519	500	523	459	97	79	75	78	129	2 459
1967/68	480	511	477	399	92	74	54	83	126	2 296
1968/69	458	453	494	361	61	72	49	50	127	2 125

Elevernas antal efter bostad den 20. 10 · Oppilaiden lukumäärä 20. 10. asuinpaikan mukaan
Number of pupils by location of dwelling, 20th Oct.

Läsår Lukuvuosi School year	Stads- kärnan Kanta- kaupunki Inner City	För- städerna Esi- kaupungit Suburbs	Utanför staden Kaupungin ulkopuolella Outside of the city	Summa Total
	1959/60	2 050	1 395	33
1960/61	1 858	1 490	44	3 392
1961/62	1 587	1 495	43	3 125
1962/63	1 441	1 522	32	2 995
1963/64	1 365	1 547	32	2 944
1964/65	1 173	1 574	34	2 781
1965/66	1 017	1 553	27	2 597
1966/67	883	1 545	31	2 459
1967/68	814	1 462	20	2 296
1968/69	704	1 404	17	2 125

VI. KONTROLL ÖVER LÄROPLIKTIGA BARNS SKOLGÅNG OPPIVELVOLLISTEN KOULUNKÄYNNIN VALVONTA

Control of the realization of compulsory education

Medelst samma kortsystem som tidigare kontrollerades läropliktiga barns skolgång i Helsingfors under år 1968. Under september månad anmäldes till registret över läropliktiga barn genom skolornas försorg på särskilda skolkort barn i läropliktsåldern (födda

åren 1953—61), mantalsskrivna i Helsingfors och nyinskrivna i stadens svenskspråkiga folk-, förberedande- och yrkesskolor samt läroverk. Medelst samma slags kort gjorde skolorna sedan under läsårets gång anmälan om elevernas avvikelser från nor-

mal skolgång, såsom uteblivande från skolan, skolbyte, kvartstannande i klass eller tentande över en klass. Dessa skolkort jämfördes därefter med de enligt mantalslängderna uppgjorda registerkort, vilka liksom förut kompletterades med uppgifter från adressbyråns blanketter över in- och utflyttade personer i Helsingfors. Om då ett skolkort motsvarande registrets grundkort saknades eller uppgifterna från skolorna annars var ofullständiga, gjordes en förfrågan till skolan per telefon eller till hemmet per telefon eller per post medelst frågekort. Sådana frågekort sändes under läsårets gång även till nyinflyttade familjer med läropliktiga barn för att få uppgifter om barnens skolgång. Om tillfredsställande svar inte erhöles eller om läraren under terminens gång anmälde elever för skolkning eller oregelbunden skolgång, tog hembesökaren kontakt med hemmet för att klarlägga orsaken härtill och uppmana vederbörande målsman att övervaka elevens skolgång bättre. Hembesökaren handhade under året 12 sådana fall, antalet frågekort var 17.

Dessa åtgärder, ävensom i många fall folkskolinspektörens rådpläging med målsmannen, ledde vanligen till att eleven återupptog skolarbetet. Några fall måste dock anmälas till barnskyddsnämnden, vilken tillsatte en skyddsövervakare som då kontrollerade elevens skolgång eller drog försorg om att eleven blev överflyttad till skolhem.

Registret över läropliktiga barn i Helsingfors upptog den 1 november 1968 sammanlagt 5 003 elever fördelade enligt följande:

Elever som fullgjort sin läroplikt ..	84
Elever som åtnjöt undervisning i	
folkskola	2 102
skolhem	4
skola på annan ort	15
läroverk	2 660
blind- och dövskola	4
annan skola	82
Av barnskyddsnämnden placerade	44
Uppskov från läroplikt på grund	
av läkarintyg	5
Helt befriade	3
Summa	5 003

VII. SKOLARBETET KOULUTYÖ

School work

A. EGENTLIG UNDERVISNING OCH HANDLEDNING VARSINAINEN OPETUS JA OHJAUS

Curricular instruction and guidance

1. Lärotider

Opetusajat

School Calendar

Redogörelseåret var skolorna i verksamhet under vårterminen från 8. 1 till 31. 5 och under höstterminen från 2. 9 till 20. 12. An-

talet arbetsdagar uppgick till 198, varav 109 under vårterminen och 89 under höstterminen. Påsklovet inföll 11—15. 4, lovdagarna

22. 1, 5. 2, 24. 2—2. 3, 1. 5, 7, 14, 21 och 10—15; medborgarskola kl. 8—14, 8—15, 28. 9 samt 6. 12. Lektionerna hölls under 9—14 och 11—18; hjälpskola kl. 8—13 och följande av dagens timmar: egentlig folkskola kl. 8—14; observationsklass samt läsklass kl. 8—14 vardera samt hörseleklass kl. 9—14.

2. Läroplaner och antalet veckotimmar
Opetussuunnitelmat ja viikkotuntimäärät
Curricula and number of lessons per week

Under redogörelseåret följdes de läroplaner som för olika skoltyper vederbörligen godkännts och fastställts vid följande tidpunkter:

	Godkänd av direktionen	Fastställd av inspektören
Läroplan för den egentliga folkskolan	6. 5. 1968	10. 5. 1968
Läroplan för medborgarskolan	28. 12. 1959	30. 12. 1959
Läroplan för hjälpskolan	2. 12. 1957	12. 12. 1957

Av följande tabeller framgår de timplaner, vilka i enlighet med de fastställda läroplanerna följdes vid undervisningen i den egentliga folkskolan, i medborgarskolan med dess olika linjer och i hjälpskolan.

Antal veckotimmar i egentlig folkskola
Varsinaisen kansakoulun viikkotuntien lukumäärä
Number of lessons per week in the public elementary school proper

Läroämne • Oppiaine • Subject	Klass • Luokka • Class					
	I	II	III	IV	V	VI
Religion • Uskonto • Religion	1	1	2	2	2	2
Omgivningslära • Ympäristöoppi • Community study	2	3	—	—	—	—
Modersmälet • Äidinkieli • Swedish	10	11	9	8	7	7
Historia • Historia • History	—	—	—	—	3	3
Hembygds-kunskap, geografi; naturlära i kl. IV • Kotiseutuoppi, maantieto; luonnonoppi IV lk. • Community study, geography; natural study in cl. IV ...	—	—	2	4	2	2
Naturkunskap • Luonnontieto • Natural science	—	—	—	—	2	2
Räkning, geometri • Laskento, mittaussoppi • Arithmetic, geometry	5	5	6	5	5	5
Teckning • Piirustus • Drawing	—	—	2	2	2	2
Handarbete, slöjd • Käsityö, veisto • Needlework, woodwork	3	2	2	2	2	2
Gymnastik, idrott • Voimistelu, urheilu • Gymnastics, athletics	1	1	2	2	2	2
Sång • Laulu • Singing	1	1	2	2	2	2
Finska • Suomen kieli • Finnish	—	—	2	2	2	2
Medborgarfärdighet • Kansalaistaito • Life adjustment education	—	—	1	1	1	1
Summa • Total	23	24	30	30	32	32

Tredje timmen i handarbete i kl. I var närmast avsedd för handsysselsättning i samband med omgivningsläran.

Om antalet elever i kl. I, eller i undervisningsgrupp till vilken hör elever från första och andra årsklassen, uppgår till minst 25, delas klassen eller gruppen i modersmål under två veckotimmar och i räkning under en veckotimme.

Om antalet elever i kl. II uppgår till minst 25, delas klassen i modersmålet under en veckotimme och i räkning under två veckotimmar.

Om klassens elevantal är minst 21, delas klassen i finska i klasserna III och IV i tvenne grupper, vilka undervisas skilt för sig.

Om antalet elever i klasserna III—VI, eller i undervisningsgrupp till vilken hör elever från nämnda klasser, uppgår till minst 30, delas klassen eller undervisningsgruppen i modersmål under en veckotimme och i räkning under likaså en veckotimme.

Undervisningsgrupp i handarbete och slöjd må i allmänhet inte omfatta flere än 20 elever.

Antal veckotimmar i medborgarskolan, tekniska linjerna
Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, teknilliset linjat
Number of lessons per week in the civic school, technical lines

Läroämne • Oppiaine • Subject	Maskintekniska linjen Koneteknillinen linja Mechanical line		Allmänt tekniska linjen Yleisteknillinen linja General technical line	
	Klass • Luokka • Class			
	VII	VIII	VII	VIII
Religion (eller religionshistoria och sedelära) • Uskonto (tai uskontojen historia ja siveysoppi) • Religion (or history of religions and ethics)	1	1	1	1
Modersmålet: Äidinkieli: <i>Swedish</i> : muntlig framställning och litteratur • suullinen esitystaito ja kirjallisuus • oral delivery and literature	2	2	2	2
skriftlig framställning • kirjoitus • writing	2	2	2	2
Finska • Suomen kieli • Finnish	3	3	3	3
Räkning • Laskento • Arithmetic	2	3	3	3
Bokföring • Kirjanpito • Bookkeeping	1	1	1	1
Samhällslära • Yhteiskuntaoppi • Social science	2	2	2	2
Yrkesvägledning • Ammatinvalintaoppi • Vocational guidance ...	1	1	1	1
Hälsolära • Terveysoppi • Health education	1	1	1	1
Gymnastik och idrott • Voimistelu ja urheilu • Gymnastics and athletics	2	2	2	2
Naturlära • Luonnonoppi • Natural science, theory	2	2	4	5
Arbetsövningar i naturlära • Luonnonopin työharjoitukset • Natural science, practice	—	—	5	10
Yrkeskunskap i metallslöjd (träslöjd) • Metallityön (puutyön) ammattitieto • Metalwork or woodwork, theory	1	1	—	—
Metallslöjd (träslöjd) • Metallityö (puutyö) • Metalwork or woodwork, practice	6	8	—	—
Träslöjd (metallslöjd) • Puutyö (metallityö) • Woodwork or metalwork	3	3	3	—
Huslig ekonomi • Kotitalous • Domestic science	3	—	3	—
Yrkesritning • Ammattipiirustus • Professional design	2	2	1	1
Summa • Total	34	34	34	34

Antal veckotimmar i medborgarskolan, linjerna för handarbete och huslig ekonomi
Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, käsityö- ja kotitalouslinjat
Number of lessons per week in the civic school, needlework and domestic science lines

Läroämne • Oppiaine • Subject	Gemensam linje Yhteinen linja General line	Handarbetslinjen Käsityölinja Needlework line	Linjen för huslig ekonomi Kotitalouslinja Domestic science line	
	Klass • Luokka • Class			
	VII	VIII		
Religion (eller religionshistoria och sedelära) • Uskonto (tai uskontojen historia ja siveysoppi) • <i>Religion (or history of religions and ethics)</i>	1	1		1
Modersmälet: Äidinkieli: <i>Swedish</i> :				
muntlig framställning och litteratur • suullinen esitystaito ja kirjallisuus • <i>oral delivery and literature</i>	2	2		2
skriftlig framställning • kirjoitus • <i>writing</i>	2	2		2
Finska • Suomen kieli • <i>Finnish</i>	3	3		3
Räkning • Laskento • <i>Arithmetic</i>	2	2		2
Bokföring • Kirjanpito • <i>Bookkeeping</i>	1	1		1
Samhällslära • Yhteiskuntaoppi • <i>Social science</i>	2	2		2
Yrkesvägledning • Ammatinvalintaoppi • <i>Vocational guidance</i>	1	1		1
Hälsolära, barnavård och sjukvård • Terveysoppi, lasten- ja sairaanhoito • <i>Health education, nursing</i>	2	2		2
Gymnastik och idrott • Voimistelu ja urheilu • <i>Gymnastics and athletics</i>	2	1		1
Handarbetsteori • Käsityötieto • <i>Needlework, theory</i>	1	1		1
Handarbete och klädvård • Käsityö ja vaatehuolto • <i>Needlework and care of clothes, practice</i>	7	9		5
Hushållsteori • Kotitaloustieto • <i>Domestic science, theory</i> ...	1	1		1
Huslig ekonomi • Kotitalous • <i>Domestic science, practice</i> ...	7	6		10
Summa • Total	34	34		34

Antal veckotimmar i medborgarskolan, affärslinjen
Kansalaiskoulun viikkotuntien lukumäärä, liikelinja
Number of lessons per week in the civic school, commercial line

Läroämne • Oppiaine • Subject	Klass • Luokka • Class			
	VII		VIII	
	Gossar Poikia Boys	Flickor Tyttöjä Girls	Gossar Poikia Boys	Flickor Tyttöjä Girls
Religion (eller religionshistoria och sedelära) • Uskonto (tai uskontojen historia ja siveysoppi) • <i>Religion (or history of religions and ethics)</i>	1	1	1	1
Modersmälet: Äidinkieli: <i>Swedish</i> :				
muntlig framställning • suullinen esitystaito • <i>oral delivery</i>	2	2	2	2
skriftlig framställning • kirjoitus • <i>writing</i>	2	2	2	2
Finska • Suomen kieli • <i>Finnish</i>	4	4	4	4
Handelsräkning • Kauppalaskento • <i>Commercial arithmetic</i>	4	4	4	4
Bokföring • Kirjanpito • <i>Bookkeeping</i>	2	2	2	2
Samhällslära • Yhteiskuntaoppi • <i>Social science</i>	2	2	2	2
Yrkesvägledning • Ammatinvalintaoppi • <i>Vocational guidance</i> ...	1	1	1	1
Hälsolära • Terveysoppi • <i>Hygiene</i>	1	—	1	—

Läroämne · Oppiaine · Subject	Klass · Luokka · Class			
	VII		VIII	
	Gossar Poikia Boys	Flickor Tytöjä Girls	Gossar Poikia Boys	Flickor Tytöjä Girls
Hälsolära, barnavård och sjukvård · Terveysoppi, lasten- ja sairanhoido · Hygiene and nursing	—	2	—	2
Gymnastik och idrott · Voimistelu ja urheilu · Gymnastics and athletics	2	2	2	2
Handelslära och försäljningsteknik · Kauppaoppi ja myyntiteknikka · Theory of commerce and sales technique	1	2	3	2
Ekonomisk geografi och varukunskap · Talousmaantieto ja tavaraoppi · Commercial geography and knowledge of merchandise	2	2	2	2
Maskinskrivning · Konekirjoitus · Typing	3	4	4	4
Metallslöjd · Metallityö · Metalwork	3	—	3	—
Huslig ekonomi · Kotitalous · Domestic science	3	3	—	3
Yrkesritning · Ammattipiirustus · Professional design	1	1	1	1
Summa · Total	34	34	34	34

Antal veckotimmar i hjälpskolan
Apukoulun viikkotuntien lukumäärä
Number of lessons per week in the school for mentally retarded children

Läroämne · Oppiaine · Subject	Klass · Luokka · Class										
	I	II	III	IV	V	VI		VII		VIII	
						G P · B	FI T · G	G P · B	FI T · G	G P · B	FI T · G
Religion · Uskonto · Religion	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Modersmålet: Äidinkieli: Swedish: läsning · lukeminen · reading	5	5	8	8	8	6	6	6	6	6	6
skrivning · kirjoitus · writing	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Räkning · Laskento · Arithmetic	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3
Hembygdskunskap · Kotiseutuoppi Community study	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geografi, naturlära, teckning · Maantieto, luonnontieto, piirustus · Geography, natural science, drawing	—	—	4	5	5	3	3	3	3	1	1
Samhällslära · Yhteiskuntaoppi · Social science	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sång · Laulu · Singing	—	—	1	1	1	—	1	—	1	—	1
Gymnastik · Voimistelu · Gymnastics ...	1	1	2	2	2	3	2	3	2	3	2
Handarbete och slöjd · Käsityö ja veisto Needlework and woodwork	6	6	6	6	8	9	5	8	5	14	5
Huslig ekonomi · Kotitalous · Domestic economy	—	—	—	—	—	—	8	—	7	—	9
Småslöjd · Veisto · Woodwork	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—
Yrkesvägledning · Ammatinvalinta · Vo- cational guidance	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
Finska · Suomen kieli · Finnish	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa · Total	24	24	28	30	32	32	32	32	32	32	32

I klass V kan 4 veckotimmar handarbete utbytas mot huslig ekonomi. Gossar som så önskar, kan i klasserna VI, VII och VIII utbyta 4 veckotimmar slöjd mot huslig ekonomi. I klass VI kan 2 veckotimmar småslöjd utbytas mot yrkesräkning.

3. Läroböcker

Oppikrjät

Textbooks

Vid undervisningen följdes av direktionen godkända läroböcker:

lius—Axelsson, Hello everybody; Björkha-
gen—Spångberg, Tala engelska Speak Eng-
lish jämte övningsbok.

I egentlig folkskola:

Religion: Rosenqvist, Biblisk historia för folkskolan; Psalmboken, Bibeln eller Nya Testamentet.

Modersmålet: Cavonius, Vår läsebok I—IV, Steg för Steg; Cavonius—v. Schoultz, Hos Lisa och Lasse I och II jämte arbetsböcker; Nybond—Smeds, Språklära 1—2.

Rättskrivning: Lilius—v. Schoultz, Vår rättskrivningsbok; Nybond—Smeds, Rättskrivningslära 1—2; Svensk ordlista.

Geografi: Forsander—Back—Järner, Geografi; Finlands Svenska Fokskolläraryörbund, Skolatlas; Holder—Rydefelt—Klockars, Geografi för skolans mellanstadium; Krogerus—Winqvist, Vår Värld 1—2.

Historia: Cavonius—Mickwitz, Historien berättar (klasserna V—VI).

Räkning och geometri: Cavonius—Falck, Vår räknebok och övningshäftet Räkne-
mästaren; Cavonius—Cavonius—Lilius, Räk-
na rätt jämte övningsbok.

Sång: Aulén—Norrmén—Wikström, Första sångboken (klass I); Segerstam, Vår sångbok (högre skolan); Cederlöf—Salonen, Musik i skolan; Tegner, Nu ska vi sjunga; Cederlöf—Pohjola, Ole dole doff.

Naturkunnighet: Sahlberg, Folkskolans naturlära.

Finska: Hartman, Ensi Oppi; Mannil—Hedlund, Första boken i finska; Mannil—Hedlund, Andra boken i finska (klass VI); Kotkatlahti—Grotenfelt, Lär er finska.

Engelska: (frivilligt ämne). Ashton—Olsson Hands up 4 jämte övningsbok; Sonde-

I medborgarskola:

Religionshistoria: E. Sjöberg, Världens religioner; S. Serenius, Kyrkohistoria.

Modersmålet: Hollmerus—Saxén, Svensk prosa I—V; G. Axberger, Litteraturen och vi I—II; Cavonius—v. Schoultz, Vår läsebok VI; Nybond—Smeds, Lärobok i svenska 3.

Medborgarkunskap: Meinander, Samhället vi lever i; övningsblanketter för formulärskrivning; Merikoski, Ung blir vuxen; Jakobsson—Åbonde, Boken om samhället.

Hälsolära: Hellström, Människan, lärobok i hygien.

Finska: Mannil—Hedlund, Andra boken i finska; Kotkatlahti—Grotenfelt, Lär er finska.

Räkning: Cavonius—Falck, Vår räkne-
bok V; Sandström—Jansson—Ivarsson, Räkne-
bok för folkskolans överbyggnader; Cavonius—Falck—Lindholm, Vår räknebok VI.

Naturlära: Geust—Smeds, El- och motorlära.

Materiällära: Arbetskunskap i snickeri.

Textning: Sainio, Opi tekstaamaan; Wulffska textningshäftet.

Bokföring: Jugner, Ordning på pengarna.

Huslig ekonomi: Melander, Kokbok för hem och skola; Leenberg, Klädvård.

Ekonomisk geografi: Lind—Westhagen, Näringsgeografi och varukännedom.

Yrkesval: Yrkesvalet i medborgarskolan jämte arbetsbok.

I hjälpskola:

Religion: Gran—Pihl—Beckman, Min kristendomsbok; Lindholm—Lindskog, Bibliska berättelser och samtal; Rosenqvist, Biblisk historia för folkskolan; Bibeln, Katekesen, Psalmboken; Lemark, Barnets första kristendomsbok (klasserna I—III).

Modersmålet: Borrmann—Salminen—Wigforss, Nu ska vi läsa, del I—V; Brolin, Vårt språk I—III (klasserna IV—VI); Malmqvist—Forsberg, Vad var det jag läste; Bergh—Bjerre—Hage, Dikt och verklighet; Fornander, Min lätta läsebok; Byttner—Edfelt, Andra boken; Lindström—Stenberg, Vi läser; Bjöersdorff—Lundqvist, Mitt modersmål; J. L. Runeberg, Fänrik Ståls Sägner; Nybond—Smeds, Språklära 1—2; Lilius—v. Schoultz, Vår rättskrivningsbok; Nybond—Smeds, Lärobok i svenska 3; Nybond—Smeds, Rättskrivningslära 1—2; Svensk ordlista.

Räkning: Cavonius—Cavonius—Lilius, Räkna rätt I—II; Cavonius—Falck, Vår räknebok och övningshäftet Räkнемästaren I—V.

Geografi: Orrgård—Almhult, Folkskolans geografi, del I; Forsander—Back—Järner, Finlands geografi; Finlands Svenska Folkskolläraförbund, Skolatlas.

Naturlära: Bolin—Bergh—Norén, Folkskolans naturlära I—III.

Historia: Cavonius—Mickwitz, Historien berättar (klasserna V—VI).

Sång: Segerstam, Vår sångbok; Cederlöf—Salonen, Musik i skolan.

Finska: Hartman, Ensi oppi; Mannil—Hedlund, Första boken i finska; Mannil—Hedlund, Andra boken i finska; Kotkatlahti—Grotenfelt, Lär er finska.

Medborgarkunskap: Merikoski, Ung blir vuxen.

Yrkesval: Yrkesvalet i medborgarskolan jämte arbetsbok.

I läsklass:

Religion: Gran—Pihl—Beckman, Min kristendomsbok.

Historia: Cavonius—Mickwitz, Historien berättar.

Räkning: Cavonius—Falck, Vår räknebok samt övningshäftet Räkнемästaren.

Naturlära: Bolin—Bergh—Norén, Folkskolans naturlära (klasserna I—III).

Geografi: Orrgård—Almhult, Folkskolans geografi.

Läsning: Lindström—Stenberg, Vi läser; H. Brogren, Lätt och lustigt; Brolin, Vårt språk I—III (klasserna IV—VI).

Skrivning: Bjöersdorff—Lundqvist, Mitt modersmål; Hassler—Göransson, Arbetsuppgifter och rättskrivningslära.

Finska: Hartman, Ensi oppi; Mannil—Hedlund, Första boken i finska; Mannil—Hedlund, Andra boken i finska; Kotkatlahti—Grotenfelt, Lär er finska.

I hörseleklass:

Samma böcker användes som i normalklasserna. Därutöver i modersmålet Svensk ordbok för döva.

I klass för hjärnskadade:

Modersmålet: Blomberg—Dahlqvist, Läs-lära I—II.

Räkning: Brockstedt, Före räkneboken I—II; Malmer—Widén, Vi räknar.

Under redogörelseåret godkände direktio-nen ytterligare följande nya läroböcker:

I egentlig folkskola:

Naturkunnighet: Mattila—Nyberg—Wertlin—Klockars, Skolans biologi I.

Medborgarfärdighet: Näsman—Westerlund, Jag och min dag.

4.Handledning av undervisningen Opetuksen ohjaus *Supervision*

Specialundervisning Erityisopetus *Special education*

Någon särskild handledning av undervisningen i specialklasserna förekom inte vid de svenskspråkiga folkskolorna under redogörelseåret. Däremot har varje vår anordnats en konferens om specialundervisningens organisation under följande läsår.

Språk Kielet *Languages*

Efter en mångårig försöksundervisning inleddes den obligatoriska undervisningen i finska hösten 1966. Hösten 1967 började undervisningen i engelska såsom ett frivilligt ämne, vari nästan alla elever i klasserna IV—VI deltog.

Läraren i finska i medborgarskolan, hum. kand. Helfrid Olkanen, som befriats från undervisningsskyldighet under sex veckotimmar, svarade för handledningen av lärarna i finska. Handledningen skedde i form av regelbundet återkommande konferenser, provlektioner och övervakning av undervisningen. Därutöver utarbetades övningsskrivningar och provarbetsuppgifter.

Den frivilliga undervisningen i engelska hade ingen särskild handledare.

Fysisk fostran Liikunta *Physical education*

Instruktörer var gymnastiklärarna Thua Heikkinen för flickorna och Thor W. Lind-

holm för gossarna. Vardera hade till uppgift att leda och övervaka den fysiska fostran i skolorna, vilket skedde i form av provlektioner, utarbetande av övningsprogram och övervakning av undervisningen. Därutöver handhade instruktörerna nyanskaffningen av gymnastikredskap till skolorna och planerade reparationerna av dessa. På instruktörerna ankom dessutom att anskaffa ett lånelager av skidor och skridskor.

Instruktören för gossarnas fysiska fostran komponerade och demonstrerade för de olika klasserna gymnastikprogram med stigande svårighetsgrad. Som komplettering uppmanades lärarna betjäna sig av boken Gymnastikprogram i gossgymnastik, vilken tidigare utdelats till skolorna. Under speciella redskapstimmar genomficks övningarna i den hela landets folkskolor omfattande hemmaplanskamp i redskapsgymnastik, som under flere års tid utlysts av Finlands svenska gymnastikförbund. På en hedersam andra plats placerade sig Illergrändens folkskola.

I allmän idrott arrangerades den 16 maj stafettävlingar 4 × 50 m på Djurgårdenssportplan för alla folkskolklasser och medborgarskolan. Dessa tävlingar utgör årligen det avslutande momentet i kampen om vandringsprisen som uppställts för samtliga klasser. De två övriga grenarna är trekamp i friidrott på hösten och skidåkning på vintern. Vandringsprisen för läsåret 1967—68 vanns av klass VIII B i medborgarskolan, klass VI i Topeliussskolan, klass V i Kronohagens folkskola, klass IV i Illergrändens folkskola samt klass III i Botby gårds folkskola.

Bland gossarna i de lägre klasserna var völkerboll det mest guterade av alla bollspel medan korgboll och volleyboll samt handboll,

kompletterade med lämpliga förövningar, spelades i de högre folkskolklasserna och i medborgarskolan. Fotboll dominerade bland bollspelen utomhus. Flitigt spelades också boboll, delvis med något förenklade regler, samt fyra mål och i någon enstaka skola även kungsboll.

För eleverna i klasserna I och II samt flickorna i klasserna III—VIII uppgjorde och demonstrerade instruktören för flickornas fysiska fostran program omfattande frigymnastik, konditionsövningar, redskapsövningar, rytmisk gymnastik med och utan handredskap, bollekar samt ring- och folkdanser. Alla program demonstrerades i klass och lektioner åhördes. För lärare arrangerades demonstrationstillfällen. Eleverna i klasserna III—VI avlade prov för gymnastikmärken.

Flickorna fick öva sig i bollkast, höjdhopp och löpning. I september hölls trekamp omfattande 60 m bollkast samt höjdhopp. Prov för idrottsmärken avlades.

Flickorna i klasserna I och II lekte lätta bollekar av olika slag för uppövning och bollbehandling. Vidare övades bollslagning och förberedande lekar för fyra mål. Flickorna i klasserna III och IV spelade fyra mål och förenklad boboll samt völkerboll förutom de sedvanliga övningarna i bollslagning och bollbehandling. Dessutom hölls teknikövningar med stor boll och förberedande lekar för korgboll. I klasserna V och VI spelades boboll och förenklad korgboll

samt i klasserna VII och VIII dessutom volleyboll.

I enlighet med verksamhetsplanen blev lärarna av instruktörerna uppmanade att under januari och februari ägna gymnastiktimmarna åt skridsko- och skidåkning där det fanns möjlighet till dessa sportgrenar. Ett stort antal elever deltog i den nordiska skolkampen i riksskidning samt avlade dessutom flitigt prov för olika intressesmärken i skidning. Tävlingar om vandringspris och individuella pris i skridskoåkning och skidning arrangerades för såväl flickor som pojkar. Tävlingen i intresseskidning mellan skolorna hölls för fjärde gången.

Simundervisning gavs under fyra lektioner i klasserna III—VIII. Såväl för gossarna som flickorna anordnades simtävlingar, varjämte prov för simmärken avlades. Simkunigheten visade tyvärr fortfarande en otillfredsställande tendens.

Stockholms stad stod som värd för de XX nordiska skolidrottsspelen som hölls den 27—31 maj. Pojkarna placerade sig här på andra plats i friidrott och tredje i fotboll, medan flickorna uppnådde fjärde placering i friidrott och andra i basket.

Handarbete och slöjd

Käsityö ja veisto

Handicrafts

Någon egentlig handledning av lärarna förekom inte under redogörelseåret.

5. Yrkesvägledning

Ammatinvalinnanohjaus

Vocational guidance

Folkskolornas yrkesvägledning anordnades i intimt samarbete med yrkesvägledningens distriktsbyrå i Helsingfors. Enligt läroplanen ägnades i klasserna VII—VIII

en veckotimme åt yrkesorientering. Förutom nödiga läroböcker användes vid undervisningen filmer, bildband o.dyl. Yrkesvägledarna besökte varje VIII klass och redo-

gjorde i samband med föräldramöten om frågor berörande yrkesvalet. Dessutom gjordes studiebesök i olika industriella inrättningar, varvid lärare fungerade som ledare.

För att klargöra elevernas lämplighet för olika yrken avgav lärarna och skolläkaren utlåtanden på en för ändamålet uppgjord blankett. Eleverna och deras föräldrar ifyllde en annan blankett, av vilken elevernas yrkesplaner framgick.

På basen av de erhållna uppgifterna anordnades under vårterminen en personlig yrkesvägledning för eleverna och därefter en mottagning för elevernas föräldrar. Vid terminens slut anvisade byrån de elever, vilka avslutat sin skolgång, på basen av vägledningsresultaten praktikant- och arbetsplatser. Byrån anordnade en fortsatt vägledning för elever, vilka tidigare avslutat sin skolgång.

6. Specialundervisning

Erityisopetus

Special education

För elever, vilka är efterblivna i sin andliga utveckling, särpräglade eller på grund av klen hälsa icke kan följa med undervisningen i egentlig folkskola eller medborgarskola, anordnades lämplig specialundervisning.

Hjälpskola

A p u k o u l u

School for mentally retarded children

Hjälpskolan var placerad i Kronohagens folkskola och omfattade 5 klasser. Klasserna I—III, V—VI och VII—VIII var sammanstatta klasser.

Kontakten mellan skola och hem upprätthölls genom personlig kontakt vid hembesök eller föräldrabesök i skolan, per telefon och genom två för hela skolan gemensamma föräldramöten.

Under vårterminen användes skolan som övningskola för en speciallärarkurs.

Hjälpskolans kuratorsverksamhet handhades under vårterminen som bisyssla av hjälpskolans föreståndare, lärare Ulla Holm-

ström och under höstterminen av lärare Roger Lindholm.

Kuratorsverksamheten omfattade skolfallen i klasserna I—VI, egentliga kuratorfall i klasserna VII—VIII och bland forna elever. Kuratorn gjorde sammanlagt 24 hembesök och blev i ett 30-tal fall uppsökt i skolan, per telefon eller hemma hos sig av föräldrar samt nuvarande och forna elever. Bland orsakerna härtill kan nämnas anpassningssvårigheter i hem, skola och samhälle, arbetslöshet, medling hos myndigheter och placering av eleverna i arbete efter avslutad skolgång.

I samband med yrkesvägledningen företogs exkursioner till olika industrier och arbetsplatser. Eleverna i klass VIII gavs praktisk yrkesorientering.

O b s e r v a t i o n s k l a s s e r

T a r k k a i l u l u o k a t

Classes for emotionally maladjusted children

Elever med anpassningssvårigheter sammanfördes till tre läraravdelningar, vilka arbetade i Kronohagens folkskola. Lågstadiet

omfattade klasserna II—IV, mellanstadiet klasserna V—VI och högstadiet klasserna VII—VIII. Vid undervisningen följdes den normala läsordningen och läroplanen.

Kontakten med föräldrarna upprätthölls genom hembesök och föräldramöten i skolan. En del elever hade kontakthäften för daglig kontakt mellan skola och hem.

Klass för hjärnskadade
Aivovaurioisten luokka
Class for brain injured children

En klass för barn med hjärnskador arbetade i Kronohagens folkskola. Under vårterminen omfattade den sex och under höstterminen åtta elever fördelade på klasserna I—III.

Läroplanen för första och andra klassen följdes i huvudsak. Utöver de fastställda ämnena undervisades barnen i träslöjd och huslig ekonomi. Två elever erhöll behandling av medikalgymnast. Under höstterminen åtnjöt fem elever talpedagogisk behandling.

Klasser för hörselskadade
Huonokuuloisten luokat
Classes for partially deaf children

Två klasser för hörselskadade elever arbetade i Topeliusskolan. Den ena läraravdelningen omfattade klasserna I—II, den andra omfattade under vårterminen klasserna IV, V och VIII samt under höstterminen klasserna IV och VI.

Vid undervisningen följdes gällande läroplan. Särskild vikt lades vid inövande av talet med artikulations- och andra övningar. Eleverna fick också undervisning i att avläsa tal från läpparna.

Klass för döva
Kuurojen luokka
Class for deaf children

Någon klass för döva elever upprätthölls inte under redogörelseåret med svenska som undervisningsspråk.

Klass för synskadade
Heikkonäköisten luokka
Class for partially blind

Någon klass för synskadade elever upprätthölls inte under redogörelseåret med svenska som undervisningsspråk.

Övrig specialundervisning
Muuerityisopetus
Other special education

Undervisning av elever med läs- och skrivsvårigheter · Luku- ja kirjoitushäiriöisten opetus · Children with defects in reading and writing. Under redogörelseåret arbetade tvenne läraravdelningar för elever med läs- och skrivsvårigheter, den ena omfattade klasserna II—IV och den andra klasserna V—VI. I den sistnämnda klassen undervisades barn, vilka under hela skoltiden är i behov av specialundervisning. Modersmålet var det dominerande ämnet och undervisningen individuell. I de övriga ämnena följdes gällande läroplan.

Undervisning av elever med talfel · Puhehäiriöisten hoito · Children with speech defects. Undervisningen av elever med talfel handhades av instruktören i talkonst Anna-Maja Holm-Bergfors.

Undervisningen skedde gruppvis eller individuellt, beroende på talfelens art. Klassläraren, skolläkaren och i en del fall föräldrarna anmälde talfelen.

Talfelens art och fördelning på de olika skolorna framgår av följande tablå:

Skola	R	S	U-Y-Ö	Sj-tj	Stamn.	Övriga	Summa
Annegatans folkskola	3	5	9	—	—	1	18
Botby »	8	10	10	2	1	1	32
Botby gårds »	3	2	2	—	—	—	7
Brändö »	2	8	2	1	4	3	20
Cygnaeussskolan	8	15	6	—	1	2	32
Drumsö folkskola	4	6	—	—	—	1	11
Haga södra »	1	2	3	2	—	—	8
Hjälpskolan	3	5	3	—	—	2	13
Illergrändens folkskola	4	—	3	3	—	1	11
Kasbergets »	2	2	1	—	—	—	5
Kottby »	7	6	5	1	—	—	19
Kronohagens »	—	—	4	3	—	—	7
Kårböle »	2	7	—	—	—	—	9
Munksnäs »	6	13	3	1	1	2	26
Topeliussskolan	6	9	6	4	—	—	25
Vallgårds folkskola	6	4	5	2	—	3	20
Summa	65	94	62	19	7	16	263

Undervisning på sjukhus och i hemmet Sairaala- ja kotiopetus · Tutoring in hospitals and at home. Vid behov kan undervisning ordnas i hemmet eller på sjukhus för elever, vilka på grund av långvarig sjukdom inte

kan delta i skolundervisningen. Under redogörelseåret erhöll tre elever undervisning på sjukhus och två i hemmet. Undervisningen omhänderhades av timplärare.

B. KOMPLETTERANDE OCH UNDER FRIA FORMER GIVEN UNDERVISNING OCH HANDLEDNING

TÄYDENTÄVÄ JA VAPAAMUOTOINEN OPETUS JA OHJAUS

Supplementary and extracurricular instruction and guidance

1. Skolbiblioteken

Koulukirjastot

School libraries

Inom ramen för skolbiblioteksverksamheten upprätthöll varje skola ett elevbibliotek inrymmande för de olika åldersgrupperna lämplig läsning avsedd för hemlån, ett lärarbibliotek innehållande referenslitteratur, i varje klassrum ett klassbibliotek bestående av uppslagsverk och andra arbeten i anslutning till lärokursen samt serieböcker, dvs. av läro- och läseböcker bildade bokserier omfattande flere exemplar av samma bok för användning under lektionerna.

Skolbibliotekarierna svarade för skötseln

av resp. skolas bibliotek och ombesörjde nyanskaffning, katalogisering, reparationer, inventering och avskrivning samt ordnade i samråd med skolans övriga lärare utlåningen, som i de flesta fall sköttes av klasslärarna. Dessa hjälpte genom råd och anvisningar eleverna tillrätta vid val av lämplig läsning.

Höstterminen 1968 inrättades ett nytt skolbibliotek i den nystartade skolan i Ärvings.

Anslagsfördelningen, bokantalet i elevbiblioteken samt boklånens antal framgår av följande:

Skola	Anslag mk	Böcker	Boklån
Annegatans folkskola	91	1 584	2 119
Botby »	144	674	2 532
Botby gårds »	88	322	1 282
Brändö »	120	752	2 542
Cygnaeusskolan	200	3 165	3 736
Drumsö »	164	691	3 094
Haga norra »	81	554	1 231
Haga södra »	82	1 401	425
Hertonäs »	84	1 024	1 231
Illergrändens »	91	361	690
Kasbergets »	100	105	485
Kottby »	112	652	1 324
Kronohagens »	161	1 762	3 386
K-klasserna	93	1 308	445
Kvarnbäckens folkskola	124	524	1 397
Kårböle »	96	809	1 204
Malm »	70	561	471
Munksnäs »	230	1 516	5 235
Månsas »	86	575	1 423
Nordsjö »	76	623	895
Sockenbacka »	68	540	996
Staffansby »	62	645	782
Topeliusskolan	240	3 684	7 479
Vallgårds folkskola	150	2 557	2 185
Medborgarskolan	133	828	1 691
Årvingss folkskola	—	48	—
Summa	2 946	27 265	48 280

2. Audiovisuell verksamhet

Audiovisuaalinen toiminta

Use of audio-visual means

Grammofonskivor. På svenska folkskolkansliet uppbevarades ett lånelager omfattande 200 musikskivor, 150 skivor med djurlåten samt ett mindre antal med sagor och barnpjäser.

Skivorna utlånades till lärarna, vilka i samband med undervisningen spelade dem på skolornas skivspelare. En portabel skivspelare fanns för utlåning till de skolor, där sådan saknades.

Filmer. Undervisningsfilmer användes i syfte att hjälpa lärarna att åskådliggöra

lektionerna. Det med de finska folkskolorna gemensamma utlåningsarkivet för filmer och apparater fortsatte sin verksamhet som förut under ledning av läraren Onni Laukama. Nya undervisningsfilmer anskaffades under året. Vid slutet av redogörelseåret var undervisningsfilmernas antal 215 med sammanlagt 513 kopior.

Bildband. Samtliga skolor förfogade över bildbandsapparater och bildband, dels i färg, dels i svart och vitt. Bildbanden användes främst vid undervisningen i hembygds-

kunskap och geografi, men även vid undervisningen i bl.a. religion, för vilket ämne serier i färg anskaffades under året.

Magnetofoner. Under året anskaffades

magnetofoner jämte magnetofonband till samtliga skolor. De användes huvudsakligen vid undervisningen i språk, främst engelska.

3. Religionsundervisning för grekisk-ortodoxa elever

Ortodoxisten lasten uskononopetus

Instruction in Greek-Orthodox Religion

Under redogörelseåret anordnades i de svenskspråkiga folkskolorna ingen religions-

undervisning för elever med ortodox trosbekännelse.

4. Undervisning i etik och religionshistoria

Siveysopin ja uskontojen historian opetus

Instruction in Ethics and History of Religions

Den i folkskollagen föreskrivna undervisningen i etik och religionshistoria, som meddelas elever vilka enligt religionsfrihetslagen

är befriade från religionsundervisningen, förekom inte i de svenskspråkiga folkskolorna under redogörelseåret.

5. Konstfostran

Taidekasvatus

Art education

Intresset för teater stimulerades under redogörelseåret genom besök på Svenska teatern, där klasserna VII—VIII såg Holbergs 'Den rastlöse' och klasserna III—V vid årsskiftet Olsonis 'Fracassos fasligheter'.

För att höja intresset för litteratur och framställningskonst meddelades i klasserna II—VIII undervisning i talkonst. I undervisningsprogrammet ingick taltekniska övningar, fantasiövningar, prosa- och dikt-läsning, barnteater osv. Eleverna berättade sagor, inövade små teaterpjäser, dramatiserade dikter, diskuterade och kritiserade. För skolfesterna inövades program. Verksamheten leddes av instruktören i talkonst Anna-Maja Holm-Bergfors.

Elevernas musikintresse tillvaratogs på olika sätt. Sång- och musikklubbar verkade i nio skolor. I Kronohagens folkskola ledde lärare Sigurd Sid en elevteater, som framträdde vid flere olika festtillfällen samt i radio och television. Blockflöjts- och orkestergrupper arbetade i två skolor.

För att stimulera intresset för målarkonsten finns en kollektion reproduktioner, som representerar 33 av de mest kända mästarna från Giotto till Picasso. Som handledning för lärarna finns en »konstanalys» om 14 stencilerade sidor. Reproduktionerna, som var inramade, ambulerade under året mellan de större skolorna.

6. Klubbverksamhet

Kerhotoiminta

Club activities

Under vårterminen var 19 elevklubbar och ungdomsklubb verksam med inalles 380 deltagare. Under höstterminen sjönk antalet elevklubbar till 13, medan ingen ungdomsklubb var i verksamhet. Deltagarantalet dalade till 324. Verksamhetsformer var handarbete, småslöjd, musik och sång, engelska, gymnastik samt bollspel.

7. Exkursionsverksamhet

Retkeilytoiminta

Excursions

Förutom de studiebesök samt besök på museer och utställningar, vilka företogs inom ramen för undervisningsplanen, gjordes vid slutet av vårterminen ett antal exkursioner inom landet. Dessa exkursioner finansierades av eleverna själva med inkomster som erhållits genom fester, basarer, lotterier o.dyl.

8. Samarbete mellan skola och hem

Kodin ja koulun yhteistyö

Parents-teachers activities

Samarbetet fortgick under redogörelseåret enligt tidigare former. Föräldrarna till elever i 45 klasser kallades till rådplägningsmöten, vid vilka förekom diskussion, föredrag, elevuppträdanden samt kaffeservering. Ett särskilt aktuellt diskussionsämne utgjorde elevernas övergång till läroverk och yrkesskolor. De flesta klasslärarna sökte under året olika elevers hem för att med föräldrarna diskutera uppfostringsfrågor. Likaså inbjöds föräldrarna att åhöra undervisningen i ett antal klasser, varvid ofta nyheter i undervisningen demonstrerades. Elevernas föräldrar inbjöds i regel att närvara vid skolfesterna.

9. Försöksverksamhet

Koulukokeilu

School experimental work

I de svenskspråkiga folkskolorna förekom inte under redogörelseåret någon försöksverksamhet motsvarande den, som inletts i de finskspråkiga folkskolorna med en frivillig klass IX.

VIII. SKOLSOCIAL VERKSAMHET KOULUSOSIAALINEN TOIMINTA

School social work

1. Skolläkarnas och -sköterskornas verksamhet

Koululääkärien ja -hoitajien toiminta

School medical work

Följande statistik omfattar såväl de finskspråkiga som de svenskspråkiga folkskolornas hälsovård under redogörelseåret.

Hälsovårdsverkets avdelning för skolhälsovård har till uppgift att ombesörja hälsovårdsarbetet i folkskolorna samt att leda och övervaka verksamheten vid folkskolornas byråer för uppfostringsfrågor och skoltandvårdsanstalten. Hälsovårdsarbetet leds av skolöverläkaren, som underlyder stadsläkaren.

Redogörelseåret fungerade med. o. kir.dr Anja Helve under tiden 1. 1—31. 3 som t.f. skolöverläkare samt fr.o.m. 1. 4 som ordinarie. Förutom skolöverläkaren var 9 skol-läkare och jämte skolöversköterskan L.-M. Pätälä 40 skolsköterskor anställda, av vilka 3 vid de svenskspråkiga folkskolorna. Vid sidan av sitt egentliga arbete utförde 3 hälso-systrar skolsköterskearbete. Fyra special-sköterskor verkade vid folkskolornas öron- och ögonpolikliniker samt vid polikliniken för röst- och talrubbingar. Dessutom arbetade en medikalgymnast vid klasserna för hjärnskadade elever och en hjälpsköterska vid öronpolikliniken.

I enlighet med gällande stadga läkarundersöktes eleverna i I, III och VII klasserna. Dessutom granskades samtliga klassers kontrollelever, varjämte ökad uppmärksamhet fästes vid elevernas hälsovård i klass IV.

Sammanlagt blev 6 701 elever från I, 6 755 från III och 1 296 från VII klasserna systematiskt undersökta av skolläkarna.

Läkarna hade regelbundna mottagningar i

skolorna. Till dessa mottagningar sändes elever av lärarna och sköterskorna på grund av sjukdom eller annan orsak. Elevernas föräldrar bereddes även tillfälle att med läkarna diskutera sina barns hälsotillstånd. Fastän vården av sjuka elever inte hör till skolläkarnas åligganden, gav de likväl av praktiska skäl ordinationer i lindrigare sjukdomsfall samt första hjälp vid olycksfall.

Skolläkarnas mottagningar besöktes av sammanlagt 39 766 elever. I detta antal ingår bl.a. 21 895 kontrollbesök, varav 7 596 gällde granskningar av elevernas hållning och 6 245 var undersökningar i samband med sommarkoloniverksamheten. Hållningsgymnastik erhöll 1 454 elever. Förbättrad hållning kunde konstateras i 1 074 fall.

Antalet olycksfall i skolan minskade något i jämförelse med föregående år. Redogörelseåret sändes sammanlagt 891 elever till olika sjukhus förstahjälpestationer mot 1 058 elever år 1967.

I december gjordes en ny enkät angående elevernas handtvättningsvanor och -möjligheter före skolmåltiderna, varvid undersökningen utsträcktes till att omfatta även hygienien på skoltoaletterna och användningen av duscharna. Det visade sig att någon förbättring i elevernas handtvättning jämfört med föregående år inte inträffat. Likaså framgick av undersökningen, att skäl föreligger att fästa allvarlig uppmärksamhet vid hygienien på elevtoaletterna och att användningen av duscharna bör effektiveras.

För skolläkarna och -sköterskorna anord-

nades en studiedag, varvid ungdomens narkotikamissbruk berördes. En enkät angående elevernas i medborgarskolan inställning till narkotika utfördes under året.

Skolöverläkaren gav eleverna i Kajsa-niemi finska folkskolas nionde klass sexualundervisning i anslutning till lektionerna i medborgarfärdighet.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut av den 26. 2. 1968 erhöil skolläkarna rätt att re-

mittera ett begränsat antal elever till laboratorie- och röntgenundersökning vid distriktsläkarnas laboratorier. Antalet elever som av skolläkarna förpassades till olika sjukhus polikliniker för ytterligare undersökning eller specialvård var under redogörelse-året 8 979 mot 10 002 år 1967.

Följande tablå visar fördelningen av de elever, vilka erhållit remiss för kompletterande undersökningar och specialvård.

Elever som erhållit remiss för specialundersökning och -vård

Erikoistutkimuksiin ja -hoitoon lähetetyt oppilait

Pupils remitted to special examinations and treatment

Anstalt · Laitos · Institution	Barn Lapsia Children	Anstalt · Laitos · Institution	Barn Lapsia Children
Tuberkulosbyrån	258	Öronpoliklinikerna:	
Barnpoliklinikerna:		Folkskolornas	1 899
Aurora	446	Stengård	102
» kardiologiska station	77	Universitetscentralsjukhusets	73
Universitetscentralsjukhusets	39	Medicinska polikliniker	35
» kardiologiska station	19	Polikliniken för hudsjukdomar	221
Kirurgiska polikliniker:		Rådgivn.byrå för uppfostr.frågor,	
Aurora	1 231	finskspråkig	589
Invalidstiftelsens	249	svenskspråkig	79
Övriga	74	Hesperia nervpoliklinik	14
Ögonpoliklinikerna:		Folkskolornas poliklinik för röst- och	
Folkskolornas	2 929	talrubbingar	332
Stengård	23	Övriga specialpolikliniker	52
Universitetscentralsjukhusets	238		
		Summa · Total	8 979

Skolsköterskorna gjorde varje vecka en anmälan till skolöverläkaren om förekommande epidemiska sjukdomar. Hälsovårds-

verket förde en fortlöpande statistik över dessa. Sjukdomarna under året framgår av följande tablå:

I skolorna inträffade fall av smittsamma o.a. akuta sjukdomar
 Kouluissa sattuneet tarttuvat ja muut äkilliset taudintapaukset
Contagious and other sudden cases of illness at the public elementary schools

Epidemiska sjukdomar · Kul- kutauteja · <i>Epidemic diseases</i>	Fall Tapa- uksia Cases	%	Övriga sjukdomar · Muita tau- teja · <i>Other diseases</i>	Fall Tapa- uksia Cases	%
Scarlatina	131	0.5	Pneumonia	231	0.8
Pertussis	1	0.0	Otitis media suppurativa ac.	779	2.8
Meningitis serosa	27	0.1	Bronchitis ac.	426	1.5
Encephalitis infectiosa	5	0.0	Sinuitis max.	166	0.6
Morbilli	1 602	5.8	Gastroenteritis ac.	1 531	5.6
Rubeola	929	3.4	Impetigo	131	0.5
Varicellae	1 053	3.8	Febris rheumatica	4	0.0
Parotitis epidemica	1 202	4.4	Appendicitis ac.	66	0.2
Hepatitis infectiosa	1	0.0	Pyelocystitis ac. etc.	84	0.3
Inf. ac. nasophar.	14 401	52.4	Helminthiasis (oxyuriasis) ..	31	0.1
Influenza	2 101	7.6	Scabies	15	0.0
Paratyphus	2	0.0	Morbi alii	58	0.2
Tonsillitis ac.	2 566	9.4			
			Summa · Total	29 543	100.0

Jämfört med år 1967 visade totalantalet sjukdomsfall en liten ökning, vilken bl.a. berodde på att fallen av mässling var betydligt flera.

Under redogörelseåret avled sammanlagt 5 elever.

Den i tuberkuloslagen förutsatta röntgenundersökningen av personalen vid folkskolorna anordnades på sätt som i skolstyrelsens cirkulär meddelats. Skolornas föreståndare tillsåg, att alla som hörde till personalen företedde sitt tuberkuloskontrollkort med tuberkulosbyråns eller specialläkares anteckning om företagen undersökning. Föreståndarna tillställde tuberkulosbyrån en förteckning häröver.

Antalet röntgenundersökta elever i skolorna var sammanlagt 1 859. Aktiv tuberkulos kunde inte konstateras hos någon av dem.

Antalet utförda tuberkulinprov uppgick

till 15 252 och vaccinationernas antal till sammanlagt 18 101.

Läkarna utförde under redogörelseåret reglementsensliga undersökningar i klasserna och fäste härvid uppmärksamhet vid sanitära frågor.

De läkarutlåtanden som eleverna i klass VIII erhöi i samband med yrkesvägledningen gavs under höstterminen i en del fall försöksvis i form av rådplågningar. På grund härav minskade de skriftliga utlåtandena från 954 till 267.

I Aleksis Kivi-skolan hade skolläkarna en gång i veckan rådplågning med skolkuratoren om de fall denna handlagt. Skolläkare deltog även i den delegations sammanträden, som organiserade skolkuratorns verksamhet.

Skolsköterskorna hade regelbundna mottagningar i skolorna. Följande siffror belyser deras verksamhet:

Vägda barn	61 979	Hälsotimmar	1 721
Synundersökningar	18 761	Besök på mottagningarna	67 695
Hörselundersökningar	6 921	Övriga specialundersökningar	
Hälsoundersökningar i klasserna ..	74 228	(urinprov m.m.)	9 270

Skolläkarna och -sköterskorna utvalde de elever, vilka ur hälsosynpunkt var i behov av sommarrekreation. Sommarkoloniernas ledare utvalde eleverna på grund av sociala och andra förhållanden. Hälsovårdsverket

skötte dejoureringen beträffande sommarkolonierna. Skolläkarna besökte ofta kolonierna samt förrättade på försommaren en granskning av de hygieniska förhållandena vid dem.

2. Verksamheten vid polikliniken för röst- och talrubbningar

Puhe- ja äänihäiriöpoliklinikan toiminta

Out-Patient Department for Speech and Voice Disorder

Undersökningarna av folkskolbarnens röst- och talrubbningar vidtog den 14. 11. 1967 i öronpoliklinikens mottagningslokal. Från och med redogörelseårets början försiggick den foniatriska undersökningen och vården i skolläkarens mottagningslokal i Kronohagens svenskspråkiga folkskola. Den 1 september flyttade polikliniken in i egna mottagningsutrymmen vid Bulevarden 1. Under tiden 1. 6—31. 8 var polikliniken stängd på grund av semestrar.

Tjänsten som t.f. foniatriläkare sköttes av med.l.c. Leena Vaheri. Vid polikliniken tjänstgjorde från årets början en skolsköterska. Den 1. 10 fick kliniken en egen talterapeut, vilken tjänst innehades av hum. kand. Sari Kaukonen.

Poliklinikens verksamhet går närmast ut

på att undersöka elever med röst- och talrubbningar. Dessutom vidtogs foniatriska och polikliniska vårdåtgärder, närmast vård av röstrubbningar, stamning och andra talrubbningar vilka kräver en långvarig och individuell terapi. Frenulotomi gjordes i 26 fall. Terapin fick dock en större omfattning först sedan talterapeuten började sin verksamhet. Förutom det egentliga polikliniska arbetet företogs kartläggande undersökningar av antalet barn med röst- och talrubbningar i de olika folkskolorna samt av föreliggande vårdbehov.

Polikliniken besöktes av såväl finsk- som svenskspråkiga folkskolelever. Redogörelseåret noterades 398 försttagångsbesök och 529 förnyade besök eller 927 besök inalles.

De nya patienternas vanligaste diagnoser
 Ensikertalaisten yleisimmät diagnoosit
The most common diagnoses of the new patients

Talrubbingar · Puhehäiriöt · <i>Speech disorders</i>	Antal Luku Number	Rörstrubbingar · Äänihäiriöt · <i>Voice disorders</i>	Antal Luku Number
Dyslalia centralis	61	Dysphonia habitualis	180
Dyslalia functionalis	216	Dyslalia psychogenea	7
Dyslalia audiogenea	16	Rhinolalia	48
Dysphemia	55	Laryngitis	26
Dyslalia mechanica	41		

Kartläggande undersökningar gjordes i 50 folkskolor. Sammanlagt granskades 6 301 elever, varvid 2 223 (35 %) konstaterades lida av röst- eller talrubbingar. Antalet röst- och talrubbingar var 2 639, varav 1 996 tal- och 643 röstrubbingar. Granskningarna skedde främst i klasserna I och II och även lindriga fall medräknades.

Följande diagnoser gäller de barn vilka behandlades av talterapeuten:

	Antal
Centrala talrubbingar	12
Enskilda ljudfel	17
Talrubbingar hos lombohörda	1
Stamning	9
Nasalt tal	2

3. Ögonpoliklinikens verksamhet
 Silmäpoliklinikan toiminta
Eye Clinic

Folkskolornas ögonpoliklinik hade såsom tidigare sin mottagning förlagd till Kronohagens svenska folkskola. Som läkare vid kliniken fungerade med.lic. Esko Honkonen. Polikliniken var stängd under tiden 1. 7—

15. 8 på grund av personalens semestrar.

Under redogörelseåret gjorde de svensk- och finskspråkiga folkskolornas elever sammanlagt 3 104 besök vid ögonpolikliniken, av vilka 3 002 var första besök.

De nya patienternas vanligaste diagnoser
 Ensikertalaisten yleisimmät diagnoosit
The most common diagnoses of the new patients

	Antal Luku Number		Antal Luku Number
Amblyopia	72	Hordeolum	16
Astigmatismus	117	Hyperopia	296
Blepharitis	32	Myopia	250
Conjunctivitis acuta	36	Pro observatione	125
Conjunctivitis follicularis	153	Strabismus concomitans	49
Heterophoria	193		

4. Öronpoliklinikens verksamhet

Korvapoliklinikan toiminta

Ear Clinic

Folkskolornas öronpoliklinik verkade under redogörelseåret i Kronohagens folkskola. Som läkare fungerade med.lic. Sirkka Kankkunen, specialist på öron-, näs- och strupsjukdomar. Förutom de vanliga hörselundersökningarna av folkskolelever utfördes speciella hörselundersökningar samt gavs vård i två klasser för hörselsvaga i Kajsa-niemi finska folkskola, i tre klasser för döva i Lappvikens finska folkskola samt i två klasser för hörselsvaga i Topeliuskolan. Undersökningar med audiometer utfördes till ett antal av sammanlagt 4 047.

Under redogörelseåret gjorde de svensk- och finskspråkiga folkskolornas elever sammanlagt 2 669 besök vid öronpolikliniken, av vilka 2 161 var första besök.

Under sommaren gjordes 538 öron-, näs- och strupundersökningar av elever, vilka från höstterminens början skulle vidta sin skolgång.

Bland företagna vårdåtgärder kan nämnas: punctio sin.max. 28, paracentesis 269, polizer-uppblåsning 87 och kauterisationer 25. Tonsilloperationer ordinerades i 109 och abrasio i 277 fall.

De vanligaste diagnoserna

Yleisimmät diagnoosit

Most general diagnoses

	Antal Luku Number		Antal Luku Number
Cerumen obturans	199	Degeneration n. cochl.	158
Otit. ext.	118	Rhinitis allergica	69
Otit. med. adhaesiva chr.	8	Infectio ac.	415
Otit. med. supp. ac.	29	Sinuitis max.	143
Otit. med. supp. chr.	32	Hypertrophia tons. phar.	408
Residua post. otit. med.	125	Hypertrophia tons. palat.	66
Catarrhus tub. audit.	244	Tonsillitis chr.	100
Otosalpingitis	75	Pro obs.	639

5. Skoltandvården

Kouluhammashoitto

Dental care

Vid skoltandvårdsanstalten, som underlyder hälsovårdsnämnden, gavs kostnadsfri tandvård åt elever i folkskolorna. Under redogörelseåret var 36 skoltandkliniker i verk-

samhet: centralkliniken samt de i skolhus förlagda filialklinikerna i Aleksis Kivi-skolan, i Backas, Baggböle, Berghäll, Botby, Botby gård, Brändö, Djurgården, Drumsö,

Edesviken, Hertonäs, Igelkottsvägen, Kasberget, Kottby, Kvarnbäcken, Kårböle, Lappviken, Malm, Mejlans, Munkshöjden, Munksnäs, Månsas, Nedre Malm, Nordsjö, Norra Haga, Parkstad, Poroviken, Röddbergen, Rönnbacka, Sockenbacka, Vallgård, Åggelby och Ärvings samt Haga yrkesskolas och Vallgårds yrkesskolas tandkliniker. För behandling av specialfall verkade dessutom en tandreglerings-, röntgen- och kirurgisk avdelning.

Resultat av granskningarna:

	Egentlig folkskola	Medborgarskola
Granskade elever	27 538	3 810
I behov av vård	21 648	3 228
Friska	197	2

Vård:

Slutbehandlade under året	20 060	2 471
Antal besök	81 638	11 466

Tandbehandlingarnas antal och art efter skoltyp

Oppilaiden hampaiden käsittelyjen laatu ja lukumäärä koulumuodoittain

Number and nature of treatments at the School Dental Clinics by school type

Behandling • Käsittely • Treatment	Egentl. folkskola Vars. kansakoulu Elementary school	Medborgarskola Kansalaiskoulu Civic school	Summa Total
Extraktioner: Poisottoja: <i>Extractions:</i>			
mjölkttänder • maitohampaiden • <i>temporary teeth</i>	9 754	213	9 967
permanent tänder • pysyvien hampaiden • <i>permanent teeth</i>	626	146	772
Kauterisationer • Kauterisaatioita • <i>Devitalizations</i>	1 658	416	2 074
Rotbehandlingar • Juurikäsittelyjä • <i>Root canal treatments</i>	2 193	683	2 876
Rotfyllnader • Juuritäytteitä • <i>Root fillings</i>	1 715	472	2 187
Plomberingar • Paikkauksia • <i>Fillings</i>	70 701	13 495	84 196
Icke specificerade • Erittelemättömiä käsittelyjä • <i>Not specified</i>	46 797	9 310	56 107
Summa • Total	133 444	24 735	158 179

Vid den kirurgiska avdelningen granskades under redogörelseåret tandgården hos 1 081 elever vilket ledde till 4 121 behandlingar. Extraktioner av permanenta tänder förekom i 783 och operationer i 38 fall. 208 elever fick behandling på grund av tandolycksfall. Dessa samt tidigare års olycksfallspatienter besökte avdelningen sammanlagt 1 201 gånger.

Vid tandregleringsavdelningen undersöktes 497 nya patienter av vilka 432 erhöll vård. 377 fall slutbehandlades. Besöken var sammanlagt 5 899 och vårdåtgärderna 7 458.

Vårdkostnaderna vid skoltandvårdsanstalten belöpte sig till sammanlagt 2 101 830 mk eller c. 84.50 mk per elev. Redogörelseåret uppgick statsbidraget till 987 899 mk.

6. Verksamheten vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor

Kasvatusneuvolan toiminta

Child Guidance Centre

Byrån är belägen vid Andra linjen 16 och underlyder administrativt hälsovårdsnämnden.

Skolpsykiaterns tjänst handhades av barnpsykiatern, med.lic. Gustav Amnell och skolpsykologens av fil.mag. Gunnel Holmström.

Timanställd t.f. psykolog var under tiden 1. 9—31. 12 fil.mag. Britt-Marie Thilman. Socialsköterska var socionom Anita Degerman och byråbiträde fröken Svea Blomqvist. Dessutom verkade vid byrån tvenne deltidsanställda psykologpraktikanter, hum.kand. Solweig von Alfthan under tiden 4. 3—30. 6 och fil.kand. Kerstin Strander under tiden 2. 9—30. 10.

Redogörelseåret undersöktes vid byrån sammanlagt 307 barn, av vilka 150 gick i folkskola. De övriga 157 var svensktalande barn i Helsingfors som inte besökte folkskola.

Psykiatern, psykologen och socialsköterskan hade gemensamma konferenser om varje undersökt barn. Till skolmyndigheter, barnskyddsverket eller övriga instanser avgavs sammanlagt 198 utlåtanden. Vidare konfererade denna arbetsgrupp om gemensamma fall med folkskolinspektören och barnskyddsverket. Dessutom hölls på byrån konferenser med 17 folkskollärare varvid 120 elever dryftades. Arbetsgruppen besökte fritidshemmet Ahtola och bekantade sig med dess verksamhet. Byrån besöktes av docent Stina Sandels från Barnpsykologiska forskningsinstitutionen i Stockholm samt distriktssjuksköterskan Gunvor Olsson från Östersund.

Psykologen och socialsköterskan hade en dag i veckan mottagning till kl. 18, skolpsykiatern till kl. 19.

Skolpsykiaterns verksamhet Koulupsykiatrin toiminta School psychiatrist

Skolpsykiatern undersökte sammanlagt 113 folkskolbarn och hade samtal med 141 föräldrar. Det sammanlagda antalet besök var 370, av vilka 173 barnbesök och 197 föräldrabesök. Tre barn gick hos skolpsykiatern för fortsatt terapeutisk behandling. Tre för-

äldrar besökte regelbundet under en längre tid skolpsykiatern för samtal. Det sammanlagda antalet terapibesök var 71, varav 41 kom på barnens och 30 på föräldrarnas del.

Skolpsykiatern besökte under höstterminen regelbundet en gång i veckan Kronohagens folkskola, varvid han även hade diskussioner med lärarna i specialklasserna om enskilda fall. Skolpsykiatern deltog i november i Munksnäs svenska folkskolas föräldramöte och redogjorde härvid för byråns verksamhet.

Skolpsykologernas verksamhet

Koulupsykologien toiminta School psychologists

Psykologerna utförde testningar och gav utlåtanden på basen av dessa om 123 barn. I 26 av fallen gavs utlåtanden grundade på enbart psykologisk undersökning; i 11 fall gav psykologerna utlåtanden om barnet till föräldrarna på basen av en psykologisk-social undersökning. I samband med undersökningarna hade psykologerna 114 telefonsamtal med lärare och föräldrar. Två folkskolbarn besökte byrån regelbundet för lekterapi, sammanlagt 45 gånger.

Under vårterminen blev 41 underåriga barn som sökte inträde till folkskola grupp-testade med Eva Malmqvists skolmognadsprov. Av dessa rekommenderades 20 att efter ett kompletterande individualtest börja sin skolgång som underåriga.

Gruppskolmognadsprövningar med Lehtovaaras skolmognadstest utfördes i början av höstterminen i 18 skolor, varvid 395 förstaklassister deltog. Under vårterminen företogs grupp-testning av klasserna III och IV i Kronohagens folkskola samt klass IV i Topeliuskolan, vari sammanlagt 62 elever

deltog. Under höstterminen utfördes kontrolltestning av eleverna i hjälpskolans IV och VIII klasser.

Skolpsykologen besökte en gång i veckan specialklasserna i Kronohagens folkskola för observation av eleverna samt för att rådgöra med lärarna om praktiska frågor.

Till psykologens arbetsuppgifter hörde även handledning av de två psykologpraktikanterna, vilka tjänstgjorde vid byrån.

Skolpsykologen presenterade byråns verksamhet och höll föredrag om barnpsykologiska frågor vid föräldramöten i Vallgårds folkskola, Topeliuskolan och Kottby folkskola. Dessutom presenterades verksamheten för elever vid Social- och kommunalhögskolan, vilka även gjorde studiebesök på byrån.

Skolpsykologen deltog under redogörelseåret i den av Finlands Psykologförbund och Finlands psykoanalytiska förening anordnade tvåspråkiga kursen i psykoterapi samt erhöll dessutom personlig handledning i terapi beträffande de av byrån behandlade fallen.

Socialsköterskans verksamhet

Sosiaalihoitajan toiminta
Social worker

Socialsköterskan intervjuade under verksamhetsåret barnens föräldrar eller annan vårdare av barnet i 96 fall. Dessutom hade hon 67 vårdamtal och gjorde 2 hembesök. Hon stod i kontakt med skolsköterskorna och inspektriserna vid barnskyddsverket 68 gånger. Soc.stud. Linnea Johansson från Svenska social- och kommunalhögskolan praktiserade mellan 24. 9—5. 12 två dagar i veckan på byrån som socialkuratorselev och erhöll handledning av socialsköterskan. För ett par hälsosysterelever redogjorde socialsköterskan om byråns verksamhet.

Socialsköterskan deltog i XIVth International Conference on Social Welfare i Otnäs den 18—24. 8 samt i ett seminarium om familjeterapi, som Förbundet för uppfostringsrådgivningsbyråerna och Sosiaalityöntekijäin Liitto r.y. höll på Degerö den 31. 8—1. 9.

Vid rådgivningsbyrån undersökta fall
Kasvatusneuvolassa tutkitut tapaukset
Cases examined at the Child Guidance Centre

Undersökning · Tutkimus · Examination	Tidigare fall		Summa Total
	Nya fall Uusia tapauksia New cases	Uusintoja Former cases	
Psykiatrisk-psykologisk-social · Psykiatrinen-psykologinen-sosiaalinen <i>Psychiatric-psychologic-social</i>	47	35	82
Psykiatrisk-social · Psykiatrinen-sosiaalinen · <i>Psychiatric-social</i>	—	3	3
Psykologisk-social · Psykologinen-sosiaalinen · <i>Psychologic-social</i>	8	3	11
Psykiatrisk · Psykiatrinen · <i>Psychiatric</i>	4	20	24
Psykologisk · Psykologinen · <i>Psychologic</i>	4	22	26
Psykologisk-psykiatrisk · Psykologinen-psykiatrinen · <i>Psychologic-psychiatric</i>	1	3	4
Summa · Total	64	86	150

I följande tablåer har de på rådgivningsbyrån undersökta barnen fördelats enligt ålder och kön, familjeförhållanden samt an-

mälaren av fallen och anmälningens huvudorsak:

Ålder · Ikä · Age	Gossar Poikia Boys	Flickor Tyttojä Girls	Summa Total
6 år · vuotta · years	3	—	3
7 » » »	13	5	18
8 » » »	16	6	22
9 » » »	19	8	27
10 » » »	13	7	20
11 » » »	13	7	20
12 » » »	8	6	14
13 » » »	3	3	6
14 » » »	6	1	7
15 » » »	8	2	10
16 » » »	—	3	3
Summa · Total	102	48	150

Huvudorsaken till anmälan Ilmoituksen pääsyy Reason for reporting	Antal Luku Number	%
Nervösa symptom på känslighet	18	12.0
Anpassningssvårigheter	37	24.7
Övriga symptom	9	6.0
Fastställande av utvecklingsnivån	44	29.3
Skolsvårigheter:		
läs- och skrivsvårigheter	22	14.7
övriga	20	13.3
Summa · Total	150	100.0

Familjeförhållande · Perhesuhde Family relation	Antal Luku Number
Föräldrarna sammanbor	99
Barnet i moderns vård:	
modern ogift	3
föräldrarna frånskilda	18
fadern död	3
styvfar	8
boskiltad	6
Barnet i faderns vård:	
föräldrarna frånskilda	1
modern död	1
styvmor	—
Barnet omhändertaget i fosterhem ..	2
Barnet adopterat	1
Barnet omhändertaget på anstalt ..	8
Summa · Total	150

Av de två följande tabellerna visar den första de undersökta barnen fördelade enligt diagnos samt den andra de åtgärder som föreslagits.

Anmälare · Ilmoituksen tekijä Reporter	Antal Luku Number
Hem	48
Hem på uppmaning av skola	80
Skolläkare eller sköterska	14
Barnskyddsmyndigheter	7
Övriga	1
Summa · Total	150

Diagnos · Diagnosi Diagnosis	Antal Luku Number	%
Psychoneuroses	11	7.3
Instabilitas emotionalis	22	14.6
Enuresis, personam immaturam indicans	1	0.7
Reactio immaturitatis non definita	1	0.7
Habitus abnormis infantum ..	2	1.3
Oligophrenia	2	1.3
Imbecillitas	2	1.3
Debilitas	16	10.7
Deficientia intelligentiae	24	16.0
Dyslexia, dysphasia primaria	15	10.0
Balbutio, battarismus	1	0.7
Vitia locutionis alia	2	1.3
Maladaptatio acuta	10	6.7
Paralysis cerebri spastica infantilis	5	3.3
Morbi alii auris et processus mastoidis	1	0.7
Laesiones intracraniales et spinales intra partum	1	0.7

	Antal Luku Number	%
Epilepsia focalis, Jackson ..	1	0.7
Motus abnormis involuntarius	1	0.7
Laesio somni	1	0.7
Laesio alia loquendi	2	1.3
Observationes et exploratio- nes	18	12.0
Utan diagnos	11	7.3
Summa · Total	150	100.0

Föreslagna åtgärder

	Antal Luku Number	%
Ehdotetut toimenpiteet <i>Suggested measures</i>		
Rådgivning	83	40.0
Rek. specialundersökning ..	10	4.8
Mediciner	6	2.9
Rek. individuell psykotera- pi	8	3.8
Utlåtande till skolmyndighet om:		
uppskov med läroplikt	1	0.5
befrielse från läroplikt	2	1.0
överfl. till eller från spe- cialklass	24	11.5
ordnande av skolgång	30	14.4
Barnskyddsmyndigheters åtgärder	4	1.9

	Antal Luku Number	%
Fortsatt observation	15	7.2
Övriga åtgärder	25	12.0
Summa · Total	208	100.0

Under redogörelseåret utfördes följande psykologiska prov:

Prov · Koe · Tests used

	Antal Luku Number
Intelligenstester:	
Terman—Merril—Hellström, T-M.	
Lehtovaara	58
Wisc, Wais	41
Raven, Columbia	17
Karakterologiska tester:	
Rorschach	54
CAT, TAT	15
Sentence, completion	5
Maps, DAF, Wartegg	5
Övriga tester:	
Läs- och skrivprov	51
Läsmognadsprov	3
Bender	11
Andra	9
Summa · Total	269

7. Skolkuratorsverksamhet

Koulukuraattorin toiminta

Activities of school social worker

Vid de svenskspråkiga folkskolorna före- redogörelseåret såsom var fallet i de finsk-
kom ingen skolkuratorsverksamhet under språkiga folkskolorna.

8. Skolmåltider

Kouluateriat

School meals

I slutet av år 1966 beslöt stadsstyrelsen, ras successivt under åren 1967—69 inom
att en omorganisation av elevbispisningen ramen för i budgeten beviljade anslag. Re-
skulle förverkligas och maturvalet förbätt- formprogrammet innebär bl.a. att man i

skolor med mindre än 300 elever övergår till djupfryst mat. Från vårterminens början infördes djupfryst mat i samtliga svenskspråkiga folkskolor som arbetade i egna skolhus.

I de skolor som var inrymda i finskspråkiga folkskolors fastigheter, serverades antingen djupfryst mat eller s.k. färdig mat, efterhand dessa utrustats med nödiga anläggningar.

Eleverna i Annegatans folkskola deltog från höstterminens början i Kampens yrkeskolas elevmåltider och Botby folkskolas i Botby svenska samskolas elevmåltider, där djupfryst mat serverades.

Till skolmåltiden hörde en varmrätt, mjölk och knäckebröd. Två gånger i veckan utdelades smör och råkost. Kex och ost förekom de dagar måltiden bestod av soppa.

9. Stipendier och premier

Apurahat ja avustukset

Grants and subsidies

Till de svenskspråkiga folkskolornas förfogande ställdes under redogörelseåret 954.77 mk av räntorna ur följande donationsfonder, vilka förvaltades av drätselkontoret: Tidningskolportörernas julklappsfond, K. G. Galetskis fond, H. Falckens fond, N. Turdéns fond, A. Tarnovskys fond, A. I. Olins fond, G. A. Lundenius fond, A. Jürgens fond, W. Leontjeffs fond, Folkskolornas stipendiefond, Folkskolornas beklädnadsfond, G. Rosengrens fond, K. M. Kullmans fond, K. H. Renlunds fond, A. Sinebrychoffs fond, Feriefonden, Hj. och M. Kroijerus fond, J. Karppinens fond, G. Zittings fond och Boguscheffskys fond. Dessutom utdelades 365 mk ur A. Ärts fond för skolträdgårdssamheten samt ett hemgiftsbrev på 30 mk ur A. Karamsins fond. 210 mk utdelades ur Helsingfors stads stipendiefond för samtliga VIII klasser.

Ur följande fonder, förvaltade av utomstående institutioner, utdelades till elever sammanlagt 1 450 mk: Alf Bjons minnesfond, Nap. Björkströms fond, Fanny Calamnius fond, Uno Cygnaeus fond, John Eklunds fond, Helsingfors Sparbanks jubileumsfond,

Hertonäs-Degerö svenska småskolförenings fond, A. Pippings fond, Karin Saltzmans fond, Ragna Schildts fond, Småskolefonden, Mårten Thors fond, Varubodens stipendiefond, Selma Wasastjernas fond och Ida Wegelius fond.

Ur fonder förvaltade av ekonomichefen utdelades till elever sammanlagt 440 mk: H. Bergendahls fond, Bispisningsfonden, Signe Björkells fond, Margit Cavonius minnesfond, Einar Eskelins fond, Fortsättningsklassernas fond vid Annegatans folkskola, 15. Januarifonden, Haga svenska folkskolas idrottsfond, Alma Hallbergs fond, Hertonäs folkskolas stipendiefond, Beda Kreanders stipendiefond, Malm högre folkskolas stipendiefond, Malm lägre folkskolas stipendiefond, Mariannes fond, Munksnäs folkskolas stipendiefond och Sockenbacka folkskolas modersmålsfond.

Under redogörelseåret gavs beklädnads hjälp och hålfotsinlägg åt 70 elever samt glasögon åt 17 elever.

Ur svenska folkpartiets julgåva fördelades ytterligare 1 925 mk mellan medellösa elever.

10. Rekreatiivisvirkisämhet
 Virkistystoiminta
Recreation activities

Liksom under föregående år upprätthöll Helsingfors folkskolers lärare- och lärarinneförening under sommaren 1968 tre kolonier för barn från stadens svenskspråkiga folkskolor. Kolonierna var förlagda till Stora-Löfholmen i Helsingfors, Kvarnuddens sommarhem i Pernå och Aurora sommarhem i Esbo. I dessa erhöil inalles 130 barn en välbehövlig och välgörande rekreation. I sommarhemmen hade barnen tillfälle till lekar ute i det fria. Utfärder, bärplockning, bollspel och simning omväxlade med mindre handräckningar av olika slag. Kvarnuddens sommarhem har ett grönsaksland som barnen med nöje ansade och vårdade. Lärarna vid respektive sommarhem handledde simundervisningen och ehuru sommaren var rätt ky-

lig avlade barnen många simprov såväl vid Stora-Löfholmens som vid Kvarnuddens sommarkoloni.

Hälsotillståndet bland barnen var mycket gott. De undersöktes av skolläkaren och skolsköterskorna såväl vid avfärden till landet som vid återkomsten därifrån och därvid konstaterades att barnen under ferierna ökat i vikt och överlag befanns vara vid god hälsa. Samtliga sommarhem förestods av utbildade folkskollärare. Kolonierna inspekterades av skolläkaren, folkskolinspektören och styrelsemedlemmar.

Totalkostnaderna för samtliga kolonier uppgick under redogörelseåret till 66 160.43 mk.

11. Skolträdgårdsvirkisämhet
 Koulukasvitarhatoiminta
School gardening

Skolträdgårdsvirkisämheten upprätthölls i tvenne skolträdgårdar under sommaren. I virkisämheten deltog sammanlagt 551 elever

från de svensk- och finskspråkiga folkskolorna under ledning av 10 lärare. Antalet svenskspråkiga elever var 5.

IX. LÄRARKÅR
 O P E T T A J I S T O
Teaching staff

1. Antal lärare
 Opettajien lukumäärä
Number of teachers

Lärare den 20. 10 · Opettajia 20. 10. · *Teachers, 20th Oct.*

	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total
Ordinarie · Vakinaisia · <i>Permanent</i>	20	69	89
Interimistiskt anställda · Väliaikaisia · <i>Temporary</i>	—	12	12
Summa · <i>Total</i>	20	81	101

Antalet lärare fördelade på olika skoltyper enligt tjänsteställning var i början av höstterminen följande:

<i>Egentlig folkskola:</i>	Ordinarie	Interimistiska
Folkskollärare	66	6
Lärare i slöjd	3	—
Lärare i handarbete	1	—
Lärare i sång	—	1

<i>Medborgarskola:</i>	Ordinarie	Interimistiska
Lärare i allmänna ämnen	3	—
Lärare i metallarbete	1	—
Lärare i träslöjd	1	—
Lärare i handarbete	—	1
Lärare i huslig ekonomi	3	—
Lärare i finska	1	—

Hjälpskola:

	Ordinarie	Interimistiska
Lärare i hjälpskola	3	2
Lärare i slöjd	1	—
Lärare i huslig ekonomi	—	—

Observations- och övriga specialklasser:

Lärare i observationsklass	3	—
Lärare i klass för elever med läs- och skrivsvårigheter	1	1
Lärare i klass för hörselskadade ..	2	—
Lärare i klass för hjärnskadade ..	—	1
Summa	89	12

2. Förändringar inom lärarkåren

Opettajakunnassa tapahtuneet muutokset

Changes within the teaching staff

Under redogörelseåret avgick följande lärare på grund av uppnådd pensionsålder: Greta Nordlund den 31. 1, Marianne Cleve, Ulla Holmström, Alli Häggman, Gunnel Liljus, Elisabeth Lundell, Erik Lundell, Disa von Orgies-Rutenberg samt Torsten Sandler den 31. 7, Arthur Collén och Viola

Segerstam den 31. 8 samt Ruth Söderman den 31. 12. Läraren Ragnar Hansson avgick den 31. 7 på grund av annan tjänst.

Under året lediganslogs eller besattes inga ordinarie tjänster. Genom tjänstebyte ersattes lär. Lisa Söderblom med lär. Birgit Sandén i egentlig folkskola.

3. Skolföreståndare

Koulujen johtajat

School principals

Som föreståndare verkade under redogörelseåret följande lärare:

Skola	Föreståndare	Skola	Föreståndare
Annegatan	Brita Nyberg	Drumsö	Greta Nordlund
Botby	Pehr Back		(t.o.m. 31. 1)
Botby gård	Gunvor Liiman		Else Winqvist
Brändö	Elsie Juslin		(fr.o.m. 1.2)
Cygnaeusskolan	Vide Strandvik	Norra Haga	Lars-Johan Jansson

Skola	Föreståndare	Skola	Föreståndare
Södra Haga	Celius Björkstam	Sockenbacka	Saga Genberg
Hertonäs	Helena Meinander	Staffansby	Hjördis Sandberg
Illegränden	Henry Lindfors	Topeliusskolan	Greta Albäck
Kasberget	Britta Holmström	Vallgård	Helmi Hellström
Kottby	Pia Holm	Ärvings	Birgit Sandén (fr.o.m. 1. 8)
Kronohagen	Roger Lindholm	Medborgarskolan ..	Arthur Collén (t.o.m. 31. 8)
Kvarnbäcken	Birgitta Sten		Helfrid Olkanen (fr.o.m. 1. 9)
Kårböle	Clary Kvikant	Hjälpskolan	Ulla Holmström (t.o.m. 31. 7)
Malm	Marta Wagner		Roger Lindholm (fr.o.m. 1. 8)
Munksnäs	Brita Cavonius		
Månsas	Erik Lundell (t.o.m. 31. 7)		
	Helge Rosenqvist (fr.o.m. 1. 8)		
Nordsjö	Helle Fredriksson		

4. Lärarnas avlöning

Opettajien palkkaus

Teachers' salaries

Folkskollärarnas och föreståndarns löner var den 31. 12. 1968 enligt de olika lönesystemen följande:

<i>Det nya lönesystemet</i>	Grundlön mk	Slutlön mk	<i>Det gamla lönesystemet</i>	Grundlön mk	Slutlön mk
(Periodstillägget medräknat)					
Lärare i egentlig folkskola	1 356.65	1 812.80	Lärare i lägre folkskola ..	1 095.80	1 402.60
Lärare i medborgarskola, hjälpkola och annan specialklass	1 428.60	1 919.05	Lärare i flickklass III— VI	1 209.20	1 547.70
Övertimsarvoden:	I egentlig folkskola	I medborgar- o. hjälpkola	Lärare i goss- och sam- klass III—VI och flick- klass VII—VIII	1 272.60	1 629.00
för enskild övertimme ..	13.98	16.16	Lärare i goss- och sam- klass VII—VIII	1 342.40	1 718.30
för veckoövertimme	38.45	44.46	Övertimsarvodena var desamma som i det nya lönesystemet. Föreståndares års- arvode utgjorde 779.26 mk och tilläggsarvo- det per klass 42.13 mk.		
föreståndares månadsar- vode	57.67	66.69			
föreståndares tilläggsar- vode för varje annan lärares klass	9.61	11.11			

5. Lärarmöten och kurser
 Opettajakokoukset ja kurssitoiminta
Teachers' conferences and courses

Förutom den sedvanliga föreståndarkonferensen i samband med läsårets början och smärre rådplägningsmöten med facklärarna sammanträdde lärarkåren i sin helhet till ett gemensamt möte den 4. 11 i Kronohagens folkskola. Vid mötet, som hade samlat c. 90 deltagare, höll lektor Rune Holmström ett föredrag om nya strömningar inom matematikundervisningen. Folkskolinspektör H. Canonius kommenterade den nytukomna klassförteckningen och grundskolan. Vid mötet utfördes ett musikaliskt program av elever

vid Kronohagens folkskola under ledning av lär. Sigurd Sid. Lärarkören uppträdde under ledning av lär. Marianne Segerstam. Kompletteringsval till vissa kommittéer förrättades.

I samråd med Helsingfors svenska lärarförening anordnades den 17—19. 10 en kurs som gällde samlad undervisning på lågstadiet. Kursledare var småskollärare Ingrid Fernholm från Stockholm. Deltagarantalet var c. 50.

6. Resebidrag
 Matka-apurahat
Travel grants

Ur medel reserverade för understöd för studieresor till utlandet beviljades under året inga anslag inom de svenskspråkiga folkskolorna.

Ur familjen Alex. Ärts fond för Helsingfors svenska folkskollärarkår utdelades under redogörelseåret åt läraren Saga Genberg ett resebidrag om 108 mk.

7. Lärarföreningarnas verksamhet
 Opettajayhdistysten toiminta
Activities of the Teachers' Associations

Den fria verksamheten inom lärarkåren omhänderhades av Helsingfors svenska folkskolors lärarförening samt Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening.

Vidare kan nämnas, att lärarkårens egen sångkör var i regelbunden verksamhet under ledning av läraren Viola Segerstam.

X. SKOLORNAS EKONOMI KOULUJEN TALOUS

School finances

De svenskspråkiga folkskolornas utgifter¹⁾ 2 078.08 mk och bruttokostnaderna till belöpte sig under redogörelseåret till 2 533.48 mk. Nettokostnaderna per elev är 5 657 502 mk och inkomsterna till 1 084 797 mk, varav 901 151 mk i statsbidrag. inte slutgiltiga, emedan statsbidraget för år 1968 ännu inte erhållits vid den tidpunkt,

Elevantalet under året var i medeltal 2 193. Nettokostnaderna per elev steg till då uträkningen gjordes.

¹⁾ Polkskolornas utgifter är specificerade enligt stadens bokslut på sida 20* i tabellavdelningen, kostnaderna för hälsovården obeaktade.

XI. TIIVISTELMÄ

Helsingin n. 522 000 asukkaasta ruotsinkielisiä oli lähes 60 000. Heitä varten kaupunki ylläpiti 24 kansakoulua, yhtä apukoulua ja yhtä kansalaiskoulua. Oppilaita oli keskimäärin yhteensä 2 194.

Kaupungin kansakoululaitos jaettiin 60 vuotta sitten, tarkasti sanottuna 1. 8. 1908, kielen perusteella kahteen tarkastuspiiriin, joilla oli kummallakin oma tarkastaja. Samalla päätettiin perustaa suomenkielisen apulaistarkastajan virka, mutta täyttää se myöhemmin. Ensimmäiseksi ruotsinkieliseksi kansakouluntarkastajaksi valittiin filtri Albert Lilius ja ensimmäiseksi suomenkieliseksi fil.maist. Matti Pesonen. Ensimmäiseen suomenkielisen apulaistarkastajan virkaan tuli fil.kand. Kaarlo Vikman 30. 12. 1908 lukien.

Kertomusvuonna voitiin havaita ruotsinkielisten kansakoulujen oppilasmäärän jatkuvasti laskevan. Oppilaita oli 166 ja luokkia 10 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Oppilaiden määrä pieneni etupäässä Kantakaupungissa, jossa Annankadun koulutalo luovutettiin 1. 8. Kampin ammattikoululle. Koulutalossa työskenteli kuitenkin syyskuun alusta kaksi kansakoululuokkaa. Seuraavana vuonna on koulussa vielä yksi luokka, mutta sen jälkeen koulu lakkautetaan. Esikaupunki-alueella, varsinkin itäisissä kaupunginosissa, oli oppilasmäärä sitä vastoin noussut. Niinpä siellä aloitti toimintansa syyslukukauden alussa uusi kansakoulu, jossa oli aluksi yksi luokka. Oppilaiden hajallaan asuminen tekee kuitenkin kouluunkuljetukset yleisiksi ja aiheuttaa pienimmille oppilaille sängen suuria vaikeuksia. Siksi pyrkimyksenä onkin koettaa perustaa ensimmäisiä ja toisia luokkia mahdollisimman moneen paikkaan helpottamaan pienimpien oppilaiden koulunkäyntiä.

Pedagogiikan alalla tapahtui jatkuvaa

uudistusta. Syyslukukauden alusta otettiin käyttöön varsinaisen kansakoulun uusi opetussuunnitelma, johtokunnan käsiteltävänä oli ruotsinkielistä apukoulua varten uusi opetussuunnitelma, ja kaupunki oli asettanut komitean laatimaan myös kansalaiskoululle uutta opetussuunnitelmaa. Samaan aikaan jatkuivat peruskoulukomitean esityöt ja tutkimukset.

Kansakoulut työskentelivät kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. ja syyslukukaudella 2. 9.—20. 12. Työpäiviä oli yhteensä 198. Opetusta oli päivittäin varsinaisen kansakoulun, apukoulun ja erityisluokkien I ja II luokalla 3—4 tuntia sekä luokilla III—VI ja kansalaiskoulussa 5—6 tuntia.

Sopivaa erityisopetusta järjestettiin oppilaille, jotka henkisen kehityksensä viivästyksen, poikkeavuutensa, hermostollisten häiriöiden tai sairauden vuoksi eivät voineet seurata opetusta varsinaisessa kansakoulussa tai kansalaiskoulussa. Kertomusvuonna oli ruotsinkielisissä kansakouluissa toiminnassa viisi apukoululuokkaa, kolme tarkkailuluokkaa, yksi aivovaurioisten luokka, kaksi huonokuuloisten luokkaa ja kaksi luku- ja kirjoitushäiriöisten luokkaa. Puhelahäiriöisiä oppilaita ohjasi erityinen neuvoja. Mies- ja naispuolinen liikunnaneuvoja huolehtivat kouluissa liikuntakasvatuksesta. Ammatinvalinnanohjausta järjestettiin VII ja VIII luokan oppilaille yhteistyössä ammatinvalinnanohjauksen Helsingin piiritoimiston kanssa.

Täydentävää ja vapaamuotoista opetusta ja ohjausta annettiin eri muodoissa. Kaikissa kouluissa oli oppilaiden lainakirjastoon, opettajakirjastoon, luokkakirjastoon ja sarjakirjastoon jaetut koulukirjastot, joiden hoidosta huolehtivat erityiset koulukirjastonhoitajat. Kirjalainoja oli kertomusvuonna

yhteensä 48 280. Opetusfilmejä, joita oli 513 kela, lainattiin suomenkielisten kansakoulujen kanssa yhteisestä lainausvarastosta. Ruotsinkielisten koulujen äänilevyvarastossa oli 200 musiikkilevyä, 150 eläinten ääniä sisältävää levyä sekä pienehkö määrä satuja ja lastennäytelmiä. Taidekasvatuksessa käytettiin eri menettelytapoja. Kiinnostusta kirjallisuuteen ja esitystaitoon vireyttivät puhe- taidon neuvojan ohjaamana proosanluku ja runonlausunta, pienten näytelmien tms. esittäminen, käynnit Ruotsalaisessa teatterissa ym. Musiikin harrastusta pitivät yllä useat laulu- ja musiikkikerhot sekä monessa koulussa nokkahtelu- ja orkesteriryhmät. Harrastuksen herättäjänä maalaustaidetta kohtaan oli kiertävä näyttely, jossa oli jäljennöksiä kuuluisien maalareiden teoksista. Kouluissa toimi vuoden aikana n. 20 oppilas-kerhoa, joissa oli yhteensä n. 386 jäsentä, sekä yksi nuorisokerho. Harrastuksen kohteina olivat lähinnä kielipinnot, musiikki ja laulu, teatteri, harrastetyöt, voimistelu yms.

Kodin ja koulun yhteistyötä edistivät vanhempainkokoukset, joissa kasvatus- ym. kysymyksistä käytyjen keskustelujen lisäksi oli esitelmiä, oppilaiden esityksiä sekä kahvitarjoilua.

Terveydenhoitoviraston kouluterveydenhoito-osaston tehtävänä oli huolehtia kansakoulujen terveydenhoitotyöstä sekä ohjata ja valvoa kansakoulujen kasvatusneuvoloiden ja kouluhammashoitolaitoksen toimintaa. Kouluterveydenhoitoa johti kouluylilääkäri, joka oli kaupunginlääkärin alainen. Kertomusvuonna oli kouluylilääkärin ja -ylihoitajan lisäksi 9 koululääkäriä ja 40 kouluhoitajaa, joista 3 toimi ruotsinkielisissä kouluissa sekä lisäksi 3 terveysisarta, jotka muun terveydenhoitotyönsä ohessa toimivat myös kouluhoitajina. Kansakoulujen puhe- ja äänihäiriöpoliklinikalla sekä korva- ja silmä-

poliklinikoilla oli yhteensä neljä erikoishoitajaa. Voimassa olevan ohjesäännön mukaisesti suoritettiin I, III, ja VII luokan oppilaille lääkärin tarkastus. Lisäksi tutkittiin kaikkien luokkien kontrollioppilaat. Ruotsinkielisessä kasvatusneuvolassa tutkittiin 150 kansakoululaista. Koulupsykiatri tutki 113 oppilasta, joiden vanhempien kanssa hänellä oli 141 keskustelua. Koulupsykologit toimitivat tutkimuksia sekä neuvolassa että kouluissa ja neuvottelivat lasten ongelmista opettajien, vanhempien, koululääkärin, kansakouluntarkastajan sekä lastensuojeluviranmaisten kanssa. Kouluhammashoitolaitoksessa oppilaat saivat maksutta hampaiden hoidon. Kertomusvuonna oli toiminnassa 36 kouluhammashoitolaa, joissa tutkittiin kaikista kaupungin kansakouluista 31 348 oppilaan hampaat. Hoidon tarpeessa todettiin olevan 24 876 oppilasta. Suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat tekivät kertomusvuonna yhteensä 3 104 käyntiä kansakoulujen silmäpoliklinikalle, 2 669 käyntiä korvapoliklinikalle ja 927 käyntiä puhe- ja äänihäiriöpoliklinikalle. Erityistä huomiota kiinnitettiin neljäsluokkalaisten terveydenhoitoon.

Oppilaiden maksuttomaan kouluateriaan kuului päivittäin annos keittoruokaa sekä leipää ja maitoa. Voita jaettiin kaksi kertaa viikossa. Kevätlukukauden alussa otettiin käyttöön pakasteruoat kaikissa niissä ruotsinkielisissä kansakouluissa, joilla oli oma koulutalo. Niissä kouluissa, jotka sijaitsivat suomenkielisten kansakoulujen rakennuksissa, tarjottiin joko pakasteita tai eineksiä, sikäli kuin kouluissa oli tarvittavat ruoan säilytys- ym. laitteet.

Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening ylläpiti kolmea kesäsiirtolaa ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaille. Näissä sai yhteensä 130 lasta terveellistä kesävirkestystä.

Koulukasvitarhatoimintaa harjoitettiin kahdella tähän tarkoitukseen varatulla alueella. Toimintaan osallistui kaikista kaupungin kansakouluista yhteensä 551 oppilasta 10 opettajan johdolla. Lapset saivat ilmaiset matkat ja ateriat sekä siemeniä ja taimia maksutta.

Syyslukukauden alkaessa oli ruotsinkielisissä kansakouluissa 89 vakinaista ja 12 väliaikaista opettajaa. Kertomusvuonna pidettiin yksi yleinen opettajakokous sekä useita erikoisopettajien kokouksia. Opettajakunnan vapaasta harrastustoiminnasta huolehtivat Helsingfors svenska lärarförening ja

Helsingfors lärare- och lärarinneförening -nimiset yhdistykset, jotka myös järjestivät jäsenilleen jatkokoulutuskursseja yhteistyössä kouluviranomaisten kanssa.

Kertomusvuonna oli kaupungin ruotsinkielisissä kansakouluissa keskimäärin 2 194 oppilasta. Koulujen menot olivat yhteensä 5 657 502 mk ja tulot yhteensä 1 084 797 mk. Nettokustannukset oppilasta kohden nousivat 2 085 mk:aan ja bruttokustannukset 2 579 mk:aan.

Tilastotietoja koulujen toiminnasta sisältyy ruotsinkielisen tekstin tilastotauluihin ja asetelmiin.

XII. SUMMARY

Of the 522 000 or so inhabitants of Helsinki about 60 000 were Swedish-speaking. For this section of the population the City maintained 24 elementary schools, one school for the mentally retarded and one civic school. There was an average 2 194 pupils.

The city elementary school system was divided into two inspectorates on the basis of language 60 years ago, or to be more exact on 1. 8. 1908, each inspectorate having its own inspector. At the same time it was also decided to establish the post of Finnish-speaking assistant inspector, but to fill the post later. The first Swedish-speaking elementary school inspector appointed was Albert Lilius Ph.D. and the first Finnish-speaking Matti Pesonen M.A. Mr. Kaarlo Vikman M. A. was appointed to the first Finnish-speaking assistant inspector's post as from 30. 12. 1908.

A steady drop in the number of pupils at Swedish-speaking elementary schools was noted during the year under review. There were 166 pupils and 10 classes less than the previous year. The decrease was most notable in the Central city area, where the Annankatu school building was handed over to the Kamp Vocational School on 1. 8. There were, however, two elementary school classes still operating in the building from the beginning of September. Next year there will still be one class in the school, but after that the school will be discontinued. On the other hand the number of pupils in suburban areas, particularly the eastern areas of the City, showed a rise. At the beginning of the autumn term a new elementary school opened there, at first with one class. Because pupils live widely scattered school transport has become general, and this creates very great difficulties for the youngest pupils. Attempts will there-

fore be made to establish first and second classes in as many places as possible to make going to school easier for the youngest pupils.

Educational theory came in for continual reform. At the beginning of the autumn term a new curriculum for the elementary school proper was brought into use, a new curriculum for the Swedish-speaking school for the mentally retarded was considered by the board of directors, and the City had appointed a committee to draw up a new curriculum for the civic school too. At the same time the preliminary work and research of the basic school committee continued. The elementary school worked from 8. 1—31. 5 in the spring term and 2. 9—20. 12 in the autumn term. There were 198 working days altogether. The daily instruction in the elementary school proper, the schools for mentally retarded children and the other special classes comprised 3—4 hours in forms I and II, and 5—6 hours in forms III—VI and the civic school.

Special instruction was arranged for pupils who could not follow the teaching in the elementary school proper or the civic school because of retarded mental development, abnormal behaviour, nervous disturbances or illness. During the year under review there were in Swedish-speaking elementary schools 5 classes for mentally retarded children, 3 observation classes, one class for children with brain injuries, 2 classes for children with hearing defects and 2 classes for children with difficulty in reading and writing. Pupils with speech defects were instructed by a special counsellor. A male and a female physical education instructor were responsible for physical education in the schools. Vocational guidance was arranged for pupils in the

VIIth and VIIIth forms in co-operation with the Vocational Guidance Regional Office in Helsinki.

Supplementary and extracurricular instruction and guidance was given in different ways. In all schools there were school libraries, divided into a pupils' lending library, a teachers' library, class libraries and a series library, which were in the charge of special school librarians. There were 48 280 book loans in the year under review. 513 reels of educational films were borrowed from a loan store common with the Finnish elementary schools. In the record store of the Swedish schools there were 200 music records, 150 records with animal sounds and a small number of fairy tales and childrens' plays. Various methods were used for art education. Interest in literature and acting was stimulated by teaching prose reading, recitation and acting small plays under the direction of an election instructor, and by visits to the Swedish Theatre etc. Interest in music was encouraged by many singing and music clubs, as well as recorder-playing and orchestral groups in many schools. Interest in painting was aroused by a touring exhibition in which there were reproductions of works by famous artists. About 20 pupil clubs with about 386 members and one youth club were active in the schools during the year. The subjects of interest in these clubs were mainly language study, music, singing, theatre, hobbies, gymnastics etc.

Co-operation between home and school was promoted by parents' meetings at which there were discussions on education and similar problems, lectures, pupils' performances and serving of coffee.

The School Health Division of the City Health Department was responsible for the health services in elementary schools and directed and supervised the work at the

elementary schools' child guidance centres and the school dental clinics. The school medical officer, a subordinate of the chief medical officer, was responsible for the school health services. In addition to the school medical officer and the supervisor of school nurses there were, in the year under review, 9 school physicians and 40 school nurses, 3 of whom worked in Swedish-speaking schools, as well as 3 public health nurses who in addition to their other work performed school nurses' duties. There were four special nurses at the elementary schools' speech defect, ear and eye clinics. In accordance with the regulations in force, the pupils in the Ist, IIIrd and VIIth forms were given a medical examination. In addition, the control pupils of all forms were examined. In the Swedish child guidance centre, 150 elementary school pupils were examined. 113 pupils were examined by the school psychiatrist and he had 141 consultations with their parents. School psychologists examined children at the child guidance centre and in schools and consulted with teachers, parents, the schools physician, the elementary school inspector and the child welfare authorities about the children's problems. Dental care was free of charge at the school dental clinics. During the year under review there were 36 school dental clinics. In all the city elementary schools 31 348 children's teeth were examined and 24 876 of the children were found to be in need of treatment. Pupils at Swedish and Finnish elementary schools made 3 104 visits to the eye clinic of the elementary schools, 2 669 visits to the ear clinic and 927 visits to the speech defect clinic. Special attention was paid to the health service of the pupils in the IVth form.

The pupils' free daily school meal consisted of a warm dish, milk and bread. Butter was served twice a week. At the beginning of the

spring term, the Swedish schools which had an own school building began to serve frozen food. Schools situated in the same building as a Finnish elementary school served either frozen or pre-cooked food, if there were food storage facilities and other equipment available.

The Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening (Helsinki Swedish Elementary School Teachers' Association) maintained three summer colonies for pupils at Swedish elementary schools. Altogether 130 children spent there a healthy summer holiday.

School gardening was carried out in two gardens reserved for this purpose. 551 pupils from all elementary schools in the city, under the guidance of 10 teachers, took part in this activity. The children's fares, meals, and also the seeds and plants were free of charge.

At the beginning of the autumn term there

were 89 permanent and 12 temporary teachers in the Swedish elementary schools. During the year under review one general teachers' meeting was held as well as several special teachers' meetings. The two associations, Helsingfors svenska folkskolors lärarförening and Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening, were in charge of the teachers' hobby activities. They also arranged continuation courses for their members in co-operation with the school authorities.

During the year under review there was an average of 2 194 pupils in the Swedish elementary schools of the city. School expenditure amounted to a total of 5 657 502 Fmk and income to a total of 1 084 797 Fmk. The net costs per pupil amounted to 2 085 Fmk and the gross costs to 2 579 Fmk. Statistics on the work of the schools are included in the tables and tabulations in the Swedish text

AMMATTIOPPILAITOKSET

YRKESUNDERVISNINGSSANSTALTERNA

VOCATIONAL SCHOOLS

Lukuvuodet • Läsåren • School years

1967/68—1968/69

I. JOHTOKUNTA, TOIMISTO JA OPPILAITOKSET DIREKTION, BYRÅ OCH SKOLOR

Board, office and schools

Johtokunta. Ammattioppilaitosten johtokuntaan kuuluivat lukuvuonna 1967/68 ja syyslukukaudella 1968 seuraavat kaupunginvaltuuston valitsemat jäsenet: puheenjohtajana yliopett. Börje Mattsson ja varapuheenjohtajana fil.maist. Margit Borg-Sundman sekä muina jäseninä dipl.ins. Aarne Helle, os.pääll. Urho Heino, piiriasiamies Ilmari Kosonen, rak.mest. Eino L. Penttinen, pääluottamusmies Eino O. Penttinen, toimistonhoitaja Maila Lehto ja dipl.ins. Jakob Lehto. Kevätlukukauden 1969 alusta muuttui johtokunnan kokoonpano siten, että puheenjohtajaksi valittiin dipl.ins. Ingvar Blomqvist, varapuheenjohtajaksi dipl.ins. Aarne Helle ja uusiksi jäseniksi toimittaja Elsa Aaltonen, ekon. Reino Arppe, koulutuspääll. Raoul Johnsson ja insinööriopp. Matti Öhman. Edellisen johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä jäsenet Urho Heino, Maila Lehto ja Jakob Lehto jäivät siis pois johtokunnasta. Kaupunginhallituksen edus-

Direktionen för yrkesundervisningsanstalterna omfattade läsåret 1967/68 och höstterminen 1968 följande av stadsfullmäktige utsedda medlemmar: överlär. Börje Mattsson, ordförande; fil.mag. Margit Borg-Sundman, viceordförande; dipl.ing. Aarne Helle, avd.chef Urho Heino, distr.ombudsm. Ilmari Kosonen, byggmäst. Eino L. Penttinen, huvudförtr.man Eino O. Penttinen, byråförest. Maila Lehto och dipl.ing. Jakob Lehto. Från vårterminens början år 1969 förändrades direktionens sammansättning sålunda, att dipl.ing. Ingvar Blomqvist utsågs till ordförande, dipl.ing. Aarne Helle till viceordförande samt red. Elsa Aaltonen, ekon. Reino Arppe, skoln. chef Raoul Johnsson och ing.stud. Matti Öhman till nya medlemmar. Den förra direktionens ordförande och viceordförande samt medlemmarna Urho Heino, Maila Lehto och Jakob Lehto avgick från sina poster. Stadsstyrelsens representant var biträdande stadsdirektören för undervisnings- och bild-

tajana oli opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja Aarre Loimaranta. Itseoikeutettuna jäsenenä johtokunnassa oli ylitarkastaja Veikko Liukko, ja sihteerin tehtäviä hoiti talouspäällikkö Karl Andersson.

Johtokunnan toimintakertomus ilmestyy julkaisussa Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Toimisto. Ammattioppilaitosten toimisto sijaitsi Hämeentie 29:ssä.

Ylitarkastajana toimi dipl.ins. Veikko Liukko, tarkastajana maat.- ja metsät.kand. Terttu Lyytikä sekä talouspäällikkönä hallinto-op.kand. Karl Andersson. Toimistoon perustettiin kaksi uutta tilapäistä virkaa: kurssitoiminnan johtajaksi tuli 1. 8. 1967 lukien ins. Simo Ansa ja taloudenhoitajaksi 1. 6. 1967 lukien Olavi Liusvaara, jonka tilalle vakinaiseen toimistonhoitajan virkaan valittiin Hilikka Toivanen. Syksyllä 1968 perustettiin myös toinen tp. taloudenhoitajan virka, johon valittiin merkon. Tapio Järvinen. Toimiston henkilökuntaan kuului lisäksi kirjanpitäjä, kassanhoitaja, kaksi toimistoapulaista, laitospöytäkirjantekijä ja lähetti.

Oppilaitokset. Kaupungin omistamat ammattikoulut jakautuivat seuraavasti: yleiset ammattikoulut, joihin kuuluivat syksyllä 1967 aloittanut Haagan ammattikoulu, Kampin ammattikoulu ja Vallilan ammattikoulu, erikoisalojen ammattikoulut, joita olivat samoin syksyllä 1967 aloittanut hienomekaanikkokoulu, laboratoriokoulu ja vaatturikoulu, sekä ammattioppilaskoulut: kirjapainokoulu, kähertäjäkoulu ja syksyllä 1968 aloittanut leipurikoulu.

Yleisiin ammattikouluihin oli perustettu 1. 8. 1966 lukien erityinen rehtorin virka. Muiden koulujen rehtorit valittiin entiseen tapaan vakinaisten opettajien keskuudesta neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kaupunki avustaa vuosittain erilaatuisia

ningsväsendet Aarre Loimaranta. Självskrivnen medlem i direktionen var överinspektör Veikko Liukko, och som sekreterare fungerade ekon.chef Karl Andersson.

Direktionens verksamhetsberättelse ingår i publikationen. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Byrån för yrkesundervisningsanstalterna var belägen i huset Tavastvägen 29.

Överinspektör var dipl.ing. Veikko Liukko, inspektör agr. o. forstkand. Terttu Lyytikä och ekonomichef kandidaten i förvaltn.lära Karl Andersson. Vid byrån inrättades två nya tillfälliga tjänster: till ledare för kursverksamheten valdes fr.o.m. 1. 8. 1967 ing. Simo Ansa och till ekonom fr.o.m. 1. 6. 1967 Olavi Liusvaara, i vars ställe Hilikka Toivanen utsågs till den ordinarie tjänsten som byråföreståndare. Hösten 1968 inrättades även en andra tillf. ekonomtjänst, till vilken merkonom Tapio Järvinen utsågs. Till byråpersonalen hörde dessutom en bokföreläsare, en kassör, två byråbiträden, en maskinreparatör och ett bud.

Undervisningsanstalterna. De av staden ägda yrkesskolorna var indelade i följande grupper: allmänna yrkesskolor: Haga yrkesskola som inledde verksamheten hösten 1967, Kampens yrkesskola och Vallgårds yrkesskola; specialyrkesskolor: finmekanikerskolan, vars verksamhet även började hösten 1967, laboratorieskolan och skräddarskolan; yrkeslärlingsskolor: boktryckeriskolan, frisörskolan och bagarskolan. Den sistnämnda började verksamheten hösten 1968.

Vid de allmänna yrkesskolorna hade fr.o.m. 1. 8. 1966 inrättats en särskild rektorstjänst. Rektorerna för de övriga skolorna utsågs liksom tidigare bland de ordinarie lärarna för fyra år i sänder.

Staden understöder årligen privata yrkes-

yksityisiä ammattioppilaitoksia. Seuraavasta asetelmasta selviävät kaupungin v. 1968 myöntämät avustukset ammattioppilaitosten johtokunnan toimialaan kuuluville, yksityisille ammattioppilaitoksille sekä summa, jolla kaupunki osallistui valtion omistaman Taideteollisen oppilaitoksen ylläpitokustannuksiin.

undervisningsanstalter av olika slag. Av följande tablå framgår de understöd staden år 1968 beviljade privata yrkesundervisningsanstalter, vilka arbetar inom direktionens verksamhetsfär, ävensom stadens bidrag till underhållskostnaderna för det statsägda Konstindustriella läroverket.

Kaupungin avustamat yksityiset ammattioppilaitokset v. 1968
 Privata yrkesundervisningsanstalter som understöds av staden år 1968
Private vocational schools subsidized by the city in 1968

Oppilaitos • Undervisningsanstalt • School		Mk • Marks
Hotelli- ja ravintolakoulu • Hotell- och restaurangskolan • <i>Hotel and Restaurant School</i>		10 000
Kultaseppäkoulu • Guldsmedsskolan • <i>Goldsmiths' School</i>		8 404
Maalariammattikoulu • Målaryrkesskolan • <i>Painters' School</i>		16 217
Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opisto • Finska kosmetologföreningens institut • <i>Institute of the Society of Finnish Cosmetologists</i>		1 681
Hammasteknikkoulou • Tandteknikerskolan • <i>School for Dental Technicians</i> ..		4 924
Ammattienedistämislaitos • Anstalten för yrkenas främjande • <i>Institute for Higher Craftsmanship</i>		30 060
Helsingin Leikkuuopisto • Helsingfors Tillskärarinstitut • <i>Cutters' School</i>		4 619
Optikko-opisto • Optikerinstitutet • <i>Optical Institute</i>		2 906
Suomen teatterikoulu • Finska Teaterskolan • <i>Finnish Theatre School</i>		5 172
Taideteollinen oppilaitos ¹⁾ • Konstindustriella läroverket ¹⁾ • <i>Institute of Industrial Arts</i> ¹⁾		231 666

II. HAAGAN AMMATTIKOULU

HAGA YRKESSKOLA

Haaga vocational school

1. Yleistä

Koulun ensimmäinen toimintavuosi alkoi syksyllä 1967. Koulu sijaitsee omassa, ajanmukaisessa rakennuksessaan Ilkantie 3:ssa. Oppilaiden valintakokeiden aikana keväällä 1967 olivat käynnissä koulurakennuksen viimeistelytyöt. Siksi oppilasvalinnat suoritet-

1. Allmänt

Hösten 1967 inledde skolan sitt första verksamhetsår. Den är belägen i det nya och moderna huset vid Ilkkavägen 3. Vid tiden för inträdesförhören våren 1967 pågick ännu de avslutande arbetena i skolhuset, varför dessa hölls gemensamt med Vallgårds yrkesskola.

¹⁾ Valtion omistama. — ²⁾ Innehas av staten. — ³⁾ Owned by the state.

tiin Vallilan ammattikoulun pääsykokeiden yhteydessä. Pätevien opettajavoimien saanti kouluun osoittautui vaikeaksi. Erityisesti ammattiaineiden opettajanvirkoihin ei ollut hakijoita. Esteenä oli ilmeisesti pedagogisen koulutuksen puuttuminen.

Koulun vihkiäisjuhla pidettiin 7. 11. 1968.

Kouluun oli toisena lukuvuonna enemmän pyrkijöitä kuin ensimmäisenä, mutta useimpien toiveammatti näytti kuuluvan autoalaan, joten metallityöosastolle valittiin useimmat oppilaat heidän toissijaisen vaihtoehtotoiveensa mukaan. Keskkoulupohjaisille opintolinjoille pyrkijöiden määrä osoitti selvää nousua.

2. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi ins. Aulis Lumme ja vararehtorina ins. Tauno Pero. Heidän lisäkseen oli koulussa lukuvuonna 1967/68 vakinaisia opettajia 12, tilapäisiä 8 ja tuntiopettajia 10 sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 12, 8 ja 26. Ammattikursseilla opetti lisäksi edellisellä lukuvuonna 5 ja jälkimmäisenä 18 opettajaa.

3. Opetus

Vallilan ammattikoulusta siirrettiin auto-osasto opettajineen uuteen Haagan ammattikouluun, jonne kaupunki keskitti koko autoalan ammattiopetuksen. Autonhuoltajan opintolinjan oppilaiden käytännön harjoittelua varten rakennettiin erillinen autonhuoltoasema koulun läheisyyteen.

Koulussa on kaksi osastoa, metallityöosasto ja auto-osasto. Edellisessä on opintolinjoja seuraavasti: asentaja-koneistajan 2-vuotinen linja, joka toisena vuotena muuttuu koneistajan linjaksi; levyseppä-hitsaajan 2-vuotinen linja, joka toisena vuonna jakau-

Det visade sig vara svårt att få kompetenta lärare till skolan. Speciellt blev lärartjänsterna i yrkesämnen utan sökande, uppenbarligen på grund av brist på pedagogisk skolning.

Skolans invigningsfest hölls 7. 11. 1968.

Antalet inträdessökande var andra läsåret större än det första, men då de flesta främst önskade sig ett yrke inom bilbranschen, måste största delen av de till metallarbetsavdelningen intagna eleverna väljas enligt deras andra alternativa önskemål. De på mellanskola baserade studielinjerna visade en klar ökning i antalet inträdessökande.

2. Lärarkår

Rektor för skolan var ing. Aulis Lumme och prorektor ing. Tauno Pero. Läsåret 1967/68 hade skolan ytterligare 12 ordinarie, 8 tillfälliga och 10 timlärare samt läsåret 1968/69 resp. 12, 8 och 26. Vid yrkeskurserna undervisade dessutom under det förstnämnda läsåret 5, och under det senare 18 lärare.

3. Undervisning

Vallgårds yrkesskolas bilavdelning jämte lärare överflyttades till den nya yrkesskolan i Haga, dit staden koncentrerade yrkesundervisningen rörande hela bilbranschen. För att ge eleverna vid studielinjen för bilservicemän praktisk övning byggdes en fristående bilservicestation i skolans närhet.

Skolan har två avdelningar, metallarbetsavdelningen och bilavdelningen. Vid den förstnämnda är studielinjerna följande: en 2-årig för montörer-maskinbearbetare, som andra året endast gäller maskinbearbetare; en 2-årig för plåtslagare-svetsare, som andra

tuu hitsaajan ja ilmastointialan levysepän linjoiksi, sekä keskikoulupohjainen laitos- asentajan 2-vuotinen opintolinja. Auto-osaston linjat ovat: auton asentajan 2-vuotinen opintolinja, joka viimeisenä vuonna jakautuu auton asentajan, moottoriasentajan, dieselasentajan, autosähköasentajan ja varaosamiehen opintolinjoiksi; autopeltisepän ja automaalarin 2-vuotiset linjat; autonhuoltajan 1-vuotinen linja sekä keskikoulupohjaiset autosähköasentajan ja varaosamiehen 2-vuotiset opintolinjat.

Kahdelle viimeksi mainitulle linjalle ei ensimmäisenä lukuvuonna ollut riittävästi pyrkijöitä. Seuraavanakin vuonna jäi varaosamiehen linja vielä aloittamatta. Ammattikasvatushallitus hyväksyi 6. 6. 1968 ilmastointialan levysepän opintolinjan, joka on ammattikouluissa alallaan uusi koulutusmuoto. Ensimmäiset oppilaat valmistuivat keväällä 1969.

Året fördelar sig på en linje för svetsare och en för plåtslagare inom luftkonditioneringsfacket, samt en 2-årig linje på mellanskolebasis för servicemontörer. Vid bilavdelningen finns en 3-årig studielinje för bilmontörer, som sista året fördelar sig på en bilmontör-, en motormontör-, en dieselmontör- och en bilelektrikerlinje samt en linje för reservdelsmän; en 2-årig linje för bilplåtslagare och en för bilmålare; en 1-årig för bilservicemän samt på mellanskolebasis en 2-årig linje var för bilelektriker och reservdelsmän.

Första läsåret hade de två sistnämnda linjerna inte tillräckligt många inträdessökande. Linjen för reservdelsmän kunde inte heller följande år inleda verksamheten. Yrkesutbildningsstyrelsen godkände 6. 6. 1968 studielinjen för plåtslagare inom luftkonditioneringsfacket, en för yrkesskolorna ny utbildningsform i detta fack. Våren 1969 utdimitterades de första eleverna.

Luokkien lukumäärä osastoittain

Antal klasser per avdelning

Number of classes per section

	Luokkia • Klasser • Classes			1967/68			1968/69		
	I	II	III	I	II	III			
Metallityöosasto • Metallarbetsavd. • <i>Metallwork section</i>	6	—	—	10	6	—			
Auto-osasto • Bilavd. • <i>Automobile section</i>	13	5	4	13	11	6			
Summa • <i>Total</i>	19	5	4	23	17	6			

Ensimmäisenä lukuvuonna opetusta annettiin syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. Toisena lukuvuonna vastaavat ajat olivat 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—30. 5. Työpäiviä oli kumpanakin vuonna 220.

Viikkotuntien lukumäärä poikkeaa hieman joillakin opintolinjoilla seuraavasta kaaviosta. Esim. autonhuoltajilla on I luokalla englannin kieltä 3 viikkotuntia. Kaupallisiin

Första läsåret gavs undervisning under höstterminen 15. 8.—22. 12 och under vårterminen 8. 1.—31. 5, andra läsåret 15. 8.—21. 12 resp. 7. 1.—30. 5. Antalet arbetsdagar var vardera året 220.

Antalet veckotimmar vid en del studielinjer avviker i någon mån från följande (föregående) schema. Sålunda har t.ex. bilservicemännen på I klassen 3 veckotimmar i

Viikkotuntien lukumäärä lukuvuonna 1968/69
 Antal veckotimmar läsåret 1968/69
 Number of lessons per week, school year 1968/69

Oppiaine • Läroämne • Subject	Metallityöosasto Metallarbetsavdelningen Metalwork section				Auto-osasto • Bilavdelningen • Auto- mobile section				
	Kansakoulu- pohjaiset linjat ¹⁾ Linjer på folk- skolebasis ¹⁾		Keskikoulupoh- jainen linja ²⁾ Linje på mellanskole- basis ²⁾		Kansakoulupohjaiset linjat ¹⁾ Linjer på folkskole- basis ¹⁾			Keskikoulu- pohjaiset linjat ²⁾ Linjer på mel- lanskolebasis ²⁾	
	I	II	I	II	I	II	III	I	II
Äidinkieli • Modersmålet • <i>Finnish</i>	2	—	2	—	2	—	—	2	—
Englannin kieli • Engelska • <i>English</i>	—	—	2	2	—	—	—	2	2
Kansalaistieto • Medborgarkunskap <i>Civic knowledge</i>	—	2	—	—	—	2	—	—	—
Terv.opp. ja liikuntakasv. • Hälsolära och fysisk fostran • <i>Health education and physical exercise</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • <i>Pro- fessional economy</i>	—	2	—	—	—	2	—	—	—
Matematiikka • Matematik • <i>Mathe- matics</i>	4	2	2	—	3	1	—	2	—
Fysiikka • Fysik • <i>Physics</i>	2	2	—	2	2	2	—	—	2
Ammattiopetus • Yrkesritning <i>Professional design</i>	4	2	2	2	2	—	—	2	—
Muut ammattiaineet • Övriga yrkes- ämnen • <i>Other vocational subjects</i> ..	6	6	10	12	9	9	7	10	14
Työnopetus • Arbetslära • <i>Work in- struction</i>	20	22	20	20	20	22	31	20	20
Summa • Total	40	40	40	40	40	40	40	40	40

aineisiin keskitytään varaosamiehen keski-
koulupohjaisella opintolinjalla toisena ja
kansakoulupohjaisella linjalla kolmantena
opintovuonna.

4. Oppilastilasto

Lukuvuosien 1967/68 ja 1968/69 oppilaista
kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia
tietoja, mitkä ilmenevät seuraavista asetel-
mista.

engelska. Vid studielinjen på mellanskoleba-
sis för reservdelmän koncentreras under-
visningen på merkantila ämnen det andra,
och vid linjen på folkskolebasis det tredje
studieåret.

4. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna under
läsåren 1967/68 och 1968/69 insamlades den
20 oktober och framgår av följande tablåer.

¹⁾ Lines based upon civic school education. ²⁾ Line based upon intermediate school education. ³⁾ Lines based upon intermediate school education.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968
 Elever den 20 oktober 1967 och 1968
 Pupils, 20th October 1967 and 1968

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Sukupuoli • Kön • Sex				
Miehiä • Män • <i>Men</i>	402	100.0	565	100.0
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	—	—	—	—
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • Age at the end of the year				
14 vuotta • år • <i>years</i>	3	0.7	1	0.2
15 » » »	174	43.3	159	28.1
16 » » »	120	29.9	207	36.7
17 » » »	56	13.9	120	21.2
18 » » »	36	9.0	40	7.1
19 » » »	7	1.7	26	4.6
20 » » »	4	1.0	7	1.2
21 » » »	—	—	3	0.5
22 » » »	2	0.5	—	—
23 » » »	—	—	2	0.4
Äidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	400	99.5	563	99.6
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	2	0.5	2	0.4
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	360	89.6	498	88.1
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	42	10.4	67	11.9
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stadskärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	23	5.7	26	4.6
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	8	2.0	10	1.8
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	47	11.7	53	9.4
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	35	8.7	40	7.0
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	27	6.7	36	6.4
Esikaupungit: Förstäder: Suburbs:				
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	67	16.7	114	20.2
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	39	9.7	82	14.5
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	43	10.7	49	8.7
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	76	18.9	96	17.0
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	37	9.2	59	10.4
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp • Social status of the head of the family				
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	34	8.5	37	6.5

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	122	30.3	139	24.6
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	197	49.0	317	56.2
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	49	12.2	72	12.7
Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling				
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	329	81.9	439	77.7
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	49	12.2	76	13.5
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	23	5.7	47	8.3
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	—	—	2	0.3
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	1	0.2	1	0.2
Oppilaita kalkkia • Samtliga elever • Total of pupils	402	100.0	565	100.0

Oppilasmäärä koulun eri osastoilla
Elevantalet vid skolans olika avdelningar
Number of pupils per section of the school

Lukuvuosi • Läsåret • *School year*
1967/68

	Luokka • Klass • Class			Summa Total	%
	I	II	III		
Metallityöosasto • Metallarbetsavd. • <i>Metalwork section</i>	93	—	—	93	23.1
Auto-osasto • Bilavdelningen • <i>Automobile section</i>	192	76	41	309	76.9
Summa • Total	285	76	41	402	100.0
%	70.9	18.9	10.2	100.0	

1968/69

Metallityöosasto • Metallarbetsavd. • <i>Metalwork section</i>	94	72	—	166	29.4
Auto-osasto • Bilavdelningen • <i>Automobile section</i>	182	155	62	399	70.6
Summa • Total	276	227	62	565	100.0
%	48.8	40.2	11.0	100.0	

Lukuvuodeksi 1967/68 koulun I luokille oli 285 pyrkijää. Kouluun hyväksyttiin 288 oppilasta, joista osa oli pyrkinyt Vallilan ammattikouluun. Uusista oppilaista oli käynyt kansalaiskoulun 240, osan keskikoulua 31, keskikoulun 16 ja ylioppilastutkinnon oli suorittanut yksi. Lukuvuoden päättyessä

Läsåret 1967/68 hade skolans I klasser 285 inträdessökande. Godkända blev 288 elever, av vilka en del sökt inträde till Vallgårds yrkesskola. Av de nya eleverna hade 240 genomgått medborgarskola, 31 mellanskola delvis, 16 hela mellanskolan och en hade avlagt studentexamen. Vid läsarets slut fanns

koulussa oli jäljellä 387 oppilasta, joista 82 sai päästötodistuksen. Seuraavaksi lukuvuodeksi kouluun pyrki 355, joista jälleen hyväksyttiin 288. Näistä 236 oli käynyt kansalaiskoulun, 21 osan keskikoulua ja 31 keskikoulun kokonaan. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 554 oppilasta ja päästötodistuksen sai 205.

5. Kurssitoiminta

Koulussa järjestettiin varsinaisen opetuksen lisäksi iltaisin erilaisia ammattikursseja, joista on tietoja seuraavassa asetelmassa.

387 elever kvar i skolan och av dem erhö 82 dimissionsbetyg. Följande läsår var antalet inträdessökande 355, varav åter 288 godkändes. Av dessa hade 236 genomgått medborgarskola, 21 mellanskola delvis och 31 hela mellanskolan. Vid slutet av läsåret hade skolan 554 elever, av vilka 205 dimitterades.

5. Kursverksamhet

Förutom den egentliga undervisningen anordnades i skolan olika yrkeskurser på kvällarna. Om dessa ger följande tablå besked.

Kurssi • Kurs	Kursseja Kurser	1967/68		Lukuvuosi • Läsåret		1968/69	Kursin suoritt. Genomg. kursen
		Tunteja Timmur	Genomg. kursen	Kursseja Kurser	Tunteja Timmur		
Automaalausalan jatkokurssi • Fortsättningskurs i bilmålarbranschen ..	—	—	—	1	40	18	
Autonasentajan jatkokurssi • Fortsättningskurs för bilmontörer	1	120	17	2	120	31	
Autonasentajan täydennyskurssi Kompletteringskurs för bilmontörer	2	120	28	3	120	58	
Autonasentajan moottorinkorjauskurssi • Motorreparationskurs för bilmontörer	—	—	—	1	160	19	
Autopeltiseppäalan jatkokurssi • Fortsättningskurs i bilplåtslagarbranschen	—	—	—	1	40	10	
Autosähköasentajan täydennyskurssi Kompletteringskurs för bilelektriker	2	120	33	3	120	54	
Työopetuskurssi • Kurs i arbetslära ..	—	—	—	1	35	35	

6. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskunnan toimintaa valvoi kuusijäseninen johtokunta, joka kokoontui koulun ensimmäisenä lukuvuonna 4 ja toisena 3 kertaa. Oppilaskunnan edustajilla oli kokoontumiskertoja vastaavasti 5 ja 4. Helsingin Suomalainen Säästöpankki lahjoitti oppilaskunnalle pohjarahastoksi 500 mk ja eräs opettaja kirjoituskoneen.

6. Fritidsverksamhet

Elevkårens verksamhet övervakades av en styrelse med sex medlemmar. Styrelsen höll det första läsåret 4 och det andra 3 sammanträden. Elevkårens representanter sammanträdde 5 resp. 4 gånger. Elevkåren fick som donation av Helsingin Suomalainen Säästöpankki en grundfond om 500 mk och av en lärare en skrivmaskin.

Oppilaskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja osallistuivat Suomen Ammattikoululaisten Liiton kokouspäiville, joiden teemana oli »kasvaen kantamaan vastuuta» ja panelikeskustelun aiheena mm. »työhön sijoittuminen». Liitto järjesti myös koulussa sihteereille ja oppilaslehden toimittajille koulutustilaisuuden. Koulusta osallistui neljä oppilasta Ammattikoululaisten Liiton Uudenmaan piirin järjestämään koulutustilaisuuteen ja kahteen seminaariin.

Ensimmäisenä lukuvuonna oppilaat avustivat kirjoituksillaan Vallilan ammattikoulun lehteä, mutta seuraavana vuonna perustettiin oma lehti, joka sai nimekseen Haka.

Kerhotoiminta. Ensimmäisenä vuonna koulussa toimi ohjelmakerho, painonnostokerho ja palloilukerho, mutta seuraavana vuonna toiminnassa oli jo viisi kerhoa, joiden jäsenten ja kokoontumiskertojen määrä oli seuraava:

	Jäseniä Medlemmar	Kokoontu- miskertoja Samman- komster
Ohjelmakerho • Programklubben	17	20
Kuntokerho • Konditionsklubben	30	40
Koripallokerho • Korgbollsklubben	18	30
Moottorikerho • Motorklubben	40	20
Englannin kerho • Engelska klubben	15	15

Urheilutoiminta. SAKU:n täyttäessä 20 vuotta oppilaat osallistuivat 14. ja 15. 9. 1968 Stadionilla pidettyihin juhlakilpailuihin sekä niiden järjestely- ja majoitustehtäviin. Parhaat sijoitukset kilpailuissa olivat: toinen sija B-poikien 300 m:n juoksussa ja pituus-
hypyssä sekä kolmas sija A-poikien seiväs-
hypyssä.

Jääkiekkocupissa koulun joukkue selvisi neljännesfinaaliin voitettuaan Espoon ja Vallilan ammattikoulut. Tampereen ammattikoulun joukkueelle hävittiin.

Jalka- ja koripallocupeissa koululla ei ollut menestystä.

Elevkårens ordförande och viceordförande deltog i Suomen Ammattikoululaisten Liitos mötesdagar med temat »växa upp till att bära ansvar» och en påföljande paneldiskussion, vars ämne bl.a. var »placering i arbete». I skolan anordnade förbundet även ett skolningstillfälle för sekreterarna och skoltidningens redaktörer. Fyra av skolans elever deltog i ett skolningstillfälle och två seminarier anordnade av Ammattikoululaisten Liitos Nylands distrikt.

Första läsåret bidrog eleverna med artiklar till Vallgårds yrkesskolas tidning, men följande år grundades en egen tidning som kallades Haka.

Klubbverksamhet. Första året verkade i skolan en programklubb, tyngdlyftarklubb och bollklubb, men redan följande år var fem klubbar i verksamhet. Antalet medlemmar och sammankomster i dessa var följande:

Idrottsverksamhet. Eleverna deltog i festspelen med anledning av SAKU:s 20-årsjubileum den 14 och 15. 9. 1968 i Stadion samt i organisations- och inkvarteringsarbetet. Skolans bästa placeringar i tävlingarna var: andra plats i 300 m löpning och höjdhopp för pojkar i B-klassen samt tredje plats i stavhopp för pojkar i A-klassen.

I ishockeycupen kvalificerade sig skolans lag till kvartfinalen efter att ha vunnit över Esbo och Vallgårds yrkesskola, men förlorade mot Tammerfors yrkesskolas lag.

I fotbolls- och korgbollscuperna hade skolan ingen framgång.

7. Terveystenhoito

Koulun lääkäri suoritti tarkastuksen kaikille koulun oppilaille. Näillä vastaanotoilla oli käyntejä lukuvuonna 1967/68 yhteensä 387 ja seuraavana vuonna 637. Sairaaloiden poliklinikoille lähetettiin tarkempaan tutkimukseen ja hoitoon vastaavasti 83 ja 69 oppilasta. Tapauksista oli edellisenä lukuvuonna työtapaturmia 61 ja jälkimmäisenä 87 sekä influenssaoireita vastaavasti 307 ja 527. Syyslukukaudella suoritettiin pienoiströntgentarkastus kaikille oppilaille ja henkilökunnalle.

Oppilaiden hampaiden hoito oli myös maksutonta. Hammashoitola aloitti toimintansa 1. 11. 1967.

8. Apurahat ja lahjoitukset

Lukuvuonna 1967/68 oppilaille jaettiin koulun talousarvioon merkittyjä tunnustuspalkintoja yhteensä 1 060 mk. Seuraavana lukuvuonna jaettiin tunnustuspalkintoina 1 540 mk sekä kolmen ulkopuolisen lahjoittajan apurahat, yhteensä 650 mk. Uusi koulu sai vastaanottaa useita koneita ym. opetusvälineitä ja kirjallisuutta sekä kaksi kiertopalkintoa oppilaiden kilpailtavaksi.

9. Koulun talous

Kalenterivuonna 1967 koulun menot olivat yhteensä 1 648 000 mk ja tulot yhteensä 798 192 mk, josta valtionavun osuus oli 747 000 mk. Kalenterivuonna 1968 menot olivat yhteensä 2 317 713 mk ja tulot 2 547 108 mk, josta valtionavustuksia oli 1 938 958 mk. Tietoja v:n 1968 menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

7. Hälsövärd

Skolans läkare undersökte samtliga elever. På läkarens mottagningar noterades läsåret 1967/68 sammanlagt 387, och följande år 637 besök. Till sjukhusens polikliniker remitterades 83 resp. 69 elever för noggrannare undersökningar och vård. Första läsåret berodde 61 av fallen på arbetsolyckor, andra läsåret 87. Influensasymptom svarade för 307 resp. 527 fall. Under höstterminen blev samtliga elever och personalen skärmbildsundersökta.

Eleverna hade också fri tandvård. Tandkliniken började sin verksamhet 1. 11. 1967.

8. Stipendier och donationer

Lsåret 1967/68 utdelades i premier åt elever sammanlagt 1 060 mk som för ändamålet upptagits i skolans budget. Följande år utdelades 1 540 mk i premier och sammanlagt 650 mk i stipendier, vilken summa donerats av tre utomstående. Den nya skolan fick motta ett flertal maskiner o.a. undervisningsmateriel och litteratur samt två vandringpris för tävlan mellan eleverna.

9. Skolans ekonomi

Kalenderåret 1967 uppgick skolans utgifter till sammanlagt 1 648 000 mk och inkomsterna till 798 192 mk, varav 747 000 mk i statsbidrag. Kalenderåret 1968 var utgifterna 2 317 713 mk och inkomsterna 2 547 108 mk, varav statsbidragets andel utgjorde 1 938 958 mk. Uppgifter om utgifternas fördelning ingår på s. 34*—35* i tabellavdelningen.

III. KAMPIN AMMATTIKOULU KAMPENS YRKESKOLA

Kamppi vocational school

1. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi maat. ja metsät.-kand. Liisa Kankaanrinta ja vararehtorina käsityönopett. Lahja Oksanen. Heidän lisäksi oli koulussa lukuvuonna 1967/68 vakinaisia opettajia 23, tuntiopettajia 15 ja tilapäisiä 4 sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 24, 18 ja 2. Ammattikursseilla opetti lisäksi edellisenä lukuvuonna 29 ja jälkimmäisenä 31 opettajaa.

Kumpanakin lukuvuonna neljä koulun opettajaa piti näytetunnin.

2. Opetus

Koulu toimi omassa koulurakennuksessaan Kansakoulukatu 3:ssa, josta se sai v:n 1967 syyslukukauden alusta lisätilaa kirjapainokoulun muutettua pois. Seuraavana syksynä aloitti toimintansa uusi leipurikoulu. Silloin Kampin ammattikoulusta lopetettiin leipomo, ja sen tilat saatiin koulun muuhun käyttöön. Samoin saatiin 1. 8. 1968 alkaen Annankadun ruotsinkielisen kansakoulun supistamisen vuoksi suurin osa kansakoulurakennusta, jonne siirrettiin lähes koko teorianopetus.

Koulun osastojen opintolinjajako oli seuraava: ompeluosastossa oli 3-vuotinen pukuompelijan, 2-vuotinen keskikoulupohjainen pukuompelijan, 2-vuotinen teollisuusompelijan, 1-vuotinen liinavaateompelijan ja 2-vuotinen modistin opintolinja sekä syksyllä 1968 toimintansa aloittanut 1-vuotinen ammattikoulupohjainen leikkaajan opintolinja; ravintolalousosastossa oli 2-vuotinen ravintolalan peruslinja, 2-vuotinen eineskeittäjän, 2-vuotinen tarjoilijan ja 1-vuotinen laivakokin

1. Lärarkår

Rektor för skolan var agr. o. forstkand. Liisa Kankaanrinta och prorektor handarbetslär. Lahja Oksanen. Läsåret 1967/68 fanns i skolan förutom dessa 23 ordinarie, 15 timlärare och 4 tillfälliga lärare samt läsåret 1968/69 analogt 24, 18 och 2. Vid yrkeskurserna undervisade dessutom under det förstnämnda läsåret 29 samt under det senare 31 lärare.

Vartdera läsåret höll fyra av skolans lärare provlektion.

2. Undervisning

Skolan arbetade i eget hus, Folkskolegatan 3, där tilläggsutrymmen kunde erhållas från höstterminens början år 1967 genom att boktryckeriskolan flyttat bort. Följande höst inledde den nya bagarskolan sin verksamhet. Samtidigt upphörde bageriet i Kampens yrkesskola och de lediga utrymmena kunde användas för andra ändamål. Då Annegatans svenskspråkiga folkskola inskränkte verksamheten, övertogs likaså fr.o.m. 1. 8. 1968 största delen av dess hus, dit nästan hela den teoretiska undervisningen överflyttades.

Skolans avdelningar hade följande studielinjer: sömnadsavdelningen en 3-årig linje för klänningssömmerskor, en på mellanskola baserad 2-årig för klänningssömmerskor, en 2-årig för konfektionssömmerskor, en 1-årig för linnesömmerskor, en 2-årig för modister och från hösten 1968 en på yrkesskola baserad 1-årig linje för tillskärare; näringsekonomiavdelningen en 2-årig grundlinje för utbildning i restaurangfacket, en 2-årig linje för kokerskor för färdigmat, en 2-årig för servi-

Viikkotuntien lukumäärä • Antal veckotimmar • Number of lessons per week

Oppiaine • Läroämne Subject	Ompeluosasto • Sömnadsavd. Needlework section										Ravintotalousosasto • Näringsekonomiavd. Catering section														
	Iinavaate- ompelija Linne- sömmerska Sewing of linens			Puku- ompelija Klänning- sömmerska Dress- making			Teollisuus- ompelija Konfek- tionsöm- merska Industrial sewing		Modisti Modist Milliner		Leik- kaaja Till- skä- rare Cutter		Puku- ompe- lun keski- koulu- pohjainen linja ¹⁾			Tarjoilija Servitör Waitress		Eines- keit- tāja Kokerska för fär- digmat Prepared food cook		Ravintola- alan perus- Grundlinje för resta- rangfacket Basic line of hotel and catering		Laivakokki Skeppskock Ship's cook		Suurtalouden keskikoulu- pohjainen linja ²⁾	
	Luokka • Klass • Class																								
	I	I	II	III	I	II	I	II	I	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	Syyslu- kukausi Höst- term. Autumn term	Kevät- lukuk. Vår- term. Spring term	Syyslu- kukausi Höst- term. Autumn term	Kevät- lukuk. Vår- term. Spring term		
Äidinkieli • Modersmålet • Finnish	1	2	1	—	2	—	2	—	—	—	1	—	2	1	2	—	2	1	2	2	—	—			
Kansalaistieto • Medborgar- kunskap • Civic knowledge	2	—	2	—	—	1	—	1	—	1	—	—	2	—	2	—	2	—	2	1	1	—	2		
Terveysoppi • Hälsolära Hygiene	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—		
Liikuntakasvatus • Fysisk fostran • Physical education	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	
Ranskan kieli ³⁾ • Franska ³⁾ French ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ruotsinkieli ³⁾ • Svenska ³⁾ Swedish ³⁾	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	2	2	(2)	(2)	(2)	2	—	—	—	—	—	—	
Englannin kieli ³⁾ • Engelska ³⁾ English ³⁾	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	3	3	(2)	(2)	—	—	
Ammattitalous • Yrkesekono- mi • Professional economy	1	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	1	2		
Matematiikka • Matematik Mathematics	1	2	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	1	2	—	2	1	2	—	—	—	—	—	
Kuosipiirustus • Mönsterrit- ning • Drawing of patterns	—	1	2	3	2	2	3	3	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Muut ammattiaineet • Övriga yrkesämnen • Other profes- sional subjects	6	8	7	6	6	5	5	4	13	8	7	6	7	8	6	8	6	8	6	6	6	6	10	9	
Työnopetus • Arbetslära Work instruction	26	24	26	27	26	27	26	27	18	25	26	25	25	25	25	28	25	25	29	29	25	25	25	25	
Summa • Total	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	45	45	40	40	40	40	

³⁾ Tunnit sulussa = osallistuminen vapaaehtoisista. ⁴⁾ Ml. työnjohto-oppia, työpsykologiaa ja varastokirjanpitoa yht. 3 viikkotuntia. ⁵⁾ Ml. työturvallisuutta 1 viikkotunti. • ¹⁾ Linje för klänningssömnad på basen av mellanskola. ²⁾ Grundutbildningslinje för storhushåll på basen av mellanskola. ³⁾ Timmarna inom parentes = frivilligt deltagande. ⁴⁾ Inkl. arbetsledarkunskap, arbetspsykologi och lagerbokföring sammanlagt 3 veckotimmar. ⁵⁾ Inkl. arbetsskydd 1 veckotimme. • ¹⁾ Course of dressmaking based upon intermediate school education. ²⁾ Course of large-scale catering based upon intermediate school education. ³⁾ Hours in parentheses = optional participation. ⁴⁾ Including work supervision, work psychology and stock accounting 3 hours in all. ⁵⁾ Including work safety 1 hour.

opintolinja sekä 1-vuotinen keskikoulupohjainen suurtalouden peruslinja.

Koulun yhteydessä toimi ravintola, pesula sekä leipä- ja einestuotteiden myymälä, joissa oppilaat saivat opetusohjelmaan kuuluvaa harjoitusta.

Opetusta annettiin lukuvuonna 1967/68 syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—30. 5. Työpäiviä oli yhteensä 220. Koulussa oli kumpanakin lukuvuonna yhteensä 27 luokkaa, ompeluosastolla 15 ja ravintolousosastolla 12.

Koulussa järjestettiin ns. avoimien ovien päivä 15. 3., jolloin oppilaiden vanhemmilla ja muilla ammattikoulutuksesta kiinnostuneilla oli tilaisuus tutustua koulun toimintaan. Oppilaille järjestettiin ammatinvalinnanohjauksen yhteydessä tutustumiskäyntejä heidän tulevan ammattialansa työkohteisiin. Lisäksi koulunsa lopettavat luokat tekivät opintoretkeä mm. seuraavasti: ompeluosaston oppilaat kävivät tutustumassa Vaaksa Oy:n valmisvaatetehtaaseen, Lohjan ammattikouluun, Valmisvaatetehtaan Artellaan ja Kouvolan ammattikouluun; ravintolousosaston oppilaat kävivät Hämeenlinnan Liha-teollisuusopistossa, Turengissa sijaitsevassa Valion jäätelötehtaassa sekä Saarioinen Oy:n ruokatehtaassa ja tuotantolaitoksissa.

Koulussa pidettiin oppilastöiden näyttely ja myyjäiset 20.—21. 5.

3. Oppilastilasto

Lukuvuosien 1967/68 ja 1968/69 oppilaista kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia tietoja, mitkä ilmenevät seuraavista asetelmista.

törer, en 1-årig för skeppskockar och en på mellanskola baserad 1-årig grundlinje för utbildning i storhushåll.

Till skolan hörde en restaurang, ett tvätteri och en brödbutik som även sålde färdigmat. I dessa fick eleverna den praktik som upptas i läroplanen.

Läsåret 1967/68 inföll höstterminen 15. 8—22. 12 och vårterminen 8. 1—31. 5 samt läsåret 1968/69 resp. 15. 8—21. 12 och 7. 1—30. 5. Arbetsdagarna var sammanlagt 220. Vartdera läsåret hade skolan sammanlagt 27 klasser, varav 15 på sömnadsavdelningen och 12 på näringsekonomiavdelningen.

De öppna dörrarnas dag hölls den 15. 3, då elevernas föräldrar och andra av yrkesutbildning intresserade var i tillfälle att bekanta sig med verksamheten i skolan. För eleverna ordnades i samband med yrkesvägledningen informationsbesök till inrättningar som arbetar inom deras blivande yrkesfack. De klasser som skulle avsluta skolgången företog dessutom bl.a. följande exkursioner: sömnadsavdelningens elever besökte konfektionsfabriken Vaaksa Oy, Lojo yrkesskola, konfektionsfabriken Artella och Kouvola yrkesskola; näringsekonomiavdelningens elever besökte Köttindustri-institutet i Tavastehus, Valios glassfabrik i Turenki samt matfabriken Saarioinen Oy och dess produktionsinrättningar.

I skolan hölls en utställning och försäljning av elevarbeten den 20—21 maj.

3. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna läsåren 1967/68 och 1968/69 insamlades den 20 oktober och framgår av följande tablåer.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968
 Elever den 20 oktober 1967 och 1968
 Pupils, 20th October 1967 and 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • Men	19	5.3	41	11.5
Naisia • Kvinnor • Women	339	94.7	315	88.5
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • Age at the end of the year				
14 vuotta • år • years	3	0.8	4	1.1
15 » » »	95	26.5	89	25.0
16 » » »	137	38.4	122	34.2
17 » » »	56	15.6	70	19.7
18 » » »	21	5.9	37	10.4
19 » » »	15	4.2	10	2.8
20 » » »	11	3.1	5	1.4
21 » » »	9	2.5	2	0.6
22 » » »	4	1.1	6	1.7
23 » » »	1	0.3	3	0.8
24 » » »	1	0.3	—	—
25 » » »	2	0.5	1	0.3
26 » » »	1	0.3	2	0.6
27 » » »	—	—	1	0.3
30— » » »	2	0.5	4	1.1
Äidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • Finnish	352	98.3	346	97.2
Ruotsi • Svenska • Swedish	6	1.7	10	2.8
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	300	83.8	296	83.1
Muualla • Annan ort • Elsewhere	58	16.2	60	16.9
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • Center	34	9.5	25	7.0
Eteläinen • Södra • Southern	15	4.2	4	1.1
Läntinen • Västra • Western	26	7.3	38	10.7
Itäinen • Östra • Eastern	43	12.0	39	11.0
Pohjoinen • Norra • Northern	22	6.1	21	5.9
Esikaupungit: Förstäder: Suburbs:				
Läntiset • Västra • Western	38	10.6	30	8.4
Pohjoiset • Norra • Northern	45	12.6	39	11.0
Koilliset • Nordöstra • Northeastern	35	9.8	36	10.1
Itäiset • Östra • Eastern	55	15.4	79	22.2
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • Outside of the city	45	12.5	45	12.6

Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp <i>Social status of the head of the family</i>	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	28	7.8	24	6.7
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	92	25.7	88	24.7
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	173	48.3	187	52.6
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	65	18.2	57	16.0
Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling				
Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola • <i>Public elementary school proper</i>	—	—	2	0.6
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	292	81.6	292	82.1
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	13	3.6	9	2.5
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	45	12.6	45	12.6
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	—	—	4	1.1
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	8	2.2	4	1.1
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • Total of pupils	358	100.0	356	100.0

Oppilasmäärä koulun eri osastoilla
Elevantalet vid skolans olika avdelningar
Number of pupils per section of the school

Lukuvuosi • Läsåret • <i>School year</i> 1967/68	Luokka • Klass • <i>Class</i>			Summa Total	%
	I	II	III		
Ompeluosasto • Sömnadsavd. • <i>Needlework section</i>	76	76	28	180	50.3
Ravintotalousos. • Näringsekonomiavd. • <i>Catering section</i>	99	79	—	178	49.7
Summa • Total	175	155	28	358	100.0
	% 48.9	43.3	7.8	100.0	
1968/69					
Ompeluosasto • Sömnadsavd. • <i>Needlework section</i>	85	60	34	179	50.3
Ravintotalousos. • Näringsekonomiavd. • <i>Catering section</i>	109	68	—	177	49.7
Summa • Total	194	128	34	356	100.0
	% 54.5	36.0	9.5	100.0	

Lukuvuodeksi 1967/68 koulun I luokille oli 227 pyrkijää, joista hyväksyttiin 186. Uusista oppilaista oli käynyt kansalaiskouluun

Läsåret 1967/68 hade skolans I klasser 227 inträdessökande, av vilka 186 godkändes. Av de nya eleverna hade 148 genomgått medbor-

148, osan keskikoulua 4, keskikoulun 31 ja ylioppilastutkinnon oli suorittanut 3. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli jäljellä 349 oppilasta, joista 177 sai päästötodistuksen. Seuraavaksi lukuvuodeksi pyrki kouluun 309, joista hyväksyttiin 202. Näistä 143 oli käynyt kansalaiskoulun, 6 osan keskikoulua, 40 keskikoulun ja 1 suorittanut ylioppilastutkinnon. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 335 oppilasta ja päästötodistuksen sai 176.

4. Kurssitoiminta

Koulussa järjestettiin varsinaisen opetuksen lisäksi iltaisin erilaisia ammattikursseja, joista on tietoja seuraavassa asetelmassa.

garskola, 4 mellanskola delvis, 31 mellanskola och 3 avlagt studentexamen. Vid läsårets slut fanns i skolan 349 elever, av vilka 177 erhöill dimissionsbetyg. Följande läsår sökte 309 elever inträde och av dem blev 202 godkända. Av dessa hade 143 genomgått medborgarskola, 6 mellanskola delvis och 40 mellanskola, medan 1 avlagt studentexamen. Vid slutet av läsåret hade skolan 335 elever och 176 erhöill dimissionsbetyg.

4. Kursverksamhet

Förutom den egentliga undervisningen anordnades i skolan olika yrkeskurser under kvällstid. Följande tablå ger uppgifter om dessa.

Kurssi • Kurs	Lukuvuosi • Läsåret					
	1967/68		Kurssin suoritt. Genomg. kursen	1968/69		Kurssin suoritt. Genomg. kursen
Kursseja Kurser	Tunteja Timmar	Kursseja Kurser		Tunteja Timmar		
Baariapulaisen kurssi • Kurs för barbiträden ..	1	50	16	—	—	—
Dieettikeittäjän täydennyskurssi • Kompletteringskurs för dietmat	2	90	30	—	—	—
Kaavaopin ja kuositelun peruskurssi • Grundkurs i mönsterritning och konstruering	2	36	29	—	—	—
Kaavaopin ja kuositelun täydennyskurssi Kompletteringskurs för mönsterritning och konstruering	—	—	—	1	36	17
Kondiittorin peruskurssi • Grundkurs för konditorer	1	119	15	—	—	—
Kondiittorin jatkokurssi • Fortsättn.kurs för konditorer	1	131	18	—	—	—
Kotiaavustajan kurssi • Hemtjänstkurs	2	150	30	3	150	48
Laitoskylvettäjäns kurssi • Kurs för baderskor	—	—	—	1	53	13
Leipurin jatkokurssi • Fortsättningskurs för bagare	1	100	14	—	—	—
Muotoilukurssi • Kurs i formgivning	1	30	7	—	—	—
Nuoriso-ohjaajan kurssi • Kurs för ungdomsledare	—	—	—	1	1 394	22
Osastoavustajan kurssi • Kurs för avdelningsbiträden	3	78	72	—	—	—
Sairaala-apulaisen kurssi • Kurs för sjukhusbiträden	—	—	—	1	150	26

5. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskunta. Koulun oppilaskunnan johtokunta kokoontui lukuvuonna 1967/68 viisi ja edustajisto kaksi kertaa. Seuraavana lukuvuonna johtokunnan kokouksia oli seitsemän ja edustajiston kolme. Johtokunta nimesi jälkimmäisen vuoden aikana eri tehtäviä valmistelemaan ja hoitamaan seuraavat toimikunnat: Ammattikoululaisten Liiton koulupoliittista ohjelmaa valmisteleva toimikunta, huvitoimikunta, myyjäistoimikunta, Seita-toimikunta ja sääntöjen uudistamista valmisteleva toimikunta.

Oppilaskunnan edustajat osallistuivat Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien nuorisotoimiston järjestämiin viikonlopputilaisuuksiin ja retkiin, mm. hiihtoleiriin. Ammattikoululaisten liiton järjestämissä kokouksissa ja koulutustilaisuuksissa oli myös mukana oppilaskunnan edustajia. Liiton puheenjohtaja vieraili oppilaskunnan kutsutun koulussa 29. 10. 1968 ja piti oppilaskunnan toimihenkilöille kokoustekniikan kurssin. Oppilaskunta järjesti illanviettoja sekä jäsenilleen käyntejä Kansallisoopperan ja teattereiden koululaisnäytännöissä.

Kerhotoiminta. Lukuvuonna 1967/68 koulussa toimivat seuraavat kerhot: näytelmäkerho, kotitalouskerho, tanssikerho, hatunvalmistuskerho ja levymusiikkikerho. Seuraavana lukuvuonna toimivat: kotitalouskerho, näytelmäkerho, pop-kerho, retkeily- ja keskustelukerho ja tanssikerho. Kumpakin lukuvuonna oppilaat osallistuivat Vallilan ammattikoulun elokuvakerhon, lehtikerhon ja kaitafilmauskerhon toimintaan.

Urheilutoiminta. Koulun edustusjoukkue osallistui SAKU:n yleisurheilumestaruuskilpailuihin Raumalla 16. ja 17. 9. 1967 sekä SAKU:n 20-vuotisjuhlien yhteydessä Stadionilla pidettyihin kilpailuihin 14. ja 15. 9. 1968. Talviurheilupäivää vietettiin kumpana-

5. Fritidsverksamhet

Elevkåren. Styrelsen för skolans elevkår höll läsåret 1967/68 fem och representantskapet två sammanträden. Följande läsår sammanträdde styrelsen sju och representantskapet tre gånger. Under det sistnämnda året nominerade styrelsen följande kommittéer för att bereda och sköta olika ärenden: kommittén för beredning av Ammattikoululaisten Liittos skolpolitiska program, underhållningskommittén, basarkommittén, Seita-kommittén och kommittén för beredning av nya stadgar.

Elevkårens representanter deltog i veekendtillställningar och utfärder, bl.a. i ett skidläger, med Helsingfors evangelisk-lutherska församlingars ungdomsbyrå som arrangör. Representanterna var även närvarande vid möten och skolningstillfällen som anordnades av Ammattikoululaisten Liitto. Förbundets ordförande gjorde på inbjudan av elevkåren ett besök i skolan 29. 10. 1968 och gav en kurs i mötesteknik för kårens funktionärer. Elevkåren arrangerade för sina medlemmar soaréer samt besök på Nationaloperan och teatrarernas skolföreställningar.

Klubbverksamhet. Läsåret 1967/68 verkade i skolan följande klubbar: teaterklubben, hushållsklubben, dansklubben, modistklubben och diskotekklubben. Följande läsår verkade hushållsklubben, teaterklubben, popklubben, utfärds- och diskussionsklubben samt dansklubben. Båda läsåren deltog eleverna i verksamheten vid filmklubben, tidningsklubben och smalfilmklubben i Vallgårdens yrkesskola.

Idrottsverksamhet. Skolans representationslag deltog i SAKU:s mästerskapstävlingar i friidrott i Raumo 16—17. 9. 1967 och i tävlingar som i samband med SAKU:s 20-årsjubileum hölls på Stadion 14—15. 9. 1968. Eleverna höll vartdera läsåret en vinter-

kin. lukuvuonna, samoin osallistuttiin ns. 'Paavon polku' -marssiin. Lisäksi oppilaat pelasivat luokkien välisiä lento- ja pesäpallo-otteluita ja kävivät uimahallissa.

Työ- ym. kilpailut. SAKO:n ompelun- ja talousopettajien jaoston ravintotalousosastojen väliset työkilpailut pidettiin Tampe-reella 2. 4. 1968. Niissä yksi koulun oppi-laista selviytyi toiselle sijalle ja yksi viiden-nelle. Lukuvuonna 1967/68 osallistui valta-kunnallisiin ammattitalouskilpailuihin 147 koulun oppilasta ja seuraavana lukuvuonna 123, jolloin myös 191 oppilasta otti osaa Rait-tiuskasvatusliiton ja SAKU:n yhteisesti jär-jestämään kirjoituskilpailuun. SAKU jär-jesti lisäksi henkiset kilpailut, joiden kuvaama-taitosarjoissa oli koulun edustajia.

6. Terveystenhoito

Lääkärintarkastus suoritettiin syysluku-kaudella I luokan oppilaille ja kevätlukukau-della II:n ja III luokan oppilaille. Syyskuussa oli myös pienoiströntgenkuvaus. Koululääkä-rin poliklinikkavastaanotolla ja terveystisa-ren vastaanotolla kävi syys- ja kevätluku-kaudella oppilaita seuraavasti:

	Lukuvuosi • Läsåret			
	1967/68		1968/69	
	Syys Höst	Kevät Vår	Syys Höst	Kevät Vår
Koululääkärin vastaanotolla • På skolläkarns mottagning ..	52	42	54	72
Terveystisaren vastaanotolla • På hälsosystemens mottagning ..	486	442	470	492

Sairaaloiden poliklinikoille, alue- ja yksi-tyislääkäreille sekä laboratoriotutkimuksiin lähetettiin edellisenä lukuvuonna 196 ja jäl-kimmäisenä 195 oppilasta.

Kaikkien oppilaiden hampaat tarkastet-tiin ja hoidettiin kouluhammashoitolassa.

7. Apurahat ja lahjoitukset

Lukuvuonna 1967/68 jaettiin oppilaille koulun talousarvion merkittyyjä tunnustus-

idrottsdag och deltog likaledes i den s.k. 'Paavon polku' -marschen. Dessutom spe-lade de klasserna emellan volleyboll- och bollmatcher och besökte simhallen.

Arbets- o.a. tävlingar. Sektionen för söm-nads- och hushållslärare vid Finlands yr-kesskolläraryförbund (SAKO) höll 2. 4. 1968 i Tammerfors arbetstävlingar mellan närings-ekonomiavdelningarna. Här placerade sig en av skolans elever på andra och en på femte plats. Läsåret 1967/68 deltog 147 av skolans elever i de riksomfattande yrkesekonomitäv-lingarna och följande läsår 123, då även 191 elever deltog i en uppsatstävling med Rait-tiuskasvatusliitto och SAKU som arrangö-er. SAKU anordnade dessutom intellek-tuella tävlingar, i vilkas teckningsserier sko-lan var representerad.

6. Hälsovård

Under höstterminen läkarundersöktes ele-verna i klass I samt under vårterminen ele-verna i klasserna II och III. I september företogs även en skärmbildsundersökning. Skolläkarens poliklinikmottagning och hälso-systemens mottagning besöktes under höst-och vårterminen av följande antal elever:

Till sjukhusens polikliniker, distrikts- och privatläkare samt laboratorieundersökningar remitterades det förstnämnda läsåret 196, och det senare 195 elever.

Samtliga elever fick sina tänder undersökta och behandlade i skoltandvårdsanstalten.

7. Stipendier och donationer

Läsåret 1967/68 utdelades i premier åt elever sammanlagt 1 100 mk ur det belopp

palkintoja yhteensä 1 100 mk. Kahdeksan yksityistä, pankkeja, yhdistyksiä ym., lahjoitti koululle yhteensä 1 220 mk jaettavaksi apurahoina oppilaille. Tuntemattoman lahjoittajan rahapalkinnon sai myös neljä oppilasta. Suomen Siemens Oy lahjoitti koululle kokeiltavaksi silityskoneen ja pesukoneen sekä Electrohelios Oy pesukoneen ja pakaste-arkun.

Lukuvuonna 1968/69 jaettiin talousarvioon merkittyyjä tunnustuspalkintoja yhteensä 1 200 mk. Yksi oppilas sai oppilaskunnan myöntämän stipendin ja yksi Ellen Bremerin rahaston stipendin. Kuuden yksityisen lahjoittajan palkintoja jaettiin yhteensä 1 050 mk.

Kumpanakin lukuvuonna jaettiin kahdelle oppilaalle apuraha Alex Ärtin stipendirahastosta.

8. Koulun talous

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan olivat v. 1967 koulun menot yhteensä 1 596 023 mk ja tulot yhteensä 1 042 114 mk, josta valtionavun osuus oli 700 183 mk. Vuonna 1968 olivat menot 1 719 636 mk ja tulot 1 235 012 mk, josta valtionapua oli 925 317 mk. Tietoja v:n 1968 menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

som härför upptagits i skolans budget. Åtta privatföretag, banker, föreningar m.m. donerade till skolan inalles 1 220 mk för att utdelas åt elever som stipendier. Fyra elever erhöill dessutom ett premium av okänd donator. Av Suomen Siemens Oy fick skolan motta en stryk- och en tvättmaskin för utprovning samt av Electrohelios Ab en tvättmaskin och en frysbox.

Läsåret 1968/69 utdelades sammanlagt 1 200 mk i premier ur budgetmedlen. En elev erhöill ett av elevkåren beviljat stipendium och en ett stipendium ur Ellen Bremers fond. Av sex privata donatorer mottogs sammanlagt 1 050 mk för utdelning i form av premier.

Båda läsåren fick två elever motta var sitt stipendium ur Alex Ärts stipendiefond.

8. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut uppgick skolans sammanlagda utgifter år 1967 till 1 569 023 mk och sammanlagda inkomster till 1 042 114 mk, varav 700 183 mk i statsunderstöd. År 1968 var utgifterna 1 719 636 mk och inkomsterna 1 235 012 mk, varav statsunderstödet utgjorde 925 317 mk. Fördelningen av utgifterna för år 1968 framgår på s. 34*—35* i tabellavdelningen.

IV. VALLILAN AMMATTIKOULU VALLGÅRDS YRKESKOLA

Vallila vocational school

1. Yleistä

Lukuvuonna 1967/68 koulun metallityöosaston oppilasmäärä supistui, koska Haagan uudessa ammattikoulussa, jonne autoalan opetuskin siirrettiin, oli myös metallialan linjoja. Perinteellisten asenteiden muuttumista kuvaa se, että sähköosaston linjoilla opiskeli ensi kertaa myös tyttöjä.

Lukuvuosi 1968/69 oli koulun 70. toimintavuosi. Kouluun pyrkijöitä oli ennalta arvioitu määrä, mutta voitiin todeta, että mitä enemmän ns. toivelinjoja koulussa laajennetaan tai perustetaan uusiin kouluihin, sitä vähemmän riittää pyrkijöitä elinkeinoelämän kannalta tärkeille kansakoulupohjaisille opintolinjoille.

Monet koulun työskentelyyn ja sisäiseen elämään vaikuttavat kokeilut ja uudistukset suunniteltiin yhdessä oppilaskunnan hallituksen kanssa. Niistä mainittakoon esim. tupakanpolton salliminen määrättyissä ulkotiloissa, pihaltapoistumiskiellon kumoaminen ja oppilaskunnan edustajien osallistuminen tapaturmatoimikunnan työhön.

2. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi fil.kand. Martti Kokko ja vararehtorina ins. Erik Lindholm. Heidän lisäksi koulussa oli lukuvuonna 1967/68 vakinaisia opettajia 74, tuntiopettajia 47 ja tilapäisiä 2 sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 73, 44 ja 2. Ammattikursseilla opetti lisäksi edellisenä lukuvuonna 91 ja jälkimmäisenä 51 opettajaa.

Näytetunnin piti edellisenä lukuvuonna 8 ja jälkimmäisenä 6 opettajaa.

1. Allmänt

Läsåret 1967/68 minskade elevantalet vid skolans metallarbetsavdelning, emedan den nya yrkesskolan i Haga, dit hela undervisningen i bilfacket överflyttades, även hade linjer för metallarbeten. För första gången studerade även flickor vid linjer på elavdelningen, vilket innebär en förändring i traditionella attityder.

Läsåret 1968/69 var skolans 70:e verksamhetsår. Antalet inträdessökande motsvarade förhandskalkylerna men man kunde konstatera, att ju mer de s.k. önskelinjerna utvidgas i skolan eller grundas i nya skolor, dess mindre blir antalet sökande till de studielinjer på folkskolebasis, vilka är av vikt ur näringslivets synpunkt.

I samråd med elevkårens styrelse planerades ett antal experiment och reformer med inverkan på såväl skolans arbete som dess inre liv. Nämnas kan bl.a. tillåtelsen att röka på bestämda platser utomhus, upphävandet av förbudet att avlägsna sig från skolgården och rätten för elevkårens representanter att delta i olycksfallskommitténs arbete.

2. Lärarkår

Rektor för skolan var fil.kand. Martti Kokko och prorektor ing. Erik Lindholm. Läsåret 1967/68 hade skolan dessutom 74 ordinarie lärare, 47 timlärare och 2 tillfälliga lärare. Läsåret 1968/69 var deras antal 73, 44 och 2. Vid yrkeskurserna undervisade därtill det förstnämnda läsåret 91, och det senare 51 lärare.

Provlektion hölls under det förstnämnda läsåret av 8, under det senare av 6 lärare.

3. Opetus

Vallilan ammattikoulu toimi edelleen omassa talossaan, Sturenkatu 18—22. Koulun eri osastojen opintolinjat olivat seuraavat: metallityösastossa olivat viilaaja-koneistajan, koneistajan, hitsaajan, levysepän ja putkiasentajan opintolinjat; sähköosastossa puhelinasantajan, radio- ja televisioasantajan sekä sähköasantajan linjat; puutyösastossa huonekalupuusepän, mallinveistäjän, verhoilijan ja maalaajan linjat; rakennusosastossa rakennusmiehen linja sekä piirustusosastossa keskikoulupohjaiset kartanpiirtäjän, koneenpiirtäjän ja rakennuspiirtäjän opintolinjat.

Kolmivuotisia linjoja olivat metallityösastossa koneistajan linja, sähköosaston kaikki linjat sekä puutyösastossa huonekalupuusepän ja mallinveistäjän linjat. Muut olivat kaksivuotisia paitsi piirustusosasto, jonka oppijakso kesti vuoden.

Syyslukukauden 1968 alusta yhdistettiin kirvesmiehen ja muurarin linjat rakennusmiehen linjaksi sekä aloitettiin uusi putkiasentajan opintolinja.

3. Undervisning

Vallgårds yrkesskola arbetade fortfarande i sitt hus vid Sturegatan 18—22. Skolans olika avdelningar hade följande studielinjer: för filare-maskinbearbetare, maskinbearbetare, svetsare, plåtslagare och rörmontörer vid metallarbetsavdelningen; för telefonmontörer, radio- och televisionsmontörer samt elmontörer vid elavdelningen; för möbelsnickare, modellsnickare samt tapetserare och målare vid träarbetsavdelningen; för byggnadsmän vid byggnadsavdelningen samt på mellanskolebasis för kartritare, maskinritare och byggnadsritare vid ritningsavdelningen.

Följande linjer var treåriga: för maskinbearbetare vid metallarbetsavdelningen, alla vid elavdelningen samt för möbelsnickare och modellsnickare vid träarbetsavdelningen. Övriga linjer var tvååriga utom vid ritningsavdelningen, där lärokursen räckte ett år.

Från och med höstterminen 1968 sammanslogs linjerna för timmermän och murare till en linje för byggnadsmän. Samtidigt inleddes en ny linje för rörmontörer sin verksamhet.

Luokkien lukumäärä osastoittain
Antal klasser per avdelning
Number of classes per section

Osasto • Avdelning för • Section	Luokkia • Klasser • Classes					
	1967/68	1968/69				
	I	II	III	I	II	III
Metallityö • Metallarbeten • <i>Metalwork</i>	16	10	8	16	20	8
Sähkötyö • Elarbeten • <i>Electric work</i>	4	5	4	8	8	5
Puutyö • Träarbeten • <i>Woodwork</i>	5	4	2	5	5	2
Rakennustyö • Byggnadsarbeten • <i>Construction</i>	2	2	—	1	2	—
Piirustus • Ritning • <i>Drawing</i>	3	—	—	3	—	—
Summa • Total	30	21	14	33	35	15

Em. luokista olivat ruotsinkielisiä edellisenä lukuvuonna metallityösaston kaksi ensimmäistä luokkaa, yksi toinen ja kolmas

Läsåret 1967/68 var följande klasser svenskspråkiga: två av I, en av II och en av III klasserna vid metallarbetsavdelningen samt

luokka sekä sähköosaston yksi toinen luokka. Jälkimmäisenä lukuvuonna olivat ruotsinkielisiä metallityöosaston kaksi ensimmäistä, kaksi toista ja yksi kolmas luokka sekä sähköosaston yksi kolmas luokka.

Lukuvuonna 1967/68 opetusta annettiin syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—30. 5. Työpäiviä oli kumpanakin lukuvuonna 220.

en av II klasserna vid elavdelningen; läsåret 1968/69 två av I, två av II och en av III klasserna vid den förstnämnda, samt en av III klasserna vid den senare avdelningen.

Läsåret 1967/68 pågick höstterminen 15. 8.—22. 12 och vårterminen 8. 1.—31. 5. Följande läsår inföll terminerna 15. 8.—21. 12 och 7. 1.—30. 5. Vartdera läsåret omfattade 220 arbetsdagar.

Viikkotuntien lukumäärä kansalaiskoulupohjaisissa osastoissa
Antal veckotimmar vid avdelningar baserade på medborgarskola
Number of lessons per week at the sections based upon civic school education

Oppiaine • Läroämne • Subject	Osasto ja luokka • Avdelning och klass • Section and class										
	Metallityö Metallarbeten Metalwork			Sähkötyö Elarbeten Electric			Puutyö Träarbeten Woodwork			Rakennustyö Byggn.arb. Construction	
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II
Äidinkieli • Modersmålet • Mother tongue	2	1	—	2	1	—	2	1	—	2	1
Kansalaistieto • Medborgarkunskap Civic knowledge	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2
Terveysoppi ja liikuntakasvatus • Hälsölära och fysisk fostran • Health education and physical exercise	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • Professional economy	—	2	—	—	—	2	—	2	—	—	2
Matematiikka • Matematik • Mathematics	4	2	—	4	2	—	4	2	—	4	—
Fysiikka ja kemia • Fysik och kemi Physics and chemistry	2	2	—	2	2	—	2	2	—	2	2
Ammattipiirustus • Yrkesritning • Professional design	4	2	2	2	2	2	4	3	2	2	2
Muut ammattiaineet • Övriga yrkesämnen • Other vocational subjects	6	6	6	8	11	4	6	6	6	8	7
Työnopetus • Arbetslära • Work instruction	20	23	32	20	20	32	20	22	32	20	24
Vapaaehtoiset: Frivilliga: Optional:											
Matematiikka • Matematik • Mathematics	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	(2)
Suomen kieli • Finska • Finnish	(2)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Englannin kieli • Engelska • English	(2)	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	—
Summa • Total	40	42	42	40	42	42	40	42	42	40	42

Puutyöosaston viikkotuntien jako poikkesi hieman edellä olevasta kaaviosta, etenkin muiden ammattiaineiden ja työnopetuksen kohdalla. Vapaaehtoisia aineita opetettiin useilla rinnakkaisluokilla, niistä suomen kieltä vain kaikilla ruotsinkielisillä I ja II luokilla.

Fördelningen av veckotimmarna vid träarbetsavdelningen avvek något från ovanstående schema, främst i fråga om övriga yrkesämnen och arbetslära. Frivilliga ämnen förekom i många parallellklasser, finska dock endast i alla svenskspråkiga klasser I och II.

Viikkotuntien lukumäärä keskikoulupohjaisessa piirustusosastossa
Antal veckotimmar vid den på mellanskola baserade ritningsavdelningen
Number of lessons at the drawing section based upon intermediate school education

Oppiaine • Läroämne • Subject	Kartanpiirtäjät Kartritare Map-drawers		Koneenpiirtäjät Maskinritare Engineering draughtsmen		Rakennuspiirtäjät Byggnadsritare Building draughtsmen	
	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring
Äidinkieli • Modersmälet • Mother tongue	2	2	2	2	2	2
Kansalaistieto • Medborgarkunskap Civic knowledge	2	—	2	—	2	—
Liikuntakasvatus • Fysisk fostran Physical education	2	2	2	2	2	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • Professional economy	—	2	—	2	—	2
Matematiikka • Matematik • Mathematics	4	4	4	4	4	4
Toimistotekniikka • Kontorsteknik Office techniques	6	8	4	6	4	3
Ammattiopetus • Yrkesritning • Professional design	22	20	14	12	14	17
Kuvanto-oppi • Deskriptiv geometri Descriptive geometry	2	2	2	2	2	2
Aineoppi • Materiallära • Knowledge of materials	—	—	2	2	8	4
Kone-elimet • Maskinelement • Machine parts	—	—	2	2	—	—
Mekaniikka • Mekanik • Mechanics ...	—	—	2	2	2	4
Valmistustekniikka • Framställningsteknik • Production techniques	—	—	4	4	—	—
Summa • Total	40	40	40	40	40	40

4. Oppilastilasto

Lukuvuosien 1967/68 ja 1968/69 oppilaista kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia tietoja, mitkä ilmenevät seuraavista asetelmista.

4. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna läsaren 1967/68 och 1968/69 insamlades per 20 oktober och presenteras i följande tablåer.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968

Elever den 20 oktober 1967 och 1968

Pupils, 20th October 1967 and 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • <i>Men</i>	1 172	96.8	1 123	96.6
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	39	3.2	40	3.4

Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • *Age at the end of the year*

14 vuotta • år • <i>years</i>	16	1.3	15	1.3
15 » » »	315	26.0	273	23.5
16 » » »	406	33.5	380	32.7
17 » » »	325	26.8	350	30.1
18 » » »	110	9.1	85	7.3
19 » » »	22	1.8	33	2.8
20 » » »	7	0.6	5	0.4
21 » » »	8	0.7	10	0.8
22 » » »	—	—	8	0.7
23 » » »	2	0.2	3	0.3
24 » » »	—	—	1	0.1

Äidinkieli • Modersmål • *Native language*

Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	1 130	93.3	1 080	92.9
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	81	6.7	83	7.1

Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • *Domicile*

Helsinki • Helsingfors	1 054	87.0	1 011	86.9
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	157	13.0	152	13.1

Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • *The location of dwelling by city area*Kantakaupunki: Stads kärnan: *Inner City:*

Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	73	6.0	60	5.2
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	13	1.1	23	2.0
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	71	5.9	68	5.8
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	189	15.6	179	15.4
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	114	9.4	102	8.8
Esikaupungit: Förstäder: <i>Suburbs:</i>				
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	137	11.3	98	8.4
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	110	9.1	105	9.0
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	99	8.2	116	10.0
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	264	21.8	276	23.7
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	141	11.6	136	11.7

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens social- grupp • <i>Social status of the head of the family</i>				
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställ- ning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	70	5.8	52	4.5
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökun- taa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	252	20.8	250	21.5
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	692	57.1	648	55.7
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	197	16.3	213	18.3
Esikoulutus • Tidigare skolgång • <i>Basic schooling</i>				
Kansalaiskoulun VII luokka • Medborgarskolans VII klass <i>Civic school, one class</i>	—	—	3	0.3
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	1 033	85.3	961	82.5
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	107	8.8	115	9.9
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	60	5.0	80	6.9
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	10	0.8	3	0.3
Vlioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examina- tion</i>	1	0.1	1	0.1
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • Total of pupils	1 211	100.0	1 163	100.0

Oppilasmäärä koulun eri osastoilla
Elevantalet vid skolans olika avdelningar
Number of pupils per section of the school

Luokka • Klass • Class	Osasto • Avdelning • Section						Kaikki Samtliga All	%
	Metallityö Metallarb. Metalwork	Sähkötyö Elarbete Electric	Puutyö Träarb. Wood- work	Rakennus- työ Byggn.arb. Construc- tion	Piirtäjät Ritarna Draftsmen			
Lukuvuosi • Läsåret • School year								
1967/68								
I	245	112	63	20	47	487	40.2	
II	234	120	49	27	—	430	35.5	
III	180	98	16	—	—	294	24.3	
Summa • Total	659	330	128	47	47	1 211	100.0	
%	54.4	27.2	10.6	3.9	3.9	100.0		
1968/69								
I	249	117	52	11	52	481	41.4	
II	205	102	54	17	—	378	32.5	
III	175	103	26	—	—	304	26.1	
Summa • Total	629	322	132	28	52	1 163	100.0	
%	54.0	27.7	11.4	2.4	4.5	100.0		

Lukuvuodeksi 1967/68 koulun ensimmäisille luokille pyrkijöitä oli 609, joista hyväksyttiin 502. Uusista oppilaista oli käynyt kansalaiskoulun 427, osan keskikoulua 17 ja keskikoulun 58. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli jäljellä 1 171 oppilasta, joista 418 sai päästötodistuksen. Seuraavaksi lukuvuodeksi kouluun pyrki 502 oppilasta, joista hyväksyttiin 489. Näistä oli käynyt kansalaiskoulun 407, osan keskikoulua 21, keskikoulun 60 ja ylioppilastutkinnon oli suorittanut yksi oppilas. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 1 128 oppilasta, joista 400 sai päästötodistuksen.

5. Kurssitoiminta

Koulussa järjestettiin varsinaisen opetuksen lisäksi iltaisin erilaisia ammattikursseja, joista on tietoja seuraavassa asetelmassa.

Läsåret 1967/68 hade skolans första klasser 609 inträdessökande, av vilka 502 godkändes. Av de nya eleverna hade 427 genomgått medborgarskolan, 17 mellanskola delvis och 58 hela mellanskolan. Vid läsårets slut fanns i skolan 1 171 elever, av vilka 418 erhöiI dismissionsbetyg. Följande läsår sökte 502 elever inträde och 489 blev godkända. Av dessa hade 407 genomgått medborgarskolan, 21 mellanskola delvis och 60 hela mellanskolan, medan en avlagt studentexamen. Vid läsårets slut uppgick skolans elevantal till 1 128, varav 400 utdimitterades.

5. Kursverksamhet

Utöver den egentliga undervisningen anordnades i skolan på kvällarna olika yrkeskurser, om vilka följande tablå ger besked.

Kurssi • Kurs	1967/68		Lukuvuosi • Läsår		1968/69	
	Kurseja Kurser	Tunteja Timmar	Kursin suoritt. Genomg. kursen	Kurseja Kurser	Tunteja Timmar	Kursin suoritt. Genomg. kursen
Ammatillaskennon täydennyskurssi • Kompletteringskurs i matematik	2	120	41	1	120	16
Autonasentajien täydennyskurssi • Kompletteringskurs för bilmontörer	1	120	23	—	—	—
Autonasentajien jatkokurssi • Fortsättningskurs för bilmontörer	1	120	17	—	—	—
Autosähköasentajien kurssi • Kurs för bilelmontörer	1	120	22	—	—	—
Jalokivi-istuttajan jatkokurssi • Fortsättningskurs för juvelinfattare	—	—	—	1	120	13
Kaarihitsauksen täydennyskurssi • Kompletteringskurs i bågsvetsning	1	60	24	3	60	72
Kaasuhitsauksen täydennyskurssi • Kompletteringskurs i gassvetsning	2	60	45	4	60	107
Kaivertajan jatkokurssi • Fortsättningskurs för gravörer	—	—	—	1	120	15
Koneenpiirustuksen täydennyskurssi • Kompletteringskurs i maskinritning	3	120	50	2	120	33
Koneenpiirustuksen jatkokurssi • Fortsättningskurs i maskinritning	1	120	12	2	120	30
Koneistuskurssi tekn. oppilaitoksiin hyväksytyille • Kurs i filnings- o. maskinbearbetn.teknik för godkända till tekn. undervisningsanstalter	—	—	—	1	240	15

Kurssi • Kurs	1967/68		Lukuvuosi • Läsår		1968/69	
	Kursseja Kurser	Tunteja Timmar	Kursin suoritt. Genomg. kursen	Kursseja Kurser	Tunteja Timmar	Kursin suoritt. Genomg. kursen
Konttorikonemekaanikkojen peruskurssi						
Grundkurs för kontorsmaskinmekaniker	1	280	19	—	—	—
Matkailuneuvojien kurssi • Kurs för turisträd- givare	1	1 880	24	—	—	—
Peltiseppiän levityspiirustuskurssi • Ritnings- kurs i utbredning för plåtslagare	2	120	30	2	120	27
Posti- ja lennätinhallituksen asentajakurssi						
Post- och telegrafstyrelsens kurs för montörer	7	180	142	7	180	144
Puhelintekniikan peruskurssi I • Grundkurs I i telefonteknik	2	120	69	1	120	30
Puhelintekniikan peruskurssi II • Grundkurs II i telefonteknik	1	120	27	1	120	33
Puhelintekniikan peruskurssi III • Grundkurs III i telefonteknik	1	120	20	1	120	32
Radiotekniikan peruskurssi • Grundkurs i radio- teknik	4	120	66	4	120	77
Radiotekniikan jatkokurssi • Fortsättningskurs i radioteknik	1	120	24	1	120	12
Sovelletun elektroniikan kurssi • Kurs i tilläm- pad elektroteknik	—	—	—	1	120	21
Sähkötekniikan täydennyskurssi • Komplette- ringskurs i elteknik	2	120	43	2	120	52
Sähkötekniikan jatkokurssi • Fortsättningskurs i elteknik	2	120	18	2	120	27
Talonmies-lämmittäjien kurssi • Kurs för gårds- karlar-eldare	1	168	21	—	—	—
Viilaus- ja koneistustekniikan peruskurssi						
Grundkurs i filnings- o. maskinbearbetnings- teknik	2	120	38	2	120	35
Viilaus- ja koneistustekniikan jatkokurssi						
Fortsättningskurs i filnings- o. maskinbearbet- ningsteknik	1	160	9	1	160	12
Viilaus- ja koneistustekniikan kurssi tekn. oppi- laitoksiin hyväksytyille ja pyrkiville • Kurs i filnings- o. maskinbearbetn. teknik för godk. o. sökande till tekn. undervisningsanstalter	1	240	12	—	—	—
Planktonmikroskopistien kurssi • Kurs för planktonmikroskopister	1	210	14	—	—	—

6. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskunta. Lukuvuonna 1967/68 oppi-
laskunnan edustajat kokoontuivat 3 kertaa
ja hallitus 10 kertaa. Edustajille pidettiin
myös tiedotustilaisuus Ammattikoululaisten
Liiton toiminnasta ja organisaatiosta. Oppi-

6. Fritidsverksamhet

Elevkåren. Läsåret 1967/68 höll elevkårens
representanter 3, och dess styrelse 10 sam-
manträden. För representanterna gavs även
ett informationstillfälle, där Yrkeskolornas
Förbunds verksamhet och organisation be-

laskunta järjesti lukuvuoden aikana 9 elokuvailtaa, 3 ohjelmallista tanssitilaisuutta, joulujuhlan sekä yhdessä opettajien kanssa itsenäisyytemme 50-vuotisjuhlan. Oppilaskunta tuki taloudellisesti koulun urheilutoimintaa lahjoittamalla palkinnot kilpailuihin. Kaitafilmikerholle ostettiin lisäksi välineistöä 1 500 mk:n arvosta. Lukuisiin Ammattikoululaisten Liiton tilaisuuksiin osallistui oppilaskunnan edustajia.

Lukuvuonna 1968/69 oppilaskunnan edustajilla oli 5 ja hallituksella 11 kokousta. Elokuvailtoja sekä muita illanviettoja järjestettiin samoin kuin edellisenäkin vuonna. Ammattikoululaisten Liiton Uudenmaan piirin puheenjohtajana toimi oppilaskunnan jäsen. Lisäksi koulun oppilaista valittiin liittokokouksen toinen puheenjohtaja ja yksi jäsen. Liittovaltuuston puheenjohtajaksi valittiin eräs koulun opettajista sekä jäseneksi oppilaskunnan jäsen.

Kerhotoiminta. Koulussa toimi vapaa-ajan kerhoja seuraavasti:

handlades. Elevkåren arrangerade under läsåret 9 filmkvällar, 3 danstillställningar med program och julfesten, samt i samråd med lärarna vår självständighets 50-årsfest. Elevkåren gav skolans idrottsverksamhet ekonomiskt stöd genom att donera pris till tävlingarna. Åt smalfilmsklubben inköptes dessutom materiel till ett värde av 1 500 mk. Representanter för elevkåren deltog i ett flertal tillställningar anordnade av Yrkeskolelevernas Förbund.

Lsåret 1968/69 sammanträdde elevkårens representanter 5, och styrelsen 11 gånger. Filmkvällar och andra kvällstillställningar anordnades i likhet med föregående år. En av elevkårens medlemmar fungerade som ordförande för Yrkeskolelevernas Förbunds Nylands distrikt. Vid förbundsmötet valdes dessutom en elev från skolan till andra ordförande och en till medlem. Till ordförande för förbundsfullmäktige utsågs en av skolans lärare och till medlem en av elevkårens medlemmar.

Klubbverksamhet. I skolan verkade följande fritidsklubbar:

Kerho • Klubb	1967/68		1968/69	
	Jäsenmäärä Medlemmar	Kokoontumisia Samman- komster	Jäsenmäärä Medlemmar	Kokoontumisia Samman- komster
Elokuvakerho • Filmklubben	600	20	600	20
Koripallokerho • Korgbollsklubben	40	40	40	40
Lehtikerho • Tidningsklubben	12	20	15	20
Ohjelmakerho • Programklubben	16	20	15	20
Painikerho • Brottningsklubben	12	20	14	20
Painonnostokerho • Tyngdlyftningsklubben	—	—	15	20
Palloilukerho • Bollspelsklubben	20	20	20	20
Radiokerho • Radioklubben	14	20	16	20
Retkeilykerho • Campingklubben	15	20	20	20
Ruoanlaittokerho • Matlagningsklubben	10	12	15	12
Tanssi- ja pop-kerho • Dans- och popklubben	—	—	25	12
Valokuvauskerho I • Fotoklubben I	11	20	15	20
Valokuvauskerho II • Fotoklubben II	9	20	15	20
Venekerho • Båtklubben	12	20	14	30
Viestikerho • Signalklubben	18	20	20	20

Lukuvuoden 1967/68 kerhotoiminnasta mainittakoon mm. seuraavia yksityiskohtia: painikerho järjesti koulun mestaruuskilpailut painissa ja osallistui myös Suomen ammattikoulujen painimestaruuskilpailuihin; retkeilykerho järjesti syksyllä suunnistuskilpailut kaikille suunnistuksesta kiinnostuneille oppilaille; valokuvauskerhoissa oli uutena toimintamuotona kaitafilmaus ja viestikerhon 15 jäsentä osallistui palosuojelukurssiin, johon kuului luentoja ja käytännön harjoituksia yht. 20 tuntia.

Lukuvuonna 1968/69 lehtikerhon toimitama »Jokellus» siirtyi yksinomaan Vallilan ammattikoulun julkaisuksi oltuaan sitä ennen kaupungin ammattikoulujen yhteinen. Ohjelmakerho järjesti kaksi loppuunmyytyä ohjelmallista tanssi-iltaa kaupungin ammattikoululaisille sekä neljä takkailtaa kerhon omassa piirissä. Valokuvauskerhossa esitelmöi alan asiantuntijoita kuvien sommitelusta ja dia-kuvien ottotekniikasta. Venekerho osallistui Vene & Retkeily—69 näyttelyyn rakentamallaan Tornado-luokan kataramaanilla. Viestikerhon 3 oppilasta osallistui SPR:n ensiapukurssiin ja kerhon joukkue saavutti neljännen sijan Helsingin partiopokapiirin ilmakivääriammunnoissa.

Urheilutoiminta. Lukuvuonna 1967/68 koulun oppilaat osallistuivat lukuisiin SAKU:n mestaruuskilpailuihin. Yksi oppilaista sijoitui yleisurheilumestaruuskilpailujen kuulantyyönössä kolmanneksi ja kiekonheitossa toiseksi sekä voitti myös Kööpenhaminan 800-vuotisjuhlakilpailujen kiekonheiton. SAKU:n ensimmäisissä pikaluistelukilpailuissa yksi oppilaista voitti 500 m:n ja 1 500 m:n matkat. Joukkuepeleistä voitettiin jalkapalloilussa Järvenpään invalidien ammattioppilaitos, jääkiekkocupissa Espoon ammattikoulu sekä

Om klubbverksamheten läsåret 1967/68 kan bl.a. följande detaljer nämnas: brottningsklubben organiserade skolans mästerskapstävlingar i brottning och deltog även i Finlands yrkesskolors mästerskapstävlingar i denna idrottsgren; campingklubben arrangerade på hösten orienteringstävlingar för de elever som var intresserade av orientering; fotoklubben hade smalfilmning som en ny verksamhetsform och signalklubbens 15 medlemmar deltog i en brandskyddskurs med sammanlagt 20 timmar föreläsningar och praktiska övningar.

Lsåret 1968/69 blev den av tidningsklubben redigerade »Jokellus» en publikation enbart för Vallgårds yrkesskola. Tidningen hade förut varit gemensam för stadens yrkesskolor. För stadens yrkesskolelever anordnade programklubben två utsålda danskvällar med program och för klubbens egna medlemmar fyra brasaftnar. I fotoklubben höll sakkunniga i branschen föredrag om bildkomposition och tekniken vid tagning av diafoton. Båtklubben deltog i utställningen Båt & Camping—69 med en självbyggd kataramaran i Tornadoklassen. Signalklubbens 3 medlemmar deltog i FRK:s förstahjälpkurser och klubbens lag kom på fjärde plats vid Helsingfors pojkscoutdistrikts skyttetävlingar med luftgevär.

Idrottsverksamhet. Lsåret 1967/68 deltog skolans elever i ett flertal av SAKU:s mästerskapstävlingar. Vid mästerskapstävlingarna i friidrott blev en av eleverna tredje i kulstötning och andra i diskus samt vann i diskuskastning vid tävlingarna i samband med Köpenhamns 800-årsjubileum. Vid SAKU:s första skridskotävlingar i snabbåkning vann en av eleverna tätplatsen på sträckorna 500 och 1 500 m. Av lagtävlingarna vann skolan den i fotboll mot Järvenpää yrkesanstalt för invalider och ishockeycupen

koripallopissa SAKU:n mestaruus kolmannen kerran peräkkäin.

Seuraavana lukuvuonna koulun oppilaat olivat mukana järjestämässä SAKU:n 20-vuotisjuhlakilpailuja. Näissä koulun osalle tuli kuulantyyönnön kolmas ja 100 m:n juoksun neljäs sija. SAKU:n uintimestaruuskilpailuissa oppilaat menestyivät seuraavasti: 100 m:n vapaauintissa ja ponnauduslautahypyissä ensimmäinen ja 100 m:n rintauinnissa toinen sija sekä 4 × 25 m:n viestiuinnin voitto, josta koulu sai kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa. Uintikauden aikana em. ponnauduslautahyppyjen voittaja saavutti myös nuorten nelimaaottelussa voiton kerroshypyissä ja toisen sijan ponnauduslaudalla sekä sijoittui viimeksi mainitussa lajissa miesten SM-kisoissa kolmanneksi. Joukkuepeleistä voitettiin jalkapallossa Valtion ammattikoulukoti ja Haagan ammattikoulu, jääkiekkocupissa Lohjan ammattikoulu sekä koripallopissa Haagan ammattikoulu. Koulu osallistui ensi kertaa myös lentopallokilpailuihin, joissa voitettiin Kelloseppäkoulu.

7. Terveystenhoito

Oppilaiden terveydenhoidosta huolehtivat koulun lääkäri ja terveyssisar.

Lääkärintarkastus suoritettiin kaikille I ja III luokan oppilaille sekä kaksivuotisten opintolinjojen II luokan oppilaille. Pienoisröntgentarkastuksessa kävivät kaikki oppilaat sekä koulun henkilökunta.

Lukuvuonna 1967/68 lähetettiin sairaaloiden poliklinikoille 194 oppilasta. Seuraavana lukuvuonna koululääkärin vastaanotolla käyntejä oli 253 ja poliklinikkavastaanotolla käyntejä 3 300. Sairaaloiden poliklinikoille lähetettiin 125 oppilasta.

Koulun hammashoitolassa tarkastettiin ensiksi mainittuna lukuvuonna 1 312 oppilasta

mot Esbo yrkesskola. I korgbollscupen¹¹ erövrades SAKU:s mästerskapstitel för tredje gången i följd.

Följande läsår deltog skolans elever i förberedelserna för SAKU:s 20-årsjubileumstävlingar. Vid dessa blev skolan tredje i kulstötning och fjärde i löpning på 100 m. Vid SAKU:s mästerskapstävlingar i simning ernådde eleverna följande placeringar: i 100 m frisim och trampolin hopp första, samt i 100 m bröstsim andra placering. Skolan segrade också i stafettsim 4 × 25 m och erövrade härigenom vandringspriset för ett år framåt. Under simsäsongen blev den förutnämnda segraren i trampolin hopp etta även i våningshopp och tvåa i trampolin hopp vid de ungas fyrlandskamp, samt trea i sistnämnda gren vid FM-tävlingarna för män. Vid lagtävlingarna segrade skolan i fotboll över Statens yrkesskolhem och Haga yrkesskola, i ishockeycupen över Lojo yrkesskola samt i korgbollscupen över Haga yrkesskola. Skolan deltog även för första gången i volleybolltävlingarna och vann seger över Urmakeriskolan.

7. Hälsovård

Elevernas hälsovård handhades av skolans läkare och hälsosyster.

Alla elever i klasserna I och III blev läkarundersökta, likaså eleverna i klass II vid de tvååriga studielinjerna. Samtliga elever och skolans personal genomgick skärmbildskontroll.

Läsåret 1967/68 remitterades 194 elever till sjukhusens polikliniker. Följande läsår noterades 253 besök på skolläkarens mottagning och 3 300 på poliklinikmottagningen. Till sjukhusens polikliniker remitterades 125 elever.

Vid skolans tandklinik blev det förstnämnda läsåret 1 312, och följande läsår

ja jälkimmäisenä 1 193. Hoitotoimenpiteitä oli vastaavasti 4 929 ja 3 890.

1 193 elever undersökta. Antalet vårdåtgärder var 4 929 resp. 3 890.

8. Palkinnot ja lahjoitukset

Lukuvuonna 1967/68 jaettiin talousarvioon merkittyjä oppilaiden tunnustuspalkintoja yhteensä 3 800 mk. Lisäksi jaettiin V. v. Wrightin rahaston korkovaroja 64 mk ja Fanny Rosqvistin rahastosta 50 mk sekä yksityisten lahjoittajien rahapalkintoja yhteensä 2 150 mk.

Seuraavana vuonna jaettiin kaupungin myöntämiä tunnustuspalkintoja yhteensä 3 840 mk, V. v. Wrightin rahastosta 67 mk, Poikain ammattikoulun stipendirahastosta 18 mk, Fanny Rosqvistin rahastosta 50 mk sekä yksityisten lahjoittajien rahapalkintoja 2 100 mk.

Kumpanakin vuonna oppilaat saivat myös lahjoituksina kirjallisuutta, piirustusvälineitä sekä palkintoja urheilukilpailuihinsa. Koulu sai myös lahjoituksina suuren joukon opetusvälineitä ja -materiaalia.

9. Koulun talous

Kaupungin v:n 1967 tilinpäätöksen mukaan koulun menot olivat yhteensä 4 923 639 mk ja tulot yhteensä 3 379 521 mk, josta valtion avustuksia oli 3 015 323 mk.

V. 1968 koulun menot olivat yhteensä 4 746 936 mk. Tulot olivat yhteensä 2 719 863 mk ja valtionapu 2 376 543 mk. Tietoja jälkimmäisen vuoden menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34* ja 35*.

8. Premier och donationer

Läsåret 1967/68 utdelades i premier sammanlagt 3 800 mk som för ändamålet upptagits i budgeten. Dessutom utdelades 64 mk som erhållits i ränta på V. v. Wrights fond, 50 mk ur Fanny Rosqvists fond samt sammanlagt 2 150 mk donerade av olika privatföretag.

Följande år utdelades i premier sammanlagt 3 840 mk ur av staden beviljade medel, 67 mk ur V. v. Wrights fond, 18 mk ur Yrkesskolans för gossar stipendiefond, 50 mk ur Fanny Rosqvists fond samt 2 100 mk donerade av olika privata företag.

Vartdera året fick eleverna också motta donationer i form av litteratur, ritmateriel och pris till deras idrottstävlingar. Även till skolan donerades undervisningsmateriel och arbetstillbehör.

9. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut för år 1967 utgjorde skolans sammanlagda utgifter 4 923 639 mk och inkomster 3 379 521 mk, varav 3 015 323 mk i statsbidrag.

År 1968 uppgick skolans utgifter till sammanlagt 4 746 936 mk, inkomsterna till 2 719 863 mk och statsbidraget till 2 376 543 mk. Fördelningen av det sistnämnda årets utgifter framgår på s. 34* och 35* i tabellavdelningen.

V. HIENOMEKAANIKKOKOULU FINMEKANIKERSKOLAN

School for precision mechanics

1. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi insinööri Martti Laurila. Hänen lisäksi koulussa opetti lukuvuonna 1967/68 yhdeksän tuntiopettajaa ja seuraavana lukuvuonna yksitoista.

2. Opetus

Koulun ensimmäinen toimintavuosi alkoi 1. 9. 1967. Koulussa on konttorikone- ja instrumenttiasentajan 2-vuotiset, keskikoulu-pohjaiset opintolinjat. Ensiksi mainitun linjan tarkoituksena on sekä mekaanisten että elektronisten konttorikoneiden huolto- ja korjaushenkilökunnan koulutus. Jälkimmäisen linjan opetus tähtää lähinnä prosessiteollisuuden elektronisten mittaus- ja säätölaitteiden itsenäiseen huoltoon ja korjaukseen pystyvän asentajakunnan kouluttamiseen.

Koulu toimii uudessa Käpylän erikoisammattikoulutalossa, joka valmistui kokonaisuudessaan kesällä 1968.

Koulun toisena toimintavuonna tapahtui eräitä uudistuksia tuntijakokaaviossa. Työnopetusta vähennettiin melkoisesti, ja nämä tunnit siirrettiin insinööriopettajien hoidettaviksi laboraatiotunteina. Lisäksi yleisaineista poistettiin äidinkieli opetusohjelmasta.

Opetusta annettiin koulun ensimmäisenä lukuvuonna syyslukukaudella 1. 9.—22. 12. ja kevätlukukaudella 2. 1.—31. 5. sekä seuraavana vuonna vastaavasti 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—30. 5. Työpäiviä oli yhteensä 220.

1. Lärarkår

Som skolans rektor fungerade ingenjör Martti Laurila. Förutom honom undervisade nio timlärare i skolan under läsåret 1967/68 samt elva timlärare under följande läsår.

2. Undervisning

Skolans första verksamhetsår började 1. 9. 1967. Skolan har en studielinje för kontorsmaskinmontörer och en för instrumentmontörer. Till studielinjerna, som är 2-åriga, fordras mellanskola. Utbildningen av service- och underhållspersonal för såväl mekaniska som elektroniska kontorsmaskiner försiggår på den förstnämnda linjen. Den sistnämnda linjens undervisning är avsedd att utbilda självständiga montörer närmast för processindustrin samt för elektroniska mät- och regleringsanordningar.

Skolan verkar i den nya specialyrkesskolan i Kottby, vilken färdigställdes i sin helhet sommaren 1968.

Under skolans andra verksamhetsår förnyades timfördelningsplanen till en del. Undervisningen i praktiskt arbete minskades kännbart. Dessa timmar sköttes herefter i formen av laborationer ledda av ingenjörer. Dessutom slopades av de allmänna ämnena modersmålet ur undervisningsprogrammet.

Undervisning meddelades under höstterminen 1. 9—22. 12 och under vårterminen 2. 1—31. 5 under skolans första läsår samt motsvarande 15. 8—21. 12 och 7. 1—30. 5. Det sammanlagda antalet arbetsdagar var 220.

Kummallakin opintolinjalla oli ensimmäisenä lukuvuonna vain yksi ensimmäinen luokka. Seuraavana lukuvuonna konttorikoneasentajan linjalla oli yksi ensimmäinen ja yksi toinen luokka sekä instrumenttiasentajan linjalla kaksi ensimmäistä ja kaksi toista luokkaa.

Vardera studielinjen hade under det första läsåret endast en första klass. Under följande läsår hade studielinjen för kontorsmaskinmontörer en första och en andra klass samt studielinjen för instrumentmontörer två första och två andra klasser.

Viikkotuntien lukumäärä lukuvuonna 1968/69
Antalet veckotimmar läsåret 1968/69
Number of lessons per week, school year 1968/69

Oppiaine • Läroämne • Subject	Konttorikoneasentajat Kontorsmaskinmontörer <i>Office machine mechanicians</i>		Instrumenttiasentajat Instrumentmontörer <i>Instrument mechanicians</i>	
	Luokka • Klass • Class			
	I	II	I	II
Kansalaistieto • Medborgarkunskap • <i>Civic knowledge</i>	2	—	2	—
Vieras kieli • Främmande språk • <i>Foreign language</i>	2	2	2	2
Liikuntakasvatus ja työterveysoppi • Fysisk fostran och arbetshygien • <i>Physical education and professional hygiene</i>	2	2	2	2
Matematiikka • Matematik • <i>Mathematics</i>	4	2	4	2
Fysiikka ja kemia • Fysik och kemi • <i>Physics and chemistry</i>	4	—	4	—
Hienomekaniikka • Finmekanik • <i>Precision mechanics</i>	3	3	3	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • <i>Professional economy</i>	—	2	—	2
Ammattipiirustus • Yrkesritning • <i>Professional design</i>	2	—	2	—
Muut ammattiaineet • Övriga yrkesämnen • <i>Other pro- fessional subjects</i>	8	10	9	10
Laboraatiot • Laborationer • <i>Laboratory works</i>	2	8	3	11
Työnopetus • Yrkeslära • <i>Work instruction</i>	11	11	9	9
Summa • Total	40	40	40	40

3. Oppilastilasto

Kumpanakin lukuvuonna kerättiin oppilaista lokakuun 20. pltä yksityiskohtaisia tietoja, jotka ilmenevät seuraavasta asetelmasta.

3. Elevstatistik

Under vardera läsåret insamlades detaljerade uppgifter om eleverna per 20 oktober. Uppgifterna framgår av följande tablåer.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968
 Elever den 20 oktober 1967 och 1968
 Pupils, 20th October 1967 and 1968

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Sukupuoli • Kön • Sex				
Miehiä • Män • Men	37	100.0	67	100.0
Naisia • Kvinnor • Women	—	—	—	—
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • Age at the end of the year				
16 vuotta • år • years	1	2.7	3	4.5
17 » » »	9	24.3	8	11.9
18 » » »	11	29.8	19	28.3
19 » » »	10	27.0	14	20.9
20 » » »	1	2.7	9	13.4
21 » » »	2	5.4	5	7.5
22 » » »	1	2.7	3	4.5
23 » » »	1	2.7	2	3.0
24 » » »	—	—	3	4.5
27 » » »	1	2.7	1	1.5
Äidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • Finnish	34	91.9	62	92.5
Ruotsi • Svenska • Swedish	3	8.1	5	7.5
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	22	59.5	42	62.7
Muualla • Annan ort • Elsewhere	15	40.5	25	37.3
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storom- råden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stadskärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • Center	4	10.8	3	4.5
Eteläinen • Södra • Southern	1	2.7	4	6.0
Läntinen • Västra • Western	1	2.7	3	4.5
Itäinen • Östra • Eastern	5	13.5	10	14.9
Pohjoinen • Norra • Northern	4	10.8	4	6.0
Esikaupungit: Förstäderna: Suburbs:				
Läntiset • Västra • Western	3	8.1	5	7.5
Pohjoiset • Norra • Northern	3	8.1	9	13.4
Koilliset • Nordöstra • Northeastern	1	2.7	3	4.5
Itäiset • Östra • Eastern	7	19.0	14	20.9
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • Outside of the city	8	21.6	12	17.8
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställ- ning m.m. • Persons in leading positions, professionals etc.	6	16.2	8	11.9

	1987		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	14	37.9	24	35.8
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	8	21.6	29	43.3
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	9	24.3	6	9.0
Esikoulutus • Tidigare skolgång • <i>Basic schooling</i>				
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	36	97.3	55	82.1
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	1	2.7	10	14.9
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	—	—	2	3.0
Oppilalta kaikkiaan • Samtliga elever • <i>Total of pupils</i>	37	100.0	67	100.0

Koulun aloittaessa toimintansa oli ensimmäisille luokille 37 keskikoulun käynyttä pyrkijää, jotka kaikki hyväksyttiin. Yksi heistä erosi lukuvuoden aikana. Seuraavaksi lukuvuodeksi pyrki 39 oppilasta, jotka myös kaikki hyväksyttiin. Heistä 37 oli käynyt keskikoulun ja 2 suorittanut ylioppilastutkinnon. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 65 oppilasta, joista 33 sai päästötodistuksen.

Då skolan inledde sin verksamhet sökte 37 elever som genomgått mellanskola till första klasserna. Alla inträdessökande godkändes. En av dem avgick dock under läsåret. Följande läsår var antalet inträdessökande 39, vilka likaså alla godkändes. Av dessa hade 37 genomgått mellanskola och 2 avlagt studentexamen. Vid läsårets avslutning var antalet elever i skolan 65, av vilka 33 erhöll avgångsbetyg.

4. Kurssitoiminta

Lukuvuoden 1968/69 aikana pidettiin iltaisin 120 tuntia käsittävä konttorikonemekaanikkojen jatkokurssi, jonka suoritti 12 henkilöä.

4. Kursverksamhet

Under läsåret 1968/69 hölls om kvällarna en fortsättningskurs för kontorsmaskinmekaniker omfattande 120 timmar. I kursen deltog 12 personer.

5. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskunta. Oppilaskunnan perustava kokous pidettiin 20.10.1967 ja valittiin johtokunnan jäsenet. Kumpanakin lukuvuonna johtokunta kokoontui viisi kertaa.

5. Fritidsverksamhet

Elevkåren. Elevkårens grundande möte hölls 20.10.1967. Vid detta möte valdes elevkårens styrelse. Under bägge läsåren sammankom styrelsen fem gånger.

Kaksi oppilaskunnan edustajaa osallistui Ammattikoululaisten Liiton Lahden kokouspäiville 8. ja 9. 2. 1969.

Kevätlukukaudella 1969 konttorikoneasentajan opintolinjan II luokka kävi tutustumassa kaupungin tietojenkäsittelykeskukseen, Nokia Oy:n elektroniikkaosastoon ja konttorikoneliikkeisiin. Instrumenttiasentajan linjan II luokan oppilaat tekivät opintoretken Valmetin Tampereen tehtaalle ja Serlachiuksen Mäntän tehtaalle.

Kerhotoiminta. Oppilaat osallistuivat kevätlukukaudella 1969 erikoisammattikoulutalon koripallo- ja kuntokerhojen toimintaan.

Urheilutoiminta. Koulusta osallistui yksi oppilas Raumalla syyskuussa 1967 pidettyihin SAKU:n yleisurheilumestaruuskilpailuihin. Seuraavana syksynä osallistui vastaaviin, Stadionilla pidettyihin kilpailuihin joukkue, joka sijoittui A-luokan poikien kilpailussa toiseksi. Tulokset olivat: ensimmäinen sija 100 m:n juoksussa ja toinen sija kuulan työnnössä ja 400 m:n juoksussa. SAKU:n suunnistumestaruuskilpailuissa koulun edustaja sijoittui neljänneksi.

6. Terveystenhoito

Kumpanakin lukuvuonna suoritettiin pienoisoröntgentarkastus kaikille koulun oppilaille ja henkilökunnalle. Kevätlukukaudella 1969 oli kaikilla II luokan oppilaille lääkärintarkastus. Sairaaloiden poliklinikoille lähetettiin yhteensä viisi oppilasta. Oppilaat saivat myös ilmaisen hampaidenhoidon kouluhammashoitolassa.

7. Palkinnot ja lahjoitukset

Koulun toisena lukuvuonna jaettiin oppilaille talousarviossa olevia tunnustuspalkintoja yhteensä 200 mk. Lisäksi jaettiin oppi-

Två representanter för elevkåren deltog i det möte som Ammattikoululaisten Liitto arrangerade 8. och 9. 2. 1969 i Lahtis.

Under vårterminen 1969 bekantade sig eleverna i klass II på linjen för kontorsmaskinmontörer med stadens databehandlingscentral, Nokia Ab:s elektronikavdelning samt med firmor i kontorsmaskinbranschen. Eleverna i klass II på linjen för instrumentmontörer gjorde en exkursion till Valmets Tammerforsfabriker och Serlachius fabriker i Mänttä.

Klubbverksamhet. Eleverna deltog under vårterminen 1969 i den av korgbolls- och konditionsklubben anordnade verksamheten i specialyrkesskolan.

Idrottsverksamhet. En av skolans elever deltog i september 1967 i SAKU:s friidrottsmästerskapstävlingar i Raumo. Följande höst deltog ett lag i motsvarande tävlingar på Stadion. Laget placerade sig på andra plats i A-klassen för pojkar. Resultaten var: första plats i 100 m löpning samt andra plats i kullstötning och i 400 m löpning. I SAKU:s orienteringstävlingar placerade sig skolans representant på fjärde plats.

6. Hälsovård

Under vartdera läsåret genomgick skolans samtliga elever och dess personal en skärmbildsundersökning. Under vårterminen 1969 genomgick samtliga elever i klass II en läkarundersökning. Sammanlagt fem elever remitterades till sjukhusens polikliniker. Eleverna erhöll även gratis tandvård i skoltandkliniken.

7. Premier och donationer

Under skolans andra läsår utdelades sammanlagt 200 mk åt elever av i budgeten upptagna medel. Dessutom utdelades åt elever

laille kolmen liikeyrityksen lahjoittamia stipendejä yhteensä 550 mk. Uusi koulu sai myös vastaanottaa lahjoituksina opetusvälineitä ja -tarvikkeita, mm. tietokonelaitteiston osia.

8. Koulun talous

Kalenterivuonna 1967 koulun menot olivat kaupungin tilinpäätöksen mukaan yhteensä 630 414 mk, mistä suuri osa kuului perustamiskustannuksiin. Tulot olivat vähäiset ja tilinpäätöksessä yhdistettyinä uusien ammattikoulujen tuloihin. Kalenterivuonna 1968 menot olivat yhteensä 38 268 mk ja tulot yhteensä 374 541 mk. Valtionavustuksia oli 365 060 mk, osa niistä saatu edelliseltä vuodelta viivästyneenä.

stipendier på sammanlagt 550 mk, vilka hade donerats av tre affärsföretag. Den nya skolan fick även som donationer mottaga undervisningsmedel och -material, bl.a. delar av datamaskinsapparat.

8. Skolans ekonomi

Under kalenderåret 1967 var skolans utgifter enligt stadens bokslut sammanlagt 630 414 mk, av vilka en stor del hörde till omkostnaderna vid grundandet av skolan. Inkomsterna var ringa och de sammanfördes i bokslutet med de nya yrkesskolornas inkomster. Under kalenderåret 1968 var utgifterna sammanlagt 38 268 mk och inkomsterna sammanlagt 374 541 mk. Statsunderstödet utgjorde 365 060 mk, en del av det fick skolan i efterhand för föregående år.

VI. LABORATORIOKOULU LABORATORIESKOLAN

Laboratory school

1. Yleistä

Lukuvuonna 1967/68 aloitettiin työnantajien toivomuksesta kokeilunluonteisesti teollisuuslaboranttien jatkokurssi, jonka suorittaneille päätettiin anoa laboratorioteknikon nimen käyttöoikeutta. Toisena kokeiluna mainittakoon eräs kouludemokratian toteuttamisen muoto. Kaksi kunkin luokan valitsemaa oppilasta, kaksi opettajaa sekä rehtori muodostivat opintoneuvoston, joka käsitteli ja teki ehdotuksia asioista, jotka mm. koskivat opintolinjojen nimiä, jatkokoulutuksen lisäämistä ja oppiaineiden keskinäisiä suhteita.

Käpylän ammattikoulutalon valmistuttua kesällä 1968 voitiin oppilasmäärää ja opetta-

1. Allmänt

Under läsåret 1967/68 inrättades i experimentensyfte på önskemål av arbetsgivarna en fortsättningskurs för industrilaboranter. Man beslöt att anhålla om att de som genomgått kursen skall få använda sig av titeln laboratorietekniker. Som ett annat experiment må nämnas förverkligandet av en form av skoldemokrati. Två elever valda i varje klass, två lärare samt rektor bildade ett studieråd, vilket behandlade och gjorde förslag i frågor, vilka bl.a. berörde namnen på studielinjerna, en ökning av fortsättningsutbildningen samt läroämnenas inbördes relationer.

Då yrkesskolan i Kottby hade blivit färdigbyggd sommaren 1968, kunde man öka

jakuntaa lisätä. Tilojen laajentuminen teki mahdolliseksi uusien menetelmien ja opetus-tavoitteiden kokeilemisen ja kehittämisen. Tästä mainittakoon esim. siirtyminen vähitel-len ultramikrotyöskentelyyn laboratoriohoi-tajan linjalla.

Syksyllä 1968 järjestettiin koulun entisille oppilaille 3-päiväiset opintopäivät, joilla kä-siteltiin alan viimeisiä saavutuksia ja esitel-tiin uusia laitteita. Osallistujina olivat myös koulussa viimeistä lukukauttaan opiskelevat oppilaat.

Koska iltakurssien ja koko jatkokoulutuk-sen suunnittelu oli hoidettu vapaaehtoisena sivutyönä, anottiin johtokunnalta ja am-mattikasvatustahallitukselta lupaa nimittää joku koulun opettajista kurssitoiminnan suunnittelijaksi.

Edellisenä lukuvuonna perustettu opinto-neuvosto käsitteli edelleen kokouksissaan monia mm. opetuksen ja jatkokoulutuksen kehittämiseen liittyviä kysymyksiä. Opinto-neuvosto oli myös mukana laatimassa johto-kunnalle maaliskuussa esitettyä koulunuudis-tusehdotusta, missä toivottiin mm. seuraavia muutoksia:

- lukuvuoden jakamista opetukselle edul-lisempiin jaksoihin 14. 8.—20. 6. (3-lukukausisysteemi),
- viikkotuntikaavioiden uusimista,
- todistuksen arvosanojen vähentämistä koerunsauden ja kilpailupaineen hel-pottamiseksi,
- jatkokoulutuksen ja opintopäivien hy-väksymistä säännöllisesti koulun toi-mintaan kuuluviksi sekä
- opintodemokratian hyväksymistä vi-rallisesti koulun organisaatioon.

2. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi tekn.lis. Helena Kekkonen ja vararehtorina fil.maist. Mar-

antalet elever och lärare. Emedan utrym-mena hade utvidgats var det möjligt att experimentera med och utveckla nya meto-der och mål för undervisningen. Som ett exempel på detta må nämnas en småningom skeende övergång till ultramikroarbete vid studielinjen för laboratoriesköterskor.

Under hösten 1968 anordnades 3 dagar långa studiedagar för skolans forna elever. På studiedagarna behandlades de senaste resultaten i branschen samt förevisades nya apparater. Även de elever, som studerade sista terminen i skolan, deltog i dagarna.

Eftersom planeringen av kvällskurserna och hela fortsättningsutbildningen hade skötts som ett frivilligt sidoarbete, anhölls om tillstånd av direktionen och yrkesutbild-ningsstyrelsen att utnämna någon av skolans lärare till planerare av kursverksamheten.

Studierådet, som hade grundats föregående läsår, behandlade fortfarande på sina möten många frågor som bl.a. berörde utvecklandet av undervisningen och fortsättningsutbild-ningen. Studierådet deltog även i uppgöran-det av det skolreformförslag som i mars framfördes till direktionen. I förslaget önska-des bl.a. följande förändringar:

- läsårets uppdelning i för undervisningen gynnsammare perioder 14. 8.—20. 6 (3-terminssystemet),
- förnyade planer över veckotimmarna,
- minskning av antalet vitsord på bety-get för att reducera antalet prov och lätta på konkurrenspressen,
- godkännande av fortsättningsutbild-ningen och studiedagarna som en regel-bunden del av skolans verksamhet samt
- officiellt godkännande av studiedemo-kratins som en del av skolans organisation.

2. Lärarkår

Som skolans rektor fungerade tekn.lic. Helena Kekkonen och som prorektor fil.mag.

jatta Suur-Inkeroinen 31. 9. 1968 saakka, jonka jälkeen fil.maist. Rauha Kaarto. Lukuvuonna 1967/68 koulussa oli yhteensä 3 vaki-naista ja 12 tuntiopettajaa. Lukuvuonna 1968/69 vakinaisia opettajia oli 4, tilapäisiä 3 ja tuntiopettajia 18. Erikoiskursseilla opetti lisäksi edellisenä lukuvuonna 19 ja jäl-kimmäisenä 29 opettajaa.

3. Opetus

Lukuvuonna 1967/68 koulussa oli kolme keskikoulupohjaista opintolinjaa: teollisuus-laborantin, sairaalalaborantin ja lääkärin vastaanottoapulaisen opintolinjat. Kahdella ensiksi mainitulla linjalla oppiaika on kaksi vuotta, johon kuuluu kolmen lukukauden peruskoulu, puoli vuotta työharjoittelua sekä erikoiskurssi. Viimeksi mainitulla linjalla oppiaika on kaksi lukukautta sekä 2 kk sai-raalaharjoittelua.

Lukuvuonna 1968/69 ryhdyttiin ammatti-kasvatustahallituksen suostumuksella käyttä-mään edellä mainituista linjoista nimityksiä: tutkimuslaborantin, laboratoriohoitajan ja lääkärin vastaanottoavustajan opintolinjat. Lisäksi yksi tutkimuslaborantin opintolinjan rinnakkaisluokka muutettiin ylioppilaspoh-jaiseksi linjaksi, jonka oppiaika on puoli-toista vuotta ilman neljättä harjoitteluluku-kautta.

Opetusta annettiin lukuvuonna 1967/68 syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevät-lukukaudella 8. 1.—31. 5. Seuraavana luku-vuonna vastaavat ajat olivat 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—31. 5. Työpäiviä oli yhteensä 220.

Lukuvuonna 1967/68 koulun kolme opinto-linjaa alkoivat syksyllä, joten kaikilla kol-mella luokalla oli keväällä toinen lukukausi. Seuraavana lukuvuonna koulussa työsken-teli syyslukukaudella ensimmäistä lukukaut-

Marjatta Suur-Inkeroinen till 31. 9. 1968, därefter fil.mag. Rauha Kaarto. Under läsåret 1967/68 hade skolan sammanlagt 3 ordinarie lärare och 12 timlärare. Under läsåret 1968/69 var antalet ordinarie lärare 4, tillfälliga lärare 3 och timlärare 18. Vid specialkurserna undervisade dessutom 19 lärare under det föregående läsåret och 29 under det senare.

3. Undervisning

Under läsåret 1967/68 hade skolan tre på mellanskola baserade studielinjer avsedda för industrilaboranter, sjukhuslaboranter och läkarmottagningsbiträden. Lärotiden vid de två förstnämnda linjerna är två år och om-fattar grundskolning under tre terminer, ett halvt års arbetspraktik samt en specialkurs. Vid den sistnämnda linjen omspannar läro-tiden 2 terminer samt 2 månaders sjukhus-praktik.

Under läsåret 1968/69 började man med yrkesutbildningsstyrelsens bifall använda föl-jande benämningar på de tidigare nämnda studielinjerna: Studielinjerna för forsknings-laboranter, laboratoriesköterskor och läkar-mottagningsbiträden. En parallellklass på studielinjen för forskningslaboranter ändrades dessutom så, att den baserar sig på student-examen och har en lärotid på ett och ett halvt år utan fjärde praktiktermin.

Undervisning meddelades läsåret 1967/68 under höstterminen 15. 8.—22. 12 och under vårterminen 8. 1.—31. 5. Under det senare läsåret var motsvarande tidsperioder 15. 8.—21. 12 och 7. 1.—31. 5. Det sammanlagda antalet arbetsdagar var 220.

Under läsåret 1967/68 började skolans tre studielinjer på hösten. Sålunda hade alla de tre klasserna sin andra termin under våren. Under följande läsår arbetade under höstter-minen tre klasser sin första termin i skolan

taan kolme luokkaa ja kolmatta lukukauttaan kaksi luokkaa. Kevätlukukaudella työskenteli ensimmäistä lukukauttaan kaksi luokkaa ja toista kolme.

och två klasser sin tredje termin. Under vårterminen arbetade två klasser sin första termin och tre sin andra.

Viikkotuntien lukumäärä tutkimuslaborantin ja laboratoriohoitajan opintolinjoilla
Antal veckotimmar på studielinjerna för forskningslaboranter och laboratoriesköterskor
Number of lessons per week, research and hospital laboratory assistant lines

Oppiaine · Läroämne · Subject	Tutkimuslaborantit · Forskningslaboranter · Research laboratory assistants						Laboratoriohoitajat · Laboratoriesköterskor · Hospital laboratory assistants		
	Keskikoulupohjalta Med mellan-skolkunskaper ¹⁾			Ylioppilaspohjalta Med student-examen ²⁾					
	Lukukausi · Termin · Term								
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Epäorgaaninen ja analyttinen kemia harjoituksineen · Oorganisk o. analytisk kemi jämte övningar <i>Inorganic and analytic chemistry with practical work</i>	24	15	—	24	15	—	—	—	—
Orgaaninen ja biokemia harjoituksineen · Organisk kemi o. biokemi jämte övningar · <i>Organic chemistry and biochemistry with practical work</i>	—	10	22	—	11	24	—	—	—
Epäorgaaninen ja orgaaninen kemia harjoituksineen <i>Inorganic and organic chemistry with practical work</i>	—	—	—	—	—	—	24	11	7
Kliininen kemia harjoituksineen · Klinisk kemi jämte övningar · <i>Clinical chemistry with practical work</i>	—	—	—	—	—	—	—	10	16
Fysiikka ja fysikaalinen kemia harjoituksineen <i>Physics and physical chemistry with practical work</i>	7	7	7	7	7	6	7	7	—
Ammattiteknikka · Yrkesteknik · <i>Professional technique</i>	2	2	2	3	3	—	2	2	—
Matematiikka ja kemialliset laskut · Matematik o. kemiska beräkningar · <i>Mathematics and chemical calculations</i>	4	4	—	2	2	—	4	4	—
Mikrobiologia harjoituksineen · Mikrobiologi jämte övningar · <i>Microbiology with practical work</i>	—	—	4	—	—	4	—	—	3
Kromatografia harjoituksineen · Kromatografi jämte övningar · <i>Chromatography with practical work</i>	—	—	4	—	—	4	—	—	3
Hematologia harjoituksineen · Hematologi jämte övningar · <i>Haematology with practical work</i>	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Fysiologia ja soluoppi harjoituksineen · Fysiologi o. cellära jämte övningar · <i>Physiology and cell theory with practical work</i>	—	—	—	—	—	—	2	2	6
Sairaanhoito-oppi · Sjukvårdslära · <i>Nursing theory</i>	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Työpaikkaoppi · Arbetsplatslära · <i>Employment theory</i>	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Englannin tai saksan kieli · Engelska eller tyska <i>English or German</i>	1	2	1	2	2	2	1	2	1
Summa · Total	40	40	40	40	40	40	40	40	40

¹⁾ Line based upon intermediate school education.

²⁾ Line based upon matriculation examination.

Viikkotuntien lukumäärä lääkärin vastaanottoavustajan opintolinjalla
Antalet veckotimmar på studielinjen för läkarmottagningsbiträden
Number of lessons per week, general surgery assistant line

Oppiaine • Läroämne • Subject	Lukukausi Termin • Term	
	I	II
Vastaanoton hoito • Mottagningstjänst • <i>Reception service</i>	19	22
Työvälineoppi • Instrumentlära • <i>Instrument theory</i>	4	4
Ammattihygieniä • Yrkeshygien • <i>Professional hygiene</i>	3	3
Kemia • Kemi • <i>Chemistry</i>	1	—
Anatomia ja fysiologia • Anatomi och fysiologi • <i>Anatomy and physiology</i>	1	2
Tautioppi • Patologi • <i>Pathology</i>	1	1
Lääkeaineoppi • Farmakologi • <i>Pharmacology</i>	—	2
Ammattisanasto • Yrkesterminologi • <i>Technical terminology</i>	2	—
Ravinto-oppi • Näringslära • <i>Nutrients theory</i>	1	—
Psykologia • Psykologi • <i>Psychology</i>	2	—
Työn etiikka • Arbetsetik • <i>Professional ethics</i>	—	1
Kansalaistieto • Medborgarkunskap • <i>Civic knowledge</i>	2	1
Ruotsin kieli • Svenska • <i>Swedish</i>	2	2
Liikuntakasvatus • Fysisk fostran • <i>Physical education</i>	2	2
Summa • Total	40	40

4. Oppilastilasto

Lukuvuonna 1967/68 ja 1968/69 oppilaista kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia tietoja, mitkä ilmenevät seuraavasta asetelmasta.

4. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna insamlades läsåret 1967/68 och 1968/69 per 20 oktober och framgår av följande tablå.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968
Elever den 20 oktober 1967 och 1968
Pupils, 20th October 1967 and 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • <i>Men</i>	9	13.0	13	11.1
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	60	87.0	104	88.9
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • <i>Age at the end of the year</i>				
16 vuotta • år • <i>years</i>	1	1.4	—	—
17 » » »	2	2.9	—	—
18 » » »	7	10.1	3	2.6
19 » » »	14	20.4	11	9.4
20 » » »	12	17.4	24	20.6
21 » » »	14	20.4	18	15.4
22 » » »	5	7.2	19	16.2
23 » » »	4	5.8	19	16.2
24 » » »	2	2.9	9	7.7
25 » » »	1	1.4	5	4.3
26 » » »	7	10.1	3	2.6
27 » » »	—	—	3	2.6

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
28 vuotta • år • years	—	—	1	0.8
31 » » »	—	—	1	0.8
33 » » »	—	—	1	0.8
Äidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	60	87.0	108	92.3
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	9	13.0	9	7.7
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	51	73.9	88	75.2
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	18	26.1	29	24.8
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storumråden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	7	10.1	16	13.7
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	1	1.4	1	0.9
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	11	16.0	23	19.6
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	20	29.0	22	18.8
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	4	5.8	13	11.1
Esikaupungit: Förstäderna: Suburbs:				
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	6	8.7	12	10.3
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	2	2.9	—	—
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	—	—	—	—
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	7	10.1	15	12.8
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	11	16.0	15	12.8
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp				
<i>Social status of the head of the family</i>				
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	13	18.8	17	14.5
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	28	40.7	29	24.8
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	25	36.2	70	59.8
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	3	4.3	1	0.9
Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling				
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	1	1.4	—	—
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	1	1.4	—	—
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	44	63.9	69	59.0
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	7	10.1	—	—
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	16	23.2	48	41.0
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • Total of pupils	69	100.0	117	100.0

Lukuvuodeksi 1967/68 kouluun oli 363 pyrkijää, joista 70 hyväksyttiin. Heistä 51 oli käynyt keskikoulun, 2 muun koulun ja 16 suorittanut ylioppilastutkinnon. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 69 oppilasta, päästötodistuksen sai 21. Seuraavana lukuvuonna oli kouluunpyrkijöitä 561, joista hyväksyttiin 119. Heistä 72 oli käynyt keskikoulun, yksi muun koulun ja 46 suorittanut ylioppilastutkinnon. Lukuvuoden päättyessä koulussa oli 166 oppilasta, joista 48:lla oli neljäs, harjoittelulukukausi. Päästötodistuksen sai 66 oppilasta.

5. Kurssitoiminta

Koulussa järjestettiin iltaisin sekä teoreettista opetusta että käytännön harjoitusta sisältäviä erikoiskursseja, joista on tietoja seuraavassa asetelmassa. Kurssien johtajana toimi koulun rehtori.

Skolan hade 363 inträdessökande till läsåret 1967/68, av vilka 70 godkändes. Av dessa hade 51 genomgått mellanskola, 16 avlagt studentexamen och 2 besökt annan skola. Då läsåret avslutades hade skolan 69 elever, av vilka 21 erhöill dimissionsbetyg. Följande läsår var antalet inträdessökande 561, av vilka 119 godkändes. Av dessa hade 72 genomgått mellanskola, 46 avlagt studentexamen och en besökt annan skola. Vid läsårets avslutning hade skolan 166 elever, av vilka 48 genomgått den fjärde terminen med praktik. 66 elever erhöill dimissionsbetyg.

5. Kursverksamhet

På kvällarna anordnades i skolan specialkurser med såväl teoretisk undervisning som praktiska övningar. Uppgifter om kurserna framgår av följande tablå. Skolans rektor fungerade som kursledare.

Kurssi • Kurs	Lukuvuosi • Läsår			
	1967/68	1968/69		
	Tunteja Timmär	Kurssin suoritt. Genomg. kursen	Tunteja Timmär	Kurssin suoritt. Genomg. kursen
Biokemian kurssi • Kurs i biokemi	—	—	60	22
Biokemian jatkokurssi • Fortsättningskurs i biokemi ..	60	13	—	—
Entsyymikemiallinen kurssi • Kurs i enzymkemi	—	—	60	21
Fysiikan kurssi • Kurs i fysik	60	14	—	—
Hematologian jatkokurssi • Fortsättningskurs i hematologi	60	14	60	25
Immunokemian ja immunologian kurssi • Kurs i immunokemi och immunologi	—	—	60	24
Instrumenttikurssi I • Instrumentkurs I	60	14	60	31
Instrumenttikurssi II • Instrumentkurs II	60	13	60	14
Kemian kurssi museolaboratorioapulaisille • Kurs i kemi för museilaboratoriebiträden	—	—	180	26
Kliinisen mikrobiologian kurssi • Kurs i klinisk mikrobiologi	—	—	60	16
Kliinisen patologian jatkokurssi • Fortsättningskurs i klinisk patologi	50	19	—	—
Kromatografian erikoiskurssi • Specialkurs i kromatografi	—	—	60	16
Kvantitatiivisten analysimenetelmien kurssi • Kurs i kvantitativa analysimetoder	—	—	60	16
Laboratoriohoitajien jatkokurssi • Fortsättningskurs för laboratoriesköterskor	80	15	36	20

Kurssi • Kurs	Lukuvuosi • Läsår			
	1967/68	1968/69	1967/68	1968/69
	Tunteja Timmar	Kurssin suoritt. Genomg. kursen	Tunteja Timmar	Kurssin suoritt. Genomg. kursen
Lääkeaineopin kurssi I lab. hoitajille • Kurs I i farmakologi för laboratoriesköterskor	60	27	—	—
Lääkeaineopin kurssi II lab. hoitajille • Kurs II i farmakologi för laboratoriesköterskor	60	30	—	—
Tutkimuslaboranttien jatkokurssi • Fortsättningskurs för forskningslaboranter	—	—	40	20
Vastaanottohoitajien jatkokurssi • Fortsättningskurs för mottagningsbiträden	—	—	40	22
Yleisen kemian peruskurssi • Grundkurs i allmän kemi	164	22	—	—

Kursseja pidettiin yksi kutakin lukuun ottamatta I instrumenttikurssia, jota oli jälkimmäisenä lukuvuonna kaksi.

6. Vapaa-ajan toiminta ja vierailut

Oppilaskunnan kuraattorina toimi koulun rehtori ja muina toimihenkilöinä oppilaat. Ohjelmallisia illanviettoja, joihin kutsuttiin koulun entiset oppilaat, järjestettiin kuten aikaisemminkin, samoin käyntejä oopperassa, teattereissa ja konserteissa. Lisäksi oppilaskunta järjesti pienissä ryhmissä sekä kaikille yhteisiä paneelikeskusteluja eri aiheista ja osallistui ammattikoulujen toimihenkilöiden neuvottelutilaisuuteen.

Koko oppilaskunta osallistui Suomen Siiviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liiton järjestämään varojen keräykseen sekä otti huollettavakseen ensin neljä, myöhemmin viisi kummiperhettä rajaseudulta.

Vierailut. Lukuvuonna 1967/68 vieraili koulussa teollisuus- ja sairaalakemistejä, lääkäreitä sekä laboratoriosairaanhoitajia. Koulun opintolinjoja esiteltiin myös lehdistön edustajille useita kertoja.

Lukuvuonna 1968/69 oli koulun laajentumisen vuoksi erityisen runsaasti vieraita tutustumassa uusiin tiloihin ja opetusvälineisiin. Heistä mainittakoon: oppilaiden vanhemmat, kaupungin laboratoriolääkärit, sai-

Kurserna hölls en av varje förutom instrumentkurs I, som hölls två gånger under det senare läsåret.

6. Fritidsverksamhet och gästbesök

Elevkåren. Skolans rektor fungerade som kurator för elevkåren och eleverna som övriga funktionärer. Samkväm med program, till vilka tidigare elever inbjöds, arrangerades som förut, liksom även opera-, teater- och konsertbesök. Dessutom anordnades diskussionstillfällen i små grupper samt för alla gemensamma paneldiskussioner, vid vilka olika ämnen behandlades. Elevkåren deltog även i ett diskussionstillfälle för funktionärer vid yrkesskolor.

Hela elevkåren deltog i en penninginsamling anordnad av Finlands Civil- och Värnpliktsinvaliders Förbund samt skötte om till en början fyra, senare fem, fadderfamiljer i gränstrakten.

Gästbesök. Under läsåret 1967/68 besöktes skolan av industri- och sjukhuskemister, läkare samt laboratoriosjuksköterskor. Skolans studielinjer presenterades även ett flertal gånger för pressens representanter.

På grund av att skolan hade utvidgats besöktes den under läsåret 1968/69 av speciellt många gäster, vilka bekantade sig med de nya utrymmena och undervisningsmaterielen. Av dessa må nämnas elevernas föräldrar,

raalakemistit ja ylihoitajat, Helsingin Laboratoriosairaanhoidajien Yhdistys, Suomen Kemistiliiton puheenjohtaja ja jäsenet, Saksan Demokraattisen Tasavallan Metallityöväen Liiton johdon valtuuskunta ja Suomen vastaavan liiton sihteeri sekä Norjan pääministerin Suomen-vierailun yhteydessä presidentin rouva Sylvi Kekkonen ja rouva Borten.

7. Terveystenhoito

Oppilaiden terveydenhoidosta huolehtivat koulun lääkäri ja terveystisat.

Kaikille oppilaille suoritettiin lääkärintarkastus sekä pienoiströntgenkuvaus, johon osallistui myös koulun henkilökunta. Lukuvuonna 1967/68 terveystisaren vastaanotolla kävi 37 oppilasta ja sairaaloiden poliklinikoille lähetettiin 15 oppilasta. Seuraavana lukuvuonna vastaavat luvut olivat 23 ja 8.

Koulun hammashoitolassa tutkittiin kaikkien oppilaiden hampaat ja annettiin tarvittavaa hoitoa.

8. Palkinnot ja lahjoitukset

Keväällä 1968 jaettiin Suomen Lääkäriliiton ja Kunnanlääkärien Yhdistyksen lahjoittamat 400 mk kahdelle vastaanottoapulaisten ensimmäisen kurssin päättäneelle oppilaalle. Koulu sai lahjoituksena tri Oleg Gorbatoilta röntgenkoneen kaikkine varusteineen opetusvälineeksi.

Lukuvuonna 1968/69 jaettiin talousarviossa olevia tunnustuspalkintoja kahdelle oppilaalle yhteensä 200 mk sekä ulkopuolisten lahjoittajien palkintoja kuudelle oppilaalle yhteensä 700 mk. Prof. F.-E. Krusius lahjoitti koululle arvokkaan radioisotooppilaitteiston. Lisäksi edellisen vuoden lahjoittajat sekä Pohjoismaiden Yhdyspankki, Hel-

stadens laboratorieläkare, sjukhuskemister och översköterskor, Helsingfors Laboratoriesjuksköterskors Förening, ordföranden för och medlemmar i Kemistförbundet i Finland, en delegation representerande ledningen för Metallarbetarförbundet i Tyska Demokratiska Republiken och sekreteraren för motsvarande förbund i Finland samt i samband med Norges utrikesministers besök i Finland fru Sylvi Kekkonen och fru Borten.

7. Hälsovård

Skolans läkare och hälsosyster svarade för elevernas hälsovård.

Samtliga elever genomgick en läkarundersökning samt en röntgenfotografering, i vilken också skolans personal deltog. Under läsåret 1967/68 besökte 37 elever hälsosystemens mottagning och 15 elever sändes till sjukhusens polikliniker. Under följande läsår var motsvarande antal 23 och 8.

I skoltandvårdsanstalten undersöktes samtliga elevers tänder och de erhöi nödig vård.

8. Premier och donationer

På våren 1968 utdelades 400 mk åt två elever som genomgått den första kursen för mottagningsbiträden. Summan hade donerats av Finlands Läkarförbund och Kommunalläkarnas Förening. Dr Oleg Gorbato donerade åt skolan en röntgenapparat med alla tillbehör att användas som undervisningsmateriel.

Under läsåret 1968/69 tilldelades två elever budgeterade premier sammanlagt 200 mk, varjämte utomstående donatorers premier tilldelades sex elever, sammanlagt 700 mk. Skolan erhöi en värdefull radioisotopapparat av prof. F.-E. Krusius. Dessutom donerade föregående års donatorer samt Nordiska Föreningsbanken, Helsingin Suomalainen

singin Suomalainen Säästöpankki ja Työväen Säästöpankki lahjoittivat oppilaiden stipendeiksi yhteensä 1 150 mk.

Säästöpankki och Arbetarsparbanken sammanlagt 1 150 mk i stipendier åt eleverna.

9. Koulun talous

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan v. 1967 koulun menot olivat yhteensä 339 101 mk ja tulot yhteensä 130 254 mk, josta valtionavustuksia oli 125 547 mk. V. 1968 olivat menot yhteensä 349 000 mk ja tulot yhteensä 194 452 mk, josta valtionapua oli 189 249 mk. Koulun menoista osa oli ammattiopetustoimen laajentamiseen myönnettyjä varoja sekä jälkimmäisenä vuonna lisäksi ammattioppilaitosten toimiston kustannuksia kurssitoiminnasta. Tietoja v:n 1968 menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

9. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut var skolans utgifter för år 1967 sammanlagt 339 101 mk och inkomsterna sammanlagt 130 254 mk, varav statsunderstödet utgjorde 125 547 mk. År 1968 var utgifterna sammanlagt 349 000 mk och inkomsterna sammanlagt 194 452 mk, varav statsunderstöd 189 249 mk. Av skolans utgifter var en del medel, som hade beviljats för utvidgning av yrkesundervisningsväsendet, samt under det senare året dessutom omkostnader som yrkesundervisningsanstaltens byrå hade i samband med kursverksamheten. Uppgifter om fördelningen av utgifterna för år 1968 ingår i tabellavdelningen, s. 34*—35*.

VII. VAATTURIKOULU SKRÄDDARSKOLAN

Tailors' school

1. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi vaatturimestari Akseli Pöyhönen ja hänen jäätyään v. 1968 eläkkeelle vaatturimestari Reino Kivinen. Koulussa oli kaksi vakinaista ja kaksi tuntiopettajaa.

2. Opetus

Koulu sijaitsi vuokrahuoneistossa Alppikatu 1:ssä.

Opetuksessa noudatettiin kauppaja teollisuusministeriön 17. 2. 1962 vahvistamaa opetussuunnitelmaa. Käytännön harjoitusta oppilaat saivat valmistaessaan ulkopuolisille

1. Lärarkår

Rektor för skolan var skräddarmästare Akseli Pöyhönen och efter att han år 1968 blivit pensionerad skräddarmästare Reino Kivinen. Skolan hade två ordinarie lärare och två timlärare.

2. Undervisning

Skolan arbetade i en hyrd lokal i huset Alpgatan 1.

Undervisningen följde den undervisningsplan, som handels- och industriministeriet fastställt den 17. 2. 1962. Eleverna erhöll praktik genom att utföra beställningsarbeten

tilaustöitä. Kouluun oli suunniteltu perustettavaksi syyslukukauden 1967 alusta vuoden kestävä vaatetusteollisuuden opintolinja. Oppilaaksi pyrkijöitä ei kuitenkaan ollut tarpeeksi, joten linja jäi aloittamatta.

Opetusta annettiin lukuvuonna 1967/68 syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. ja seuraavana lukuvuonna vastaavasti 15. 8.—21. 2. ja 7. 1.—30. 5. Työpäiviä oli yhteensä 220.

Koulussa toimi yksi I, yksi II ja yksi III luokka.

Maaliskuussa järjestettiin ns. avoimien ovien päivä, jolloin oppilaiden vanhemmilla ja muilla ammattikoulutuksesta kiinnostuneilla oli tilaisuus tutustua koulun toimintaan.

Oppilastöiden näyttely pidettiin kumpanakin lukuvuonna 20. ja 21. toukokuuta.

åt utomstående. Man hade planerat att grunda en ett år lång studielinje för beklädnadsindustrin, men då antalet inträdesökande inte var tillräckligt stort, kunde man inte börja med linjen.

Läsåret 1967/68 pågick höstterminen mellan 15. 8 och 22. 12 och vårterminen mellan 8. 1 och 31. 5. Följande läsår var motsvarande tidsperioder 15. 8—21. 2 och 7. 1—30. 5. Arbetsdagarna var sammanlagt 220.

I skolan arbetade en I, en II och en III klass.

De öppna dörrarnas dag hölls i mars, då elevernas föräldrar och andra av yrkesskolundervisning intresserade var i tillfälle att bekanta sig med verksamheten i skolan.

Utställningen av eleverbeten arrangerades vartdera läsåret den 20 och 21 maj.

Viikkotuntien lukumäärä

Antalet veckotimmar

Number of lessons per week

Oppiaine • Läroämne • Subject	Luokka • Klass Class		
	I	II	III
Äidinkieli • Modersmålet • Finnish	2	—	—
Kansalaistieto • Medborgarkunskap • Civic knowledge	—	2	—
Terveysoppi • Hälsolära • Hygiene	1	—	—
Liikuntakasvatus • Fysisk fostran • Physical education	2	2	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • Professional economy	—	2	1
Matematiikka • Matematik • Mathematics	2	1	—
Muut ammattitaiheet • Övriga yrkesämnen • Other professional subjects	7	5	3
Työn opetus • Arbetslära • Work instruction	26	28	34
Summa • Total	40	40	40

3. Oppilastilasto

Lukuvuosien 1967/68 ja 1968/69 oppilaista kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia tietoja, mitkä ilmenevät seuraavasta asetelmasta.

3. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna under läsåren 1967/68 och 1968/69 insamlades per 20 oktober och framgår av följande tablå.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968

Elever den 20 oktober 1967 och 1968

Pupils, 20th October, 1967 and 1968

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Sukupuoli • Kön • Sex				
Miehiä • Män • <i>Men</i>	17	63	15	58
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	10	37	11	42
Ikä vuoden lopussa • Alder vid slutet av året • Age at the end of the year				
15 vuotta • år • <i>years</i>	3	11	3	12
16 » » »	7	26	6	23
17 » » »	7	26	7	26
18 » » »	3	11	4	15
19 » » »	1	4	—	—
20 » » »	—	—	3	12
21 » » »	4	14	—	—
22 » » »	—	—	2	8
24 » » »	1	4	—	—
28 » » »	1	4	—	—
31 » » »	—	—	1	4
Aidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	26	96	23	88
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	1	4	3	12
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	27	100	21	81
Mualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	—	—	5	19
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storum- råden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	4	15	5	19
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	1	4	1	4
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	3	11	3	12
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	4	15	—	—
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	—	—	—	—
Esikaupungit: Förstäder: Suburbs:				
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	6	22	2	8
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	—	—	1	4
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	8	29	2	8
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	1	4	7	26
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	—	—	5	19

Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp <i>Social status of the head of the family</i>	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	6	22	—	—
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	1	4	—	—
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	19	70	21	81
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	1	4	5	19
Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling				
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	25	93	22	84
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	—	—	2	8
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	2	7	2	8
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • Total of pupils	27	100	26	100

Em. oppilaista oli lukuvuonna 1967/68 ensimmäisellä luokalla 11, toisella 8 ja kolmannella 8 oppilasta sekä seuraavana lukuvuonna vastaavasti 11, 9 ja 6 oppilasta. Kumpanakin lukuvuonna hyväksyttiin kaikki 11 kouluun pyrkijää, joista yksi oli käynyt keskikoulun ja muut kansalaiskoulun. Ensisiksi mainittuna lukuvuonna päästötodistuksen sai 7 ja jälkimmäisenä 6 oppilasta.

Skolans elever fördelades läsåret 1967/68 klassvis så, att klass I hade 11, klass II 8 och klass III 8 elever, samt följande läsår motsvarande 11, 9 och 6 elever. Bägge läsåren godkändes alla skolans 11 inträdessökande, av vilka en hade genomgått mellanskola och de övriga medborgarskola. Under förstnämnda läsår erhöill 7 elever dimissionsbetyg och under det senare 6 elever.

4. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskerho kokoontui lukuvuonna 1967/68 neljä ja seuraavana lukuvuonna kolme kertaa. Kerho teki opintoretken Turkuun 25. 4. 1969 vierailen mm. Turun vaatturikoulussa, Kestilän Pukutehtaassa sekä käsityöläismuseossa. Retkeä avusti Vaatturialan Yrittäjätoiminnan Kannatusyhdistys lahjoittamalla kustannuksiin 150 mk.

4. Fritidsverksamhet

Eleveklubbens sammanträdde under läsåret 1967/68 fyra gånger och under följande läsår tre gånger. Klubben gjorde en exkursion till Åbo den 25. 4. 1969 och besökte bl.a. Åbo skräddarskola, Kestiläs Kostymfabrik samt hantverksmuseum. Föreningen Vaatturialan Yrittäjätoiminnan Kannatusyhdistys bidrog till omkostnaderna för utfärden genom en donation på 150 mk.

5. Terveystenhoito

Lääkärintarkastus suoritettiin kaikille I ja III luokan oppilaille ja pienoiströntgenkuvasyyslukukaudella kaikille oppilaille ja koulun henkilökunnalle. Lukuvuonna 1967/68 kävi terveysisaren vastaanotolla 19 ja lääkärin vastaanotolla 21 oppilasta sekä seuraavana lukuvuonna vastaavasti 29 ja 26 oppilasta. Hammashoitolassa tarkastettiin kaikkien oppilaiden hampaat. Tarvittavaa hoitoa sai ensiksi mainittuna lukuvuonna 17 ja jälkimmäisenä 21 oppilasta.

6. Tunnustuspalkinnot

Vaatturialan Yrittäjätoiminnan Kannatusyhdistys myönsi kumpanakin lukuvuonna 300 mk jaettavaksi tunnustuspalkintoina oppilaille. Keväällä 1968 tästä summasta jaettiin yhdelle oppilaalle 150 mk:n ja kolmelle 50 mk:n suuriset palkinnot. Seuraavana keväänä jaettiin yksi 100 mk:n ja yksi 50 mk:n palkinto sekä kaksi 75 mk:n palkintoa. Lisäksi jaettiin oppilaille koulun v:n 1968 talousarvioon merkityt palkinto- ja ahkeruusrahat 2 228 mk ja seuraavana vuonna vastaavat varat 2 299 mk.

7. Koulun talous

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan olivat v. 1967 koulun menot yhteensä 111 883 mk ja tulot yhteensä 79 900 mk, josta valtionavun osuus oli 51 482 mk. V. 1968 olivat menot yhteensä 125 624 mk ja tulot yhteensä 73 495 mk, josta valtionavustuksia oli 45 855 mk. Tietoja v:n 1968 menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

5. Hälsovård

Samtliga elever i klasserna I och III läkarundersöktes och under höstterminen blev samtliga elever och skolans personal skärmbildsfotograferade. Läsåret 1967/68 besöktes hälsosystemens mottagning av 19 och läkarens mottagning av 21 elever samt motsvarande 29 och 26 elever under följande läsår. I tandkliniken fick alla elever sina tänder kontrollerade. Läsåret 1967/68 befanns 17 elever vara i behov av vård och följande läsår 21 elever.

6. Premier

Föreningen Vaatturialan Yrittäjätoiminnan Kannatusyhdistys beviljade under vartdera läsåret 300 mk att utdelas i premier åt elever. Våren 1968 erhöil av denna summa en elev ett premium om 150 mk och tre elever var sitt premium om 50 mk. Följande vår utdelades ett premium om 100 mk och ett om 50 mk samt två om 75 mk. Dessutom erhöil andra förtjänta elever i premier och flitpengar sammanlagt 2 228 mk som antecknats i budgeten för år 1968 och följande år motsvarande medel, sammanlagt 2 299 mk.

7. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut var skolans utgifter för år 1967 sammanlagt 111 883 mk och inkomster sammanlagt 79 900 mk, varav 51 482 mk i statsunderstöd. År 1968 var utgifterna sammanlagt 125 624 mk och inkomsterna sammanlagt 73 495 mk, varav statsunderstödet utgjorde 45 855 mk. Uppgifter om fördelningen av utgifterna för år 1968 ingår i tabellavdelningen, s. 34*—35*.

VIII. KIRJAPAINOKOULU BOKTRYCKERISKOLAN

Printers' school

1. Yleistä

Syksyllä 1967 koulu sai toimintatilat Käpylässä sijaitsevasta uudesta ammattikoulusta. Koska rakennus ei vielä ollut täysin valmis, jäi litopiirtäjän opintolinjan työpöytä opetus edelleen vuodeksi entiseen huoneistoon Kampin ammattikouluun. Samasta syystä kopistit ja osa laakapainajista jouduttiin kouluttamaan iltaisin.

Koulurakennuksen valmistuttua kokonaisuudessaan kesällä 1968 koulu sai uudenaikaiset opetustilat ja lisää opetusvälineistöä.

Syksyllä 1968 aloitettiin opetus uusilla asemoijan ja graafisen valokuvaajan opintolinjoilla. Tämän oppisopimuskoulutuksen lisäksi perustettiin myös uusi koulumuotoinen 2-vuotinen kuvanvalmistajan opintolinja.

Keväällä 1969 koulu täytti 50 vuotta. Alussa vaatimattomasta kunnallisesta, ns. yhdenpäivän koulusta on muodostunut graafisen teollisuuden kehityksen myötä suurehko ajanmukainen koulu.

2. Opettajisto

Koulun pitkäaikainen opettaja ja rehtori Gösta Allardt kuoli 16. 8. 1967. Vt. rehtorina toimi faktori Keijo Koistinen 31. 12. 1967 saakka, minkä jälkeen rehtoriksi valittiin dipl.ins. Jaakko Pulkki. Vararehtorina toimi faktori Aarne Arantila.

Koulussa oli lukuvuonna 1967/68 vakinaisia opettajia 3, tilapäisiä 1 ja tuntiopettajia 12 sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 3, 1 ja 15. Ammattikursseilla opetti lisäksi

1. Allmänt

Hösten 1967 erhöill skolan arbetsutrymmen i den nya yrkesskolan i Kottby. Emedan skolbyggnaden ännu inte var helt färdigställd, förblev den praktiska undervisningen på studielinjen för litografer för ett år framåt i de tidigare lokaliteterna i Kampens yrkesskola. Av samma anledning måste skolningen av kopisterna och en del av offsettryckarna ske på kvällstid.

Då skolbyggnaden sommaren 1968 hade blivit färdig i sin helhet erhöill skolan moderna undervisningsutrymmen och mera undervisningsmateriel.

Hösten 1968 inleddes undervisningen på de nya studielinjerna för monterare och grafiska fotografer. Förutom denna läroavtalsutbildning grundades även en ny 2-årig studielinje i skolform för bildframställare.

Våren 1969 fyllde skolan 50 år. Den till en början anspråkslösa kommunala »endagskolan» har i och med utvecklingen av den grafiska industrin förvandlats till en relativt stor modern skola.

2. Lärarkår

Skolans långvariga lärare och rektor Gösta Allardt avled den 16. 8. 1967. Faktor Keijo Koistinen verkade som t.f. rektor till den 31. 12. 1967, varefter dipl. ing. Jaakko Pulkki valdes till rektor. Faktor Aarne Arantila fungerade som prorektor.

Läsåret 1967/68 hade skolan 3 ordinarie lärare, 1 tillfällig och 12 timlärare samt läsåret 1968/69 motsvarande 3, 1 och 15. Vid yrkeskurserna undervisade dessutom 2

edellisenä lukuvuonna 2 ja jälkimmäisenä 9 opettajaa.

3. Opetus

Koulu antaa lain tarkoittaman tietopuolisen opetuksen graafisissa laitoksissa oppiaan suorittaville oppisopimusoppilaille. Työnantaja on velvollinen varaamaan oppilaalle koulunkäyntiin yhteensä 18 viikkoa, miltä ajalta maksetaan myös palkkaa.

Lukuvuonna 1967/68 annettiin opetusta käsinlatojan, kohopainajan, litopiirtäjän ja laakapainajan/kopistin opintolinjoilla. Kirjansitojan opintolinjalla ei lukuvuonna ollut opetusta. Syyslukukaudella järjestettiin kaksi ensimmäisen luokka-asteen ja kevätlukukaudella kaksi toisen luokka-asteen kurssijaksoa. Varsinaisten opintolinjojen lisäksi toimi koko lukuvuoden konelatojen iltakurssi, jolle halukkaat valittiin käsinlatojan opintolinjan suorittaneista oppilaista. Opetusta annettiin 3 tuntia viikossa, yhteensä 108 tuntia.

Lukuvuonna 1968/69 annettiin opetusta edellisen vuoden linjojen lisäksi kirjansitojan opintolinjalla sekä uusilla asemoijan, graafisen valokuvaajan ja kuvanvalmistajan opintolinjoilla. Syyslukukaudella järjestettiin kaksi ensimmäisen luokka-asteen ja kevätlukukaudella kaksi toisen ja yksi ensimmäisen luokka-asteen kurssijaksoa. Koko lukuvuoden kestäviä konelatojan iltakursseja oli kaksi.

Opetusta annettiin ensiksi mainittuna lukuvuonna syyslukukaudella 21. 8.—23. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—21. 5. Jälkimmäisenä lukuvuonna annettiin opetusta oppisopimusluokilla syyslukukaudella 17. 8.—21. 12. ja kevätlukukaudella 7. 1.—28. 5. sekä kuvanvalmistajan luokilla vastaavasti 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—31. 5. Työpäiviä oli yhteensä 220.

lärare under det förra läsåret och 9 under det senare.

3. Undervisning

Skolan meddelar den lagstadgade teoretiska undervisningen för läroavtalselever som avlägger sin lärotid vid de grafiska institutionerna. För lärlingens skolgång är arbetsgivaren skyldig att reservera sammanlagt 18 veckor, och lön utbetalas även för denna tid.

Under läsåret 1967/68 meddelades undervisning på studielinjerna för handsättare, högtryckare, litografer och offsettryckare/kopister. På studielinjen för boktryckare pågick inte undervisning under läsåret. Under höstterminen anordnades två kursperioder på första klasstadiet och under vårterminen två på andra klasstadiet. Förutom de egentliga studielinjerna arbetade under hela läsåret en kvällskurs för maskinsättare. Till denna utsågs elever bland intresserade, som hade genomgått studielinjen för handsättare. Undervisning gavs 3 timmar i veckan, sammanlagt 108 timmar.

Under läsåret 1968/69 meddelades undervisning förutom på samma linjer som föregående år även på studielinjen för bokbindare samt på de nya studielinjerna för monterare, grafiska fotografer och bildframställare. Under höstterminen anordnades två kursperioder på första klasstadiet och under vårterminen två på andra klasstadiet och en på första. Två kvällskurser för maskinsättare pågick hela läsåret.

Lsåret 1967/68 pågick undervisningen under höstterminen 21. 8.—23. 12 och under vårterminen 8. 1.—21. 5. Följande läsår pågick undervisningen på läroavtalsklasserna under höstterminen 17. 8.—21. 12 och under vårterminen 7. 1.—28. 5. samt på klasserna för bildframställare motsvarande 15. 8.—21. 12 och 7. 1.—31. 5. Antalet arbetsdagar var sammanlagt 220.

Viikkotuntien lukumäärä kuvanvalmistajan opintolinjalla

Antal veckotimmar vid linjen för bildframställare

Number of lessons per week, picture producer line

Oppiaine • Läroämne • Subject	Luokka • Klass • Class			
	I		II	
	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring
Äidinkieli • Modersmälet • <i>Mother tongue</i>	2	2	—	—
Kansalaistieto • Medborgarkunskap • <i>Civic knowledge</i>	—	—	2	2
Ammattitalous • Yrkesekonomi • <i>Professional economy</i>	3	2	—	—
Matematiikka • Matematik • <i>Mathematics</i>	3	3	3	3
Koneoppi • Maskinlära • <i>Applied mechanics</i>	2	2	—	—
Ammattitekniikka • Yrkesteknik • <i>Professional technique</i> ..	—	—	4	4
Kemia ja fysiikka • Kemi o. fysik • <i>Chemistry and physics</i> ..	3	3	3	3
Liikuntakasvatus ja terveystiete • Fysisk fostran o. hälsolära <i>Physical education and hygiene</i>	2	2	2	2
Laboratorioharjoitukset • Laboratoriepraktik • <i>Laboratory practice</i>	2	2	2	2
Muut ammattitieteet • Övriga yrkesämnen • <i>Other profes- sional subjects</i>	5	6	6	6
Ammattityö • Yrkesarbete • <i>Professional work</i>	18	18	18	18
Summa • Total	40	40	40	40

4. Oppilastilasto

Seuraavista asetelmista ilmenee lukuvuo-
sina 1967/68 ja 1968/69 kerättyjä henkilö-
tietoja syyslukukauden oppilaista sekä kum-
mankin lukuvuoden koko oppilasmäärä opin-
tolinjoittain kurssien alkaessa.

4. Elevstatistik

Av följande tablåer framgår de personupp-
gifter, som insamlats om eleverna under
höstterminen läsåren 1967/68 och 1968/69
samt hela elevantalet under vardera läsåret
studielinjewis vid kursernas början.

Oppilaat syyslukukaudella 1967 ja 1968

Elever höstterminen 1967 och 1968

Pupils, Autumn term 1967 and 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • <i>Men</i>	132	84.6	183	86.3
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	24	15.4	29	13.7
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • <i>Age at the end of the year</i>				
15 vuotta • år • <i>years</i>	—	—	6	2.8
16 » »	7	4.5	6	2.8
17 » »	32	20.5	34	16.0
18 » »	46	29.6	72	34.0

	1987		1988	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
19 vuotta • år • years	38	24.4	43	20.3
20 » » »	10	6.4	14	6.6
21 » » »	13	8.3	24	11.3
22 » » »	5	3.2	6	2.8
23 » » »	2	1.3	4	1.9
24 » » »	1	0.6	1	0.5
25 » » »	1	0.6	1	0.5
26 » » »	—	—	—	—
27 » » »	—	—	1	0.5
28 » » »	1	0.6	—	—
Äidinkieli • Modersmål • Native language				
Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	145	93.0	198	93.4
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	10	6.4	14	6.6
Muu kieli • Annat språk • <i>Other language</i>	1	0.6	—	—
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile				
Helsinki • Helsingfors	112	71.8	152	71.7
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	44	28.2	60	28.3
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • The location of dwelling by city area				
Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:				
Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	15	9.6	28	13.2
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	2	1.3	2	0.9
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	12	7.7	5	2.4
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	22	14.1	24	11.3
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	7	4.5	18	8.5
Esikaupungit: Förstäder: Suburbs:				
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	19	12.2	14	6.6
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	15	9.6	13	6.1
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	12	7.7	16	7.6
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	12	7.7	35	16.5
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	40	25.6	57	26.9
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp • Social status of the head of the family				
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • Persons in leading positions, professionals etc.				
	5	3.2	9	4.3
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.				
	39	25.0	59	27.8
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. Skilled workers etc.				
	89	57.1	109	51.4
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • Unskilled workers etc.				
	23	14.7	35	16.5

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Esikoulutus • Tidigare skolgång • <i>Basic schooling</i>				
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	106	68.0	151	71.2
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of in- termediate school</i>	28	17.9	30	14.2
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	22	14.1	31	14.6
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • <i>Total of pupils</i>	156	100.0	212	100.0

Oppilasmäärä opintolinjoittain kurssien alkaessa

Elevantalet per studielinje vid kursernas början

Number of pupils according to line of study at the beginning of courses

Opintolinja • Studielinje • <i>Line of study</i>	1967/68				1968/69			
	I	II	Luokka • Klass • <i>Class</i>		I	II	Summa	
			Summa Total	%			Total	%
Käsinlatojat • Handsättare <i>Hand compositors</i>	72	72	144	45.0	58	48	106	25.7
Kohopainajat • Högtryckare <i>Relief printers</i>	24	24	48	15.0	26	23	49	11.9
Kirjansitojat • Bokbindare <i>Bookbinders</i>	—	—	—	—	11	10	21	5.1
Litopiirtäjät • Litografer • <i>Lito- graphers</i>	8	8	16	5.0	20	20	40	9.7
Laakapainajat • Offsettryckare <i>Offset printers</i>	40	48	88	27.5	34	35	69	16.8
Kopistit • Kopister • <i>Copyists</i>	8	12	20	6.3	19	19	38	9.2
Asemoijat • Monterare • <i>Strippers</i>	—	—	—	—	10	10	20	4.9
Graafiset valokuvaajat • Gra- fiska fotografer • <i>Graphic pho- tographers</i>	—	—	—	—	25	20	45	10.9
Kuvanvalmistajat • Bildfram- ställare • <i>Picture producers</i> ..	—	—	—	—	14	—	14	3.4
Konelatojan kurssi • Maskinsät- tarkurs • <i>Machine compositor course</i>	—	—	4	1.2	—	—	10	2.4
Summa • Total	152	164	320	100.0	217	185	412	100.0

Lukuvuonna 1967/68 kouluun pyrki 275 oppilasta, joista voitiin ottaa 156. Lukuvuoden aikana erosi 9 ja päästötodistuksen sai 162 oppilasta.

Seuraavana lukuvuonna oli kouluun pyrki-
jöitä 339, joista sijoitettiin 217. Lukuvuonna
erosi 10 ja päästötodistuksen sai 190 oppi-
lasta.

Läsåret 1967/68 sökte 275 elever till sko-
lan, av vilka 156 kunde intagas. 9 elever
avgick under läsåret och dimissionsbetyg
erhöll 162.

Följande läsår var antalet inträdessökande
339, av vilka 217 intogs. Under läsåret avgick
10 elever och 190 erhöill dimissionsbetyg.

5. Kurssitoiminta

Koulussa järjestettiin varsinaisen opetuksen lisäksi iltaisin erilaisia ammattikursseja, joista on tietoja seuraavassa asetelmassa.

Kurssi • Kurs	1967/68		Lukuvuosi • Läsår		1968/69	
	Kursseja Kurser	Tunteja Timmar	Kurssin suoritt. Genomg. kursen	Kursseja Kursen	Tunteja Timmar	Kurssin suoritt. Genomg. kursen
Asemoijan jatkokurssi • Fortsättningskurs för monterare	—	—	—	1	120	12
Graafisen alan peruskurssi • Grafisk grundkurs Graafisen valokuvaajan jatkokurssi • Fortsättningskurs för grafiska fotografer	1	120	29	—	—	—
Graafisen valokuvaajan ja kuvakorjailijan peruskurssi • Grundkurs för grafiska fotografer och bildretuscherare	—	—	—	1	120	11
Kemigrafisyövyttäjien jatkokurssi • Fortsättningskurs för kemigrafetsare	—	—	—	1	200	29
Stereotypoijan kurssi • Kurs för stereotypörer	1	120	12	—	—	—
Syväpainajan ja syväpainosyövyttäjän kurssi	—	—	—	1	120	12
Kurs för djuptryckare och djuptrycksetsare ..	—	—	—	1	120	12
Syväpainajan ja syväpainosyövyttäjän jatkokurssi • Fortsättningskurs för djuptryckare och djuptrycksetsare	1	120	12	—	—	—

6. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaille järjestettiin alennuslippuja Kauhunginteatterin näytäntöihin. Kevätlukukaudella 1969 oppilaat osallistuivat Käpylän ammattikoulutalon koripallo- ja kuntokerhotoimintaan sekä tekivät opintoretket Turun Sanomien kirjapainoon ja Euran Paperin Kauttuan tehtaille.

7. Terveystoiminta

Oppisopimusluokkien oppilaiden terveydentilaa tarkkailtiin heidän työnantajaliikkeitensä sosiaalihuollon toimesta.

Koulumuotoisen kuvanvalmistajaluokan oppilaille ja koulun henkilökunnalla oli pienoiseröntgenkuvaus syyslukukaudella. Kevät-

5. Kursverksamhet

I skolan anordnades förutom den egentliga undervisningen olika yrkeskurser om kvälarna. Uppgifter om dessa framgår av följande tablå.

6. Fritidsverksamhet

Eleverna erhöi rabattbiljetter till föreställningarna på Helsingfors stadsteater. Vårterminen 1969 deltog eleverna i korgbolls- och konditionsklubbens verksamhet i yrkesskollhuset i Kottby. Dessutom företogs en exkursion till Turun Sanomats boktryckeri och Eura Pappers fabriker i Kauttua.

7. Hälsovård

Hälsotillståndet för eleverna på läroavtalslinjerna kontrollerades på försorg av de företag, där de är anställda.

Eleverna på den i skolform anordnade klassen för bildframställare samt skolans personal skärmbildsfotograferades under höstter-

lukukaudella 1969 suoritettiin lääkärintarkastus kaikille mainitun luokan oppilaille. Koululääkärin poliklinikavastaanotolla kävi yhteensä 14 oppilasta. Hammashoitoa annettiin Käpylän kouluhammashoitolassa.

8. Palkinnot ja lahjoitukset

Lukuvuonna 1967/68 oppilaille jaettiin koulun talousarviossa olevia tunnustuspalkintoja yhteensä 560 mk. Lisäksi jaettiin palkintoina Oskar Öflundin lahjoitusrahastosta 200 mk ja Gösta Allardtin rahastosta 200 mk sekä Helsingin Graafisen Kone-
mestariklubin lahjoitus 50 mk ja Helsingin Faktoriklubin lahjoitus 100 mk. Koulu sai myös ottaa vastaan lahjoituksina opetusvälineitä 11 toiminimeltä.

Lukuvuonna 1968/69 jaettiin oppilaille talousarvion määrärahoista ja em. lahjoitusrahastoista samansuuruiset palkinnot kuin edellisenäkin vuonna. Lisäksi jaettiin seuraavien lahjoittajien palkinnot: Kirjanpainajien rouvien yhdistykseltä 200 mk, Helsingin Faktoriklubilta 100 mk, Kirjansitomajohtajilta 75 mk, E. E. Happonen stipendirahastosta 60 mk ja Helsingin Graafiselta Kone-
mestariklubilta 50 mk. Koulu sai jälleen arvokkaita koneita, opetusvälineitä ja -tarvikkeita yhteensä 20 lahjoittajalta.

9. Koulun talous

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan olivat v. 1967 koulun menot yhteensä 894 415 mk ja tulot yhteensä 353 631 mk, josta valtionavun osuus oli 343 017 mk. V. 1968 menot olivat yhteensä 374 329 mk ja tulot yhteensä 374 541 mk, josta valtion avustuksia oli 365 060 mk. Tietoja v:n 1968 menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

minen. Värterminen 1969 genomgick samtliga elever på nämnda klass en läkarundersökning. Skolläkarens poliklinikmottagning besöktes av sammanlagt 14 elever. Tandvård gavs i skoltandvårdskliniken i Kottby.

8. Premier och donationer

Läsåret 1967/68 utdelades till elever sammanlagt 560 mk, som hade anslagits för premier i budgeten. Dessutom utdelades som premier 200 mk ur Oskar Öflunds premiefond och 200 mk ur Gösta Allardts fond samt en donation av Helsingfors Grafiska Maskinmästareklubb på 50 mk och en på 100 mk av Helsingfors Faktorklubb. Skolan fick även mottaga undervisningsmateriel donerat av 11 firmor.

Läsåret 1968/69 utdelades av de i budgeten anslagna medlen och ur de ovannämnda premiefonderna lika stora premier som föregående år. Dessutom utdelades följande donatorers premier: Boktryckarnas fruars förening 200 mk, Helsingfors Faktorklubb 100 mk, Bokbinderidirektörerna 75 mk, E. E. Happonens stipendiefond 60 mk och Helsingfors Grafiska Maskinmästareklubb 50 mk. Skolan erhöll åter värdefulla maskiner, undervisningsmateriel och -förnödenheter av sammanlagt 20 donatorer.

9. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut var skolans utgifter år 1967 sammanlagt 894 415 mk och inkomster sammanlagt 353 631 mk, varav 343 017 mk i statsunderstöd. År 1968 var utgifterna sammanlagt 374 329 mk och inkomsterna sammanlagt 374 541 mk, varav statsunderstödet utgjorde 365 060 mk. Uppgifter om fördelningen av utgifterna för år 1968 ingår i tabellavdelningen, s. 34*—35*.

IX. KÄHERTÄJÄKOULU

FRISÖRSKOLAN

Hairdressing school

1. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi kampaajamestari Ulla-Liisa Turpeinen ja vararehtorina kampaajamestari Aira Kuisma-Partanen. Lukuvuosina 1967/68 ja 1968/69 koulussa oli kolme vakinaista opettajaa ja kuusitoista tuntiopettajaa.

2. Opetus

Koulu toimi vuokrahuoneistossa Länt. Brahenkatu 2:ssa. Syksyllä 1967 saatiin samasta talosta lisätilaa 316 m², mutta siitä huolimatta jouduttiin edelleen vuokraamaan yleisaineiden opetusta varten tiloja suomenkieliseltä työväenopistolta.

Koulun opintolinjat olivat kampaajan ja parturin kansakoulupohjaiset 3-vuotiset linjat oppisopimusoppilaille sekä kosmetologin keskikoulupohjainen 2-vuotinen linja, joka oli koulumuotoinen. Viimeksi mainitulta linjalta valmistuivat ensimmäiset oppilaat 22. 12. 1967.

Opetusta annettiin lukuvuonna 1967/68 syyslukukaudella 15. 8.—22. 12. ja kevätlukukaudella 8. 1.—31. 5. sekä lukuvuonna 1968/69 vastaavasti 15. 8.—21. 12. ja 7. 1.—30. 5. Syyslukukaudella 1967 koulu siirtyi 180-työpäiväisestä 220-työpäiväiseen kouluvuoteen.

V. 1967 koulu täytti 50 vuotta, minkä kunniaksi vietettiin juhla suomenkielisessä työväenopistossa 18. 1. 1968.

Kansalaiskouluista kävi ammatinvalinnanohjaajan johdolla tutustumassa koulun toimintaan lukuvuonna 1967/68 yhteensä 588 ja

1. Lärarkår

Rektor för skolan var damfrisörmästare Ulla-Liisa Turpeinen och prorektor damfrisörmästare Aira Kuisma-Partanen. Läsåren 1967/68 och 1968/69 hade skolan tre ordinarie och sexton timlärare.

2. Undervisning

Skolan arbetade i hyrda lokaliteter i huset Västra Brahegatan 2. Hösten 1967 erhöles 316 m² i tilläggsutrymmen i samma hus, men det oaktat måste teoriundervisningen fortfarande ske i de utrymmen som skolan hyrt av finska arbetarinstitutet.

Skolan hade tre studielinjer: för dam- och herrfrisörer samt kosmetologer. De förstnämnda baserade sig på folkskola och var avsedda för elever med läroavtal och 3-årig. Den senare baserade sig på mellanskola och undervisningen var skolmässig och 2-årig. Kosmetologlinjens första elevkull utdimitterades 22. 12. 1967.

Läsåret 1967/68 inföll höstterminen 15. 8.—22. 12 och vårterminen 8. 1.—31. 5, läsåret 1968/69 resp. 15. 8.—21. 12 och 7. 1.—30. 5. Höstterminen 1967 ändrades skolans arbetsår till att omfatta 220 mot tidigare 180 arbetsdagar.

År 1967 fyllde skolan 50 år och jubileumsfesten hölls 18. 1. 1968 i finska arbetarinstitutet.

Läsåret 1967/68 fick sammanlagt 588 elever från medborgarskolan under ciceronskap av en yrkesvägledare bekanta sig med

seuraavana lukuvuonna 512 oppilasta. Samoin kävi ammatinvalintaretkellä Käpylän ja Munkkiniemen yhteiskoulujen viidesluokkalaisia tutustumassa koulun opintolinjoihin.

Ammattikasvatuksen toimesta suoritettiin lukuvuonna 1967/68 koulumenestystä koskeva tutkimus, jossa verrattiin keväällä 1966 pääsykokeissa hyväksytyjen oppilaiden testituloksia heidän joulutodistustensa arvoon.

Koulun opintolinjojen oppiaineiden viikkotuntijako ilmenee seuraavista kaavioista.

skolans verksamhet och följande läsår 512. Femteklassisterna från Kottby och Munksnäs finska samskola gjorde sig likaså förtrogna med skolans studielinjer under en exkursion i samband med yrkesvalet.

På initiativ av yrkesutbildningsstyrelsen företogs läsåret 1967/68 en undersökning av skolframgången, där de vid inträdesproven våren 1966 godkända elevernas testresultat blev jämförda med vitsorden på deras julbetyg.

Veckotimmarnas fördelning på läroämnena vid skolans studielinjer framgår av följande scheman:

Viikkotuntien lukumäärä kampaajan ja parturin opintolinjoilla
Antalet veckotimmar på dam- och herrfrisörinjerna
Number of lessons per week, lines of study for hairdressers and barbers

Oppiaine • Läroämne • Subject	Luokka • Klass Class		
	I	II	III
Kansalaistieto • Medborgarkunskap • Civic knowledge	—	2	—
Äidinkieli • Modersmålet • Finnish	2	—	—
Ruotsin kieli • Svenska • Swedish	—	2	2
Ammattitekniikka • Yrkesteknik • Professional technique	1	—	2
Työvälineoppi • Redskapslära • Knowledge of tools	1	—	—
Aineoppi • Materiallära • Knowledge of materials	—	2	—
Anatomia ja terveystieteoppi • Anatomi och hälsolära • Anatomy and hygiene	—	2	—
Ammattipiirustus • Yrkesritning • Professional design	2	2	—
Matematiikka • Matematik • Mathematics	2	—	—
Ammattitalous • Yrkesekonomi • Professional economy	—	2	—
Työnopeetus • Arbetslära • Work instruction	8	8	8
Summa • Total	16	20	12

Vuikkotuntien lukumäärä kosmetologin opintolinjalla
Antalet veckotimmar på kosmetologlinjen
Number of lessons per week, line of study for cosmetologists

Oppiaine • Läroämne • Subject	Luokka • Klass • Class			
	I		II	
	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring	Syys Höst Autumn	Kevät Vår Spring
Ranskan ja saksan kieli • Franska och tyska • <i>French and German</i>	3	3	3	3
Terveysoppi • Hälsolära • <i>Hygiene</i>	1	—	—	—
Liikuntakasvatus • Fysisk fostran • <i>Physical education</i>	1	1	1	1
Ammattiteknikka • Yrkesteknik • <i>Professional technique</i>	9	9	9	10
Työvälineoppi • Redskapslära • <i>Knowledge of tools</i>	1	2	—	—
Aineoppi • Materiallära • <i>Knowledge of materials</i>	—	1	1	—
Anatomia ja ihotautioppi • Anatomi och dermatologi • <i>Anatomy and dermatology</i>	2	1	2	—
Ammattiopirustus • Yrkesritning • <i>Professional design</i>	—	—	1	—
Ammattitalous • Yrkesekonomi • <i>Professional economy</i>	1	1	1	1
Psykologia • Psykologi • <i>Psychology</i>	—	—	—	1
Suullinen esitystaito • Muntlig framställning • <i>Oral delivery</i>	—	—	—	1
Myyntioppi • Försäljningsteknik • <i>Sales technique</i>	—	—	—	1
Työnopetus • Arbetslära • <i>Work instruction</i>	20	20	20	20
Summa • Total	38	38	38	38

3. Oppilastilasto

Lukuvuosien 1967/68 ja 1968/69 oppilaista kerättiin lokakuun 20. pnä yksityiskohtaisia tietoja, mitkä ilmenevät seuraavista asetelmista.

3. Elevstatistik

Detaljerade uppgifter om eleverna läsaren 1967/68 och 1968/69 insamlades per 20 oktober och framgår av följande tablåer.

Oppilaat lokakuun 20. pnä 1967 ja 1968

Elever den 20 oktober 1967 och 1968

Pupils, 20th October 1967 and 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • <i>Men</i>	10	3.6	13	5.5
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	265	96.4	223	94.5
Ikä vuoden lopussa • Alder vid slutet av året • <i>Age at the end of the year</i>				
15 vuotta • år • <i>years</i>	3	1.1	—	—
16 » » »	16	5.8	17	7.2
17 » » »	49	17.8	40	17.0
18 » » »	54	19.6	51	21.6
19 » » »	48	17.5	42	17.8

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
20 vuotta • år • years	39	14.2	35	14.8
21 » » »	35	12.7	26	11.0
22 » » »	21	7.6	16	6.8
23 » » »	8	2.9	4	1.7
24 » » »	—	—	4	1.7
25 » » »	1	0.4	—	—
26 » » »	1	0.4	—	—
27 » » »	—	—	1	0.4

Aidinkieli • Modersmål • Native language

Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	252	91.6	220	93.2
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	23	8.4	16	6.8

Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile

Helsinki • Helsingfors	185	67.3	165	69.9
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	90	32.7	71	30.1

Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • The location of dwelling by city area

Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:

Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	41	14.9	30	12.7
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	25	9.1	1	0.4
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	29	10.6	10	4.2
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	44	16.0	33	14.0
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	12	4.4	13	5.5

Esikaupungit: Förstädena: Suburbs:

Läntiset • Västra • <i>Western</i>	18	6.5	25	10.6
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	13	4.7	11	4.7
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	31	11.3	13	5.5
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	13	4.7	32	13.6
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	49	17.8	68	28.8

**Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp
Social status of the head of the family**

I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. • <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	9	3.3	35	14.8
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	90	32.7	64	27.1
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	110	40.0	99	42.0
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	66	24.0	38	16.1

Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling

Kansalaiskoulun VII luokka • Medborgarskolans VII klass <i>Civic school, one class</i>	4	1.5	5	2.1

	1967		1968	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	210	76.3	175	74.1
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • <i>Part of intermediate school</i>	16	5.8	15	6.4
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	34	12.4	34	14.4
Lukioluokkia • Gymnasialklasser • <i>Highest classes in secondary school</i>	3	1.1	4	1.7
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	8	2.9	3	1.3
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • <i>Total of pupils</i>	275	100.0	236	100.0

Oppilasmäärä koulun eri opintolinjoilla
Elevantalet vid skolans olika studielinjer
Number of pupils according to line of study

Lukuvuosi • Läsåret • *School year*
1967/68

	Luokka	Klass	Class	Summa Total	%
	I	II	III		
Kampaajat • Damfrisörer • <i>Hairdressers</i>	48	64	66	178	64.8
Parturit • Herrfrisörer • <i>Barbers</i>	22	16	27	65	23.6
Kosmetologit • Kosmetologer • <i>Cosmetologists</i>	16	16	—	32	11.6
Summa • Total	86	96	93	275	100.0
%	31.3	34.9	33.8	100.0	

1968/69

Kampaajat • Damfrisörer • <i>Hairdressers</i>	46	47	60	153	64.8
Parturit • Herrfrisörer • <i>Barbers</i>	20	19	15	54	22.9
Kosmetologit • Kosmetologer • <i>Cosmetologists</i>	13	16	—	29	12.3
Summa • Total	79	82	75	236	100.0
%	33.5	34.7	31.8	100.0	

Lukuvuonna 1967/68 oli koulun ensimmäisille luokille 144 pyrkijää, joista hyväksyttiin 86. Lukuvuoden aikana erosi 5 ja päästötodistuksen sai 95 oppilasta. Ammattitutkinnon kirjallisen kuulustelun ja työkokeen suoritti 4.—7. 6. 1968 yhteensä 68 kampaajaa ja 27 parturia.

Lukuvuonna 1968/69 kouluun pyrkijöitä oli 154, joista hyväksyttiin 81. Lukuvuoden aikana erosi 23 ja päästötodistuksen sai 91 oppilasta. Ammattitutkinnon suoritti 31. 5.—2. 6. 1969 yhteensä 60 kampaajaa ja 15 parturia.

Läsåret 1967/68 hade skolans första klasser 144 inträdessökande, av vilka 86 godkändes. Under läsåret avgick 5 elever, medan 95 erhöill dimissionsbetyg. Den 4—7. 6. 1968 avlade sammanlagt 68 dam- och 27 herrfrisörer yrkesexamen med skriftligt förhör och arbetsprov.

Läsåret 1968/69 var antalet inträdessökande 154 varav 81 godkändes. Under läsåret avgick 23 elever, medan 91 utdimitterades. Yrkesexamen avlades 31. 5.—2. 6. 1969 av sammanlagt 60 dam- och 15 herrfrisörer.

4. Kurssitoiminta

Ammattikoulujen Jyväskylän opettajaopisto järjesti yhdessä SAKO:n parturi- ja kampaajaopettajajoukon kanssa koulussa piirustuksen, muoto- ja tyyliopin kurssit kähertäjäalan ammattinopettajille 2.—5. 1. 1968 ja 2.—5. 4. 1969 sekä kampaajan ja parturin ammattitekniikan kurssit 9.—14. 6. 1969. Kurseilla opettivat koulun opettajat. Muuta kurssitoimintaa ei voitu järjestää, koska opetustilat olivat koko päivän ja myös iltaisin koulun omissa käytössä.

5. Vapaa-ajan toiminta

Oppilaskunta. Lukuvuonna 1967/68 oppilaskunta kokoontui 14 kertaa ja seuraavana lukuvuonna 6 kertaa. Oppilaskunta järjesti Vallilan ammattikoululla oppilaiden työnäytöksen 20. 5. 1968 ja 21. 5. 1969.

Pohjois-Karjalan Keskusammattikoulun parturi- ja kampaajalinjan oppilaat vierailivat koulussa 14. 5. 1968.

Kilpailut. Kaksi kampaaja- ja kaksi parturioppilasta edusti koulua Tampereella 26. 5. 1968 pidetyissä ammattikoulujen välisissä oppilaskilpailuissa. Edellisen vuoden vastaavissa kilpailuissa Oulussa saivat koulun edustajat I palkinnon kampaajien töissä ja II palkinnon parturien töissä sekä molempien töiden yhteistuloksella kilpailujen I palkinnon.

Koulun edustajia oli myös toisen vuoden parturi- ja kampaajaoppilaiden etelälötkön työtaitokilpailuissa 6. 5. 1969 sekä SM-kilpailuissa 18. 5. 1969 ja kolmannen vuoden oppilaiden kilpailuissa 1. 6. 1969.

Oppilaat osallistuivat Rahtiuskasvatusliiton vuosittain järjestämiin ainekirjoituskilpailuihin sekä itsenäisyyden juhluvuoden kirjoituskilpailuihin saavuttaen useita palkintosijoja.

4. Kursverksamhet

Yrkesskolornas lärarinstitut i Jyväskylä och SAKO:s avdelning för herr- och damfrisörlärare anordnade 2—5. 1. 1968 samt 2—5. 4. 1969 gemensamma kurser i teckning, form- och stillära för yrkeslärarna i frisörfacket samt 9—14. 6. 1969 kurser i yrkesteknik för herr- och damfrisörer. Undervisningen vid kurserna handhades av skolans lärare. Annan kursverksamhet förekom inte, emedan skolan behövde undervisningsutrymmena för eget bruk såväl på dagen som kvällen.

5. Fritidsverksamhet

Elevkåren. Läsåret 1967/68 höll elevkåren 14 och följande läsår 6 sammanträden. Kåren arrangerade en utställning av elevarbeten i Vallgårds yrkesskola den 20. 5. 1968 och 21. 5. 1969.

Elever från herr- och damfrisörinjen vid Norra Karelen Centralyrkesskola var den 14. 5. 1968 på gästbesök i skolan.

Tävlingar. Vid yrkesskolornas elevtävlingar i Tammerfors den 26. 5. 1968 representerades skolan av två dam- och två herrfrisörelever. Vid 1967 års motsvarande tävlingar i Uleåborg hemförde skolans representanter I pris i damfrisör- och II pris i herrfrisörklassen samt tävlingarnas I pris för vardera klassens samfälliga resultat.

Skolan deltog även i tävlingarna i arbetskicklighet den 6. 5. 1969 för andra årets herr- och damfrisörelever inom södra sektionen, i FM-tävlingen 18. 5. 1969 och i tävlingarna för tredje årets elever 1. 6. 1969.

Eleverna deltog i Rahtiuskasvatusliittos årligen återkommande uppsatstävling samt i en uppsatstävling med anledning av landets självständighetsjubileum med ett flertal prisbelöningar som resultat.

Marcel-klubien pohjoismaiset mestaruuskilpailut pidettiin koulussa 4. 1. 1968.

6. Terveystenhoito

Kaikilla koulun oppilaille ja henkilökunnalla oli pienoisoröntgentarkastus kumpanakin lukuvuonna syyskuussa. Kampaajan ja parturin opintolinjojen oppilaille suoritettiin jalkojen tarkastus lokakuussa 1967.

Kosmetologin opintolinjan oppilaat saivat ilmaisen hampaiden hoidon kouluhammas-hoitolassa.

7. Palkinnot ja lahjoitukset

Lukuvuonna 1967/68 jaettiin oppilaille koulun talousarviossa olevia tunnustuspalkintoja yhteensä 600 mk. Lisäksi yksi kunkin opintolinjan oppilas sai Marttinen Oy:n lahjoittaman rannekellon ja yksi oppilas Kallion Kirjakeskus Oy:n lahjoittaman 50 mk:n suuruisen stipendin. Koulu sai lahjoituksina opetuksessa tarvittavia raaka-aineita seitsemältä toiminimeltä.

Lukuvuonna 1968/69 jaettiin talousarviossa olevia tunnustuspalkintoja yhteensä 620 mk. Edellisen vuoden tapaan sai kolme oppilasta rannekellon ja yksi oppilas samoin em. lahjoittajan 50 mk:n stipendin. Lisäksi mm. neljä oppilasta sai Irene Suomikallio Oy:n lahjoittaman 100 mk:n lahjakortin. Koululle lahjoitti myös kymmenen toiminnimeä raaka-aineita.

8. Koulun talous

Kaupungin tilinpäätöksen mukaan olivat v. 1967 koulun menot yhteensä 318 863 mk ja tulot yhteensä 268 240 mk, josta valtionapua oli 201 483 mk. Vuonna 1968 olivat menot yhteensä 310 798 mk ja tulot 208 797 mk, josta valtionavustuksia oli 126 805 mk. Tietoja viimeksi mainitun vuoden menojen jakautumisesta on tauluston sivuilla 34*—35*.

Marcel-klubbarnas nordiska mästerskaps-tävlingar hölls i skolan den 4. 1. 1968.

6. Hälsovård

En skärmbildsundersökning av samtliga elever och skolans personal utfördes vartdera läsåret i september. Eleverna vid studielinjerna för dam- och herrfrisörer genomgick en fotkontroll i oktober 1967.

I skoltandvårdsanstalten erhöll eleverna vid studielinjerna för kosmetologer kostnadsfri tandvård.

7. Premier och donationer

Läsåret 1967/68 utdelades i premier åt förtjänta elever sammanlagt 600 mk som för ändamålet upptagits i skolans budget. Dessutom erhöll en elev var från de tre studielinjerna ett armbandsur som donerats av Marttinen Oy och en elev ett stipendium om 50 mk med Kallion Kirjakeskus Oy som donator. Av sju firmor fick skolan i gåvor motta råämnen som behövdes vid undervisningen.

Läsåret 1968/69 utdelades i premier sammanlagt 620 mk ur skolans budget. Liksom föregående år fick tre elever motta var sitt armbandsur och en elev ett 50 marks stipendium. I vartdera fallet var donatorn densamma. Dessutom erhöll fyra elever av Irene Suomikallio Oy ett presentkort värt 100 mk. Tio firmor donerade även detta läsår råämnen till skolan.

8. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut uppgick skolans sammanlagda utgifter år 1967 till 318 863 mk och inkomsterna till 268 240 mk, varav 201 483 mk i statsbidrag. År 1968 utgjorde de sammanlagda utgifterna 310 798 mk, inkomsterna 208 797 mk och statsbidraget 126 805 mk. Uppgifter om fördelningen av det sistnämnda årets utgifter ingår i tabellavdelningen, s. 34*—35*.

X. LEIPURIKOULU

BAGARSKOLAN

Bakery school

1. Opettajisto

Koulun rehtorina toimi leipomotyönopettaja Jouko Yrjölä. Opetuksesta huolehti kolme tuntiopettajaa.

2. Opetus

Leipurikoulu aloitti toimintansa Käpylän uudessa ammattikoulutalossa elokuussa 1968. Melkein kymmenen vuoden ajan oli leipomalan oppisopimuskoulutukseen kuuluva teoreettinen opetus hoidettu iltakursseina Kampin ammattikoulussa.

Lukuvuoden alussa oli erityisesti työnopetuksessa vaikeuksia koneiden, laitteiden ja työvälineitoimitusten viivästymisen vuoksi. Aluksi haittasi opetusta myös alan erikoisuudesta johtuva oppikirjojen vähyys.

Ammattikasvatushallitus vahvisti koulun viikkotuntikaaviot 7. 6. 1968. Koulussa on kondiittorin ja leipurin opintolinjat. Kummankin ammatin oppisopimusohjelma suoritetaan kahtena yhteensä 720 opetustuntia käsittävänä kurssina. Syyslukukaudella järjestettiin molemmilla opintolinjoilla yksi ensimmäisen luokan kurssi ja kevätlukukaudella vastaavasti toisen luokan kurssi.

Opetusta annettiin syyslukukaudella 26. 8. 1968—11. 1. 1969 ja kevätlukukaudella 13. 1.—31. 5. 1969, yhteensä 220 työpäivää.

Oppilaat tekivät opintoretkeä useihin leipomon raaka-aineita valmistaviin tuotantolaitoksiin.

1. Lärarkår

Rektor för skolan var läraren i bageriarbete Jouko Yrjölä. Undervisningen handhades av tre timlärare.

2. Undervisning

Bagarskolan inledde sin verksamhet i det nya yrkesskolhuset i Kottby i augusti 1968. Nästan tio år hade den teoretiska undervisning, som hör till läroavtalsutbildningen inom bageribranschen, skötts i form av kvällskurser i Kampens yrkesskola.

I början av läsåret förelåg svårigheter speciellt vid undervisningen i praktiskt arbete på grund av att leveranserna av maskiner, apparater och arbetsredskap fördröjts. Till en början blev undervisningen även lidande av knappheten på läroböcker, vilken beror på branschens specialnatur.

Yrkesutbildningsstyrelsen fastställde skolans veckotimplaner den 7. 6. 1968. Skolan har en studielinje för konditorer och en för bagare. Läroavtalsprogrammet för vardera yrket genomföres i form av två kurser vilkas sammanlagda antal undervisningstimmar är 720. Under höstterminen anordnades på vardera studielinjens en kurs på första klassstadiet och under vårterminen motsvarande en kurs på andra klassstadiet.

Undervisning meddelades under höstterminen 26. 8. 1968—11. 1. 1969 och under vårterminen 13. 1.—31. 5. 1969, sammanlagt 220 arbetsdagar.

Eleverna företog exkursioner till flere produktionsinrättningar som framställer råvaror för bagerier.

Kertomusvuoden aikana uuteen kouluun kävi tutustumassa lukuisia vieraita, ja 19. 3. 1969 pidettiin avoimien ovien päivä, jolloin oppilaiden vanhemmilla ja muilla ammattikoulutuksesta kiinnostuneilla oli tilaisuus tutustua koulun toimintaan. Suomen Leipuri-liitto järjesti 2.—4. 1. 1969 koulussa mestari-tutkintotilaisuuden.

Under redogörelseåret stiftade ett stort antal gäster bekantskap med den nya skolan, och den 19. 3. 1969 hölls de öppna dörrarnas dag, då elevernas föräldrar och andra av yrkesskolutbildning intresserade var i tillfälle att bekanta sig med skolans verksamhet. Finlands Bagareförbund anordnade den 2—4. 1. 1969 ett tillfälle att avlägga mästartexamen i skolan.

Viikkotuntien lukumäärä
Antalet veckotimmar
Number of lessons per week

Oppiaine • Läroämne • Subject	Kondiittorit Konditorer Confectioners		Leipurit Bagare Bakers	
	Luokka • Klass • Class			
	I	II	I	II
Matematiikka • Matematik • Mathematics	2	3	2	3
Kemia ja fysiikka • Kemi och fysik • Chemistry and physics	3	3	3	3
Ammattitalous • Yrkesekonomi • Professional economy	1	2	1	2
Tavaraoppi • Varulära • Goods theory	3	2	3	2
Ravinto-oppi • Näringslära • Nutrition theory	2	—	2	—
Työvälineoppi • Arbetsredskapslära • Tools theory	2	2	2	2
Ammattihygieniä • Yrkeshygien • Professional hygiene	1	2	1	2
Muut ammattitaiheet • Övriga yrkesämnen • Other professional subjects	6	6	6	6
Työnopeetus • Arbetsundervisning • Work instruction	20	20	20	20
Summa • Total	40	40	40	40

3. Oppilastilasto

Syyslukukauden 1968 oppilaista kerättiin yksityiskohtaisia henkilötietoja, mitkä ilmevät seuraavasta asetelmasta.

3. Elevstatistik

Detaljerade personuppgifter insamlades om eleverna höstterminen 1968 och framgår av följande tablå.

Oppilaat syyslukukaudella 1968

Elever höstterminen 1968

Pupils, Autumn term 1968

Sukupuoli • Kön • Sex

Miehiä • Män • Men
Naisia • Kvinnor • Women

Luku Antal Number	%
15	62
9	38

	Luku Antal Number	%
Ikä vuoden lopussa • Alder vid slutet av året • Age at the end of the year		
16 vuotta • år • years	1	4
17 » » »	4	17
18 » » »	5	21
19 » » »	8	33
20 » » »	4	17
21 » » »	2	8
Aidinkieli • Modersmål • Native language		
Suomi • Finska • Finnish	24	100
Ruotsi • Svenska • Swedish	—	—
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • Domicile		
Helsinki • Helsingfors	15	62
Muualla • Annan ort • Elsewhere	9	38
Asunnon sijainti suuralueittain • Bostadens läge efter storområden • The location of dwelling by city area		
Kantakaupunki: Stads kärnan: Inner City:		
Keskusta • Centrum • Center	1	4
Eteläinen • Södra • Southern	—	—
Läntinen • Västra • Western	2	8
Itäinen • Östra • Eastern	4	17
Pohjoinen • Norra • Northern	7	30
Esikaupungit: Förstäder: Suburbs:		
Läntiset • Västra • Western	—	—
Pohjoiset • Norra • Northern	—	—
Koilliset • Nordöstra • Northeastern	2	8
Itäiset • Östra • Eastern	—	—
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • Outside of the city	8	33
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp • Social status of the head of the family		
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	—	—
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	6	25
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i> ..	13	54
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	5	21
Esikoulutus • Tidigare skolgång • Basic schooling		
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • Civic school	21	87
Osa keskikoulua • Mellanskola, delvis • Part of intermediate school	3	13
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • Total of pupils	24	100

Koulun ensimmäisille luokille oli 38 pyrkijää, joista hyväksyttiin 24. Kevätlukukaudella oli kondiittorilinjalla 14 ja leipurilinjalla 13 toisen luokan oppilasta. Lukuvuoden aikana yksi oppilas erosi. Päästötodistuksen sai 26 oppilasta.

4. Terveystenhoito

Oppilaiden terveydentilaa tarkkailtiin heidän työnantajaliikkeittensä sosiaalihuollon toimesta. Pienoisröntgenkuvaus suoritettiin syyslukukaudella koulun henkilökunnalle.

5. Palkinnot ja lahjoitukset

Koulun talousarviossa olevia tunnustus-palkintoja jaettiin oppilaille yhteensä 50 mk. Lisäksi jaettiin kahdelle opinnoissa menestyneelle oppilaalle S. W. Paasivaaran Margariinitehdas Oy:n ja Rasion Tehtaat Oy:n lahjoittamat 100 mk:n suuruiset palkinnot.

Koulu sai lahjoituksina kirjoja sekä opetusvälineitä ja -tarvikkeita viideltä eri lahjoittajalta.

6. Koulun talous

Kaupungin v:n 1968 tilinpäätöksen mukaan ei leipurikoululle myönnetty varoja, vaan 90 370 mk:n suuruisiin menoihin käytettiin edelliseltä vuodelta säästyneitä määrärahoja, jotka oli myönnetty ammattiopetuksen laajentamiseen. Koulun tulot olivat v. 1968 yhteensä 61 744 mk, josta valtionavustuksia oli 56 000 mk.

Skolans första klasser hade 38 inträdes-sökande, av vilka 24 godkändes. Under vårterminen hade linjen för konditorer 14 och linjen för bagare 13 elever på andra klass. En elev avgick under läsåret och 26 elever erhöll dimissionsbetyg.

4. Hälsovård

Elevernas hälsotillstånd kontrollerades på försorg av de företag, där de var anställda. Skolans personal skärmbildsfotograferades under höstterminen.

5. Premier och donationer

Ur det belopp som upptagits i skolans budget för premier åt elever utdelades sammanlagt 50 mk. Dessutom erhöll två elever som erkänsla för framgångsrika studier premier på 100 mk, vilka hade donerats av S. W. Paasivaaran Margariinitehdas Oy och Rasion Tehtaat Oy.

Skolan erhöll böcker samt undervisningsmateriel och -tillbehör av fem olika donatorer.

6. Skolans ekonomi

Enligt stadens bokslut för år 1968 beviljades inte bagarskolan medel, utan till utgifterna, som var 90 370 mk, användes insparade anslag för föregående år, vilka hade beviljats för utvidgandet av yrkesundervisningen. Skolans inkomster år 1968 var sammanlagt 61 744 mk, varav statsbidraget utgjorde 56 000 mk.

TOIMISTOKOULU KONTORSSKOLAN

OFFICE SCHOOL

Kalenterivuosi · Kalenderåret · Calendar year

1968

1. Opettajisto

Kaupungin koulutustoimikunnan alaisen toimistokoulun johtajana oli koulutuspäällikkö, valtiot. maist. Urpo Ryönänkoski. Kertomusvuonna oli teoreettisten aineiden opettajia 27 ja konekirjoituksen opettajia kaksi. Lisäksi oli kussakin harjoittelupai-kassa koulutettu työnopettaja.

2. Opetus

Yleistä. Kalenterivuoden aikana koulussa on kolme kurssia: pisimmälle ehtinyt luokka saa päästötodistuksensa syyskuussa, toisen luokan koulutus jatkuu koko vuoden, ja uusi luokka aloittaa opintonsa aina lokakuussa. Kurssit on numeroitu aloittamisjärjestyksen mukaan v:sta 1964 lähtien.

Koulun oppijakso on kaksivuotinen. Siihen kuuluu teorianopetusta ja käytännön harjoittelua kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Ensimmäisen lukukauden koulutunnit käsit-tävät pääasiassa kunnallishallintoa, suomen kieltä ja konekirjoitusta. Toisella lukukau-della tulee lisäksi ruotsin kieli. Kolmannen

1. Lärarkår

Föreståndare för kontorsskolan, som underlyder stadens utbildningskommission, var utbildningschef, pol. mag. Urpo Ryönänkoski. Redogörelseåret undervisade 27 lärare i teoretiska ämnen och två i maskinskrivning. På varje ställe där eleverna praktiserade fanns dessutom en skolad arbetslärare.

2. Undervisning

Allmänt. I skolan arbetar tre kurser under kalenderåret: i den klass som hunnit längst utdelas dimissionsbetygen i september, skolningen i andra klassen fortgår hela året, och en ny klass börjar alltid i oktober. Kurserna har fr.o.m. år 1964 numrerats i den ordning de börjat.

Skolans lärokurs är tvåårig och omfattar teoretisk undervisning samt praktik vid stadens ämbetsverk och inrättningar. Första terminen ägnas skoltimmarna huvudsakligen åt kommunalförvaltning, finska och maskinskrivning. Andra terminen tillkommer svenska. I tredje terminens läroplan

lukukauden opetusohjelmaan sisältyy ruotsin kieltä ja toimistotekniikkaa. Neljäntenä lukukautena on edellisten oppijaksojen täydennystä ja kertausta sekä uusina oppiaineina psykologia ja tekstaus. Käytännön harjoittelu tapahtuu neljän kuukauden jaksoina. Harjoittelupaikkaa vaihdetaan vuoden aikana 31. 1., 31. 5. ja 30. 9. Ensimmäisen kouluvuoden jälkeen hyvin menestyneet oppilaat voivat jo sijoittua varsinaisiin toimistovirkoihin ja -toimiin. Edellytyksenä on, ettei teorianopiskelu keskeydy.

Kertomusvuonna lähetettiin lokakuussa kaikille toimistokoulusta siihen asti valmistuneille kyselylomake, jossa tiedusteltiin koulun opetusohjelman ja käytännön työn vaatimusten vastaavuutta. Lisäksi aloitettiin samalla laajahko oppilasvalintaprosessiin kohdistuva tutkimus.

Koulusta valmistuneiden arvosanoista mainittakoon seuraavaa: koko luokan keskiarvo oli kaikissa aineissa toimistokoulu 1:n päättyessä 7.95, toimistokoulu 2:n päättyessä 7.97 ja toimistokoulu 3:n päättyessä 7.97; luokan keskiarvo käytännön harjoituksissa oli vastaavasti 8.63, 8.76 ja 8.65.

Toimistokoulu 3. Kaikki luokan 23 oppilasta sijoittuivat kaupungin toimistotehtäviin huomattavasti ennen toisen kouluvuoden loppua ja kaikki saivat päästötodistuksen 27.9. Kahden parhaan oppilaan todistuksen kokonaiskeskiarvo oli 9.36.

Toimistokoulu 4. Luokan opetussuunnitelma noudatti pääpiirteissään edellisinä vuosina omaksuttua linjaa. Oppilaat saivat ensimmäisen välitodistuksensa 13.6. Parhaimman keskiarvo oli 9.11. Toisen kouluvuoden alkaessa 1.10. aloitettiin oppilaiden sijoitus varsinaisiin toimistotehtäviin. Vuoden loppuun mennessä oli kuusi oppilasta sijoittunut toimistovirkaan tai -toimeen. Kertomusvuoden aikana luokalta erosi yksi oppilas.

ingår svenska och byråteknik. Fjärde terminen ägnas åt en komplettering och repetition av de föregående lärokurserna samt psykologi och textning som nya ämnen. Eleverna praktiserar i perioder om fyra månader. Under året sker byte av praktikantplats den 31. 1, 31. 5 och 30. 9. Redan efter första skolåret kan framgångsrika elever placeras i egentliga byråtjänster och befattningar. Förutsättningen är dock, att deras teoretiska studier inte avbryts.

Redogörelseåret sändes i oktober ett frågeformulär till alla som dittills genomgått kontorsskolan. Frågan gällde huruvida skolans undervisningsprogram motsvarade det praktiska arbetets krav. Dessutom inleddes samtidigt en rätt omfattande undersökning inriktad på processen vid valet av elever.

Om de utdimitterades vitsord kan följande nämnas: hela klassens medeltal i samtliga ämnen var vid utbildningstidens slut 7.95 för kontorsskolan 1, 7.97 för kontorsskolan 2 och 7.97 för kontorsskolan 3; klassmedeltalet i praktiska övningar var analogt 8.63, 8.76 och 8.65.

Kontorsskolan 3. Klassens samtliga 23 elever antogs i tjänst vid någon av stadens byråer långt före andra skolårets slut och alla erhöll dimissionsbetyg den 27.9. Totalmedelvärdet för de två bästa elevernas betyg var 9.36.

Kontorsskolan 4. Klassens läroplan följde i stort sett den linje som omfattats under tidigare år. Elevernas första mellanbetyg utdelades den 13.6. Bästa elev hade 9.11 i medeltal. I och med det andra skolårets början den 1. 10 vidtog placeringen av eleverna i egentligt byråarbete. Före årets slut hade sex elever erhållit byråtjänst eller -befattning. Under redogörelseåret avgick en elev från klassen.

Toimistokoulu 5. Oppilasvalintaan kuuluivat samat kolme vaihetta kuin edellisinäkin vuosina: hakemukset, pääsykoe ja haastattelut. Valintaprosessia oli edelleen pystytty parantamaan käyttämällä hyväksi aikaisemmin koottuja tietoja. Kouluun oli kertomusvuonna 368 pyrkijää, joista jälleen valittiin 25. Lukuvuoden aikana näistä kaksi oppilasta erosi.

Oppituntien määrä. Seuraavasta asetelmasta selviävät teorianopetuksen eri aineiden tuntimäärät kertomusvuonna:

Kontorsskolan 5. Valet av elever omfattade samma tre faser som föregående år, dvs. ansökningar, inträdesprov och intervjuer. Genom att utnyttja tidigare insamlade uppgifter har urvalsprocessen dock ytterligare förbättrats. Redogörelseåret hade skolan 368 inträdessökande, av vilka liksom förut 25 antogs. Två av dessa avgick under läsåret.

Antalet lektioner. Följande tablå visar timantalet i olika teoretiska läroämnen under redogörelseåret:

Oppiaineiden tuntimäärät v. 1968

Timantalet i läroämnena år 1968

Number of lessons during the year 1968

Oppiaine • Läroämne • Subject	Kursin järjestysnumero Kursens ordningsnummer Number of the Course		
	3.	4.	5.
Kunnallishallinto • Kommunalförvaltning • <i>Municipal administration</i>	40	40	30
Suomen kieli • Finska • <i>Finnish</i>	—	40	35
Yleisönpalveluruotsi • Betjäning av allmänheten på svenska • <i>Swedish in public service</i>	—	70	—
Toimistotekniikka • Kontorsteknik • <i>Office technique</i>	25	75	15
Yleisönpalvelupsykologia • Psykologi vid betjäning av allmänheten <i>Psychology in public service</i>	60	—	—
Tekstaus • Textning • <i>Lettering</i>	20	—	—
Konekirjoitus • Maskinskrivning • <i>Typing</i>	—	100	50
Tutustumiskäynnit • Exkursioner • <i>Excursions</i>	5	40	—
Summa • Total	150	365	130

3. Oppilastilasto

Kertomusvuonna toimistokoulu 5:een valituista oppilaista oli miehiä 3 ja naisia 22. Heistä 6 oli käynyt kansalaiskoulun, 16 keskikoulun ja 3 oli suorittanut ylioppilastutkinnon.

Seuraavassa asetelmassa on 20.10. kerättyjä tietoja toimistokoulu 4 ja 5:n oppilaista.

3. Elevstatistik

Av de elever som redogörelseåret antogs till kontorsskolan 5 var 3 män och 22 kvinnor. Av dem hade 6 genomgått medborgarskola, 16 mellanskola och 3 avlagt studentexamen.

Uppgifter om eleverna i kontorsskolan 4 och 5 insamlades den 20. 10 och framgår av följande tablå.

Oppilaat lokakuun 20. pñä 1968
 Elever den 20 oktober 1968
 Pupils, 20th October 1968

Sukupuoli • Kön • Sex	Luku Antal Number	%
Miehiä • Män • <i>Men</i>	6	12.2
Naisia • Kvinnor • <i>Women</i>	43	87.8
Ikä vuoden lopussa • Ålder vid slutet av året • <i>Age at the end of the year</i>		
17 vuotta • år • <i>years</i>	1	2.0
18 » » »	10	20.4
19 » » »	13	26.6
20 » » »	10	20.4
21 » » »	8	16.3
22 » » »	5	10.2
23 » » »	2	4.1
Äidinkieli • Modersmål • <i>Native language</i>		
Suomi • Finska • <i>Finnish</i>	49	100.0
Ruotsi • Svenska • <i>Swedish</i>	—	—
Henkikirjoituspaikka • Mantalsskrivningsort • <i>Domicile</i>		
Helsinki • Helsingfors	49	100.0
Muualla • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	—	—
Asunnon sijainti suuralueittain. • Bostadens läge efter storområden <i>The location of dwelling by city area</i>		
Kantakaupunki: Stads kärnan: <i>Inner City:</i>		
Keskusta • Centrum • <i>Center</i>	3	6.1
Eteläinen • Södra • <i>Southern</i>	1	2.0
Läntinen • Västra • <i>Western</i>	3	6.1
Itäinen • Östra • <i>Eastern</i>	6	12.2
Pohjoinen • Norra • <i>Northern</i>	2	4.1
Esikaupungit: Förstäder: <i>Suburbs:</i>		
Läntiset • Västra • <i>Western</i>	8	16.4
Pohjoiset • Norra • <i>Northern</i>	5	10.2
Koilliset • Nordöstra • <i>Northeastern</i>	6	12.2
Itäiset • Östra • <i>Eastern</i>	15	30.7
Kaupungin ulkopuolella • Utanför staden • <i>Outside of the city</i>	—	—
Perheenpään sosiaaliryhmä • Familjeföreståndarens socialgrupp • <i>Social status of the head of the family</i>		
I. Johtavassa asemassa olevia ym. • Personer i ledande ställning m.m. <i>Persons in leading positions, professionals etc.</i>	6	12.2
II. Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilökuntaa ym. • Småföretagare, arbetsledare, högre byråpersonal m.m. • <i>Owners of small enterprises, foremen, qualified office personnel etc.</i>	23	47.0
III. Ammattityöntekijöitä ym. • Yrkesarbetare m.m. • <i>Skilled workers etc.</i>	14	28.6
IV. Aputyöntekijöitä ym. • Hjälparbetare m.m. • <i>Unskilled workers etc.</i>	6	12.2

	Luku Antal Number	%
Esikoulutus • Tidigare skolgång • <i>Basic schooling</i>		
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	10	20.4
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	30	61.2
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	9	18.4
Oppilaita kaikkiaan • Samtliga elever • <i>Total of pupils</i>	49	100.0

Koska koulu oli kertomusvuonna ollut toiminnassa viisi vuotta, on seuraavaan asetelmaan koottu prosenttijakauma kouluun tänä aikana pyrkineistä oppilaista esikoulutuksen ja sukupuolen mukaan.

Emedan redogörelseåret var skolans femte verksamhetsår, återges i följande tablå enligt tidigare skolgång och kön en procentfördelning för de elever, vilka under denna tid sökt inträde i skolan.

Prosenttijakauma kouluun v. 1964—68 pyrkineistä oppilaista
 Procentfördelning av elever vilka åren 1964—68 sökt inträde i skolan
*Percentage distribution of pupils who applied for admission
 to the school in the years 1964—68*

Esikoulutus • Tidigare skolgång • <i>Basic schooling</i>	Vuosi • År • Year				
	1964	1965	1966	1967	1968
Kansalaiskoulu • Medborgarskola • <i>Civic school</i>	37.9	43.5	51.0	39.0	38.3
Keskikoulu • Mellanskola • <i>Intermediate school</i>	47.9	45.0	35.9	42.3	43.5
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	14.2	11.5	13.1	18.7	18.2
Pyrkijöitä abs. • Inträdessökande abs. • <i>Applicants abs.</i>	261	278	290	251	368
siitä miehiä • därav män • <i>of whom male</i>	14.2	11.9	11.7	13.1	13.6

4. Koulun talous

Toimistokoulun menot sisältyvät kaupunginkanslian ja koulutustoimikunnan menoihin, eikä niistä ole tietoja erikseen saatavissa. Varsinaisia tuloja koululla ei ole.

4. Skolans ekonomi

Kontorsskolans utgifter inryms i stads-kansliets och utbildningskommissionens utgifter, varför separata uppgifter om dem inte kan fås. Egentliga inkomster har skolan inte.

SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

FINSKA ARBETARINSTITUTET

FINNISH WORKERS' INSTITUTE

Lukuvuosi · Läsåret · School year

1967/68

I. JOHTOKUNTA, OPETTAJISTO JA MUU HENKILÖKUNTA

DIREKTION, LÄRARKÅR OCH ÖVRIG PERSONAL

School board, teaching staff and other personnel

Johtokuntaan kuuluivat seuraavat kaupunginvaltuuston valitsevat jäsenet: puheenjohtajana pääsiht. Olavi Hurri, varapuheenjohtajana lakit.lis. Aune Mäkinen-Ollinen sekä jäsenenä opintosiht. Kalle Kuittinen, apul.ylihoit. Eila Hulkkonen, fil.tri Kauko Joustela, toimittaja E. J. Paavola, valtiot.kand. George Paile, varastomest. Eino Sihvonen ja rehtori Kerttu Vainikainen. Opiston rehtori Kosti Huuhka kuului itseoikeutettuna jäsenenä johtokuntaan, ja sihteerin tehtäviä hoiti apul.rehtori Mikko Järvenranta. Kouluneuvos Jussi Saukkonen oli johtokunnassa kaupunginhallituksen edustajana.

Johtokunnan toimintakertomus ilmestyy julkaisussa Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Opettajisto. Opiston rehtori ja samalla vakinnainen opettaja oli yhteiskuntat.tri Kosti

Huuhka sekä apulaisrehtori ja vakinnainen opettaja valtiot.kand. Mikko Järvenranta. Sivuosastojen työsopimussuhteisina johtajina ja opettajina toimivat: Itäisessä osastossa yhteiskuntat.lis. Matti Kailari, Lauttasaaren osastossa hum.kand. Rauha Janatuinen, Pohjoisessa osastossa yhteiskuntat.maist. Kerttu Kirves, Meilahden osastossa yhteiskuntat.maist. Vieno Törmäkangas ja keskikouluosastossa fil.maist. Huoti Koski. Kertomusvuonna oli koko lukuvuodeksi tai lyhyemmäksi ajaksi palkattuja tuntiopettajia yhteensä 180 sekä lisäksi joukko opinto-ohjelmaan merkittyjä luennoitsijoita.

Muu henkilökunta. Opiston taloudenhoitajana oli talousneuvos Matti Finskas, toimistonhoitajana Kaisu Karuvuori sekä opintoneuvojana ja kirjastonhoitajana yhteiskuntat.maist. Elvi Kahala. Vakinaisia viran-

haltijoita oli lisäksi toimistoapulainen ja vahtimestari. Työsopimussuhteessa olevia vahtimestareita, vaatevartijoita ja siivoojia oli kertomusvuonna kuukausipalkkaisia 11 ja tuntipalkkaisia 19.

II. HUONEISTOT LOKALER

Premises

Omassa talossaan, Helsinginkatu 26:ssa, opistolla oli käytettävänä seuraavat huoneet: 14 opintohuonetta, luentosali ja pieni näyttämö, pieni luentosali, piirustussali, maalaus- ja harjoitussali, grafiikkansali, musiikkisali, luonnontiedon sali, kerhohuoneisto keittiöineen, kirjasto- ja lukuhuone, rehtorin huone, kaksi opettajien huonetta, toimistohuone, juhlasali ja näyttämö-voimistelusalit, näyttämön työhuone, näyttelijöiden ja voimistelijoiden puku- ja suihkuhuoneet, valokuvauslaboratorio, kolme opetusvälinehuonetta ja arkistotilat sekä kahvila-ravintola keittiöineen.

Munkkiniemen Tarvossa oli I rakennuksessa luento- ja ravintolasali sekä keittiö, tarjoilutilat ja kerhohuone; II rakennuksessa oli kuusi pientä huonetta ja kaksi keittiötä. Lisäksi oli pieni saunarakennus.

Opistolle oli vuokrattu lisätiloja määrä-

tunneiksi viikossa useista kouluista. Pääopiston käyttöön vuokrattiin Aleksis Kiven kansakoulusta voimistelusalit. Itäiselle osastolle vuokrattiin Herttoniemen ja Vartiokylän kansakoulusta luokkahuoneita sekä Porolahden ja Puotilan kansakoulusta luokkahuoneita ja juhlasalit näyttämöineen. Yleisluentoja järjestettiin myös Vartiokylän kansakoulussa ja nuorisotoimiston kerhohuoneistossa Kulosaaressa. Lauttasaaren osasto toimi Pajalahden kansakoulun luokkatiloissa. Pohjoiselle osastolle vuokrattiin Pakilan kansalaiskoulusta luokkahuone sekä Maunulan ja Oulunkylän kansakoulusta luokkahuone ja voimistelusalit. Meilahden osastolle vuokrattiin Meilahden kansakoulusta luokkahuoneita ja juhlasali. Keskikouluosasto työkenteli Aleksis Kiven kansakoulun luokkatiloissa.

III. TYÖKAUDEN PITUUS JA OPETUSSUUNNITELMA LÄSÅR OCH LÄROPLAN

School year and curriculum

Kertomusvuonna opiston syyslukukausi alkoi 11. 9. ja päättyi 10. 12. Kevätlukukausi alkoi 9. 1. ja päättyi 21. 5. Työkausi kesti 32 viikkoa ja viikon työjärjestys käsitti 684 työtuntia. Huhtikuun 22. p:n ja toukokuun

21. p:n välisenä aikana opiston toiminta oli supistettua.

Opiston opetussuunnitelman, jonka johtokunta oli hyväksynyt ennen työkauden alkua, kouluhallitus vahvisti kertomusvuoden työkautta varten 5. 10. ja siihen lisäyksen 18. 1.

IV. OPISKELIJAT

E L E V E R

Students

Opistoon kirjoittautuneita oli kertomus- puolen, iän, syntymäpaikan, koulusivistyksen, ammattin ja opistovuosien mukaan ilma- sen, ammatin ja opistovuosien mukaan ilma- nee seuraavasta asetelmasta.

Osasto · Avdelning · Section	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Summa Total	%
Pääopisto · Huvudinstitutet · <i>Main institute</i>	2 266	5 615	7 881	77.0
Keskikouluosasto · Mellanskolefilialen · <i>Junior secondary school section</i>	50	93	143	1.4
Itäinen osasto · Östra filialen · <i>Eastern section</i>	187	349	536	5.2
Lauttasaaren osasto · Drumsö filialen · <i>Lauttasaari section</i>	74	208	282	2.8
Meilahden osasto · Mejlans filialen · <i>Meilahti section</i>	164	778	942	9.2
Pohjoinen osasto · Norra filialen · <i>Northern section</i>	124	324	448	4.4

Ikä · Ålder · Age

16—17 vuotta · år · <i>years</i>	72	561	633	6.1
18—20 » » »	258	1 428	1 686	16.4
21—29 » » »	1 154	2 562	3 716	36.4
30—49 » » »	1 078	1 852	2 930	28.7
50—64 » » »	254	686	940	9.2
65— » » »	49	278	327	3.2

Syntymäpaikka · Födelseort · *Place of birth*

Helsinki · Helsingfors	1 018	2 034	3 052	29.8
Muu paikkakunta · Annan ort · <i>Elsewhere</i>	1 847	5 333	7 180	70.2

Koulusivistys · Skolbildning · *School education*

Kansakoulu käymättä · Ingen folkskola · <i>No elementary schooling</i>	2	3	5	0.0
Kansakoulu, osittainen · Folkskola, delvis · <i>Partial elementary schooling</i>	83	62	145	1.4
Kansakoulu, täydellinen · Folkskola, fullständig · <i>Complete elementary schooling</i>	869	2 491	3 360	32.8
Ammattikoulu · Yrkesskola · <i>Vocational school</i>	506	396	902	8.8
Teknillinen oppilaitos · Tekniskt läroverk · <i>Technical school</i>	286	—	286	2.8
Kauppaoppilaitos · Handelsläroverk · <i>Commercial school</i>	143	603	746	7.3

	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Summa Total	%
Koulusivistys • Skolbildning • School education				
Muu oppilaitos • Annat läroverk • <i>Other school</i>	10	251	261	2.6
Kansanopisto • Folkhögskola • <i>Folk high school</i>	31	169	200	2.0
Oppikoulua I—IV lk. • Läroverk I—IV kl. • <i>Secondary school I—IV cl.</i>	280	469	749	7.3
Oppikoulua V—VII lk. • Läroverk V—VII kl. • <i>Secondary school V—VII cl.</i>	349	1 718	2 067	20.2
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	186	959	1 145	11.2
Akateeminen loppututkinto • Akademisk examen • <i>University degree</i>	120	246	366	3.6
Ammatti • Yrkesgrupp • Profession				
Ruumiillisen työn tekijöitä • Kropparbetare • <i>Blue collar workers</i>	1 108	845	1 953	19.0
Liikealalla ja työn johdossa olevia • Inom affärlivet verksamma och arbetsledare • <i>Persons working in business and foremen</i>	996	3 369	4 365	42.6
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia • Tjänstemän och idkare av fria yrken • <i>Officials, professionals etc.</i>	458	1 115	1 573	15.7
Kotitehtävissä olevia • Personer, vilka utför arbete i hemmen • <i>Persons in domestic occupations</i>	—	970	970	9.5
Muita: opiskelijat, sotilaat ym. • Övriga: studerande, soldater m.fl. • <i>Others: students, soldiers etc.</i>	303	1 068	1 371	13.2
Opistovuosi • Studieår • Year at the institute				
I vuosi • år • <i>year</i>	1 601	4 150	5 751	56.2
II » » »	538	1 322	1 860	18.2
III » » »	322	798	1 120	10.9
IV » » »	144	287	431	4.2
V » » »	42	233	275	2.7
VI— » » »	218	577	795	7.8
Opistolaisia kaikkiaan • Samtliga elever • Total of students	2 865	7 387	10 232	100.0

V. OPETUS UNDERSÖNING

Instruction

1. Yleisluennot

Allmänna föredrag

Public lectures

Yleisluentoja voivat tulla ilmoittautumatta kuuntelemaan opistolaisten lisäksi myös opiston ulkopuolelta kaikki aiheesta kiinnostuneet.

Yleisluennot pidettiin opiston Viipurin-salissa keskiviikkoisin ja perjantaisin, jolloin oli kerrallaan kaksi 45 min. kestäväää, yleensä

ajankohtaisia kysymyksiä koskevaa yleisluentoa. Kussakin sivuosastossa pidettiin myös joukko yleisluentoja. Opiston rehtorin lukukausien alussa pitämien avajaisesitysmien lisäksi pidettiin kertomusvuonna yhteensä 103 yleisluentoa, joiden aiheet ja luennoitsijat mainitaan sivuilla 229—230.

2. Luentokurssit ja -piirit

Föreläsningkurser och -cirklar

Lecture courses and circles

Luentokurssit on tarkoitettu sellaisille opiskelijoille, jotka haluavat syvällisesti perehtyä opetettaviin aineisiin. Kurssit ovat kaksivuotisia, ja opiskelijat hyväksytään niille hakemusten perusteella.

Luentopiireihin voivat liittyä kaikki piirien aiheista kiinnostuneet opistolaiset. Luentojen lisäksi piirien ohjelmaan sisältyy keskustelua sekä opiskelijain omatoimisuuteen perustuvaa työskentelyä.

Kertomusvuonna järjestettiin opistossa seuraavatluentokurssit ja -piirit:

L u e n t o k u r s s i t

Filosofia. Luennoilla perehdyttiin ihmiskunnan suuriin ajattelijoihin ja aatesuuntiin antiikin Kreikasta nykypäivään saakka. Oppilaat alustivat keskustelukysymyksiä. Ryhmä osallistui opiston työnäytteiden yhteydessä järjestettyyn paneelikeskusteluun aiheesta filosofia vai uskonto. Oppikirja:

Ketonen, Eurooppalaisen ihmisen maailmankatsomus.

Kirjallisuus. Kurssilla perehdyttiin suomalaisen lyriikan modernismiin ja käytiin lävitse kokonaisuudessaan seuraavat teokset: Haavikko, Puut, kaikki heidän vihreytensä; Manner, Fahrenheit 121; Saarikoski, En soisi sen päättyvän; Nummi, Keskipäivä, delta; Aronpuro, Minä viihtyy. Romaanitaitteesta tutustuttiin yleisiin taidefilosofisiin periaatteisiin, muutamiin romaanityyleihin ja -metodeihin, muutoksen vaateeseen kirjallisuudessa sekä kollaasiromaanin periaatteisiin ja sen tulkintaan maailmankatsomuksellista taustaa vastaan. Kirjallisuuskritiikkiin ja alan tutkimukseen perehdyttiin tarkastelemalla pääasiallisesti uuskritiikkiä ja sen rinnalle tarjoutuvia vaihtoehtoja, kuten strukturalismi sekä ideologinen, psykoanalyttinen, sosiologinen ja formalistinen kritiikki. Draaman kohdalla pitäydyttiin muu-

tamien esimerkinäytelmien tekniseen analyysiin sekä Bertolt Brechtin, Ionescon ja Adamovin kirjoituksiin. Oppikirjat: Suomen Runotar ja Kai Laitinen, Suomen kirjallisuus 1917—1967.

Psykologia. II vuosikurssi. Luennoilla käsiteltiin sosiaalista sidonnaisuutta, tarpeiden dynamiikkaa, persoonallisuuden kokonaisuutta, syvyyopsykologiaa ja käytännöllistä psykologiaa. Oppikirjat: Katz, Psykologian käsikirja ja Kaila, Persoonallisuus.

Sosiologia. Luennoilla selvitettiin perhe-sosiologiaa, tiedonvälitystä ja massatiedotusvälineitä, yhteiskuntaluokkia, sosiaalisia normeja ja käyttäytymistä, asenteita ja stereotypioita sekä sosiaalisia muutoksia. Oppikirja: Allardt — Littunen, Sosiologian perusteet.

L u e n t o p i i r i t

Filosofia. Luennoilla käsiteltiin moraali-filosofian keskeisiä kysymyksiä, kuten onnellisuuden edellytyksiä, arvojen ja normien perustaa sekä kevätlukukaudella uskonnon-filosofian peruskysymyksiä.

Helsinki-piiri (kotiseutututkimus). Luennoitiin Helsingin seudun geologisesta kehityksestä ja asutuksesta, kaupungin kehityksestä 1550-luvulta nykypäiviin sekä Helsingistä maan pääkaupunkina ja siltana manner-Eurooppaan. Luentoja havainnollistivat filmi- ja kuvaesitykset. Lisäksi järjestettiin aiheisiin liittyviä tutustumiskäyntejä.

Oikeustiede ja käytännön lakiasiat. Luennot muodostivat tiivistelmän Suomen oikeusjärjestelmästä, yleisistä periaatteista ja oikeushistoriasta, siviili-, kauppa-, talous-, rikos- ja prosessioikeudesta alkaen sekä lisäksi eräistä erityisaloista.

Siviili- ja kauppaoikeus. Tutustuttiin siviilioikeuteen osittain varsin perusteellisesti pyrkimyksenä tavoittaa peruskurssin oppimäärä.

Kauppaoikeudesta käsiteltiin yhtiöoikeus, vekseli ja kirjanpito.

Kirjallisuus. Luennoitiin koti- ja ulkomaisesta kirjallisuudesta valiten kirjailijat ja teemat seuraavista aiheista: romantiikka ja realismi, unen runous, Suomi-runoja Kalliosta Haavikkoon, pohjoiset kirjailijat, huumorin olemus, dramaattinen tapahtuma, nykyruno ja eri novellilajit. Vierailijoina olivat kirjailijat Antti Hyry, Jouni Lompolo, Lassi Nummi, Matti Paavilainen, Juha Rikama, Paavo Rintala, Aale Tynni ja Lauri Viljanen sekä prof. T. I. Wuorenrinne.

Kuvataide. Luennoitiin 1700—1900 -luku-
jen taidetyyleistä ja esitettiin diakuvanäy-
teitä.

Yhteistyön maailma. Tutustuttiin Yhdistyneisiin Kansakuntiin ja sen erityisjärjestöihin sekä eri maiden kulttuureihin. Useat ulkomaiset vieraat esitelmöivät.

Merenkulkuoppi. I vuosikurssin luennot sisälsivät maantieteellistä merenkulkuoppia, meriteiden säännöt ja niihin liittyvät sisävesisäännöt sekä kohtia yleisestä merilainsäädännöstä.

II vuosikurssiin kuuluivat tähtitieteen perusteet, aikalajit ja tähtitieteelliset vuosikirjat, sekstantti ja korkeuskorjaukset sekä korkeuden laskeminen ja tähtitieteellinen paikanmääritys.

Psykologia. Syyslukukaudella olivat luentojen aiheena käyttäytymisen peruslainsäädännöt kuten biologinen perusta, ympäristön havaitseminen, oppimisen ja unohtamisen psykologia, älykkyys sekä sielunelämän tavoitteisuus. Kevätlukukauden luennot koskivat persoonallisuutta, perinnöllisyyden vaikutuksia, lapsuus- ja nuoruusiän kehitystä, murrosiän ongelmia, avioliittoa, lisääntyvän iän ongelmia, poikkeavaa käyttäytymistä sekä mielenterveyskysymyksiä.

Sosiaalipsykologia. Luennoilla selvitettiin joukon järjestäytymistä, yksilöitten välistä

vuorovaikutusta, työ- ja perhe-elämää sekä kasvatusta.

Teatteritieto. Luennoilla tarkasteltiin hel-sinkiläisteattereiden ensi-iltoja, oopperaohjelmia, ulkomaisia teatteritapahtumia, Teatterikorkeakoulun ja Ylioppilasteatterin toimintaa ja näyttelijäkoulutusta sekä tanssiteatteria ja televisioteatteria. Lisäksi esitettiin teatteria koskevia lyhytelokuvia mm. NO- ja Kabukinäytelmistä sekä Berliner Ensemblesta (Brecht-teatteri). Järjestettiin myös lukuisia teatterissa käyntejä. Luennoitsijoina olivat: teatterinjohtaja Matti Aro, fil.maist. Ritva Arvelo, säveltäjä Kaj Chydenius, fil.maist. Ritva Heikkilä, ohjaaja Kaisa Korhonen, fil.maist. Ritva Laatto, ohjaaja Kurt Nuotio, ohjaaja Tapio Parkkinen, talouspäälikkö Eino S. Rahikainen, näyttelijä Vilho Siivola, rouva Vappu Tuomioja ja tanssijatar Riitta Vainio.

Työnjohto. I vuosikurssilla käytiin läpi työnjohto-opin perusteet ja sovellettiin niitä käytäntöön.

II vuosikurssilla selvitettiin käytännöllistä liikkeenjohtoa ja sen soveltamista sekä pidettiin harjoituksia.

III vuosikurssilla olivat pohdinnan kohteena johtamistaidon eriaisteiset pulmat.

Aikuisopetuksen seminaari. Syyslukukaudella käsiteltiin Suomen aikuisopetuksen järjestelmää ja sen sovellutuksia. Kevätlukukaudella oli ulkomaiden aikuisopetuksen vertailevaa tarkastelua sekä opetusopin erityiskysymyksiä.

Rationalisointitekniikka. Opetusohjelmaan kuuluivat rationalisoinnin määrittely, yritys-muodot, työn yksinkertaistaminen, bioteknologia, työn mittaus, suunnittelu, palkkaus-tekniikka ja vertailulaskelmat.

Kansalaistieto. Luennoilla tarkasteltiin valtiollisia järjestelmiä, kansalaisen perusoikeuksia, valtiollisia laitoksia, hallintoa ja lain-

käyttöä, itsehallintoa, yhteiskunnan rakennetta, poliittisia puolueita ja painostusryhmiä. Oppikirja: Nousiainen, Suomen poliittinen järjestelmä.

Keskustelupiiri. Vierailevat luennoitsijat pitivät keskustelun pohjaksi seuraavat alustusesitelmät: Mitä on nykyaikainen jengityö?; Sukupuolivalistuksen teoria ja käytäntö; Radion ja television viikko-ohjelman kritiikkiä; Radion ja kirkon julistuksen vapaus; Muuttoliike; Mitä on devalvaatio?; Ruostuuko oppimiskykymme?; Tuleeko pop-musiikista tulevaisuuden taidemusiikkia?; Onko autuaampaa antaa kuin ottaa?; Oluttako ruokatavarakaupoista? Kevätlukukaudella oli keskustelualustuksena nauhoitus radion keskustelutarjasta Tämän tahdon tietää, josta kuunneltiin seuraavat keskustelut: Miten yleinen mielipide syntyy?; Mitä on yleissivistys?; Harrastukset ja henkinen vi-reys; Nuoren ihmisen asema; Vanhenevan ihmisen asema; Vanhat ja uudet arvot; Opinko vielä aikuisena?; Tietokilpailut ja tieto; Tiedon kasautuminen; Minä ja yhteiskunta; Kypsyntemme päätösten tekoon. Lisäksi piiriläiset alustivat keskustelukysymykset aiheesta Itsenäisyyden merkitys kansakunnille sekä eräitä vapaamuotoisia keskusteluja.

Musiikkiteatteri. Luennoilla perehdyttiin musiikkiteatterin ja baletin historiaan sekä kysymyksiin, jotka koskivat laulajia, orkesteria, lavastusta, balettia, ohjausta ja teknillistä avustusta. Lisäksi esiteltiin useita eri teoksia, ja balettimestari Leo Ahonen piti erikoisluennon baletista.

Automaattinen tietojenkäsittely. Luennot muodostivat automaattisen tietojenkäsittelyn peruskurssin.

Kokoustekniikka. Opiston rehtori piti ke-vätlukukaudella n. kuukauden kestävästä koustekniikan peruskurssin.

3. Opintopiirit

Studiecirklar

Study circles

Opintopiirit ovat säännöllisesti kokoukuvia opintoryhmiä, joiden opiskelijamäärä on rajoitettu. Useissa aineissa on monivuotisia kursseja, jotka edellyttävät jatkuvaa, järjestelmällistä opiskelua.

Kertomusvuonna olivat opistotalossa toiminnassa seuraavat opintopiirit:

kauneudenhoito, muotinäytös, jalkojen hoito, henkilökohtainen tyyli ja pukeutuminen sekä eri maiden tavat. Lisäksi pidettiin musiikki-, nyttikesti- ja vierailuiltoja. Keskusteluilloissa pohdittiin mm. työn merkitystä ihmiselle, sisäistä puhtautta, ongelmien kentästä pakenemista, sex-seurustelua ja ystävyyttä. Piiriläiset tekivät myös retken Turkuun.

Kasvatus ja elämäntaito

Kotiapulaispiiri. Teoreettinen opetus käsitteellisesti luentoja seuraavista aiheista: kotitaloustieto, kodin ihmissuhteet, kehityspsykologia, lastenhoito, vanhustenhoito, kodin sairaanhoidotietouden perusteet, terveydenhoito, tapaturmien torjunta, ravinto-opin alkeet, yhteiskuntaoppi ja taloustieto, kotiapulaislainsäädäntö ja sosiaaliturvakysymykset. Käytännön opetukseen kuului syyslukukaudella ruoanvalmistusta ja leipomista, kevätlukukaudella kodinhoidon käytäntöä. Opiskelijoiden työnantajilta tiedusteltiin heidän mielipidettään kurssin merkityksestä.

Vanhuusiän kynnyksellä. Piirissä selvitettiin vanhuusiän viihtyvyyskysymyksiä, vanhuuteen liittyviä sosiaalisia ongelmia sekä terveydenhoitoon, ravitsemukseen ja liikuntaan liittyviä kysymyksiä. Metodisesti piirin ohjelmassa oli lukuisia keskusteluja, pieniä ryhmäkeskusteluja, lyhyitä piirin osanottajien kirjallisuusreferaatteja, filmejä ja dia-kuvia.

Kansalaiskoulupiiri. Opintopiiri on tarkoitettu niille, jotka eivät ole suorittaneet kansakoulun päästökirjaan oikeuttavaa tutkintoa. Opetusta annettiin mainittuun tutkintoon vaadittavissa aineissa.

Nuorten klubi. Klubi-illoissa käsiteltiin mm. seuraavia aiheita: hyvät tavat, etiketti,

Äidinkieli

Äidinkielen kielioppi. I vuosikurssiin sisältyi äänne- ja sanaoppi pääpiirteittäin oppikirjan mukaan, verbien taivutuksesta kuitenkin vain perustiedot. Lisäksi oli murrevirheiden karsintaa ja oikeakielisyysohjeita sekä runsaasti muistiinpanoja ja kotitehtäviä, jotka korjattiin.

II vuosikurssiin kuului sanaluokkien ja sijamuotojen kertausta, verbien taivutus kokonaan, sanojen johtaminen ja yhdyssanat sekä lauseopista lauseenjäsenet oppikirjan kurssia laajemmin. Lisäksi annettiin erityisesti käytännön tarpeita silmällä pitäen runsaasti oikeakielisyys- ja oikeinkirjoitusohjeita sekä kotitehtäviä, jotka tarkastettiin.

III vuosikurssiin sisältyi sanaluokkien, sijamuotojen ja verbien taivutuksen kertausta, erilaiset lauseet ja lauseenvastikkeet, sanojen lauseopillinen käyttö sekä välimerkit. Lisäksi oli runsaasti oikeakielisyys- ja oikeinkirjoitusharjoituksia. Kaikilla kursseilla käytettiin oppikirjaa Kettunen — Vaula, Suomen kielioppi.

Äidinkielen kertausta vieraiden kielten opiskelijoille. Opetettiin suomen kielen äänne-, sana-, muoto- ja lauseoppia vertaillen niitä mahdollisuuksien mukaan vieraiden kielten vastaavuuksiin.

Aine- ja oikeinkirjoitus. Kirjoitettiin aineita kertomuksen, kuvauksen, vertailun ja tutkielman aloilta.

Kynäilijäinpiiri. Ohjaajan pitämien luentojen lisäksi oli piiriläisten kirjoittamien runojen, novellien, kertomusten, pakinoiden, esseen, näytelmien ja kuunnelmien yhteistä arviointia. Kirjallisessa illassa esitettiin näitä tuotteita, jotka julkaistiin myös monisteina. Käytettiin oppikirjaa: Unto Kupiainen, Lyhyt runousoppi.

M a t e m a t i i k k a j a t e k n i i k k a.

Algebra. I vuosikurssiin kuului: johdanto algebraan, potenssit, algebrallisten lukujen yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolasku, ensimmäisen asteen yhtälöt ja niiden soveltaminen probleemien ratkaisuun sekä prosenttilaskuja.

II vuosikurssiin kuului: polynomien jaollisuusoppi, ensimmäisen asteen yhtälöryhmät, neliöjuuret, funktiokäsite ja funktioiden kuvaajat sekä kaikkien näiden soveltaminen probleemien ratkaisuun. Molempien kursien oppikirjana oli: Väisälä, Algebran oppi- ja esimerkkikirja I.

III vuosikurssilla opetettiin neliöjuuret, kompleksiluvut, toisen asteen yhtälöt, epäyhtälöt, logaritmioppia sekä differentiaali- ja integraalilaskentaa. Oppikirja: Väisälä, Algebran oppi- ja esimerkkikirja II.

Aritmetiikka. I vuosikurssilla opetettiin peruslaskutavat kokonais-, laatu-, desimaali- ja murtoluvuilla, mittausoppia, päättelylaskut, prosentti- ja korkolaskut, suhde, verranto ja verrannolliset suuret. Lisäksi oli kertausta ja verrannon sovellutuksia.

II vuosikurssilla kerrattiin laatu- ja desimaaliluvut, jatkettiin murtoluvuilla laske- mista sekä opetettiin mittausopin peruslaskut sovellutuksineen, yhtälöt ja lausekkeet, lukujen jaollisuus, suhde, verranto ja sen sovellutukset, päättely- ja osituslaskut, korko- ja

prosenttilaskut, potenssioppia sekä juurilaskuja. Kummallakin kurssilla käytettiin oppikirjoja: Kallio, Laskuoppi ja Kallio — Heinänen — Kallio, Matematiikan esimerkkikirja oppikouluja varten I.

Geometria. I vuosikurssilla käytiin oppikirjasta läpi I ja II luku kokonaisuudessaan.

II vuosikurssilla kerrattiin edellisen vuoden oppimäärä ja edettiin oppikirjan kolmatta lukua 80. pykälään saakka yksityiskohtaisesti harjoituksineen. Molemmilla kurseilla käytettiin Väisälän oppikirjaa Geometria.

Koneenpiirustus. Harjoitustehtävinä laadittiin useita piirustuksia syyskaudella viikoihin ja kevätkaudella kuultopaperille. Näistä viimeiset vastasivat täydellisiä kone- teknisiä piirustuksia. Väinö Valkolan — Uljas Lehtosen oppikirja Koneenpiirustus käsiteltiin kokonaisuudessaan.

Rakennuspiirustus. Pehdyttiin piirtämisessä käytettäviin välineisiin ja piirustustyön suorittamiseen sekä harjoiteltiin piirustuksissa käytettävää standarditekstausta ja rakennusmerkintöjä. Lisäksi laadittiin kerrostalon työpiirustuksia.

Teknillisiin kouluihin valmentava matematiikka. Opetettiin Väinö Kinnusen Ammattikoulun laskento -nimisen oppikirjan sisältämä aritmetiikka harjoitusesimerkkeineen. Kirjoista Aulis Eskola — T. H. Schoultz, Valmennuskirja teknillisiin oppilaitoksiin pyrkijöille sekä Teknillisiin kouluihin ja opistoihin pyrkijän opas 1967 harjoiteltiin aikaisempien pääsytkintojen laskuja ja pidettiin viidet kokeet. Suomen kielen pääsykoetta varten pidettiin myös kahdet kokeet.

T o i m i s t o a l a

Kirjanpito. I vuosikurssilla selvitettiin luennoilla kirjanpidon historiikka, kirjanpidon peruskäsitteitä kuten eri tililajeja, liiketapahtumia ja tilien käsittelytavan oivaltamista sekä alkuperäistä amerikkalaista kir-

janpituomua ja tilinpäätöksen laatimista. Lisäksi oli harjoitustehtäviä alkuperäisen amerikkalaisen kirjanpituomun mukaan.

II vuosikurssilla kerrattiin I kurssi lyhyesti ja laadittiin harjoitusesimerkki. Luennottiin erikoistapauksista liiketapahtumien kirjaamisessa ja tilinpäätöksen laatimisessa sekä tilinpäätöstaseen ja verotustaseen vertailusta. Lisäksi oli harjoitusesimerkkejä täydellisestä alkuperäisestä amerikkalaisesta kirjanpituomusta ja alkuperäisen ja parannetun amerikkalaisen kirjanpituomun vertailua. Tutustuttiin myös järjestökirjanpidon kysymyksiin. Oppikirjat: molemmilla kursseilla V. V. Virtaneva, Kirjanpidon oppikirja ja Kirjanpidon tehtäviä ja esimerkkisarjoja; Linnakunnas — Toivonen, Kirjanpidon opas sekä jälkimmäisellä kurssilla lisäksi Luhtala, Kirjanpitoa oppimaan.

Pikakirjoitus. I vuosikurssilla oli pikakirjoituksen alkeita ja lukuharjoituksia.

II vuosikurssiin kuului kertausta, lukuharjoituksia, tutustumista ehtolyhenteihin sekä harjoituksia 50—100 tavun minuuttinopeudella.

III vuosikurssilla jatkettiin tutustumista ehtolyhenteihin ja pidettiin nopeusharjoituksia päämääränä 75—125 tavua minuutissa. Opiskelijat osallistuivat Suomen Pikakirjoitajayhdistyksen järjestämiin kilpailuihin 100 tavun ryhmässä.

IV vuosikurssilla oli harjoituksia 125—175 tavun minuuttinopeudella. Oppilaat osallistuivat myös Suomen Pikakirjoitajayhdistyksen järjestämiin kilpailuihin 150 tavun ryhmässä. Kursseilla käytettiin seuraavia oppikirjoja: K. Kallioniemi, Pikakirjoituksen alkeet; L. Kallioniemi, Pikakirjoitusoppilas; Kaila—Räty, Opi lyhentämään ja Lyhennysluettelo.

Konekirjoitus. I vuosikurssilla opetettiin kirjoittamaan kymmensormijärjestelmän ja sokkomenetelmän mukaan ja annettiin kir-

jain-, sana-, lause- ja tekstiharjoituksia. Lisäksi tutustuttiin menetelmiin kirjoitusnopeuden ja lyöntivarmuuden kehittämiseksi sekä kirjoituskoneen laitteiden käyttöön. Oppikirja: Pöntys — Tamminen, Konekirjoituksen opas.

II vuosikurssilla annettiin jatko-opetusta alkeiskurssin suorittaneille. Tähän kuului rytmisiä harjoituksia, nopeusharjoituksia ja asettelutehtäviä sekä nopeuskokeita.

V i e r a a t k i e l e t

Esperanto. Oppikirjasta luettiin kappaleet 1—19 ja koko kielioppi harjoitustehtävineen. Oppilaat saivat käytännön kokemusta oleamalla kirjeilyssä Englantiin, Tšekkoslovakiaan, Puolaan, Unkariin ja Italiaan. Puhetaidossa päästiin tyydyttävään tulokseen. Oppikirjat: V. Setälä, Valtatie kieli-taitoon, Esperanto-avain ja Esperanton vasta-avain.

Sokeiden esperanto. Lukutekstiä käytettiin monipuolisen puheluarjoituksen pohjana. Oppikirjat olivat pistekirjoituksella painettu V. Setälän kirja Esperanto Kurso ja ääninauhalle luettu J. Baghyn kirja Verda Koro.

Englannin kieli. I vuosikurssilla luettiin useimmissa ryhmissä Anna-Liisa Sohlbergin oppikirjasta English with Bob kappaleet 1—10 vastaavine harjoitustehtävineen. Lisäksi oli keskusteluharjoituksia. Kahdessa ryhmässä luettiin mainitusta kirjasta kappaleet 1—5 vastaavine harjoituksineen.

II vuosikurssilla luettiin Sohlbergin kirjasta edelleen kappaleet 10—20 vastaavine harjoituksineen ja yhdessä ryhmässä opettajan laatimasta tekstistä kappaleet 14—26. Kaikilla oli keskusteluharjoituksia.

III vuosikurssilla luettiin em. Sohlbergin oppikirja loppuun ja saman tekijän kirjasta More English with Bob kappaleet 1—5 harjoitustehtävineen. Yhdessä ryhmässä luettiin

opettajan laatimaa tekstimonistetta. Kaikilla oli keskusteluharjoituksia.

Neljännän vuosikurssin kahdessa ryhmässä luettiin Sohlbergin jälkimmäisestä oppikirjasta kappaleet 5—13 ja yhdessä ryhmässä kirjasta Tiusanen — Miettinen, Uusi englannin harjoituskirja kappaleet 1—23. Lisäksi oli keskusteluharjoituksia ja kuunneltiin kielilevyjä.

Viidennen vuosikurssin kahdessa ryhmässä luettiin Nuotion kirjasta Let's translate kappaleet 25—50, yhdessä ryhmässä saman kirjan kappaleet 50—75 ja yhdessä ryhmässä oppikirjasta Rönkä, Exercises of today kappaleet 1—23. Lukuteksteinä käytettiin mm. seuraavia kirjoja: W. Somerset Maugham, A Casual Affair ja Footprints in the Jungle, F. Scott Fitzgerald, Babylon Revisited sekä C. Dickson, The Crime in Nobody's Room. Kaikilla oli myös keskusteluharjoituksia.

I kertauskurssilla luettiin Marja Wuorehimon kirjasta This is English kappaleet 1—24.

II kertauskurssilla luettiin em. oppikirja loppuun ja lisäksi kirjasta Tiusanen — Nieminen, Uusi englannin harjoituskirja kappaleet 1—13.

The English Club -ryhmissä oli luku- ja keskusteluharjoituksia englantia äidinkielenään puhuvien opettajien johdolla. Lukuharjoituksissa käytettiin mm. kirjaa E. Waugh, Decline and Fall sekä sanoma- ja aikakauslehtiä. Lisäksi kuunneltiin äänilevyjä.

Cambridgen kielitutkinnon valmennuskursseilla oli kieliopin ja täsmällisen ääntämisen yksityiskohtaista kertausta ja harjoituksia, ääneen lukemista ja keskustelua. Oppikirjat olivat: O. Low, Lower Certificate English Course ja W. S. Allen, Living English Structure.

Sokeiden englannin kielen piirin alkeiskurssilla luettiin Sohlbergin oppikirjasta

English with Bob kappaleet 1—11 harjoitukseen ja pidettiin keskusteluharjoituksia kirjan ulkopuolelta. Jatkokurssilla luettiin saman tekijän kirjasta More English with Bob kappaleet 7—12. Lisäksi oli erityisen runsaasti keskusteluharjoituksia.

Espanjan kieli. Oppikirjasta Marcelino I luettiin kappaleet 1—8 ja käytiin läpi vastaavat kieliopin kohdat harjoitukseen.

Ranskan kieli. I vuosikurssilla luettiin Anna-Liisa Sohlbergin oppikirjasta Bonjour Monsieur Dupont kappaleet 1—10 vastaavine harjoitukseen.

II vuosikurssilla luettiin edelleen samasta oppikirjasta kappaleet 14—24 vastaavine harjoitustehtävineen.

III vuosikurssilla luettiin oppikirjasta kappaleet 1—21 ja ylioppilaskirjoituksista käännettiin tehtävät vuosilta 1948—1956. Oppikirjat: Mauger, Cours de Langue et de Civilisation Françaises II ja Anna-Liisa Sohlberg, Ranskan kielen työtehtäviä.

IV vuosikurssilla oli samat oppikirjat kuin edellisellä kurssilla. Oppikirjasta luettiin edelleen kappaleet 27—41 ja käännettiin ylioppilaskirjoitusten tehtävät vuosilta 1957—1968.

Cercle français -ryhmässä luettiin ja keskusteltiin syntyperäisen ranskalaisen opettajan johdolla käyttäen apuna mm. seuraavia teoksia: Cocteau, Je voyage bien peu; Jaques Brelin, Chansons; Henri Alain-Fournier, Le Grand Meaulnes; Fables de Fontaine.

Ruotsin kieli. I vuosikurssilla luettiin Salmisen — Impolan oppikirjasta Praktisk svenska yhdessä ryhmässä kappaleet 1—6, yhdessä kappaleet 7—18 ja muissa kappaleet 1—12 ja vastaavat harjoitustehtävät.

II vuosikurssilla luettiin samasta oppikirjasta yhdessä ryhmässä kappaleet 19—32 ja muissa kappaleet 12—24 ja vastaavat harjoitustehtävät.

III vuosikurssilla luettiin edelleen samasta

oppikirjasta kappaleet 24—40 sekä vastaavat harjoitustehtävät.

IV vuosikurssilla käytettiin oppikirjaa Salminen — Impola, Modern sakprosa, josta luettiin valikoituja kappaleita sekä tehtiin niihin liittyvät harjoitustehtävät.

V vuosikurssilla jatkettiin em. oppikirjan lukua samalla tavalla. Lisäksi oli saneltuja harjoituksia ja kieliopin selitysten muistiin merkitsemistä.

Svenska klubben -ryhmistä kahdessa käytettiin oppikirjaa Salminen—Impola, Praktisk svenska, jonka pohjalta käytiin keskustelua. Kahdessa ryhmässä keskusteltiin pääasiassa sanomalehtien teksteistä.

Saksan kieli. I vuosikurssilla luettiin Ilta Larvan oppikirjasta Wir lernen Deutsch kappaleet 1—11 ja vastaavat harjoitustehtävät saman tekijän kirjasta Pieni saksan kielen harjoituskirja.

II vuosikurssilla luettiin edelleen samoista oppikirjoista kappaleet 12—24.

III vuosikurssilla luettiin Ilta Larvan oppikirja kappaleesta 25 loppuun. Lisäksi käännettiin ylimääräisiä tekstejä ja luettiin kielioppia.

IV vuosikurssilla luettiin Ilta Larvan kirjasta Meister des deutschen Wortes valikoituja kappaleita ja tehtiin harjoitustehtäviä saman tekijän kirjasta Saksan kielen käännöstehtäviä.

Deutscher Abend -ryhmissä oli keskusteluharjoituksia mm. sanomalehtien artikkeleiden pohjalta. Keskustelun aiheista mainittakoon Suomen ja Saksan sosiaaliset olosuhteet, naisen asema, koulunuudistus, opiskelijat ja rakennussäästäminen.

Venäjän kieli. I vuosikurssin yhdessä ryhmässä luettiin oppikirjasta Wahlström — Syrjö, Po-russki kappaleet 1—14 niihin liittyvine harjoituksineen ja kuunneltiin kirjaan liittyvät äänilevyt. Yhdessä ryhmässä luettiin Normanin kirjasta Nykyvenäjää kappaleet

1—13 vastaavine harjoituksineen ja kuunneltiin kirjaan kuuluvat äänilevyt. Yhdessä ryhmässä luettiin oppikirjasta Rautio — Saternikova, Venäjänkielen alkeisopas kappaleet 1—16 tehtävineen ja kuunneltiin kieliälyviä.

II vuosikurssilla luettiin kirjasta Po-russki kappaleet 14—22 vastaavine harjoituksineen.

III vuosikurssilla luettiin ja kerrattiin Venäjän kielen alkeisoppaasta kappaleet 1—23 ja syvennyttiin perusteellisesti kielioppiin.

IV vuosikurssilla luettiin valikoiden kappaleita oppikirjoista Khavronina, Russian as we speak it ja Galejeva—Shirikova, Sbornik Tekstov D1 ja Tshteninja.

Viron kieli. Tutustuttiin suomen ja viron kielen eroavuuksiin ja yhtäläisyyksiin. Opetukseen kuului kielioppia, lukuharjoituksia, käännöksiä ja jonkin verran keskustelua. Oppikirjana käytettiin opettajan laatimaa monistetta.

K u v a a m a t a i t o j a v a l o k u v a u s

Grafiikka. Piirin opetusohjelma muodosti kolmivuotisen taidegrafiikan ensimmäisen vuosikurssin, jonka aiheena oli puupiirros. Oppitunneilla selvitettiin taidegrafiikan historiaa ja tekotapoja, tutustuttiin maailman nykygrafiikkaan, tehtiin käytännön töinä syyslukukaudella musta-valkoisia ja kevätlukukaudella monivärisiä puupiirroksia, valmistettiin omakätisesti vedostushierrin, tutustuttiin materiaaleihin ja erilaisiin työvälineisiin, taidegrafiikan numerointiin, signeeraukseen ym. Lisäksi perehdyttiin näyttelyn valmisteluun ja pystytykseen sekä arvoitettiin töitä yleisesti.

Kuvanveisto. Elävän mallin mukaan tehtiin muovailu- ja muotokuvaharjoitelmia sekä erilaisia sommittelutehtäviä. Opetettiin kipsiin valantaa ja patinointia sekä selostettiin eri tapoja valaa töitä pronssiin ja tinaan.

Käsivarapiirustus. Opetusohjelmaan kuului alkeisharjoittelua, suhteiden ja muodon kuvaamista, piirustusta esinemallien mukaan erilaisilla piirustusvälineillä, croquis-piirustusta, sommittelutehtäviä, käsivarapiirustusta hiilellä ja muotokuvan piirtämistä sekä luentoja seuraavista aiheista: piirustusvälineet ja niiden käyttö, piirtämisen neljä tapaa, mitä piirtäminen on, sommitteluoppi ja muotokuva. Keväällä järjestettiin opistossa töiden näyttely.

Piirustus ja maalaus. Opetusohjelmaan kuului alkeisharjoittelua, piirustusta esinemallien mukaan erilaisilla välineillä, piirustusta elävän mallin mukaan, croquis-piirustusta, asetelman sommittelua, maalausta akvarelli-, guassi- ja pastelliväreillä, käsivarapiirustusta hiilellä elävän mallin mukaan sekä muotokuvapiirustusta ja -maalausta. Lisäksi luennoitiin mm. vesivärimaalauksesta, väriopista, sommitteluopista, guassi-maalauksen tekniikasta ja muotokuvista. Keväällä järjestettiin opistossa töiden näyttely.

Maalaus. Opetusohjelmaan kuului maalausta öljy- ja akvarelliväreillä mallin mukaan, asetelmamaalausta, muotokuvamaalausta, abstraktisia sommitelmia ja kotityönä tehtyjen maalausten kritiikkiä. Luentojen aiheina olivat: öljymaalauksen välineet ja tekniikka, materiaalioppi, vesivärimaalaus, värioppi, sommitteluoppi ja maisemamaalaus. Keväällä järjestettiin taidenäyttely opistossa. Touko-kesäkuussa pidettiin maisemamaalauskurssi Kaivopuistossa. Oppikirjat: Doerner, Maaliaineet ja niiden käyttö taidemaalauksessa ja Kumlien, Taidemaalauksen käsikirja.

Tekstaust. I vuosikurssilla selostettiin länsimaisen kirjaimen kehitystä ja harjoiteltiin kynän terällä roomalaista meisselityyliä, humanistikursiiviva ja tekstuuraa sekä tasakärkisiveltimellä vanhaa antiikkvaa ja sen kursiiviva.

II vuosikurssilla harjoiteltiin perusteellisesti edellisen kurssin tekstityylejä ja laadittiin ilmoituksia, adresseja ym. käytännön tehtäviä.

Valokuvaus. I vuosikurssi oli valokuvauksen alkeiskurssi, jossa perehdyttiin kuvan ottoon ja valmistukseen.

II vuosikurssi oli jatkokurssi, jossa perehdyttiin kuvan ottoon ja valmistukseen alkeiskurssia perusteellisemmin.

M u s i i k k i

Musiikkioppi. Tutustuttiin musiikkiopin alkeisiin sekä nuotti-, intervalli- ja sointuoppiin. Oppikirjat: Oskar Merikanto, Musiikkiopin alkeitten katkismus ja Yrjö Oksala, Musiikin perusharjoituksia.

Yksinlaulu. Opiskelijoiden valitsemia lauluja analysoitiin ja harjoiteltiin esityskuntoon. Opiskelemaan pyrkijöille järjestettiin äänikoe sävelkorvan tarkkuuden toteamiseksi. Lauluohjelmistoa harjoiteltiin mm. opiston järjestämiin tilaisuuksiin. Suurin osa piiriläisistä osallistui keväällä opiston työnäytteisiin ja sai arvostelijoilta yksityiskohdallisen kritiikin.

Äänenmuodostus. Selviteltiin sekä puhujien, lausujien että laulajien äänenkäytön perusasioita ja pidettiin harjoituksia ryhmissä ja yksitellen. Oppikirjat: Klemetti, Äänenkäyttö puheessa ja laulussa; Hakala, Äänenkäytön opas; Sovijärvi, Luentoja.

Orkesteri. Orkesterin harjoituksissa kiinnitettiin erityistä huomiota sointiin ja sävelpuhtauteen. Eri soitinryhmille pidettiin yhteisharjoituksia. Ohjelmistoon sisältyi teoksia viihdemusiikista klassiseen sinfoniaan. Orkesteri esiintyi useissa opiston järjestämissä tilaisuuksissa.

Mieskuoro. Harjoituksissa kiinnitettiin huomiota äänenkäyttöön ja tekstin lausuntaan oikean laulutavan oppimiseksi. Opetusohjelmaan sisältyneet laulut olivat pääasiassa

sellaisia, jotka kuuluvat konsertoivien kuorosten vakio-ohjelmistoon. Kertomusvuoden aikana kuoro esiintyi opiston järjestämässä tilaisuuksissa ja kävi laulamassa Auroran sairaalan potilaille.

Sekakuoro. Kuoro harjoitteli esityskuntoon ja esitti 20 laulua sekä harjoitteli lisäksi useita muita lauluja. Kuoro esiintyi myös useissa opiston tilaisuuksissa.

L a u s u n t a - , p u h e - j a n ä y t t ä m ö t a i t o

Puhetekniikka. Syyslukukaudella oli rentoutukseen, äänenkäyttöön, ääntöön, kielenhuoltoon ja tehotusoppiin liittyviä luentoja ja harjoituksia. Kevätlukukaudella annettiin puhevalmiuden lisäämiseen tähtääviä käytännön harjoituksia, kuten selostuksia, esitelyjä, opetus- ja neuvontatehtäviä sekä paneelikeskusteluja.

Lausunta. I vuosikurssiin kuului tulkinta-tehtävien valinnan ohjausta ja tehotusoppia, kerrontaharjoituksia ja ryhmätyöskentelyä sekä henkilökohtaista ohjausta ja tehtävien analysointia. Syyslukukaudella harjoitettiin ryhmäesitykset itsenäisyyden 50-vuotisjuhlaan ja joulujuhlaan. Kevätlukukaudella järjestettiin Aapelin tuotantoa esittelevä muistomatinea ja osallistuttiin työnäytteisiin.

II vuosikurssilla esiteltiin ja analysoitiin syyslukukaudella itsenäisyydenajan lyriikkaa sekä harjoitettiin ryhmäesitys itsenäisyyden 50-vuotisjuhlaan. Kevätlukukaudella keskityttiin proosatekstin tulkintaan ja pidettiin Aapelin tuotantoa esittelevä muistomatinea. Lisäksi valmennettiin ohjelmanumeroita opiston juhlatilaisuuksiin.

Puhetaito. Opetusohjelmaan sisältyi katsaus puhetekniikkaan, puheen valmistusvaiheet, puhetyypit, valmistetut ja ex tempore -puheet, tehottaminen, keskustelutaito sekä puheanalyysjä.

Lausuntapiiri Syyskylväjät. Ohjelmaan kuului hengitys- ja ääniharjoituksia, mutta pääosa opetuksesta oli kuitenkin runon tulkinnan henkilökohtaista ohjausta. Lisäksi oli esiintymisharjoituksia ja tehtävien esityskuntoon hiomista. Kevätkaudella pidettiin julkisena tilaisuutena Runon ilta, jossa oli 11 esiintyjää.

Opiston näyttämö. Näytelmäharjoituksissa harjoitettiin esityskuntoon seuraavat näytelmät: Minna Canth, Anna-Liisa; Federico Garcia Lorca, Tyttö, merimies ja lukiolainen sekä saman tekijän Don Christobal; Walentin Chorell, Lesket; Dario Niccodemi, Scampolo.

Näyttämökerhon opetusohjelma muodosti aloittelijoille tarkoitetun näyttämötyön peruskurssin, jossa selvitettiin näyttelijäntyön peruskäsitteitä, pidettiin puheen ja liikunnan perusharjoituksia sekä annettiin improviointitehtäviä. Työnäytteinä harjoitettiin Tennessee Williamsin näytelmät Aika on viholliseni ja Kaikkea ei lausuta julki.

Näyttämöilmaisun kurssi oli kevätlukukaudella kokeilumielessä järjestetty jatkokurssi näytelmätoiminnassa jo tottumusta saavuttaneille. Siihen sisältyi improvisointia, manipulaatiota, liikuntaa ym. harjoituksia. Kurssin ohjaajina olivat teatterikorkeakoulun opiskelijat.

V o i m i s t e l u j a l i i k u n t a

Liikuntakasvatus. Naisten ryhmissä oli kuntovoimistelua ja yhdessä ryhmässä myös esiintymisharjoituksia.

Miesten ryhmissä oli muokkausvoimistelua ja koripalloharjoituksia.

Voimistelu ja terveydenhoito. Ohjelmaan kuului kuntovoimistelua ja opetusta henkilökohtaisessa terveydenhoidossa. Lisäksi esitettiin terveydenhoitoon liittyviä elokuvia ja käytiin tutustumassa työturvallisuusnäytelyyn.

Tanhupiirissä harjoiteltiin koti- ja ulkomaisia kansantansseja.

Jazz-baletti. I vuosikurssilla harjoiteltiin jazzkiersiisin lisäksi rytmeihin sommiteltuja liike- ja tanssarjoja rummun säestyksellä.

II vuosikurssilla oli edelleen jazzkiersiisiä sekä tanssi- ja liikesarjoja rumpusäestyksellä,

mutta vaikeampiasteisia kuin edellisellä kurssilla.

Esiintymisryhmä oli jazz-tanssia kauemmin harjoittaneista koottu ryhmä, joka esiintyi lukuisissa opiston tilaisuuksissa. Säestyksenä käytettiin sekä rumpuja että ääninauhamusiikkia.

4. Sivuostojen toiminta

Filialernas verksamhet

Activities in the subsidiary sections

Edellä lueteltujen opistotalossa toimivien opintopiirien lisäksi järjestettiin opetusta myös opiston sivuosastoissa kuten aikaisempinakin vuosina. Näin saivat myös kaukana pääopistosta asuvat tilaisuuden opintojensa harjoittamiseen omalla asuma-alueellaan.

Sivuostojen luento- ja opintopiirien opetuksessa noudatettiin samoja muotoja kuin pääopistossa ja käytettiin enimmäkseen myös samoja oppikirjoja.

Kertomusvuonna oli keskikoulupiireistä muodostettu oma keskikouluosastonsa, joka toimi Aleksis Kiven kansakoulussa.

Keskikouluosasto. I vuosikurssille otettiin hakemusten perusteella 76 hakijasta 73 opiskelijaa, jotka jaettiin kahteen ryhmään. Opetusta annettiin kummassakin ryhmässä äidinkielessä 4, matematiikassa 2, ruotsin kielessä 2 ja englannin kielessä 2 viikkotuntia sekä ohjausta muissa aineissa 1 viikkotunti.

II vuosikurssilla annettiin opetusta äidinkielessä 2, matematiikassa 3, ruotsin kielessä 3, englanninkielessä 3 ja kevätlukukaudella fysiikassa 2 viikkotuntia sekä ohjausta muissa aineissa 1 viikkotunti.

III vuosikurssilla annettiin opetusta äidinkielessä 2, matematiikassa 3, ruotsin kielessä 3, englannin kielessä 3, saksan kielessä (vai-

htoainen englannin kielen kanssa) 3 ja syyslukukaudella kemiassa 2 viikkotuntia sekä ohjausta muissa aineissa 1 viikkotunti.

Keskikouluosastossa pyrittiin kertomusvuonna edelleen keskitettyyn opintojen ohjaukseen. Useiden aineiden loppudentit voitiin järjestää opetuksen yhteydessä yhteistentteinä. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista sai 26 aloittaa keskikoulukurssin tenttimisen Kruunuhaan keskikoulussa. Heistä 15 sai päästötodistuksen, joka jaettiin opiston päättäjäistilaisuudessa 24. 5.

Itäisessä osastossa työskenteli opintopiirejä seuraavasti: Herttoniemen kansakoulussa englannin kielen 2 ryhmää; Puotilan kansakoulussa englannin kielen 4 ryhmää, espanjan kielen piiri, ruotsin kielen 3 ryhmää ja venäjän kielen 2 ryhmää sekä Itäisen Helsingin ongelmat -niminen piiri; Porolahden kansakoulussa matkailupiiri, näyttämöpiiri, ruotsin kielen 2 ryhmää ja venemieskurssi; Vartiokylän kansakoulussa näyttämöpiiri, englannin kielen 2 ryhmää ja ruotsin kielen 2 ryhmää sekä venemieskurssi ja kuntopiiri. Matkailupiirissä järjestettiin matkanjohtaja- ja matkaemäntäkurssi käytännöllisine harjoituksineen ja loppukokeineen. Osanottajat tekivät harjoitusmatkan Pohjaan, Särkisa-

loon ja Leningradiin. Roihuvuoren näyttämöpiiriläiset valmistivat esityskuntoon Juhani Tervapään näytelmän Niskavuoren Heta sekä harjoittelivat Kyllikki Mäntylän näytelmää Elämäntapaus. Näytelmäesityksiä oli neljä. Vartiokylän näyttämöpiirissä harjoitettiin esityskuntoon Ensio Rislakin näytelmä Ruma Elsa. Näytelmäesityksiä oli yhteensä seitsemän. Näihin sisältyivät myös edellisenä vuonna harjoitetut näytelmät Puget, Onnen päivät sekä Lahtinen, Vain ihmisiä. Molemmat näytelmäpiirit osallistuivat 5. 5. Hämeenlinnaa tehtyyn opintomatkaan.

Lauttasaaren osastossa toimivat luentopiirit merenkulkuoppi ja keskustelupiiri sekä seuraavat opintopiirit: äidinkielen kielioppi, englannin kielen 5 ryhmää, espanjan kielen piiri, ranskan kielen 2 ryhmää, ruotsin kielen 3 ryhmää sekä saksan kielen 3 ryhmää.

Meilahden osastossa olivat toiminnassa kirjallisuuden, merenkulkuopin, psykologian ja teatteritiedon luentopiirit sekä seuraavat opintopiirit: kirjanpito, näytelmäpiiri, puhetekniikka, teknillisiin kouluihin valmentavan matematiikan 2 ryhmää, jazz-baletin 2 ryhmää, äidinkielen 2 ryhmää, englannin kielen 10 ryhmää, espanjan kielen 2 ryhmää, ranskan kielen 4 ryhmää, ruotsin kielen 5 ryhmää sekä saksan kielen 2 opintoryhmää. Vieraillevina luennoitsijoina kirjallisuuden luento-

piirissä olivat kirjailijat Aale Tynni ja Matti Hälli. Jazz-baletin toisen vuosikurssin opiskelijat harjoittelivat ohjelmistoa ja esiintyivät opistossa. Näytelmäpiirin osanottajat harjoittivat esitysvaiheeseen Hugo Raudseppin näytelmän Vetelys ja Federico Garcia Lorcan näytelmän Bernarda Alban talo.

Pohjoisessa osastossa oli luento- ja opintopiirejä seuraavasti: Maunulan kansakoulussa kirjallisuuden ja työnjohdon luentopiirit sekä seuraavat opintopiirit: miesten ja naisten kuntovoimistelu, naisten kuntoharjoitus, näyttämöpiiri, piirustus ja maalaus, englannin kielen 4 ryhmää, espanjan kieli, ruotsin kielen 3 ryhmää, saksan kieli, kotisairaanhoido ja nypläyskurssi; Pakilan kansalaiskoulussa opintopiirit askartelu, puhallinorkesteri, valokuvaus ja kaksi englannin kielen opintoryhmää; Oulunkylän kansakoulussa askartelu ja kuntovoimistelu sekä kaksi englannin ja kaksi ruotsin kielen opintoryhmää. Kirjallisuuden luentopiirissä kävivät vuoden aikana vierailevina luennoitsijoina fil.maisterit Toini Havu, Ritva Heikkilä ja Kyllikki Villa sekä kirjailijat Pauli Murto-mäki, Jukka L. Mäkelä ja Aale Tynni. Näyttämöpiirissä harjoitettiin Lauri Leskisen kolminäytöksinen alakuloinen komedia Läpikäytävä esittämismvaiheeseen.

5. Opiskelun säännöllisyys
Studiernas regelbundenhet
Regularity of the studies

Pääopiston ja sivuosastojen luento- ja opintopiirien yhteinen opintoryhmien ja opiskelijoiden määrä kertomusvuonna sekä koko lukuvuoden säännöllisesti mukana olleiden lukumäärä ilmenevät seuraavasta asemelmästä.

Piiri · Cirkel · Circle	Opintoryhmiä Studiegrupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered		Säännöll. mukana Debtagit regelbundet Attended regularly		Säännöll. mukana Debtagit regelbundet Attended regularly	
		Syky · Höst · Autumn	Kevät · Vår · Spring	Syky · Höst · Autumn	Kevät · Vår · Spring	Autumn Summa Total	Spring Summa Total
		Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female		
Luentokurssit · Föreläsningskurser <i>Lecture courses</i>							
Filosofia · Filosofi · <i>Philosophy</i>	1	8	14	5	8	18	13
Kirjallisuus · Litteratur · <i>Literature</i> ..	1	9	25	5	14	27	18
Psykologia · Psykologi · <i>Psychology</i> ..	1	8	27	6	21	27	21
Sosiologia · Sociologi · <i>Sociology</i>	1	3	8	2	6	11	6
Luentopiirit · Föreläsningscirklar <i>Lecture circles</i>							
Aikuisopetuksen seminaari · Seminaarium i vuxenundervisning · <i>Adult education seminar</i>	1	8	4	6	4	10	10
ATK-johdatuskurssi · Inledning till automatisk databehandling · <i>Introduction to EDP</i>	1	—	—	35	30	—	57
Filosofia · Filosofi · <i>Philosophy</i>	1	17	49	7	33	56	35
Helsinki-piiri · Helsingforscirkeln <i>Helsinki circle</i>	1	15	115	7	81	44	83
Kansalaistieto · Medborgarkunskap <i>Civic knowledge</i>	1	32	30	15	24	57	33
Keskustelupiiri · Diskussionscirkeln <i>Discussion circle</i>	3	..	..	..	..	42	51
Kirjallisuus · Litteratur · <i>Literature</i> ..	3	7	80	7	59	63	55
Kuvataide · Bildkonst · <i>Pictorial art</i>	1	—	—	4	17	—	15
Merenkulkuoppi · Navigation · <i>Navigation</i>	7	250	47	201	36	246	187
Musiikkiteatteri · Inledning till operamusik · <i>Introduction to operamusik</i> ..	1	—	—	1	29	—	27
Oikeustiede · Rättsvetenskap · <i>Jurisprudence</i>	2	45	48	29	30	72	42
Psykologia · Psykologi · <i>Psychology</i> ..	2	19	97	9	43	69	45
Rationalisointitekniikka · Rationaliseringsteknik · <i>Rationalization technique</i>	1	14	3	8	3	15	10
Sosiaalipsykologia · Socialpsykologi <i>Social psychology</i>	1	15	20	9	12	33	14
Teatteritieto · Teaterkunskap · <i>Theatre</i>	2	15	282	12	252	255	215

Piiri · Cirkel · Circle	Opintoryhmiä Studie- grupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered Syksy · Höst · Autumn Kevät · Vår · Spring				Säännöll. mukana Deltagit regelbundet Attended regularly	
		Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Syksy · Höst Autumn Summa Total	Kevät · Vår Spring Summa Total
Luentopiirit · Föreläsningscirklar <i>Lecture circles</i>							
Työnjohto · Arbetsledning · <i>Work supervision</i>	4	58	21	43	11	72	58
Yhteistyön maailma · Samarbetet i världen · <i>World of cooperation</i>	1	3	32	3	33	29	27
Opintopiirit · Studiecirklar · Study circles							
Algebra · Algebra · <i>Algebra</i>	4	77	20	53	10	76	45
Aritmetiikka · Aritmetik · <i>Arithmetic</i>	3	34	26	17	11	48	28
Askartelu · Fritidssysselsättning · <i>Hobbies</i>	2	—	45	—	36	42	21
Englannin kieli · Engelska · <i>English</i> ..	80	582	1 777	321	1 110	1 825	1 048
Espanjan kieli · Spanska · <i>Spanish</i> ..	8	44	185	25	135	209	110
Esperanto · Esperanto · <i>Esperanto</i> ..	2	1	16	1	13	15	12
Geometria · Geometri · <i>Geometry</i>	2	22	13	18	2	24	15
Jazz-baletti · Jazz-balet · <i>Jazz-ballet</i>	5	2	155	1	149	121	95
Kansalaiskouluupiiri · Medborgarskolorcirkeln · <i>Civic school circle</i>	1	8	8	6	11	12	12
Keskikouluupiiri · Mellanskolorcirkeln <i>Junior secondary school circle</i>	4	50	93	41	80	121	103
Kirjanpito · Bokföring · <i>Bookkeeping</i>	6	35	123	22	83	130	89
Koneenpiirustus · Maskinritning <i>Engineering drawing</i>	1	26	5	16	3	28	14
Konekirjoitus · Maskinskrivning <i>Typing</i>	6	5	165	13	129	118	83
Kotiapulaispiiri · Cirkel för hembiträden · <i>Domestic servants' circle</i> ..	1	—	51	—	35	41	22
Kotisairaanhoido · Hemsjukvård <i>Home care of the sick</i>	1	—	—	—	7	—	7
Kuorolaulu · Körsång · <i>Choral singing</i>	2	26	45	27	42	58	57
Kuvaamataito · Bildande konst · <i>Pictorial design</i>	11	83	271	63	178	257	158
Kynäilijäinpiiri · Pennfäktarcirkeln <i>Writers' circle</i>	1	11	21	9	21	32	23
Lausunta · Recitation · <i>Recitation</i>	3	4	30	4	28	24	26
Liikuntakasvatus · Fysisk fostran <i>Physical education</i>	10	97	359	88	258	341	235
Matkailupiiri · Resecirkeln · <i>Tourist circle</i>	1	11	9	11	7	18	15
Musiikkioppi ja yksinlaulu · Musiklära och solosång · <i>Music and solo singing</i>	4	23	34	21	20	33	21
Naisten kuntoharjoitus · Konditions- träning för damer · <i>Keep-fit training for ladies</i>	1	—	26	—	24	22	21

Piiri · Cirkel · Circle	Opinto-ryhmiä Studie-grupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered Syksy·Höst·Autumn Kevät · Vår · Spring				Säännöll. mukana Deltagit regelbundet Attended regularly Syksy·Höst Kevät·Vår	
		Michiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Michiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Autumn Summa Total	Spring Summa Total
Opintopiirit · Studiecirklar · Study circles							
Nuorten klubi · De ungas klubb <i>Young people's club</i>	1	—	14	—	11	7	8
Nypläys · Knyppling · Lace making ..	1	—	—	—	10	—	10
Näyttämöpiiri · Teatercirkeln · Dramatic circle	7	33	64	41	72	64	98
Orkesteri · Orkestern · Orchestra	1	19	3	12	3	15	14
Pikakirjoitus · Stenografi · Shorthand	5	6	88	5	61	83	60
Puhallinorkesteri · Blåsorkester · Brass band	1	10	—	9	—	9	9
Puhetaito · Talkonst · Public speaking	1	12	10	6	6	13	10
Puhetekniikka · Talteknik · Elocution	3	43	65	19	41	86	43
Rakennuspiirustus · Byggnadsritning <i>Architectural drawing</i>	1	23	14	5	4	18	9
Ranskan kieli · Franska · French	16	37	349	21	205	295	162
Ruotsin kieli · Svenska · Swedish	54	252	1 051	141	618	968	564
Saksan kieli · Tyska · German	17	91	297	55	158	309	155
Tanhupiiri · Folkdanser · Folk-dancing	1	4	27	2	10	15	9
Tekn. kouluihin valm. matematiikka Matematik för inträde till tekn. skolor · Mathematics for entr. examination into technical schools	6	216	6	126	1	143	70
Valokuvaus · Fotografering · Photography	3	47	37	25	21	65	25
Vanhusiän kynnyksellä · På tröskeln till ålderdomen · On the threshold of old age	1	2	54	1	49	50	41
Venäjäns kieli · Ryska · Russian	9	74	131	61	112	170	132
Viron kieli · Estniska · Estonian	1	3	21	3	13	19	10
Voimistelu ja terveydenhoito · Gymnastik och hälsovård · Gymnastics and hygiene	1	—	74	—	49	45	33
Äidinkieli · Modersmålet · Finnish ..	9	91	95	61	66	147	106
Äänenmuodostus · Stämbildning <i>Voice production</i>	1	8	22	9	19	20	18

6. Tutkinnot, todistukset ja opintonäytteet

Examina, betyg och studieprov

Examinations, certificates and demonstrations of proficiency

Psykologian luentokurssin kaksivuotisen oppijakson hyväksytystä suorituksesta annettiin todistus 11 opiskelijalle.

Automaattisen tietojenkäsittelyn peruskurssin suoritti 40 opiskelijaa.

Kansalaistiedon luentopiirin opiskelijoista

22 ja oikeustieteen luentopiirin opiskelijoista 10 sai todistuksen kurssin hyväksyttävästi suorittaneina.

Siviili- ja kauppaoikeuden luentopiirin loppukokeen läpäisi 12 opiskelijaa.

Kirjanpidon piireissä sai 48 opiskelijaa todistuksen kurssin hyväksyttävästi suorittaneina.

Konekirjoituksen nopeuskokeiden perusteella annettiin todistus 48 opiskelijalle.

Äidinkielen ja ainekirjoituksen opiskelijoista kolme sai todistuksen.

Matkailupiirin matkanjohtaja- ja matkämääntäkurssin suoritti 15 opiskelijaa.

Kansalaiskoulun päästökirjan suoritti 12 ja keskikoulutodistuksen 15 opiskelijaa.

Kertomusvuonna järjestettiin ensimmäistä kertaa kolmannen tai sitä ylemmän vuosikurssin opiskelijoille englannin kielen koe, johon kuului Anna-Liisa Sohlbergin English with Bob I oppikirja kokonaisuudessaan. Kokeen läpäisemisestä sai 27 opiskelijaa todistuksen.

Ensi kertaa järjestettiin samoin ruotsin kielen koe, johon kuului Salmisen—Impolan oppikirja Praktisk svenska kokonaisuudessaan. Kokeeseen osallistuneista sai todistuksen 20 opiskelijaa.

Merenkulkuopin opiskelijat suorittivat opistossa annetun opetuksen perusteella yksityisesti erilaisia merenkulikutkintoja asianomaisille tutkijoille.

Lisäksi annettiin osanotosta eri luento- ja opintopiireihin todistuksia 570 opiskelijalle.

Työkauden opintonäytteet pidettiin 6. ja 7. huhtikuuta opistotalossa. Näytteissä olivat edustettuina seuraavat lajit: runot, novellit, pakinat, tutkielmat, näytelmät, piirustus, vesi- ja öljyvärimaalaus, grafiikka, kuvanveisto, tekstaus, valokuvaus, puheet, paneelikeskustelu, selostus, lausunta sekä miesten ja naisten yksinlaulu. Kaikki opintonäytteet arvosteli raati, johon kuului kaksi alan asiantuntijaa ja yksi opistolainen. Suoritettuja näytteitä ei asetettu paremmuusjärjestykseen, joten varsinaista kilpailua ei enää ollut.

VI. MUU OPISTOTOIMINTA ANNAN INSTITUTSVERKSAMHET *Other institute activities*

Kirjasto ja lukusali. Kirjaston kirjavarat karttuivat kertomusvuonna 840 nidoksella, joten lukuvuoden päättyessä kirjastossa oli yhteensä 13 076 nidosta.

Lukusaliin oli kalenterivuodeksi 1968 tilattu 56 aikakauslehtivuositietoa. Niistä yhdeksän oli ulkomaisia aikuiskasvatustieteen julkaisuja: kolme englannin-, kaksi ruotsin- ja kaksi saksankielistä sekä yksi norjan- ja yksi venäjänkielinen. Lahjoituksena saatiin n. 60 suomen- ja vieraskielistä aikakauslehtivuositietoa sekä runsaasti irto- ja näytenumeroita ym. julkaisuja. Yhdysvaltain

Tiedotustoimisto lahjoitti mm. englanninkielisiä lehtien irtonumeroita jaettavaksi opiskelijoille, opiston esperantopiirit lahjoittivat Esperanta-Finlando -nimisen lehden vuosikerran ja Opistolaisyhdistys tilasi Scala international -lehden. Pääkaupungin yhdeksän tärkeintä sanomalehteä oli myös tilattu lukusaliin.

Suuret tieteelliset kirjastot lähettivät jatkuvasti uutuuksiensa hankintaa koskevia tietoja.

Kirjastosta annettiin sekä opettajille että opiskelijoille koti-, lukusali- ja ns. tunti-

lainoja. Lainausajat vaihtelivat opiskelu- ja tutkimustarpeen mukaisesti. Uudet kirjat esiteltiin entiseen tapaan uutuuspöydällä; niiden laina-aika oli rajoitettu 1—2 viikkoon kierron nopeuttamiseksi.

Kotilainojen määrä oli työkauden aikana 8 110, mistä kaunokirjallisuuden osuus oli 32.1 %, tietokirjallisuuden 53.9 % ja aikakauslehtien 14.0 %. Lukusali- ja tuntilainoista sekä oppitunneille lainatuista käsikirjoista ei pidetty tilastoa.

Opintoneuvonnan tarve ja hyväksikäyttö osoittivat sekä määränsä että laatunsa suhteen huomattavaa nousua.

Kirjasto oli avoinna muina arkipäivinä paitsi lauantaisin yhteensä 15 tuntia viikossa.

Kerhotoiminta. Retkeilykerho järjesti viikonloppuina retkiä ja sunnuntaisin patikka-retkiä sekä keskiviikkoisin kerhoiltoja. Retkeilykerho järjesti myös illanviettoja ja julkaisi omaa monistettua HOTORI-nimistä lehteä. Kerhon 30-vuotisjuhlallisuuksia vietettiin 18. 2., jolloin pidettiin illanvietto, mutta varsinainen pääjuhla järjestettiin 19. 2. Siellä esiintyi juhlapuhujana prof. T. I. Wuorenrinne.

Vanhojen opistolaisten kerho pyrki kokousten ja illanviettojen avulla ylläpitämään vanhojen opistolaisten opintoharrastuksia ja yhteenkuuluvuutta. Kerholaiset vierailivat myös sairaaloissa ja vanhainkodeissa.

Ryhmä 64. Kerholaiset harjoittelivat ja esittivät modernia runoutta. He esiintyivät opiston eri tilaisuuksissa sekä omassa matineassaan, jonka teemana oli Matti Rossin teos Tilaisuus. Kerho pyrki löytämään uusia ilmaisukeinoja modernin runon tulkitsemiseksi.

Grafiikan kerho oli grafiikan harrastajien ryhmä, jonka jäsenet omatoimisesti kehittä-

tivät grafiikan harrastustaan suoritettuaan ensin opiston kaksivuotisen grafiikan kurssin.

Kulttuuriryhmä Horsma oli keskusteluryhmä, jossa keskusteltiin yhteisten päätösten mukaan valituista ideologisista, kulttuuri- ym. kysymyksistä. Keskustelun aiheista mainittakoon mm. ajankohtaiset kulttuuritehtävät, taide ja todellisuus, vapaus, kasvatus, mielenterveys, roolijako yhteiskunnassa, teatteri, elokuva, kirjallisuus, väestönkasvun rajoitus jne.

Hengellisessä kerhossa keskusteltiin raamatun pohjalta elämän peruskysymyksistä.

Kesätoiminta. Tarvossa sijaitseva opiston kesäkoti oli kaikkien opistolaisten käytettävissä virkistyspaikkana. Siellä järjestettiin myös opistolaisten toivomuksesta opintotilaisuuksia, jotka liittyivät kesänviettoon ja soveltuivat kesäkodin oloihin. Kesäkodin avajaiset pidettiin 19. 5. Tilaisuudessa puhui opiston rehtori Kosti Huuhka. Opistolaisyhdistyksen vapunvastaanottajaiset pidettiin myös Tarvossa. Vieraskirjamerkintöjen mukaan kesäkodissa käyntejä oli kertomusvuonna 5 200 ja saunassa käyntejä n. 1 600.

Näyttelyt opistotalossa. Kertomusvuonna järjestettiin opistotalon II kerroksen aulassa seuraavat näyttelytilaisuudet: 1. 11.—22. 11. taiteilija Göran Augustsonin taidenäyttely; 28. 11.—10. 12. opiston toimintaa v:sta 1914 lähtien esittelevä valokuvanäyttely itsenäisyyden juhluvuoden merkeissä; 22. 1.—3. 2. keramiikkataiteilija Mirja Lukanderin ja tekstiilitaiteilija Tuula Lehtohalmeen pienoisenäyttely; 5. 2.—15. 3. Opistolaisyhdistyksen järjestämä UNESCO:n lukutaitokampanjan valokuvanäyttely, jonka nimenä oli Kaksi viidestä; 31. 3.—10. 4. opiston kuvamataide- ja valokuvauspiirien keväänäyttely

VII. OPISTOLAISKUNTATOIMINTA
VERKSAMHET INOM KAMRATKRETSEN
Activities of the Students' Association

Opistolaisyhdistys. Opistolaiskuntatoiminnasta huolehti entiseen tapaan Opistolaisyhdistys, jonka jäseniä olivat kaikki opistoon kirjoittautuneet. Lisäksi useilla opintopiireillä ja opintoryhmillä oli toimikuntia, jotka järjestivät oman harrastusalan opiskelijain virkistys- ja muita yhteistilaisuuksia. Opistolaiskuntatoiminnassa pyrittiin sellaisiin muotoihin, joiden tarkoituksena oli kehittää opistolaisten omatoimisuutta ja itsehallintokykyä sekä edistää opiskelua.

Opistolaisyhdistyksen toimintaa johti johtokunta, jonka puheenjohtajana v. 1967 oli Olavi Virkkunen ja v. 1968 Leo Mäkinen sekä sihteerinä Bertta Eronen ja rahastonhoitajana Waldine Bernström. Opistolaisyhdistyksen asettamina toimivat seuraavat toimikunnat: Ensi johtaja Zachris Castrénin stipendirahaston toimikunta, huvitoimikunta, kesäkodinhoitokunta, kirja- ja opetusväline-toimikunta, ravintolatoimikunta ja urheilutoimikunta.

Kertomusvuonna jaettiin Ensi johtaja Zachris Castrénin rahastosta kaksi 110 mk:n suuruista opintoapurahaa. Huvitoimikunta järjesti useita juhlia ja illanviettoja sekä opistotalossa että Tarvon kesäkodissa. Toimikunta järjesti opistolaisille myös useita oopperan ja teatterien tilausnäytäntöjä, joissa kävi lähiopistojenkin opiskelijoita. Kesäkodinhoitokunta huolehti kesätoiminnan järjestämisestä Tarvon kesäkodissa. Kirja- ja opetusväline-toimikunta harjoitti opetusvälineiden myyntiä. Ravintolatoimikunta huolehti opistotalon kahvila-ravintolan hoidosta. Urheilutoimikunta järjesti kahdet kesäkisat Tarvossa, hiihtokilpailut Työväen Akatemiaa vastaan ja eräitä muita urheilutilaisuuksia. Retkeilytoimikunta järjesti erilai-

siin laitoksiin 31 käyntiä, joilla oli mukana yhteensä 1 103 osanottajaa, sekä 9 kauko-retteä, joihin osallistui 258 opistolaista.

Opistossa vieraili useita opistolaisretkikuntia, joille Opistolaisyhdistys osoitti vieraanvaraisuutta sekä järjesti tutustumisillanviettoja. Lähiopistojen kanssa pyrittiin yhteistoimintaan, ja tässä tarkoituksessa pidettiin Kalliolassa yhteinen Marianpäiväjuhla.

Kuusi Opistolaisyhdistyksen edustajaa osallistui Oulussa pidettyyn Työväenopistojen Liiton edustajakokoukseen.

Opistolaiskuntatoiminta sivuosastoissa. Itäisen osaston opistolaistoimikunta järjesti opistolaisille useita keskustelutilaisuuksia ja illanviettoja, joissa pohdittiin osaston toimintaa koskeneita erityiskysymyksiä ja suunnitelmia, sekä osaston joulujuhlan 14. 12. Opistolaistoimikunnan taholta tehtiin eräitä esityksiä opiston rehtorille ja Opistolaisyhdistyksen johtokunnalle opisto-, osasto- ja opistolaistoiminnan kehittämiseksi.

Lauttasaaren osastossa kutsuttiin opistolaisia koolle 20. 11. neuvottelemaan opistolaisyhdistyksen aloittamisesta. Kokoukseen saapui 10 opiskelijaa, jotka päättivät perustaa opistolaisyhdistyksen alaosaston ja valitsivat puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin. Puheenjohtajan tehtävänä oli toimia yhdysmiehenä Lauttasaaren alaosaston ja pääopiston Opistolaisyhdistyksen välillä. Syyskaudella pidetyissä kokouksissa kaavailtiin toimintaohjelmaa. Kevätkaudella yhdistys järjesti mm. patikkaretken Lauttasaaresta Otaniemeen sekä yhteisiä teatterikäyntejä.

Meilahden osaston opistolaiskuntatoiminnasta huolehti johtokunta, joka piti työkauden aikana kahdeksan kokousta ja järjesti

seuraavat tilaisuudet: 24. 11. kirjailijailta, jossa esiintyivät kirjailijat Inkeri Kilpinen, Jukka L. Mäkelä ja Pauli Murtomäki; 12. 12. joulujuhla, jossa opiston näytelmäpiiri esitti Hugo Raudseppin Vetelyksen; 16. 2. illanvietto Tarvossa; 29. 3. kirjailijailta, jossa esiintyivät kirjailijat Sirkka Selja ja Arvo Turtiainen sekä ohjaaja Kalle Holmberg; 28. 4. Huhtikuun humaus -niminen illanvietto Tarvossa.

Pohjoisen osaston opistolaiskunnan toimikuntaan kuului kuusi jäsentä. Toimikunta piti kolme kokousta ja järjesti osaston joulujuhlan.

Opintopiirien edustajistoon kuului edustaja jokaisesta opintoryhmästä, ja se kokoontui työkauden aikana neljä kertaa.

Edustajiston kokouksissa käsiteltiin opetusohjelmaa, opetusmenetelmiä ja opistolaiskuntatoimintaa koskevia kysymyksiä. Edustajiston toimikunta osallistui myös eräiden opiston juhlatilaisuuksien järjestämiseen. Edustajiston puheenjohtajana toimi Mikko Palomäki ja sihteerinä Alma Kekkonen. Kokouksissa käsiteltiin virallisten asioiden lisäksi seuraavia kysymyksiä: Opiston kehittämissuunnitelmia, Edustajiston asema ja tehtävä opistotoiminnassa, Opiskelun tekniikka ja Lyhytkurssitoiminta.

Sivuosastojen opintopiireistä valitut edustajat osallistuivat opintopiirien edustajiston kokouksiin samoin kuin pääopistonkin edustajat.

Juhlat ja illanvietot. Kertomusvuonna toimeenpantiin pääopistossa kaikkiaan 42 opistolaisten yleistä juhlaa, illanviettoa ja näytäntöä. Sivuosastoilla ja monilla opintoryhmillä oli myös omassa keskuudessaan illanviettoja, joulujuhlia, näytelmäesityksiä jne. Lisäksi järjestettiin Tarvon kesäkodissa useita yhteistilaisuuksia. Pääopiston juhlista ja illanvietoista mainittakoon mm. seuraavat:

15. 9. työkauden alkajaistilaisuus, jossa rehtori Kosti Huuhka piti avajaisuennon ja kouluneuvos T. O. Kivimäki puheen; 24. 9. tutustumisillanvietto, jossa esiteltiin opistoa ja sen henkilökuntaa ja esitettiin elokuva Kultakuume; 8. 10. Opistolaisyhdistyksen syysjuhla; 11. 10. Suomen Kirjastoseuran kanssa yhteinen kirjallisuusihtia; 22. 10. retkeilykerhon Lokakuun loisheet -niminen syysjuhla; 6. 12. Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhla, jossa juhlapuheen piti kansanedustaja Tyyne Leivo-Larsson; 10. 12. opiston joulujuhla ja päättäjäistilaisuus; 17. 12. opistolaisyhdistyksen joulujuhla; 27. 1. opiston opettajien järjestämä juhla opistolaisille; 24. 2. Opistolaisyhdistyksen karkauspäivän juhla; 25. 2. Roihuvuoren näyttämöpiiriin 10-vuotisjuhlanäytäntö, jolloin esitettiin Juhani Tervapään näytelmä Niskavuoren Heta; 28. 2. Kalevalanpäivän juhla, jossa vieraili vepsäläinen kansantanssi- ja lauluyhtye ja esitelmän vepsäläisistä piti prof. Lauri Posti; 2. 3. Turun työväenopistojen opistoteatterin vierailunäytäntö, jonka ohjelmalla oli Franz Leharin operetti Mustalaisrakkautta; 10. 3. Opistolaisyhdistyksen järjestämä Tansaniatempaus varojen keräämiseksi Tansanian lukutaitokampanjaa varten; 17. 3. opiston näyttämön Lorca-ilta, jossa esitettiin runoja, lauluja sekä pienoisenäytelmät Tyttö, merimies ja lukiolainen sekä Don Cristobal; 24. 3. opiston sekakuoron järjestämät »laulajaiset»; 30. 3. Opistolaisyhdistyksen järjestämä »Aatamien ilta»; 21. 4. työkauden päättäjäisjuhla, jossa puheen piti rehtori Kosti Huuhka; 27. 4. opiston näyttämön järjestämä näytelmäilta, joka oli samalla taiteilija Santa Tuomen jäähyväisnäytäntö, ja jossa esitettiin Dario Niccodemin näytelmä Scampolo; 4. 5. hengellisen kerhon järjestämä lähetysjuhla.

Opistolaisyhdistys järjesti kertomusvuonna myös useita teattereiden tilausnäytäntöjä.

VIII. OPINTOMAKSUT JA APURAHAT STUDIEÅVGIFTER OCH STIPENDIER

Tuition and scholarships

Yleinen ilmoittautumismaksu oli työkaudelta 3 mk. Luentokurssien sekä merenkulkuopin, työnjohto-opin, äidinkielen kieliopin, algebran, aritmetiikan, geometrian, fysiikan, koneenpiirustuksen, rakennuspiirustuksen, teknillisiin kouluihin valmentavan matematiikan, kirjanpidon, konekirjoituksen, pika-kirjoituksen, espanjan, esperanton, englannin, ranskan, ruotsin, saksan, venäjän ja viron kielen, grafiikan, kuvanveiston, piirustuksen ja maalauksen, tekstauksen, valokuvauksen, yksinlaulun ja jazz-baletin opiskelijat suorittivat ilmoittautumismaksun lisäksi opintomaksuna 3 mk kultakin piiriltä, johon liittyivät. Keskikoulupiirien opiskelijat suorittivat yleisen ilmoittautumismaksun lisäksi opintomaksuna 30 mk työkaudelta.

Muut piirit ja yleisluennot olivat kaikille opistoon ilmoittautuneille ilmaisia.

Tukeakseen vähävaraisten ja lahjakkaiden opiskelijain jatko-opiskelua opiston johtokunta myönsi talousarvioon merkityistä määrärahoista yhden 500 mk:n, yhden 400 mk:n ja yhden 50 mk:n suuruisen opintoapurahan sekä viisi 300 mk:n suuruisia apurahaa. Samoin johtokunta myönsi niille opistolaisille, jotka osallistuivat eri järjestöjen yleissivistäville kesäkursseille, yhteensä kymmenen 90 mk:n suuruisia apurahaa mainituille kursseille osallistumisesta aiheutuneiden menojen peittämiseen. Lisäksi jaettiin opiston johtokunnan käyttöön myönnetyn Renlundin lahjoitusrahaston korkovaroista 250 mk:n suuruisen apuraha.

IX. OPISTON TALOUS
INSTITUTETS EKONOMI

Finances of the institute

Menot ja tulot kalenterivuonna 1967

Utgifter och inkomster kalenderåret 1967

Expenditure and income during the calendar year 1967

<i>Menot • Utgifter • Expenditure</i>	<i>Mk • Marks</i>
Palkat ja palkkiot • Lönor och arvoden • <i>Salaries and other remuneration</i>	546 473
Sosiaaliturva- ja sosiaalivakuutusmaksut • Socialskydds- och socialförsäkrings- avgifter • <i>Social security and child allowance fees</i>	36 888
Huoneistomenot • Lokalutgifter • <i>Expenses for premises</i>	57 394
Kalustomenot • Utgifter för inventarier • <i>Expenses for equipment</i>	15 170
Tarverahat • Expenser • <i>Miscellaneous expenses</i>	32 527
Opetusvälineet ja kirjasto • Undervisningsmateriel och bibliotek • <i>Educational supplies and library</i>	12 827
Opintoapurahat • Stipendier • <i>Scholarships</i>	3 200
Kiinteistöjen hoito • Skötsel av fastigheter • <i>Maintenance of real estate</i>	41 289
Pääomakustannukset • Kapitalkostnader • <i>Capital costs</i>	241 221
Summa • Total	1)986 989
Tulot • Inkomster • Income	
Valtionapu • Statsbidrag • <i>State grant</i>	559 289
Opintomaksut • Elevavgifter • <i>Tuition</i>	52 448
Vuokrat • Hyror • <i>Rents</i>	94 362
Muut tulot • Övriga inkomster • <i>Other income</i>	572
Summa • Total	706 671

¹⁾ Lisäksi käytettiin 8 101 mk yleisiin palkkajärjestelyihin edellisenä vuonna myönnettyjä määrärahoja.

¹⁾ Dessutom användes 8 101 mk som föregående år beviljats för allmänna lönerengleringar.

X. LUETTELO YLEISLUENNOISTA

Luennoitsija	Luennon aihe	Luentojen määrä
<i>Pääöfisto:</i>		
Alanaatu, Ritva, tiedotussiht.	Itä-Afrikka, Suomen portti mustaan maanosaan	2
Brummer-Korvenkontio, Markus, LKT	Eläimistä tarttuvat taudit	2
Dahl, Aarne, tiedotussiht.	TEL ja LEL, -eläkkeet	2
Gylander-Peltola, Sari, LKT	Tartuntataudit ja niiden hoito	2
	Tajuttoman lähimmäisen auttamisesta	2
Hakalehto, Ilkka, FT	Poliittiset ryhmittymät Suomessa	2
	20 vuotta ystävyys- ja avunantosopimusta	2
Hirsijärvi, Eva, LKT	Vanhenemisen fysiologiaa	2
Huuhka, Kosti, YT rehtori	Kohoava kansansivistys	2
	Työkauden avajaisluennot	2
Inkinen, Helvi, HuK	Luonnontunne runoudessa	1
Jotuni, Pertti, DI	Suomalaisia tähtitieteen merkkimiehiä 200 vuoden takaa	2
	Suomalaisia tähtitieteen merkkimiehiä 100 vuoden takaa	2
	Tietokoneet ihmisen palvelijana	2
	Voivatko koneet ajatella	2
Jääskinen, Aune, FL	Taiteilija Ahti Lavosen näyttelyn esittely	1
Kallinen, Yrjö, opetusneuvos	Ihminen itsensä tuhoajana ja vapauttajana	2
Kivimäki, T. O., kouluneuvos	Elämäntaidon ongelmia	2
Kiviranta, Eero, toimittaja	Kävin Bulgarian ja Kaukaasian korkean iän lähteillä	2
Koski, Huoti, FM	100 vuotta Maiju Lassilan syntymästä	1
Krell, Kaljo, toimittaja	Neuvostoliiton radion ja television osuus kansalaiskasvatuksessa	2
Kunnas, Heikki, YK	Itsenäisyyden ajan taloudellisen kehityksen piirteitä	2
Laakkonen, Lea, HuK	Itsenäisyysajatus kustavilaisella ajalla	1
Laiho, Arimo, VTK	Suomen Etelä-Amerikan kaupan kehitys	1
Lehtola, Juhani, tv-toimittaja	Katsauksia maailman tapahtumiin	6
Leikola, Elli, LKT	Vanhouden taudit	2
Liemola, Olli, YM	Länsi-Saksan poliittiset äärimmäisyyspuolueet	1
Lindgren, Leena, tiedotuspääll.	Suomalaiset tekstiilit maailmanmarkkinoilla	1
Martikainen, Erkki, yo.	Puoluelehdistön merkitys	1
Mäkinen-Ollinen, Aune, LL	Sosiaalihuollon kehitys itsenäisyyden aikana	2
Niskanen, Raimo, HuK	Hitlerin vastainen oppositio Saksassa	1
Paavola, E. J., kansanedustaja	Kansakunnan penikkatautia 30-luvulla	1
Posti, Lauri, prof.	Vepsäläiset	1
Rahikainen, Eino S., talouspääll.	Tuntemattoman sotilaan kolmas tuleminen oopperana	2
Rantalainen, Eva, VTM	Suomalaisen kokemuksiä nykypäivän Kongossa	4
Salmela-Järvinen, Martta, liittosiht.	Muistelmia itsenäisyyden alkuvuosilta	2
Soikkanen, Hannu, FT	Suomen sisällissota 1918	2
Tuomioja, Vappu, rva	Hella Vuolijoen Niskavuori-näytelmien taustaa	2
Vuorinne, Sirkka, YM	Vanhän Suomen liittäminen muuhun Suomeen	1
Vuosalo, Leo, prof.	Onko Amerikan poliittinen järjestelmä demokraattinen?	2

Luennoitsija	Luennon aihe	Luentojen määrä
Wuorenrinne, T. I., prof.	Muistikuvia itsenäisyyden ajan alkutaipaleelta	4
	Itsenäisyyden ajatus draaman valossa	2
<i>Itäinen osasto:</i>		
Blomqvist, Harry, ylikomis.	Onko poliisi »pop» Itä-Helsingissä?	1
von Bonsdorff, Göran, prof.	Tarvitsevatko puolueet toisiaan?	1
Huuhka, Kosti, YT rehtori	Aikuiskasvatustyö Suur-Helsingissä	1
Johanson, Lars O., LaL, VT	Onko Helsingissä alueellista itsehallintomahdollisuutta?	1
Liljendahl, Harri, VTM	Metro ja me	1
Malmio, Kai, LKT	Syövän ilmenemismuodot ja vastustaminen ..	1
Pettinen, Kaarlo, DI, VT	Onko Helsingin asuntopolitiikassa virheitä? ..	1
Vuorikari, Veikko, DI	Tarvitaanko Itä-Helsingissä teollisuutta?	1
<i>Lauttasaaren osasto:</i>		
Viro, Voitto, kirkkoherra	Sanan sensuuri	1
<i>Meilahden osasto:</i>		
Holmberg, Kalle, ohjaaja	Shakespearen Rikhard III	1
Hälli, Matti, kirjailija	Omien Oulu-aiheisten teosten tarkastelua	1
Kilpinen, Inkeri, kirjailija	Parjattu näytelmä Herra johtaja	1
Murtomäki, Pauli, kirjailija	Kalle ja Säröt -romaanien tausta	1
Mäkelä, Jukka, kirjailija	Helsinki liekeissä -teoksen synnystä	1
Selja, Sirkka, kirjailija	Omien teosten tarkastelua	1
Turtiainen, Arvo, kirjailija	Nuoruuteni Helsinki	1
Tynni, Aale, kirjailija	Ranskalaisia nykykirjailijoita	1
<i>Pohjoinen osasto:</i>		
Havu, Toini, FM	Juho Koskimaa, aiheetta unohdettu prosaisti	1
	Jätkäkuvaus suomalaisessa kirjallisuudessa ..	1
Heikkilä, Ritva, FM	Arthur Miller näytelmäkirjailijana	1
	Kansallisteatterin kevätohjelmistoa	1
Murtomäki, Pauli, kirjailija	Teokseni Kalle	1
Mäkelä, Jukka, kirjailija	Teoksen Helsinki liekeissä syntyvaiheet	1
Tynni, Aale, kirjailija	Analysointi Mirja Bolgarin teoksesta Rinnakkaiselo	1
Villa, Kyllikki, FM	Niko Kasantzakista ja hänen Zorbas-teokseen	1

XI. SAMMANDRAG

Arbetarinstitutet är en läroanstalt ägd av staden och underställd skolstyrelsens inspektion. Institutet ger mognare ungdom och fullvuxna tillfälle att under sin fritid förbättra sina medborgerliga kunskaper och färdigheter, samt att utveckla sina intressen.

Institutets arbetsår började 18 september 1967 och avslutades 21 maj 1968 samt omfattade 33 veckor med 684 arbetstimmar per vecka. Under tiden 22. 4—21. 5. 1968 pågick verksamheten i begränsad omfattning. Institutet besöktes av sammanlagt 10 232 elever.

Institutets verksamhetsorganisation omfattade ett huvudinstitut jämte fyra filialavdelningar samt en mellanskoleavdelning. Huvudinstitutet arbetade i institutsbyggnaden vid Helsingegatan 26 och delvis även i Aleksis Kivi -skolan. Östra filialens verksamhet var förlagd till Hertonäs, Porovikens, Botby gårds och Botby folkskolor, Drumsöfilialen arbetade i Smedjevikens folkskola och Mejlansfilialen i Mejlans folkskola. Verksamheten vid Norra filialen ägde rum i Månsas och Äggelby folkskolor samt i Baggböle medborgarskola. Mellanskoleavdelningen arbetade i Aleksis Kivi -skolan. Institutets sommarverksamhet var förlagd till sommarvillan på Tarvo holme i Munksnäs.

Undervisningsformerna var allmänna föreläsningar och gruppundervisning. Allmänna föreläsningar hölls onsdagar och fredagar i institutsbyggnaden, varvid aktuella frågor inom konst, vetenskap och samhällsliv behandlades. Föreläsningarna var öppna för alla.

Gruppundervisning gavs i föreläsningkurser, egentliga föreläsningcirkel och studiecirkel. Föreläsningkurserna var tvååriga och avsedda för elever, vilka önskade få en djupare inblick i berörda ämnen. Övriga föreläsningcirkel var av-

sedda för alla som var intresserade av respektive ämne och undervisningen skedde huvudsakligen i form av föreläsningar. I studiecirkelarna var antalet elever begränsat och kurserna i många ämnen fleråriga, vilket förutsatte fortgående regelbundna studier. Huvudinstitutet hade sammanlagt 225 studiegrupper vid föreläsnings- och studiecirkelarna, Östra filialen 23, Drumsöfilialen 17, Mejlansfilialen 36 och Norra filialen 29 grupper. I huvudinstitutet jämte filialer samlades sålunda allt som allt 330 studiegrupper per vecka.

Institutets bibliotek och läsesal stod till elevernas och lärarnas förfogande. Biblioteket omfattade sammanlagt 13 076 band.

För verksamheten inom kamratkretsen svarade Elevförbundet, till vilket hörde alla vid institutet inskrivna elever. Dess styrelse och olika kommittéer arrangerade för eleverna gemensamma sammankomster, utfärder, teaterbesök och soaréer. Vid institutet verkade dessutom ett representantskap för studiecirkelarna med en invald representant från varje cirkel.

Studiecirkelarnas representantskap dryftade undervisningsprogrammet samt andra frågor i samband med studierna och inkom med förslag, iordningställde institutets officiella sammankomster och arrangerade soaréer. Studiecirkelarna utsåg dessutom en egen kommitté som i samarbete med lärarna skötte cirkelns interna angelägenheter.

Institutets studieprov hölls redogörelseåret den 6—7 april. Proven omfattade bl.a. dikter, noveller, kåserier, essäer, teckningar, akvareller, oljemålningar, grafiska arbeten, skulpturer, textningsarbeten, fotografier, paneldiskussioner, referat, tal, recitationer samt solosång för herrar och damer. Studieproven bedömdes av ett råd som bestod av

två sakkunniga inom ettvarit område samt en elev.

Alla vid institutet inskrivna elever måste inlösa ett studiekort, vilket berättigade dem att följa med föreläsningarna samt undervisningen i de cirklar, där tilläggsavgift inte uppbars. Inskrivningsavgiften var under arbetsåret 3 mark. Härtill kom en studieavgift om likaså 3 mark för deltagande i särskilt nämnda cirklar. För eleverna i mellanskolecirklarna var studieavgiften 30 mark per år.

För att stödja mindre bemedlade och begåvade elevers fortsatta studier, beviljade

institutets direktion ur anslag som antecknats i budgeten ett studiestipendium om 500 mark, ett om 400 mark, fem om 300 mark och ett om 50 mark. Dessutom beviljades tio studiestipendier om 70 mark åt institutselever för deltagande i olika allmänbildande sommarkurser.

Finska arbetarinstitutets utgifter för år 1967 uppgick till 995 090 mark, varav det uträknade statsunderstödet utgjorde 559 289 mark.

Statistiska uppgifter om institutets verksamhet framgår av tabblåerna på sidorna 206, 207, 220—222 och 228 i den finska texten.

XII. SUMMARY

The Workers' Institute is an educational establishment owned by the City and subject to inspection by the National Board of Schools. It offers more mature young people and adults an opportunity to further in their free time the knowledge and skills necessary to the citizen, and to develop their hobbies.

The academic year began on September 18th 1967 and ended on May 21st 1968. It was 33 weeks long, with 684 working hours a week. Between April 22nd and May 21st 1968, a limited curriculum was in force. 10 232 students were registered.

The Institute's operational organization comprised the main institute and four subsidiary sections as well as a junior secondary school section. The main institute operated in the Institute building at Helsinginkatu 26 and also to some extent at the Aleksis Kivi Elementary School. The Eastern section worked at the Herttoniemi Porolahti, Puotila and Vartiokylä Elementary Schools. The Lauttasaari section worked at Pajalahti Elementary School. The Meilahti section worked in Meilahti Elementary School. The activity of the Northern section took place in the Maunula and Oulunkylä Elementary Schools as well as in the Pakila Civic School. The junior secondary school section operated in the Aleksis Kivi school. Summer activities were carried out at the summer home at Tarvo, Munkkiniemi.

Teaching took the form of public lectures and group instruction. Public lectures were given in the Institute building on Wednesdays and Fridays. They dealt with topics of current interest in the arts, science and society. The lectures were open to all.

Group instruction was divided into lecture courses and ordinary lecture circles together

with study circles. The lecture courses were 2-year courses intended for students who wanted a more thorough knowledge of the subjects taught. The other lecture circles were for anyone interested in the subject and the main form of teaching was lectures. The number of students in the study circles was limited and there were courses lasting several years in many subjects, involving continued regular study. There were 225 lecture and study groups at the main institute, 23 in the Eastern section, 17 in the Lauttasaari section, 36 in the Meilahti section and 29 in the Northern section. There was thus a total of 330 study groups a week at the main institute and the subsidiary sections.

The Institute library and reading room were at the disposal of students and teachers. The library had a total of 13 076 volumes.

Student activities at the Institute were handled by the Student Association to which all students registered at the Institute belonged. Its Board and various committees arranged joint functions, excursions, theatre visits and social evenings for the students. The Institute also had a Study Circle Representative Council, to which each study circle elected a representative.

The representative Council dealt with the curriculum and other questions concerning studies, made suggestions concerning them, arranged the Institute's official functions and organized social evenings. The study circles also elected their own committees to deal with the circles' internal affairs together with the teachers.

The Institute held its demonstrations of proficiency in the year under review on April 6th and 7th. Entries covered many fields: poems, short stories, light articles,

study projects, sketching, water colours, oil painting, graphic work, sculpture, hand printing, photography, panel debates, reports, speeches, elocution and men's and women's solo singing. The entries were judged by a panel of two experts in each field and one Institute member.

All those registering at the Institute had to buy a study card, which entitled them to attend lectures and study in the circles for which no extra charge was made. The registration fee for the year was 3 Fmk, with an additional study fee of 3 Fmk for a number of circles. Students in the junior secondary school circles paid a study fee of 30 Fmk for the year.

The Board of the Institute awarded grants from the budget to subsidize the follow-up studies of gifted students of limited means. There was one grant of 500 Fmk, one of 400, five of 300 and one of 50 Fmk. Ten study grants of 70 Fmk were also awarded to enable students to take part in various summer courses of general interest.

The Finnish Workers' Institute expenditure for 1967 was 995 090 Fmk; of this sum, State aid amounted to 559 289 Fmk.

Statistical data on the Institute's activities are given on pp. 206, 207, 220—222 and 228 of the Finnish text.

SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

FINSKA ARBETARINSTITUTET

FINNISH WORKERS' INSTITUTE

Lukuvuosi · Läsåret · School year

1968/69

I. JOHTOKUNTA, OPETTAJISTO JA MUU HENKILÖKUNTA

DIREKTION, LÄRARKÅR OCH ÖVRIG PERSONAL

School board, teaching staff and other personnel

Johtokunnan kokoonpano oli syysluku-kaudella sama kuin edellisenä lukuvuonna. Kevätlukukauden alusta kuuluivat johtokuntaan seuraavat kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi valitsemat jäsenet: puheenjohtajana rehtori Kerttu Vainikainen, varapuheenjohtajana toimittaja E. J. Paavola sekä jäsenenä fil.tri Kauko Joustela, opinto-ohjaaja Kalle Kuittinen, yhteiskuntat.lis. Matti Kailari, lehtori Rafael Kontula, merkon. Leo Mäkinen, jaostosiht. Seppo Patrikainen ja ylikonst. Jaakko Santanen. Opiston rehtori Kosti Huuhka kuului itseoikeutettuna jäsenenä johtokuntaan ja apul.rehtori Mikko Järvenranta hoiti sihteerin tehtäviä. Toimitusjoht. Erkki Hara oli johtokunnassa kaupunginhallituksen edustajana.

Johtokunnan toimintakertomus ilmestyy julkaisussa Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Opettajisto. Opiston rehtori yhteiskuntat.tri Kosti Huuhka oli kertomusvuoden virkavapaana sijaisenaan apulaisrehtori ja vakinaisen opettaja valtiot.kand. Mikko Järvenranta. Vakinaisen opettajan viransijaisuutta hoiti yhteiskuntat.kand. Vieno Törmäkangas. Sivuostosten työsopimussuhteisina johtajina ja opettajina toimivat: Itäisessä osastossa valtiot.maist. Anna Marja Kiesvaara, Lauttasaaren osastossa fil.kand. Tuula Honko, Meilahden osastossa yhteiskuntat.maist. Irja Sormunen, Pohjoisessa osastossa yhteiskuntat.maist. Kerttu Kirves ja Keski-kouluosastossa fil.maist. Huoti Koski. Kertomusvuonna oli koko lukuvuodeksi tai lyhyemmäksi ajaksi palkattuja tuntiopettajia yhteensä 213 sekä lisäksi joukko opinto-ohjelmaan merkittyjä luennoitsijoita.

Muu henkilökunta. Opiston taloudenhoitajana oli merkon. Martti Kaasinen, opinto-

neuvojana yhteiskuntat.maist. Elvi Kahala, toimistonhoitajana Kaisu Karuvuori ja toimistoapulaisena Aili Kuosmanen. Työsopi-

mussuhteessa olevia vahtimestareita, vaatevartijoita, siivoojia ym. oli kertomusvuonna kuukausipalkkaisia 12 ja tuntipalkkaisia 25.

II. HUONEISTOT

LOKALER

Premises

Omassa talossaan, Helsinginkatu 26:ssa opistolla oli edelleen käytettävänä 14 opintohuonetta, 2 luentosalia, juhlasali ja näyttämö sekä lukuisia muita opetuksessa tarvittavia huoneita¹⁾. Pääopiston käyttöön vuokrattiin myös Aleksis Kiven kansakoulun voimistelusalia.

Munkkiniemen Tarvossa sijaitsevassa kesäkodissa oli I rakennuksessa luento- ja ravintolasali sekä keittiö, tarjoilutilat ja kerho-huone. II rakennuksessa oli kuusi pientä

huonetta ja kaksi keittiötä. Lisäksi oli pieni saunarakennus.

Opiston sivuosastoille oli vuokrattu tarvittavat tilat määrätunneiksi viikossa seuraavasti: Itäiselle osastolle Myllypuron, Porolahden ja Puotilan kansakoulusta, Lauttasaaren osastolle Pajalahden kansakoulusta, Meilahden osastolle Meilahden kansakoulusta, Pohjoiselle osastolle Maunulan ja Oulunkylän kansakoulusta sekä Pakilan kansalaiskoulusta. Keskikouluosasto toimi Aleksis Kiven kansakoulussa.

III. TYÖKAUDEN PITUUS JA OPETUSSUUNNITELMA LÄSÅR OCH LÄROPLAN

School year and curriculum

Kertomusvuonna opiston syyslukukausi alkoi 16. 9. ja päättyi 8. 12. Kevätlukukausi alkoi 7. 1. ja päättyi 23. 5. Työkausi kesti 32 viikkoa, ja viikon työjärjestys käsitti 754 työtuntia. Opiston toiminta oli supistettua huhtikuun

20. ja toukokuun 23. pn välisenä aikana.

Johtokunnan ennen työkauden alkua hyväksymän opetussuunnitelman kouluhallitus vahvisti 25. 10. ja siihen lisäykset 31. 1. ja 21. 3.

IV. OPISKELIJAT ELEVER

Students

Opistoon kirjoittautuneita oli kertomusvuonna yhteensä 11 889. Heidän jakautuminsensa pääopiston ja sivuosastojen sekä suku-

puolen, iän, syntymäpaikan, koulusivistyksen, ammatin ja opistovuosien mukaan ilmenee seuraavasta asetelmasta.

¹⁾ Huoneistojen tarkempi selostus ilmenee lukuvuoden 1967/68 kertomuksesta.

Osasto • Avdelning • Section	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Summa Total	%
Pääopisto • Huvudinstitutet • <i>Main institute</i>	2 245	6 389	8 634	72.7
Keskikouluosasto • Mellanskolefilialen • <i>Junior secondary school section</i>	51	96	147	1.2
Itäinen osasto • Östra filialen • <i>Eastern section</i>	192	514	706	5.9
Lauttasaaren osasto • Drumsö filialen • <i>Lauttasaari section</i>	138	507	645	5.4
Meilahden osasto • Mejlans filialen • <i>Meilahti section</i>	157	947	1 104	9.3
Pohjoinen osasto • Norra filialen • <i>Northern section</i>	161	492	653	5.5
Ikä • Ålder • Age				
16—17 vuotta • år • <i>years</i>	147	607	754	6.3
18—20 » » »	173	1 264	1 437	12.1
21—29 » » »	1 216	2 963	4 179	35.1
30—49 » » »	1 060	2 775	3 835	32.3
50—64 » » »	250	961	1 211	10.2
65— » » »	98	375	473	4.0
Syntymäpaikka • Födelseort • <i>Place of birth</i>				
Helsinki • Helsingfors	987	2 605	3 592	30.2
Muu paikkakunta • Annan ort • <i>Elsewhere</i>	1 957	6 340	8 297	69.8
Koulusivistys • Skolbildning • <i>School education</i>				
Kansakoulu käymättä • Ingen folkskola • <i>No elementary schooling</i>	—	3	3	0.0
Kansakoulu, osittain • Folkskola, delvis • <i>Partial elementary schooling</i>	37	95	132	1.1
Kansakoulu, täydellinen • Folkskola, fullständig • <i>Complete elementary schooling</i>	958	2 779	3 737	31.4
Ammattikoulu • Yrkeskola • <i>Vocational school</i>	500	570	1 070	9.0
Teknillinen oppilaitos • Tekniskt läroverk • <i>Technical school</i>	303	3	306	2.6
Kauppaoppilaitos • Handelsläroverk • <i>Commercial school</i>	261	937	1 198	10.1
Muu oppilaitos • Annat läroverk • <i>Other school</i>	46	612	658	5.5
Kansanopisto • Folkhögskola • <i>Folk high school</i>	10	167	177	1.5
Oppikoulua I—IV lk. • Läroverk I—IV kl. • <i>Secondary school I—IV cl.</i>	168	567	735	6.2
Oppikoulua V—VII lk. • Läroverk V—VII kl. • <i>Secondary school V—VII cl.</i>	326	1 850	2 176	18.3
Ylioppilastutkinto • Studentexamen • <i>Matriculation examination</i>	196	1 003	1 199	10.1
Akateeminen loppututkinto • Akademisk examen • <i>University degree</i>	139	359	498	4.2
Ammatti • Yrkesgrupp • <i>Profession</i>				
Ruumiillisen työn tekijöitä • Kroppsarbetare • <i>Blue collar workers</i>	1 099	1 018	2 117	17.8
Liikealalla ja työn johdossa olevia • Inom affärlivet verk-				

Ammatti · Yrkesgrupp · Profession	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Summa Total	%
samma och arbetsledare · <i>Persons working in business and foremen</i>	906	3 927	4 833	40.7
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia · Tjänstemän och idkare av fria yrken · <i>Officials, professionals etc.</i>	493	1 633	2 126	17.9
Kotitehtävissä olevia · Personer, vilka utför arbete i hemmen · <i>Persons in domestic occupations</i>	—	1 358	1 358	11.4
Muita: opiskelijat, sotilaat ym. · Övriga: studerande, soldater m.fl. · <i>Others: students, soldiers etc.</i>	446	1 009	1 455	12.2
Opistovuosi · Studieår · Year at the institute				
I vuosi · år · year	1 760	5 195	6 955	58.5
II » » »	565	1 717	2 282	19.2
III » » »	209	723	932	7.9
IV » » »	71	361	432	3.6
V » » »	96	241	337	2.8
VI— » » »	243	708	951	8.0
Opistolaisia kaikkiaan · Samtliga elever Total of students	2 944	8 945	11 889	100.0

V. OPETUS UNDERVISNING

Instruction

1. Yleisluennot

Allmänna föredrag

Public lectures

Yleisluentoja voivat tulla ilmoittautumatta kuuntelemaan opistolaisten lisäksi myös opiston ulkopuolelta kaikki aiheesta kiinnostuneet.

Yleisluennot pidettiin opiston Viipurin-salissa keskiviikkoisin ja perjantaisin, jolloin oli kerrallaan kaksi 45 min kestävää, yleensä ajankohtaisia kysymyksiä koskevaa yleisluentoa. Kussakin sivuosastossa pidettiin myös joukko yleisluentoja.

Kokeilumielessä järjestettiin perjantai-ilan yleisluentojen tilalle Viikonlopun virikkeeksi -niminen tilaisuuksien sarja. Tällöin

pidettiin esitelmiä ja alustettiin kysymyksiä, joita koskevaan keskusteluun kuulijatkin osallistuivat. Lisäksi esitettiin lyhytelokuvia ja keskusteltiin opiston vs. rehtorin johdolla kysymyksistä. Myös Opistolaisyhdistyksen johtokunta oli opistolaisten tentittävänä.

Opiston rehtorin lukukausien alussa pitämien avajaisesitysten lisäksi pidettiin kertomusvuonna yhteensä 90 yleisluentoa, joiden aiheet ja luennoitsijat mainitaan sivuilla 256—257.

2. Luentokurssit ja -piirit
Föreläsningkurser och -cirklar
Lecture courses and circles

Luentokurssit on tarkoitettu sellaisille opiskelijoille, jotka haluavat syvällisesti perehtyä opetettaviin aineisiin. Kurssit ovat kaksivuotisia, ja opiskelijat hyväksytään niille hakemusten perusteella. Toisen vuosikurssin suorittaneille voidaan lisäksi järjestää seminaariharjoituksia.

Luentopiireihin voivat liittyä kaikki piirien aiheista kiinnostuneet opistolaiset. Luentojen lisäksi piirien ohjelmaan sisältyy keskustelua sekä opiskelijain omatoimisuuteen perustuvaa työskentelyä.

Kertomusvuonna järjestettiin opistossa seuraavat luentokurssit ja -piirit:

L u e n t o k u r s s i t

Filosofia. Luennoitiin filosofian peruskysymyksistä, semantiikasta, tieto-opista ym. Kurssi oli jatkoa ja täydennystä edellisen vuoden filosofian luentokurssille.

Sosiaalipolitiikka. Aluksi tarkasteltiin sosiaalipolitiikkaa yhteiskuntapolitiikan osana. Lyhyehkön kansainvälisen sosiaalipolitiikan katsauksen jälkeen perehdyttiin Suomalaisen yhteiskunnan sosiaalipolitiikka -nimisen Wariuksen oppikirjan jaottelua noudattaen suomalaisen sosiaalipolitiikkaan ja edettiin sosiaalihuoltoon saakka.

Sosiologian seminaari. Luennoilla käsiteltiin yhteiskuntaluokkia, työelämää, uskontoja sekä poikkeavaa käyttäytymistä.

L u e n t o p i i r i t

Kuvataide. Piirissä luennoitiin kuvataiteen erikoiskysymyksistä ja opiskelijoille järjestettiin taidenäyttelyissä käyntejä.

Yhteistyön maailma. Tutustuttiin Yhdistyneisiin Kansakuntiin ja sen erityisjärjes-

töihin sekä eri maiden kulttuureihin. Piirissä vieraili useita ulkomaisia esitelmöitsijöitä.

Merenkulkuoppi. I vuosikurssin luennot sisälsivät maantieteellistä merenkulkuoppia, meriteiden säännöt ja niihin liittyvät sisävesisäännöt sekä kohtia yleisestä merilainsäädännöstä.

II vuosikurssiin kuuluivat tähtitieteen perusteet, aikalajit ja tähtitieteelliset vuosikirjat, sekstantti ja korkeuskorjaukset sekä korkeuden laskeminen ja tähtitieteellinen paikanmääritys.

Psykologia. Syyslukukauden aikana perehdyttiin psykologian yleisiin lainalaisuuksiin, kuten käyttäytymisen fysiologiseen perustaan, havaintoihin, oppimisen ja muistin psykologiaan sekä älykkyyteen ja lahjakkuuden rakenteeseen. Kevätlukukauden luennot koskivat persoonallisuuspsykologiaa, luonteenpiirteitä ja niiden kehittymistä, työpsykologiaa, huumausaineiden käyttöä, poikkeavaa käyttäytymistä ja mielenterveyttä.

Helsinki-piiri (kotiseutututkimus). Luennoitiin Helsingin seudun geologisesta kehityksestä sekä asutuksesta ja kaupungin kehityksestä 1550-luvulta nykypäiviin. Lisäksi selvitettiin Helsingin asemaa maan pääkaupunkina. Luentoja havainnollistivat filmi- ja kuvaesitykset.

Oikeustieteen käytännöllinen kurssi. Luennoilla selvitettiin seuraavia asioita: perunkirjoitus, perinnönjako, avioehto, velkakirja, kiinteistökauppa, kiinnitys ja takaus. Lisäksi harjoiteltiin niihin liittyvien asiakirjojen laatimista. Tuomioistuimiin sekä muihin oikeudellisiin ja hallinnollisiin laitoksiin tehtiin opintoretkeä.

Siviilioikeus. Luennoilla perehdyttiin eri-

tyisesti varallisuusoikeuteen ja käsiteltiin supistettuna suunnilleen siviilioikeuden approbatur-kurssin varallisuusoikeudelliset osat.

Kirjallisuus. Luennoissa käsiteltiin nykykirjallisuutta ja uusimman tutkimuksen ajankohtaistamia varhaisempia kirjailijoita, resignaatiosta revolutioon -linjan havainnointia kuluvan vuosisadan kirjallisuudessamme, suomalaista luonnetta kuvaavia teoksia psykologisen tutkimuksen valossa, historiallista romaania sekä uusimman proosan analyysejä yhteiskuntatieteilijäin näkökulmasta. Piirissä vierailivat prof. T. I. Wuorenrinne, näyttelijä Heimo Lepistö sekä kirjailijat Tyyni Tuulio, Yrjö Kokko, Tuure Vierros ja Marja-Leena Mikkola.

Työnjohto. I vuosikurssilla käytiin läpi työnjohto-opin perusteet ja sovellettiin niitä käytäntöön.

II vuosikurssilla selvitettiin käytännön liikkeenjohtoa ja sen soveltamista sekä pidettiin harjoituksia.

III vuosikurssilla olivat pohdinnan kohteena johtamistaidon eriaisteiset pulmat.

Aikuiskasvatus. Syyslukukaudella tutustuttiin aikuisopetuksen järjestelmään sekä kansalais- ja työväenopistojen toimintamuotoon ja hallintoon. Kevätlukukaudella käsiteltiin aikuisopetuksen menetelmiä ja selvitettiin luennon, kyselyn ja kotitehtävien merkitystä aikuisopetuksessa sekä moniaineksisen ryhmän opetusta, opetuksen havainnollistamista, taulun käyttöä, opiston opetussuunnitelman laatimista, uusien opettajien hankkimista sekä julkista esiintymistä harrastusten vahvistajana.

Keskustelupiiri. Vierailevat luennoitsijat ja piirin jäsenet pitivät keskustelun pohjaksi seuraavat alustusesitelmät: Laitoshoitoa vai kotihoitoa kehitysvammaisille?; Katselenko oikein televisiota?; Lehtityöstä ja kirjoittamisen vaikeudesta?; Kansaneläke — mitä me maksamme ja mitä me saamme?; Kyselevä

ihminen; Onko meillä huumausaineongelmaa?; Välähdyksiä työväenopiston 50-vuotistaipaleelta; Työväenopisto taloudenhoitajan näkökulmasta; Sokea nyky-yhteiskunnassa; Hyvä kunto — virkeä mieli; Pakkoauttajiako?; Lomailutavoista; Olemmeko taikauskoisia?; Alkoholismi ja AA-liike; Yksinäisyysongelmia; Äänikuvamatka Hampuriin, Wieniin ja Budapestiin; Koulukodista yhteiskuntaan; Miten kirja syntyy?; Miksi riitelemme?; Terveempään ruokatalouteen; Onko Suomessa rotusyrjintää?; Aviopuolison valinta ja aviokumppanuus; Nainen poliisina; Veden ja ilman saastumisesta; Tietoa vai viihdettä työväenopistosta?.

Ohjelmoinnin perusteet. Pehdyttiin ohjelmoinnin logiikkaperusteisiin ja tehtiin harjoituksia eri tyyppiesimerkeistä.

ATK:n peruskurssi. Kurssilla käytiin läpi kolmannen polven tietokoneiden rakenne ja toimintaperiaate sekä selvitettiin ATK-henkilökunnan työnjako, systeemis suunnittelun alkeita, varmuutta ATK-systeemissä ja erilaisia sovellutusaloja.

Fortran-kurssi. Opetettiin Fortran-ohjelmointikielen perusteet ja annettiin harjoituksia erityyppisistä esimerkeistä. Lisäksi pidettiin tietokonedemonstraatio Postisäästöpankin tietokonekeskuksessa.

Suomalainen yhteiskunta. Syyslukukaudella selvitettiin elinkeinoelämää, yhteiskunnallisia kerrostumia, urbanisoitumista, elintasoa, vapaa-aikaa, perhettä, uskontoa ja kirkkoa, järjestöelämää sekä sosiaalipolitiikkaa muuttuvassa suomalaisessa yhteiskunnassa. Kevätlukukaudella käsiteltiin taloudellista toimintaa, tuotantoa ja kulutusta, työvoimaa, pääomaa, raha- ja luottolaitoksia, julkista taloutta sekä ulkomaankauppaa ja Suomen asemaa maailmantaloudessa.

Musiikin mestareita. Tutustuttiin klassisen musiikin huomattavimpien säveltäjien useihin pääteoksiin äänilevyjä kuuntelemalla.

Erityistä huomiota kiinnitettiin barokkimusiikin säveltäjiin Bachiin, Vivaldiin ja Albinoniin sekä heidän orkesteri- ja soolosoitinkonserttoihinsa. Lisäksi syvennyttiin Beethovenin, Schubertin ja Schumanin eräisiin sinfonioihin, soolokonserttoihin ja lie-
deihin sekä Mozartin monipuoliseen tuotantoon, erityisesti oopperoihin. Muista oopperasäveltäjistä tutustuttiin mm. Verdiin ja Pucciniin. Huomiota kiinnitettiin myös nykyajan huomattavimpiin esiintyviin musiikkitaitelijoihin sekä eräisiin vanhoihin soolo-soittimiin kuten kitaraan, luuttuun ja cembaloon.

Modernin runon studio. Kurssiin kuului kirjallisuushistoriallinen yleiskatsaus modernismin kehityksen syistä, Suomen 50- ja 60-luvun lyriikkaa sekä absurdin teatterin ja eepisen teatterin maailmankatsomuksellista vertailua. Piirissä vierailivat kirjailijat Veikko Polameri ja Ari Koskinen.

Mitä elämä on? Luennoitiin luonnon toiminnasta, elämän synnystä ja kehityksestä, ihmisen alkuperästä ja kehityksestä, periytymisestä, DNA-informaatiosta sekä luonnon saastumisesta.

Esineemme ja ympäristömme. Pohdittiin tuote- ja ympäristösuunnittelun kysymyksiä kuluttajan kannalta. Pidettiin alustusesitelmää, joiden pohjalta keskusteltiin, sekä tehtiin opintoretkeä.

Sosiaalipsykologia. Luennoilla selvitettiin

joukon käyttäytymistä, ihmisten välistä vuorovaikutusta, kommunikaatiota, työ- ja perhe-elämää sekä kasvatusta.

Teatteritieto. Luennoilla tarkasteltiin hel-sinkiläisteattereiden ensi-iltoja, oopperan ohjelmistoa, Ylioppilasteatterin toimintaa, näyttelijäkoulutusta, televisio- ja radioteatteria, ulkomaisia teatteritapahtumia ja suomalaisen teatterin 100-vuotista historiaa. Lisäksi esitettiin teatteria käsitteleviä lyhytelokuvia. Piiriläisille järjestettiin lukuisia teatterikäyntejä mm. vierailu Tampereen teatteriin, joka esitti Hochhutin Sotilaat. Luennoitsijoina toimivat teatterinjohtajat Matti Aro ja Eija-Elina Bergholm, professorit Arvi Kivimaa ja T. I. Wuorenrinne, näyttelijät Kristiina Halkola, Esko Mattila ja Vilho Siivola, fil.maisterit Ritva Heikkilä, Ritva Laatto ja Outi Nyytäjä, ohjaaja Kalle Holmberg, talouspäällikkö Eino S. Rahikainen, fil.tri Timo Tiusanen sekä ohjaaja Vladimir Dudin Neuvostoliitosta.

Kokoustekniikka. Opiston rehtori piti kevätlukukaudella n. kuukauden kestävän kokoustekniikan peruskurssin.

Uuden matematiikan opetuksen peruskurssi. Kevätlukukaudella järjestettiin kansakoulunopettajille tarkoitettu uuden matematiikan opetuksen peruskurssi, jonka ohjelma noudatti kouluhallituksen antamia ohjeita. Kurssiin sisältyi 15 tuntia luentoja ja 15 tuntia käytännön harjoituksia.

3. Opintopiirit

Studiecirklar

Study circles

Opintopiirit ovat säännöllisesti kokoontuvia opintoryhmiä, joiden opiskelijamäärä on rajoitettu. Useissa aineissa on monivuotisia kursseja, jotka edellyttävät jatkuvaa, järjestelmällistä opiskelua.

Kertomusvuonna olivat toiminnassa opistotalossa seuraavat opintopiirit:

K a s v a t u s j a e l ä m ä n t a i t o

Kotiapulaispiiri. Teoreettinen opetus kä-

sitti luentoja seuraavista aiheista: kotitaloustieto, kodin ihmissuhteet, kehityspsykologia, lasten ja vanhusten hoito, kodin sairaanhoidotietouden perusteet, terveydenhoito, tapaturmien torjunta, ravinto-opin alkeet, yhteiskuntaoppi ja taloustieto sekä kotiapulaislainsäädäntö ja sosiaaliturvakysymykset. Luennoitsijoina oli useita alojen asiantuntijoita. Kotitalouslautakunta järjesti käytännön opetusta ja harjoitusta, mihin kuului ruoanvalmistusta ja leipomista sekä kodinhoidon teoriaa ja käytäntöä.

Vanhuusiän kynnyksellä. Piirissä selvitetiin vanhenemiseen liittyviä sosiaalisia, terveydellisiä ja psykologisia ongelmia, eläketurvaa ja sillä alalla tapahtunutta kehitystä sekä eläkeläisten järjestäytymistä ja heidän hyväkseen toimivia järjestöjä.

Kansalaiskoulupiiri oli tarkoitettu niille, jotka eivät ole suorittaneet kansakoulun päästökirjaan oikeuttavaa tutkintoa, mutta osanottajia ei ilmaantunut tarpeeksi.

Nuorten klubi. Pidettiin alustusesitelmiä ja keskusteltiin mm. seuraavista asioista: käyttäytyminen, ihon- ja terveydenhoito, terveet elämäntavat, pukeutuminen, väestönsuojelu, osallistuminen yhteiskunnallisiin kysymyksiin, avioliittolaki, UNESCO:n toiminta ja mitä on olla pop-laulaja. Lisäksi pidettiin musiikki-, nyyttikesti- ja vierailuiltoja sekä käytiin tutustumassa eduskuntaan ja televisioon.

Luku- ja kirjoitustaitokurssi oli tarkoitettu luku- ja kirjoitustaidottomille mustalaisille, mutta osanottajia ei ollut tarpeeksi.

Äidinkieli

Äidinkielen kielioppi. Piiriin kuului kolmen eri vaikeusasteen vuosikurssia, joilla käytettiin oppikirjaa Kettunen—Vaula, Suomen kielioppi. Opiskelijat saivat runsaasti kotitehtäviä sekä oikeakielisyyss- ja oikeinkirjoitusohjeita.

Äidinkielen kertausta vieraiden kielten opiskelijoille. Vertailtiin suomen kielen äänne-, sana-, muoto- ja lauseoppia vieraiden kielten vastaavuuksiin käyttäen oppikirjaa Huoti Koski, Käytännön kielentaito.

Kynäilijäinpiiri. Ohjaajan pitämien luentojen lisäksi oli piiriläisten kirjoittamien runojen, novellien, kertomusten, pakinoiden, esseiden, näytelmien ja kuunnelmien yhteistä arviointia. Kirjallisessa illassa esitettiin näitä tuotteita, jotka julkaistiin myös monisteina. Opetuksessa käytettiin Unto Kupiaisen oppikirjaa Lyhyt runousoppi.

Matematiikka ja tekniikka

Algebra. Piirissä oli kolmen eri vaikeusasteen vuosikurssia, joilla käytettiin oppikirjoina K. Väisälän Algebran oppi- ja esimerkkikirjan I ja II osaa. Kolmannen vuosikurssin ryhmä lopetettiin 4. 2.

Aritmetiikka. Piirissä oli kaksi vuosikurssia. Oppikirjat olivat: Kuuskoski, Laskennon harjoitus- ja koekirja 1. ja 2. osa sekä Kallio—Heinänen—Kallio, Matematiikan esimerkkikirja I. Toisen vuosikurssin ryhmä lopetettiin 19. 2.

Geometria. Piiriin kuului kaksi vuosikurssia, joilla käytettiin K. Väisälän oppikirjaa Geometria. Toisen vuosikurssin ryhmä lopetettiin 31. 10.

Teknillinen matematiikka. Opetuksessa käytettiin seuraavia oppikirjoja: Väinö Kinnunen, Ammattikoulun laskento; Aulis Eskola — T. H. Schoultz, Valmennuskirja teknillisiin oppilaitoksiin pyrkijöille ja Teknillisiin kouluihin ja opistoihin pyrkijän opas 1968. Opiskelijat harjoittelivat teknillisten oppilaitosten aikaisempien pääsyttutkintojen laskuja, joista pidettiin viidet kokeet. Suomen kielen pääsykoetta varten pidettiin myös kokeet.

Toimistoala

Kirjanpito. Piirissä oli kaksi eri vuosikurssia. Seuraavia oppikirjoja käytettiin eri ryhmissä: Virtaneva, Kirjanpito; Linnakunnas—Toivonen, Kirjanpidon opas; Luhtala, Kirjanpitoa oppimaan; Peltonen—Lehtola, Kirjanpito sekä samojen tekijöiden Kirjanpidon harjoitustehtäviä. Osa toisen vuosikurssin opiskelijoista suoritti työkauden lopussa opinnäytteen alkuperäisen amerikkalaisen kirjanpituomuodon tilinpäätöksen teossa.

Pikakirjoitus. Piirissä oli neljä eri vuosikurssia. Oppikirjat olivat: K. Kallioniemi, Pikakirjoituksen alkeet; L. Kallioniemi, Pikakirjoitusoppilas; Kaila—Räty, Opi lyhentämään ja Lyhenneluettelo. Toiselta vuosikurssilta alkoivat nopeusharjoitukset ja neljännen kurssin opiskelijat osallistuivat Suomen Pikakirjoittajayhdistyksen järjestämiin nopeuskilpailuihin.

Konekirjoitus. Piirissä oli kaksi vuosikurssia, ja opetuksessa käytettiin oppikirjoja Tanninen—Pöntys, Konekirjoituksen opas ja Konekirjoituksen jatko-opas.

Vieraat kielet

Esperanto. Opetuksessa käytettiin Setälän oppikirjaa Valtatie kielitaitoon.

Sokein esperantokurssilla oppikirjat olivat: pistekirjoituksella painettu V. Setälän kirja Esperanto Kurso ja ääninauhalle luettu J. Baghyn kirja Verda Koro.

Englannin kieli. Opetus oli hyvin moniasteista ja -muotoista. Siihen kuului viiden eri vaikeusasteen vuosikurssit, kaksi eriasteista kertauskurssia, The English Club -nimiset keskusteluryhmät, Cambridgen kielitutkinnon valmennuskurssi, sokeiden englannin kielen alkeis- ja jatkokurssi sekä 12-osainen kielikurssi English by Film.

Opetuksessa käytettiin eri ryhmissä mm. seuraavia oppikirjoja: Järvi—Saramies, Come

along; Sohlberg, English with Bob sekä More English with Bob; Tiusanen—Nieminen, Uusi englannin harjoituskirja; Rönkä, Exercises of today; Nuotio, Let's Translate sekä monessa ryhmässä lisäksi englanninkielisiä romaaneja. Toisella kertauskurssilla käytettiin Vuoreheimon kirjaa This is English ja toisella harjoiteltiin Miettisen kokoamia englannin kielen ylioppilaskirjoituksia. Sokeiden kurseilla käytettiin Sohlbergin em. oppikirjoja.

Espanjan kieli. Opetusta annettiin kahdella vuosikurssilla Marcelino -nimisen oppikirjan I ja II osan mukaan.

Italian kieli. Piiriin yhdellä vuosikurssilla käytettiin oppikirjaa Benedict, Italiano, libro primo.

Ranskan kieli. Opetusta annettiin neljällä eri vuosikurssilla, joilla käytettiin oppikirjoja: Sohlberg, Bonjour Monsieur Dupont ja Ranskan kielen harjoitustehtäviä; Mauger, Cours de Langue et de Civilisation Françaises sekä Ranskan kielen ylioppilaskirjoituksia. Lisäksi oli Cercle français -ryhmä, jossa keskustelun avuksi luettiin kaunokirjallisuutta ja päivälehtiä sekä kuunneltiin äänilevyjä.

Ruotsin kieli. Opetukseen kuului viisi vuosikurssia ja Svenska klubben -nimiset keskusteluryhmät. Salmisen—Impolan oppikirjasta Praktisk svenska käytettiin sekä uutta että vanhaa laitosta ja lisäksi samojen tekijöiden kirjaa Modern sakprosa.

Saksan kieli. Piirissä oli neljä vuosikurssia sekä Deutscher Abend -nimiset keskusteluryhmät. Oppikirjat olivat: Assman-Iivanainen, Sprechen Sie Deutsch; Larva, Wir lernen Deutsch ja Pieni saksan kielen harjoituskirja; von Willebrand, Lebendes Deutsch sekä keskusteluryhmissä sanomalehtitekstit.

Venäjän kieli. Opetukseen kuului neljä vuosikurssia, ja oppikirjat olivat: Norman, Nykyvenäjää; Wahlström—Syrjö, Po-rusksi;

Khavronina, Russian as we speak it; Višnjakova ym., Teksty i leksitsjeskije upražnenija po razvitiju retši.

Viron kieli. Opetuksessa käytettiin opettajan laatimaa monistetta ja ääninauhoja sekä verrattiin kieliopin pääkohtia ja sanastollisia erikoisuuksia suomen kieleen.

K u v a a m a t a i t o j a v a l o k u v a u s

Grafiikka. Luennoitiin mm. taidegraafiikasta, numeroinnista ja signeerauksesta. Käytännön töinä tehtiin syyslukukaudella kuivaneulapiirroksia ja kevätlukukaudella viivasyövytys-, akvatintta- ja vernis mou-etsauksia. Lisäksi valmisteltiin ja pystytettiin näyttely.

Kuvanveisto. Elävän mallin mukaan tehtiin muovailu- ja muotokuvaharjoitelmia sekä erilaisia sommittelutehtäviä. Opetettiin kipsiin valantaa ja patinointia sekä selostettiin eri tapoja valaa töitä pronssiin ja tinaan.

Käsivarapiirustus. Opetusohjelmaan kuului piirtämisen alkeita, piirtämistä erilaisilla piirustusvälineillä esinemallien ja elävän mallin mukaan sekä muotokuva- ja croquispiirustusta. Luennoitiin seuraavista aiheista: sommitteluoppi, piirtämisen tekniikat ja piirustusvälineet sekä mitä muotokuvauksessa on otettava huomioon. Oppikirjana käytettiin O. Ojan kirjaa Piirtämisen taito. Keväällä järjestettiin opistossa töiden näyttely.

Piirustus ja maalaus. Opetusohjelmaan kuului piirustusta esinemallien ja elävän mallin mukaan, croquis- ja muotokuvapiirustusta sekä maalausta akvarelli- ja guassiväreillä. Lisäksi luennoitiin seuraavista aiheista: sommitteluoppi, piirtämisen tekniikat ja piirustusvälineet, akvarellimaalaus, guassimaalaus, mitä muotokuvauksessa on otettava huomioon sekä värioppi. Oppikirja oli: Kumlien, Taidemaalauksen käsikirja. Keväällä järjestettiin opistossa töiden näyttely.

Maalaus. Opetusohjelmassa oli maalausta etupäässä öljyväreillä elävän mallin mukaan, asetelmia ja vapaita sommitelmia sekä muotokuvamaalausta. Lisäksi perehdyttiin myös abstraktiseen taiteeseen. Luentojen aiheita olivat: öljyvärimaalauksen välineet ja tekniikka sekä materiaali-, sommittelu- ja värioppi. Oppikirjat olivat: Doerner, Maaliaineet ja niiden käyttö taidemaalauksessa; Kumlien, Taidemaalauksen käsikirja. Keväällä järjestettiin töiden näyttely opistossa ja touko-kesäkuussa maisemamaalauskurssi Kaivopuistossa.

Tekstaust. I vuosikursilla selostettiin länsimaisen kirjaimen kehitystä, harjoiteltiin siveltimeillä ja värillä eri kirjaintyyplejä sekä tehtiin harjoitusilmoituksia.

II vuosikursilla harjoiteltiin perusteellisesti edellisenä vuonna opittuja tekstityylejä ja tehtiin ilmoituksia ym. käytännön töitä. Kummallakin kurssilla käytettiin oppikirjaa Numminen—Eriksson, Tekstaustkirja.

Valokuvaus. Piirissä oli alkeiskurssi ja jatkokurssi, joilla perehdyttiin kuvan ottoon ja valmistukseen ja käytettiin oppikirjaa Feininger, Hyvä valokuvaaja.

M u s i i k k i

Oopperastudio. Opiskelijat valittiin koe-laulun perusteella. Valmistettiin esityskuntoon ja esitettiin Tšaikovskin ooppera Jolanta sekä intermezzo oopperasta Patarouva.

Musiikkioppi. Tutustuttiin musiikkiopin alkeisiin, nuotti-, intervalli- ja sointuoppiin jne. käyttäen Merikannon oppikirjaa Musiikkiopin alkeet.

Yksinlaulu. Opiskelemaan pyrkiville järjestettiin äänikoe sävelkorvan tarkkuuden toteamiseksi. Analysoitiin ja harjoiteltiin esityskuntoon opiskelijoiden valitsemia lauluja sekä valmistettiin lauluohjelmistoa mm. opiston järjestämiin tilaisuuksiin.

Äänenmuodostus. Opetukseen kuului äänenkäytön perusohjeita ja niiden soveltamista käytäntöön. Harjoiteltiin pikku lauluja, joiden esittämisessä kiinnitettiin erityisesti huomiota selvään artikulaatioon. Oppikirjat olivat: Hakala, Äänenkäytön opas; Sovijärvi, Luentoja; Wilson, A Method of Teaching Singing.

Orkesteri. Orkesterin harjoituksissa kiinnitettiin erityistä huomiota orkesterisointiin ja sävelpuhtauteen. Orkesteri esiintyi useissa opiston järjestämässä tilaisuuksissa ja piti 15-vuotisjuhlakonsertin.

Mieskuoro. Harjoituksissa pyrittiin oikeaan äänenkäyttöön, tekstin selkeään lausuntaan ja laulujen musikaaliseen tulkintaan. Lukuvouden aikana kuoro esiintyi opiston tilaisuuksissa ja kävi laulamassa Auroran ja Tilkan sairaalassa.

Sekakuoro. Kuoro harjoitteli esityskuntoon ja esitti 27 laulua sekä harjoitteli lisäksi useita muita lauluja. Kuoro esiintyi useissa opiston tilaisuuksissa.

L a u s u n t a -, p u h e - j a n ä y t t ä m ö t a i t o

Puhetekniikka. Syyslukukaudella oli luentoja hyvän puheilmaisun perustekijöistä sekä rentoutus-, äänenkäyttö- ja ääntöharjoituksia. Kevätlukukaudella luennoitiin kielenkäytöstä, tehotusopista ja havainnollistamisesta. Lisäksi oli puhevalmiuden lisäämiseen tähtääviä harjoituksia ammattiselostusten, harrastusesittelyjen ja paneelikeskustelujen muodossa. Oppikirjana käytettiin Ollarannan kirjaa Äänenkäytön ja puheilmaisun harjoituksia.

Lausunta. I vuosikurssilla oli tulkintatehtävien valinnan ohjausta ja tehotusoppia, satujen ja kotimurteella esitettyjen tarinoiden kerrontaharjoituksia sekä henkilökohtaista ohjausta ja tehtävien analysointia. Opiston tilaisuuksiin valmistettiin ohjelmaa. Piiri

lopetettiin 27. 1., jolloin aktiiviset opiskelijat siirtyivät jatkamaan II vuosikurssilla.

II vuosikurssilla oli syyslukukaudella henkilökohtaista ohjausta, analyysikysymysten yhteistä tutkimista ja proosatekstin esittämistä. Lukukauden lopussa järjestettiin satumatinea Andersenista Helakisaan. Kevätlukukaudella tutkittiin ja harjoiteltiin Jarno Pennasen lyriikkaa ja Pentti Haanpään proosatuotantoa.

Puhetaito. Kurssiin kuului puhetekniikan kertausta, puheen valmistamiseen liittyviä ongelmia, puheen rakenne ja esittäminen, eri puhetyypit ja havainnollistaminen, sekä keskustelu- ja haastattelutilanteita. Oppikirjat olivat: Kaarlo Marjanen, Miten oppia puhujaksi; Saarimaa, Kielenopas.

Lausuntapiiri Syyskylväjät. Ohjelmaan kuului hengitys- ja ääniharjoituksia, mutta pääosa opetuksesta oli kuitenkin runon tulkinnan henkilökohtaista ohjausta. Lisäksi oli esiintymisharjoituksia ja tehtävien esityskuntoon hiomista. Kevätlukukaudella pidettiin Aaro Hellaakoski -matinea, jossa oli 11 esiintyjää.

Opiston näyttämö. Harjoiteltiin ja esitettiin seuraavat näytelmät: Bertolt Brecht, Rouva Carrarin kiväärit; Tennessee Williams, Kaikkei ei lausuta julki; Amos Kenan, Kylmä yö; Juhani Tervapää, Primavera eli apteekkarskan unelma; Shigeo Kitani, Yön ääniä; Anton Tšehov, Riemujuhla. Harjoituksia oli kahtena iltana viikossa ja yhtenä koulutusta, jossa opiskelijat jaettiin kahteen ryhmään, vasta-alkajiin ja pitemmälle ehtineisiin.

V o i m i s t e l u j a l i i k u n t a

Liikuntakasvatus. Naisten ryhmissä oli kuntovoimistelua ja yhdessä ryhmässä myös esiintymisharjoituksia.

Miesten ryhmissä oli muokkausvoimistelua ja koripalloharjoituksia.

Voimistelu ja terveydenhoito. Ohjelmaan kuului kunto- ja muokkausvoimistelua, hengitys- ja rentoutumisharjoituksia sekä kunto- testejä.

Tanhuupiiri. Piirissä harjoiteltiin koti- ja ulkomaisia kansantansseja, seurataansseja

sekä vanhoja tansseja.

Jazz-tanssi. Piirissä oli kolme vuosikurssia. Kauimmin jazz-tanssia harrastaneista koottiin ryhmä, joka esiintyi lukuisissa opiston tilaisuuksissa.

4. Sivuostojen toiminta

Filialernas verksamhet

Activities in the subsidiary sections

Sivuostojen luento- ja opintopiirien ope- tuksessa noudatettiin samoja muotoja kuin pääopistossa ja käytettiin enimmäkseen myös samoja oppikirjoja. Useimmissa vieraisa kielissä oli samoin useita eri asteisia vuosi- kursseja sekä keskusteluryhmät.

Itäisessä osastossa työskenteli opintopiirejä seuraavasti: Myllypuron kansakoulussa englannin kielen 2 ryhmää ja ruotsin kielen 2 ryhmää; Porolahden kansakoulussa englannin kielen 3 ryhmää, ruotsin kielen 2 ryhmää, venäjän kieli, jooga, naisten voimistelu ja näyttämöpiiri; Puotilan kansakoulussa englannin kielen 5 ryhmää, ruotsin kielen 3 ryhmää, venäjän kielen 2 ryhmää, piirustus, maalaus, venemieskurssi ja näyttämöpiiri.

Puotilassa pidettiin 26. 9. keskustelutilaisuus, jonka aiheena oli Tarvitseeko Helsinki puolue- ja/vai kunnallispolitiikkaa? Keskustelijoina olivat mm. kansanedustaja Pirkko Aro, fil.tri Kauko Joustela ja tv-toimittaja Jutta Zilliacus. Porolahden näyttämöpiiri harjoitteli esityskuntoon Kyllikki Mäntylän näytelmän *Elämän tapaus* ja Walentin Chorellin *Kolme valkoista paitaa*. Edellisen työkauden näytelmistä esitettiin Juhani Ter- vapään *Niskavuoren Heta*. Puotilan näyttämöpiiri harjoitteli esityskuntoon Tapio Parkkisen näytelmät *Iso-isän aamu* ja Huo-

menna kello 11. Edellisen työkauden näytel- mistä esitettiin uusintana Reino Lahtisen näytelmä *Vain ihmisiä* ja Ensio Rislakin *Ruma Elsa*.

Lauttasaaren osastossa toimivat meren- kulkuopin luentopiiri sekä seuraavat opinto- piirit: askartelu- ja ideakurssin 2 ryhmää, naisten voimistelun 2 ryhmää, miesten voi- misteluryhmä, englannin kielen 6 ryhmää, venäjän ja espanjan kielen ryhmät, ranskan kielen 3 ryhmää, ruotsin kielen 5 ryhmää ja saksan kielen kertauskurssi.

Meilahden osastossa toimivat seuraavat luentopiirit: kirjallisuus, merenkulkuoppi, psykologia ja teatteritieto sekä seuraavat opintopiirit: kirjanpito, näytelmäpiiri, puhe- tekniikka, teknillinen matematiikka, jazz- tanssi, askartelu, naisten voimistelun 2 ryhmää, äidinkieli, englannin kielen 9 ryhmää, espanjan kielen 4 ryhmää, ranskan kielen 3 ryhmää, ruotsin kielen 5 ryhmää ja saksan kielen 2 ryhmää.

Kirjallisuuden luentopiirissä vieraili luen- noitsijana kirjailija Annikki Kariniemi sekä piirin järjestämässä matineassa kirjailijat Eeva Joenpelto, Lassi Sinkkonen ja Kaari Utrio. Näytelmäpiiri harjoitti esityskuntoon Robert Kiljanderin näytelmän *Pahassa pu- lassa* ja Sirkku Rontun *Jokaiselle jotakin*.

Lisäksi esitettiin uusintana Federico Garcia Lorcan näytelmä Bernarda Alban talo.

Pohjoisessa osastossa oli luento- ja opintopiirejä seuraavasti: Maunulan kansakoulussa kirjallisuuden luentopiiri sekä seuraavat opintopiirit: miesten ja naisten kuntovoimistelu, jooga, nypläys, näyttämöpiiri, piirustus ja maalaus, tilinpäätöskurssi, englannin kielen 4 ryhmää, espanjan ja ruotsin kielen ryhmät sekä saksan kielen kertauskurssi; Oulunkylän kansakoulussa opintopiirit: askartelu, askartelunohjaajien jatkokoulutusseminaari, miesten kuntovoimistelu, englannin kielen 3 ryhmää ja ruotsin kielen 2 ryhmää; Pakilan kansalaiskoulussa opintopiirit: askartelu, jazz-tanssi, moottori- ja liikenneoppi, puhallinorkesteri, valokuvaus ja englannin kielen 3 ryhmää.

Maunulassa vierailivat kirjallisuuden luentopiirissä fil.maist. Ritva Heikkilä ja kirjailija Jarkko Laine. Näyttämöpiirin harjoittelemista näytelmistä esitettiin viisi kertaa Pietari Hannikaisen näytelmä *Silmänkääntäjä* ja kerran Dario Fon näytelmä *Köyhdyttyäsi olet kuningas*.

Sivuostosten näyttämöpiirit tekivät yhteisen opinto- ja virkistysmatkan Tamperelle.

Keskikouluosasto. I vuosikurssille otettiin hakemusten perusteella 69 opiskelijaa, jotka jaettiin kahteen ryhmään. Opetusta annettiin kummassakin ryhmässä äidinkielessä 4, matematiikassa 3, ruotsin kielessä 2, englannin kielessä 3, uskonnossa 1 sekä luonnon-

historiassa ja maantiedossa 2 viikkotuntia. Kolmessa viimeksi mainitussa aineessa annettiin opetusta 20 tunnin jaksoina.

II vuosikurssilla oli viikkotunteja seuraavasti: äidinkielessä 2, matematiikassa 3, ruotsin kielessä 3, englannin kielessä 3 ja kemiassa 2. Lisäksi järjestettiin tenttitilaisuuksia tarpeen mukaan.

III vuosikurssilla opetettiin äidinkieltä 2, matematiikkaa 3, ruotsin kieltä 3, englannin kieltä 4, kemiaa 2 ja fysiikkaa 2 viikkotuntia sekä järjestettiin tenttejä.

Kertomusvuonna pyrittiin edelleen keskittettyyn opintojen ohjaukseen. Useiden aineiden loppudentit voitiin järjestää opetuksen yhteydessä yhteistentteinä. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 28 aloitti syyskuussa keskikoulukurssin tenttimisen. Näistä 11 sai päästötodistuksen opiston päättäjäistilaisuudessa 22. 5. Muut saivat kesällä 1. 7., 1. 8. ja 2. 9. Vain yksi opiskelija jäi suorittamaan uudestaan kolmatta kurssia seuraavaksi lukuvuodeksi. Kevätlukukaudella osaston johtaja teki aloitteen opiston johtokunnalle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin todistustenanto-oikeuden saamiseksi. Johtokunta nimesi toimikunnan asian käytännöllistä hoitamista varten. Siihen kuuluivat vs. rehtori Mikko Järvenranta, fil.tri Kauko Joustela, lehtori Rafael Kontula, osastonjohtaja Huoti Koski sekä asiantuntijana rehtori yhteiskuntat.tri Kosti Huuhka. Toimikunnan oli määrä saada työnsä päätökseen 15. 10. 1969 mennessä.

5. Opiskelun säännöllisyys
Studiernas regelbundenhet
Regularity of the studies

Pääopiston ja sivuosastojen luento- ja koko lukuvuoden säännöllisesti mukana ol-
opintopiirien yhteinen opintoryhmien ja leiden lukumäärä ilmenevät seuraavasta ase-
opiskelijoiden määrä kertomusvuonna sekä telmasta.

Piiri · Circle · <i>Circle</i>	Opinto- ryhmiä Studie- grupper <i>Study groups</i>	Ilmoittautuneita · Anmälda · <i>Registered</i>				Säännöll. mukana Deltagit regelbundet <i>Attended regularly</i>	
		Syys · Höst · <i>Autumn</i>	Kevät · Vår · <i>Spring</i>	Syys · Höst · <i>Autumn</i>	Kevät · Vår · <i>Spring</i>	Syys · Höst · <i>Autumn</i>	Kevät · Vår · <i>Spring</i>
		Miehiiä Män <i>Male</i>	Naisia Kvinnor <i>Female</i>	Miehiiä Män <i>Male</i>	Naisia Kvinnor <i>Female</i>	Summa <i>Total</i>	Summa <i>Total</i>
Luentokurssit · Föreläsningskurser <i>Lecture courses</i>							
Filosofia · Filosofi · <i>Philosophy</i>	1	3	7	2	6	9	7
Sosiaalipolitiikka · Socialpolitik <i>Social policy</i>	1	11	24	9	17	30	18
Sosiologian seminaari · Seminarium i sociologi · <i>Seminar in Sociology</i> ..	1	6	11	4	5	12	8
Luentopiirit · Föreläsningscirklar <i>Lecture circles</i>							
Aikuiskasvatus · Vuxenundervisning <i>Adult education</i>	1	9	6	9	5	13	13
ATK:n peruskurssi · Grundkurs i ADB · <i>Basic course in ADP</i>	4	55	57	59	45	100	96
Esineemme ja ympäristömme · Våra föremål och vår omgivning · <i>Our objects and our environment</i>	1	5	14	3	12	15	9
Fortran-kurssi · Fortran-kurs, <i>Fortran course</i>	1	—	—	16	18	—	34
Helsinki-piiri · Helsingforscirkeln <i>Helsinki circle</i>	1	5	95	4	91	75	77
Keskustelupiiri · Diskussionscirkeln <i>Discussion circle</i>	1	4	29	3	24	26	23
Kirjallisuus · Litteratur · <i>Literature</i>	3	12	70	10	66	62	53
Kuvataide · Bildkonst · <i>Pictorial art</i>	1	—	—	2	17	—	12
Merenkulkuoppi · Navigation · <i>Navi- gation</i>	4	244	53	165	57	255	187
Mitä elämä on · Vad är livet · <i>What is life</i>	1	5	16	5	15	18	16
Modernin runon studio · Studio för moderna dikter · <i>Modern poetry studio</i>	1	5	8	4	8	10	8
Musiikin mestareita · Musikens mäs- tare · <i>Masters of music</i>	1	3	19	2	10	17	11

Piiri · Cirkel · Circle	Opinto- ryhmiä Studie- grupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered				Säännöll. mukana Deltagit regelbundet Attended regularly	
		Syksy · Höst Miehiä Män Male	Autumn Naisia Kvinnor Female	Kevät · Vår Miehiä Män Male	Spring Naisia Kvinnor Female	Syksy · Höst Autumn Summa Total	Kevät · Vår Spring Summa Total
Luentopiirit · Föreläsningcirkel <i>Lecture circles</i>							
Ohjelmoinnin perusteet · Grunderna i programmering · <i>Elements of programming</i>	2	19	21	23	17	37	38
Oikeustieteen käytännöllinen kurssi Praktisk kurs i juridik · <i>Practical course in law</i>	1	18	21	13	17	35	21
Psykologia · Psykologi · <i>Psychology</i>	2	21	83	16	56	83	49
Sivillioikeus · Civilrätt · <i>Civil law</i> ..	1	17	19	12	16	31	23
Sosiaalipsykologia · Socialpsykologi <i>Social psychology</i>	1	15	30	11	21	34	22
Suomalainen yhteiskunta · Finskt samhälle · <i>Finnish society</i>	1	19	41	10	26	44	26
Teatteritieto · Teaterkunskap <i>Theatre</i>	2	15	306	15	262	284	174
Työnjohto · Arbetsledning · <i>Work supervision</i>	3	36	18	30	12	52	32
Uuden matematiikan opetuksen pe- ruskurssi · Grundkurs i undervis- ning av ny matematik · <i>Basic course in instruction of new mathe- matics</i>	9	—	—	—	217	—	217
Yhteistyön maailma · Samarbetet i världen · <i>World of cooperation</i>	1	3	33	3	35	29	28
Opintopiirit · Studiecirkel · Study circles							
Algebra · Algebra · <i>Algebra</i>	4	49	30	21	12	54	22
Aritmetiikka · Aritmetik · <i>Arith- metic</i>	3	19	24	14	13	33	17
Askartelu · Fritidssysselsättning <i>Hobbies</i>	5	—	112	—	69	89	54
Askarteluohjaajien jatkokoulutus- seminaari · Fortbildningssemina- rium för arbetsterapeuter · <i>Exten- sion seminar for occupational thera- pists</i>	1	—	—	—	21	—	18
Englannin kieli · Engelska · <i>English</i>	89	627	2 119	363	1 180	2 074	1 110
Espanjan kieli · Spanska · <i>Spanish</i>	11	55	293	33	202	277	167
Esperanto · Esperanto · <i>Esperanto</i> ..	2	8	24	6	20	29	24
Geometria · Geometri · <i>Geometry</i> ..	2	9	4	2	4	7	—
Italian kieli · Italienska · <i>Italian</i> ..	2	8	69	3	40	63	39
Jazz-tanssi · Jazz-dans · <i>Jazz- dancing</i>	6	—	207	—	140	153	96
Jooga · Yoga · <i>Yoga</i>	2	4	38	3	63	29	39

Piiri · Cirkel · Circle	Opinto-ryhmiä Studie-grupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered					Säännöll. mukana Deltagit regelbundet Attended regularly	
		Syky · Höst Miehiä Män Male	Autumn Naisia Kvinnor Female	Kevät · Vår Miehiä Män Male	Spring Naisia Kvinnor Female	Syky · Höst Autumn Summa Total	Kevät · Vår Spring Summa Total	
Opintopiirit · Studiecirklar · Study circles								
Kirjanpito · Bokföring · Bookkeeping	7	29	130	18	83	130	71	
Konekirjoitus · Maskinskrivning Typing	6	4	164	11	144	114	88	
Kotiapulaispiiri · Cirkeln för hembiträden · Domestic servants' circle	1	—	20	—	13	19	13	
Kuorolaulu · Körsång · Choral singing	2	33	50	31	38	73	63	
Kuvaamataito · Bildande konst Pictorial design	12	87	261	77	192	257	190	
Kynäilijäinpiiri · Pennfäktarcirkeln Writers' circle	1	6	28	5	30	34	25	
Lausunta · Recitation · Recitation ..	3	6	24	2	21	25	18	
Liikuntakasvatus · Fysisk fostran Physical education	15	103	428	95	310	406	280	
Moottori- ja liikenneoppi · Motor- och trafiklära · Motor and traffic knowledge	1	5	3	7	3	8	8	
Musiikkioppi ja yksinlaulu · Musiklära och solosång · Music and solo singing	3	22	31	16	17	40	24	
Nuorten klubi · De ungas klubb Young people's club	1	4	37	4	13	31	10	
Nypläys · Spetsknyppling · Lace making	1	—	—	—	22	—	22	
Näyttämöpiiri · Teatercirkeln · Dramatic circle	5	35	81	36	60	65	59	
Oopperastudio · Operastudion Opera studio	1	9	10	6	13	16	16	
Orkesteri · Orkestern · Orchestra ..	1	17	5	17	6	17	22	
Pikakirjoitus · Stenografi · Shorthand	5	5	84	5	63	82	63	
Puhallinorkesteri · Blåsorkester Brass band	1	8	1	8	1	9	9	
Puhetaito · Talkonst · Public speaking	1	9	6	6	3	11	8	
Puhetekniikka · Talteknik · Elocution	4	55	66	37	31	103	52	
Ranskan kieli · Franska · French ..	18	49	417	28	253	369	196	
Ruotsin kieli · Svenska · Swedish ..	58	301	1 119	191	615	1 063	557	
Saksan kieli · Tyska · German	16	115	300	78	180	318	188	
Tanhupiiri · Folkdanser · Folk-dancing	1	3	22	—	7	20	7	
Teknillinen matematiikka · Teknisk matematik · Technical mathematics	5	114	6	68	2	96	42	

Piiri · Cirkel · Circle	Opinto-ryhmiä Studie-grupper Study groups	Ilmoittautuneita · Anmälda · Registered				Säännöll. mukana Deltagit regelbundet Attended regularly	
		Syksy · Höst Miehiä Män	· Autumn Naisia Kvinnor Female	Kevät · Vår Miehiä Män	· Spring Naisia Kvinnor Female	Syksy · Höst Autumn Summa Total	Kevät · Vår Spring Summa Total
Opintopiirit · Studiecirklar · Study circles							
Valokuvaus · Fotografering · Photography	2	47	35	29	14	61	23
Vanhuusiän kynnyksellä · På tröskeln till ålderdomen · On the threshold of old age	1	2	78	2	77	66	60
Venäjän kieli · Ryska · Russian	13	95	259	63	177	284	172
Viron kieli · Estniska · Estonian	1	6	11	2	5	12	7
Voimistelu ja terveydenhoito · Gymnastik och hälsovård · Gymnastics and hygiene	1	—	61	—	52	50	30
Äidinkieli · Modersmålet · Finnish	7	64	115	35	64	139	70
Äänenmuodostus · Stämbildning Voice production	1	8	23	4	22	22	19
Keskikouluosasto · Mellanskolefilialen · Junior secondary school section	4	51	96	46	66	125	112

6. Todistukset ja opintonäytteet

Betyg och studieprov

Certificates and demonstrations of proficiency

Suoritettujen kokeiden perusteella annettiin kertomusvuonna todistuksia seuraavasti: ATK:n peruskurssilta 162, englannin kielessä Sohlbergin English with Bob -kirjan lukeneille 22, fortran-kurssilta 22, kirjanpidossa 35, konekirjoituksessa 61, kotiapulaispiiristä 13, ohjelmoinnin perusteissa 64, ruotsin kielessä Salmisen—Impolan Praktisk svenska -kirjan lukeneille 15, suomalainen yhteiskunta-nimisessä piirissä 18 ja uuden matematiikan opetuksen peruskurssilta 217 opiskelijalle.

Osanotosta eri piireihin annettiin todistus yhteensä 498 opiskelijalle.

Keskikoulutodistuksen suorittaneista mainitaan keskikouluosaston toimintaa selostavassa tekstin kohdassa.

Työkauden opintonäytteet pidettiin 22. ja 23. 3. opistotalossa kilpailujen muodossa ja näin saatiin valituksi edustajat Porissa pidettyihin valtakunnallisiin Kansalais- ja työväenopistojen liiton kilpailuihin. Näytelmä-, puhe-, yksinlaulu-, lausunta- ja tanhukilpailut järjestettiin yhdessä Helsingin seudun opistopiirin kanssa. Jokaisen lajin voittaja pääsi edustamaan piiriä Poriin. Samanaikaisesti järjestettiin oman opiston kirjallisuus- ja kuvataidekilpailut, joiden jokaisesta lajista lähetettiin kolme työtä valtakunnallisiin kilpailuihin. Kaikki kilpailijat arvosteli raati, johon kuului kaksi alan asiantuntijaa ja yksi opistolainen sihteerinä.

VI. MUU OPISTOTOIMINTA ANNAN INSTITUTSVERKSAMHET

Other institute activities

Prof. Zachris Castrénin 100-vuotismuisto. Opiston ensimmäisen johtajan prof. Zachris Castrénin syntymästä tuli 12. 12. kuluneeksi 100 vuotta. Hänen muistoaan kunnioitettiin tekemällä käynti hänen haudalleen ja järjestämällä juhla, jossa prof. T. I. Wuorenrinne piti juhlaesitelmän ja jossa Castrénin perheen jäseniä oli läsnä. Opistolaisyhdistys osallistui myös kunniakäyntiin ja juhlatilaisuuden järjestämiseen. Ensijohtaja Zachris Castrénin stipendirahastotoimikunta järjesti marraskuussa kilpailun opiston opiskelijoille saadaksesen käyttökelpoisia ehdotuksia onnittelu- ja surunvälitteluadressseiksi. Palkintoihin oli varattu 1 000 mk ja palkinnot jaettiin muistojuhlan yhteydessä.

Kirjasto ja lukusali. Kirjavarojen kasvu oli kertomusvuonna 754 nidosta, joista 40 oli hankittu sekakuoron käsikirjastoon. Kirjastossa oli lukuvuoden päätyttyä 13 830 nidosta. Tähän sisältyivät sekakuoron 81 ja mieskuoron 25 nidosta, mutta ei orkesterin nuottikirjasto.

Kirjavarojen kasvussa olivat huomattavana tekijänä saadut kirjalahjoitukset, yhteensä 223 nidosta. Yksityishenkilöiltä saatiin 22, Helsingin kaupungilta 25, valtiolta 45 ja kustantajilta 15 nidosta. Muiden lahjoittajien joukosta mainittakoon opiston Opistolaisyhdistys, joka lahjoitti 39 tietoteosta, sekä opiston Helsinki-piiri, joka lahjoitti Viikingit-nimisen loistoteoksen.

Kalenterivuodeksi 1969 tilattiin lukusaliin 54 aikakauslehtivuosikertaa, joista oli kolme englannin ja kaksi ruotsinkielistä sekä yksi norjan- ja yksi venäjänkielinen. Lahjoituksina saatiin yhteensä 60 suomen- ja vieraskielistä aikakauslehtien vuosikertaa sekä runsaasti irto- ja näytenumeroita ym. Yhdys-

valtain Tiedotustoimisto lahjoitti englanninkielisiä aikakauslehtien irtonumeroita jaettavaksi opistolaisille. Pääkaupungin 8 tärkeintä sanomalehteä tilattiin myös lukusaliin.

Suuret tieteelliset kirjastot lähettivät jatkuvasti uutuuksiensa hankintaa koskevia tiedotuksia.

Kotilainojen määrä oli työkauden aikana 8 288, mistä kaunokirjallisuuden osuus oli 28.0 %, tietokirjallisuuden 54.1 % ja aikakauslehtien 17.9 %. Lukusali- ja tuntilainoista ei pidetty tilastoa eikä oppitunneille lainatuista käsi- ja oheiskirjoista.

Opintoneuvonnan tarve ja hyväksikäyttö osoittivat jatkuvaa määrällistä ja laadullista nousua.

Kerhotoiminta. Vanhoista kerhoista toimi entiseen tapaan Retkeilykerho, Grafiikan kerho, Kulttuuriryhmä Horsma, Hengellinen kerho ja Vanhojen opistolaisten kerho. Kertomusvuonna perustettu uusi kerho oli Filosofian kerho, jossa opistossa aikaisemmin filosofiaa opiskelleet käsitteivät nykyfilosofian ongelmia.

Kesätoiminta. Tarvossa sijaitseva opiston kesäkotina oli kaikkien opistolaisten käytettävissä virkistyspaikkana. Siellä pidettiin kesätoiminnan avajais- ja päättäjäistilaisuudet. Muista juhlista mainittakoon Opistolaisyhdistyksen vapunvastaanottajaiset. Vieraskirjamerkintöjen mukaan kesäkodissa käyntejä oli kertomusvuonna 5 200 ja saunassa käyntejä n. 1 600.

Näyttelyt opistotalossa. Opistotalon II kerroksen aulassa järjestettiin kertomusvuonna neljä näyttelyä. Yhteistyössä kaupungin nuorisotoimikunnan kanssa järjestetyssä taidenäyttelyssä esiteltiin neuvostoliittolaisten nuorten piirroksia, maalauksia ja grafiikkaa.

Opiston grafiikan piirissä opiskellut taiteilija Pertti Eno pani näytteille maalauksia ja grafiikkaa. Opistolaisen Aira Ervastin näyt-

telyssä oli esillä kangastilkukollaaseja sekä taiteilija Osmo Valtosen näyttelyssä kineettisiä töitä.

VII. OPISTOLAISKUNTATOIMINTA VERKSAMHETINOM KAMRATKRETSEN

Activities of the Students' Association

Opistolaisyhdistyksen toimintaa johti johtokunta, jonka puheenjohtajana oli kertomusvuonna Leo Mäkinen ja sihteerinä Bertta Eronen.

Johtokunta lähetti kertomusvuonna opetusministeriölle, opiston johtokunnalle sekä Kansalais- ja työväenopistojen liitolle kirjelmän, joka koski opisto asetuksen muuttamista siten, että opiston johtokuntaan valittaisiin vuosittain yksi aktiivinen aikuisopiskelija.

Johtokunta julkaisi kaksi numeroa Oppiviesti-nimistä tiedotuslehteä. Yhteyksiä ruotsinkielisen työväenopiston opistolaiskuntaan pidettiin yllä ja kutsuttiin sen johtokunta vierailulle opistoon.

Johtokunnan myöntämistä stipendeistä ja lahjoituksista mainittakoon seuraavat: Kansalais- ja työväenopistojen liiton järjestämille kesäkurseille osallistuneille jaettiin yhteensä 500 mk ja keskikouluosastossa parhaiten sijoittuneelle opiskelijalle 50 mk sekä opiston kirjastoon 853 mk:n arvosta suomalaista yhteiskuntaa käsitteleviä teoksia. Ensi-johtaja Zachris Castrénin rahastosta jaettiin kaksi 110 mk:n opintoapurahaa.

Opistolaisyhdistyksen asettama huvitoimikunta järjesti useita juhlia ja yhteistilaisuuksia sekä opistotalossa että Tarvon kesäkodissa. Lisäksi toimikunta järjesti opistolaisille useita oopperan ja teatterien tilausnäytäntöjä, joissa myös lähiopistojen opistolaiset olivat mukana. Kesäkodin hoitokunta huolehti edelleen kesätoiminnan järjestämisestä

Tarvossa. Ravintolatoimikunta huolehti taas opistotalon kahvila-ravintolan hoidosta. Urheilutoimikunta järjesti hiihtokilpailut ja kahdet kesäkisat Tarvossa, hiihtokilpailut Työväen Akatemiaa vastaan Kauniaisissa sekä eräitä muita urheilutilaisuuksia ja patikkaretkiä. Retkeilytoimikunta järjesti eri laitoksiin 37 käyntiä, joissa oli mukana 1.358 osanottajaa, sekä 9 kaukoretkeä, joihin osallistui 316 opistolaista.

Opistossa vieraili Helsingin-käynneillään useita opistolaisretkikuntia, joille Opistolaisyhdistys osoitti vieraanvaraisuutta.

Opistolaiskuntatoiminta sivuosastoissa. Itäisen osaston opistolaiskunnan puheenjohtajana oli Kunto Jortikka ja sihteerinä Tauno Syrjänen. Opistolaistoimikunta järjesti mm. osaston joulujuhlan.

Lauttasaaren osaston opistolaiskunta toimi yhdessä Meilahden opistolaiskunnan kanssa. Yhteisessä johtokunnassa Lauttasaaren opistolaisia edusti Heikki Rikkonen.

Meilahden opistolaiskunnan puheenjohtajana toimi syyskaudella Eino Ikonen ja kevätkaudella Heikki Rikkonen. Sihteerinä oli Aili Ruponen. Työkauden aikana johtokunta piti 8 kokousta ja järjesti yhdessä Lauttasaaren osaston kanssa mm. seuraavat tilaisuudet: 24. 11. kirjailijailta, jossa esiintyivät kirjailijat Aale Tynni ja Inkeri Kilpinen sekä ohjaaja Kalle Holmberg; 10. 12. joulujuhla, jossa Maunulan näyttämöpiiri esitti Pietari Hannikaisen näytelmän Silmänkääntäjä; 10. 1. pääopistossa talvijuhla, jossa

hum.kand. Hannu Taanila puhui ja Vartiokylän näyttämöpiiri esitti Tapio Parkkisen näytelmän Isoisan aamu. Yhdessä pääopiston retkeilytoimikunnan kanssa tehtiin retki Kiljavan Ammattiyhdistysopistoon ja kaksi retkeä Tarvoon.

Pohjoisen osaston opistolaistoimikunnan puheenjohtajana toimi Seppo Haukoranta ja sihteerinä Tuula Mäkinen. Toimikunta piti useita kokouksia ja järjesti 11. 12. Pakilan kansalaiskoulussa osaston joulujuhlan, jossa oli mm. puhallinorkesterin, joogapiirin ja näyttämöpiirin esitykset sekä askartelupiirien näyttely. Toimikunta järjesti myös 40 opistolaiselle retken Kansalais- ja työväenopistojen liiton kulttuuripäiville Poisiin.

Opintopiirien edustajiston puheenjohtajana toimi Eija Kuutti ja sihteerinä Ritva Nuutinen. Edustajisto kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin virallisten asioiden lisäksi seuraavia kysymyksiä: Onko opiskelu työväenopistossa itsetarkoitus, vai opiskelemmeko yhteiskuntaa varten? Työväenopiston kirjasto ja sen merkitys opistotyössä; Opintopiirien edustajisto ja sen kehittäminen sekä Työkauden arviointia ja toivomuksia ensi työ kautta varten. Edustajiston toimikunta käsittelee kokouksissaan opintodemokratiaa ja suunnitteli sen kehittämiseksi edustajiston uutta organisaatiota, joka entistä paremmin täyttäisi suuren opiskelijakunnan tarpeet. Toimikunta osal-

listui myös eräiden opiston juhlatilaisuuksien järjestämiseen.

Sivuosastojen opintopiireistä valitut edustajat osallistuivat opintopiirien edustajiston kokouksiin samoin kuin pääopistonkin edustajat.

Juhlat ja illanvietot. Kertomusvuonna toimeenpantiin kaikkiaan 37 opistolaisten yleistä juhlaa, illanviettoa ja näytäntöä. Näistä mainittakoon mm. seuraavat: 15. 9. työkauden alkajaistilaisuus, jossa pääsihteerinä Olavi Hurri piti avajaispuheen ja vt. kouluneuvos Kosti Huuhka avajaisluennon; 22. 9. tutustumisillanvietto; 3. 10. opiston ja Alppila-seuran järjestämä vaalikeskustelu 'Alppila-purnausta'; 26. 10. opistolaisyhdistyksen illanvietto Kansalais- ja työväenopistojen liiton luentopäivien osanottajille; 29. 11. opiston näyttämön ilta, jossa esitettiin Bertolt Brechtin näytelmä Rouva Carrarin kiväärin ja lääket. lis. Ilkka Taipale piti puheen aiheesta Puolueettomuus vai kannanotto?; 6. 12. itsenäisyyspäivän juhla, jossa pääsihteerinä Hilikka Pietilä piti juhlapuheen; 19. 1. opiskelen — opinko -niminen seminaari, jossa kirjailija Pentti Holappa ja kasvatust. kand. Urpo Kauranne pitivät alustusesitelmät; 19. 1. opistolaisten ja opettajien yhteistyötoimikunnan illanvietto; 28. 2. Kalevalanpäivän musiikki-ilta, jossa valtiot.maist. Pekka Gronow esitelmöi; 23. 4. työkauden päättäjaisjuhla. Lisäksi oli opiston näyttämön ja sivuosastojen näyttämöpiirien lukuisia näytelmäesityksiä.

VIII. OPINTOMAKSUT JA APURAHAT STUDIEAVGIFTER OCH STIPENDIER

Tuition and scholarships

Yleinen ilmoittautumismaksu oli työkaudelta 3 mk. Luentokurssien sekä useiden opintopiirien, kuten esim. kielten ja maantieteiden aineiden, opiskelijat suorittivat

lisäksi 3 mk:n opintomaksun kultakin piiriltä, mihin liittyivät. Keskikouluosaston opiskelijat suorittivat yleisen ilmoittautumismaksun lisäksi opintomaksua 30 mk työkaudelta.

Tukeakseen vähävaraisten ja lahjakkaiden opiskelijain jatko-opiskelua opiston johtokunta myönsi talousarvioon merkityistä määrärahoista kaksi 500 mk:n, yhden 350 mk:n, yhden 300 mk:n, kolme 150 mk:n ja kaksi 100 mk:n apurahaa. Samoin johtokunta myönsi neljätoista 70 mk:n suuruisia opintoapurahaa niille opistolaisille, jotka osallistuivat eri järjestöjen yleissivistäville kesäkursseille.

IX. OPISTON TALOUS INSTITUTETS EKONOMI

Finances of the institute

Menot ja tulot kalenterivuonna 1968

Utgifter och inkomster kalenderåret 1968

Expenditure and income during the calendar year 1968

Menot · Utgifter · <i>Expenditure</i>	Mk · Marks
Palkat ja palkkiot · Löner och arvoden · <i>Salaries and other remuneration</i>	625 170
Sosiaaliturva- ja sosiaalivakuutusmaksut · Socialskydds- och socialförsäkringsavgifter · <i>Social security and child allowance fees</i>	43 179
Huoneistomenot · Lokalutgifter · <i>Expenses for premises</i>	74 106
Kalustomenot · Utgifter för inventarier · <i>Expenses for equipment</i>	16 590
Tarverahat · Expenser · <i>Miscellaneous expenses</i>	35 304
Opetusvälineet ja kirjasto · Undervisningsmateriel och bibliotek · <i>Educational supplies and library</i>	11 387
Opintoapurahat · Stipendier · <i>Scholarships</i>	3 200
Kiinteistöjen hoito · Skötsel av fastigheter · <i>Maintenance of real estate</i>	47 051
Pääomakustannukset · Kapitalkostnader · <i>Capital costs</i>	240 437
Summa (Total)	¹⁾1 096 424
Tulot · Inkomster · <i>Income</i>	
Valtionapu · Statsbidrag · <i>State grant</i>	578 717
Opintomaksut · Elevavgifter · <i>Tuition</i>	58 133
Vuokrat · Hyror · <i>Rents</i>	94 839
Muut tulot · Övriga inkomster · <i>Other income</i>	1 043
Summa (Total)	732 732

¹⁾ Lisäksi käytettiin 17 297 mk yleisiin palkkajärjestelyihin edellisenä vuonna myönnettyjä määrärahoja.

¹⁾ Dessutom användes 17 297 mk som föregående år beviljats för allmänna lönereregleringar.

X. LUETTELO YLEISLUENNOISTA

Luennoitsija	Luennon aihe	Luentojen lukumäärä
<i>Pääopisto:</i>		
Aitio, Paavo, ministeri	Idänkaupan merkitys Suomen ulkopoliitikassa ..	1
Alanen, Aulis, VL	Opiskelun motivaatiosta	1
Alkio, Hilikka, YM	Leningrad matkailukohteena	1
Gronow, Pekka, VTM	Kansanlaulusta popmusiikkiin	1
Halla, Pertti	Israelia suomalaisen silmin	2
Holappa, Pentti, kirjailija	Työväenopisto kulttuurilaitoksena	1
Huuhka, Kosti, YT	Vapaudesta	1
Jotuni, Pertti, DI	Mitä käytännön hyötyä on tekokuista?	2
Järvenranta, Mikko, VTK	Tiellä kohti kuun valloittamista	2
	Kulttuurikilpailut vai opintonäytteet?	1
	Maallikkona Venetsian Biennalen taidenäytel- lyssä	2
	Täyttääkö opiston ohjelma ajan vaatimukset? ..	1
	Työkauden avajaisluennot	2
Kariniemi, Annikki, kirjailija	Saamelainen kulttuuri	2
Karlsson, Klaus W., LL	Nykykauden psykiatrian mahdollisuudet sielullisten häiriöiden hoitamisessa	2
Kauranne, Urpo, KK	Täydennys- ja uudelleen koulutuksen välttämättö- myys	1
Keskinen, Pirkko, lääkintä- voimistelija	Kuntovoimistelua jokamiehelle	2
Korpinen, Eeva-Liisa, EL	Avustusryhmän mukana Biafrassa	2
Laure, Inga, FK	New Yorkin Metropolitan-ooppera ja sen tähti- laulajat	2
Lausti, Tapani, toimittaja	Isä ja perhe	1
Lehtola, Juhani, tv-toimittaja	Katsaus tuoreimpiin kansainvälisiin tapahtumiin	2
Leikola, Anto, FT	Perinnöllisyyden salaisuudet	2
Leskinen, Väinö, ministeri	Ulkomaankauppa ja ulkopoliitikka	1
Mickwitz, Johan, toimittaja	Onko lapsella oikeuksia?	1
Määttänen, Matti, ylitarkastaja ..	Huumausainekysymys	2
Nyytäjä, Outi, FM	Kuunnelma — harvojen hupiako?	2
Paloheimo, Martti, LKT	Eläimellisiä piirteitä ihmisessä	2
Pohtola, Mikko, toimittaja	Onko lapsella oikeuksia?	1
Rantanen, Irja, toiminnanjohtaja ..	Mielenterveystyöstä	2
Rautavaara, Toivo, prof.	Vihannestenpuutostaudit	2
Roivas, Veikko, tv-toimittaja	Sillinpyytäjien mukana Islannin vesillä	2
Rönkä, Toivo, FM	Perhekasvatusta vai sukupuoliopetusta?	2
Röppänen, Santeri, HuK	Ansioäiti vai kotirouva?	2
Saarentaus, Kauko, kansak.op.	Tv-ohjelmien taustaa	2
Saari, Elvi, opistonjohtaja	Terveempään elämään joogan avulla	2
Savolainen, Kaisa, FM	Kehitysapu — riistoako auttamisen varjolla? ..	2
Seiskari, Pertti, FT	Ihminen ja luonto	2
Tamminen, Antti, FM	Työelämän mielenterveyskysymyksiä	2
Vauhkonen, Kauko, LL	Avioliitto-ongelmat ja mielenterveys	2
Vilkuna, Kustaa, akateemikko	Kristinusko Suomessa ennen ristiretkiä	1
Viro, Voitto, kirkkoherra	Sielun salaperäisestä maailmasta	2

L u e n n o i t s i j a	A i h e	L u e n t o j e n l u k u m ä ä r ä
Wuorenrinne, T. I., prof.	Alfred Kordelinin 100-vuotismuisto	2
	Väinö Voionmaa	2
	Zachris Castrén ihmisenä ja työväenopistomiehenä.	3
Väisänen, Viljo, pankinjohtaja	Ajankuvia Lapista	2
Äärilä, Simo, FM	Mitä on yritysdemokratia?	1
<i>Itäinen osasto:</i>		
Airas, Erkki, FT	Arkipäivän mielensterveyttä ja terapiaa	1
Kiviranta, Eero, toimittaja	Pitkä ikä meillä ja muualla	1
<i>Lauttasaaren osasto:</i>		
Heikkilä, Ritva, FM	Nykypäivän teatteria	1
<i>Meilahden osasto:</i>		
Holmberg, Kalle, ohjaaja	Artturi Järviluoman kansannäytelmät nyky- yhteiskunnassa	1
Joenpelto, Eeva, kirjailija	Oman tuotannon kielteiset arvostelut	1
Kariniemi, Annikki, kirjailija	Naisen rooli nyky-yhteiskunnassa	1
Kilpinen, Inkeri, kirjailija	Ihmisen rooli	1
Sinkkonen, Lassi, kirjailija	Kirjailijan ilmaisuvaikeuksista	1
Taanila, Hannu, HuK	Kulttuurikapina	1
Tynni, Aale, kirjailija	Runon luomistapahtuma	1
Utrio, Kaari, kirjailija	Oman tuotannon taustaa	1
<i>Pohjoinen osasto:</i>		
Heikkilä, Ritva, FM	Sardou ja hyvin tehty teatteri	1
	Moliere, Saituri	1
Laine, Jaakko, kirjailija	Käsitykseni kirjailijan tehtävästä, asemasta, oi- keuksista ja velvollisuuksista nykymaailmassa	1

X I. S A M M A N D R A G

Institutets verksamhet följde under redogörelseåret samma normer som tidigare, men utvidgades ytterligare. Förutom huvudinstitutet som arbetade i institutsbyggnaden fanns fem filialer, vilka verkade i av olika folkskolor hyrda undervisningsutrymmen. Arbetsåret inleddes 16. 9. 1968 och avslutades 23. 5. 1969 samt omfattade 32 veckor med sammanlagt 754 arbetstimmar per vecka. Under tiden 20. 4 — 23. 5 pågick verksamheten i begränsad omfattning.

Institutet hade under redogörelseåret sam-

manlagt 11 889 inskrivna elever, vilket in-
nebar en ökning om 1 657 jämfört med
föregående år. Timlärarna var 213 eller 33
flera än året innan.

Allmänna föreläsningar med fritt inträde
för alla hölls fortfarande på onsdagar och
fredagar, men i stället för fredagskvällens
allmänna föreläsningar anordnades i experi-
mentsyfte en serie tillfällen som kallades Im-
puls inför veckoslutet. Härvid hölls före-
drag och förbereddes frågor för diskussion,
vari även åhörarna deltog.

Gruppundervisning gavs vid föreläsningkurser samt föreläsning- och studiecirklar. Föreläsningkurser i litteratur, psykologi och sociologi hölls inte under redogörelseåret, men i stället förekom socialpolitik och ett seminarium i sociologi. I huvudinstitutet arbetade vid föreläsning- och studiecirkarna sammanlagt 253 studiegrupper, i Östra filialen 26, i Drumsöfilialen 23, i Mejlansfilialen 37, i Norra filialen 33 och i mellanskoleavdelningen 4 studiegrupper. Av nya undervisningsnämnden må nämnas bl.a. olika ADB-kurser, en grundkurs i undervisning av nymatematik samt yoga. Främmande språk var alltså de mest favoriserade ämnena, särskilt engelska.

Bibliotekets bokbestånd ökade under redogörelseåret med 754 band, varav 223 donerats av olika givare. Hemlåningarnas antal uppgick under arbetsåret till 8 288. Härav utgjorde facklitteraturens andel 54.1 % och hade sålunda ytterligare ökat. Behovet och utnyttjandet av studierådgivningen visade även en fortsatt kvantitativ och kvalitativ stegring.

Beträffande klubbverksamheten kan nämnas att denna utökades med en ny tillkommen filosofklubb, vars medlemmar bestod av personer som tidigare studerat filosofi vid institutet.

På basen av genomgångna prov erhöll sammanlagt 629 elever betyg i flere ämnen, såsom ADB-kurserna samt svenska och engelska. Arbetsårets studieprov försiggick redogörelseåret i form av en tävling, varigenom representanter kunde utväljas till de av Förbundet för medborgar- och arbetarinstitutet arrangerade riksomfattande tävlingarna i Björneborg.

Elevförbundets verksamhet var såsom tidigare livlig. Dess olika kommittéer arrangerade idrottstävlingar, gemensamma utfärder, teaterföreläsningar samt fester och soaréer. Till undervisningsministeriet, institutets direktions samt Förbundet för medborgar- och arbetarinstitutet översände Elevförbundets styrelse en inlägga, vari föreslogs att institutets stadga borde ändras sålunda, att i institutets direktions årligen skulle inväljas som medlem en aktiv vuxen elev.

Den 12 december hade hundra år förflutit sedan institutets första föreståndare, prof. Zachris Castrén föddes. Hans minne hedrades genom en uppvaktning vid hans grav samt vid en minnesfest som hölls i institutet, där bl.a. elevbestyrelsen i en stiftelse som bär hans namn utdelade 1 000 mk i priser åt vinnarna i en tävling om lyckönskings- och kondoleansadresser. Dessutom utdelades ur stiftelsens medel tvenne studie-stipendier om 110 mk var. Elevförbundets styrelse beviljade under redogörelseåret bl.a. 550 mk i stipendier åt institutselever samt donerade till biblioteket litteratur för 853 mk. Institutets direktions beviljade dessutom ur anslag som antecknats i budgeten 23 studie-stipendier av varierande storlek.

Studieavgifterna var under redogörelseåret desamma som tidigare. Enligt stadens bokslut belöpte sig institutets utgifter under redogörelseåret till sammanlagt 1 096 424 mk och inkomsterna till sammanlagt 732 732 mk, varav 578 717 mk i statsunderstöd.

Statistiska uppgifter om institutets verksamhet framgår av tabellerna på sidorna 237, 238, 248—251 och 255 i den finska texten.

XII. SUMMARY

The Institute continued to function as before during the year under review, but on a wider scale. In addition to the main institute in the Institute building there were five subsidiary sections operating on rented elementary school premises. The academic year began on 16. 9. 1968 and ended on 23. 5. 1969, comprising 32 weeks, each with a total of 754 working hours. A limited curriculum was in force 20. 4 — 23. 5.

11 889 students registered at the Institute in the year under review, which meant an increase of 1 657 on the previous year. There were 213 teachers employed on an hourly basis, or 33 more than the previous year.

Public lectures were again held on Wednesdays and Fridays with free admittance for everyone, but as an experiment a series entitled »Ideas for the Weekend» was held in place of the public lectures on Friday evenings. In this series lectures were held and subjects were presented for discussion in which the audience, too, could take part.

Group instruction was given at the lecture courses and in the lecture and study circles. There were no lecture courses on literature, psychology or sociology during the year under review, but instead there was social policy and a seminar on sociology. There was a total of 253 lecture and study groups at the main Institute, 26 in the Eastern section, 23 in the Lauttasaari section, 37 in the Meilahti section, 33 in the Northern section and 4 in the junior secondary school section. New subjects introduced included various ADP courses, a basic course in the teaching of new mathematics and yoga. The most popular subjects were again foreign languages, particularly English.

The library received 754 new volumes dur-

ing the year under review, 223 of which were gifts from a number of different donators. 8 288 books were lent out during the year, and the proposition of loans of informative literature (54.1%) was higher than earlier. The need for and use of educational guidance also showed a continual rise in quantity and quality.

Club activities included a new philosophy club with members from among those who had previously studied philosophy at the institute.

A total of 629 students were awarded certificates in various subjects on the basis of examinations taken on, for instance, the ADP course and in Swedish and English. Demonstrations of proficiency were held this year in the form of competitions and representatives were chosen in this way for the nationwide competitions in Pori of the Association of Civic and Workers' Institutes.

The Student Association continued to be active, with the various committees arranging sports contests, joint outings, theatre performances, parties and social evenings. The board of the Association sent the Minister of Education, the board of the Institute and the Association of Civic and Workers' Institutes a memorandum on amending the institute statute to the effect that an active adult student be elected as member of the institute board each year.

12. 12 marked 100 years since the birth of the Institute's first principal, Professor Zachris Castrén. His memory was honoured by a visit to this grave and by arranging a memorial function at the Institute at which the student's committee of the foundation bearing his name distributed 1 000 mk in prizes to winners of a competition for congratulation and condolence cards. Two study

grants of 110 mk were also awarded out of the foundation's funds. During the year under review the board of the Student Association awarded 550 mk in grants to students and donated literature worth 853 mk to the library. The board of the Institute also awarded 23 study grants of varying sizes out of the appropriations allowed in the budget.

Study fees remained unchanged during the year under review. According to the closing of the City's books the Institute's expenditure during the year under review amounted to 1 096 424 mk and income to 732 732 mk of which State aid amounted to 578 717 mk.

Statistical data on the Institute's activities are given on pp. 237, 238, 248—251 and 255 of the Finnish text.

SVENSKA ARBETARINSTITUTET RUOTSINKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

SWEDISH WORKERS' INSTITUTE

Läsåret · Lukuvuosi · School year

1967/68

I. DIREKTION, LÄRARKÅR OCH ÖVRIG PERSONAL JOHTOKUNTA, OPETTAJISTO JA MUU HENKILÖKUNTA

School board, teaching staff and other personnel

Direktionen bestod av följande av stadsfullmäktige utsedda medlemmar: programdirektör Christoffer Schildt, ordförande, avd. chef Bruno Lind, viceordförande samt chefredaktör Torsten Steinby, ombudsman Fjalar Björkqvist, fil.kand. Irina Matvejew, studierektor Harri Edgren, kontorist Nina Knus, fil.mag. Börje Mattsson och dipl.ing. Per-Erik Panelius. Institutets rektor Gunnar Bäck var självskriven medlem i direktionen och fungerade även som dess sekreterare. Bankdirektör Erik Witting var med i direktionen som representant för stadsstyrelsen.

Direktionens verksamhetsberättelse ingår i den finskspråkiga publikationen Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Lärarkår. Rektor för institutet var fil.mag. Gunnar Bäck, som tillika var den enda ordinarie läraren. Undervisningen handhades i

övrigt av 84 timplärare, av vilka två tjänstgjorde endast under höstterminen och en endast under vårterminen. Föreläsarnas antal var under verksamhetsåret 55. Dessutom anlätades både lärare och utomstående personer som inledare av diskussioner och som talare vid sammankomster av olika slag.

För institutets lärare hölls allmänna lärarmöten den 15 september 1967 och den 30 maj 1968.

Övrig personal. Institutets ekonom var dipl.ekon. Karin Eklund och bibliotekarie hum.kand. Irma Jungner. Till den ordinarie personalen hörde dessutom ett expeditjonsbiträde samt en vaktmästare. I arbetsavtalsförhållande var anställda två tillfälliga vaktmästare och fyra städerskor. Härutöver anlätades vid behov extra arbetskraft.

II. INSTITUTETS LOKALITETER OPISTOTILAT

Institute premises

Institutets verksamhet försiggick i eget skolhus vid Dagmarsgatan 3, där följande utrymmen stod till förfogande: en föreläsning- och festsal, en gymnastiksal, två större auditorier, en utställningssal, nio klassrum, sex specialrum, ett biblioteksrum, ett kafé- och samlingsrum, ett arkivrum, ett rum för kamratförbundet samt tre materielrum. Undervisningsköket var uthyrt till stadens hem-

hushållningsnämnd på villkor att institutet till varje kurs som hemhushållningsnämnden höll i köket fick sända 10 egna elever. Hemhushållningsnämnden disponerade dessutom ett klassrum för sina kurser i sömnad.

På Tarvo holme i Munksnäs förfogade institutet över en villa om fem mindre rum och kök, vilken användes för sommarverksamheten och som rekreativställe för eleverna.

III. LÄSÅR OCH LÄROPLAN TYÖKAUDEN PITUUS JA OPETUSSUUNNITELMA

School year and curriculum

Höstterminen inleddes den 18. 9 och avslutades 15. 12, vårterminen pågick från 8. 1 till 5. 4. Läsåret omfattade sålunda 26 arbetsveckor, vilka fördelade sig jämnt mellan höst- och vårterminen. Veckans arbetsordning upptog 420 arbetstimmar. Härtill kom en fortsättningstermin som pågick mellan 17. 4 och 28. 5. Fortsättningsterminen be-

stod av sex arbetsveckor med 168 arbetstimmar per vecka.

Arbetsprogrammet, godkänt av institutets direktion den 12. 9. 1967, fastställdes av skolstyrelsen den 5. 10. 1967 för det egentliga läsårets vidkommande och den 18. 4. 1968 för fortsättningsterminens del.

IV. ELEVER OPISKELIJAT

Students

Under redogörelseåret var sammanlagt 4 679 elever inskrivna vid institutet. Deras fördelning efter kön, ålder, födelseort, skol-

bildning och yrke framgår av följande tab-
läer:

Ålder · Ikä · Age	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total
16—17 år · vuotta · years	36	98	134
18—20 » » »	103	297	400
21—29 » » »	144	459	603
30—49 » » »	386	1 004	1 390
50— » » »	257	1 895	2 152

	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total
<i>Födelseort · Syntymäpaikka · Place of birth</i>			
Helsingfors · Helsinki	503	1 931	2 434
Annan ort · Muu paikkakunta · Elsewhere	423	1 822	2 245
<i>Skolbildning · Koulusivistys · School education</i>			
Folkskola · Kansakoulu · Public elementary school	103	701	804
Läroverk · Oppikoulu · Secondary school	228	708	936
Yrnesskola · Ammattikoulu · Vocational school	272	673	945
Folkhögskola · Kansanopisto · Folk high school	5	198	203
Seminarium · Seminaari · Teachers' training institute	24	172	196
Studentexamen · Ylioppilastutkinto · Matriculation examination	167	739	906
Akademisk examen · Akateeminen loppututkinto · University degree	127	562	689
<i>Yrke · Ammatti · Profession</i>			
Inom affärslivet verksamma och arbetsledare · Liikealalla ja työn johdossa olevia · Persons working in business and foremen	236	983	1 219
Tjänstemän och utövare av fria yrken · Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia · Officials, professionals etc.	202	903	1 105
Kroppslärlingar · Ruumiillisen työn tekijöitä · Blue collar workers	183	8	191
Personer som utför arbete i hemmen · Kotitehtävissä olevia · Persons in domestic occupations	—	1 241	1 241
Övriga: studerande, pensionärer m.fl. · Muita: opiskelijat, eläkkeellä olevat ym. · Others: students, retired people etc.	305	618	923
Samtliga elever · Oppilaita kaikkiaan · Total of students	926	3 753	4 679

V. UNDERVISNING

OPETUS

Instruction

Enligt gällande bestämmelser bedrevs undervisningen i form av föredrag, föreläsningsskolor, studiecirkel och arbetsgrupper. Undervisningen kompletterades av exkursioner, utställningar, konserter, filmföreläsningar, teateraftnar, samkväm och resor. I ämnen som språk och matematik försiggick undervisningen som vanlig klassundervisning, i andra ämnen tillämpades friare arbetsformer.

Elevernas självverksamhet ägnades stor uppmärksamhet. På programmet fanns ett flertal arbetsgrupper, vilka avsåg att utveckla elevernas anlag och intressen.

Varje lektion omfattade två arbetstimmar. I de flesta ämnen hölls en lektion per vecka men beträffande några elementarkurser i språk, grundkursen i bokföring och maskinskrivningskurserna var antalet lektioner två

i veckan. De flesta lektionerna hölls på kvällarna kl. 18—19.30 och 19.30—21. På programmet var upptagna 24 dagkurser, vilka

i regel var förlagda till kl. 13—14.30 och 14.30—16.

1. Föredrag

Esitelmät

Lectures

Föredragen var i första hand avsedda för dem som var inskrivna vid institutet. I den mån lediga platser fanns i salen kunde även utomstående åhöra föredragen.

Föredrag hölls tre kvällar i veckan, på måndagar ett föredrag med början kl. 19.30, på onsdagar och fredagar två föredrag per kväll med början kl. 19.30 och 20.30. Före-

dragen räckte 45 minuter.

Föredragen var uppdelade i tre serier: Fristående föredrag, Vår vackra värld och Vi upptäcker Sverige. I dessa serier hölls sammanlagt 105 föredrag. En förteckning över dessa samt fortsättningsterminens 19 föredrag ingår på s. 279—281.

2. Föreläsningssirkel

Luentopiirit

Lecture circles

Under redogörelseåret var 22 föreläsningssirkel i regelbundet arbete vid institutet. I dessa cirklar behandlades följande:

Aktuellt i veckan. Cirkeln kartlade aktuella problem i Belgien, Frankrike, Indien, Kina, Levanten, Sovjetunionen, Storbritannien, Sydafrikanska unionen, USA och Vietnam, kommenterade FN:s verksamhet samt analyserade valresultaten i olika länder. I fråga om eget land behandlades domstolarna, språkundervisningen i skolorna, kulturpolitiska problem, kyrkan och staten, arbetsmarknadsfrågor, trafikfrågor och ekonomiska problem.

Mänsklighetens framtid. Föreläsningsserien redogjorde för mänsklighetens situation inför de alltmer aktuella frågorna om befolkningsexplosioner, tillgången på näringsämnen, vatten- och luftföroreningar, biociderna

och miljöskyddet. Synpunkter på människan inför framtidens politiska villkor framfördes.

Psykologi. Kursen var en grundkurs i psykologi som gav en orientering i psykologins huvudfrågor. Speciell uppmärksamhet ägnades frågor som arv och miljö, personlighetens struktur och funktioner. Kursen omfattade även talrika experiment.

Moderna tänkare. Föreläsningarna behandlade 1800-talets filosofer från och med Kant, de moderna 1900-talsteologerna samt andliga riktningar i Finland på 1800- och 1900-talet.

Människan i blickpunkten. Kursen behandlade blodets sammansättning och uppgifter, blodomloppet, blodgrupperna och olika blodsjukdomar, nervsystemets byggnad och funktion, nervsjukdomar, sinnesorganens byggnad och funktion, vanliga syn- och hörsselfel,

den inre sekretionen, ärftlighetsläran, olika infektionssjukdomar och botemedel, utvecklingsläran samt sambandet mellan kropp och själ.

Konsthistoria. Cirkeln gav inledningsvis en konsthistorisk översikt och behandlade därpå mer ingående vissa perioder i konstens historia, såsom målarkonsten i Frankrike från 1400 till 1870 samt moderna naivister. Färgreproduktioner kompletterade föreläsningarna.

Från Nietzsche och Strindberg till Kafka och Proust. I cirkeln hölls en serie föreläsningar vilka ingående befattade sig med de i rubriken nämnda författarnas liv och verk. De sista föreläsningarna i serien bildade ett litterärt framtidsperspektiv.

Vår röst. Kursen utgjordes av föreläsningar i talteknik och röstvård, varvid särskild uppmärksamhet ägnades konsonantmöten och explosiver i allmänhet. Olika röster inspelade på band avlyssnades och vidare förekom artikulationsövningar med hjälp av magnetofon.

Talvård och välläsning. Undervisning i muntlig framställning, analys av lässituationer och handledning i uppläsningsteknik var det väsentligaste i kursen. Härtill kom praktiska välläsningsovningar.

Att hålla tal. Kursen var en serie föreläsningar i retorik, varvid särskilt observerades vår rädsla för att hålla tal, olika slag av förberedelser för ett tal, manuskripten, sättet att uppträda som talare, framförandet, språket, dialekternas inverkan, finlandismer, stilistiska synpunkter, stildumheter samt olika slag av tal. Till undervisningen anslöt sig praktiska övningar i konsten att hålla tal.

Från djungel till ishav. Cirkeln upptog en serie biologisk-geografiska föreläsningar om växt- och djurlivet i olika klimatzoner, främst de tempererade och kalla zonerna. Också människans livsvillkor behandlades. Talrika

ljusbilder och filmer kompletterade föreläsningarna.

Fåglarna omkring oss. Cirkeln var en fortsättning på föregående års kurs och behandlade fåglarnas kännetecken, deras vanor och utbredning. Talrika bildillustrationer kompletterade framställningen.

Elektroapparatbygge. Kursen omfattade en beskrivning och beräkning av elektriska komponenter såsom motstånd, kondensatorer, drosslar, transformatorer, mätinstrument och säkringar. Föreläsningarna kompletterades av laborationer, vid vilka kursdeltagarna byggde var sin likspänningsapparat med tyristorreglering.

Bilkunskap för vanligt folk. Kursen behandlade felsökning i bilmotorn samt mindre reparationer, kallstartproblem, smörjsystemet, smörjoljornas indelning i klasser, olika typer av kopplingar, tändsystemet, växellådan, bromsarna, hjulställningen och däckens samt dessas skötsel.

Terrester navigation (3 grupper). Grundkursen i navigation lärde deltagarna sjövägsreglerna, Ortsbestämning, strömproblem, bestickräkning och radionavigering.

Astronomisk navigation. Fortsättningskursen utgjordes av föreläsningar om beräkning samt konstruktion av ortlinjer enligt himlakropparnas höjder, identifiering av planeter och fixstjärnor, latitud på grund av polstjärnans höjd, beräkning av tiderna för himlakropparnas uppgång och nedgång, borgerlig skymning och gryning samt sammanställning av astronomiska och andra ortlinjer vid navigering.

I operans värld. Cirkeln gav biografiska uppgifter om de mest kända operakompositörerna och redogjorde för deras verk, vilka presenterades med hjälp av skivspelare. Framställningen kompletterades av bildillustrationer av premiärer och världsberömda föreställningar.

Teaterforum. Cirkeln gav deltagarna en fördjupad syn på teatern i tiden. Aktuella teaterhändelser observerades och kommenterades. Större delen av samlingarna försiggick på Svenska Teatern. Cirkelmedlemmarna var i tillfälle att följa med teaterns repetitioner och föreställningar.

Gladare vardag. Föreläsningsserien var avsedd för institutets damer och berörde hem-

inredning, klädval och klädvård, användning av smycken, kroppslig hygien samt skönhetsvård.

Våra prydnadsväxter. Kursen redogjorde utförligt för våra vanligaste prydnadsväxter och gav goda råd om hur de skall skötas. Talrika färgdiapositiv kompletterade framställningen.

3. Studiecirklar

Opintopiirit

Study circles

Under redogörelseåret var sammanlagt 138 arbetsgrupper i regelbunden verksamhet vid institutet. I dessa studiecirklar behandlades följande ämnen:

S p r å k

Svenska för poliser. En praktisk kurs i svenska för poliser med finska som modersmål. Kursen omfattade vardagssvenskans ord och uttryck jämte samtalsövningar. Som lärobok användes Praktisk svenska av Salminen—Impola, varur valda kapitel lästes.

Svenska för utlänningar. En praktiskt lagd kurs i svenska för personer med ett främmande språk som modersmål. Samtalsövningar förekom och lärobok var Svenska för utlänningar av Rosén, sidorna 5—72.

Svenska för finsktalande. En praktisk kurs för personer med finska som modersmål, där talspråkets ord och vändningar inlärdes. Lärobok var lärarens kompendium.

Finska (10 grupper). Första årskursens två grupper läste ur boken *Lär er finska*, del I, av Kotkatlahti—Grotenfelt styckena 1—29 jämte motsvarande grammatik och övnings-texter. Dessutom förekom enklare samtalsövningar och skrivningar.

Andra årskursens två grupper läste ur förenämnda lärobok de återstående styckena jämte motsvarande grammatik och övnings-texter och hade också samtalsövningar och klasskrivningar.

De två grupperna i tredje årskursen läste ur boken *Lär er finska*, del II, av Kotkatlahti—Grotenfelt ett trettiotal valda stycken jämte motsvarande grammatik och övnings-texter. Undervisningen omfattade samtalsövningar och skrivningar samt kortare föredrag, vilka ofta illustrerades med ljusbilder.

Fjärde årskursens två grupper läste ur sistnämnda lärobok ett trettiotal valda stycken jämte motsvarande grammatik och genomgick ett antal övnings-texter i Översättningsuppgifter till finska av Hirn. Till kursen hörde även tidningsläsning, samtalsövningar och föredrag.

Femte årskursen läste valda delar ur böckerna *Finsk formlära* av Karlsson, *Kortfattad satslära* av Streng samt *Översättningsuppgifter i finska för handelshögskolor* av Karlsson. Övningar av olika slag förekom.

Konversationscirkeln 'Puhumme suomea' diskuterade frågor såsom människotyper, Finlands presidenter, kvinnofrågan, djur-

parker, vintersport, köld och elände, emigranter, flygverksamhet samt sedvänjor i midsommartid. Dessutom behandlades svårare konstruktioner i finska grammatiken.

Danska. I kursen som var en nybörjarkurs lästes valda stycken ur Dansk Nutidsdigtning, del I, av Lundbo samt Dansk tekst med gramplader av Kofoed.

Engelska (27 grupper). I första årskursen läste två grupper ett tjugotal stycken ur läroboken Essential English, del I, av Eckersley, en grupp styckena 9—24 ur boken Let's Learn English av Hart—Ekholm och en grupp valda stycken ur Present Day English for Foreign Students av Candlin. I samtliga grupper lästes även grammatik och förekom skrivningar.

I andra årskursen läste två grupper valda stycken ur Present Day English for Foreign Students, del II, av Candlin, en grupp valda stycken ur Let's Learn English av Hart—Ekholm och en grupp valda stycken ur Essential English, del II, av Eckersley. Grammatikläsning och skrivningar kompletterade textläsningen.

I tredje årskursen läste två grupper ett tjugotal stycken ur Present Day English for Foreign Students, del II, av Candlin och en grupp valda stycken ur Essential English, delarna II och III, av Eckersley. Dessutom läste eleverna grammatik, hade skrivningar såväl i klass som hemma samt samtalsövningar.

I fjärde årskursen läste två grupper valda stycken ur Present Day English for Foreign Students, del III, av Candlin, medan en grupp genomgick ett tjugotal stycken ur Essential English, del III, av Eckersley. Vidare förekom grammatikläsning, hemskrivningar och samtalsövningar.

I femte årskursen läste den ena gruppen valda stycken ur Brighter English av Eckersley samt De engelska studentstilarna av

Fischerström. Den andra gruppen läste valda delar ur Modern English Practic av Clarke-Mackenzie och Prose of this Century av Stanford. Skrivningar och samtalsövningar kompletterade undervisningen och dessutom visades filmer, vilka efteråt diskuterades.

De två grupperna 'English Spoken A and B' var konversationsgrupper som diskuterade ämnen rörande England, engelsmännen och engelska förhållanden.

'Let's talk about Britain' var en serie föreläsningar om livet i de engelska städerna och på landsbygden. Föreläsningarna illustrerades med ljusbilder, filmer och grammofonskivor.

Cirkeln 'Amerikansk engelska' lät kursdeltagarna i konversationsform stifta bekantskap med engelska språket sådant det talas i Amerika.

Härutöver fanns sju dagkurser i engelska, varav två konversationscirkclar. De övriga företrädde de fem olika svårighetsgraderna i språk och hade vanlig klassundervisning, som anslöt sig till de redan angivna kurserna.

Franska (12 grupper). I första årskursen läste den ena gruppen 30 stycken ur boken Cours de Langue et de Civilisation Françaises, del I, av Mauger och den andra gruppen 15 stycken ur läroboken för vuxna, Bonjour, M. Leroux av Davoust. Grammatikläsning och skrivningar kompletterade undervisningen i båda grupperna.

I andra årskursen läste den ena gruppen valda stycken ur Cours de Langue et de Civilisation Françaises, del I, av Mauger medan den andra gruppen genomgick 15 stycken ur Tala franska, del III, av Kruckenberg—Gorosch—Philipson. I anslutning till textläsningen förekom i båda grupperna samtalsövningar, diktamensskrivningar, hemskrivningar och grammatikläsning.

I tredje årskursen genomgick den ena gruppen valda stycken ur del III av Maugers

lärobok *Cours de Langue et de Civilisation Françaises* och den andra gruppen boken *Le Petit Prince* av de Saint-Exupéry samt 24 stycken ur *Kombinerade franska stilar* av Ronsjö. I båda grupperna kombinerades textläsningen med samtalsövningar och grammatikläsning.

I fjärde årskursen läste den ena gruppen valda stycken ur Maugers bok *Cours de Langue et de Civilisation Françaises*, del III, och den andra gruppen Simenons bok *Sept petits croix dans un carnet*, som slutfördes. I båda grupperna förekom konversationsövningar, skrivningar och grammatikläsning.

Femte årskursen använde som lärobok Maugers *Cours de Langue et de Civilisation Françaises*, del III, vilken slutfördes. Härutöver hade eleverna samtalsövningar och skriftliga översättningsövningar.

Gruppen 'Civilisation française' var en konversationscirkel som i samband med diskussionerna gav kursdeltagarna en inblick i franska förhållanden och fransk livsstil.

Härutöver fanns två dagkurser i franska, av vilka den ena var en konversationskurs och den andra, *Franska III*, en fortsättningskurs från föregående år som i likhet med tredje årskursens grupper använde läroböckerna av Mauger och Ronsjö.

Tyska (12 grupper). I första årskursen läste den ena gruppen 26 stycken ur läroboken *Wir fangen an* av Ericsson—Eisenberg och den andra gruppen ett femtiotal stycken ur 100 lektioner i tyska av Kirchheiner. Båda grupperna läste dessutom grammatik och hade såväl muntliga som skriftliga övningar.

I andra årskursen läste båda grupperna ett trettiotal stycken ur boken 100 lektioner i tyska av Kirchheiner. Därtill förekom grammatikläsning, samtalsövningar och skrivningar.

I tredje årskursen läste den ena gruppen 13

stycken ur *Wer kommt mit* av Furuskog—Ålund, medan den andra gruppen genomgick ett fyrtiotal stycken ur Engbergs *Ich lerne Deutsch*. Även denna årskurs omfattade grammatikläsning, samtalsövningar och skrivningar.

Fjärde årskursen använde som textbok *Deutscher Alltag* av Barsch, ur vilken 48 sidor lästes, och som grammatik *Deutsche Sprachlehre für Ausländer* av Schultz—Griesbach. Hemskrivningar kompletterade undervisningen.

Femte årskursen använde som underlag för textläsningen tyska tidskrifter. I samband med textläsningen förekom grammatikförklaringar och samtalsövningar.

'Deutscher Konversationsabend' var en konversationscirkel som gav kursdeltagarna tillfälle att muntligt behandla språket.

'Deutschland heute' utgjordes av en serie föreläsningar över politiska, sociala och kulturella förhållanden i dagens Tyskland. Färgdiapositiv, filmer och grammofonskivor illustrerade framställningen.

Härutöver fanns två dagkurser i tyska, av vilka den ena var en konversationskurs och den andra, *Tyska III*, en fortsättningskurs från föregående år, vilken som lärobok använde Kirchheiners 100 lektioner i tyska.

Ryska (4 grupper). Första och andra årskurserna använde som lärobok *Rysk elementarbok* av Åström—Gyllenbögel, ur vilken första årskursen läste 60 och andra årskursen 58 stycken. Grammatik kompletterade undervisningen i vardera årskursen.

Tredje årskursen använde som textbok *Nemnogo o mnogom* av Filatova—Hellberg och läste återstoden av grammatiken i Åström—Gyllenbögels *Rysk elementarbok*.

Fjärde årskursen läste senare delen av boken *Vår tids hjälte* av Lermontov samt Tolstoj's *Fången i Kaukasien* och hade samtalsövningar.

Italienska (4 grupper). Första, andra och tredje årskurserna använde som lärobok 100 lektioner i italienska av Kirchheiner, ur vilken första årskursen läste 54, andra årskursen 20 och tredje årskursen likaså 20 stycken. Dessutom läste andra årskursen 10 stycken ur *Andiamo in Italia* av Fowler—Della Torre och tredje årskursen ävenledes 10 stycken ur samma bok. I alla tre grupperna förekom dessutom enklare samtalsövningar.

'Circolo Italiano' var en konversationsgrupp, vilken som underlag för diskussionerna använde sig av böckerna *Italiano*, del II, av Benedict och *Italiano per passatempo* av Weiler—Leghissa.

Spanska (4 grupper). Första årskursen läste de flesta styckena ur boken *Spanska för nybörjare* av Gorosch jämte tillhörande grammatik.

Andra årskursen använde boken *Vamos a leer* av Heurlin, varur lästes sidorna 23—49 jämte tillhörande grammatik.

Tredje årskursen läste sidorna 51—101 i boken *Español* av Benedict och motsvarande grammatik samt hade enklare samtalsövningar.

'Circolo Español' var en konversationscirkel, vilken som underlag för diskussionerna använde boken *La Poetica* av Zunzunegui.

Latin för alla. Kursen använde som lärobok *Latin för alla* av Strömberg, vilken lästes i sin helhet. Dessutom förekom några textprov.

M a t e m a t i k

Aritmetik. Kursen var en repetitionskurs i aritmetik och använde som läroböcker *Aritmetik*, delarna I och II, av Stara—Lindblad. Delvis som hemarbete löstes dessutom 100 uppgifter, vilka förekommit vid inträdesprov till tekniska skolor.

Algebra (2 grupper). I första årskursen be-

handlades positiva och negativa tal, ekvationer samt problem av olika slag. Som lärobok användes *Algebra I* av Lindblad.

I andra årskursen behandlades ekvationer av första och andra graden, grafisk framställning samt svårare problem. Läroboken var densamma som i första årskursen.

Geometri. Kursen behandlade de grundläggande geometriska begreppen, polygoner, cirklar, kongruens, likformighet och propeudeutisk rymdgeometri. Dessutom beräknades ytor och volymer. Som läroböcker användes *Geometri*, delarna I och II av Lindblad—Stara.

Matematik för tekniska skolor. Efter en teoretisk kurs genomgicks inträdesuppgifter till vårt lands tekniska institut och skolor.

Differential- och integralräkning. Kursen behandlade gränsvärden, differentialräkning, utveckling i serier, integraler och differential-ekvationer. Som underlag för undervisningen användes ett av läraren uppgjort kompendium.

H a n d e l s ä m n e n

Bokföring (2 grupper). Första årskursen lärde sig bokföringens grunder och vid undervisningen användes boken *Lär dig bokföring* av Gissler.

Andra årskursen var en fortsättningskurs och använde som lärobok *Svenska Handelshögskolans kompendium nr 41a* av Jägerhorn—Lindberg.

Svensk stenografi (2 grupper). I första årskursen undervisades eleverna i stenografins grunder enligt Gabelsbergers system. Vid undervisningen användes *Lärobok i stenografi* av Fabritius, där § 1—26 genomgicks.

Andra årskursen var en fortsättningskurs i stenografi enligt Gabelsbergers system. Som underlag för undervisningen användes *Svenska handelsbrev* av Holmqvist.

Engelsk stenografi. Kursen var en nybörjarkurs i engelsk stenografi enligt Gabelsbergers system. Som lärobok användes Engelsk stenografi av Hess—Stenbäck. Vid diktamen användes i stor utsträckning affärsbrev.

Maskinskrivning (6 grupper). I samtliga grupper lärde sig eleverna maskinskrivning enligt Touchmetoden. Som underlag för övningarna användes texter av olika slag samt affärsbrev.

Textning. Kursdeltagarna lärde sig bokstävernas grundformer och de olika stilarna samt övade sig att använda såväl redispenna som ATO-penna och plattpensel. Kursen omfattade vidare textning av hyllningsadresser och gratulationskort samt undervisning i färglära.

Musik och sång

Att spela piano i grupp (3 grupper). Eleverna i nybörjarkursen undervisades i musikteoriens grunder och spelade 50 stycken i olika tonarter ur Pianoskola, häfte I, av Aaron samt ur Barnen spelar sina egna visor av Sundblad-Halme.

Fortsättningskursen fördjupade sina kunskaper i musikteori och spelade valda stycken ur Pianoskola, häfte II, av Aaron samt ur Sundblad-Halmes Barnen spelar sina egna visor.

Högsta kursen fick ytterligare utbildning i musikens teori samt en inblick i musikens historia. Kursdeltagarna spelade de återstående styckena ur Sundblad-Halmes förenämnda musikhäfte samt några stycken ur Klingendes Alphabet av Steinbrecher.

Gitarrspelning. Eleverna lärde sig ackompanjemang till sånger ur Gröna visboken samt undervisades i musikteori.

Orkesterspelning. Orkestermedlemmarna övade klassiska och populära stycken för

stråkinstrument. Orkestern medverkade flitigt vid institutets samkväm och fester.

Körsång. Sånger för blandad kör inövades och repeterades. Sångkören uppträdde vid institutets samkväm och fester.

Kvartettsång. Kören, som kallar sig Kvartettkamraterna, inövade sånger för manskvartett och uppträdde vid samkväm.

Ateljécirklar

Bokbindning (2 grupper). Kursdeltagarna lärde sig att binda in böcker i halv- och helklotband samt också hellinneband. Enstaka elever gjorde dessutom halv- och helfranska band liksom även fotoalbum och gästböcker.

Croquisteckning. Eleverna undervisades i konsten att teckna efter levande modell och gjorde praktiska arbeten.

Hattsömnad. Eleverna fick lära sig hatt-sömnadstekniken och gjorde som egna arbeten filthattar, stickade hattar och stråhattar.

Keramikarbeten (2 grupper). Eleverna undervisades i keramikarbetets teknik samt komposition, färgval och bränningsteknik, varefter de gjorde egna arbeten.

Korgflätning (2 grupper). Eleverna fick lära sig att fläta cirkel-, oval- och rektangelformad botten samt gjorde underlägg, brickor, fat, korgar och shoppingväskor. Som material användes paddingrotting och ytband.

Läderarbeten (2 grupper). Kursdeltagarna lärde sig arbetstekniken och användningen av verktygen samt gjorde egna arbeten i form av bokmärken, pärmar, glasögon- och andra fodral, handskar och väskor.

Oljemålning (2 grupper). Kursdeltagarna fick en inblick i målarkonstens historia, lärde sig målningstekniken samt komposition och färglära. Varje elev gjorde egna arbeten.

Porslinsmålning (2 grupper). Efter undervisning i porslinsmålningens teknik samt

komposition av mönster och färgval fick eleverna i båda grupperna göra egna arbeten.

Spetsknyppling (2 grupper). Nybörjargruppen lärde sig 16 olika spetsmönster och knypplade efter ett antal övningsarbeten spetsar till lakan, små dukar och näsdukar.

Fortsättningskursen lärde sig 50 olika spetsmönster av mera komplicerat slag för kaffedukar, tabletter, kragar och festremсор. Kursen omfattade även ritning av spetsmönster.

Teckning (2 grupper). Första årskursen undervisades i komposition och blyertsteckning. Praktiska arbetsuppgifter utfördes.

Andra årskursen arbetade med kompositionsuppgifter i olika material och av varierande teknik. Vattenfärger, kriter, kol och tusch användes.

Vi klipper och syr (2 grupper). Eleverna fick lära sig att klippa till och sy kjolar, blusar, klänningar, långbyxor, nattlinnen och kappor.

Gymnastik

Gymnastik för damer (3 grupper). En grupp bjöds på lättare motionsgymnastik och lekar, en annan var avsedd för dem som föredrog en mera krävande motionsgymnastik medan den tredje gruppen hade hård motionsgymnastik på programmet.

Gymnastik för herrar (2 grupper). I båda

grupperna gavs tillfälle till såväl motions- som redskapsgymnastik. Programmet omfattade dessutom korgboll och volleyboll.

Husmorsgymnastik (2 grupper). I båda grupperna anordnades motionsgymnastik för husmödrar två gånger i veckan.

Pensionärsgymnastik (2 grupper). I båda grupperna bereddes institutets äldsta kvinnliga elever tillfälle till en för dem avpassad motionsgymnastik två gånger per vecka.

Övriga ämnen

Spädbarnsvård (4 grupper). Kursen behandlade moderskapsvård, modersmjölken och barnets föda, dess kläder, säng och vårdartiklar, barnsjukdomar, barnets kroppsliga och själsliga utveckling, leksakerna, badet, barnets uppfostran, dess farliga värld, tändernas vård samt första hjälpen vid olycksfall. En exkursion gjordes till Socialmuseet.

Förlossningsförberedelse. Undervisningen omfattade en allmän beskrivning av havandeskapet och fostrets tillväxt, andningen och förlossningens förlopp samt neuromuskulär träning.

Amatörfotografering. Kursdeltagarna lärde sig olika kameratyper och -märken samt undervisades i fotografering i svartvitt och färg. Härutöver förekom bildvisning åtföljd av sakkunnig kritik samt praktiskt mörkrumsarbete i institutets fotolaboratorium.

4. Fortsättningstermin

Jatkolukukausi

Continuation term

Under läsåret anordnades en 6 veckor lång fortsättningstermin mellan 17 april och 28 maj. Studiegrupper som under det ordinarie läsåret visat intresse och god sammanhåll-

ning fick fortsätta arbetet under denna tid. Undervisning meddelades under fortsättningsterminen i föreläsningssyrenklarna Aktuellt i veckan, Människan i blickpunkten, Konst-

historia, Från Nietzsche och Strindberg till Kafka och Proust samt i följande studiecirk- lar: svenska för utlänningar, svenska för poliser, finska (4 grupper), danska, engelska (14 grupper), franska (6 grupper), tyska (2 grupper), ryska, italienska (2 grupper), spanska, matematik för tekniska skolor, bokföring (fortsättningskursen), kvartett- sång, oljemålning (2 grupper), keramikarbe-

ten (2 grupper), korgflätning, bokbindning (2 grupper), vi klipper och syr (2 grupper), spetsknyppling (2 grupper), pensionärgym- nastik (2 grupper), husmorsgymnastik (2 grupper), gymnastik för damer (3 grupper) och gymnastik för herrar.

Under fortsättningsterminen hölls vidare sammanlagt 19 föredrag vilka ingår i för- teckningen på s. 281.

5. Studiernas regelbundenhet

Opiskelun säännöllisyys

Regularity of the studies

Antalet elever vid föreläsnings- och studie- cirkelarna ävensom antalet regelbundet del- tagande elever framgår av följande samman-

ställning, vari även fortsättningsterminen beaktats:

Cirkel · Piiri · Circle	Studie- grupper Opinto- ryhmä Study groups	Anmälda · Ilmottautuneita · Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana Attended regularly	
		Höst · Syksy · Autumn		Vår · Kevät · Spring		Höst Syksy Autumn	Vår Kevät Spring
		Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total	Summa Total
Föreläsningssirklar · Luentopiirit · Lec- ture circles							
Aktuellt i veckan · Päivän tapahtumat <i>Events of the week</i>	1	14	36	10	21	36	12
Astronomisk navigation · Astronominen merenkulku · <i>Astronomical navigation</i>	1	44	5	39	3	31	29
Att hålla tal · Puhetaito · <i>Public speaking</i>	1	12	12	5	10	17	13
Bilkunskap för vanligt folk · Jokamiehen autotietoutta · <i>Everybody's knowledge of cars</i>	1	31	20	19	10	32	14
Elektroapparatbygge · Sähkölaitteiden rakentaminen · <i>Constructing of electri- cal equipment</i>	1	21	1	16	1	15	13
Från djungel till ishav · Viidakosta jää- merelle · <i>From jungle to polar sea</i>	1	8	38	6	23	32	20
Från Nietzsche och Strindberg till Kafka och Proust · Nietzschestä ja Strindberg- istä Kafkaan ja Proustiin · <i>From Nietzsche and Strindberg to Kafka and Proust</i>	1	—	50	—	30	39	21
Fåglarna omkring oss · Linnut ympäril- lämme · <i>Birds around us</i>	1	8	13	8	10	15	14

Cirkel · Piiri · Circle	Studie- grupper Opinto- ryhmä Study groups	Anmälda · Ilmoittautuneita · Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana	
		Höst · Syksy · Autumn		Vår · Kevät · Spring		Attended regularly	
		Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Höst Syksy Autumn Summa	Vår Kevät Spring Summa
Gladare vardag · Arkkipäivä iloisemmaksi <i>Making everyday life brighter</i>	1	—	62	—	56	49	41
I operans värld · Oopperan maailmassa <i>In the world of the opera</i>	1	2	67	2	45	53	41
Konsthistoria · Taidehistoria · Art his- tory	1	3	125	2	88	104	58
Moderna tänkare · Nykyajan ajatteli- joita · <i>Modern thinkers</i>	1	7	74	2	48	37	26
Människan i blickpunkten · Ihminen täh- täimessä · <i>Man in focus</i>	1	8	29	5	17	23	16
Mänsklighetens framtid · Ihmiskunnan tulevaisuus · <i>Future of the mankind</i> ..	1	5	8	7	9	12	9
Psykologi · Psykologia · <i>Psychology</i>	1	6	43	4	25	23	16
Talvård och välläsning · Kielenhuolto ja äänenkäyttö · <i>Elocution</i>	1	4	18	2	10	14	8
Teaterforum · Teatterifoorumi · <i>Theatre forum</i>	1	2	90	1	81	86	77
Terrester navigation · Terrestrinen me- renkulku · <i>Terrestrial navigation</i>	3	109	41	49	31	98	67
Vår röst · Äänemme käyttö · <i>Our voice</i> ..	1	6	27	3	19	18	10
Våra prydnadsväxter · Koristekasvimme <i>Our ornamental plants</i>	1	—	—	—	21	—	14
Studiecirklar · Opintopiirit · <i>Study circles</i>							
Algebra · Algebra · <i>Algebra</i>	2	15	9	13	5	16	12
Amatörfotografering · Harrastelijavalo- kuvaus · <i>Photography</i>	1	26	29	12	16	45	18
Aritmetik · Aritmetiikka · <i>Aritmetic</i> ..	1	7	1	6	1	7	6
Att spela piano i grupp · Pianonsoiton ryhmäopetus · <i>How to play piano in group</i>	3	2	27	1	26	27	23
Bokbindning · Kirjansidonta · <i>Book- binding</i>	2	13	35	11	17	29	26
Bokföring · Kirjanpito · <i>Bookkeeping</i> ..	2	12	40	7	23	41	19
Croquisteckning · Croquispiirustus <i>Sketching</i>	1	4	19	4	15	16	11
Danska · Tanskan kieli · <i>Danish</i>	1	6	14	4	10	14	12
Differential- och integralräkning · Diffe- rentiaali- ja integraalilaskenta · <i>Dif- ferential and integral calculus</i>	1	21	6	13	2	14	8
Engelska · Englannin kieli · <i>English</i>	27	169	718	89	426	508	364
Engelsk stenografi · Englanninkielinen pikakirjoitus · <i>English shorthand</i>	1	—	9	—	8	6	7
Finska · Suomen kieli · <i>Finnish</i>	10	60	177	36	122	156	113
Franska · Ranskan kieli · <i>French</i>	12	46	393	28	250	252	178
Förlossningsförberedelse · Synnytyshal- mennus · <i>Preparation for delivery</i>	1	—	13	—	32	11	30

Cirkel · Piiri · Circle	Studie- grupper Opinto- ryhmä Study groups	Anmälda · Ilmoittautuneita · Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana	
		Höst · Syksy · Autumn		Vår · Kevät · Spring		Höst Autumn	Vår Spring
		Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total	Summa Total
Geometri · Geometria · <i>Geometry</i>	1	4	14	9	3	9	7
Gitarrspelning · Kitaransoitto · <i>Guitar playing</i>	1	4	15	2	7	12	8
Gymnastik för damer · Naisten voimistel- telu · <i>Gymnastics for women</i>	3	—	273	—	208	89	87
Gymnastik för herrar · Miesten voimistel- telu · <i>Gymnastics for men</i>	2	48	—	49	—	25	20
Hattsömnad · Hatunteko · <i>Millinery</i> ..	1	—	15	—	12	12	10
Husmorsgymnastik · Voimistelua per- heenäideille · <i>Gymnastics for housewives</i>	2	—	95	—	88	64	63
Italienska · Italian kieli · <i>Italian</i>	4	9	96	4	60	65	50
Keramikarbeten · Keramiikkatyöt · <i>Ce- ramics</i>	2	—	30	—	20	27	18
Korgflätning · Korinpunonta · <i>Basket making</i>	2	1	27	4	19	19	21
Kvartettsång · Kvartettilaulu · <i>Quartette singing</i>	1	13	—	11	—	11	9
Körsång · Kuorolaulu · <i>Choir singing</i> ..	1	5	16	5	15	21	18
Latin · Latinan kieli · <i>Latin</i>	1	2	15	1	7	10	7
Läderarbeten · Nahkatyöt · <i>Leather work</i>	2	1	37	2	26	28	19
Maskinskrivning · Konekirjoitus · <i>Typing</i>	6	8	40	7	39	28	32
Matematik för tekniska skolor · Teknii- listen koulujen matematiikka · <i>Math- ematics for technical schools</i>	1	32	2	27	3	21	10
Oljemålning · Öljymaalaus · <i>Oil painting</i>	2	6	33	7	27	33	28
Orkesterspeling · Orkesterisoitto · <i>Play- ing in the orchestra</i>	1	7	4	6	3	11	8
Pensionärgymnastik · Vanhusten voi- mistelu · <i>Gymnastics for retired people</i>	2	—	114	—	104	91	80
Porslinsmålning · Posliinimaalaus · <i>China painting</i>	2	—	34	1	25	32	23
Ryska · Venäjän kieli · <i>Russian</i>	4	30	60	24	42	72	47
Spanska · Espanjan kieli · <i>Spanish</i>	4	15	94	12	58	73	50
Spetsknyppling · Pitsinnypläys · <i>Lace- making</i>	2	1	23	1	27	23	27
Spädbarnsvård · Pikkulastenhoito · <i>Ba- bycare</i>	4	6	32	7	20	29	21
Svenska för finsktalande · Ruotsin kiel- tä suomenkielisille · <i>Swedish for finnish- speaking</i>	1	12	29	7	15	24	12
Svenska för poliser · Ruotsin kiel- tä poliisille · <i>Swedish for policemen</i>	1	26	14	13	5	28	13
Svenska för utlänningar · Ruotsin kiel- tä ulkomaalaisille · <i>Swedish for foreigners</i>	1	11	15	12	19	15	17
Svensk stenografi · Ruotsinkielinen pika- kirjoitus · <i>Swedish shorthand</i>	2	2	38	—	16	23	15

Cirkel · Piiri · Circle	Studie- grupper Opinto- ryhmä Study groups	Anmälda · Ilmoittautuneita · Registered				Deltagit regelbundet	
		Höst · Syksy · Autumn		Vår · Kevät · Spring		Säännöll. mukana	
		Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Höst Syksy Autumn Summa Total	Vår Kevät Spring Summa Total
Teckning · Piirustus · <i>Drawing</i>	2	39	16	—	31	44	17
Textning · Tekstaus · <i>Printing by hand</i>	1	—	10	—	8	9	7
Tyska · Saksan kieli · <i>German</i>	12	55	276	30	132	198	117
Vi klipper och syr · Leikkaamme ja om- pelemme · <i>We cut and sew</i>	2	—	37	—	37	27	25

6. Studieintyg och examina

Todistukset ja tutkinnot

Certificates and examinations

Ett antal elever i olika föreläsnings- och studiecirkel erhöll på egen begäran vid läsårets slut intyg över att de deltagit i kurserna.

Enstaka elever i stenografi och maskinskrivning avlade snabbhetsprov och erhöll intyg

över resultatet.

Största delen av deltagarna i navigationskurserna avlade efter kursernas slut Finlands navigationsförbunds examina för kusterskeppare och högsjöskeppare.

VI. ANNAN INSTITUTSVERKSAMHET MUU OPISTOTOIMINTA

Other institute activities

Biblioteket och läsesalen. Institutets bibliotek är ett handbibliotek med uppslagsverk och litteratur från olika områden. Med undantag för skönlitterära verk kunde institutets elever endast med särskild tillåtelse låna hem böcker. Under redogörelseåret kompletterades bokbeståndet med 436 band, varigenom biblioteket vid läsårets slut omfattade sammanlagt 3 163 band.

Till läsesalen prenumererades huvudstadens svenskspråkiga dagstidningar, en finskspråkig dagstidning och en rikssvensk daglig tidning samt ett antal inhemska och rikssvenska kulturtidskrifter. För eleverna i språkkurserna köptes lösnummer av illustrerade tidskrifter på finska, engelska, franska,

tyska, italienska och spanska.

Såväl biblioteket som läsesalen fick av elever vid institutet motta gåvor i form av böcker och tidskrifter. Också inhemska samt utländska bildningsorganisationer och föreningar skickade gratis sina tidskrifter till biblioteket. Kamratförbundet prenumererade på de finlandssvenska dagstidningarna till läsesalen.

Klubbar. Vid institutet var under redogörelseåret sju klubbar i livlig verksamhet, varav sex även under fortsättningsterminen.

De trofastas klubb var avsedd för dem som minst 30 år varit inskrivna vid institutet. För klubbens 27 medlemmar anordnades föredrag, utflykter och programkvällar, vid

vilka några medlemmar aktivt medverkade. Stor vikt lades vid kamratlig samvaro.

Diskussionsklubben med c. 40 medlemmar var institutets debattforum, där aktuella händelser, samhällsförhållanden, sociala och ekonomiska frågor, människans problem och andra frågor av intresse diskuterades. Varje diskussion föregicks av ett inledningsanförande som hölls av någon klubbmedlem eller utomstående sakkännare. Under läsåret hölls sammanlagt 24 inledningsanföranden.

Filatelisklubben vände sig till de elever som hade frimärkssamling som sitt stora intresse. Föredrag utökade medlemmarnas kunskaper i filateli. Byte av frimärken förekom flitigt. Vid början av läsåret var medlemsantalet 25.

Fotoklubben hade under redogörelseåret 25 regelbundet deltagande medlemmar, vilka genomgått fotograferingskursen och önskade sig vidareutbildning i fotograferandets konst. Klubbens program upptog specialföreläsningar, diskussioner kring motivval, demonstration av polaroidkameror och teleobjektiv samt visning av medlemmarnas bilder, vilka underkastades kritik av sakkännare.

Schackklubben hade 18 medlemmar, vilka samlades två kvällar i veckan till schackspel.

Släktforskarnas 13 medlemmar hade genomgått institutets kurs i släktforskning eller hade motsvarande kunskaper. Medlemmarna skaffade sig fördjupade insikter i släktutredning och tydning av handskrifter.

Syuntan. Sykunniga kvinnliga medlemmar i institutet samlades regelbundet till sykvällar och förfärdigade handarbeten av olika slag. Arbetena såldes vid Kamratförbundets julfest och för pengarna köptes julklappar till familjer i svåra ekonomiska omständigheter. Klubben hade 16 medlemmar.

Exkursioner och utställningar. Som kom-

plettering till den egentliga undervisningen förekom exkursioner till olika institutioner, inrättningar och arbetsplatser. Institutets konstintresserade elever besåg bl.a. utställningen Konstens väg mot frihet och Alvar Aalto-utställningen i Ateneum samt Hugo Simberg-utställningen i Amos Andersons konstmuseum. I institutets utställningssal anordnades egna utställningar. Av dessa kan nämnas en av finlandssvenska böcker, vilka utkommit under vår 50-åriga självständighet samt en av keramik-, oljemålnings- och korgflättningsarbeten, vilka elever i resp. studiecirkel åstadkommit.

Teater, film, konserter m.m. Svenska Teatern gav under redogörelseåret 13 föreställningar till starkt reducerade biljettpris för institutets elever. Lilla Teatern beviljade 5 föreställningar, också dessa till kännbart nedsatta biljettpris.

Filmer visades både under lektionerna och i samband med föredragen. Fristående filmkvällar var ett omtyckt inslag i programmet. Filmerna bestod av undervisningsfilmer, bl.a. språk-, turist- och helaf tonsfilmer. De härvarande utländska beskickningarna ställde gratis filmer till förfogande.

Med hjälp av centralradioanläggningen hölls i stora salen varje månad en skivkoncert. Klassisk musik, opera- och operettmelodier fanns på programmet. I mars höll institutets mångårige orkesterledare Erik Stenius en jubileumskoncert.

I oktober arrangerade institutet ett höstsamkväm och den 29 maj avslutades läsåret med en stor fest.

Kontakter utåt. Under redogörelseåret hade institutet besök av en föreläsare och en pianist från Sverige. Två inhemska föreläsare från annan ort än Helsingfors föreläste vid institutet. Kontakten med landets svenskspråkiga medborgar- och arbetarinstitut upprätthölls genom ömsesidiga besök av rek-

torer och enskilda elever. Samarbetet med stadens finska arbetarinstitut var gott. Rektorerne träffades ofta för diskussion av gemensamma frågor. De två institutens elever kom i kontakt med varandra under sommar-månaderna på Tarvo, där gemensamma fester hölls vid öppnandet och avslutandet av sommarsången.

Institutet anordnade tillsammans med

föreningen Svenska folkskolans vänner den 23—24 mars ett vuxenpedagogiskt seminarium, vars syfte var att främja vuxenutbildningen i dagens samhälle. I seminariet deltog ett 80-tal företrädare för olika sektorer av den svenska vuxenutbildningen i vårt land. Huvudföreläsare vid seminariet var lektor Torsten Eliasson från Stockholm.

VII. VERKSAMHETEN INOM KAMRATKRETSEN TOVERIPIIRITOIMINTA

Activities of the student club

Kamratförbundet. Alla vid institutet inskrivna elever bildade ett elevförbund kallat Kamratförbundet, vars uppgift var att utveckla elevernas självverksamhet och arbeta för ett gott kamratskap mellan eleverna. I spetsen för Kamratförbundet stod en styrelse bestående av ordförande och 10 medlemmar. Styrelsen höll under läsåret sammanlagt 13 möten. Talrika av styrelsen utsedda kommitéer utförde självständiga arbetsuppgifter.

Exkursioner, utflykter och resor. Kamratförbundet hade en livlig exkursionsverksamhet under redogörelseåret. Sålunda besöktes Didrichsens konstsamling, Stadsteatern, Telefonföreningen, Elantos livsmedelsfabrik, Sinebrychoffs bryggeri och läskedrycksfabrik samt Fauni Oy Ltd i Järvenpää. Kamratförbundets traditionella kyrkfärd första söndagen i advent gick denna gång till Pyttis kyrka. Den 11—17 april företogs en påskresa till Salzburg. I finska arbetarinstitutets påskresa till Leningrad deltog ett antal medlemmar från Kamratförbundet.

Samkväm och fester. Kamratförbundet kunde under redogörelseåret se tillbaka på en 30-årig verksamhet. Jubileumsfesten firades söndagen den 12 november i festsalen

med stort program, utdelning av förtjänstmärken och hyllningar. Den stora julfesten den 17 december gick i Kamratförbundets regi. I december hölls ett stort antal julfester inom de enskilda studiegrupperna. Den 16 april firade Kamratförbundet sin vårfest i samband med årsmötet.

Sommarverksamheten sköttes helt av Kamratförbundet och dess organ. Verksamheten var förlagd till sommarvillan på Tarvo holme i Munksnäs. Kamratförbundet anordnade här under sommaren ett par större sammankomster; enskilda klubbar och kurser hade egna kamratträffar. Bland utflykter efter det egentliga läsårets slut kan nämnas en färd till Hangö på Kristihimmelsfärdsdagen, en resa längs Silverlinjen den 9 juli och en teaterresa till festspelen på Raseborg den 30 juli. I de svenska medborgar- och arbetarinstitutens sommandagar i Pargas under pingsten deltog ett 50-tal av Kamratförbundets medlemmar.

Gästbesök. Kamratförbundet fungerade som värd för gäster från andra arbetarinstitutets kamratförbund. Detta var också fallet när teaterkretsen vid arbetarinstitutet i Hangö gav en föreställning i institutet.

Övrig verksamhet. Kamratförbundet utgav tillsammans med institutet ett informationsblad, Arbismeddelanden, som under redo-

görelseåret utkom med fem nummer. Institutets kafé sköttes helt i Kamratförbundets regi.

VIII. STUDIEAVGIFTER OCH STIPENDIER OPINTOMAKSUT JA APURAHAT

Tuition and scholarships

Varje vid institutet inskriven elev erlade i inskrivningsavgift 3 mark, varav hälften tillföll Kamratförbundet för dess verksamhet. För kurs i språk som inte var svenska eller finska betalades därutöver 3 mark. Ingen elev anhöll om befrielse från avgift.

Institutets direktion beviljade under redogörelseåret ur anslag som upptagits i bud-

geten två elevstipendier om 600 mark var för fortsatta studier på i institutets stipendie-reglemente närmare angivna villkor. Dessutom beviljades sex stipendier om 50 mark som resebidrag åt elever, vilka deltog i svenska medborgar- och arbetarinstitutens 22 sommarmöte i Pargas den 1—3 juni 1968.

IX. INSTITUTETS EKONOMI OPISTON TALOUS

Finances of the institute

Utgifter och inkomster kalenderåret 1967

Menot ja tulot kalenterivuonna 1967

Expenditure and income during the calendar year 1967

Utgifter · Menot · <i>Expenditure</i>	Mk · Marks
Löner och arvoden · Palkat ja palkkiot · <i>Salaries and other remuneration</i>	288 070
Socialavgifter · Sosiaalimaksut · <i>Social fees</i>	20 600
Lokalutgifter · Huoneistomenot · <i>Expenses for premises</i>	29 102
Utgifter för inventarier · Kalustomenot · <i>Expenses for equipment</i>	5 000
Expenser · Tarverahat · <i>Miscellaneous expenses</i>	15 755
Undervisningsmateriel och bibliotek · Opetusvälineet ja kirjasto · <i>Educational supplies and library</i>	2 872
Stipendier · Opintoapurahat · <i>Scholarships</i>	1 500
Skötsel av fastigheter · Kiinteistöjen hoito · <i>Maintenance of real estate</i>	25 130
Kapitalkostnader · Pääomakustannukset · <i>Capital costs</i>	161 961
Summa <i>Total¹⁾</i>	549 990

¹⁾ Dessutom 12110 mk i beviljade anslag som överförts från tidigare år.

¹⁾ Lisäksi 12110 mk edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja.

Inkomster · Tulot · Income	Mk · Marks
Statsbidrag · Valtionapu · State grant	342 478
Eleavgifter · Opintomaksut · Tuition	13 182
Naturaförmåner · Luontoisedut · Emoluments in kind	2 240
Hyror · Vuokrat · Rents	21 173
Övriga inkomster · Muut tulot · Other income	1 553
Summa Total	380 626

X. FÖRTECKNING ÖVER HÅLLNA FÖREDRAG

Föreläsare	Ä m n e	Antal föredrag
<i>Höst- och vårterminen:</i>		
Fil.dr Karin Allardt Ekelund	Resa i Främre Orienten	1
Pol.mag. Torsten Almqvist	Schweizisk demokrati	2
Operasångare Ture Ara	Vad är yoga?	1
Vicehäradshöv. Herrick Arvidson ..	Övärlden i Karibiska havet	1
Fil.mag. Alex Berg	Till morernas land	3
	Besök i oaser	2
	Promenad i Taormina	1
Prof. Göran v. Bonsdorff	Oktoberrevolutionen	1
	Finlands östrelationer i belysning av vänskaps- och biståndspakten	1
Jur.lic. Christer Boucht	Fotvandring i östra Turkiet	2
Rektor Gunnar Bäck	Tal vid läsarets början	1
	Den sommar som var	1
	Kieler Woche	1
	Våra fattiggubbar	2
	Tal vid läsarets slut	1
Fil.dr Nils Cleve	Gammal stadskultur i Finland	4
Fil.mag. Christian Eisenberg	Att leva som utlänning i Sverige	1
Fil.mag. Per Falck	Det nordiska tanganyikaprojektet	1
	Östafrikansk safari	1
	Kors och tvärs genom Etiopien	1
	Vardagsliv i Tabaka	2
Fil.mag. Elof Falenius	Bulgarien, turistlandet i öst	1
	Istanbul, Bosporens pärla	1
Sjuksköt. Maria Falenius	Människor och sjukhusförhållanden på Irland	1
Fil.mag. Erik Feldt	Gösta Larin-Kyösti, svenskpojken som blev finsk diktare	1
	Författare och kritiker	1
	Att skriva och beskriva	1
Mr Fred Fewster	Living with cars	1
Redaktör Ralf Friberg	Det klasslösa samhällets underklass	1
	Vår krogkultur	1
	Resentryck från Fjärran Östern	1
Förf. Brigitta Gadolin	Pesaro, en pärla från antiken	1
	Santiago de Compostella	1
	Intryck från San Marino och Urbino	1

Föreläsare	Ä m n e	Antal föredrag
Vicehäradshövd. Kristian Gestrin ..	FN i arbete	2
Konstnär Sven Grönvall	Gammal bulgarisk konst	2
Med.lic. Gisela Gästrin	Kampen mot kancern	1
	Strålbehandling vid kancersjukdomar	1
Fil.mag. Margaret Haikola	Naturens konstverk i ord och bild	2
	Mitt Skåneland	1
Konstnär Åke Hellman	Om mosaiker	2
Fil.mag. Paul Hägglund	Barn och TV	2
Fröken Ingrid Hämelin	Det gamla och det nya Persien	1
Fil.mag. Margit Juslin	Betel, den tjänande kärlekens stad	1
Fil.dr Gunvor Krogerus	Strövtåg i Frankrike	1
Fil.dr Harry Krogerus	Ödemarken erövrar	2
	Djurens orienteringsförmåga	2
Fil.mag. Stig Lambertsen	Resa till Svarta havet	1
Redaktör Leo Lindeberg	Ilja Ehrenburg	1
Pastor Jan-Erik Lindqvist	Besök i Palestina	1
Kanslichef G. Mariani-Cerati	Blir människan en systemens, politikens och försäljningens lekboll?	2
Fil.mag. Irina Matvejew	Viking och Hansa	1
Professor Tore Modeen	Strövtåg i Guatemala	2
Fil.mag. Gunnar Mårtenson	Odense, H. C. Andersens stad	1
	Finglas och bruksglas	1
Recitatoris Malvi Nordqvist	Carl Larssons konst	1
	Den gudomliga Sarah Bernhardt	1
Fil.dr Ragnar Numelin	När framgick självständighetstanken i Finland	1
Fil.mag. Gunnar Nyberg	Öland, en säregen del av Sverige	1
Ingenjör Erik Oliwer	En bilfärd till Syrien, Libanon och Jordanien	1
Regissör Kristin Olsoni	Teater i Leningrad	1
Redaktör Viktor Pettersson	Mina tidningsmannaminnen	1
Fru Margit Porsman	Dagens Tunisien	1
Pastor Torvald Sandvik	Slätternas och översvämningarnas Österbotten	1
	Kyrkans lojalitet och frihet i förhållandet till staten	1
Hushållslär. Dolly Schönholtz	Åter på Madeira	1
Dipl.ekon. Saga Schönholtz	Världsutställningen i Montreal	1
Teol.dr Sigtrygg Serenius	Stressproblemet	1
	Den ekumeniska tanken	1
	Snälla människor	1
	Kulturhårdarna i Uppsala och Vadstena	1
Fil.mag. Margareta Simola	Ceylon i våra dagar	1
Fil.mag. Deryck Sivén	Våra östrelationer genom tiderna	2
Fru Lois Sjöholm	Dalarna	1
Fil.mag. Gullborg Torsell	Fiskarsamhällen och katedraler i England ..	1
Fil.mag. Birger Ulfvens	Symboler i diktningen från Runeberg till Mörne	1
	Havet och stämningen hos den unge Mörne ..	1
Pastor Harry Wahlsberg	De lyckliga öarna	2
	Sveriges västkust	1
Fru Sylvia Wirén	Vid Nilens stränder	2
Fru Margareta Åkerblom	Min önskeresa	1

Föreläsare	Ä m n e	Antal föredrag
Fil.dr Carl Öhman	Teatern och den moderna människan	2
<i>Fortsättningsterminen:</i>		
Fil.dr Karin Allardt Ekelund	Inhemsk litteratur	1
Fil.mag. Anne-Marie Beurain	Fredrik Pacius	1
	Tutanchamonutställningen i Paris	1
Fil.mag. Alex Berg	Kalundborg, en dansk småstad	1
Rektor Gunnar Bäck	Årets fortsättningstermin	1
	Påsk på Mallorca	1
	Resumé över det gångna läsåret	1
Redaktör Ralf Friberg	Vandringar i Moskva	1
Fil.dr Harry Krogerus	Fjärilar, ett säkert värtecken	1
Fil.mag. Stig Lambertsen	Resa i Schweiz	1
Barnträdg.lär. Bärbi Luther	Hur jag upplevde det Heliga landet	1
Redaktör Viktor Pettersson	Gamla helsingforsoriginal	1
Teol.dr Sigtrygg Serenius	Snälla människor (forts från vårterminen) ..	1
Redaktör Enzo Sevón	Människor jag mött	1
Hushållslär. Dolly Schönholtz	Åter på Madeira (forts. från vårterminen) ..	1
Redaktör Gett Strandberg	Rhodos, ön i solen	1
Fru Sylvia Wirén	Slottsfru och författarinna	1
Prof. T. I. Wuoreninne	Kaksi suurta näyttelijähahmoa	1
Redaktör Markus Ölander	Situationen i sydöstra Asien	1

X I. T I I V I S T E L M Ä

Syyslukukausi alkoi 18. syyskuuta ja päättyi 15. joulukuuta. Kevätlukukausi kesti tammikuun 8:nnestä toukokuun 5:nteen päivään. Varsinaisen lukuvuoden päätyttyä järjestettiin kuuden viikon pituinen jatkolukukausi 17. 4.—28. 5. Opetusmuotoina olivat esitelmät, luentopiirit, opintopiirit ja työryhmät. Näiden lisäksi oli seitsemän kerhoa, joiden toiminta oli suureksi osaksi opetuksenluonteista. Opintoretket, elokuvaesitykset, teatterinäytännöt, näyttelyt, konsertit, illanvietot ja huviretket täydensivät varsinaista opetusta. Kesätoiminta kesä-, heinä- ja elokuussa oli keskitetty Tarvon Altorp-kesäkotiin, ja siitä huolehti Opistolaisyhdistys.

Opistoon kirjoittautuneita oli kertomusvuonna 4 679.

Opistossa oli 22 luentopiiriä 20 aineessa ja 138 opintopiiriä 45 aineessa säännöllisessä toiminnassa. Kielten ja matematiikan opetuksessa noudatettiin tavallista luokkaopetusta, muissa aineissa sovellettiin vapaampia työmuotoja. Oppilaiden omatoimisuuteen kiinnitettiin suurta huomiota. Toimintaohjelmaan sisältyi useita kursseja, joiden tarkoituksena oli kehittää oppilaiden taipumuksia ja erityisharrastuksia.

Opetus käsitti kerrallaan kaksi työtuntia. Viikon työjärjestykseen kuului 420 työtuntia varsinaisen lukuvuoden aikana ja 168 jatkolukukaudella. Useimpia aineita opetettiin kerran viikossa, mutta eräillä kielten alkeiskursseilla, kirjanpidon peruskurssilla, konekirjoituskursseilla ja muutamilla työryhmillä oli kaksi oppituntia viikossa. Useimmat oppitunnit pidettiin iltaisin klo 18—21. Päiväkurssien työaika oli klo 13—16. Lauantai ei ollut työpäivä, ja sunnuntai käytettiin usein vapaamuotoiseen työskentelyyn. Opiston oppilaita osallistui kaupungin kotiteolli-

suuslautakunnan järjestämiin ruoanlaitto- ja ompelukursseihin, joista muutamat pidettiin päivisin.

Esitelmiä pidettiin kolme sarjaa. Suuri sarja käsitteli eri tiedonaloilta olevia aiheita ja ajankohtaisia kysymyksiä. Kaunis maailmamme -nimiseen sarjaan sisältyi värirainojen ja filmien elävöittämiä matkakuvauksia ja Löydämme Ruotsin -sarja tutustutti kuulijat läntiseen naapurimaahamme, sen luontoon, kansaan ja kulttuuriin. Lisäksi oli muutamia vieraskielisiä esitelmiä. Esitelmät pidettiin kolmena iltana viikossa, maanantaisin yksi klo 19.30 sekä keskiviikkoisin ja perjantaisin kaksi esitelmää klo 19.30 ja 20.30.

Luentopiirien aiheina olivat yhteiskuntaoppi, kansalaistieto, psykologia, filosofia, kirjallisuus, taidehistoria, musiikki, näytelmäkirjallisuus, puhetaito, puhetekniikka, luonnontieteet ja tekniikka.

Opintopiireissä opetettiin mm. seuraavien alojen aineita: kielet, matematiikka, liike-ala, pikkulastenhoito, valokuvaus, musiikki ja voimistelu sekä ns. ateljeepiirien työryhmissä kuvaamataito, keramiikka, ompelu jne.

Oppilaiden käytettävissä oli eri alojen tietokirjallisuutta ja hakuteoksia sisältävä käsikirjasto. Kirjoja oli kertomusvuoden lopussa 3 163 nidosta. Kirjastossa oli myös suomenruotsalaiset päivälehdet ja suuri joukko koti- ja ulkomaisia aikakauslehtiä.

Kukin oppilas maksoi opistoon kirjoittautumismaksuna 3 mk, mistä Opistolaisyhdistys sai puolet toimintaansa varten. Muista kielikursseista paitsi suomen ja ruotsin kielen kursseista suoritettiin lisäksi 3 mk:n lisämaksu.

Varoista, jotka kaupunki oli myöntänyt opiston johtokunnan käytettäväksi, jaettiin kertomusvuonna 600 mk:n suuruinen apuraha

kahdelle oppilaalle muualla suoritettavia jatko-opintoja varten ja 50 mk:n apuraha kuudelle oppilaalle, jotka osallistuivat ruotsinkielisten kansalais- ja työväenopistojen Paraisissa 1.—3. 6. pidettyyn 22. kesäkokoukseen.

Kalenterivuonna 1967 olivat opiston menot yhteensä 549 990 mk, ja valtionapua saatiin 342 478 mk.

Tilastotietoja opiston toiminnasta esitetään ruotsinkielisen tekstin asetelmissa sivuilla 262, 263, 272—275, 278 ja 279.

XII. SUMMARY

The Institute's autumn term began on 18.9 and ended on 15.12; the spring term ran from 8.1. to 5.5. At the end of the actual academic year a six-week continuation term was organized, from 17.4 to 28.5. Teaching took the form of general lectures, lecture circles, study circles and working groups. There were also seven clubs, whose activities were mainly instructional in nature. The teaching was complemented by excursions, film shows, theatrical performances, exhibitions, concerts, social evenings and trips. Summer activities in June, July and August took place in the Tarvo Altorp summer home and were handled by the Institute's Students' Association.

In the year under review there were 4 679 students registered at the Institute.

There were 22 lecture circles in 20 subjects and 138 study circles in 47 subjects in regular activity. Languages and mathematics were taught using the normal class system, while freer methods were adopted in other subjects. Much attention was paid to the students' self-activity. The programme included a number of courses intended to develop the students' natural talents and interests.

Each lesson comprised two consecutive working hours. The week's schedule included 420 working hours during the actual academic year and 168 during the continuation term. Most of the subjects were taught once a week, but some of the elementary language courses, the elementary bookkeeping course, the typing courses and some working groups had two lessons a week. Most of the lessons were in the evenings, from 6 to 9 p.m. The day courses worked from 1 to 4 p.m. Saturday was a free day, and Sunday was often devoted to free forms of activity. Students from the Institute took part in cookery and

sewing courses arranged by the City Domestic Economy Board. Some of these courses were held during the daytime.

There were three series of general lectures. The 'Major series' covered themes from various branches of knowledge and topical questions, the 'Our Beautiful World' series included travel talks enlivened by colour slides and films, and the series 'We Learn to Know Sweden' made the listeners acquainted with our western neighbouring country, its scenery, people and culture. In addition there were some lectures given in a foreign language. The lectures were given three evenings a week, with one lecture at 7.30 p.m. on Mondays and two lectures, at 7.30 and 8.30 p.m., on Wednesdays and Fridays.

In the lecture circles the themes were: Social Science, Civic Knowledge, Psychology, Philosophy, Literature, Art History, Music, Drama, Rhetoric, Elocution, the Natural Sciences and Technology.

The subjects taught in the study circles included e.g. languages, mathematics, business subjects, baby care, photography, music and gymnastics. There were also 'studio working groups' in art, ceramics, sewing, etc.

A reference library with informative literature and reference books in various fields was at the students' disposal. At the end of the year under review there were 3 163 volumes. The library also had Finland's Swedish-language newspapers and a large number of Finnish and foreign periodicals.

Each student paid a registration fee of 3 Fmk to the Institute. Half of this went to support the activities of the Students' Association. There was an extra fee of 3 Fmk for all language courses except Finnish and Swedish.

From the funds allotted by the City to the use of the Institute Board, two 600 Fmk grants were awarded to students for further studies in other places and six 50 Fmk grants to students participating in the 22nd summer meeting of the Swedish-language civic and workers' institutes in Pargas from 1.6 to 3.6.

In the calendar year 1967 the Institute's expenses were 549 990 Fmk, and the State aid received was 342 478 Fmk.

Statistical data on the work of the Institute are given in the Swedish-language tables on pages 262, 263, 272—275, 278 and 279.

SVENSKA ARBETARINSTITUTET

RUOTSINKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

SWEDISH WORKERS' INSTITUTE

Läsåret · Lukuvuosi · School year
1968/69

I. DIREKTION, LÄRARKÅR OCH ÖVRIG PERSONAL
JOHTOKUNTA, OPETTAJISTO JA MUU HENKILÖKUNTA
School board, teaching staff and other personnel

Direktionens sammansättning var under höstterminen densamma som föregående år, men från vårterminens början ersattes de i tur avgående medlemmarna fil.kand. Irina Matvejew, kontorist Nina Knus, fil.mag. Börje Mattsson och dipl.ing. Per-Erik Panellius av lektor Anne-Marie Beaurain, fru Gun Hemming, äldre lektor Gunvor Krogerus samt fil.mag. Margaretha Starck.

Direktionens verksamhetsberättelse ingår i den finskspråkiga publikationen Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Lärarkår. Rektor för institutet och enda ordinarie lärare var fil.mag. Gunnar Bäck.

Timlärarna var 94, av vilka fyra tjänstgjorde endast under höst- och sex endast under vårterminen. Antalet föreläsare var 61. Liksom under tidigare år anlätades både lärare och utomstående personer som diskussionsinledare och som talare vid olika sammankomster. Allmänna lärarmöten hölls 12. 9. 1968 och 13. 4. 1969.

Övrig personal. Övriga anställda vid institutet var en ekonom, en bibliotekarie, ett expeditionsbiträde, tre vaktmästare och fyra städerskor. Vid behov användes härutöver extra arbetskraft.

II. INSTITUTETS LOKALITETER OPISTOTILAT

Institute premises

Institutets verksamhet var såsom tidigare förlagd till Dagmarsgatan 3, där förutom en föreläsning- och festsal, två större auditorier,

en utställningssal samt sex specialrum även andra nödiga utrymmen¹⁾ stod till förfogande. Även detta redogörelseår var köket på

¹⁾ I redogörelsen för läsåret 1967/68 är samtliga utrymmen uppräknade.

tidigare villkor uthyrt till stadens hemhushållningsnämnd, som dessutom disponerade ett klassrum för sömnadskurser.

Villan på Tarvo holme i Munksnäs använde institutet för sin sommarverksamhet och för elevernas rekreation.

III. LÄSÅR OCH LÄROPLAN LUKUVUOSI JA OPETUSSUUNNITELMA

School year and curriculum

Verksamhetsåret 1968—69 var det 55:e i institutets historia. Höstterminen började 16. 9 och slutade 14. 12, vårterminen pågick mellan 7. 1 och 11. 4. Läsåret omfattade sålunda 26 arbetsveckor, vilka var jämnt fördelade mellan höst- och vårterminen. Veckans arbetsordning upptog 412 arbets-

timmar. Fortsättningsterminen bestod av sex arbetsveckor med 198 arbetstimmar var.

Arbetsprogrammet, godkänt av institutets direktion 5. 9. 1968, fastställdes av skolstyrelsen för det egentliga läsåret 4. 10. 1968, och för fortsättningsterminen 18. 4. 1969.

IV. ELEVER OPISKELIJAT

Students

Institutet hade under redogörelseåret sammanlagt 4 437 inskrivna elever. Deras fördel-

ning efter kön, ålder, födelseort, skolbildning och yrke framgår av följande tablå:

Alder • Ikä • Age	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total
16—17 år • vuotta • years	26	36	62
18—20 » » »	86	152	238
21—29 » » »	259	314	573
30—49 » » »	229	1 303	1 532
50— » » »	311	1 721	2 032
Födelseort • Syntymäpaikka • Place of birth			
Helsingfors • Helsinki	527	1 980	2 507
Annan ort • Muu paikkakunta • Elsewhere	384	1 546	1 930
Skolbildning • Koulusivistys • School education			
Folkskola • Kansakoulu • Public elementary school	105	758	863
Läroverk • Oppikoulu • Secondary school	218	768	986
Yrkesskola • Ammattikoulu • Vocational school	192	684	876
Folkhögskola • Kansanopisto • Folk high school	8	106	114
Seminarium • Seminaari • Teachers' training institute	13	90	103
Studentexamen • Ylioppilastutkinto • Matriculation examination	147	704	851
Akademisk examen • Akateeminen loppututkinto • University degree	228	416	644

Yrke • Ammatti • Profession	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total
Inom affärslivet verksamma och arbetsledare • Liikealalla ja työn johdossa olevia • <i>Persons working in business and foremen</i>	219	979	1 198
Tjänstemän och utövare av fria yrken • Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia • <i>Officials, professionals etc.</i>	221	800	1 021
Kroppsarbetare • Ruumiillisen työn tekijöitä • <i>Blue collar workers</i>	142	6	148
Personer som utför arbete i hemmen • Kotitehtävissä olevia • <i>Persons in domestic occupations</i>	—	1 128	1 128
Övriga: studerande, pensionärer m.fl. • Muita: opiskelijat, eläkkeellä olevat ym. • <i>Others: students, retired people etc.</i>	329	613	942
Samtliga elever • Oppilaita kaikkiaan • Total of students	911	3 526	4 437

V. UNDERVISNING

OPETUS

Instruction

Undervisningsformerna var föredrag, föreläsningcirklar, studiecirklar och arbetsgrupper, vilka kompletterades med exkursioner, utställningar, konserter m.m. Undervisningen i språk och matematik försiggick som vanlig klassundervisning, i andra ämnen var arbetsformerna friare.

Lektionerna omfattade två arbetstimmar. I de flesta ämnen hölls en lektion per vecka,

men i fråga om några elementarkurser i språk, kurserna i spädbarnsvård, grundkursen i bokföring, maskinskrivningskurserna samt dam-, husmors- och pensionärgymnastiken var antalet två per vecka. Lektionerna hölls vanligen på kvällarna kl. 18—19.30 och 19.30—21. Antalet dagkurser var 23 och de hölls i regel kl. 13—14.30 och 14.30—16.

1. Föredrag

Esitelmät

Lectures

Föredragen var främst avsedda för institutets egna elever, men om lediga platser fanns i salen kunde även utomstående åhöra dem. Föredragen hölls såsom tidigare tre kvällar i veckan, på måndagar ett, på onsdagar och fredagar två per kväll. De räckte 45 minuter.

Föredragen var uppdelade i tre serier: Fristående föredrag, Vår vackra värld och Vi lär känna Sovjetunionen. I dessa serier hölls sammanlagt 96 föredrag. En förteckning över dessa samt fortsättningsterminens 20 föredrag ingår på s. 301—303.

2. Föreläsningcirklar

Luentopiirit

Lecture circles

Redogörelseåret var 17 föreläsningcirklar i regelbundet arbete vid institutet. I cirklarna behandlades följande:

Aktuellt i veckan. Aktuella problem i Frankrike, Storbritannien, Tyskland och Främre Orienten kartlades, u-hjälpen och

FN:s verksamhet kommenterades och valresultaten i olika länder analyserades. För Finlands del behandlades kulturpolitiska problem, presidentens utlandsrepresentation samt stabiliseringsavtalet.

Människan genom tiderna. Föreläsningsserien redogjorde för människans paleontologiska, embryologiska och personliga utveckling, åldrandets problem, människans och djurens likheter och olikheter, transplantationer, konstgjord befruktning, kontroll över hjärnans funktioner, genetisk kirurgi och möjligheter att skapa liv samt människans målsättning att upprätthålla jämvikt mellan olikverkande krafter.

Sekreterarskap och arkivvård. Kursen gav insikter i privat- och övriga sekreterares uppgifter inom företag och arkivvård. Dessutom gjordes exkursioner till Brages Urklippverk, Riksarkivet, Universitetsbiblioteket, Wulffs, Svenska folkskolans vänner och Hufvudstadsbladet.

Nordens djur- och växtvärld. Serien behandlade däggdjurs- och fågelvärlden i Norden, med särskild hänsyn till arter som förekommer i Finland. Årstidsaspekterna i fråga om Finlands växt- och djurliv genomgicks. Vidare presenterades Lapplands växter och djur samt insjöarnas lägre djurliv.

Våra fiskar. Föreläsningarna beskrev Finlands fiskarter, vilka kännetecken de har samt deras mest utpräglade vanor. Ytterligare behandlades fiske och fiskevård. Miljöförstöringen blev också uppmärksammas.

Konsthistoria. Cirkeln gav till en början en konsthistorisk översikt och behandlade sedan mera ingående vissa perioder i konstens historia, bl.a. spansk målarkonst under 1600-talet och Goya, fornkristna basilikor, bysantinsk arkitektur samt romersk och gotisk byggnadskonst. Färgreproduktioner kompletterade föreläsningarna.

Levande engelsk litteratur. Cirkeln bjöd på en serie föreläsningar som berörde verk av engelska författare såsom George Eliot, Henry Fielding och hans samtid, Walter Scott, Oscar Wilde, Joseph Conrad, John Galsworthy, Thomas Hardy, Rosetti, Georg Gissing, Arnold Bennet och Somerset Maugham, Yeats, Synge, Chesterton, Graham Greene, Aldoux Huxley, Virginia Woolf och Dylan Thomas m.fl.

Talteknik och röstvård. Undervisningen behandlade talprocessen, andning, ton- och klangbildning, artikulation, frasering och pausens betydelse. Härtill kom praktiska tempoövningar, övningar i språkljudsbildning samt tal- och läsövningar med hjälp av magnetofon.

Släktforskning. En introduktionskurs i släktforskning med angivande av förefintliga källor och de problem en släktforskare kan ställas inför.

Aktersnurran. Lektionerna ägnades båten, Archimedes princip, utombordsmotorn och dess funktion, propellern och motors olika delar. Under de sista lektionerna behandlades sjösäkerheten och företogs en exkursion till Oy Maritim Ab.

Terrester navigation (3 grupper). Grundkursen i navigation lärde deltagarna sjövägsreglerna, bestämning av deviationen, Ortsbestämning, pejling, strömproblem, bestickräkning och radionavigering.

Astronomisk navigation. Fortsättningskursen utgjordes av föreläsningar om beräkning och konstruktion av ortlinjer enligt himlakropparnas höjder, identifiering av planeter och fixstjärnor, latitud på grund av polstjärnans höjd, beräkning av tiderna för himlakropparnas uppgång och nedgång, borgerlig skymning och gryning samt sammanställning av astronomiska och andra ortlinjer vid navigering.

Musik genom tiderna. Föreläsningarna be-

handlade olika äldre och yngre tonsättare och deras verk. Dessa illustrerades med skivuppspelningar.

Teaterforum. Cirkeln gav deltagarna en fördjupad syn på teater i tiden. Aktuella teaterhändelser observerades och kommenterades. Större delen av samlingarna försiggick på Svenska Teatern. Cirkelmedlemmarna var i tillfälle att följa med teaterns repetitioner och föreställningar.

Sommarträdgården. Kursen behandlade trädgårdsplanering, dvs. hur, när och var

olika växter kan planteras. Vidare gavs goda råd om hur trädgården skall skötas.

Vårt Helsingfors. Föreläsningarna gav en inblick i stadens nuvarande utvecklingskede och kompletterades av exkursioner till olika inrättningar och platser i dagens Helsingfors.

Över gränserna. Med föreläsningar, reportage, programkvällar och lämpligt informationsmaterial strävade institutet till att länka deltagarnas tankar in på internationella sammanhang och verka för större förståelse för andra länder och folk.

3. Studiecirklar

Opintopiirit

Study circles

Redogörelseåret hade studiecirkelarna vid institutet sammanlagt 141 arbetsgrupper i regelbunden verksamhet. Ämnena var följande:

S p r å k

Svenska för poliser. En praktisk kurs för poliser med finska som modersmål. Lärobok: Salminen—Impola, Praktisk svenska.

Svenska för utlänningar. En praktiskt lagd kurs för personer med ett främmande språk som modersmål. Lärobok: Rosén, Svenska för utlänningar.

Finska. Fem årskurser av olika svårighetsgrad och konversationscirkeln Puhumme suomea. Läroböcker: Kotkatlahti—Grotenfelt, Lär er finska, del I och II; Hirn, Översättningsuppgifter till finska; Karlsson, Finsk formlära och Översättningsuppgifter i finska för handelshögskolor; Streng, Kortfattad satslära.

Danska. En kurs för nybörjare. Läro-

böcker: Lundbo, Dansk Nutidsdigtning, del I samt Kofoed, Dansk tekst med gramplader.

Engelska. Cirkeln omfattade fem årskurser av stigande svårighetsgrad samt dessutom de tre konversationsgrupperna English Spoken A, B and C och konversationscirkeln Amerikansk engelska för avancerade deltagare. Härutöver fanns sju dagkurser, varav fem hade vanlig klassundervisning som anslöt sig till årskurserna. De två övriga var konversationscirklar.

Vid undervisningen användes följande läroböcker: Eckersley, Essential English, del I, II och III samt Brighter English; Hart—Ekholm, Let's Learn English; Candlin, Present Day English for Foreign Students, del I, II och III; W. S. Allen, Living English Structure; Sanford, Prose of this Century; Clarke—Mackenzie, Modern English Practic samt Fischerström, De engelska studentstilarna.

Franska. Undervisningen omfattade fem årskurser och som läroböcker användes:

Mauger, Cours de Langue et de Civilisation Française, del I och III samt Le Français accéléré; Kruckenberg—Gorosch—Philipson, Tala franska II; Ronsjö, De franska studentstilarna samt skönlitteratur. Dessutom förekom en konversationscirkel, Civilisation Française, samt två dagkurser, av vilka den ena var en konversationskurs och den andra, Franska IV, en fortsättningskurs från föregående år.

Tyska. Cirkeln inbegrep fem årskurser av varierande svårighetsgrad, konversationscirkeln Wir sprechen Deutsch samt två dagkurser, av vilka den ena var en konversationskurs och den andra, Tyska IV, en fortsättningskurs från föregående år. Läro- och övningsböcker: Furuskog—Åkerlund, Wer kommt mit; Kirchheiner, 100 lektioner i tyska; Engberg, Ich lerne Deutsch; Ericsson—Eisenberg, Wir fangen an; Kästner, Drei Männer im Schnee; Blohm—Köpke, Begehung mit Deutschland samt Ich übe Deutsch.

Ryska. Årskurserna var sammanlagt fyra. Som läro- och textböcker användes: Åström—Gyllenbögel, Rysk elementarbok; Filatova—Hellberg, Nemnogo o mnogom samt skönlitteratur.

Italienska. Antalet årskurser var tre, var till kom konversationsgruppen Circolo Italiano. Vid undervisningen användes följande böcker: Kirchheiner, 100 lektioner i italienska; Fowler—Della Torre, Andiamo in Italia; Benedict, Italiano, del II samt Weiler—Leghissa, Italiano per passatempo.

Spanska. Cirkeln omfattade likaså tre årskurser samt konversationscirkeln Circulo espanol. Undervisningen baserade sig på böckerna Marcelino I och II, Paginas espanolas contemporaneas samt på spanska tidskrifter.

Latin för alla. Som lärobok användes Strömberg, Latin för alla.

M a t e m a t i k

Aritmetik. En repetitionskurs i aritmetik. Lärobok: Stara—Lindblad, Aritmetik I. Dessutom löstes, delvis som hemarbete, 100 uppgifter som förekommit vid inträdesprov till tekniska skolor.

Algebra. Två årskurser av olika svårighetsgrad. Som lärobok användes Lindblad, Algebra I.

Geometri. Kursen använde som lärobok Lindblad—Stara, Geometri, del I och II.

Matematik för tekniska skolor. Efter en teoretisk kurs genomgicks uppgifter som använts vid inträdesprov till tekniska institut och skolor.

Differential- och integralräkning. Som underlag för undervisningen användes ett av läraren uppgjort kompendium.

Räknestickan. En ny kurs som lärde deltagarna räknestickans användningsmöjligheter. Dessutom hölls praktiska övningar.

Beskrivande statistik. Kursen som var ny, avsåg att ge en uppfattning om hur statistik kan användas och om dess viktigaste metoder.

H a n d e l s ä m n e n

Bokföring. Cirkeln omfattade två årskurser och läroböckerna var Gissler, Lär dig bokföring samt Jägerhorn—Lindberg, Svenska Handelshögskolans kompendium nr 41 a.

Svensk stenografi. Första årskursen undervisades i stenografins grunder medan andra årskursen var en fortsättningskurs. Som underlag för undervisningen användes Fabritius, Lärobok i stenografi samt Holmqvist, Svenska handelsbrev.

Engelsk stenografi. En nybörjarkurs, där som lärobok användes Hess, Engelsk stenografi samt vid diktamen ofta affärsbrev.

Maskinskrivning. Undervisningen baserade sig på Touch-metoden. Vid övningarna användes texter av olika slag samt affärsbrev.

Textning. Kursdeltagarna lärde sig bokstävernas grundformer, olika stilar och färglära, övade sig att använda redis- och ATO-penna samt plattpencil och textade hyllningsadresser och gratulationskort.

Finsk handelskorrespondens. Kursdeltagarna använde som lärobok Jansson, Affärsbrev och handelsbrev.

Engelsk handelskorrespondens. Lärobok var Hyldgaard—Jensten, Kort engelsk handelskorrespondens.

Tysk handelskorrespondens. En repetitionskurs, där deltagarna fick hemuppgifter som rättades och kritiserades, varvid särskild uppmärksamhet ägnades brevets stilistik.

Musik och sång

Att spela piano i grupp. Tre kurser av stigande svårighetsgrad. Vid övningarna och undervisningen användes följande nothäften: Aaron, Pianoskola, häfte I och II; Sundblad-Halme, Barnen spelar sina egna visor samt Steinbrecher, Klingendes Alphabet.

Gitarospelning. Eleverna fick lära sig ackompanjemang till sånger ur Gröna visboken samt musikteori.

Orkesterspelning. Medlemmarna övade klassiska och populära stycken för stråkinstrument. Orkestern medverkade flitigt vid institutets samkväm och fester.

Körsång. Sånger för blandad kör inövades och repeterades. Sångkören uppträdde vid institutets samkväm och fester.

Kvartettsång. Kvartettkamraterna, som kören kallade sig, inövade sånger för manskvartett, institutets konsertprogram samt kvartettsångens 150-års jubileumsprogram.

Teater, film, foto

Teaterkretsen. Institutets teatergrupp inövade Falcks pjäs "Gränsen passeras" samt Tjechovs "Björnen".

Fotografering. Kursdeltagarna gavs först en översikt av kamerans historia och fick därefter lära sig allt om dess inställning och tillbehör, om film, exponering, belysningsteknik, färgteori och om olika färgfilmer kontra svartvit fotografering. Mörkrumsarbete utfördes både teoretiskt och praktiskt.

Amatörfilmarna berättar. I serien visades ett antal av amatörer tagna 8 mm:s småfilmer, vilka kunde anses vara av allmänt intresse.

Ateljécirklar

Teckning. Cirkeln omfattade två årskurser. Den första undervisades i komposition och blyertsteckning, den andra arbetade med kompositionsuppgifter i olika material och med varierande teknik. Vattenfärger, kritor, kol och tusch användes.

Croquisteckning. Eleverna undervisades i konsten att teckna efter levande modell.

Oljemålning. Kursdeltagarna fick en inblick i målarkonstens historia samt i materiallära och lärde sig målningstekniken samt komposition och färglära. Eleverna gjorde egna arbeten efter olika motiv: stilleben, landskap, levande modell och kopiering av kända målares verk. En utställning av målningarna hölls den 14 maj.

Porslinsmålning. Eleverna fick lära sig porslinsmålningens teknik samt mönsterkomposition och färgval, varefter de gjorde egna, enklare och mera avancerade arbeten.

Keramikarbeten. Till cirkeln hörde två årskurser. I den första undervisades i keramikhistoria, leran som material och keramikarbetets teknik, komposition, färgval och brännteknik. Andra årskursen, Keramik-konst, var avsedd blott för dem som tidigare sysslat med keramikarbete och visat tydliga konstnärliga anlag. Vardera årskursens deltagare förfärdigade egna, personliga arbeten.

Läderarbeten. Deltagarna lärde sig arbetstekniken och användningen av verktygen samt förfärdigade egna arbeten.

Korgflätning. Cirkelns medlemmar undervisades i konsten att fläta cirkel-, oval- och rektangelformade botten samt gjorde underlägg, brickor m.m. Materialet var paddingrotting och ytband.

Bokbindning. Kursdeltagarna fick lära sig att binda in böcker i halv- och helklotband. De som deltagit i kursen under tidigare år gjorde hellinne- samt halvfranska band.

Vi klipper och syr. Cirkelmedlemmarna lärdes att klippa till och sy olika damplagg såsom kjolar, blusar, klänningar m.m.

Spetsknyppling. Cirkeln omfattade en nybörjar- och en fortsättningskurs, där eleverna fick lära sig 16 resp. 30 mer eller mindre invecklade spetsmönster. Deltagarna i fortsättningskursen knypplade spetsar även efter eget val.

Hattsömnad. Hattsömnadstekniken utlärdes, varefter eleverna som egna arbeten gjorde hattar av olika material.

Gymnastik

Gymnastik för damer. Tre olika grupper med lättare, mera krävande samt hård motionsgymnastik med avspännings- och andningsövningar på programmet.

Husmorsgymnastik. Vardera gruppen bjöds

på allsidig motionsgymnastik för husmödrar två gånger i veckan.

Pensionärgymnastik. I alla tre grupperna bereddes institutets äldsta kvinnliga elever tillfälle att två gånger per vecka delta i en för dem avpassad motionsgymnastik med övningar som motverkar såväl fysiologiska och anatomiska som psykiska åldersförändringar.

Gymnastik för herrar. I vardera gruppen gavs tillfälle till såväl motions- som redskaps-gymnastik. Programmet omfattade dessutom korgboll och volleyboll med taktik- och teknikövningar.

Övriga ämnen

Spädbarnsvård. Kursen behandlade moderskapsvård, modersmjölken och barnets föda, dess kläder, säng och vårdartiklar, barnsjukdomar, barnets kroppsliga och själsliga utveckling, leksakerna, badet, barnets uppfostran, dess farliga värld, tändernas vård och första hjälpen vid olycksfall. En excursion gjordes till Socialmuseet. Dessutom visades följande filmer: Barnets farliga värld, Uppfostran, Första hjälpen vid olycksfall samt Tändernas vård.

Förlossningsförberedelse. Kursdeltagarna gavs en allmän beskrivning av havandeskapet och fostrets tillväxt, andningens och förlossningens förlopp samt undervisades i neuromuskulär träning.

4. Fortsättningstermin

Jatkolukukausi

Continuation term

Även detta läsår anordnades en fortsättningstermin om sex veckor mellan 18 april och 24 maj. Deltagare var de studiegrupper som under det ordinarie läsåret visat intresse

och god sammanhållning och som önskade fortsätta arbetet. Verksamheten pågick i 7 av föreläsnings- och i 22 av studiecirkelarna (språk, bokföreläsning, musik och sång, gymnastik

samt sex ateljécirklar). Även fem av institutets sju klubbar var i regelbunden verksamhet under denna tid.

Fortsättningsterminens program upptog dessutom sammanlagt 20 föredrag, vilka är uppräknade i förteckningen på s. 302—303.

5. Studiernas regelbundenhet

Opiskelun säännöllisyys

Regularity of the studies

Antalet studiegrupper, det sammanlagda elevantalet under höst- och vårterminen samt antalet regelbundet deltagande elever vid

institutets föreläsnings- och studiecirklar framgår av följande sammanställning, vari även fortsättningsterminen beaktats.

Cirkel • Piiri • Circle	Studiegrupper Opintoryhmiä Study groups	Anmälda • Ilmoittautuneita • Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana Attended regularly	
		Höst • Syksy • Autumn		Vår • Kevät • Spring		Höst Syksy Autumn	Vår Kevät Spring
		Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Summa Total	Summa Total
Föreläsningcirklar • Luentopiirit <i>Lecture circles</i>							
Aktersnurrän • Perämoottori • <i>Outboard motor</i>	1	—	—	27	8	—	29
Aktuellt i veckan • Päivän tapahtumat • <i>Events of the week</i>	1	10	47	9	36	26	23
Astronomisk navigation • Astronominen merenkulku • <i>Astronomical navigation</i>	1	35	5	33	5	30	26
Konsthistoria • Taidehistoria • <i>Art history</i>	1	7	112	5	72	83	64
Levande engelsk litteratur • Elävä Englannin kirjallisuus • <i>Living English literature</i>	1	1	32	—	28	21	14
Musik genom tiderna • Musiikki kautta aikojen • <i>Music through the ages</i>	1	2	64	—	41	51	37
Människan genom tiderna • Ihminen kautta aikojen • <i>Man through the ages</i>	1	6	24	6	26	16	17
Nordens djur- och växtvärld • Pohjolan eläin- ja kasvimailma • <i>The animal and plant world of the North</i>	1	8	28	7	23	24	22
Sekreterarskap och arkivvård • Sihteerin tehtävät ja arkistonhoito <i>Secretarial work and keeping of archives</i>	1	1	26	1	17	17	13
Släktforskning • Sukututkimus <i>Genealogy</i>	1	—	—	4	13	—	12

Cirkel • Piiri • Circle

	Anmälda • Ilmoittautuneita • Registered					Deltagit regelbundet Säännöll. mukana	
	Höst • Syksy • Autumn		Vår • Kevät • Spring			Attended regularly	
	Män Miehiä Study groups	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Höst Syksy Autumn Summa Total	Vår Kevät Spring Summa Total	
Föreläsningssirklar • Luentopiirit <i>Lecture circles</i>							
Sommarträdgården • Kesäpuutarha <i>Summer garden</i>	1	—	—	1	17	—	15
Taltekniikka ja äänenhuolto • Puhetekniikka ja äänenhuolto • <i>Elocution and voice production</i>	1	12	42	2	16	15	9
Teaterforum • Teatterifoorumi <i>Theatre forum</i>	1	2	89	—	84	78	75
Terrester navigation • Terrestrinen merenkulku • <i>Terrestrial navigation</i>	3	88	41	72	28	63	67
Våra fiskar • Kalamme • <i>Our fishes</i> ..	1	7	6	6	3	7	7
Vårt Helsingfors • Helsinkimme <i>Our Helsinki</i>	1	17	28	12	21	38	26
Över gränserna • Yli rajojen <i>Beyond the boundaries</i>	1	16	32	13	26	36	28
Studiecirklar • Opintopiirit • Study circles							
Algebra • Algebra • <i>Algebra</i>	2	10	12	7	6	15	11
Amatörfilmarna berättar • Harrastelijakuvaajat kertovat • <i>Amateur cameramen report</i>	1	26	29	12	16	45	18
Aritmetik • Aritmetiikka • <i>Arithmetic</i>	1	7	1	—	—	6	—
Att spela piano i grupp • Pianonsoiton ryhmäopetus • <i>How to play piano in group</i>	3	2	30	2	29	28	22
Beskrivande statistik • Kertova tilasto • <i>Describing statistics</i>	1	—	—	4	3	—	7
Bokbindning • Kirjansidonta • <i>Bookbinding</i>	2	9	33	7	29	35	28
Bokföring • Kirjanpito • <i>Bookkeeping</i>	2	11	33	5	30	31	19
Croquisteckning • Croquispiirustus <i>Sketching</i>	1	5	24	9	29	16	32
Danska • Tanskan kieli • <i>Danish</i> ..	1	4	26	5	13	18	15
Differential- och integralräkning Differentiali- ja integraalilaskenta <i>Differential and integral calculus</i>	1	13	3	13	1	7	8
Engelska • Englannin kieli • <i>English</i>	28	143	629	103	371	445	307
Engelsk handelskorrespondens • Englanninkielinen liikekirjeenvaihto <i>English business correspondence</i> ..	1	4	21	3	13	12	9
Engelsk stenografi • Englanninkielinen pikakirjoitus • <i>English shorthand</i>	1	—	8	—	8	8	7

Cirkel • Piiri • Circle

Studiecirklar • Opintopiirit • Study circles

Studiegrupper Opintoryhmiä Study groups	Anmälda • Ilmoittautuneita • Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana Attended regularly		
	Höst • Syksy • Autumn	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Vår • Kevät • Spring	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Höst Syksy Autumn Summa Total
Finska • Suomen kieli • <i>Finnish</i> ..	8	47	132	26	81	126	87
Finsk handelskorrespondens • Suomenkielinen liikekirjeenvaihto <i>Finnish business correspondence</i> ..	1	1	14	1	10	12	8
Fotografering • Valokuvaus • <i>Photography</i>	1	41	15	11	15	36	14
Franska • Ranskan kieli • <i>French</i> ..	12	42	358	22	201	245	136
Förlossningsförberedelse • Synnytysvalmennus • <i>Preparation for delivery</i>	1	7	25	3	22	27	21
Geometri • Geometria • <i>Geometry</i> ..	1	5	14	9	3	9	7
Gitarrspelning • Kitaransoitto <i>Guitar playing</i>	1	4	17	1	12	15	13
Gymnastik för damer • Naisten voimistelu • <i>Gymnastics for women</i>	3	—	257	—	188	108	87
Gymnastik för herrar • Miesten voimistelu • <i>Gymnastics for men</i>	2	56	—	51	—	31	27
Hattsömnad • Hatunteko • <i>Millinery</i>	1	—	14	—	14	10	12
Husmorsgymnastik • Voimistelua perheenäideille • <i>Gymnastics for housewives</i>	2	—	97	—	101	74	64
Italienska • Italian kieli • <i>Italian</i> ..	4	5	83	3	38	35	18
Keramikarbeten • Keramiikkatyöt <i>Ceramics</i>	2	2	36	1	23	29	19
Korgflätning • Korinpunonta <i>Basket making</i>	2	4	26	3	24	25	19
Kvartettsång • Kvartettilaulu <i>Quartette singing</i>	1	13	—	12	—	11	8
Körsång • Kuorolaulu • <i>Choir singing</i>	1	5	15	5	15	18	18
Latin • Latinan kieli • <i>Latin</i>	1	1	12	1	7	9	7
Läderarbeten • Nahkatyöt • <i>Leather work</i>	2	1	36	—	32	34	15
Maskinskrivning • Konekirjoitus <i>Typing</i>	6	2	44	7	25	32	21
Matematik för tekniska skolor • Teknillisten koulujen matematiikka <i>Mathematics for technical schools</i> ..	1	12	—	9	—	8	8
Oljemålning • Öljymaalauus • <i>Oil painting</i>	2	6	32	6	32	30	24
Orkesterspelning • Orkesterisoitto <i>Playing in the orchestra</i>	1	7	5	6	4	10	8
Pensionärgymnastik • Vanhusten voimistelu • <i>Gymnastics for retired people</i>	3	—	139	—	146	122	114

Cirkel • Piiri • Circle

Studie- grupper Opinto- ryhmiä Study groups	Anmälda • Ilmoittautuneita • Registered				Deltagit regelbundet Säännöll. mukana Attended regularly		
	Höst • Syksy • Autumn		Vår • Kevät • Spring		Höst Syksy Autumn Summa Total	Vår Kevät Spring Summa Total	
	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female	Män Miehiä Male	Kvinnor Naisia Female			
Porslinsmålning • Posliinimaalaus <i>China painting</i>	2	1	33	—	23	25	23
Ryska • Venäjän kieli • <i>Russian</i> ..	4	32	73	17	54	63	37
Räknestickan • Laskutikku • <i>Slide rule</i>	1	—	—	13	5	—	8
Spanska • Espanjan kieli • <i>Spanish</i>	4	22	114	13	89	85	73
Spetsknyppling • Pitsinnypläys <i>Lacemaking</i>	2	2	34	1	31	29	31
Spädbarnsvård • Pikkulastenhoito <i>Babycare</i>	4	2	14	7	27	9	21
Svenska för poliser • Ruotsin kieltä poliiseille • <i>Swedish for policemen</i> ..	1	21	12	14	7	26	12
Svenska för utlänningar • Ruotsin kieltä ulkomaalaisille • <i>Swedish for foreigners</i>	1	8	18	7	10	13	10
Svensk stenografi • Ruotsinkielinen pikakirjoitus • <i>Swedish shorthand</i> ..	2	1	31	—	16	22	13
Teaterkretsen • Teatteriipiiri • <i>Theatre circle</i>	1	6	8	4	6	14	8
Teckning • Piirustus • <i>Drawing</i>	2	5	42	6	16	25	17
Textning • Tekstaus • <i>Printing by hand</i>	1	2	16	—	9	13	8
Tyska • Saksan kieli • <i>German</i>	11	57	193	37	139	167	96
Tysk handelskorrespondens • Sak- sankielinen liikekirjeenvaihto <i>German business correspondence</i> ..	1	—	21	—	12	14	11
Vi klipper och syr • Leikkaamme ja ompelemme • <i>We cut and sew</i>	2	—	37	—	32	29	27

6. Studieintyg och examina

Todistukset ja tutkinnot

Certificates and examinations

Några av eleverna i de olika föreläs-
nings- och studiecirkelarna erhö-
ll på egen begäran vid läsårets slut ett intyg över att
de deltagit i kurserna. I stenografi och ma-
skinskrivning avlade en del elever snabb-

hetsprov och fick intyg över resultatet.

Flertalet av deltagarna i navigationskurs-
erna avlade efter genomgången kurs Fin-
lands navigationsförbunds examina för kust-
skeppare och högsjöskeppare.

VI. ANNAN INSTITUTSVERKSAMHET MUU OPISTOTOIMINTA

Other institute activities

Bibliotek och läsesal. I institutets bibliotek var uppslagsverk och all slags litteratur representerade. Institutets elever kunde låna hem skönlitterära verk, andra böcker däremot endast med särskild tillåtelse. Bokbeståndet kompletterades under redogörelseåret med 193 band, varigenom biblioteket omfattade 3 356 band vid läsårets slut.

Till läsesalen prenumererades liksom tidigare år huvudstadens svenskspråkiga dagstidningar, en finskspråkig dagstidning, en rikssvensk daglig tidning samt ett antal inhemska och rikssvenska kulturtidskrifter. Lösnummer av illustrerade tidskrifter på olika språk köptes för eleverna i språkurserna.

Biblioteket och läsesalen fick av institutets elever motta gåvor i form av böcker och tidskrifter. Inhemska samt utländska bildningsorganisationer och föreningar sände gratis sina tidskrifter till biblioteket. Kamratförbundet prenumererade på de finlandssvenska dagstidningarna till läsesalen.

Klubbar. Verksamheten i de sju klubbarna vid institutet var detta redogörelseår synnerligen livlig och pågick regelbundet i fem av dem även under fortsättningsterminen.

För att bli medlem i De trofastas klubb fordrades att man varit minst 30 år inskriven vid institutet. Verksamheten omfattade föredrag, utflykter och programaftnar, vid vilka en del av medlemmarna aktivt medverkade. Stor vikt lades vid kamratlig samvaro. Medlemsantalet var under höstterminen 24 och under vårterminen 21.

Diskussionsklubben hade 27 resp. 24 medlemmar. Diskussionerna gällde aktuella händelser, samhällsförhållanden och andra frågor av intresse. Någon av klubbens medlemmar

eller en utomstående sakkännare höll före varje diskussion ett inledningsanförande. Under läsårets tre terminer hölls sammanlagt 24 diskussioner. Klubben gjorde en resa till Skåne den 2—10 juli.

Medlemmarna i Filatelistklubben hade frimärkssamling som sitt stora intresse och byte av frimärken förekom flitigt. Även föredrag hölls. Medlemsantalet var 22 under höst- och 15 under vårterminen.

I Fotoklubben deltog 20 resp. 12 medlemmar. Alla hade genomgått fotograferingskursen och önskade vidareutbilda sig. Diskussioner kring motivval hölls och polaroidkameror samt teleobjektiv demonstrerades. Som avslutning företogs en exkursion till Sveaborg.

Schackklubben hade under höstterminen 9 och under vårterminen 7 deltagare, vilka två kvällar i veckan samlades till schackspel. En match mot Esbo schackklubb hölls den 13 april.

Av Släktforsarklubbens 12 medlemmar hade en del genomgått kursen i släktforskning, medan andra på annat sätt skaffat sig motsvarande kunskaper.

Syjuntans 13 deltagare höll regelbundna sykvällar och gjorde handarbeten som såldes vid Kamratförbundets julfest. Pengarna användes till julklappsök åt fattiga familjer.

Exkursioner och utställningar. Den egentliga undervisningen kompletterades av exkursioner till olika institutioner, inrättningar och arbetsplatser. Konstintresserade elever såg bl.a. Nordiska ungdomsbiennalen i Amos Anderssons konstmuseum. I institutets utställningssal arrangerades en utställning av Nils Wikbergs akvareller, en utställning benämnd Konsten i våra hem samt en

bestående av de arbeten som eleverna i keramik-, oljemålning- och korgflättningskurserna åstadkommit.

Teater, film, konserter. Redogörelseåret hade institutets elever liksom även tidigare år förmånen att till starkt reducerade priser besöka 8 av Svenska Teaterns föreställningar. Lilla Teatern beviljade eleverna samma förmån i fråga om 4 föreställningar.

Filmer visades under lektionerna och i samband med föredragen. Även fristående filmkvällar arrangerades med språk-, turist- och helafntonsfilmer på programmet. Härvarande utländska beskickningar ställde gratis filmer till förfogande.

I institutets stora sal hölls en gång i måna-

den en skivkonsert som bjöd på såväl klassisk musik som opera- och operettmelodier. En lettisk konsert gavs i oktober.

Kontakter utåt. Redogörelseåret besöktes institutet av en föreläsare från Sverige. För kontakten med landets övriga svenskspråkiga medborgar- och arbetarinstitut svarade rektorerna och enskilda elever genom ömsesidiga besök. Med stadens finska arbetarinstitut var samarbetet gott och rektorerna träffades ofta för att diskutera gemensamma frågor. Eleverna vid de båda instituten kom i kontakt med varandra under sommarmånaderna, då gemensamma fester vid sommarsångens öppning och avslutning hölls på Tarvo holme.

VII. VERKSAMHETEN INOM KAMRATKRETSEN TOVERIPIIRITOIMINTA

Activities of the Student's Club

Kamratförbundet omfattade alla elever som var inskrivna vid institutet. Dess högsta organ var en styrelse som bestod av ordförande och 10 medlemmar. Styrelsen höll under läsåret sammanlagt 12 möten och utsåg talrika kommittéer, vilka utförde självständiga arbetsuppgifter.

Exkursioner, utflykter, resor. Kamratförbundets exkursionsverksamhet var livlig, bl.a. besöktes Finska Kabelfabriken på Drumsö, Pauligs kafferosteri i Nordsjö, Rundradions nya hus vid Sommargatan, Uspenskikatedralen samt Kreugers äggsamling. Den traditionella kyrkfärden första söndagen i advent gick till Strömfors kyrka. En teaterresa till Åbo Svenska Teater anordnades den 21 februari. Bromarf och Tenala besöktes under Kristihimmelsfärdsdagen. En bussresa till de svenska institutens sommar dagar i Jakobstad företogs under pingsten.

Sjusovardagen besöktes Willnäs och Näden- dal.

Fester och annan verksamhet. Kamratförbundet arrangerade som vanligt den stora julfesten, som denna gång gick av stapeln den 15 december. Årsmötet hölls 21 april och efteråt firade förbundet sin vårfest.

Kamratförbundet utgav i samråd med institutet informationsbladet Arbismeddelanden som under redogörelseåret utkom med sju nummer. Förbundets urklippsvverk liksom även dess fotografisamling kompletterades under året. Vidare kan nämnas, att skötseln av institutets kafé helt gick i Kamratförbundets regi.

Sommarverksamheten. Kamratförbundet och dess organ svarade helt för verksamheten som var förlagd till sommarvillan på Tarvo holme i Munksnäs. Här anordnades under sommarens förlopp ett par större samman-

komster, medan enskilda klubbar och kurser hade egna kamratträffar. Verksamheten Tarvo stördes i hög grad av motorvägens närhet och besöksfrekvensen nådde denna sommar bottensiffror.

VIII. STUDIEAVGIFTER OCH STIPENDIER OPINTOMAKSUT JA APURAHAT

Tuition and scholarships

Alla vid institutet inskrivna elever erlade i inskrivningsavgift 3 mk, varav hälften tillföll Kamratförbundet för dess verksamhet. För kurs i språk som inte var svenska eller finska betalades därutöver 3 mk. Under redogörelseåret anhöll ingen elev om befrielse från avgift.

Institutets direktion beviljade under redo-

görelseåret ur anslag som upptagits i budgeten tvenne elevstipendier på villkor som närmare är angivna i institutets stipendie-reglemente. Vidare beviljades sex stipendier om 50 mk som resebidrag åt elever, vilka deltog i de svenska medborgar- och arbetar-institutens 23:e sammarmöte i Jakobstad under pingsten.

IX. INSTITUTETS EKONOMI OPISTON TALOUS

Finances of the institute

Utgifter och inkomster kalenderåret 1968

Menot ja tulot kalenterivuonna 1968

Expenditure and income during the calendar year 1968

Utgifter • Menot • <i>Expenditure</i>	<i>Mk • Marks</i>
Löner och arvoden • Palkat ja palkkiot • <i>Salaries and other remuneration</i>	303 960
Socialavgifter • Sosiaalimaksut • <i>Social fees</i>	21 224
Lokalutgifter • Huoneistomenot • <i>Expenses for premises</i>	36 113
Utgifter för inventarier • Kalustomenot • <i>Expenses for equipment</i>	4 845
Expenser • Tarverahat • <i>Miscellaneous expenses</i>	17 140
Undervisningsmateriel och bibliotek • Opetusvälineet ja kirjasto • <i>Educational supplies and library</i>	3 097
Stipendier • Opintoapurahat • <i>Scholarships</i>	1 500
Skötsel av fastigheter • Kiinteistöjen hoito • <i>Maintenance of real estate</i>	28 526
Kapitalkostnader • Pääomakustannukset • <i>Capital costs</i>	160 532
Summa Total¹⁾	576 937
Inkomster • Tulot • <i>Income</i>	
Statsbidrag • Valtionapu • <i>State grant</i>	383 350
Elevavgifter • Opintomaksut • <i>Tuition</i>	11 802
Naturaförmåner • Luontoisedut • <i>Emoluments in kind</i>	2 449
Hyror • Vuokrat • <i>Rents</i>	23 908
Övriga inkomster • Muut tulot • <i>Other income</i>	1 658
Summa Total	423 167

¹⁾ Dessutom användes 5 712 mk som föregående år beviljats för allmänna lönereregleringar.

¹⁾ Lisäksi käytettiin 5 712 mk yleisiin palkkajärjestelyihin edellisenä vuonna myönnettyjä määrärahoja.

X. FÖRTECKNING ÖVER HÅLLNA FÖREDRAG

Föreläsare	Ämne	Antal föredrag
<i>Höst- och vårterminen:</i>		
Almqvist, Torsten, PM	Gemenskap i Europa — utopi eller verklighet? ..	1
Andersin, Styrbjörn, arkitekt	Glimtar ur indisk livssyn	2
Andrenius, Isa, FM	Italiensk resa	1
Berg, Alex, lektor	Bland fiskare och ädelstenvaskare	1
	Te- och kautschukplantager	1
	Nordfrisiska öarna	1
	Naturvetaren ser på Ceylon	1
	Glimtar från Koromandelkusten	1
	En titt på den tropiska urskogen	1
	Våren till mötes i Alperna	1
Bergman, Göran, FD	Är våra rovfåglar dödsdömda?	1
Björkqvist, Fjalar, ombudsman	Människorna i Sovjetunionen	1
Bäck, Gunnar, rektor	Österbottnisk dikt	2
Carpelan, Bert, fotograf	80 år amatörfotografering i vårt land	1
Carpelan, Henrik, MD	Psykosomatiska sjukdomar	2
Ehrnrooth, Georg, riksdagsman	Asien, en annan värld?	1
v. Essen, Kira, fru	Australien	2
Falenius, Elof, rektor	Resa i Polen och Tjeckoslovakien	1
Fewster, Fred, lärare	London	1
	Holidays in England	1
Flinckenberg, Marianna, FM	Ikoner	1
Friberg, Ralf, redaktör	Politikern och televisionen	1
Gadolin, Brigitta, författare	På upptäcktsfärd på Duerofloden	1
	Sevärdheter i norra Portugal	1
	I klostret i Salamanca	1
Geijer-Lovén, Karin, pianist	I Axel Munthes musiksalong	2
Grönvall, Sven, konstnär	Ur konstens skattkammare	3
Gudjónsson, Sigurjón, prost	Naturen och folket i Island	1
Gunnarsson, Börje, filialchef	Helsingfors på Ehrenströms tid	1
	Boken som konstverk	1
v. Haartman, Lars, professor	Befolkningsproblem i djurens och människans värld	2
Haikola, Margaret, FM	På världsomsegling med Charles Darwin 1831	1
	Mitt ansvar som människa	1
Helenius, Ralf, PL	Reklammakare kontra konsumentupplysare	1
Holthoer, Rostislav, FM	De gamla egypternas framställning av livet efter döden	3
Hägglund, Paul, rektor	Psykologins personlighetstyper i vardagslivet ..	2
Johansson, Benita, ungdomssekr.	Röda Korset, en världsomspännande organisation	1
Juslin, Margit, rektor	Sex dagar i Algeriet	1
Kaira, Alice, konstnär	Konstnären Brita v. Zweigberg	1
Kluge, Kurt, Oberstudienrat	Fahrt zum Nordkap	1
Krogerus, Gunvor, FD	Det mångomsgungna Provence	1
Krogerus, Harry, FD	Öland	2
	Djurvärldens särtingar	2
Lambertsen, Stig, lektor	Från Amsterdam till Wien	1
Lehmusto, Bertel, ing.	I arabernas värld	1

Föreläsare	Ä m n e	Antal föredrag
<i>Höst- och vårterminen</i>		
Lindberg, Leo, redaktör	Nyare litteratur i Sovjetunionen	1
Luther, Bärbi, barnträdglärare ..	Mitt besök i Palestina	1
Mariani-Cerati, Giovanni, kanslichef	Dagens läge i vår värld	1
Mårtensson, Gunnar, FM	Inhemska keramik tillverkning	1
Nordqvist, Malvi, recitatris	Kvinnor kring stora män	2
Oliver, Erik, ing.	Bilresa genom Tunisien	1
Otto-Sprunck, Arnulf, red.	Natur wie sie nicht jeder sieht	1
Palmgren, Axel, prost	En titt på Västerås	1
Pettersson, Viktor, red.	Minnesbilder från det gamla Helsingfors	1
Sandvik, Torvald, pastor	Idyllbevararen Rudolf Åkerblom i Helsingfors ..	1
	Kyrkoarkitektur på Åland	1
	Kyrkoarkitektur och församlingsgeografi i Hel- singfors	1
v. Schantz, Monica, fru	Albanska utflykt	1
Serenius, Sigtrygg, TD	Hämmande fördomar	1
	Ängslan och rädsla	1
	Om våldsmentalitet	1
	Europeisk resa	1
Sipola, Margareta, FM	Buddhismen och Buddhas lära	1
Sivén, Deryck, lektor	Besök i Bulgarien	1
	Quo vadis USA?	1
	Kvåkarna och deras internationella verksamhet ..	1
	Intryck av kyrkosamfundet i Sovjet	1
Steinby, Torsten, FD	Topelius' Helsingfors	1
Strandberg, Gett, red.	Socknarna kring Siljan	1
	Oslo—Bergen, tur och retur	1
Sundqvist, Ulf, PK	Den sovjetiska statens uppbyggnad	1
Wahlsberg, Harry, pastor	Dan Andersson	1
Wahteristo, Väinö, pastor	Tusen år strandhugg i Visby	1
	Fönster mot himlen, glasmålningar i gotländska kyrkor	1
	Leningrad som kulturstad	1
	En rundtur på Gotland	1
Wenman, Roy, FM	I arbete vid FN	1
Westman, Sten-Olof, FM	Finlandssvenska lyriker	1
Wikberg, Nils, konstnär	Den skapande konsten	1
Wirtanen, Atos, förf.	Lenin i Finland	1
Öhman, Carl, FD	Finlandssvensk teaterhöst	1
Österberg, Ingalill, FM	Narkotikaproblemet	1
<i>Fortsättningsterminen:</i>		
Allardt Ekelund, Karin, FD	Den unge Franzén	1
Almqvist, Torsten, PM	Min kusin Dag Hammarskjöld	1
Berg, Alex, FM	Sommar i Alperna	1
Bäck, Gunnar, rektor	Årets fortsättningstermin	1
	Läsårets avslutningstal	1
Carpelan, Lis, fotograf	Tips för amatörfotografer	1
Fewster, Fred, lärare	England just nu	1

Föreläsare	Ä m n e	Antal föredrag
<i>Fortsättningsterminen:</i>		
Gudjónsson, Sigurjón, prost	En isländsk psaldimktare	1
Krogerus, Harry, FD	Vår i markerna	1
Haikola, Margaret, FM	Darwins världsomsegling — iakttagelser och slutledningar	1
Höjer, Henrik, DI	Rom, en levande stad	1
Jansson, Per Olov, fotograf	Vrakforskning och vrakplundring	1
Lambertsen, Stig, FM	H. C. Andersens Danmark	1
Laurén, Kristina, PM	Den jäktade nutidsmänniskan	1
Melin, Ingvar, EL	Den nya metroplanen	1
Mårtensson, Gunnar, FM	Tidsbilder från Helsingfors på 1830-talet	1
Serenius, Sigtrygg, TD	Om lättjan	1
Wahteristo, Väinö, pastor	Kyrkvandring på Gotland	1
Wirén, Sylvia, fru	Passionsspelen i Oberammergau	1
Wuorenrinne, T. I., prof.	Eino Leino	1

XI. TIIVISTELMÄ

Opisto toimi entiseen tapaan nykyaikaisissa, hyvin suunnitelluissa tiloissaan Dagmarinkatu 3:ssa. Syyslukukausi alkoi 16. 9. ja päättyi 14. 12., kevätlukukausi vastaavasti 7. 1. ja 11. 4. Varsinaisen lukuvuoden päätyttyä järjestettiin jatkolukukausi 18. 4. — 24. 5. Lukuvuodessa oli 32 työviikkoa, joissa taas oli 412 työtuntia. Jatkolukukauden aikana työ ei ollut yhtä monipuolista kuin varsinaisena lukuvuonna.

Opistoon kirjoitautui kertomusvuonna 4 437 oppilasta, mikä oli hieman vähemmän (242) kuin edellisellä vuonna. Opetuksesta huolehti rehtorin lisäksi 94 tuntiopettajaa, joita oli 10 enemmän verrattuna edelliseen vuoteen.

Opetusmuotoina olivat esitelmät, luentopiirit ja opintopiirit, joissa oli useita opinto- ja työryhmiä. Lisäksi oli seitsemän kerhoa, joiden toiminta oli suureksi osaksi opetuksenluonteista. Esitelmät, joita oli 96 ja lisäksi jatkolukukaudella 20, pidettiin edelleen maanantai-, keskiviikko- ja perjantai-iltaisina. Ne oli jaettu kolmeen sarjaan: Tutustumme Neuvostoliittoon, Kaunis maailmamme sekä

laajin sarja Eriaiheiset esitelmät. Luentopiirejä oli yhteensä 17. Psykologiaa ja filosofiaa ei kertomusvuonna ollut, mutta uusia luentopiirejä olivat mm.: perämööttori, sihteerin tehtävät ja arkistonhoito, Helsingkimme sekä Yli rajojen -niminen piiri. Opintopiirejä oli yhteensä 51 aineessa ja niissä yhteensä 143 ryhmää, eli kuusi ryhmää enemmän kuin edellisellä vuonna. Uusia kursseja oli mm. suomen-, englannin- ja saksankielisessä kauppakirjeenvaihdossa. Teatteripiiri oli myös uutuus. Opintopiireistä oli 11 ns. ateljeepiirejä, joiden 20 työryhmässä opiskelijat valmistivat oman harrastusalan tuotteita kuten hattuja, nahkatöitä jne. tai harjoittelivat piirustusta ja maalausta.

Monet luento- ja opintopiirien oppilaista saivat omasta pyynnöstään todistuksen osallistumisestaan kursseihin. Muutamat pika- kirjoituksen ja konekirjoituksen oppilaat sekä suurin osa merenkulun kurssiin osallistuneista suoritti tutkinnon.

Oppilaiden käytettävänä oli käsikirjasto. Kertomusvuoden lopussa kirjastossa oli yh-

teensä 3 356 nidosta, siis 193 enemmän kuin edellisenä vuonna. Sinne tilattiin myös suomenruotsalaiset päivälehdet sekä suuri joukko aikakauslehtiä. Opistolaiset saattoivat erityisluvalla lainata kotiin kaunokirjallisuutta.

Opistolaisyhdistyksen toiminta oli vilkasta, tehtiin opinto- ja huviretkiä, käytiin teatterissa ym. Heinäkuussa Keskustelukerho teki matkan Skooneen. Opiston kahvila oli kokonaan Opistolaisyhdistyksen hoidossa. Yhdistys julkaisi Arbimeddelanden -nimistä lehteä, josta kertomusvuonna ilmestyi seitsemän numeroa. Yhdistyksen leike- ja valokuva-kokoelmia myös täydennettiin. Opistolaisyhdistys huolehti täysin kesätoiminnasta Munkkiniemen Tarvossa sijaitsevassa Altorp kesämajassa.

Johtokunnan käytettäväksi myönnettyistä kaupungin varoista jaettiin kahdelle oppilaalle 600 mk:n suuruinen apuraha muualla tapahtuvaan jatko-opiskeluun ja kuudelle oppilaalle 50 mk:n apuraha heidän osallistumisekseen ruotsinkielisten kansalais- ja työväenopistojen Pietarsaassa pidettyyn 23. kesäkokoukseen.

Opintomaksut olivat samat kuin edellisenäkin vuonna. Kalenterivuonna 1968 opiston menot nousivat kaupungin tilinpäätöksen mukaan 576 937 mk:aan ja tulot 423 167 mk:aan, josta valtionavun osuus oli 383 350 mk.

Tilastotietoja opiston toiminnasta on ruotsinkielisen tekstin asetelmissa sivuilla 287, 288, 294—297 ja 300.

XII. SUMMARY

The Institute continued to operate as before in its modern, well-planned premises at Dagmarinkatu 3. The autumn term began on 16.9 and ended on 14.12; the spring term ran from 7.1. to 11.4. There was a continuation term from 18.4 to 24.5, at the end of the academic year proper. The academic year lasted 32 weeks, consisting of 412 working hours. Work proceeded on a reduced scale during the continuation term compared with the academic year proper.

4 437 students enrolled at the Institute during the year under review, which was slightly less (242) than the year before. Instruction was given by the Principal and 94 teachers employed on an hourly basis, which was 10 more than the year before.

Instruction took the form of lectures, lecture circles and study circles made up of several study and working groups. There were also seven clubs, whose activities were mainly instructional in nature. 96 lectures,

plus 20 lectures in the continuation term, were held on Monday, Wednesday and Friday evenings. They were divided into three series: Get to Know the Soviet Union, Our Beautiful World, and the widest series, lectures on varying subjects. There were 17 lecture circles. There was no instruction in psychology or philosophy during the year under review, but there were new lecture circles, e.g., Outboard Motor, the Secretarial Work and Keeping of Archives, Our Helsinki and a circle called Beyond the Borders. There were study circles in 51 subjects with 143 groups, or six groups more than the year before. There were new courses in e.g. Finnish, English and German commercial correspondence. The theatre circle was also new. Of the study circles, 11 were »studio circles» in which students in 20 working groups followed up their own hobbies, making hats, leather goods, etc., or drawing and painting.

Many of the students in the lecture and

study circles received certificates on request saying that they had attended the courses. Some of the students in the shorthand and typing courses and most of the participants at the navigation course took an examination.

The students had a reference library at their disposal. At the end of the year under review the library contained 3 356 volumes, or 193 more than the previous year. Finland's Swedish-language newspapers were also ordered for the library as well as a large number of periodicals. Students were allowed to take fiction home with special permission.

The Student's Association was active; there were study trips and excursions, visits to the theatre, etc. In July the Discussion Club went on a trip to Skåne. The Institute café was run entirely by the Students' Association. The Association published a magazine called *Arbismeddelanden*, with seven issues during the year under review. The

Association's collections of clippings and photographs was also added to. The Students' Association was fully responsible for running the Altorp summer house in Tarvo, Munkkiniemi.

Two students were granted a scholarship of 600 Fmk from City funds allotted to the use of the Institute Board for further studies elsewhere, and six students were given 50 Fmk grants to participate in the 23rd summer meeting of Swedish-language civic and workers' institutes held in Pietarsaari.

The study fees were the same as the year before. According to the closing of the City's books the Institute's expenses during the calendar year 1968 amounted to 576 937 Fmk, and income to 423 167 Fmk, of which the State aid received was 383 350 Fmk.

Statistics on the work of the Institute are given on pages 287, 288, 294—297 and 300 of the Swedish text.

II
TAULUSTO
TABELLER
TABLES

1. Oppivelvolliset lapset syyslukukaudella 1968 • Läropliktiga barn höstterminen 1968
 Children of compulsory school age, Autumn term 1968

	Luetteloihtuja lapsia • Inregistrerade barn Children enrolled in school register									
	Suomenkiel. luettelossa I det finskspr. registret In Finnish register				Ruotsinkiel. luettelossa I det svenskspr. registret In Swedish register			Kaikkiaan Samtliga Grand total		
	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total	
Lapsia, joita opetettiin Barn, som undervisades i <i>Children instructed in schools etc.</i>										
Helsingin varsinaisessa kansakoulussa • Egentlig folkskola i Helsingfors • Public elementary school proper in Helsinki	13 395	12 701	26 096	965	916	1 881	14 360	13 617	27 977	
Helsingin kansalaiskoulussa • Medborgarskola i Helsingfors • Civic school in Helsinki	1 839	1 405	3 244	56	40	96	1 895	1 445	3 340	
Tarkkailu- ja erityisluokilla • Observations- och specialklasser • Classes for emotionally mal-adjusted children and other special classes ..	347	71	418	55	14	69	402	85	487	
Apukoulussa • Hjälpkola • School for mentally retarded children	268	188	456	26	30	56	294	218	512	
Kansa- tai kansalaiskoulussa muualla • Folk- eller medborgarskola på annan ort • Public elementary school or civic school elsewhere ..	435	459	894	25	32	57	460	491	951	
Valmistavassa koulussa tai yksityisessä kansakoulussa • Förberedande skola eller privat folkskola • Preparatory school or private elementary school	315	338	653	44	38	82	359	376	735	
Oppikoulussa • Läroverk • Secondary school ..	9 305	9 841	19 146	1 276	1 384	2 660	10 581	11 225	21 806	
Ammattikoulussa tai muussa vastaavassa koulussa • Yrkeskola eller annan motsvarande skola • Vocational school	7	2	9	—	—	—	7	2	9	
Aistivialliskoulussa • Skola för fysiskt defekta • School for the blind and the deaf-mutes	5	2	7	1	3	4	6	5	11	
Jossakin muussa koulussa • Annan skola • Other school	49	35	84	1	1	2	50	36	86	
Lastenhuoltolaitosten kansakoulussa tai koulukodissa • Barnvårdsanstalters folkskola eller skolhem • Elementary school of child welfare institution or juvenile reformatory	154	64	218	3	1	4	157	65	222	
Kotona kansakoulun johtokunnan valvonnan alaisena • Hemmet under folkskoldirektionens uppsikt • At home under the control of public elementary school board	43	23	66	—	—	—	43	23	66	
Summa • Total	26 162	25 129	51 291	2 452	2 459	4 911	28 614	27 588	56 202	
Lapsia, jotka eivät nauttineet opetusta Barn, som leke åtnjöt undervisning <i>Children not instructed</i>										
Oppivelvollisuus suoritettu ¹⁾ • Läroplikten fullgjord ¹⁾ • Compulsory education achieved ¹⁾ ..	723	680	1 403	42	42	84	765	722	1 487	
Oppivelvollisuudesta vapautettu • Befriade från läroplikten • Exempted from education	163	94	257	4	4	8	167	98	265	
Oppivelvollisuus laiminlyöty • Läroplikten försummad • Compulsory education neglected ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa • Total	886	774	1 660	46	46	92	932	820	1 752	
Kaikkiaan • Samtliga • Grand total	27 048	25 903	52 951	2 498	2 505	5 003	29 546	28 408	57 954	

¹⁾ Näistä osa saattaa jatkaa opiskelua ammatti- ym. kouluissa.

¹⁾ Därav kan en del fortsätta studierna vid yrkes- o.a. skolor.

¹⁾ Some of these may go on with studies in vocational school etc.

2. Kaupungin ylläpitämien opetuslaitosten oppilaat syyslukukaudella 1968
 Elever i av staden upprätthållna undervisningsanstalter höstterminen 1968
 Pupils in municipal schools, Autumn term 1968

Opetuslaitokset · Undervisningsanstalter <i>Municipal schools</i>	Sukupuoli · Kön Sex		Äidinkieli · Modersmål Native language			Summa Total
	M	N Kv F	Suomi Finska Finnish	Ruotsi Svenska Swedish	Muu kieli Annat språk Other	
Lastentarhat ja niihin liittyvät laitokset · Barnträdgårdarna och till dem anslutna anstalter · <i>Kindergartens and institutions connected with them</i>	3 760	3 859	6 817	777	25	7 619
Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti <i>Sedmigradsky nursery schools and Maria asylum</i>	99	114	18	192	3	213
Lastenhuoltolaitosten kansakoulut · Barnavårdsanstalternas folkskolor · <i>Schools of child welfare institutions</i>	89	30	118	1	—	119
Suomenkieliset kansakoulut · Finskspråkiga folkskolor <i>Finnish public elementary schools</i>	15 917	14 437	30 247	90	17	30 354
Ruotsinkieliset kansakoulut · Svenskspråkiga folkskolor <i>Swedish public elementary schools</i>	1 113	1 012	4 986 137	487 1980	8	2 125
Haagan ammattikoulu · Haga yrkesskola · <i>Haaga vocational school</i>	565	—	563	2	—	565
Kampin ammattikoulu · Kampens yrkesskola · <i>Kamppi vocational school</i>	41	315	346	10	—	356
Vallilan ammattikoulu · Vallgårds yrkesskola · <i>Vallila vocational school</i>	1 123	40	1 080	83	—	1 163
Hienomekaanikkokoulu · Finmekanikerskolan · <i>School for precision mechanics</i>	67	—	62	5	—	67
Laboratoriokoulu · Laboratorieskolan · <i>Laboratory school</i> ..	13	104	108	9	—	117
Vaatturikoulu · Skräddarskolan · <i>Tailors' school</i>	15	11	23	3	—	26
Kirjapainokoulu · Boktryckeriskolan · <i>Printers' school</i>	183	29	198	14	—	212
Kähertäjäkoulu · Frisörskolan · <i>Hairdressing school</i>	13	223	220	16	—	236
Leipurikoulu · Bagarskolan · <i>Bakery school</i>	15	9	24	—	—	24
Toimistokoulu ¹⁾ · Kontorsskolan ¹⁾ · <i>Office school¹⁾</i>	6	43	49	—	—	49
Sairaanhoitajakoulu · Sjuksköterskeskolan · <i>School of nursing</i>	—	183	180	3	—	183
Nikkilän sairaalan mielisairaanhoidokoulu · Skolan för sinnessjukvård vid Nickby sjukhus · <i>School of mental nursing</i>	6	26	32	—	—	32
Apuhoitajakoulu · Hjälpköterskeskolan · <i>School of practical nursing</i>	—	50	50	—	—	50
Summa · Total	23 025	20 485	42 445	1 342	53	43 510
%	52.9	47.1	96.8 92.6	2.1 7.3	0.1	100.0
Suomenkielinen työväenopisto · Finska arbetarinstitutet <i>Finnish workers' institute</i>	2 944	8 945	..	..	..	11 889
Ruotsinkielinen työväenopisto · Svenska arbetarinstitutet <i>Swedish workers' institute</i>	911	3 526	..	..	..	4 437
Summa · Total	3 855	12 471	..	..	..	16 326
%	23.6	76.4	..	..	..	100.0

¹⁾ Toimii kokeilunluonteisena.
¹⁾ Arbetar i experimentsyfte.
¹⁾ *Experimental.*

3. Eri lastentarhain oppilasmäärä lokakuun 1. pnä sekä toiminta- ja läsnäoloapäivien lukumäärä kalenterivuonna 1968

Elevantalet i de olika barnträdgårdarna den 1 oktober samt arbets- och närvarodagar under kalenderåret 1968

Number of pupils in the kindergartens 1st October as well as the number of working days and days of presence during the calendar year 1968

Laitokset Anstalter Institutions	Oppilaita lokakuun 1. pnä Elever den 1 oktober Pupils 1st October					Toimintapäiviä Arbetsdagar Working days				Läsnäoloapäiviä Närvarodagar Days of presence	
	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections	Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Koululasten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children	Lastenscimet Barnkrubbor Day nurseries	Summa Total	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections		Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Koululasten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children	Lastenscimet Barnkrubbor Day nurseries	Puoli- ja kokopäiväosastot, päiväkodit ja scimet Halv- och heldagsavdelningar, daghem och barnkrubbor Half and whole day sections, day homes and day nurseries
						Summa Total	siitä toimintapäiviä loma-aikana • därav arbetsdagar under ferierna • of which workdays during time of vacation				
Kaksikieliset • Tvåspråkiga • <i>Bilingual</i>	25	262	—	—	287	•	•	•	—	—	42 096
Kotkankallio • Örnklippan	—	100	—	—	100	—	—	208	—	—	15 681
Leikki-tupa	—	50	—	—	50	—	—	84	—	—	3 017
Malva	—	62	—	—	62	—	—	208	—	—	9 768
Marjala • Majgård	25	50	—	—	75	239	16	208	—	—	13 630
Suomenkieliset • Finska <i>Finnish</i>	1 733	3 721	142	1 032	6 628	•	•	•	•	•	1 109 941
Ahtola	—	—	41	—	41	—	—	46	219	—	6 264
Alku	23	74	—	—	97	239	16	208	—	—	15 732
Alppimaja	24	42	—	—	66	239	16	208	—	—	11 271
Annala	25	50	—	—	75	223	—	208	—	—	11 022
Ebeneser	25	150	—	30	205	299	76	208	—	299	33 918
Eira	—	—	—	15	15	—	—	—	—	299	3 251
Hakaniemi	24	47	—	24	95	239	16	208	—	272	15 795
Hermanni	—	—	—	36	36	—	—	—	—	299	6 374
Herttoniemi	24	75	—	35	134	239	16	208	—	287	22 796
Kaarela	25	—	—	—	25	239	16	208	—	—	3 861
Kaartintorppa	25	70	—	—	95	299	76	208	—	—	15 904
Kaleva	25	25	—	—	50	299	76	208	—	—	9 013
Kallio	27	50	—	—	77	223	—	208	—	—	13 547
Kalliorinne	25	50	—	—	75	223	—	208	—	—	12 199
Kanerva	25	50	—	25	100	239	16	208	—	299	17 318
Kannelmäki	24	52	—	31	107	279	56	208	—	299	19 715
Katajanokka	23	50	—	—	73	223	—	208	—	—	11 225
Kontula	51	75	—	32	158	299	76	208	—	299	28 113
Koskela	25	25	—	—	50	259	36	208	—	—	8 310
Kotikallio	24	60	19	—	103	299	76	208	206	—	17 584
Kotivara	—	—	31	—	31	—	—	—	216	—	6 328
Kulosaari	23	50	—	31	104	259	36	208	—	287	17 915
Kyllikki	—	—	—	20	20	—	—	—	—	271	4 115
Kyläneva	24	75	—	30	129	259	36	208	—	287	19 795
Käpylinna	24	25	—	30	79	299	76	208	—	287	16 026
Leppäkerttu	25	25	—	—	50	239	16	208	—	—	8 174
Leppäsuu	25	50	—	40	115	299	76	208	—	299	19 975
Marttila	25	—	—	—	25	259	36	—	—	—	4 275
Maunula	24	95	—	40	159	259	36	208	—	299	26 961
Meripirtti	23	50	—	15	88	239	16	208	—	271	14 944
Munkkivuori	25	100	—	30	155	259	36	208	—	299	25 883
Myllykallio	25	25	—	—	50	259	36	208	—	—	8 111
Myllypuro	25	75	—	30	130	259	36	208	—	299	22 270
Männistö	25	75	—	—	100	279	56	208	—	—	16 656

(Jatk. • Forts. • Cont.)

(Jatk. · Forts. · Cont.)

Laitokset Anstalter Institutions	Oppilaita lokakuun 1. pñä Elever den 1 oktober Pupils 1st October					Toimintapäiviä Arbetsdagar Working days				Läsnäolopäiviä Närvarodagar Days of presence	
	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections	Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Koululaisten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children	Lastenseimet Barnrubbor Day nurseries	Summa Total	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections		Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Koululaisten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children		Lastenseimet Barnrubbor Day nurseries
						Summa Total	siltä toimintapäiviä loma-alkana · därav arbetsdagar under ferierna · of which workdays during time of vacation				
Onnela	21	79	—	—	100	223	—	208	—	—	15 367
Oulunkylä	25	75	—	—	100	259	36	208	—	—	15 811
Pajamäki	25	75	—	—	100	259	36	208	—	299	21 633
Pakila	25	50	—	—	75	259	36	208	—	—	12 440
Paloheinä	22	27	—	—	49	239	16	208	—	—	7 771
Pasila	25	25	—	—	50	223	—	208	—	—	7 455
Pienola	25	50	—	—	75	223	—	208	—	—	12 254
Pihlaja	25	75	—	31	131	239	16	208	—	287	21 489
Pihlajamäki	50	50	—	30	130	299	76	208	—	299	22 993
Pitäjänmäki	25	50	—	30	105	239	16	208	—	—	12 384
Puistola	25	—	—	—	25	259	36	—	—	—	4 392
Pukinmäki	24	25	—	—	49	239	16	208	—	—	8 295
Puotila	25	75	—	30	130	299	76	208	—	299	21 916
Puotinharju	25	75	—	30	130	299	76	208	—	299	23 392
Päijänne	24	72	—	16	112	239	16	208	—	239	17 064
Päiväpirtti	21	74	—	—	95	299	76	208	—	—	16 028
Päivärinne	—	—	—	31	31	—	—	—	—	299	6 314
Päivolä	24	75	—	—	99	299	76	208	—	—	15 579
Pääskylä	25	46	—	—	71	223	—	208	—	—	10 780
Rauhala	25	75	—	—	100	223	—	208	—	—	15 210
Roihuvuori	50	75	—	30	155	299	76	208	—	299	26 462
Ruoholahti	25	50	—	—	75	223	—	208	—	—	11 917
Ruskeasuo	25	75	—	30	130	299	76	208	—	299	22 618
Santahamina	—	50	—	—	50	—	—	208	—	—	7 730
Siilitie	52	50	—	28	130	299	76	208	—	299	21 985
Sirkkula	25	46	—	14	85	259	36	208	—	257	14 403
Suomenlinna	—	68	—	—	68	—	—	208	—	—	8 888
Suursuo	25	75	—	30	130	299	76	208	—	299	22 195
Tapanila	25	—	—	—	25	279	56	208	—	—	4 228
Tapiola	25	48	—	—	73	223	—	208	—	—	11 330
Taru	—	—	—	31	31	—	—	—	—	299	6 415
Terhi	25	25	—	—	50	223	—	208	—	—	8 718
Toimela	—	—	26	—	26	—	—	—	209	—	4 335
Topeliuksen lastentarha	25	50	—	30	105	259	36	208	—	299	18 336
Touhula	25	49	—	—	74	223	—	208	—	—	11 460
Toukola	—	—	—	30	30	—	—	—	—	299	5 503
Tukholman päiväkotii	—	—	—	40	40	—	—	—	—	299	8 659
Valkama	24	75	—	—	99	299	76	208	—	—	16 361
Vallilan lastentarha	24	48	—	—	72	223	—	208	—	—	11 710
Vallilan lastenseimi	—	—	—	17	17	—	—	—	—	299	3 064
Vanamo, tarkkailulasten-	16	8	—	—	24	259	36	208	—	—	3 450
tarha	25	50	—	30	105	259	36	208	—	299	20 204
Vartiokylä	25	50	—	—	75	239	16	208	—	—	11 678
Virkkula	25	50	—	—	75	239	16	208	—	—	11 678
Vironniemi, kuulovam-	20	40	—	—	60	223	—	208	—	—	8 648
maisten lastentarha	24	51	—	—	75	223	—	208	—	—	11 794
Vuokko	24	51	—	—	75	223	—	208	—	—	11 794
Väinölä	—	—	25	—	25	—	—	—	208	—	4 305
Ylä-Malmi	25	75	—	30	130	259	36	208	—	299	20 338

Laitokset Anstalter Institutions	Oppilaita lokakuun 1. pnä Elever den 1 oktober Pupils 1st October					Toimintapäiviä Arbetsdagar Working days					Läsnäolopäiviä Närvarodagar Days of presence
	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections	Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Kouluisten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children	Lastenseimet Barnkrubbor Day nurseries	Summa Total	Kokopäiväosastot Heldagsavdelningar Whole day sections		Puolipäiväosastot Halvdagsavdelningar Half day sections	Kouluisten päiväkodit Daghem för skolbarn Day home for school children	Lastenseimet Barnkrubbor Day nurseries	Puoli- ja kokopäiväosastot, päiväkodit ja seimet Halv- och heldagsavdelningar daghem och barnkrubbor Half and whole day sections, day homes and day nurseries
						Summa Total	sijä toimituspäiviä loma-aikana - däray arbetsdagar under ferierna - of which workdays during time of vacation				
Ruotsinkieliset • Svenska Swedish	200	479	—	25	704	•	•	•	•	•	110 033
Barnabo	25	25	—	—	50	239	16	208	—	—	7 277
Bertha-Maria hemmet ...	35	123	—	—	158	239	16	208	—	—	24 859
Domus	—	50	—	—	50	—	—	208	—	—	7 667
Elka	—	75	—	25	100	—	—	208	—	299	15 169
Fylgia	23	50	—	—	73	239	16	208	—	—	11 699
Hanna Rothmans barn- trädgård	23	24	—	—	47	239	16	208	—	—	7 364
Hemgård	25	25	—	—	50	239	16	208	—	—	7 839
Solhem	25	50	—	—	75	223	—	208	—	—	11 094
Solhälla	20	31	—	—	51	223	—	208	—	—	8 286
Tomtebo	24	26	—	—	50	223	—	254	—	—	8 779
Summa • Total	1 958	4 462	142	1 057	7 619	•	•	•	•	•	1 262 070

Muist. Laitosten sijainti kaupunginosittain ilmenee sivulla 2. — Lastenseimissä ei ole kielijakoa.

Anm. Anstalternas läge stadsdelsvis framgår på s. 2. — I barnkrubborna förekommer ingen språkgruppering.

N.B. The location of the kindergartens by city ward is presented on page 2. — In the day nurseries there is no division by language.

4. Lastentarhojen oppilaat sukupuolen, äidinkielen ja iän sekä perheenpään sosiaaliryhmän mukaan syksyllä 1968
Elever i barnträdgårdarna efter kön, modersmål och ålder samt familjeföreståndarens socialgrupp hösten 1968

Pupils in kindergartens grouped according to sex, language and age, as well as to the social status of the head of the family, Autumn 1968

Osasto ja opetuskieli Avdelning och undervisningspråk <i>Section and language of instruction</i>	Koko oppilasmäärä Hela elevantalet <i>Total number of pupils</i>	Sukupuoli Kön · Sex		Ikä · Ålder · Age								Äidinkieli Modersmål <i>Native language</i>			Perheenpään sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp <i>Social status of the head of the family</i>			
		Poikia · Goosar Boys	Tyttöjä · Flickor Girls	—1	2	3	4	5	6	7	8—	Suomi · Finska Finnish	Ruotsi · Svenska Swedish	Muu kieli · Annat språk Other	I	II	III	IV
				vuotta år years														
Oppilaita lokakuun 1. pnä · Elever den 1 oktober · Pupils 1st October																		
Lastentarhat · Barnträdgårdar · Kindergartens	6 420	3 141	3 279	—	—	407	1 229	2 187	2 586	11	—	5 643	756	21	1 130	1 613	2 826	851
Kaksikieliset · Tvåspråkiga · Bilingual	262	130	132	—	—	23	25	82	130	2	—	182	80	—	97	98	53	14
Suomenkieliset · Finsk-språkiga · Finnish	5 479	2 674	2 805	—	—	319	1 035	1 856	2 260	9	—	5 395	68	16	764	1 320	2 591	804
Ruotsinkieliset · Svensk-språkiga · Swedish	679	337	342	—	—	65	169	249	196	—	—	66	608	5	269	195	182	33
Koululasten päiväkodit Daghem för skolbarn Day homes for school children	142	81	61	—	—	—	—	—	11	49	82	136	6	—	3	22	81	36
Lastenseimet · Barnkrubbor · Day nurseries	1 057	538	519	419	295	342	1	—	—	—	—	1 038	15	4	12	156	585	304
Kaikki laitokset · Samtliga anstalter All institutions	7 619	3 760	3 859	419	295	749	1 230	2 187	2 597	60	82	6 817	777	25	1 145	1 791	3 492	1 191

5. Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti syksyllä 1968
Sedmigradskys småbarnsskolor och Marias asyl hösten 1968

Sedmigradsky nursery schools and Maria asylum, Autumn 1968

Laitokset Anstalter Schools	Suku- puoli Kön Sex		Äidinkieli Modersmål Native language				Henkikirj. paikka Mantals- skriv- ningsort Domicile		Oppilaat, jotka ka- lenterivuonna 1968 täyttivät Elever, som under kalenderåret 1968 fyllede Pupils having reached in 1968 the age of				Perheenpään sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				Summa · Total
	Poikia · Gossar Boys	Tytöitä · Flickor Girls	Suomi · Finska Finnish	Ruotsi · Svenska Swedish	Muu kieli · Annat språk Other	Helsinki · Helsingfors	Muualla · Andra orter Elsewhere	3	4	5	6	I	II	III	IV		
								vuotta år years									
Oppilaita lokakuun 1. pnä · Elever den 1 oktober · Pupils 1st October																	
Sedmigradskyn koulu I	11	16	—	27	—	27	—	—	8	10	9	14	10	3	—	27	
Sedmigradskys skola I																	
Sedmigradskyn koulu II	9	13	4	18	—	22	—	3	11	4	4	4	16	2	—	22	
Sedmigradskys skola II																	
Marian turvakoti	18	23	4	36	1	41	—	4	13	17	7	23	6	12	—	41	
Marias asyl																	
Porintien pientenlasten- koulu	10	14	5	17	2	24	—	—	8	7	9	16	4	4	—	24	
Björneborgsvägens små- barnsskola																	
Vanhaistentien pienten- lastenkoulu	13	12	—	25	—	24	4	—	1	11	13	6	12	7	—	25	
Gamlasvägens småbarns- skola																	
Vartiokylän pientenlasten- koulu	12	13	1	24	—	25	—	—	1	11	13	4	13	8	—	25	
Botby småbarnsskola																	
Maunulan pientenlasten- koulu	17	7	2	22	—	24	—	—	8	8	8	14	5	5	—	24	
Månsas småbarnsskola																	
Laajasalon pientenlasten- koulu	9	16	2	23	—	25	—	—	7	6	12	14	6	5	—	25	
Degerö småbarnsskola																	
Summa · Total	99	114	18¹⁾	192	3	209	4	7	57	74	75	95	72	46	—	213	

¹⁾ Näistä 21 kaksikielisiä. — Därav 21 tvåspråkiga.

6. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaat, luokat ja opettajat syyslukukaudella 1968 Elever, klasser och lärare i de finskspråkiga folkskolorna höstterminen 1968

Pupils, classes and teachers in the Finnish public elementary schools, Autumn term 1968

Koulut Skolor Schools	Oppilaita · Elever · Pupils 20. 10. 1968										Opettajia Lärare Teachers		
	Sekaluokilla I—II I samklasserna I—II In coeducational cl. I—II	Luokat III—VI Klasserna III—VI Classes III—VI			Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school				Summa Total	Luokkia ¹⁾ · Klasser ²⁾ Classes ³⁾			
		Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeduca- tional cl.	Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeduca- tional cl.	Apukouluissa ¹⁾ I hjälpskolor ¹⁾					Tarkkailu- ja erityislukilla ¹⁾ I observations- och specialklasser ¹⁾
Kantakaupunki · Stads kärnan · Inner City													
Aleksis Kiven koulu	303	173	156	74	325	117	85	—	—	1 233	39	52	43
Alppila	—	—	97	—	—	88	—	—	—	185	8	14	10
Eläintarha	189	127	61	194	—	—	—	—	—	571	18	20	20
Isosaari	4	1	—	6	—	—	—	—	—	11	1	2	1
Kaisaniemi	59	26	—	175	—	—	—	—	47	307	14	17	12
Kallio	293	66	—	72	—	—	—	—	—	431	14	15	14
Katajanokka	57	—	—	51	—	—	—	—	—	108	4	4	4
Kokeilukansalais- koulu	—	—	—	—	—	57	64	—	—	121	4	5	2
Käpylä	289	65	36	450	—	58	—	11	—	909	28	33	32
Lapinlahti	188	54	63	134	53	49	—	—	45	586	23	28	24
Meilahti	212	69	95	138	83	—	—	—	—	597	20	25	22
Mäkelä	194	120	99	158	312	199	—	35	68	1 185	45	58	47
Oikokatu	138	—	32	—	—	—	—	—	—	170	5	5	5
Porthaninkoulu	—	—	—	—	—	—	—	31	—	31	3	6	5
Snellmanin koulu	216	—	—	286	—	—	—	35	16	553	21	24	21
Suomenlinna	52	—	—	59	—	—	—	—	—	111	5	5	5
Taivallahti	244	38	36	225	237	189	—	—	70	1 039	41	51	48
Tehtaankatu	256	—	—	265	—	—	—	—	—	521	17	19	17
Toukola	178	—	—	—	—	—	—	—	—	178	7	7	7
Työväenopisto	64	—	—	32	—	—	—	85	15	196	12	14	12
Töölö	192	63	61	94	—	—	—	14	99	523	24	26	18
Vallila	207	102	132	100	—	—	—	—	—	541	17	19	17
Vallisaari	8	3	—	—	—	—	—	—	—	11	1	2	1
Summa · Total	3 343	907	868	2 513	1 010	757	149	211	360	10 118	371	451	387
Esikaupungit · Förstäder · Suburbs													
Aja-Malmi	135	—	—	179	193	126	60	—	—	693	24	33	26
Haaga	91	—	—	—	—	—	—	—	16	107	5	5	5
Herttoniemi	252	—	—	445	—	—	—	—	—	697	21	24	24
Hiihtäjätien apu- koulu	—	—	—	—	—	—	—	67	—	67	5	6	4
Jakomäki	215	—	—	233	—	—	—	—	—	448	14	15	12
Kaarela	16	—	—	—	—	—	—	—	—	16	1	1	1
Kannelmäki	276	68	—	285	—	—	—	—	—	629	21	24	22
Konala	127	—	—	—	—	—	—	—	—	127	4	4	4
Kulosaari	143	35	34	70	—	—	—	—	37	319	13	14	13

¹⁾ See page 16*, translation of titles.

²⁾ Tiedot tarkoittavat opettajaluokkia; ks. s. 31, luokkien lukumäärä luokka-asteittain.

³⁾ Uppgifterna avser läraravdelningar; se s. 31, klassernas antal efter klasstadium.

⁴⁾ The information refers to teacher's classes; se p. 31, the number of classes by class stage.

Koulut Skolor Schools	Oppilaita · Elever · Pupils 20. 10. 1968										Luokkia ¹⁾ · Klasser ²⁾	Opettajia Lärare Teachers	
	Sekaluokilla I—II I samklasserna I—II In coeducational cl. I—II	Luokat III—VI Klasserna III—VI Classes III—VI			Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school			Apukoulussa ¹⁾ I hjälpskola ¹⁾	Tarkkailu- ja erityisluokilla ¹⁾ I observations- och specialklasser ¹⁾	Summa Total		Summa Total	näistä vakinaisia · av dessa ordinarie of these ordinary
		Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeduca- tional cl.	Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeduca- tional cl.						
Kyläneva	268	—	—	373	—	—	—	11	—	652	21	24	22
Malmin eteläinen ..	—	—	—	—	—	—	—	39	—	39	3	4	2
Malmin pohjoinen ..	181	30	29	155	—	—	—	—	—	395	13	14	13
Maunula	419	—	—	636	—	—	—	59	—	1 114	38	46	43
Mellunkylä	32	—	—	77	—	—	—	—	—	109	4	5	4
Metsola	56	—	—	55	—	—	—	—	—	111	4	4	4
Munkkiniemi	202	37	40	125	—	—	—	—	—	404	13	15	13
Munkkivuori	215	33	32	210	—	—	—	—	—	490	16	18	15
Myllykallio	244	33	47	360	—	—	—	13	—	697	21	25	23
Myllypuro	538	—	—	691	—	—	—	14	9	1 252	40	44	35
Oulunkylä	239	—	—	273	—	—	—	7	—	519	17	18	17
Pajalahti	164	—	—	—	—	—	—	—	—	164	6	6	6
Pakila	189	—	—	298	—	—	—	—	—	487	15	18	17
Pakilan kansalais- koulu	—	—	—	—	161	102	50	—	—	313	12	19	16
Pihlajamäki	395	—	—	430	—	—	—	—	—	825	26	28	21
Pitäjänmäki	249	107	36	285	—	—	—	11	—	754	23	28	26
Porolahti	171	125	130	137	368	253	—	—	—	1 184	37	51	42
Puistola	182	31	33	172	—	—	—	11	—	429	14	15	11
Pukinmäki	130	—	—	156	—	—	—	—	—	286	10	11	9
Puotila	347	34	71	445	—	—	—	—	—	897	30	34	29
Roihuvuori	271	107	133	—	—	—	—	—	—	511	17	18	15
Santahamina	57	—	—	83	—	—	—	—	—	140	5	5	5
Siilitie	187	—	—	235	—	—	—	15	—	437	15	17	15
Tapanila	189	76	69	147	—	—	—	—	—	481	15	17	14
Tolari	259	100	65	222	—	—	—	—	—	646	20	24	22
Vartiokylä	352	99	96	241	—	—	—	—	—	788	25	27	23
Vesala	827	185	133	564	—	—	—	—	—	1 709	50	58	25
Vuosääri	563	—	—	464	—	—	—	10	—	1 037	34	37	33
Yliskylä	131	—	—	132	—	—	—	—	—	263	9	9	7
Summa · Total	8 312	1 100	948	8 178	722	481	176	257	62	20 236	661	765	638
Kaikkiaan · Total- summa · Grand total	11 655	2 007	1 816	10 691	1 732	1 238	325	468	422	30 354	1 032	1 216	1 025

¹⁾ See page 16*, translation of titles.

²⁾ Ks. s. 10*, alav. 2. ³⁾ Lisäksi 4 luku- ja kirjoitusneuvolan opettajaa sekä 3 uskonnon tuntiopettajaa.

²⁾ Se s. 10*, not 2. ³⁾ Därtill 4 lärare vid läs- och skrivkliniken samt 3 timlärare i religion.

²⁾ See p. 10*, footnote 2. ³⁾ In addition, 4 teachers at the clinic for reading and writing and 3 teachers of religion employed by the hour.

huoneistot sekä oppilasmäärä syyslukukaudella 1968
skollokaler samt elevantalet höstterminen 1968

schools and their number of pupils, Autumn term 1968

Muita koulutarkoituksiin käytettyjä huoneita Övriga rum för skoländamål <i>Other school rooms</i>							Muihin tark. käyt. huoneita Rum för övriga ändamål <i>Rooms for other purposes</i>			Kouluissa huoneita kaikkiaan Totalantalet rum i skolorna <i>Total number of rooms in schools</i>	Oppilaita Elever Pupils	
Opettajahuoneita Lärrum <i>Teachers' rooms</i>	Koulurokailun huoneita Rum för skolmåltider <i>Dining rooms</i>	Kirjastohuoneita Biblioteksrum <i>Libraries</i>	Terveyden- ja sairaan- hoitoon tarv. huoneet Rum för hälso- och sjukvård <i>Rooms for health care</i>	Opetusvälinehuoneita Rum för undervisnings- materiel <i>Rooms for educational equipment</i>	Kerhuhuoneita Klubbrum <i>Club rooms</i>	Muita huoneita Övriga rum <i>Other rooms</i>	Henkilök. asuinhuoneita Rum för personalen <i>Rooms for the personnel</i>	Muita huoneita ¹⁾ Övriga rum ¹⁾ <i>Other rooms¹⁾</i>	Kaikkiaan Samtliga <i>Total</i>		Luokkahuoneita kohden I medeltal per klassrum <i>Per class-room</i>	
Stads kärnan • Inner City												
3	3	1	3	9	—	12	6	2	99	1 233	²⁾ 47.5	1
2	1	—	2	1	—	—	—	—	17	185	46.3	2
3	2	1	4	1	—	10	4	—	49	571	38.1	3
2	1	—	—	—	—	2	—	—	7	11	11.0	4
3	2	1	2	2	—	6	2	—	45	307	21.9	5
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	431	..	6
1	2	—	1	—	—	—	—	—	9	108	27.0	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	121	40.3	8
4	3	1	2	2	4	1	9	1	66	909	36.4	9
3	2	1	3	2	—	6	4	7	65	586	30.8	10
4	2	1	5	1	1	4	5	1	49	597	33.2	11
7	6	2	8	12	—	23	10	3	139	1 185	34.9	12
1	—	—	1	—	—	1	—	—	8	170	34.0	13
4	1	1	3	3	—	—	4	—	45	553	24.0	14
1	1	—	1	—	—	1	2	—	13	111	22.2	15
7	4	1	4	3	—	10	8	3	95	1 039	29.7	16
3	1	1	2	—	—	3	6	—	38	521	30.6	17
2	3	—	3	1	—	—	3	—	19	178	25.4	18
2	2	1	2	3	1	—	—	—	29	196	15.1	19
3	1	1	2	2	—	1	6	—	43	523	21.8	20
3	2	1	2	1	1	4	4	—	34	541	45.1	21
1	1	1	—	—	—	—	2	—	7	11	11.0	22
1	1	—	—	1	—	—	2	—	12	31	10.3	23
60	41	15	50	44	7	84	77	17	891	10 118	31.9	24
Förstäderna • Suburbs												
2	2	1	6	3	1	—	6	—	59	693	49.5	25
3	2	—	1	—	—	2	2	—	20	107	13.4	26
3	2	2	2	2	1	3	5	2	45	697	50.0	27
1	1	—	—	—	—	—	2	—	8	67	16.8	28
2	2	1	3	1	—	—	6	—	31	448	37.3	29
1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	16	16.0	30

(Jatk. • Forts. • Cont.)

(Jatk. • Forts. • Cont.)

Kouluhuoneistot Skollokaler School premises		Opetuksessa käytettyjä huoneita Rum för undervisning Instruction rooms									
		Tavallisia luokkahuoneita Vanliga klassrum Ordinary class-rooms	Voimisteluhuoneita Gymnastik Gymnasies	Lauluhuoneita Sång Singing	Luonnontiet oppitunteja Naturvetenskap Natural science	Veisto- ja käsityöhuoneita Sjöld och handarbeten Woodwork and needlework	Kansalaisk. ammattityönsä. Salar för yrkesarbeten. 1 medborgarskolan Rooms for vocational in- struct. in the civic school	Piirustusaleja • Teckning Drawing	Talousopetukseen käytettyjä huoneita Rum för hushålls- undervisning Rooms for instruction in domestic science		Muita huoneita Övriga rum Other rooms
									Opetus- keittolaita Under- visningkök Instruction kitchens	Muita Övriga Others	
1	Kannelmäki, Kanneltie 1, Kirjokalliontie 43	22	2	1	1	2	—	—	—	—	2
2	Kantelevägen 1, Vackerbergsvägen 43	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Konala, Riihipellonkuja 2 Riäkersgränden	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Kulosaari, Kyösti Kallion tie 1 Kyösti Kallios väg	14	1	—	—	1	—	—	—	—	1
5	Kyläneva, Isonnevantie 16 Stormyrvägen	17	1	1	1	2	—	—	—	—	—
6	Malmin eteläinen, Karviaistie 3 Stickelvägen	4	1	—	—	1	2	—	1	—	—
7	Malmin pohj., Kirkonkyläntie 25 ja 33 • Kyr- kobyvägen 25 och 33	14	1	—	—	2	1	—	1	—	1
8	Maunula, Haavikkotie 5 Aspungevägen	31	2	1	1	3	—	—	—	—	5
9	Mellunkylä, Naulakalliontie • Spikbergsvägen	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—
10	Metsola, Yhdyskunnantie 47 Samhällsvägen	6	—	—	—	2	—	—	—	—	—
11	Munkkiniemi ²⁾ , Laajalahdentie 32, Nuottapolku 11, Lehtisaari • Bredviksvägen 32, Notstigen	23	2	1	1	4	—	—	—	—	2
12	Munkkivuori, Raumantie 2 Raumovägen	20	1	—	1	2	—	—	—	—	11
13	Myllykallio, Myllykalliontie 3 Kvarnbergsvägen	19	1	1	1	3	—	—	—	—	2
14	Myllypuro, Yläkivenrinne 6, Neulapadontie 6	22	1	—	1	2	—	—	—	—	—
15	Ovanstensbrinken 6, Näldammsvägen 6	19	1	—	1	2	—	—	—	—	—
16	Oulunkylä, Teinintie 12 Djäknevägen	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—
17	Pajalahti, Tallbergin puistotie 12 Tallbergsallén	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—
18	Pakila, Halkosuontie 88 Vedakärsvägen	17	1	1	1	2	1	—	1	—	—
19	Pakilan kansalaisk. Pakilantie 67 Baggbölevägen	6	1	—	1	1	7	—	2	—	3
20	Pihlajamäki, Rapakiventie 8 Örstensvägen	18	1	1	1	2	—	—	—	—	—
21	Pitäjänmäki, Nuolitie 9, Poutamaentie 10	23	1	1	1	2	—	—	—	—	—
22	Pilvägen 9, Värmobackavägen 10	21	2	1	2	2	6	—	2	—	3
23	Porolahti, Roihuvuorentie 2 Kasbergsvägen	20	2	1	1	2	—	—	—	—	—
24	Puistola, Läksyrinne 4—6 Låxbrinken	7	1	—	1	2	—	—	—	—	—
25	Pukinmäki, Kaartotie • Böjdavägen	24	1	—	1	2	—	—	—	—	1
26	Puotila, Klaavuntie 15 Klåvsvägen	13	1	—	1	2	—	—	—	—	—
27	Roihuvuori, Vuorenpeikontie 7, Harmaapaaden- tie 9 • Bergtrollsvägen 7, Gråhällsvägen 9	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Santahamina • Sandhamn	15	1	—	—	1	—	—	—	—	—
29	Siilitie, Hillerikuja 4 Illergränd	14	1	—	—	2	—	—	—	—	—
30	Tapanila, Veljestentie 22—24, Jäkäläpolku 21—23 • Brödravägen 22—24, Lavstigen 21— 23	17	1	1	1	2	—	—	—	—	—
31	Tolari, Tolarintie 6 Tolarivägen	20	1	1	1	2	—	—	—	—	—
32	Vartiokylä, Kiviportintie 10, Kajaaninlinnan- tie 7 • Stenportsvägen 10, Kajaneborgsvägen 7	29	1	—	1	2	—	—	—	—	—
33	Vesala, Sakara 3, Keinutie 13, Naapurintie 5, Rintinpolku 7 • Hornet 3, Gungvägen 13, Nabovägen 5, Grindstigen 7	19	1	—	—	4	—	—	—	—	—
34	Vuosaari, Vannastie, Punakiventie 4 • Sud- bandsvägen, Rödstensvägen 4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Yliskylä, Köökarinkuja 7, Holmanmoisontie Kökargränden 7, Holmgårdsvägen	556	37	14	24	63	29	1	10	9	51
	Summa • Total	878	62	26	39	97	49	5	23	41	75
	Kaikkiaan • Totalsumma • Grand total										

1) Ks. s. 12* alav. 1. 2) Se s. 12* not 1. 3) See p. 12*, footnote 1.

Muita koulutarkoituksiin käytettyjä huoneita Övriga rum för skoländamål Other school rooms							Muihin tark. käyt. huoneita Rum för övriga ändamål Rooms for other purposes		Koulussa huoneita kaikkiaan Totaltalet rum i skolorna Total number of rooms in schools	Oppilaita Elever Pupils		
Opettajahuoneita Lärrum Teachers' rooms	Kouluruokailun huoneita Rum för skolmåltider Dining rooms	Kirjasto huoneita Biblioteksrum Libraries	Terveyden- ja sairaan- hoitoon tarv. huoneet Rum för hälso- och sjukvård Rooms for health care	Opetusvälinehuoneita Rum för undervisnings- materiel Rooms for educational equipment	Kerho huoneita Klubb rum Club rooms	Muita huoneita Övriga rum Other rooms	Henkilök. asuinhuoneita Rum för personalen Rooms for the personnel	Muita huoneita ¹⁾ Övriga rum ¹⁾ Other rooms ¹⁾		Kaikkiaan Samtliga Total	Luokkahuoneita kohden I medeltal per klassrum Per class-room	
3	3	—	1	2	3	2	8	29	81	629	28.6	1
2	—	—	—	—	—	2	—	—	8	127	31.8	2
2	2	—	4	1	1	—	4	29	60	319	22.8	3
3	2	1	2	2	—	—	—	—	33	652	38.4	4
1	1	1	1	—	—	—	1	—	14	39	9.8	5
3	3	1	2	—	—	—	—	5	34	395	28.2	6
6	2	1	2	3	1	—	9	7	74	1 114	35.9	7
3	2	—	—	1	—	—	—	—	13	109	18.2	8
2	1	1	—	1	—	—	—	—	13	111	18.5	9
5	2	2	5	1	—	9	8	—	65	404	17.6	10
2	2	1	5	2	—	1	6	7	61	490	24.5	11
3	2	1	3	2	—	14	6	10	68	697	36.7	12
4	4	1	2	4	2	—	6	2	51	1 252	56.9	13
4	2	—	2	1	—	5	6	4	48	519	37.1	14
2	1	—	2	2	—	—	2	—	17	164	27.3	15
3	2	—	—	1	—	4	6	—	40	487	28.6	16
2	2	1	3	3	—	9	2	2	47	313	52.2	17
2	2	—	2	2	1	—	4	4	40	825	45.8	18
3	2	—	1	1	2	5	4	—	48	754	32.8	19
4	4	1	3	4	2	13	6	7	89	1 184	56.4	20
3	2	1	3	3	2	5	6	7	58	429	21.5	21
2	1	—	1	1	1	—	2	—	19	286	40.9	22
4	2	—	4	3	1	1	6	1	50	897	37.4	23
2	2	1	3	1	—	—	4	14	45	511	39.3	24
1	1	—	—	—	—	—	—	2	10	140	28.0	25
2	2	—	3	1	—	2	3	7	39	437	29.1	26
3	4	1	1	2	—	1	4	6	42	481	34.4	27
3	2	—	3	2	2	3	6	5	48	646	38.0	28
3	2	1	1	3	—	2	6	17	60	788	39.4	29
5	5	1	3	1	—	2	4	21	77	1 709	58.9	30
4	4	1	2	2	—	2	11	—	51	1 037	54.6	31
3	4	—	—	—	—	—	1	—	16	263	32.9	32
106	82	22	75	58	21	37	157	183	1 585	20 236	36.4	33
166	123	37	125	102	28	171	234	200	2 476	30 354	34.8	34

8. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden vaihtuvuus lukuvuonna 1967/68

Elevomsättningen i de finskspråkiga folkskolorna läsåret 1967/68

Change in the number of pupils at the Finnish public elementary schools, school year 1967/68

Koulumuoto • Skoltyp School type	Luokka • Klass • Class	Oppilasmäärä lukuvuoden alussa Elever vid början av läsåret Number of pupils in the beginning of the school year			Lukuvuoden aikana otettuja Intagna under läsåret Entering during the school year	Lukuvuoden kuluessa eronneita syyn mukaan Avgångna elever under läsåret Pupils having left school during the school year							Oppilasmäärä lukuvuoden päättyessä Elever vid slutet av läsåret Number of pupils at the end of the school year			
		Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total		Eroamisen syy • Orsak till avgången • Reason							Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total
						Muutto kansakoulusta toiseen Flytt. från en folkskola till en annan • Moved from one public elementary school to another	Muutto toiselle paikkakunnalle Flytt. till annan ort Removal to another place	Siirto lastenhuoltolaitokseen Överflyttning till barnavårdsanstalt • Taken to a child welfare institution	Koulunkäynnin keskeyttäminen Skolgångens avbruten School-attendance discontinued	Muu tai tuntematon syy Annan eller okänd orsak Some other or unknown reason	Summa Total	Poikia Gossar Boys				
Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola • Public elementary school proper	I	3 075	2 980	6 055	340	305	140	2	3	71	521	2 973	2 901	5 874		
	II	2 967	2 869	5 836	319	266	108	1	2	—	377	2 943	2 835	5 778		
	III	2 806	2 675	5 481	271	229	98	3	2	—	332	2 768	2 652	5 420		
	IV	2 845	2 760	5 575	206	165	79	2	—	1	247	2 795	2 739	5 534		
	V	1 164	1 023	2 187	87	74	26	4	5	3	112	1 149	1 013	2 162		
	VI	908	623	1 531	69	51	22	—	1	3	77	900	623	1 523		
Summa • Total	—	13 735	12 930	26 665	1 292	1 090	473	12	13	78	1 666	13 528	12 763	26 291		
Kansalaiskoulu • Medborgarskola Civic school	VII	906	714	1 620	61	28	17	10	5	4	64	906	711	1 617		
	VIII	984	797	1 781	35	11	11	10	13	9	54	976	786	1 762		
	IX	20	116	136	1	—	—	—	3	5	8	20	109	129		
Summa • Total	—	1 910	1 627	3 537	97	39	28	20	21	18	126	1 902	1 606	3 508		
Apukoulu • Hjälpkola • School for mentally retarded children Tarkkailuluokat • Observationsklasser • Classes for emotionally maladjusted children	I—VIII	294	187	481	33	21	3	1	7	2	34	285	195	480		
	I—VIII	280	35	315	56	14	4	11	—	6	35	304	32	336		
	I—VIII	59	32	91	1	1	1	—	1	—	3	59	30	89		
Kaikki koulut • Samtliga skolor All schools	—	16 278	14 811	31 089	1 479	1 165	509	44	42	104	1 864	16 078	14 626	30 704		

9. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaat työn tuloksen mukaan kevätlukukaudella 1968

Elever i de finskspråkiga folkskolorna efter arbetsresultat vårterminen 1968

Pupils in the Finnish public elementary schools, grouped according to the working result, Spring term 1968

Koulumuoto Skoltyp <i>School type¹⁾</i>	Luokka · Klass <i>Class</i>	Oppilaita luku- vuoden päättyessä Elever vid slutet av läsåret <i>Number of pupils at the end of the school year</i>		Niistä · Därav · Out of these										Oppilaat, jotka pyrkivät Elever, som sökte inträde i <i>Pupils applying for admission to</i>			
				Päästökirjan saaneita Utdimmitterade Pupils having received the school-leaving certificate		Ylemmälle luokalle siirrettyjä Uppflyttade till högre klass <i>Pupils moved up to the next class</i>				Luokalle jäärneitä Kvarstående Pupils not moved up to the next class		oppikoulun läroverk <i>secondary school</i>	ammattikoulun yrkesskola <i>vocational school</i>	kauppakoulun handelskola <i>commercial school</i>	muhun kouluun annan skola <i>some other school</i>		
						Ehdoitta Utan villkor <i>Uncondition- ally</i>		Ehdollisesti Villkorligt <i>Condition- ally</i>									
						Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>							Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>
Varsinainen kansakoulu Egentlig folkskola	I	2 973	2 901	—	—	2 839	2 830	38	26	96	45	—	—	—	—		
	II	2 943	2 835	—	—	2 851	2 780	47	33	45	22	180	—	—	—		
	III	2 768	2 652	—	—	2 645	2 587	81	38	42	27	120	—	—	—		
	IV	2 795	2 739	—	—	2 732	2 713	46	13	17	13	3 982	—	—	—		
	V	1 149	1 013	—	—	1 120	1 010	20	2	9	1	1 032	—	—	—		
	VI	900	623	—	—	874	616	22	1	4	6	80	—	—	—		
Summa · Total	—	13 528	12 763	—	—	13 061	12 536	254	113	213	114	5 394	—	—	—		
Kansalaiskoulu · Medborgar- skola	VII	906	711	—	—	817	669	54	25	35	17	—	—	—	—		
	VIII	976	786	²⁾ 940	³⁾ 775	—	—	14	3	22	8	3	736	121	40		
	IX	20	109	20	109	—	—	—	—	—	—	21	25	11			
Summa · Total	—	1 902	1 606	960	884	817	669	68	28	57	25	3	757	146	51		
Apukoulu · Hjälpkola Tarkkailuluokat · Observa- tionsklasser	I—VIII	285	195	42	28	237	164	2	1	4	2	—	20	—	—		
	I—VIII	304	32	⁴⁾ 28	1	256	30	11	—	9	1	27	6	—	—		
Muut erityisluokat · Övriga specialklasser	I—VIII	59	30	1	—	53	30	—	—	5	—	3	1	—	—		
Kaikki koulut · Samtliga skolor · All schools	—	16 078	14 626	1 031	913	14 424	13 429	335	142	288	142	5 427	784	146	51		

¹⁾ See p. 16*, translation of titles.

²⁾ Näistä 1 erotodistuksen saaneita. ³⁾ S:n 2. ⁴⁾ S:n 3.

³⁾ Därav 1 erhållit skiljebetyg. ³⁾ D:o 2. ⁴⁾ D:o 3.

⁴⁾ Of these, 1 have received certificate of standings. ³⁾ Likewise 2. ⁴⁾ Likewise 3.

**10. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden
Elevernas i de finskspråkiga folkskolorna**
Absences of the pupils in the Finnish public

Koulumuoto • Skoltyp • School type ¹⁾		Oppilaat, jotka olivat poissa koulusta Elever, som försummat skolan Pupils having been absent from the school					
		1—30		31—90		91—	
		tuntia • timmar • hours					
		Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls
1	Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola	6 704	6 288	4 973	4 860	994	804
2	luokat I—II klasser	3 047	2 954	2 236	2 182	327	282
3	luokat III—VI klasser	3 657	3 334	2 737	2 678	667	522
4	Kansalaiskoulu • Medborgarskola	784	629	607	556	362	325
5	Apukoulu • Hjälpkola	107	87	118	71	55	35
6	Tarkkailuluokat • Observationsklasser	109	16	99	6	100	12
7	Muut erityisluokat • Övriga specialklasser	24	12	21	8	8	9
8	Summa • Total	7 728	7 032	5 818	5 501	1 519	1 185

**11. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaat
Personuppgifter rörande elever i de
Pupils in the Finnish public elementary schools**

Koulumuoto • Skoltyp • School type ¹⁾		Luokka • Klass Class	Koko oppilaamäärä Hela elevantalet Total of pupils	Sukupuoli Kön Sex		Äidinkieli Modersmål Native language			Henkikirj.p. Mantalskr.ort Domicile	
				Poikia • Gossar Boys	Tyttöjä • Flickor Girls	Suomi • Finska Finnish	Ruotsi • Svenska Swedish	Muu kieli • Annat språk Other language	Helsinki • Helsingfors	Muualia • Annan ort Elsewhere
1	Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola	I	5 913	3 011	2 902	5 886	22	5	5 887	26
2		II	5 742	2 900	2 842	5 722	19	1	5 723	19
3		III	5 649	2 845	2 804	5 630	18	1	5 616	33
4		IV	5 208	2 653	2 555	5 190	14	4	5 169	39
5		V	2 233	1 239	994	2 222	10	1	2 220	13
6		VI	1 424	778	646	1 420	2	2	1 413	11
7	Summa • Total	—	26 169	13 426	12 743	26 070	85	14	26 028	141
8	Kansalaiskoulu • Medborgarskola	VII	1 542	938	604	1 540	1	1	1 530	12
9		VIII	1 632	907	725	1 631	1	—	1 624	8
10		IX	121	21	100	120	1	—	121	—
11	Summa • Total	—	3 295	1 866	1 429	3 291	3	1	3 275	20
12	Apukoulu • Hjälpkola	I—VIII	468	275	193	465	1	2	465	3
13	Tarkkailuluokat • Observationsklasser	I—VIII	332	290	41	331	—	—	331	—
14	Muut erityisluokat • Övriga specialklasser	I—VIII	91	60	31	90	1	—	90	1
15	Kaikki koulut • Samtliga skolor <i>All schools</i>	—	30 354	15 917	14 437	30 247	90	17	30 189	165

¹⁾ See page 16*, translation of titles.

koulusta poissaolot lukuvuonna 1967/68

frånvaro läsåret 1967/68

elementary schools, school year 1967/68

Poissaolleita oppilaita yhteensä Totalantal elever, som försummat skolan Total number of absent pupils			Poissaolotunteja poissaolon syyin mukaan Frånvarotimmar efter orsaken till frånvaron Hours of absence according to reason of absence						Poissaolotunteja yhteensä Totalantal frånvarotimmar Total number of hours of absence			
Poikia Gossar Boys	Tytöitä Flickor Girls	Summa Total	Sairaus Sjukdom Illness		Muu hyväksytty syy Annand godkänd orsak Some other accepted reason		Ei hyväksyttyä syytä Icke godkänd orsak Reason not accepted		Poikien För gossar Boys	Tytöiden För flickor Girls	Summa Total	
			Poikien För gossar Boys	Tytöiden För flickor Girls	Poikien För gossar Boys	Tytöiden För flickor Girls	Poikien För gossar Boys	Tytöiden För flickor Girls				Poikien För gossar Boys
12 671	11 952	24 623	449 417	429 867	19 866	19 288	18 727	4 964	488 010	454 119	942 129	1
5 610	5 418	11 028	187 718	181 080	7 678	7 847	2 148	805	197 542	189 732	387 284	2
7 061	6 534	13 595	261 701	248 787	12 188	11 441	16 579	4 159	290 468	264 387	554 855	3
1 753	1 510	3 263	75 926	70 589	7 505	6 968	26 153	15 334	109 584	92 891	202 475	4
280	193	473	13 646	9 106	1 144	933	2 964	1 391	17 754	11 430	29 184	5
308	34	342	12 168	2 385	2 720	308	13 535	142	28 423	2 835	31 258	6
53	29	82	2 735	2 139	296	52	20	—	3 051	2 191	5 242	7
15 065	13 718	28 783	558 892	514 086	31 531	27 549	61 399	21 831	646 822	568 466	1 210 288	8

ryhmitettyinä henkilötietojen mukaan 20. 10. 1968

finskspråkiga folkskolorna 20. 10. 1968

according to their personal data, 20th October 1968

Perheenpään sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				Oppilaiden ikä kalenderivuoden 1968 lopussa Elevernans ålder vid slutet av kalenderåret 1968 The age of the pupils at the end of the calendar year 1968													
I	II	III	IV	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
				vuotta · år · years													
1 289	1 497	2 533	594	73	5 623	215	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
1 331	1 323	2 547	541	—	145	5 366	224	7	—	—	—	—	—	—	—	2	
1 190	1 362	2 493	604	—	—	153	5 201	279	16	—	—	—	—	—	—	3	
1 091	1 274	2 293	550	—	—	—	146	4 722	299	40	1	—	—	—	—	4	
102	460	1 264	407	—	—	—	—	34	1 858	314	26	1	—	—	—	5	
28	240	821	335	—	—	—	—	—	44	1 086	270	23	1	—	—	6	
5 031	6 156	11 951	3 031	73	5 768	5 734	5 573	5 042	2 217	1 440	297	24	1	—	—	7	
40	288	856	358	—	—	—	—	—	—	46	1 143	310	42	1	—	8	
44	293	925	370	—	—	—	—	—	—	—	40	1 207	349	35	1	9	
12	34	59	16	—	—	—	—	—	—	—	—	1	106	12	2	10	
96	615	1 840	744	—	—	—	—	—	—	46	1 183	1 518	497	48	3	11	
25	45	208	190	—	—	26	35	54	60	78	77	78	48	12	—	12	
16	37	161	117	—	2	15	34	57	49	56	56	38	20	4	—	13	
16	13	37	25	—	10	13	9	10	17	14	13	5	—	—	—	14	
5 184	6 866	14 197	4 107	73	5 780	5 788	5 651	5 163	2 343	1 634	1 626	1 663	566	64	3	15	

12. Kansakoulujen menot kalenterivuonna 1968
Folkskolornas utgifter kalenderåret 1968

Expenditure of the public elementary schools, calendar year 1968

Menoerät • Utgiftsposter • <i>Items of expenditure</i>	Suomenkieliset koulut Finskpr. skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Molemmat koulut ¹⁾ Bägge skolorna ¹⁾ All schools ²⁾
	Mk • Marks		
Palkat ja palkkiot • Lönor och arvoden • <i>Salaries and other remuneration</i>	27 868 150	2 971 880	30 877 502
Nuorisotyö • Ungdomsarbete • <i>Youth work</i>	36 297	1 764	38 061
Vapaaehtoinen kerhoto • Frivillig klubbverksamhet <i>Voluntary club activity</i>	88 546	7 476	96 022
Sosiaalimaksut • Socialavgifter • <i>Social fees</i>	1 833 800	198 910	2 035 756
Huoneistomenot • Lokalutgifter • <i>Expenses for premises</i> ...	2 045 111	585 529	2 630 640
Kalustomenot • Inventarieutgifter • <i>Expenses for equipment</i> Opetusvälineet • Undervisningsmateriel • <i>Educational supplies</i>	1 508 500	96 940	1 605 440
Koulukirjastot • Skolbibliotek • <i>School libraries</i>	88 059	15 674	103 733
Oppikirjat • Läroböcker • <i>Textbooks</i>	34 803	3 483	38 286
Koulutarvikkeet ja työaineet • Skoltillbehör och arbetsmaterial • <i>Educational supplies and working materials</i>	660 879	72 032	732 911
Ravinto • Kost • <i>Food</i>	747 862	48 832	796 694
Avustukset • Understöd • <i>Allowances</i>	3 951 734	350 678	4 302 412
Oppilaiden kesävirkestys • Elevernas sommarrekreation <i>Summer recreation of the pupils</i>	142 473	6 738	149 211
Vaatteiden pesu • Klädttvätt • <i>Laundry</i>	649 970	64 960	714 930
Painatus ja sidonta • Tryckning och inbindning • <i>Printing and binding</i>	36 230	2 579	38 809
Muut tarverahat • Övriga expenser • <i>Other incidental expenses</i>	35 542	2 826	38 368
Kuljetuskustannukset • Transportkostnader • <i>Transport expenses</i>	100 341	11 107	111 448
Opintoapurahat • Studiestipendier • <i>Scholarships</i>	772 019	114 004	886 023
Oppilaiden voimistelu- ja urheiluharrastusten edistäminen Främjande av elevernas intresse för gymnastik och sport <i>Furthering the interest of the pupils in gymnastics and sports</i>	2 160	210	2 370
Uintiopetus uimahalleissa • Simundervisning i simhallarna <i>Instruction in swimming</i>	20 338	2 744	23 082
Vapaita teatterilippuja ja retkeilyavustuksia • Teaterfriljetter samt eksursionsbidrag • <i>Free theatre tickets and excursions</i>	132 633	12 652	145 285
Kiinteistöjen hoito • Underhåll av fastigheter • <i>Maintenance of real estate</i>	18 327	2 597	20 924
Pääomakustannukset • Kapitalkostnader • <i>Capital costs</i> ...	1 698 913	228 746	1 927 659
Ärtin koulupuutarha • Ärtska skolträdgården • <i>Art school garden</i>	6 826 147	460 475	7 294 486
Kumpulan koulupuutarha • Gumtäkts skolträdgård • <i>Kumpulula school garden</i>	..	..	37 370
Muille kunnille suoritetut koulumaksut • Skolavgifter till andra kommuner • <i>School fees to other communes</i>	..	..	61 672
Opetusfilmiesitykset • Förevisning av undervisningsfilmer <i>Performances of educational films</i>	..	..	14 088
Opetuselokuvatoiminnan kehittäminen • Utvecklande av undervisningsfilmverksamheten • <i>Development of the use of educational films</i>	..	..	29 961
	..	..	38 000

¹⁾ Tähän sisältyvät myös kansakoulujen yhteiset menot.

²⁾ Inkl. folkskolornas gemensamma utgifter.

³⁾ Including common expenditure.

Menoerät • Utgiftsposter • <i>Items of expenditure</i>	Suomenkieliset koulut Finskspr. skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspr. skolor <i>Swedish schools</i>	Molemmat koulut ¹⁾ Båge skolorna ¹⁾ <i>All schools¹⁾</i>
	Mk • Marks		
Tarkastajaneuvoston menot • Inspektörskollegiets utgifter <i>Expenditure of the inspectors' board</i>			225
Osallistuminen pohjoismaisiin kansakoululaisten urheilujuhliin • Deltagande i nordiska folkskolelevers idrottsfester • <i>Participation in Nordic sport festivals of elementary school pupils</i>			6 642
Liikenneopetuksen järjestäminen kouluissa • Anordnande av trafikundervisning i skolorna • <i>Arranging of the traffic instruction in schools</i>			22 353
Rikollisuutta ja epäsosiaalisia käyttäytymisilmiöitä ennakolta ehkäisevä valistustoiminta • Upplysningsverksamhet för förebyggande av brottslighet och asociala företeelser • <i>Information activities to prevent criminality and unsocial behaviour</i>			1 189
Muut menot • Övriga utgifter • <i>Other expenditure</i>	4 750	1 027	5 777
Summa • Total	49 303 584	5 263 863	54 827 329

¹⁾ Ks. alav. 1 s. 20*.

¹⁾ Se not 1 på s. 20*.

¹⁾ See footnote 1, page 20*.

Muist. Tiedoissa on otettu huomioon määrärahojen siirrot seuraavaan vuoteen, mutta ei siirtoja edellisiltä vuosilta.

Anm. I uppgifterna har beaktats till följande år överförda anslag, men ej från tidigare år balanserande anslag.

N.B. Allowances transferred to the following year, have been considered in the figures, but not those carried forward from previous years.

13. Kaupungin lahjoitusrahastot kansakoulutarkoituksiin kalenterivuonna 1968
Stadens donationsfonder för folkskoländamål kalenderåret 1968

Municipal foundations for public elementary school purposes, calendar year 1968

Rahastojen korkovarojen jako • Utbetalning av räntemedel ur fonderna <i>Distribution of fund interests</i>	Pääoma Kapital Capital 31. 12.	Suoritettuja kor- koja • Utbetala- de räntemedel <i>Interests paid</i>
	Mk • Marks	
Kaupunginkassaan • Till stadskassan • <i>To the City Funds</i>	2 151	186
Opetusvälineiden hankkimiseen • För inköp av undervisningsmaterial • <i>To buy edu- cational materials</i>	2 197	167
Taideteosten hankkimiseen • För inköp av konstverk • <i>To buy works of art</i>	127	—
Töölön kansakoulun musiikkirahastoon • Till Töölö folkskolas musikfond • <i>To the musi- cal fund of Töölö public elementary school</i>	592	52
Varattomain kansakoulunopplaiden ravitsemiseksi ja vaatetukseen • För beklädnad och bespisning av medellösa folkskolelever • <i>To clothe and feed poor pupils</i>	1 595	138
Kansakoulunopplaiden kesävirikistykseen • För sommarrekreation för folkskolelever <i>For the summer recreation of pupils</i>	5 690	480
Apurahoina ja palkintoina kansakoulunopplaille • I stipendier och premier åt folk- skolelever • <i>As scholarships and rewards to pupils</i>	33 086	2 320
Myötäjäisinä • I hemgiftsbelopp • <i>As dowry</i>	11 397	284
Koulupuutarhojen ylläpitämiseen • För upprätthållande av skolträdgårdar • <i>For maintenance of school gardens</i>	4 564	365
Apurahoina kansakoulunopettajille • I stipendier åt folkskollärare • <i>As scholarships to teachers</i>	2 626	216
Summa • Total	64 025	4 208

14. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat, luokat ja opettajat syyslukukaudella 1968 Elever, klasser och lärare i de svenskspråkiga folkskolorna höstterminen 1968

Pupils, classes and teachers in the Swedish public elementary schools, Autumn term 1968

Koulut • Skolor Schools	Oppilaita • Elever • Pupils 20. 10. 1968										Opettajia Lärare Teachers		
	Sekaluokilla I—II I samklasserna I—II In coeducational cl. I—II	Luokat III—VI Klasserna III—VI Classes III—VI				Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school			Tarkkailu- ja erityisluokilla ¹⁾ I observations- och specialklasser ²⁾	Summa Total	Luokkia ³⁾ • Klasser ³⁾ Classes ³⁾	Summa Total	näistä vakinaisia av dessa ordinarie of these ordinary
		Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeducational cl.	Poikaluokilla I gossklasser In boys' classes	Tyttöluokilla I flickklasser In girls' classes	Sekaluokilla I samklasser In coeducational cl.	Apukouluissa ⁴⁾ I hjälpskola ⁴⁾					
Kantakaupunki • Stads kärnan • Inner City													
Annegatan	26	—	—	23	—	—	—	—	—	49	2	2	2
Cygnaeusskolan	117	—	—	93	—	—	—	—	—	210	7	8	8
Kottby	39	—	—	37	—	—	—	—	—	76	3	3	3
Kronohagen	37	—	—	61	—	—	—	56	62	216	15	15	11
Topeliusskolan	91	—	—	110	—	—	—	—	9	210	9	9	9
Vallgård	25	—	—	82	—	—	—	—	—	107	4	4	4
Medborgarskolan	—	—	—	—	56	43	—	—	—	99	4	4	4
Summa • Total	335	—	—	406	56	43	—	56	71	967	44	45	41
Esikaupungit • Förstäderna • Suburbs													
Botby	34	—	—	97	—	—	—	—	—	131	4	4	2
Botby gård	32	—	—	27	—	—	—	—	—	59	2	2	2
Brändö	35	—	—	55	—	—	—	—	—	90	4	4	4
Drumsö	79	—	—	78	—	—	—	—	—	157	5	5	5
Haga norra	19	—	—	17	—	—	—	—	—	36	2	2	2
Haga södra	30	—	—	20	—	—	—	—	—	50	2	2	2
Hertonäs	18	—	—	18	—	—	—	—	—	36	2	2	2
Illergränden	22	—	—	27	—	—	—	—	—	49	2	2	1
Kasberget	13	—	—	16	—	—	—	—	—	29	1	1	—
Kvarnbäcken	49	—	—	—	—	—	—	—	—	49	2	2	1
Kärböle	34	—	—	26	—	—	—	—	—	60	3	3	3
Malm	—	—	—	29	—	—	—	—	—	29	1	1	1
Munksnäs	89	—	—	104	—	—	—	—	—	193	7	7	7
Månsas	27	—	—	29	—	—	—	—	—	56	2	2	2
Nordsjö	24	—	—	23	—	—	—	—	—	47	2	2	2
Sockenbacka	20	—	—	16	—	—	—	—	—	36	2	2	1
Staffansby	26	—	—	—	—	—	—	—	—	26	1	1	1
Ärvings	25	—	—	—	—	—	—	—	—	25	1	1	1
Summa • Total	576	—	—	582	—	—	—	—	—	1 158	45	45	39
Kaikkiaan Totalsumma Grand total . .	911	—	—	988	56	43	—	56	71	2 125	89	³⁾ 90	80

¹⁾ See p. 26*, translation of titles.

²⁾ Tiedot tarkoittavat opettajaluokkia; ks. s. 86, luokkien lukumäärä luokka-asteittain. ³⁾ Lysäksi 9 vakinaista ja 2 ylimääräistä useassa koulussa toimivaa aineopettajaa.

⁴⁾ Uppgifterna avser lärarklasser; se s. 86, klassernas antal efter klasstadium. ⁵⁾ Därtill 9 ordinarie och 2 interimistiskt anställda facklärare vilka tjänstgjorde i olika skolor.

⁶⁾ The information refers to teachers' classes, see p. 86, the number of classes by class stage. ⁷⁾ In addition 9 permanent and 2 temporary teachers in particular subjects who teach in several schools.

Kouluhuoneistot • Skollokaler <i>School premises</i>	Huoneita opetusta varten Rum för undervisning <i>Instruction rooms</i>								Kirjasto- ja kerhuoneita Biblioteks- och klubb rum <i>Libraries and club rooms</i>	Muuta huoneita Övriga rum <i>Other rooms</i>	Huoneita kaikkiaan Totalsumma <i>Grand total</i>	Oppilaita Elever <i>Pupils</i>	
	Tavallisia luokkahuoneita Vanliga klassrum <i>Ordinary class-rooms</i>	Voimistelusalaja Gymnasat <i>Gymnasics</i>	Veistohuoneita Uttrymme för skulptör <i>Woodwork</i>	Käsityshuoneita Uttrymme för handarbets- undervisning <i>Needlework</i>	Taloustoimen opetushuoneita Hushållsöronal <i>Domestic economy</i>	Nuorontiedon luokkia Naturkunnettsklasser <i>Natural science</i>	Muita opetuksen käytettyjä huoneita Övriga rum för undervisning <i>Other instruction rooms</i>	Summa <i>Total</i>				Kaikkiaan Samtliga <i>Total</i>	Luokkahuoneita kohden I medeltal per klassrum <i>Per class-room</i>
	Esikaupungit • Förstäderna • <i>Suburbs</i>												
Botby, Blomängsvägen 2 Kukkaniityntie	4							4		2	6	131	32.8
Botby gård, Klåvusvägen 15 Klaavuntie	2							2		1	3	59	29.5
Brändö, Kyösti Kalliosväg 1 Kyösti Kalliontie	4							4		3	7	90	22.5
Drumsö, Tallbergsallén 12 Tallbergin puistotie	5						3	8		8	8	157	31.4
Haga norra folkskola, Tolarivägen 6 Tolarintie ..	2							2		2	4	36	18.0
Haga södra folkskola, Byavägen 3 Kylätie	2							2		2	4	50	25.0
Hertonäs, Borgbyggarvägen • Linnanrakentajantie	2			1				4		2	6	36	18.0
Illergränden, Illergränd 4 Hillerikuja	2							4			4	49	24.5
Kasberget, Bergtrollsvägen 7 Vuorenpaikontie ..	1							1		1	2	29	29.0
Kvarnbäcken, Näldammsvägen 6 Neulapadontie	2							2		2	4	49	24.5
Kårböle, Kantelevägen 1 Kanneltie	3							4		4	8	60	20.0
Malm, Ladugårdsvägen 17 Latokartanontie	2							4		3	7	29	14.5
Munksnäs, Locklaisvägen 9 Lokkalantie	5	1	1			1	1	9	1	3	13	193	38.6
Månsas, Aspdungevägen 5 Haavikkotie	2							2		2	4	56	28.0
Nordsjö, Bojvägen • Pöijutie	2							2		3	5	47	23.5
Sockenbacka, Kånalavägen 13 B Konalantie	2		1				3	6		6	12	36	18.0
Staffansby, Stenskvättsvägen 7 Kivitaskuntie ..	1							4		4	8	26	26.0
Ärvings	1							1			1	25	25.0
Summa • Total	44	1	2	1	—	1	16	65	1	40	106	1 158	26.3
Kaikkiaan • Totalsumma • Grand total	97	6	8	6	2	5	31	155	17	93	265	2 125	21.9

16. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden vaihtuvuus lukuvuonna 1967/68
Eleovmsättningen i de svenskspråkiga folkskolorna läsåret 1967/68

Change in the number of pupils at the Swedish public elementary schools, school year 1967/68

Koulumuoto • Skoltyp • School type	Luokka • Klass • Class	Oppilasmäärä lukuvuoden alussa Elever vid början av läsåret Number of pupils in the beginning of the school year			Lukuvuoden aikana otettuja Intagna under läsåret Entering during the school year	Lukuvuoden kuluessa eronneita Avgångna elever under läsåret Pupils having left school during the school year							Oppilasmäärä lukuvuoden päättyessä Elever vid slutet av läsåret Number of pupils at the end of the school year			
		Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total		Eroamisen syy • Orsak till avgången • Reason							Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Summa Total
						Muutto koulusta toiseen Flyttin från en skola till en annan • Moved from one public elementary school to another	Muutto toiselle paikkakunn. Flyttning till annan ort Removal to another place	Siirto lastenhoitolaitokseen Överflyttning till barnvårdsanstalt • Taken to a child welfare institution	Koulunkäynnin keskeyttäm. Skolgången avbruten School-attendance discontinued	Muu tai tuntematon syy Annan eller okänd orsak Some other or unknown reason	Summa Total	Poikia Gossar Boys				
Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola • Public elementary school proper	I	244	235	479	8	6	11	—	—	1	18	238	231	469		
	II	253	257	510	19	11	13	—	1	—	25	248	256	504		
	III	233	244	477	13	11	8	—	1	1	21	231	238	469		
	IV	222	177	399	6	5	8	—	—	—	13	217	175	392		
	V	52	40	92	—	1	2	—	—	—	3	49	40	89		
	VI	43	30	73	3	3	—	—	—	—	3	42	31	73		
Summa • Total	—	1 047	983	2 030	49	37	42	—	2	2	83	1 025	971	1 996		
Kansalaiskoulu • Medborgarskola Civic school	VII	34	19	53	2	1	1	—	—	—	2	33	20	53		
	VIII	42	41	83	2	—	1	—	1	2	4	41	40	81		
	Summa • Total	—	76	60	136	4	1	2	—	1	2	6	74	60	134	
Apukoulu • Hjälpkola • School for mentally retarded children	I—VIII	28	34	62	2	1	—	—	1	1	3	28	33	61		
Tarkkailuluokat • Observationsklasser • Classes for emotionally maladjusted children	II—VIII	21	—	21	10	1	2	—	—	—	3	27	1	28		
Muut erityisluokat • Övriga specialklasser • Other special classes	II—VIII	31	11	42	2	2	—	—	—	—	2	31	11	42		
Kaikki koulut • Samtliga skolor <i>All schools</i>	—	1 203	1 088	2 291	67	42	46	—	4	5	97	1 185	1 076	2 261		

17. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat työn tuloksen mukaan kevätlukukaudella 1968

Elever i de svenskspråkiga folkskolorna efter arbetsresultat, vårterminen 1968

Pupils in the Swedish public elementary schools, grouped according to the working result, Spring term 1968

Koulumuoto • Skoltyp <i>Schooltype¹⁾</i>	Luokka • Klass <i>Class</i>	Oppilaita lukuvuoden päätyessä Elever vid slutet av läsåret <i>Number of pupils at the end of the school year</i>		Niistä • Därav • Out of these								Oppilaat, jotka pyrkivät Elever, som sökte inträde i <i>Pupils applying for admission to</i>					
				Päästökirjan saaneita Utdimterade <i>Pupils having received the school- leaving certificate</i>				Ylemmälle luokalle siirrettyjä Uppflyttade till högre klass <i>Pupils moved up to the next class</i>									
				Ehdoitta Utan villkor <i>Unconditionally</i>		Ehdollisesti Villkorligt <i>Conditionally</i>		Luokalle jäädettä Kvarstående <i>Pupils not moved up to the next class</i>		oppikouluun läroverk <i>secondary school</i>		ammattikouluun yrkesskola <i>vocational school</i>		kauppakouluun handelskola <i>commercial school</i>		muuhun koulun annan skola <i>some other school</i>	
				Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Poikia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>								
Varsinainen kansakoulu Egentlig folkskola	I	238	231	—	—	232	229	1	—	5	2	—	—	—	—	—	
	II	248	256	—	—	240	256	4	—	4	—	1	—	—	—	—	
	III	231	238	—	—	218	234	10	2	3	2	88	—	—	—	—	
	IV	217	175	—	—	207	172	6	1	4	2	341	—	—	—	—	
	V	49	40	—	—	41	37	7	3	1	—	12	—	—	—	—	
	VI	42	31	—	—	42	31	—	—	—	—	29	—	—	—	—	
Summa • Total	—	1 025	971	—	—	980	959	28	6	17	6	471	—	—	—	—	
Kansalaiskoulu • Medborgar- skola	VII	33	20	²⁾ 3	—	27	20	1	—	2	—	—	—	—	—	—	
	VIII	41	40	41	³⁾ 40	—	—	—	—	—	—	20	7	6	—	—	
Summa • Total	—	74	60	44	40	27	20	1	—	2	—	20	7	6	—	—	
Apukoulu • Hjälpsskola	I—VIII	28	33	4	⁴⁾ 8	23	23	—	2	1	—	—	2	—	—	—	
Tarkkailuluokat • Observa- tionsklasser	II—VIII	27	1	1	—	22	—	3	—	1	1	4	—	—	—	—	
Muut erityisluokat • Övriga specialklasser	II—VIII	31	11	—	1	29	8	1	1	1	1	2	—	—	—	—	
Kaikki koulut • Samtliga skolor • All schools	—	1 185	1 076	49	49	1 081	1 010	33	9	22	8	477	22	7	6	—	

¹⁾ See p. 26*, translation of titles.

²⁾ Erotodistuksen saaneet. ³⁾ S:n 2. ⁴⁾ S:n 1.

³⁾ Erhållit skiljebetyg. ³⁾ D:o 2. ⁴⁾ D:o 1.

³⁾ Have received certificate of standings. ³⁾ Likewise 2. ⁴⁾ Likewise 3.

18. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden
Elevernas i de svenskspråkiga folkskolorna
Absences of the pupils in the Swedish public

Koulumuoto • Skoltyp • School type ¹⁾		Oppilaat, jotka olivat poissa koulusta Elever, som försummat skolan Pupils having been absent from school					
		1—30		31—90		91—	
		tuntia • timmar • hours					
		Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls
1	Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola	456	445	432	401	79	85
2	luokat I—II klasser	231	242	207	201	27	30
3	luokat III—VI klasser	225	203	225	200	52	55
4	Kansalaiskoulu • Medborgarskola	22	27	25	24	20	10
5	Apukoulu • Hjälpkola	15	14	7	15	3	3
6	Tarkkailuluokat • Observationsklasser	10	1	11	—	7	—
7	Muut erityisluokat • Övriga specialklasser	19	7	10	2	2	2
8	Summa • Total	522	494	485	442	111	100

19. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaat
Personuppgifter rörande elever i de
Pupils in the Swedish public elementary schools

Koulut • Skolor • Schools ¹⁾		Luokka • Klass Class	Kokoo oppilasmäärä Hela elevantalet Total of pupils	Sukupuoli Kön Sex		Äidinkieli Modersmål Native language				Henkkirj. paikka Mantalskriv- ningsort Domicile	
				Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Ruotsi Svenska Swedish	Suomi Finska Finnish	Muu kieli Annat språk Other language	Helsinki Helsingfors	Muulla Annat ort Elsewhere	
1	Varsinainen kansakoulu • Egentlig folkskola	I	458	246	212	406	50	2	457	1	
2		II	453	230	223	423	27	3	448	5	
3		III	494	240	254	477	14	3	493	1	
4		IV	361	179	182	338	23	—	359	2	
5		V	61	40	21	60	1	—	61	—	
6		VI	72	39	33	68	4	—	72	—	
7	Summa • Total	—	1 899	974	925	1 772	119	8	1 890	9	
8	Kansalaiskoulu • Medborgarskola	VII	49	27	22	46	3	—	49	—	
9		VIII	50	29	21	49	1	—	50	—	
10	Summa • Total	—	99	56	43	95	4	—	99	—	
11	Apukoulu • Hjälpkola	I—VIII	56	26	30	49	7	—	50	6	
12	Tarkkailuluokat • Observationsklasser	II—VIII	26	25	1	23	3	—	25	1	
13	Muut erityisluokat • Övriga specialklasser	II—VIII	45	32	13	41	4	—	44	1	
14	Kaikki koulut • Samtliga skolor <i>All schools</i>	—	2 125	1 113	1 012	1 980	137	8	2 108	17	

¹⁾ See page 26*, translation of titles.

koulusta poissaolot lukuvuonna 1967/68
frånvaro läsåret 1967/68

elementary schools, school year 1967/68

Poissaolleita oppilaita yhteensä Totalantal elever, som försummat skolan Total number of absent pupils			Poissaolotunteja poissaolon syy mukaan Frånvarotimmar efter orsaken till frånvaron Hours of absence according to reason of absence						Poissaolotunteja yhteensä Totalantal frånvarotimmar Total number of hours of absence			
Poikia Gossar Boys	Tytöjä Flickor Girls	Summa Total	Sairaus Sjukdom Illness		Muu hyväksytty syy Annan godkänd orsak Some other accepted reason		Ei hyväksyttyä syytä Icke godkänd orsak Reason not accepted		Poikien För gossar Boys	Tytöjen För flickor Girls	Summa Total	
			Poikien För gossar Boys	Tytöjen För flickor Girls	Poikien För gossar Boys	Tytöjen För flickor Girls	Poikien För gossar Boys	Tytöjen För flickor Girls				Poikien För gossar Boys
967	931	1 898	38 054	36 181	1 457	1 678	859	75	40 370	37 934	78 304	1
465	473	938	16 861	16 186	674	661	54	6	17 589	16 853	34 442	2
502	458	960	21 123	19 995	783	1 017	805	69	22 781	21 081	43 862	3
67	61	128	4 922	2 335	157	224	436	345	5 515	2 904	8 419	4
25	32	57	687	1 017	119	144	291	40	1 097	1 201	2 298	5
28	1	29	981	5	87	—	863	5	1 931	10	1 941	6
31	11	42	1 050	604	20	166	—	—	1 070	770	1 840	7
1 118	1 036	2 154	45 694	40 142	1 840	2 212	2 449	465	49 983	42 819	92 802	8

ryhmitettyinä henkilötietojen mukaan 20. 10. 1968

svenskspråkiga folkskolorna 20. 10. 1968

according to their personal data, 20th October 1968

Perheenpään sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				Oppilaiden ikä kalenderivuoden 1968 lopussa Elevernas ålder vid slutet av kalenderåret 1968 The age of the pupils at the end of the calendar year 1968											
I	II	III	IV	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
				vuotta · år · years											
215	125	102	16	18	428	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1
222	108	105	18	—	20	423	10	—	—	—	—	—	—	—	2
249	132	99	14	—	—	21	437	36	—	—	—	—	—	—	3
148	96	105	12	—	—	—	17	321	23	—	—	—	—	—	4
2	24	33	2	—	—	—	—	2	44	15	—	—	—	—	5
6	18	35	13	—	—	—	—	—	5	45	18	4	—	—	6
842	503	479	75	18	448	456	464	359	72	60	18	4	—	—	7
2	13	23	11	—	—	—	—	—	—	2	26	13	8	—	8
2	13	31	4	—	—	—	—	—	—	—	3	28	17	2	9
4	26	54	15	—	—	—	—	—	—	2	29	41	25	2	10
7	5	24	20	—	1	5	2	6	6	12	17	6	—	1	11
4	3	11	8	—	—	—	1	2	5	4	6	2	4	2	12
9	11	13	12	—	1	4	4	10	8	10	8	—	—	—	13
866	548	581	130	18	450	465	471	377	91	88	78	53	29	5	14

20. Ammattioppilaitosten oppilaat lukuvuonna 1967/68

Pupils in the vocational schools,

Koulut • Skolor • Schools	Oppilaita lukuvuoden alkuessa Elever vid början av läsåret Number of pupils at the beginning of the school year	Oppilaita lukuvuoden päättyessä Elever vid läsårets slut Number of pupils at the end of the school year	Päästötodistuksen saaneita Utdimmitterade Having received the school- leaving certificate	Vuosiosasto Årsklass Class				Summa • Total	Sukupuoli Kön Sex		Oppilaat, jotka Elever, som under Pupils having reached			
				I	II	III	Miehiä • Män Males		Naisia • Kvinnor Females	14	15	16	17	
				Koko lukuvuonna Hela läsåret Whole school year						vuotta •				
Haagan ammattikoulu Haga yrkesskola • <i>Haaga</i> <i>vocational school</i>	407	387	82	288	76	43	407	402	—	3	174	120	56	
Kampin ammattikoulu Kampens yrkesskola <i>Kamppi vocational school</i>	370	352	177	186	155	29	1)370	19	339	3	95	137	56	
Vallilan ammattikoulu • Vall- gårds yrkesskola • <i>Vallila</i> <i>vocational school</i>	1 230	1 171	418	502	431	297	1 230	1 172	39	16	315	406	325	
Hienomekaanikkokoulu Finmekanikerskolan <i>School for precision mecha-</i> <i>nicians</i>	37	36	—	37	—	—	37	37	—	—	—	1	9	
Laboratoriokoulu • Labora- torieskolan • <i>Laboratory</i> <i>school</i>	70	69	21	70	—	—	70	9	60	—	—	1	2	
Vaatturikoulu • Skräddar- skolan • <i>Tailors' school</i>	27	25	7	11	8	8	27	17	10	—	3	7	7	
Kirjapainokoulu • Boktrycke- riskolan • <i>Printers' school</i>	320	312	162	152	164	3)4	320	132	24	—	—	7	32	
Kähertäjäkoulu • Frisörsko- lan • <i>Hairdressing school</i> ..	275	261	95	86	96	95	277	10	265	—	3	16	49	
Toimistokoulu • Kontorssko- lan • <i>Office school</i>	48	47	23	25	23	—	48	6	42	—	—	—	4	
Sairaanhoidtajakoulu • Sjuk- sköterskeskolan • <i>School of</i> <i>nursing</i>	218	179	109	73	72	34	179	—	178	—	—	—	—	
Nikkilän sairaalan mielisai- raanhoidtokoulu • Skolan för sinnessjukvård vid Nick- by sjukhus • <i>School of men-</i> <i>tal nursing</i>	30	30	30	30	—	—	30	6	24	—	—	—	—	
Apuhoitajakoulu • Hjälp- sköterskeskolan • <i>School of</i> <i>practical nursing</i>	50	50	50	50	—	—	50	—	50	—	—	—	—	
Kaikki koulut • Samtliga skolor • All schools	3 082	2 919	1 174	1 510	1 025	510	3 045	1 810	1 031	22	590	695	540	

1) Lisäksi 12 harjoittelijaa leipomossa. 2) Näistä 86 ruotsinkielisillä luokilla. 3) Koneladonnan iltakurssi. 4) Koko syyslukukauden oppilasmäärä. 5) Näistä 5 suorittanut enintään 7 luokkaa. 6) Näistä 11 lukiota käyneitä.

1) Därtill 12 bageripraktikanter. 2) Därav 86 i svenskspråkiga klasser. 3) Kvällskurs i maskinsättning. 4) Elevantelet under hela höstterminen. 5) Därav 5 som genomgått högst 7 klasser. 6) Därav 11 som genomgått gymnasialklasser.

Elever i yrkesundervisningsanstalterna läsåret 1967/68

school year 1967/68

v. 1967 täyttivät år 1967 fyllde in 1967 the age of					Äidinkieli Modersmål Native language			Henkikirj. paikka Mantals- skrivn.ort Domicile		Eisikoulutus Tidigare skolgång Basic schooling				Perheenpään sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				Summa · Total					
18	19	20	21-25	26—	Suomi · Finska Finnish	Ruotsi · Svenska Swedish	Muu kieli · Annat språk Other language	Helsinki · Helsingfors	Muualla · Annan ort Elsewhere	Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school	Osa keskikoulua Mellanskola, delvis Part of intermediate school	Keskikoulu Mellanskola Intermediate school	Ylioppilastutkinto Studentexamen Matriculation examination	I	II	III	IV						
år · years																							
Lokakuun 20. pnä · Den 20 oktober · October 20th																							
36	7	4	2	—	400	2	—	360	42	329	49	23	1	34	122	197	49	402					
21	15	11	17	3	352	6	—	300	58	292	13	45	8	28	92	173	65	¹⁾ 358					
110	22	7	10	—	1 130	81	—	1 054	157	1 033	107	70	1	70	252	692	197	²⁾ 1211					
11	10	1	4	1	34	3	—	22	15	—	—	37	—	6	14	8	9	37					
7	14	12	26	7	60	9	—	51	18	1	1	51	16	13	28	25	3	69					
3	1	—	5	1	26	1	—	27	—	25	—	2	—	6	1	19	1	27					
46	38	10	22	1	145	10	1	112	44	106	28	22	—	5	39	89	23	⁴⁾ 156					
54	48	39	65	1	252	23	—	185	90	214	16	37	8	9	90	110	66	275					
7	14	8	15	—	48	—	—	46	2	10	2	24	12	6	16	19	7	48					
—	4	30	126	18	173	5	—	142	36	—	—	70	108	56	68	47	7	178					
—	11	9	7	3	30	—	—	1	29	17	1	12	—	2	14	10	4	30					
—	4	8	16	22	50	—	—	37	13	41	2	7	—	2	22	21	5	50					
295	188	139	315	57	2 700	140	1	2 337	504	⁵⁾ 2 068	219	⁶⁾ 400	154	237	758	1 410	436	⁶⁾ 2841					

¹⁾ In addition 12 trainees in the bakery. ²⁾ Of these, 86 in Swedish classes. ³⁾ Evening course in machine composition.

⁴⁾ Number of pupils during the whole autumn term. ⁵⁾ Of these, 5 have completed not more than 7 classes. ⁶⁾ Of these, 11 have completed upper classes in the secondary school.

21. Ammattioppilaitosten oppilaat lukuvuonna 1968/69

Pupils in the vocational schools,

Koulut • Skolor • Schools	Oppilaita lukuvuoden alkaessa Elevor vid början av läsåret Number of pupils at the beginning of the school year	Oppilaita lukuvuoden päättyessä Elevor vid läsårets slut Number of pupils at the end of the school year	Päästötodistuksen saaneita Utdämnitterade Having received the school- leaving certificate	Vuosiosasto Årsklass Class				Sukupuoli Kön Sex		Oppilaat, jotka Elevor, som under Pupils having reached			
				I	II	III	Summa • Total	Miehiä • Män Males	Naisia • Kvinnor Females	14	15	16	17
				Koko lukuvuonna Hela läsåret Whole school year						vuotta •			
Haagan ammattikoulu Haga yrkesskola • <i>Haaga vocational school</i>	580	554	205	289	229	62	580	565	—	1	159	207	120
Kampin ammattikoulu Kampens yrkesskola <i>Kamppi vocational school</i>	366	335	176	202	130	34	366	41	315	4	89	122	70
Vallilan ammattikoulu • Vallilän yrkesskola • <i>Vallila vocational school</i>	1 179	1 128	400	489	385	305	1 179	1 123	40	15	273	380	350
Hienomekaanikkokoulu Finmekanikerskolan <i>School for precision mecha- nicians</i>	71	65	33	39	32	—	71	67	—	—	—	3	8
Laboratoriokoulu • Labora- torieskolan • <i>Laboratory school</i>	117	166	66	119	48	—	167	13	104	—	—	—	—
Vaatturikoulu • Skräddar- skolan • <i>Tailors' school</i>	26	26	6	11	9	6	26	15	11	—	3	6	7
Kirjapainokoulu • Boktryc- keriskolan • <i>Printers' school</i>	412	402	190	217	185	²⁾ 10	412	183	29	—	6	6	34
Kähertäjäkoulu • Frisörsko- lan • <i>Hairdressing school</i> ..	234	211	91	78	79	77	234	13	223	—	—	17	40
Leipurikoulu • Bagarskolan <i>Bakery school</i>	51	50	26	24	27	—	51	15	9	—	—	1	4
Toimistokoulu • Kontorsko- lan • <i>Office school</i>	49	49	24	25	24	—	49	6	43	—	—	—	1
Sairaanhoitajakoulu • Sjuk- sköterskeskolan • <i>School of nursing</i>	184	185	73	73	77	35	185	—	183	—	—	—	—
Nikkilän sairaalan mielisai- raanhoitokoulu • Skolan för sinnessjukvård vid Nickby sjukhus • <i>School of mental nursing</i>	30	30	28	32	—	—	32	6	26	—	—	—	—
Apuhoitajakoulu • Hjälpsko- terskeskolan • <i>School of practical nursing</i>	50	49	50	50	—	—	50	—	50	—	—	—	—
Kaikki koulut • Samtliga skolor • All schools	3 349	3 250	1 368	1 648	1 225	529	3 402	2 047	1 033	20	530	742	634

1) Näistä 81 ruotsinkielisillä luokilla. 2) Koneladonnan iltakurssi. 3) Näistä 11 suorittanut enintään 7 luokkaa.

4) Näistä 23 lukiota käyneitä.

1) Därav 81 i svenskspråkiga klasser. 2) Kvällskurs i maskinsättning. 3) Därav 11 som genomgått högst 7 klasser.

4) Därav 23 som genomgått gymnasialklasser.

Elever i yrkesundervisningsanstalterna läsåret 1968/69

school year 1968/69

v. 1968 täyttivät år 1968 fyllde in 1968 the age of					Äidinkieli Modersmål Native language			Henkikirj. paikka Mantals- skrivn.ort Domicile		Esikoulutus Tidigare skolgång Basic schooling				Perheenpää sosiaaliryhmä Familjeföreståndarens socialgrupp Social status of the head of the family				Summa • Total	
18	19	20	21-25	26—	Suomi • Finska Finnish	Ruotsi • Svenska Swedish	Muu kieli • Annat språk Other language	Helsinki • Helsingfors	Muualla • Annan ort Elsewhere	Kansalaiskoulu Medborgarskola Civic school	Osa keskkoulua Mellanskola, delvis Part of intermediate school	Keskikoulu Mellanskola Intermediate school	Ylioppilastutkinto Studentexamen • Matric- ulation examination	I	II	III	IV		
år • years																			
Lokakuun 20. pnä • Den 20 oktober • October 20th																			
40	26	7	5	—	563	2	—	498	67	439	76	49	1	37	139	317	72	565	
37	10	5	12	7	346	10	—	296	60	294	9	49	4	24	88	187	57	356	
85	33	5	22	—	1 080	83	—	1 011	152	964	115	83	1	52	250	648	213	¹⁾ 1 163	
19	14	9	13	1	62	5	—	42	25	—	—	65	2	8	24	29	6	67	
3	11	24	70	9	108	9	—	88	29	—	—	69	48	17	29	70	1	117	
4	—	3	2	1	23	3	—	21	5	22	2	2	—	—	—	21	5	26	
72	43	14	36	1	198	14	—	152	60	151	30	31	—	9	59	109	35	212	
51	42	35	50	1	220	16	—	165	71	180	15	38	3	35	64	99	38	236	
5	8	4	2	—	24	—	—	15	9	21	3	—	—	6	13	5	—	24	
10	13	10	15	—	49	—	—	49	—	10	—	30	9	6	23	14	6	49	
—	2	23	148	10	180	3	—	142	41	—	—	51	132	71	63	43	6	183	
—	3	5	22	2	32	—	—	2	30	15	2	15	—	10	21	1	—	32	
—	4	11	20	15	50	—	—	35	15	39	1	10	—	4	20	18	8	50	
328	209	155	417	47	2 935	145	—	2 516	564	³⁾ 2 135	253	⁴⁾ 492	200	263	775	1 589	453	3 080	

¹⁾ Of these, 81 in Swedish classes. ²⁾ Evening course in machine composition. ³⁾ Of these, 11 have completed not more than 7 classes. ⁴⁾ Of these, 23 have completed upper classes in the secondary school.

22. Ammattioppilaitosten menot
Utgifter och inkomster för yrkesunder-
Expenditure and income of the voca-

Koulut • Skolor • Schools	Menot •				
	Palkat ja palkkiot Löner och arvoden Salaries and other remuneration	Sosiaalimaksut Socialavgifter Social fees	Huoneistomenot Lokalutgifter Expenses for school premises	Kalustomenot Utgifter för inventarier Expenses for equipment	Opetus- ja työvälineet ja tarvikkeet Undervisnings- och arbetsmateriel och förnödenheter Teaching and working materials
Ammattioppilaitosten johtokunta ja toimisto • Direktionen för yrkesundervisningsanstalterna samt byrån • Vocational school board and office	194 633	11 880	31 625	866	—
Haagan ammattikoulu • Haga yrkesskola Haaga vocational school	971 762	68 991	114 489	64 373	509 520
Kampin ammattikoulu • Kampens yrkesskola • <i>Kamppi vocational school</i>	985 634	70 659	69 354	44 743	227 242
Vallilan ammattikoulu • Vallgårds yrkesskola • <i>Vallila vocational school</i>	2 758 725	200 315	171 433	218 213	209 354
Laboratoriokoulu • Laboratorieskolan <i>Laboratory school</i>	176 184	11 964	16 601	10 221	23 181
Vaatturikoulu • Skräddarskolan • <i>Tailors' school</i>	68 117	4 629	29 155	791	12 817
Kirjapainokoulu • Boktryckeriskolan <i>Printers' school</i>	227 570	13 367	26 857	16 474	13 000
Kähertäjäkoulu • Frisörskolan • <i>Hair-dressing school</i>	171 593	12 137	84 410	15 598	16 746
Sairaanhoitajakoulu • Sjuksköterskeskolan • <i>School of nursing</i>	399 925	25 986	164 180	3 969	—
Apuhoitajakoulu • Hjälpköterskeskolan • <i>School of practical nursing</i>	86 475	5 333	17 847	1 417	—
Uudet ammattikoulut • Nya yrkesskolor • <i>New vocational schools</i>	..	..	..	..	..
Summa³⁾ • Total³⁾	6 040 618	425 261	725 951	376 665	1 011 860

¹⁾ Ml. 191 026 mk kurssitoimintaan. ²⁾ Ml. ammattiopetustoimen laajentamiseen myönnetty määrärahat. ³⁾ Toimistokoulun ja Nikkilän sairaalan mielisairaanhoidokoulun tietoja ei ole erikseen saatavissa. ⁴⁾ Ml. 315 650 mk kaupungin avustuksina erälle yksityisten tai valtion ylläpitämillä ammattioppilaitoksille.

¹⁾ Inkl. 191 026 mk för kursverksamheten. ²⁾ Inkl. anslag som beviljats för en utvidgning av yrkesundervisningsväsendet. ³⁾ Uppgifter om kontorsskolan och skolan för sinnessjukvård vid Nickby sjukhus kan inte erhållas skilt för sig. ⁴⁾ Inkl. 315 650 mk i stadsunderstöd åt en del privata eller av staten underhållna yrkesundervisningsanstalter.

Ks. Muist. s. 21*. • Se Anm. s. 21*.

ja tulot kalenterivuonna 1968
visningsanstalterna kalenderåret 1968
tional schools, calendar year 1968

Utgifter · Expenditure						Tulot · Inkomster · Income	
Oppilaiden ravinto Elevernas kost Pupils' food	Oppilaiden terveydenhoito Elevernas hälsovård Pupils' care of the health	Kiinteistömenot Fastighetsutgifter Expenses for real estate	Tarverahat Expenser Miscellaneous expenses	Muut menot Övriga utgifter Other expenses	Summa Total	Summa Total	siitä valtion-avustukset därav statsbidrag of which state aid
Mk · Marks							
—	—	270 308	9 255	¹⁾ 212 623	²⁾ 841 928	59 595	—
105 805	34 909	411 003	24 875	11 986	2 317 713	2 547 108	1 938 958
80 580	23 104	201 093	10 365	6 862	1 719 636	1 235 012	925 317
318 245	66 945	751 411	30 680	21 615	4 746 936	2 719 863	2 376 543
21 976	3 882	—	3 079	3 550	³⁾ 348 882	194 452	189 249
4 292	1 665	—	1 930	2 228	125 624	73 495	45 855
—	—	3 288	2 112	1 041	³⁾ 374 329	374 541	365 060
5 262	—	—	3 415	1 637	310 798	208 797	146 805
47 604	—	—	21 595	11 005	674 264	177 890	111 250
12 280	—	—	5 288	2 639	131 279	34 605	25 000
..	..	..	..	..	38 398	273 978	254 960
596 044	130 505	1 637 103	112 594	275 186	⁴⁾ 11 945 437	7 899 336	6 378 997

¹⁾ Including 191 026 Fmk for course activities. ²⁾ Including allowances granted for an expansion of vocational education. ³⁾ Separate information can not be obtained for the Office School and the Nikkilä School of Mental Nursing. ⁴⁾ Including 315 650 Fmk in municipal aid to some vocational education institutions which are private or maintained by the state.

See N.B. on page 21*.